

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑ, ΤΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΒΟΗΘΟΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
Άρθρο 3	Προσωπική βοήθεια
Άρθρο 4	Υλοποίηση και χρηματοδότηση Προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία»
Άρθρο 5	Ωφελούμενοι
Άρθρο 6	Προσωπικοί βοηθοί
Άρθρο 7	Σχέση ωφελούμενου και προσωπικού βοηθού
Άρθρο 8	Πληροφοριακό σύστημα
Άρθρο 9	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 10	Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 11	Τελικές διατάξεις
Άρθρο 12	Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΟΡΑΣΗΣ	
Άρθρο 13	Σκοπός
Άρθρο 14	Αντικείμενο
Άρθρο 15	Ειδική επιμόρφωση και πιστοποίηση εκπαιδευτών κινητικότητας για άτομα με αναπηρία όρασης
Άρθρο 16	Πρόγραμμα Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας
Άρθρο 17	Διαδικασία επιλογής υποψηφίων εκπαιδευτών
Άρθρο 18	Δικαίωμα συμμετοχής υποψηφίων εκπαιδευτών

Άρθρο 19	Συμμετοχή στις εξετάσεις πιστοποίησης
Άρθρο 20	Επιστημονική Επιτροπή
Άρθρο 21	Χορήγηση πιστοποίησης
Άρθρο 22	Ειδικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών
Άρθρο 23	Υποχρεώσεις εκπαιδευτών
Άρθρο 24	Πρόγραμμα εξειδίκευσης των εκπαιδευτών κινητικότητας στην εκπαίδευση ατόμων με τυφλοκώφωση
Άρθρο 25	Όροι συμμετοχής υποψήφιων εκπαιδευτών χωρίς δίδακτρα στο πρόγραμμα Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας
Άρθρο 26	Όροι συμμετοχής ατόμων με αναπηρία όρασης σε πρόγραμμα εκπαίδευσης σε κινητικότητα, προσανατολισμό και δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης από τους εκπαιδευτές κινητικότητας χωρίς οικονομική επιβάρυνση
Άρθρο 27	Προστασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο του Ειδικού Μητρώου Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών
Άρθρο 28	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΕΘΝΙΚΗ ΠΥΛΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΡΤΑ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ	
Άρθρο 29	Σκοπός
Άρθρο 30	Αντικείμενο
Άρθρο 31	Εθνική Πύλη Αναπηρίας - Τροποποίηση άρθρου 102 ν. 4961/2022
Άρθρο 32	Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία - Τροποποίηση άρθρου 105 ν. 4961/2022
Άρθρο 33	Κάρτα Αναπηρίας - Τροποποίηση άρθρου 106 ν. 4961/2022
Άρθρο 34	Μητρώο Παροχών Αναπηρίας - Τροποποίηση άρθρου 107 ν. 4961/2022
Άρθρο 35	Μητρώο Δομών Αναπηρίας - Προσθήκη άρθρου 107Α στον ν. 4961/2022
Άρθρο 36	Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας - Αντικατάσταση άρθρου 108 ν. 4961/2022
Άρθρο 37	Εθνική Πύλη Αναπηρίας - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 109 ν. 4961/2022
ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - ΑΝΑΠΗΡΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 38	Σκοπός
Άρθρο 39	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	
Άρθρο 40	Σκοποί του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4520/2018
Άρθρο 41	Πόροι του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 3 ν. 4520/2018
Άρθρο 42	Παροχές και υπηρεσίες Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 4520/2018
Άρθρο 43	Διάρθρωση Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Τροποποίηση υποπαρ. 1 παρ. Α΄ άρθρου 14 ν. 4520/2018
Άρθρο 44	Διεύθυνση Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων, Τμήμα Κυβερνοασφάλειας, Διεύθυνση Παροχών, Υπηρεσιών και Μητρώων Ατόμων με Αναπηρία και Διεύθυνση Πληροφορικής του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Προσθήκη άρθρων 15Α και 17Α και τροποποίηση άρθρων 23 και 30 ν. 4520/2018
Άρθρο 45	Δυνατότητα παράτασης της παραμονής στην υπηρεσία του ασκούντος καθήκοντα Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων - Διαχειριστικής Αρχής του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 46	Σκοπός
Άρθρο 47	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΩΙΜΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	
Άρθρο 48	Καθολική εφαρμογή Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης

Άρθρο 49	Ηλεκτρονικό Μητρώο Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης - Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης - Πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης αιτήσεων για την υλοποίηση του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης
Άρθρο 50	Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
Άρθρο 51	Συμμετοχή κατοίκων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποφοίτων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης και προκαταβολή οικονομικής ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρου 32 ν. 5178/2025 - Εξουσιοδοτική διάταξη
Άρθρο 52	Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης - Προσθήκη άρθρων 32Α και 40Α στον ν. 5178/2025
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	
Άρθρο 53	Πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» - Τροποποίηση άρθρου 15 ν. 4756/2020
Άρθρο 54	Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος για εισόδημα από ακίνητα που εντάσσονται σε προγράμματα κοινωνικής μίσθωσης - Προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος
Άρθρο 55	Ρυθμίσεις στεγαστικής συνδρομής μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος «Κάλυψη» - Προσθήκη παρ. 6 έως 9 στο άρθρο 8 και τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 45 ν. 5006/2022 - Εξουσιοδοτική διάταξη
Άρθρο 56	Αλλαγή χρήσης για την αξιοποίηση υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος για την κάλυψη αναγκών κατοικίας - Τροποποίηση παρ. 2, 3, προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 199 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς»
Άρθρο 57	Ειδική διαδικασία καθορισμού όρων και περιορισμών δόμησης για στρατιωτικές και άλλες κατοικίες σε ακίνητα ιδιοκτησίας του Ταμείου Εθνικής Άμυνας - Προσθήκη άρθρου 199Α στον Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς»
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 58	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 59	Μεταβατικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	
Άρθρο 60	Κατάργηση της υποχρέωσης κατ’ έτος έκδοσης κοινής υπουργικής απόφασης για την απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς για κατηγορίες δικαιούχων αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 86 ν. 4530/2018
Άρθρο 61	Συγκρότηση Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 16 ν. 4356/2015
Άρθρο 62	Συνέχιση υλοποίησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας του πιλοτικού προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας - Τροποποίηση άρθρου 53 ν. 4997/2022
Άρθρο 63	Υλοποίηση παρεμβάσεων προσβασιμότητας του πιλοτικού προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας - Τροποποίηση παρ. 15 άρθρου 82 ν. 4997/2022 - Εξουσιοδοτική διάταξη
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ	
Άρθρο 64	Παράταση ισχύος ρυθμίσεων για την προστασία της δημόσιας υγείας
Άρθρο 65	Ιατρείο Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών της Α΄ Νευρολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών από το Υπουργείο Υγείας
Άρθρο 66	Άγονες και προβληματικές περιοχές - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 26 ν. 2768/1999
Άρθρο 67	Ορισμός Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο για διενέργεια αρχαιρεσιών για την ανάδειξη νέων οργάνων διοίκησης - Προσθήκη παρ. 14 στο άρθρο 280 του ν. 4512/2018
Άρθρο 68	Επιχορηγήσεις φορέων ιδιωτικού τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα - Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 5 του ν. 2646/1998
Άρθρο 69	Προσωρινή αποζημίωση φυσικών προσώπων για υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας από μη συμβεβλημένους φορείς - Προσθήκη άρθρου 21Α στον ν. 4549/2018
Άρθρο 70	Εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτου με αποκλειστικό σκοπό τη στέγαση Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 39 και παρ. 14 στο άρθρο 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 71	Εξόφληση δαπανών στρατιωτικών νοσοκομείων και Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 25 του ν. 4494/2017
Άρθρο 72	Θέσπιση υποχρεωτικής ετήσιας εισφοράς υπέρ της λειτουργίας των παιδικών εξοχών του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ίδρυμα Μέριμνας και Αριστείας Ελληνικής Αστυνομίας» - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 16 ν. 4703/2020
ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄ ΑΣΦΑΛΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΧΡΗΣΤΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 73	Σκοπός
Άρθρο 74	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΗΣΗΣ	
Άρθρο 75	Αυστηροποίηση των κυρώσεων για την κυκλοφορία Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων σε οδό με επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας άνω των πενήντα (50) χιλιομέτρων την ώρα - Τροποποίηση περ. β) παρ. 12 άρθρου 24 Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας
Άρθρο 76	Ειδικοί κανόνες για οδηγούς Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων - Τροποποίηση παρ. 5 και 15 και αντικατάσταση παρ. 10 άρθρου 44 Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας
Άρθρο 77	Έγγραφα τα οποία πρέπει να φέρει ο οδηγός Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 103 Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΑΣΦΑΛΙΣΗ, ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ	
Άρθρο 78	Υποχρέωση ασφάλισης Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων - Προσθήκη άρθρου 27Α στον ν. 4784/2021
Άρθρο 79	Απαγόρευση πώλησης, εκμίσθωσης και διάθεσης Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων σε ανηλίκους κάτω των δεκαεπτά (17) ετών - Προσθήκη άρθρου 27Β στον ν. 4784/2021
Άρθρο 80	Μητρώο Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 27Γ και παρ. 4Α στο άρθρο 30 του ν. 4784/2021
Άρθρο 81	Κυρώσεις πωλητών, παρόχων και εκμισθωτών Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων - Τροποποίηση άρθρου 28 και προσθήκη παρ. 4Β στο άρθρο 30 του ν. 4784/2021

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΜΗ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΝΝΑΒΗΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 82	Σκοπός
Άρθρο 83	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΜΗ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΝΝΑΒΗΣ	
Άρθρο 84	Απαγόρευση παραγωγής, διάθεσης, αγοράς, πώλησης και διακίνησης μη επιτρεπόμενων προϊόντων κάνναβης - Προσθήκη παρ. 3B στο άρθρο 1 του ν. 4139/2013
Άρθρο 85	Ορισμός προϊόντων κάνναβης - Τροποποίηση παρ. 1Α και προσθήκη παρ. 1B στο άρθρο 2Α του ν. 4139/2013
Άρθρο 86	Επιχειρήσεις εμπορίου προϊόντων κάνναβης ως σημεία εμπορίας, πώλησης και διάθεσης προϊόντων κάνναβης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 47 ν. 5302/2026
Άρθρο 87	Διαδικασία αδειοδότησης και λειτουργίας των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης - Προσθήκη περ. η) στο άρθρο 48 του ν. 5302/2026
Άρθρο 88	Έλεγχος παραβάσεων των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 50 ν. 5302/2026
Άρθρο 89	Κυρώσεις για παραβάσεις των όρων άδειας και λειτουργίας επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 51 ν. 5302/2026
Άρθρο 90	Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 2ΙΣΤ ν. 4139/2013
ΕΝΟΤΗΤΑ Ε΄ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 91	Παράταση προθεσμίας υποβολής αιτήσεων αδειών διαμονής για προσωρινή απασχόληση στην αγροτική οικονομία
ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 92	Έναρξη ισχύος

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑ, ΤΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΒΟΗΘΟΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία και της συμπερίληψής τους στην κοινωνία, η αποτροπή της περιθωριοποίησης και ιδρυματοποίησής τους και η βελτίωση της ποιότητας ζωής αυτών και των οικογενειών τους.

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η επέκταση και καθιέρωση, ως μόνιμης υπηρεσίας εθνικής εμβέλειας, του Προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία», το οποίο υλοποιήθηκε πιλοτικά κατ' εφαρμογή των άρθρων 32 έως 39 του ν. 4837/2021 (Α' 178) και των κανονιστικών πράξεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων αυτών, σύμφωνα και με το άρθρο 19 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4074/2012 (Α' 88).

Άρθρο 3
Προσωπική βοήθεια

Η προσωπική βοήθεια συνίσταται στην εξατομικευμένη υποστήριξη του ατόμου με αναπηρία από προσωπικό βοηθό της επιλογής του ή του νόμιμου εκπροσώπου του. Η προσωπική βοήθεια, η οποία οργανώνεται και ελέγχεται από τον χρήστη, παρέχεται με βάση τις προσωπικές ανάγκες, τις ιδιαίτερες συνθήκες ζωής, τις ατομικές επιλογές και τα ενδιαφέροντα του ατόμου, με σκοπό την ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσής του και τη συμπερίληψή του στην κοινωνία. Η προσωπική βοήθεια διευκολύνει ιδίως τις ακόλουθες δραστηριότητες του ατόμου, εντός και εκτός της οικίας του:

- α) τις δραστηριότητες καθημερινής ζωής και ατομικής φροντίδας, όπως προετοιμασία γευμάτων και σίτιση, ένδυση, προσωπική υγιεινή, μετακίνηση,
- β) την οικιακή βοήθεια,
- γ) την εργασία, την εκπαίδευση, τις σπουδές, την κατάρτιση και δια βίου μάθηση, χωρίς να υποκαθιστά τον ωφελούμενο στις εργασιακές και εκπαιδευτικές του υποχρεώσεις,
- δ) τη συμμετοχή σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου,
- ε) την πρόσβαση σε υπηρεσίες, όπως υγείας, αποκατάστασης, δημόσιας διοίκησης, και
- στ) τη συμμετοχή στην κοινωνική ζωή.

Άρθρο 4

Υλοποίηση και χρηματοδότηση Προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία»

1. Φορέας υλοποίησης του Προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία» (εφεξής: Πρόγραμμα Προσωπικού Βοηθού) ορίζεται το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (εφεξής: Ο.Π.Ε.Κ.Α.).
2. Το Πρόγραμμα Προσωπικού Βοηθού δύναται να χρηματοδοτείται ή να συγχρηματοδοτείται, εν όλω ή εν μέρει, και από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό δίκαιο. Η δαπάνη για την υλοποίηση του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού καλύπτεται από πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, οι οποίες μεταβιβάζονται, εγγράφονται και παρακολουθούνται διακριτά ανά πηγή χρηματοδότησης στον προϋπολογισμό του Λογαριασμού Προνοιακών Παροχών και Κοινωνικών Υπηρεσιών του Ο.Π.Ε.Κ.Α. για τον σκοπό αυτόν.
3. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού καλύπτονται οι δαπάνες αποζημίωσης των προσωπικών βοηθών, καθώς και οι δαπάνες για τη χορήγηση ποσού οικονομικής ενίσχυσης σε ωφελούμενους σε καθεστώς συνοίκησης.
Στο πλαίσιο του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού δύναται να χρηματοδοτείται και η υλοποίηση συναφών υποστηρικτικών έργων, όπως:
 - α) δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με τον σκοπό και το αντικείμενό του, καθώς και προβολής του έργου που υλοποιείται,
 - β) εκπαίδευση των προσωπικών βοηθών, των ωφελούμενων και των μελών των ειδικών επιτροπών αξιολόγησης και δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού,
 - γ) σύσταση, οργάνωση και λειτουργία των ειδικών επιτροπών αξιολόγησης, παροχή εξοπλισμού και καταβολή αποζημίωσης των μελών τους, κατ' εφαρμογή της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), περί των δαπανών των μετακινούμενων εντός και εκτός επικράτειας,
 - δ) ανάπτυξη, αναβάθμιση και συντήρηση ενιαίου ή διακριτών πληροφοριακών συστημάτων, σύμφωνα με τις επιχειρησιακές απαιτήσεις, ιδίως για τη διαχείριση των αιτήσεων ένταξης και των πληρωμών και για την παρακολούθηση της υλοποίησής του, για την υποστήριξη της οργάνωσης και της λειτουργίας των ειδικών επιτροπών αξιολόγησης και για την εκπαίδευση των προσωπικών βοηθών, των ωφελούμενων και των μελών των ειδικών επιτροπών αξιολόγησης και την πιστοποίηση της εκπαίδευσής τους,
 - ε) ανάπτυξη και λειτουργία υπηρεσίας υποστήριξης χρηστών και
 - στ) διοικητική, επιστημονική και οργανωτική υποστήριξη, για την υλοποίηση και την παρακολούθησή του.

Άρθρο 5

Ωφελούμενοι

1. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Α., με πρόσκλησή του που δημοσιεύεται περιοδικώς στην ιστοσελίδα του και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, καλεί τους

ενδιαφερόμενους να υποβάλουν, ως ωφελούμενοι, αίτηση συμμετοχής στο Πρόγραμμα Προσωπικού Βοηθού.

2. Επιλέξιμοι ωφελούμενοι του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού είναι όσοι πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις, κατά την υποβολή της αίτησής τους:

α) Έχουν πιστοποίηση αναπηρίας του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας με ισχύ εφ' όρου ζωής ή αντίστοιχες πιστοποιήσεις των Υγειονομικών Επιτροπών των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίες γίνονται δεκτές εφόσον:

αα) έχουν ψηφιοποιηθεί και

αβ) απονέμουν διακριτά ποσοστά ιατρικής και ασφαλιστικής αναπηρίας,

β) έχουν κινητική ή νοητική ή αναπτυξιακή ή αισθητηριακή ή ψυχική αναπηρία,

γ) το ποσοστό της κύριας πάθησής τους είναι τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%),

δ) είναι ηλικίας τουλάχιστον δεκαέξι (16) ετών και η ηλικία τους δεν υπερβαίνει τα εξήντα επτά (67) έτη. Κατ' εξαίρεση, δύνανται να είναι ηλικίας έως εβδομήντα πέντε (75) ετών, εφόσον είχαν καταστεί δικαιούχοι του επιδόματος κίνησης της περ. θ) της παρ. 7 του άρθρου 51 του ν. 1882/1990 (Α' 43), το οποίο χορηγείται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α., πριν από τη συμπλήρωση του εξηκοστού έβδομου (67ου) έτους της ηλικίας τους,

ε) διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα,

στ) είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας,

ζ) πληρούν συγκεκριμένα εισοδηματικά κριτήρια, και

η) διαβιούν σε κατοικία.

3. Ο έλεγχος της επιλεξιμότητας των αιτούντων διενεργείται με τη διασταύρωση ψηφιακών δεδομένων που διατίθενται μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

4. Οι επιλέξιμοι αιτούντες κατατάσσονται σύμφωνα με μοριοδότηση που προκύπτει με βάση κοινωνικά, εισοδηματικά κριτήρια και κριτήρια που σχετίζονται με την αναπηρία. Η μοριοδότηση διενεργείται με τη διασταύρωση ψηφιακών δεδομένων που διατίθενται μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

5. Οι επιλέξιμοι ωφελούμενοι (αξιολογούμενοι), κατά τη σειρά κατάταξής τους με βάση τη μοριοδότηση της παρ. 4 και μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού, αξιολογούνται από ειδικές τριμελείς επιτροπές αξιολόγησης διεπιστημονικού χαρακτήρα, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του Διοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α.. Στις ειδικές επιτροπές αξιολόγησης του πρώτου εδαφίου συμμετέχουν ως μέλη (αξιολογητές):

α) κοινωνικοί λειτουργοί,

β) εργοθεραπευτές,

γ) ψυχολόγοι,

δ) φυσικοθεραπευτές,

ε) λογοθεραπευτές.

Τα μέλη των ειδικών επιτροπών αξιολόγησης οφείλουν να έχουν ολοκληρώσει το επιμορφωτικό πρόγραμμα που τους παρέχει ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. χωρίς οικονομική επιβάρυνσή τους. Στο πρόσωπο των μελών των ειδικών επιτροπών αξιολόγησης δεν δύναται να συντρέχει σχέση συγγένειας έως γ' βαθμού, προσωπικής βοήθειας, καθώς και εργασιακή ή κάθε άλλου είδους σχέση προς τον ωφελούμενο που αξιολογούν, η οποία δύναται να επηρεάσει το αμερόληπτο της κρίσης τους. Οι ειδικές επιτροπές αξιολόγησης κατατάσσουν τους

αξιολογούμενους ως προς την ανάγκη τους για προσωπική βοήθεια, λαμβάνοντας υπόψη ιατρικά και λειτουργικά κριτήρια, καθώς και τις εξατομικευμένες ανάγκες και συνθήκες ζωής τους. Για την επιλογή των μελών των ειδικών επιτροπών αξιολόγησης συστήνεται στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. ηλεκτρονικό «Μητρώο Αξιολογητών».

6. Με βάση την κατάταξη της παρ. 5, αναγνωρίζεται στους ωφελούμενους, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Ο.Π.Ε.Κ.Α., συγκεκριμένο ποσό που τους αναλογεί ανά μήνα για τη λήψη υπηρεσιών προσωπικής βοήθειας.

7. Αιτήσεις συμμετοχής στο Πρόγραμμα Προσωπικού Βοηθού ατόμων με αναπηρία που βρίσκονται σε κωματώδη κατάσταση ή δεν έχουν επικοινωνία με το περιβάλλον ή χρήζουν κυρίως νοσηλευτικής ή επαγγελματικής φροντίδας, απορρίπτονται από την ειδική επιτροπή αξιολόγησης της παρ. 5.

8. Η συμμετοχή στο Πρόγραμμα Προσωπικού Βοηθού δεν αποστερεί τον ωφελούμενο από τη λήψη προνοιακών παροχών σε χρήμα, οικονομικών και εισοδηματικών ενισχύσεων και κοινωνικών υπηρεσιών για τη στήριξη των ατόμων με αναπηρία που χορηγεί ο Ο.Π.Ε.Κ.Α., καθώς και από τη λήψη συντάξεων, προσαυξήσεων συντάξεων ή λοιπών παροχών αναπηρίας που χορηγούνται από φορείς κύριας ασφάλισης ή από οποιονδήποτε άλλο φορέα του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 6 **Προσωπικοί βοηθοί**

1. Η Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, με πρόσκλησή της που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, καλεί τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στο Πρόγραμμα Προσωπικού Βοηθού ως προσωπικοί βοηθοί.

2. Ως προσωπικοί βοηθοί επιλέγονται άτομα που πληρούν σωρευτικά, κατ' ελάχιστο, τις εξής προϋποθέσεις:

α) Είναι ηλικίας τουλάχιστον δεκαοκτώ (18) ετών και όχι μεγαλύτερης των εξήντα επτά (67) ετών.

β) Δεν εκκρεμεί σε βάρος τους ποινική δίωξη ούτε έχει εκδοθεί σε βάρος τους οριστική, τελεσίδικη ή αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για:

βα) εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας, εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και εγκλήματα σχετικά με την οικογένεια των άρθρων 360 και 360Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95),

ββ) εγκλήματα του ν. 3500/2006 (Α' 232), για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας,

βγ) εμπορία ναρκωτικών σύμφωνα με τον ν. 4139/2013 (Α' 74),

βδ) τα εγκλήματα των άρθρων 299, 300, 301, 306, 308 έως 312 και 324 του Ποινικού Κώδικα και

βε) τα εγκλήματα του άρθρου 38 του ν. 4624/2019 (Α' 137).

γ) Εάν πρόκειται για πολίτες χώρας εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βρίσκονται νόμιμα στην Ελλάδα και έχουν το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας υπό τους όρους του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81) και του ν. 5307/2026 (Α' 90), περί ρύθμισης του καθεστώτος διαμονής πολιτών τρίτων χωρών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

δ) Έχουν καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας.

ε) Έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα εκπαίδευσης που τους παρέχεται χωρίς οικονομική επιβάρυνσή τους από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α..

στ) Διαθέτουν σε ισχύ πιστοποιητικό υγείας της υπό στοιχεία Υ1γ/Γ.Π/οικ.35797/4.4.2012 απόφασης του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Πιστοποιητικό υγείας εργαζομένων σε επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος» (Β' 1199).

ζ) Διαθέτουν βεβαίωση ψυχιάτρου περί μη ύπαρξης ψυχικής νόσου.

η) Δεν έχουν διαγραφεί οριστικά από το Μητρώο Προσωπικών Βοηθών λόγω παράβασης των υποχρεώσεών τους.

θ) Δεν τελούν σε σχέση γάμου, δεν έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή δεν συνδέονται με βαθμό συγγένειας α' ή β' βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας με τον ωφελούμενο που εξυπηρετούν. Κατ' εξαίρεση του πρώτου εδαφίου, ωφελούμενοι δύνανται να συνδεθούν με προσωπικό βοηθό των συγκεκριμένων κατηγοριών, αν κατοικούν μόνιμα σε ορεινούς ή νησιωτικούς δήμους, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 8 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ν. 5314/2026, Α' 103), των οποίων ο πληθυσμός δεν υπερβαίνει τους πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη απογραφή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

3. Ο έλεγχος των προϋποθέσεων της παρ. 2 πραγματοποιείται με τη διασταύρωση ψηφιακών δεδομένων που διατίθενται μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

4. Τα πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2 εγγράφονται στο Μητρώο Προσωπικών Βοηθών, μετά από επιτυχή ολοκλήρωση εκπαίδευσης που παρέχεται χωρίς οικονομική επιβάρυνσή τους από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α.. Η εκπαίδευση οργανώνεται σε θεματικές ενότητες και δύνανται να κατηγοριοποιείται ανάλογα με τις ανάγκες υποστήριξης των ωφελουμένων, ιδίως ως προς:

α) δραστηριότητες καθημερινής ζωής, όπως σίτιση, ένδυση και προσωπική υγιεινή,

β) υποστήριξη ατόμων με βαριές ή πολλαπλές αναπηρίες,

γ) υποστήριξη κινητικότητας και ασφαλούς μετακίνησης,

δ) δεξιότητες επικοινωνίας και υποστηρικτικές τεχνολογίες,

ε) θέματα προστασίας δικαιωμάτων και πρόληψης κακοποίησης.

5. Η παράβαση των υποχρεώσεων του προσωπικού βοηθού επισύρει, ανάλογα με τη βαρύτητά της, την προσωρινή ή την οριστική διαγραφή του από το Μητρώο Προσωπικών Βοηθών της παρ. 4. Η κύρωση επιβάλλεται από πενταμελή επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και αποτελείται από:

α) τον Υποδιοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α., ως Πρόεδρο, με αναπληρωτή τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Παροχών του Ο.Π.Ε.Κ.Α.,

β) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Αλληλεγγύης της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, ως Αντιπρόεδρο, με αναπληρωτή τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία της ίδιας Γενικής Διεύθυνσης,

γ) τον Προϊστάμενο του Τμήματος Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία της Διεύθυνσης Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία, με αναπληρωτή υπάλληλο του ίδιου Τμήματος,

δ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αναπηρικών Επιδομάτων και Οικονομικών Ενισχύσεων της Γενικής Διεύθυνσης Παροχών του Ο.Π.Ε.Κ.Α., με αναπληρωτή έναν Προϊστάμενο Τμήματος της ίδιας Διεύθυνσης, και

ε) ένα (1) μέλος, που υποδεικνύεται από την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, με τον αναπληρωτή του.

Άρθρο 7

Σχέση ωφελούμενου και προσωπικού βοηθού

1. Οι ωφελούμενοι επιλέγουν έναν (1) ή περισσότερους προσωπικούς βοηθούς από το Μητρώο Προσωπικών Βοηθών, εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος της απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 5. Αν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 5 ανακαλείται αυτοδίκαια για τον ωφελούμενο. Ο ωφελούμενος για τον οποίο ανακλήθηκε η απόφαση, έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης σε οποιαδήποτε επόμενη πρόσκληση του άρθρου 5.
2. Η προσωπική βοήθεια παρέχεται σε ωριαία βάση ή σε καθεστώς συνοίκησης.
3. Η επιλογή προσωπικού βοηθού δηλώνεται στο πληροφοριακό σύστημα του άρθρου 8, στο οποίο αναρτάται προτυποποιημένο συμφωνητικό το οποίο συνυπογράφεται από τον ωφελούμενο και τον προσωπικό βοηθό.
4. Ο ωφελούμενος και ο προσωπικός βοηθός δηλώνουν τακτικώς στο πληροφοριακό σύστημα του άρθρου 8 τις ημέρες και τις ώρες απασχόλησης του προσωπικού βοηθού.
5. Η αμοιβή του προσωπικού βοηθού για την παροχή της υπηρεσίας προσωπικής βοήθειας:
 - α) Δύναται να κλιμακώνεται αναλόγως της κατάταξης του ωφελούμενου, σύμφωνα με το πέμπτο εδάφιο της παρ. 5 και την παρ. 6 του άρθρου 5.
 - β) Καταβάλλεται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α. απευθείας στον προσωπικό βοηθό για λογαριασμό του ωφελούμενου, κατ' ανάλογη εφαρμογή της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 20 και του άρθρου 21 του ν. 3863/2010 (Α' 115).
 - γ) Εξομοιώνεται πλήρως, για την εφαρμογή των διατάξεων περί κατάσχεσης και συμψηφισμού, με μισθούς και συντάξεις.
6. Η σχέση μεταξύ ωφελούμενου και προσωπικού βοηθού συνιστά σχέση ιδιαίτερης εμπιστοσύνης και εξάρτησης. Πράξεις σωματικής, ψυχολογικής ή άλλης μορφής βίας, εξαναγκασμού, απειλής ή πράξεις κατά της γενετήσιας ελευθερίας που τελούνται στο πλαίσιο της σχέσης αυτής καθιστούν τα μέλη αυτής προστατευόμενα σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως 23Α του ν. 3500/2006 (Α' 232).

Άρθρο 8

Πληροφοριακό σύστημα

1. Στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. συστήνεται και λειτουργεί πληροφοριακό σύστημα για την υποστήριξη των διαδικασιών του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού. Το πληροφοριακό σύστημα, στο οποίο εντάσσονται το ηλεκτρονικό Μητρώο Προσωπικών Βοηθών και το ηλεκτρονικό Μητρώο Αξιολογητών, διασυνδέεται για τον σκοπό της διασταύρωσης και του ελέγχου των στοιχείων με άλλα πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184), και ιδίως με:
 - α) πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας,
 - β) πληροφοριακά συστήματα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.),
 - γ) το Μητρώο Πολιτών του Υπουργείου Εσωτερικών,

δ) το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» (e-E.Φ.Κ.Α.),

ε) το πληροφοριακό σύστημα του e-E.Φ.Κ.Α. για την άντληση του ασφαλιστικού ιστορικού και της τρέχουσας ασφαλιστικής κατάστασης,

στ) το πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ II του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για την άντληση της τρέχουσας κατάστασης εργαζομένων,

ζ) το Ψηφιακό Μητρώο του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης»,

η) το Πληροφοριακό Σύστημα της Ακαδημαϊκής Ταυτότητας του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού,

θ) το Πληροφοριακό Σύστημα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, το οποίο παρέχει στοιχεία για την εξακρίβωση της νομιμότητας διαμονής πολιτών τρίτων χωρών (τίτλοι νόμιμης διαμονής) σύμφωνα με τον Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81) και

ι) το Πληροφοριακό σύστημα Εθνικού Ποινικού Μητρώου του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

2. Υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του πληροφοριακού συστήματος της παρ. 1 ορίζεται ο Ο.Π.Ε.Κ.Α.. Ιδίως για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τηρούνται στο Μητρώο Προσωπικών Βοηθών ορίζονται ως από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. και η Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Αποδέκτες των δεδομένων είναι οι ειδικώς εξουσιοδοτημένοι χρήστες του πληροφοριακού συστήματος, υπάλληλοι του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο τρίτο εδάφιο της παρ. 7.

3. Υποκείμενα επεξεργασίας αποτελούν οι ωφελούμενοι του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού, οι συγγενείς αυτών έως τον β' βαθμό, όσοι τελούν σε σχέση εξάρτησης ή φιλοξενίας από αυτούς, οι νόμιμοι εκπρόσωποι των ωφελούμενων, οι προσωπικοί βοηθοί και οι αξιολογητές των ειδικών επιτροπών αξιολόγησης.

4. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διατηρούνται για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών από την ολοκλήρωση της αντίστοιχης διαδικασίας ή της παροχής της υπηρεσίας.

Κατ' εξαίρεση, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στο Μητρώο Προσωπικών Βοηθών και στο Μητρώο Αξιολογητών τηρούνται για όσο χρονικό διάστημα το υποκείμενο διατηρεί την ιδιότητα του προσωπικού βοηθού ή του αξιολογητή ή μέχρι την υποβολή αιτήματος διαγραφής του.

Μετά από την υποβολή αιτήματος διαγραφής ή την απώλεια της ιδιότητας του προσωπικού βοηθού ή του αξιολογητή, τα δεδομένα των αντίστοιχων μητρώων διαγράφονται ή ανωνυμοποιούνται.

5. Τα υποκείμενα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έχουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119).

6. Στο πληροφοριακό σύστημα της παρ. 1 καταχωρούνται, επικαιροποιούνται και τηρούνται για τους ωφελούμενους του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού (υποκείμενα επεξεργασίας) ενδεικτικώς τα ακόλουθα:

α) στοιχεία που αφορούν στην ταυτοποίηση και συγκεκριμένα:

αα) στοιχεία που αφορούν στην πλήρωση των προϋποθέσεων συμμετοχής στο Πρόγραμμα,

αβ) στοιχεία κατοικίας και επικοινωνίας,

αγ) αριθμός παροχής ρεύματος κύριας κατοικίας,

αδ) Διεθνής Αριθμός Τραπεζικού Λογαριασμού [International Bank Account Number (I.B.A.N.)],

αε) στοιχεία απασχόλησης και κοινωνικοασφαλιστικής κατάστασης.

β) Στοιχεία συγγενών ωφελούμενων μέχρι τον β' βαθμό, των εξαρτώμενων μελών και των φιλοξενούμενων αυτών (υποκείμενα επεξεργασίας).

Ενδεικτικώς τηρούνται τα εξής:

βα) στοιχεία ταυτοποίησης,

ββ) στοιχεία κατοικίας και επικοινωνίας,

βγ) στοιχεία πιστοποίησης αναπηρίας του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας,

βδ) αριθμός παροχής ρεύματος κύριας κατοικίας και

βε) εισόδημα.

γ) Στοιχεία που αφορούν στην ταυτοποίηση και στη σχέση με τον ωφελούμενο του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού και του νόμιμου εκπροσώπου του (υποκείμενα επεξεργασίας).

Ενδεικτικώς τηρούνται τα εξής:

γα) στοιχεία ταυτοποίησης,

γβ) στοιχεία κατοικίας και επικοινωνίας,

γγ) δικαιολογητικά και δεδομένα από τα οποία προκύπτει σχέση εκπροσώπησης, και

γδ) Διεθνής Αριθμός Τραπεζικού Λογαριασμού [International Bank Account Number (I.B.A.N.)].

Η επεξεργασία των ως άνω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται για την τήρηση των όρων του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού, ιδίως για τον έλεγχο ως προς την πλήρωση των κριτηρίων υπαγωγής σε αυτό, τη δημιουργία και τήρηση Μητρώου Ωφελούμενων, τη διασύνδεση των ωφελούμενων με προσωπικό βοηθό για την κατάρτιση του μεταξύ τους συμφωνητικού, τη διενέργεια των αναγκαίων διασταυρώσεων μέσω διαλειτουργικότητας με άλλες ψηφιακές βάσεις για την ταυτοποίηση των ωφελούμενων και των συγγενών τους, των εξαρτώμενων μελών, των φιλοξενούμενων στην κύρια κατοικία και των νόμιμων εκπροσώπων τους και την επιβεβαίωση της μεταξύ αυτών και του ωφελούμενου σχέσης, καθώς και τη χορήγηση ποσών οικονομικής ενίσχυσης σε δικαιούχους ωφελούμενους σε καθεστώς συνοίκησης.

7. Το Μητρώο Προσωπικών Βοηθών ως υποσύστημα του πληροφοριακού συστήματος της παρ. 1 τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. και τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Σε αυτό εγγράφονται όσοι ολοκληρώνουν επιτυχώς την εκπαίδευση των προσωπικών βοηθών. Δικαίωμα πρόσβασης, ιδίως για το Μητρώο Προσωπικών Βοηθών, έχουν οι ειδικώς εξουσιοδοτημένοι χρήστες του υποσυστήματος, στελέχη του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, καθώς και οι ωφελούμενοι του

Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού. Στο Μητρώο Προσωπικών Βοηθών καταχωρούνται, επικαιροποιούνται και τηρούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1, στοιχεία που αφορούν ενδεικτικώς:

- α) στην ταυτοποίηση,
- β) στην πλήρωση των προϋποθέσεων συμμετοχής στο Πρόγραμμα,
- γ) στα στοιχεία κατοικίας και επικοινωνίας,
- δ) στον αριθμό παροχής ρεύματος κύριας κατοικίας,
- ε) στον Ι.Β.Α.Ν. και
- στ) στα στοιχεία απασχόλησης και κοινωνικοασφαλιστικής κατάστασης.

Η επεξεργασία των ως άνω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται για την τήρηση των όρων του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού, τη δημιουργία Μητρώου Προσωπικών Βοηθών, τη βεβαίωση ολοκλήρωσης του προγράμματος εκπαίδευσης, τη διενέργεια αναγκαίων διασταυρώσεων μέσω διαλειτουργικότητας με άλλες ψηφιακές βάσεις για την ταυτοποίηση του προσωπικού βοηθού, την παρακολούθηση των μεταβολών του δικαιώματος, τη διασύνδεση των ωφελούμενων με προσωπικό βοηθό για την κατάρτιση του μεταξύ τους συμφωνητικού και την καταβολή αποζημίωσης.

8. Το Μητρώο Αξιολογητών ως υποσύστημα του πληροφοριακού συστήματος της παρ. 1 τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή στον Ο.Π.Ε.Κ.Α.. Σε αυτό εγγράφονται όσοι πληρούν τα απαραίτητα τυπικά προσόντα και ολοκληρώνουν επιτυχώς το σχετικό επιμορφωτικό πρόγραμμα των αξιολογητών.

Στο Μητρώο Αξιολογητών καταχωρούνται, επικαιροποιούνται και τηρούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1, στοιχεία που αφορούν στην ταυτοποίηση, την ιδιότητα, τα προσόντα και το επιμορφωτικό πρόγραμμα, καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας των αξιολογητών (υποκείμενο επεξεργασίας). Ενδεικτικώς τηρούνται τα εξής:

- α) στοιχεία ταυτοποίησης,
- β) στοιχεία κατοικίας και επικοινωνίας,
- γ) στοιχεία που αφορούν στην πλήρωση των προϋποθέσεων συμμετοχής στο Πρόγραμμα,
- δ) αντίγραφο ποινικού μητρώου,
- ε) τίτλοι σπουδών,
- κ) Ι.Β.Α.Ν. και
- κα) στοιχεία απασχόλησης και κοινωνικοασφαλιστικής κατάστασης.

Η επεξεργασία των ως άνω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται για την τήρηση των όρων του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού, ιδίως για τη δημιουργία και τήρηση Μητρώου Αξιολογητών, τη βεβαίωση της ολοκλήρωσης του επιμορφωτικού προγράμματος, τη διενέργεια αναγκαίων διασταυρώσεων μέσω διαλειτουργικότητας με άλλες ψηφιακές βάσεις για την ταυτοποίηση του αξιολογητή και την καταβολή αποζημίωσης.

9. Η τήρηση, η επεξεργασία και η δημοσιοποίηση των στοιχείων που αφορούν στο πληροφοριακό σύστημα της παρ. 1 και των Μητρώων Προσωπικών Βοηθών και Αξιολογητών που εντάσσονται σε αυτό πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ..

Άρθρο 9

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, του αρμόδιου για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία

Υπουργού και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την παροχή της υπηρεσίας προσωπικής βοήθειας και την υλοποίηση και παρακολούθηση του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού και ιδίως καθορίζονται:

- α) οι ειδικότερες και πρόσθετες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των ωφελούμενων, οι ειδικότεροι όροι μόνιμης και νόμιμης διαμονής, τα εισοδηματικά, κοινωνικά και αναπηρικά κριτήρια συμμετοχής καθώς και οι περιπτώσεις αποκλεισμού από το πρόγραμμα,
- β) τα κοινωνικά, οικονομικά, λειτουργικά και αναπηρικά κριτήρια μοριοδότησης, ο τρόπος υπολογισμού τους, οι συντελεστές βαρύτητας, οι κανόνες κατάταξης των επιλέξιμων ωφελούμενων, οι περιπτώσεις ισοβαθμίας, καθώς και η δυνατότητα κατανομής των διαθέσιμων θέσεων ή πόρων ανά κατηγορία αναπηρίας ή ομάδα ωφελούμενων,
- γ) η διαδικασία αξιολόγησης των επιλέξιμων ωφελούμενων, η μεθοδολογία αξιολόγησης, τα εργαλεία λειτουργικής αποτίμησης και μέτρησης της αναπηρίας και λειτουργικότητας, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης διεθνώς αναγνωρισμένων εργαλείων αξιολόγησης,
- δ) οι κατηγορίες αναγκών προσωπικής βοήθειας, τα επίπεδα υποστήριξης, ο τρόπος κατάταξης των ωφελούμενων σε αυτές, τα κριτήρια διαφοροποίησης των παροχών, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα σχετικό με την εκτίμηση της ανάγκης προσωπικής βοήθειας,
- ε) η σύσταση, η συγκρότηση, η λειτουργία, η διαδικασία επιλογής και αποζημίωσης των μελών των ειδικών επιτροπών αξιολόγησης, τα ειδικότερα επιστημονικά και λοιπά προσόντα τους, τα κωλύματα, οι λόγοι εξαίρεσης, οι υποχρεώσεις τους και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα σχετικά με το έργο τους,
- στ) οι όροι ένταξης στο Μητρώο Αξιολογητών, οι προϋποθέσεις παραμονής και διαγραφής από αυτό, οι διαδικασίες ελέγχου και εποπτείας του Μητρώου και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την τήρηση και λειτουργία του,
- ζ) οι προϋποθέσεις, τα προσόντα, τα κωλύματα, οι διαδικασίες επιλογής, εκπαίδευσης, πιστοποίησης, επανεκπαίδευσης, εγγραφής, επανελέγχου, αναστολής και διαγραφής των προσωπικών βοηθών, καθώς και η οργάνωση και λειτουργία του Μητρώου Προσωπικών Βοηθών,
- η) το ειδικότερο περιεχόμενο της προσωπικής βοήθειας, οι επιτρεπόμενες και μη επιτρεπόμενες δραστηριότητες, οι όροι παροχής της σε ωριαία βάση ή σε καθεστώς συνοίκησης, οι όροι επιλογής προσωπικού βοηθού από τον ωφελούμενο και το περιεχόμενο των μεταξύ τους συμφωνητικών,
- θ) ο έλεγχος και η εποπτεία της παρεχόμενης υπηρεσίας προσωπικής βοήθειας, οι διαδικασίες επιθεώρησης και επαλήθευσης, οι κατ' οίκον έλεγχοι, οι διοικητικές κυρώσεις και τα μέτρα συμμόρφωσης,
- ι) η σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία επιτροπών παρακολούθησης, εποπτείας, ελέγχου ή εξέτασης καταγγελιών, καθώς και οι περιπτώσεις επιβολής της προσωρινής ή οριστικής διαγραφής ωφελούμενων, προσωπικών βοηθών ή αξιολογητών,
- ια) οι όροι και η περιοδικότητα επανελέγχου των προϋποθέσεων συμμετοχής και παραμονής στο πρόγραμμα,
- ιβ) τα ποσά οικονομικής ενίσχυσης των ωφελούμενων, οι αμοιβές ή αποζημιώσεις προσωπικών βοηθών και αξιολογητών, ο τρόπος καταβολής, εκκαθάρισης, συμψηφισμού και επιστροφής τους,
- ιγ) οι προδιαγραφές λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος, οι διαδικασίες αυτοματοποιημένης επεξεργασίας και έκδοσης διοικητικών πράξεων, οι όροι

διαλειτουργικότητας με άλλα πληροφοριακά συστήματα και μητρώα του δημόσιου τομέα και κάθε θέμα τεχνικής ή οργανωτικής λειτουργίας,

ιδ) τα ειδικότερα ζητήματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι κατηγορίες δεδομένων που τηρούνται, οι αποδέκτες, οι χρόνοι τήρησης, οι διαδικασίες διασύνδεσης, διασταύρωσης, ελέγχου και επεξεργασίας τους, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137),

ιε) η χρηματοδότηση του προγράμματος και των συναφών υποστηρικτικών έργων, η κατανομή των διαθέσιμων πόρων και κάθε θέμα οικονομικής διαχείρισης και παρακολούθησης,

ιστ) οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών του Ο.Π.Ε.Κ.Α., του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και κάθε άλλου εμπλεκόμενου φορέα,

ιζ) το δικαίωμα υποβολής ενστάσεων, ενδικοφανών προσφυγών και αιτημάτων επανεξέτασης, τα αρμόδια όργανα, οι διαδικασίες και οι προθεσμίες εξέτασής τους,

ιη) οι όροι ανάκλησης, αναθεώρησης ή τροποποίησης αποφάσεων ένταξης και παροχών, οι περιπτώσεις και οι διαδικασίες καταλογισμού και ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών,

ιθ) τα μεταβατικά ζητήματα που αφορούν τους ωφελούμενους, προσωπικούς βοηθούς, αξιολογητές και συμβάσεις που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του προγράμματος, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη μετάβαση από το πιλοτικό στο μόνιμο σύστημα,

κ) κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό, οργανωτικό ή λεπτομερειακό θέμα που απαιτείται για την εφαρμογή των άρθρων 2 έως 8 και την αποτελεσματική λειτουργία του Προγράμματος.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Άμυνας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων των υποπερ. αα) και αβ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 5.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Εθνικής Άμυνας διαπιστώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων των υποπερ. αα) και αβ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 5 για τη δυνατότητα αποδοχής των πιστοποιήσεων των Υγειονομικών Επιτροπών των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων και ορίζεται η ημερομηνία από την οποία είναι δυνατή η υποβολή τους.

Άρθρο 10

Μεταβατικές διατάξεις

1. Από την εξάντληση των πόρων του προϋπολογισμού του πιλοτικού προγράμματος του άρθρου 36 του ν. 4837/2021 (Α' 178) από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», εφόσον αυτή συντελεστεί πριν από την ολοκλήρωση του πιλοτικού προγράμματος, άλλως από την ολοκλήρωση του πιλοτικού προγράμματος και μέχρι την ένταξη του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού του άρθρου 2 του παρόντος σε προγράμματα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027 για την εν όλω ή εν μέρει χρηματοδότηση των δαπανών του άρθρου 4 του παρόντος από ενωσιακούς πόρους, η δαπάνη για τη σύσταση και λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος του άρθρου 8 του παρόντος, οι δαπάνες για την

υλοποίηση των συναφών υποστηρικτικών έργων της παρ. 3 του άρθρου 4, οι αμοιβές των προσωπικών βοηθών και οι δαπάνες για τη χορήγηση ποσού οικονομικής ενίσχυσης σε δικαιούχους ωφελούμενους σε καθεστώς συνοίκησης, συμπεριλαμβανομένων των ωφελούμενων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 11, είναι δυνατό να καλύπτονται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, στον οποίο εγγράφονται οι αναγκαίες πιστώσεις.

2. Με την επιφύλαξη του ν. 4412/2016 (Α' 147) και του ν. 4270/2014 (Α' 143), διοικητικές πράξεις που εκδόθηκαν, υλικές ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν, διαγωνιστικές διαδικασίες που προκηρύχθηκαν και ολοκληρώθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος ή βρίσκονται σε εξέλιξη κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και συμβάσεις που συνήψε ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. κατ' εφαρμογή της υποπερ. η) της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4520/2018 (Α' 30) είναι νόμιμες και παράγουν έννομα αποτελέσματα.

Άρθρο 11 **Τελικές διατάξεις**

1. Οι ωφελούμενοι του πιλοτικού προγράμματος του άρθρου 36 του ν. 4837/2021 (Α' 178) καθίστανται από την 1η.7.2026, αυτοδίκαια, ωφελούμενοι του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού του άρθρου 2 του παρόντος, εφόσον έχουν λάβει, μέχρι τον χρόνο λήξης του πιλοτικού προγράμματος, εγκεκριμένες υπηρεσίες προσωπικής βοήθειας για χρονικό διάστημα τουλάχιστον εξήντα (60) ημερών, χωρίς να απαιτείται οι ημέρες αυτές να είναι συνεχόμενες. Ιδίως, οι υφιστάμενοι ωφελούμενοι του πιλοτικού προγράμματος, που κατοικούν μόνιμα σε ορεινούς ή νησιωτικούς δήμους, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 8 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ν. 5314/2026, Α' 103), των οποίων ο πληθυσμός δεν υπερβαίνει τους πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη απογραφή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, συνεχίζουν αυτοδίκαια να απολαμβάνουν τη σχετική υπηρεσία και κατά την υλοποίηση της επέκτασης του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού, ακόμη και αν έχουν λάβει τις σχετικές υπηρεσίες για χρονικό διάστημα μικρότερο των εξήντα (60) ημερών.

2. Οι ωφελούμενοι του πιλοτικού προγράμματος του άρθρου 36 του ν. 4837/2021 που έχουν ενεργό συμφωνητικό με τουλάχιστον έναν (1) προσωπικό βοηθό κατά τη λήξη του πιλοτικού προγράμματος και δεν πληρούν κατά τον χρόνο λήξης του τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του παρόντος, καθίστανται από την 1η.7.2026 αυτοδίκαια ωφελούμενοι του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού του άρθρου 2 μέχρι την 31η.12.2026.

3. Μέχρι την έναρξη ισχύος της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 9, οι ωφελούμενοι των παρ. 1 και 2 του παρόντος εξακολουθούν να λαμβάνουν υπηρεσίες προσωπικού βοηθού κατ' εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου με βάση το οποίο εντάχθηκαν στο πιλοτικό πρόγραμμα του άρθρου 36 του ν. 4837/2021.

4. Οι εγγεγραμμένοι προσωπικοί βοηθοί του ν. 4837/2021 εγγράφονται στο Μητρώο Προσωπικών Βοηθών της παρ. 4 του άρθρου 6, εφόσον:

- α) έχουν ενεργό συμφωνητικό κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ή
- β) υποβάλουν σχετικό αίτημα.

5. Συμφωνητικά μεταξύ ωφελούμενων των παρ. 1 και 2 και προσωπικών βοηθών της παρ. 4 εξακολουθούν να ισχύουν και μετά το πέρας του πιλοτικού προγράμματος μέχρι την τροποποίησή τους.

Άρθρο 12 **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους καταργείται το άρθρο 34 του ν. 4837/2021 (Α' 178), περί των χαρακτηριστικών της υπηρεσίας προσωπικής βοήθειας.

ΜΕΡΟΣ Β΄ **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ** **ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΟΡΑΣΗΣ**

Άρθρο 13 **Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η καθιέρωση ενός ολοκληρωμένου και οργανωμένου πλαισίου για την εκπαίδευση, επιμόρφωση και πιστοποίηση εκπαιδευτών κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης (εφεξής: εκπαιδευτές κινητικότητας) για άτομα με αναπηρία όρασης, με στόχο την παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης σε αυτά και την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξής τους.

Άρθρο 14 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

- α) Ο καθορισμός του αρμόδιου φορέα για την επιμόρφωση, την περαιτέρω εξειδίκευση και την πιστοποίηση των εκπαιδευτών κινητικότητας,
- β) ο καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την οργάνωση και την υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης των εκπαιδευτών κινητικότητας και για την περαιτέρω εξειδίκευσή τους στην εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία όρασης (εφεξής: προγράμματα επιμόρφωσης),
- γ) η σύσταση Ειδικού Μητρώου Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών,
- δ) η καταγραφή των βασικών υποχρεώσεων των εκπαιδευτών κινητικότητας κατά την παροχή εκπαίδευσης σε άτομα με αναπηρία όρασης και
- ε) ο καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων για την οργάνωση προγραμμάτων εκπαίδευσης προς άτομα με αναπηρία όρασης χωρίς οικονομικό αντάλλαγμα.

Άρθρο 15 **Ειδική επιμόρφωση και πιστοποίηση εκπαιδευτών κινητικότητας για άτομα με αναπηρία όρασης**

1. Το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών» (εφεξής: Κ.Ε.Α.Τ.) που συστάθηκε με το π.δ. 265/1979 (Α' 74) ορίζεται:

- α) ως αρμόδιος φορέας για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την οργάνωση και την υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης για άτομα με αναπηρία όρασης, σύμφωνα με το άρθρο 16,

β) ως αρμόδιος φορέας για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την οργάνωση και την υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης για την εξειδίκευση των εκπαιδευτών κινητικότητας στην εκπαίδευση ατόμων με τυφλοκώφωση, σύμφωνα με το άρθρο 24,

γ) ως ο αποκλειστικά αρμόδιος φορέας για την πιστοποίηση της εκπαιδευτικής επάρκειας των εκπαιδευτών κινητικότητας για άτομα με αναπηρία όρασης.

2. Στο πλαίσιο άσκησης των ανωτέρω αρμοδιοτήτων και για την επίτευξη των σκοπών του παρόντος Μέρους, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής των επιμορφωτών των υποψήφιων Εκπαιδευτών Κινητικότητας, το Κ.Ε.Α.Τ. δύναται να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημόσιου τομέα ή διεθνείς οργανισμούς. Επίσης, δύναται να συνάπτει μνημόνια συνεργασίας και να αναπτύσσει συνεργασίες με ιδιωτικούς φορείς, της ημεδαπής και της αλλοδαπής, με συναφές αντικείμενο.

3. Οι δράσεις που εντάσσονται στο πλαίσιο εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και πιστοποίησης Εκπαιδευτών Κινητικότητας για άτομα με αναπηρία όρασης δύναται να χρηματοδοτούνται από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους.

Άρθρο 16

Πρόγραμμα Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας

1. Η διάρκεια κάθε Προγράμματος Επιμόρφωσης είναι τουλάχιστον ετήσια και περιλαμβάνει θεωρητική επιμόρφωση και πρακτική άσκηση. Ειδικότερα:

α) Η θεωρητική επιμόρφωση είναι διάρκειας τουλάχιστον πεντακοσίων (500) ωρών και περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

αα) Εισαγωγή στις Αρχές Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης και

αβ) Μεθοδολογία και Τεχνικές Εκπαίδευσης Λευκού Μπαστουνιού.

β) Η πρακτική άσκηση είναι διάρκειας πεντακοσίων (500) ωρών και περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, τις ακόλουθες θεματικές:

βα) Βιωματική εκπαίδευση με προσομοίωση,

ββ) Προσανατολισμός και Κινητικότητα σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους και

βγ) Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης.

2. Για τη συμμετοχή τους σε Πρόγραμμα Επιμόρφωσης οι υποψήφιοι Εκπαιδευτές καταβάλλουν δίδακτρα, με την επιφύλαξη του άρθρου 25.

Άρθρο 17

Διαδικασία επιλογής υποψηφίων εκπαιδευτών

1. Με πρόσκληση του Κ.Ε.Α.Τ., η οποία εγκρίνεται από το Διοικητικό του Συμβούλιο και δημοσιεύεται στον επίσημο ιστότοπό του και στον ιστότοπο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, οι υποψήφιοι Εκπαιδευτές Κινητικότητας καλούνται να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στο Πρόγραμμα Επιμόρφωσης και να δηλώσουν συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, στην οποία δεσμεύονται να απασχοληθούν σύμφωνα με το άρθρο 23.

2. Για την επιλογή των συμμετεχόντων συστήνεται στο Κ.Ε.Α.Τ. πενταμελής Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ. και αποτελείται από:

α) Τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ., ως Πρόεδρο αυτής, ο οποίος αναπληρώνεται από τον Αντιπρόεδρο του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ.,

β) ένα (1) μέλος του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ., ως μέλος, το οποίο αναπληρώνεται από έτερο μέλος του Δ.Σ.,

γ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, ως μέλος, ο οποίος αναπληρώνεται από τον Προϊστάμενο του Τμήματος Ατόμων με Αναπηρία της ως άνω Διεύθυνσης,

δ) τον Προϊστάμενο του Τμήματος Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Αποκατάστασης Τυφλών του Κ.Ε.Α.Τ., ως μέλος, ο οποίος αναπληρώνεται από υπάλληλο του Τμήματος, και

ε) έναν (1) υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ κλάδου Ψυχολόγων από το μόνιμο προσωπικό του Κ.Ε.Α.Τ., ως μέλος, ο οποίος αναπληρώνεται από έναν (1) υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ κλάδου κοινωνικών λειτουργών από το μόνιμο προσωπικό του Κ.Ε.Α.Τ..

3. Η Επιτροπή Αξιολόγησης εξετάζει πρώτα το παραδεκτό των αιτήσεων των υποψηφίων και απορρίπτει ως απαράδεκτες όσες είναι εκπρόθεσμες ή χωρίς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Κατόπιν, προβαίνει σε ουσιαστική αξιολόγηση, με τα κριτήρια της παρ. 4.

4. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων εκπαιδευτών κινητικότητας συνίστανται σε:

α) αξιολόγηση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων τους, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 18, και

β) διενέργεια συνέντευξης.

Η διαδικασία επιλογής και η μοριοδότηση των υποψηφίων εξειδικεύονται με την απόφαση της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 28.

5. Οι επιλεγέντες ως υποψήφιοι εκπαιδευτές κινητικότητας συνάπτουν πριν από την έναρξη του Προγράμματος Επιμόρφωσης σύμβαση με το Κ.Ε.Α.Τ., σύμφωνα με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται ως παράρτημα στην απόφαση της περ. δ) της παρ. 3 του άρθρου 28.

6. Αν υποψήφιος εκπαιδευτής κινητικότητας δεν αποδεχθεί τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα Επιμόρφωσης ή αποκλειστεί για οποιονδήποτε λόγο, το Κ.Ε.Α.Τ. δύναται να προβαίνει στην αναπλήρωσή του με τον επόμενο επιλαχόντα.

7. Με απόφαση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ. ύστερα από εισήγηση της Επιστημονικής Επιτροπής του άρθρου 20, δύναται να διακόπτεται η παρακολούθηση του Προγράμματος Επιμόρφωσης σε περίπτωση παράβασης του άρθρου 18 ή των όρων της σύμβασης της παρ. 5 του άρθρου 17. Αν το Πρόγραμμα Επιμόρφωσης παρέχεται χωρίς δίδακτρα σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 25, εφαρμόζεται η παρ. 3 του ίδιου άρθρου.

Άρθρο 18

Δικαίωμα συμμετοχής υποψηφίων εκπαιδευτών

Δικαίωμα συμμετοχής σε Πρόγραμμα Επιμόρφωσης έχουν όσοι συγκεντρώνουν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) είναι κάτοχοι:

αα) πτυχίου ή διπλώματος Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής σε ένα από τα ακόλουθα Τμήματα ή αντικείμενα:

i) Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής ή Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής με κατεύθυνση Εκπαίδευσης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες,

ii) Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης,

iii) Επιστημών της Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας,

- iv) Παιδαγωγικού Προσχολικής Αγωγής ή Παιδαγωγικού Τμήματος κατεύθυνσης Νηπιαγωγών ή Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία ή Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία ή Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία ή Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού,
- v) Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας ή Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής ή Φιλοσοφίας και Κοινωνικών Σπουδών ή Παιδαγωγικού Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης,
- vi) Κοινωνιολογίας ή Κοινωνικής Εργασίας ή Κοινωνικής Διοίκησης ή Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης ή Κοινωνικής Πολιτικής ή Πολιτικών Επιστημών ή Πολιτικής Επιστήμης ή Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης ή Δημόσιας Διοίκησης,
- vii) Εργοθεραπείας ή Φυσικοθεραπείας ή Νοσηλευτικής ή Λογοθεραπείας ή
- viii) Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού με κύρια ειδικότητα την «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση (Ε.Α.Ε.)» ή την «Ειδική Φυσική Αγωγή» ή την «Ειδική Φυσική Αγωγή-Θεραπευτική Γυμναστική» ή την «Προσαρμοσμένη Φυσική Αγωγή» ή την «Προσαρμοσμένη Κινητική Αγωγή» ή την «Άσκηση σε χρόνιες παθήσεις και Αναπηρία»,
- αβ) πτυχίου Τμήματος ή διπλώματος Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής σε Εργοθεραπεία ή Φυσικοθεραπεία ή Νοσηλευτική ή Λογοθεραπεία ή Κοινωνική Εργασία,
- αγ) ακαδημαϊκά ισότιμου και αντίστοιχου τίτλου σχολών της αλλοδαπής ή αντίστοιχων τμημάτων Κολλεγίων με αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας από το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.) σύμφωνα με το π.δ. 38/2010 (Α' 78), αντίστοιχης ειδικότητας προς αυτές των υποπερ. αα) και αβ),
- αδ) τίτλου του άρθρου 7 του π.δ. 85/2022 (Α' 232), περί λοιπών δεκτών τίτλων πλην των ακαδημαϊκά αναγνωρισμένων τίτλων της αλλοδαπής, στις προαναφερόμενες ειδικότητες Τμημάτων Α.Ε.Ι. ή Α.Τ.Ε.Ι. ή
- αε) πτυχίου άλλων καθηγητικών σχολών κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3194/2003 (Α' 267), εφόσον διαθέτουν αποδεδειγμένη εργασιακή πείρα, σύμφωνα με το άρθρο 11 του π.δ. 85/2022, περί εμπειρίας και απόδειξης αυτής, στην υποστήριξη ατόμων με αναπηρία όρασης, που έχει αποκτηθεί σε αναγνωρισμένους φορείς για άτομα με αναπηρία όρασης της ημεδαπής ή της αλλοδαπής,
- β) διαθέτουν καλή σωματική και ψυχική υγεία, βάσει του άρθρου 7 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), κατάλληλη για την παρακολούθηση και εκτέλεση των απαιτήσεων του προγράμματος και την παροχή υπηρεσιών εκπαιδευτή,
- γ) κατέχουν καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 του π.δ. 85/2022,
- δ) έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή έχουν νόμιμα απαλλαγεί από αυτές και
- ε) δεν συντρέχει στο πρόσωπό τους κάποιο από τα κωλύματα διορισμού των δημοσίων υπαλλήλων, όπως ορίζονται στα άρθρα 8, περί καταδίκης, στερητικής ή επικουρικής δικαστικής συμπαράστασης και ανάκλησης διορισμού, και 9, περί απόλυσης από άλλη θέση για πειθαρχικούς λόγους, του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ούτε κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής της αίτησης συμμετοχής ούτε κατά τον χρόνο συμμετοχής στο Πρόγραμμα Επιμόρφωσης.

Άρθρο 19

Συμμετοχή στις εξετάσεις πιστοποίησης

1. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του Προγράμματος Επιμόρφωσης του άρθρου 16, οι υποψήφιοι εκπαιδευτές κινητικότητας συμμετέχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης που διενεργούνται σύμφωνα με το παρόν και λαμβάνουν χώρα μετά την επιτυχή ολοκλήρωση εκάστοτε προγράμματος επιμόρφωσης, ώστε να εγγραφούν στο Ειδικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών του άρθρου 22. Στην περίπτωση του άρθρου 25, η συμμετοχή στις εξετάσεις πιστοποίησης είναι υποχρεωτική, άλλως εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 25.
2. Οι εξετάσεις πιστοποίησης περιλαμβάνουν γραπτή και πρακτική δοκιμασία και διενεργούνται από το Κ.Ε.Α.Τ. κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του, η οποία δημοσιεύεται στους ιστοτόπους του Κ.Ε.Α.Τ. και του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.
3. Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις πιστοποίησης δύναται να προβλέπεται καταβολή παραβόλου, το ύψος του οποίου ορίζεται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 28. Το παράβολο συνιστά έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού, μέρος του οποίου μπορεί να εγγράφεται κατ' έτος στον προϋπολογισμό του Κ.Ε.Α.Τ., σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4270/2014 (Α' 143).
4. Σε όσους έχουν ολοκληρώσει προγράμματα αντίστοιχα με τα προγράμματα επιμόρφωσης στο Κ.Ε.Α.Τ. ή σε άλλους αναγνωρισμένους φορείς, της ημεδαπής και αλλοδαπής, και επιθυμούν να λάβουν το πιστοποιητικό του άρθρου 21 και να εγγραφούν στο Ειδικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών του άρθρου 22, παρέχεται η δυνατότητα να συμμετάσχουν απευθείας στις εξετάσεις για τη λήψη της πιστοποίησης, με απόφαση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ., κατόπιν θετικής εισήγησης της Επιστημονικής Επιτροπής του άρθρου 20, προσκομίζοντας σχετική βεβαίωση ή σχετικό πιστοποιητικό επιτυχούς ολοκλήρωσης του οικείου προγράμματος, εφόσον συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 18.
5. Με απόφαση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ. ορίζονται η ημερομηνία, ο τόπος, η χρονική διάρκεια και οι όροι διεξαγωγής των εξετάσεων πιστοποίησης.

Άρθρο 20

Επιστημονική Επιτροπή

1. Στο Κ.Ε.Α.Τ. συστήνεται πενταμελής Επιστημονική Επιτροπή, η οποία έχει την ευθύνη διεξαγωγής των εξετάσεων πιστοποίησης, συγκροτείται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Κ.Ε.Α.Τ. και αποτελείται από:
 - α) Τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ., ως Πρόεδρο αυτής, ο οποίος αναπληρώνεται από τον Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.,
 - β) ένα (1) μέλος του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ., ως μέλος, το οποίο αναπληρώνεται από έτερο μέλος του Δ.Σ.,
 - γ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, ως μέλος, ο οποίος αναπληρώνεται από τον Προϊστάμενο του Τμήματος Ατόμων με Αναπηρία της ως άνω Διεύθυνσης,

δ) έναν (1) εκπαιδευτή κινητικότητας με εμπειρία τουλάχιστον πέντε (5) ετών που υποδεικνύεται από το Κ.Ε.Α.Τ., ως μέλος, ο οποίος αναπληρώνεται από έτερο εκπαιδευτή με αντίστοιχη εμπειρία και

ε) έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, ως μέλος, ο οποίος αναπληρώνεται από πρόσωπο που υποδεικνύεται από τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Τυφλών.

2. Η Επιστημονική Επιτροπή είναι αρμόδια για την επιλογή των θεμάτων, την επίβλεψη της διαδικασίας και τη βαθμολόγηση των υποψηφίων στη γραπτή και την πρακτική δοκιμασία.

Άρθρο 21

Χορήγηση πιστοποίησης

Μετά την επιτυχή συμμετοχή στις εξετάσεις πιστοποίησης χορηγείται Πιστοποιητικό Εκπαιδευτή Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης από το Κ.Ε.Α.Τ., που υπογράφεται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού του Συμβουλίου.

Άρθρο 22

Ειδικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών

1. Το Κ.Ε.Α.Τ. τηρεί Ειδικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών Κινητικότητας (Ειδικό Μητρώο) σε ηλεκτρονική μορφή, το οποίο αναρτάται στον επίσημο ιστότοπο του Κ.Ε.Α.Τ. και στο οποίο εγγράφονται με επιμέλεια του φορέα οι επιτυχόντες των εξετάσεων πιστοποίησης. Στο Ειδικό Μητρώο καταχωρίζονται και τηρούνται στοιχεία τα οποία αφορούν στην ιδιότητα, τη γεωγραφική δραστηριοποίηση και τα στοιχεία επικοινωνίας των πιστοποιημένων εκπαιδευτών κινητικότητας, προς ενημέρωση των δυνητικά ωφελούμενων ατόμων με αναπηρία όρασης. Η τήρηση, η επεξεργασία και η δημοσιοποίηση των στοιχείων του Ειδικού Μητρώου πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

2. Οι πιστοποιημένοι εκπαιδευτές κινητικότητας γνωστοποιούν στο Κ.Ε.Α.Τ. οποιαδήποτε μεταβολή των ατομικών τους στοιχείων, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και με κάθε πρόσφορο μέσο.

Άρθρο 23

Υποχρεώσεις εκπαιδευτών

1. Οι πιστοποιημένοι εκπαιδευτές κινητικότητας εκπαιδεύουν τα ωφελούμενα άτομα με αναπηρία όρασης στην κινητικότητα, στον προσανατολισμό και στις δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης, στον τόπο για τον οποίο έχουν επιλεγεί και ορίζεται στη σύμβασή τους με το Κ.Ε.Α.Τ., σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 17.

2. Η διάρκεια της εκπαίδευσης ανά ωφελούμενο προσδιορίζεται ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες του και δύναται να ανέρχεται από εξήντα (60) έως τετρακόσιες (400) ώρες κατ' έτος,

ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Κ.Ε.Α.Τ., η οποία εκδίδεται κατόπιν γνωμοδότησης της Επιστημονικής Επιτροπής του άρθρου 20.

3. Οι πιστοποιημένοι εκπαιδευτές κινητικότητας παρέχουν εκπαίδευση με σεβασμό στην προσωπικότητα και τις ανάγκες του ωφελούμενου και διαφυλάττουν την ιδιωτικότητα και τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα του. Κάθε πληροφορία που έρχεται σε γνώση τους κατά τη διάρκεια της παροχής εκπαίδευσης χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τους σκοπούς αυτής.

Άρθρο 24

Πρόγραμμα εξειδίκευσης των εκπαιδευτών κινητικότητας στην εκπαίδευση ατόμων με τυφλοκώφωση

Το Κ.Ε.Α.Τ. οργανώνει προγράμματα επιμόρφωσης για τους εγγεγραμμένους στο Ειδικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών του άρθρου 22, εφόσον διαθέτουν πιστοποίηση στην ελληνική νοηματική γλώσσα, με στόχο την εξειδίκευσή τους στην εκπαίδευση ατόμων με τυφλοκώφωση, σε σύμπραξη με το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 28.

Άρθρο 25

Όροι συμμετοχής υποψήφιων εκπαιδευτών χωρίς δίδακτρα στο πρόγραμμα Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας

1. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 16, με βάση την εκάστοτε κοινωνική αναγκαιότητα, η οποία προκύπτει από τη συνεκτίμηση του διαθέσιμου αριθμού εκπαιδευτών και του πλήθους των ατόμων με αναπηρία όρασης που δεν έχουν λάβει εκπαίδευση και υπό την προϋπόθεση της ύπαρξης της απαιτούμενης δημοσιονομικής δυνατότητας, το Πρόγραμμα Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας δύναται να παρέχεται χωρίς δίδακτρα και με κάλυψη από το Κ.Ε.Α.Τ. κάθε σχετικής δαπάνης των υποψηφίων εκπαιδευτών κινητικότητας, υπό την προϋπόθεση της υποχρεωτικής εκ μέρους τους παροχής εκπαίδευσης σε άτομα με αναπηρία όρασης, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3.

2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, οι πιστοποιημένοι εκπαιδευτές κινητικότητας παρέχουν εκπαίδευση στην κινητικότητα, τον προσανατολισμό και τις δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης χωρίς οικονομικό αντάλλαγμα, με βάση προκαθορισμένο αριθμό ωρών. Η ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων δηλώνεται εγγράφως από τον εκπαιδευτή κινητικότητας στο Κ.Ε.Α.Τ. και δεν δύναται να απέχει περισσότερο από οκτώ (8) μήνες από την εγγραφή του στο Ειδικό Μητρώο του άρθρου 22. Η ανωτέρω παροχή εκπαίδευσης αποτελεί ανταποδοτική υποχρέωση προς το Κ.Ε.Α.Τ., έναντι των δαπανών επιμόρφωσής τους που αυτό ανέλαβε, και δεν συνιστά παροχή εξαρτημένης εργασίας.

3. Αν ο υποψήφιος εκπαιδευτής κινητικότητας δεν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα ή παραιτηθεί ή αρνηθεί να συμμετάσχει στις εξετάσεις πιστοποίησης ή αρνηθεί ή διακόψει την παροχή εκπαίδευσης της παρ. 2 του παρόντος, επιστρέφει, σύμφωνα με τα άρθρα 121 και 123 του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί διαδικασίας είσπραξης αχρεωστήτως καταβληθέντων, στο Κ.Ε.Α.Τ. κάθε ποσό που αντιστοιχεί στις πραγματοποιηθείσες, σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος, δαπάνες εκπαίδευσής του, απομειούμενο αναλογικώς κατά το μέρος που παρασχέθηκαν οι υπηρεσίες της παρ. 2 του παρόντος.

Άρθρο 26

Όροι συμμετοχής ατόμων με αναπηρία όρασης σε πρόγραμμα εκπαίδευσης σε κινητικότητα, προσανατολισμό και δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης από τους εκπαιδευτές κινητικότητας χωρίς οικονομική επιβάρυνση

1. Το Κ.Ε.Α.Τ. καλεί, ύστερα από απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου, τα άτομα με αναπηρία όρασης που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2 να συμμετάσχουν σε προγράμματα εκπαίδευσής τους στην κινητικότητα, τον προσανατολισμό και τις δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης, χωρίς οικονομική επιβάρυνση, μέσω πρόσκλησης που δημοσιεύεται στον ιστότοπό του και στον ιστότοπο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.
2. Επιλέξιμοι για το πρόγραμμα είναι όσοι κατά την ημερομηνία της αίτησης συμμετοχής τους διαμένουν νόμιμα στην ελληνική επικράτεια και:
 - α) διαθέτουν πιστοποίηση σε ισχύ από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας ή από τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων που απονέμει ποσοστό αναπηρίας όρασης ογδόντα τοις εκατό (80 %) και άνω ή τον χαρακτηρισμό «ολικά τυφλός» ή
 - β) είναι δικαιούχοι της οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με αναπηρία όρασης που χορηγεί ο Ο.Π.Ε.Κ.Α..
3. Οι επιλέξιμοι αιτούντες κατατάσσονται ανά γεωγραφική περιφέρεια με βάση οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, λαμβανομένης υπόψη και της επίδρασης που θα έχει η εκπαίδευση στην ενίσχυση της κοινωνικής τους ένταξης. Η αξιολόγηση των αιτήσεων και η κατάταξη των υποψηφίων πραγματοποιούνται από την πενταμελή Επιτροπή Αξιολόγησης του άρθρου 17.
4. Η εκπαίδευση παρέχεται στους δικαιούχους, ανά γεωγραφική περιφέρεια σύμφωνα με την παρ. 3, από:
 - α) το προσωπικό του Κ.Ε.Α.Τ. και
 - β) τους πιστοποιημένους Εκπαιδευτές Κινητικότητας που είναι εγγεγραμμένοι στο Ειδικό Μητρώο του άρθρου 22 και παρέχουν την εκπαίδευση της παρ. 2 του άρθρου 25.

Άρθρο 27

Προστασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο του Ειδικού Μητρώου Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών

1. Για την εφαρμογή των άρθρων 15 έως 26 που προβλέπουν ή συνεπάγονται επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υπεύθυνος επεξεργασίας είναι το Κ.Ε.Α.Τ. και υποκείμενα της επεξεργασίας είναι οι πιστοποιημένοι εκπαιδευτές κινητικότητας, καθώς και τα άτομα με αναπηρία όρασης.
2. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται για τους εξής σκοπούς:
 - α) Την επιλογή, την επιμόρφωση και την πιστοποίηση των εκπαιδευτών κινητικότητας. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού υποβάλλονται σε επεξεργασία:
 - αα) δεδομένα ταυτοποίησης και επικοινωνίας,
 - αβ) δεδομένα ακαδημαϊκής εκπαίδευσης και επαγγελματικής εμπειρίας,
 - αγ) διοικητικά δεδομένα που αφορούν την πλήρωση των προϋποθέσεων συμμετοχής και

αδ) δεδομένα υγείας, στον απολύτως αναγκαίο βαθμό, για τη διαπίστωση της καταλληλότητας συμμετοχής στο Πρόγραμμα Επιμόρφωσης.

β) Τη διενέργεια εξετάσεων πιστοποίησης και τη χορήγηση πιστοποίησης. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού υποβάλλονται σε επεξεργασία:

βα) δεδομένα ταυτοποίησης,

ββ) δεδομένα αξιολόγησης και βαθμολόγησης και

βγ) διοικητικά δεδομένα που αφορούν στη διαδικασία πιστοποίησης.

γ) Την τήρηση και τη λειτουργία του Ειδικού Μητρώου Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού υποβάλλονται σε επεξεργασία:

γα) ονοματεπώνυμο,

γβ) ιδιότητα πιστοποιημένου εκπαιδευτή κινητικότητας,

γγ) γεωγραφική περιοχή δραστηριοποίησης και

γδ) στοιχεία επαγγελματικής επικοινωνίας.

δ) Την παροχή εκπαίδευσης σε άτομα με αναπηρία όρασης. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού υποβάλλονται σε επεξεργασία:

δα) δεδομένα ταυτοποίησης και επικοινωνίας,

δβ) δεδομένα που αφορούν στην αναπηρία όρασης,

δγ) δεδομένα υγείας απολύτως αναγκαία για τον σχεδιασμό και την παροχή εξατομικευμένης εκπαίδευσης και

δδ) διοικητικά δεδομένα που αφορούν στη συμμετοχή σε προγράμματα εκπαίδευσης με ή χωρίς οικονομικό αντάλλαγμα.

3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία στο πλαίσιο:

α) της επιλογής, της επιμόρφωσης και της πιστοποίησης των εκπαιδευτών κινητικότητας,

β) της διενέργειας εξετάσεων πιστοποίησης,

γ) της τήρησης και της λειτουργίας του Ειδικού Μητρώου Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών και

δ) της παροχής εκπαίδευσης σε άτομα με αναπηρία όρασης,

τηρούνται για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών από την ολοκλήρωση της αντίστοιχης διαδικασίας ή της παροχής της εκπαίδευσης.

Κατ' εξαίρεση, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στο Ειδικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών τηρούνται για όσο χρονικό διάστημα το υποκείμενο της επεξεργασίας διατηρεί την ιδιότητα του πιστοποιημένου εκπαιδευτή κινητικότητας.

Μετά από την απώλεια της ιδιότητας του πιστοποιημένου εκπαιδευτή κινητικότητας ή την αποδοχή αιτήματός του για διαγραφή από το Ειδικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών, τα δεδομένα που περιλαμβάνονται στο Μητρώο διαγράφονται ή ανωνυμοποιούνται.

4. Τα υποκείμενα της επεξεργασίας έχουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119).

5. Αποδέκτες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου είναι:

α) Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και το Κ.Ε.Α.Τ., για τους σκοπούς εποπτείας και ελέγχου της εφαρμογής του παρόντος νόμου,

β) η Επιτροπή Αξιολόγησης της παρ. 2 του άρθρου 17 και η Επιστημονική Επιτροπή του άρθρου 20, αποκλειστικά στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους,

γ) το γενικό κοινό, αποκλειστικά ως προς τα δεδομένα του Ειδικού Μητρώου Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών που αναρτώνται στον ιστότοπο του Κ.Ε.Α.Τ. στο πλαίσιο του σκοπού της περ. γ) της παρ. 2, και ειδικότερα τον αριθμό μητρώου και την περιοχή δραστηριοποίησης των πιστοποιημένων Εκπαιδευτών.

6. Σε περίπτωση διαλειτουργικότητας ή σύνδεσης με το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας, τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές και τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η άντληση ή η κοινοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6 και 9 του Γ.Κ.Π.Δ..

Άρθρο 28

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Κ.Ε.Α.Τ., ορίζονται η έναρξη κάθε προγράμματος του άρθρου 16 και ο αριθμός των υποψηφίων εκπαιδευτών κινητικότητας που συμμετέχουν σε αυτό και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την υλοποίηση κάθε Προγράμματος Επιμόρφωσης του άρθρου 16.

β) Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Κ.Ε.Α.Τ., κατόπιν γνώμης της Επιστημονικής Επιτροπής του άρθρου 20, εξειδικεύονται το περιεχόμενο των θεματικών ενοτήτων της θεωρητικής επιμόρφωσης και της πρακτικής άσκησης και η διάρκεια κάθε Προγράμματος Επιμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ., ορίζονται οι δαπάνες που απαιτούνται για την υλοποίηση Προγραμμάτων Επιμόρφωσης του άρθρου 16, όπως το ύψος των διδάκτρων, το κόστος της θεωρητικής επιμόρφωσης και της πρακτικής άσκησης, το κόστος των συγγραμμάτων, των βιβλίων και του εν γένει υποστηρικτικού υλικού, καθώς και το κόστος για τη μετακίνηση και τη διαμονή των επιμορφωτών και των υποψηφίων εκπαιδευτών κινητικότητας.

3. Με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ., ορίζονται:

α) η διαδικασία επιλογής και η μοριοδότηση των υποψηφίων εκπαιδευτών κινητικότητας για τη συμμετοχή τους στο εκάστοτε Πρόγραμμα Επιμόρφωσης με βάση τα κριτήρια επιλογής της παρ. 4 του άρθρου 17,

β) η γεωγραφική κατανομή των διαθέσιμων θέσεων σύμφωνα με τη γεωγραφική κατανομή των αναγκών εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία όρασης,

γ) οι προϋποθέσεις και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής των υποψηφίων,

δ) η διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων και το υπόδειγμα σύμβασης της παρ. 5 του άρθρου 17.

4. Με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ., καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, τα δικαιολογητικά συμμετοχής στις εξετάσεις πιστοποίησης, η διαδικασία των εξετάσεων, ο τύπος των χορηγούμενων τίτλων και βεβαιώσεων, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο, τεχνικό ή

λεπτομερειακό θέμα σχετικό με τις εξετάσεις πιστοποίησης, σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ., καθορίζονται το ύψος του παραβόλου της παρ. 3 του άρθρου 19, η διαδικασία απόδοσης και το ποσοστό του εσόδου που δύναται να εγγράφεται ως πίστωση στον προϋπολογισμό του Κ.Ε.Α.Τ., σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

6. Με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ., ορίζονται οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις για:

α) την υλοποίηση των Προγραμμάτων Εξειδίκευσης του άρθρου 24 και

β) τη σύμπραξη με το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών για τους σκοπούς του ίδιου άρθρου.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και του αρμόδιου για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ., ορίζονται το πλήθος ωρών παροχής εκπαίδευσης χωρίς οικονομικό αντάλλαγμα και οι ειδικότεροι όροι της ανταποδοτικής παροχής εκπαίδευσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 25.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ., ορίζεται, ανά πρόγραμμα, η κάλυψη από το Κ.Ε.Α.Τ. κάθε σχετικής δαπάνης των υποψηφίων Εκπαιδευτών Κινητικότητας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 25.

9. Με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Α.Τ., ορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την υλοποίηση των προγραμμάτων εκπαίδευσης του άρθρου 26.

10. Με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας δύνανται να εξειδικεύονται θέματα για την εφαρμογή του άρθρου 27, ιδίως ως προς τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, τις διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, τον τρόπο τήρησης και ενημέρωσης του Ειδικού Μητρώου Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΕΘΝΙΚΗ ΠΥΛΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΡΤΑ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Άρθρο 29

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι:

- α) η ενίσχυση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στις δημόσιες υπηρεσίες και η βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες στο πλαίσιο των διαδικασιών αξιολόγησης και πιστοποίησης της αναπηρίας και της χορήγησης παροχών αναπηρίας,
- β) η διασφάλιση της διαλειτουργικότητας μεταξύ πληροφοριακών συστημάτων για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου ψηφιακού περιβάλλοντος για την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρία μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας,
- γ) η καθιέρωση ενιαίου τρόπου απόδειξης της ιδιότητας του ατόμου με αναπηρία μέσω της Κάρτας Αναπηρίας και
- δ) η αποτελεσματικότερη άσκηση δημόσιων πολιτικών στον τομέα της αναπηρίας με βάση αξιόπιστα και επικαιροποιημένα δεδομένα.

Άρθρο 30 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, ιδίως μέσω της ρύθμισης της οργάνωσης, της λειτουργίας και της διασύνδεσης των ψηφιακών μητρώων και συστημάτων για τα άτομα με αναπηρία, καθώς και της Κάρτας Αναπηρίας, με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία ενός ενιαίου και ολοκληρωμένου ψηφιακού συστήματος εξυπηρέτησης των ατόμων με αναπηρία.

Άρθρο 31 **Εθνική Πύλη Αναπηρίας - Τροποποίηση άρθρου 102 ν. 4961/2022**

Στο άρθρο 102 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, οι λέξεις «πληροφοριακό σύστημα» αντικαθίστανται από τη λέξη «ιστότοπος», β) στην παρ. 2, βα) στην αρχή του εδαφίου, οι λέξεις «Η Εθνική Πύλη Αναπηρίας συντίθεται από τα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας παρέχεται πρόσβαση στα», ββ) στην περ. α), i) στο εισαγωγικό εδάφιο, μετά από τη λέξη «που», προστίθενται οι λέξεις «τηρείται από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και», ii) στην υποπερ. αβ), οι λέξεις «που υποστηρίζονται από εποπτευόμενο φορέα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που λειτουργεί και υποστηρίζεται από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.)», βγ) στην περ. β), μετά από τις λέξεις «(Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ),», προστίθενται οι λέξεις «που τηρείται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α.,», βδ) στην περ. γ), μετά από τις λέξεις «Μητρώο Παροχών Αναπηρίας», προστίθενται οι λέξεις «που τηρείται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.),», βε) στην περ. δ), μετά από τις λέξεις «Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας», προστίθενται οι λέξεις «που τηρείται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α.,», βοστ) προστίθεται περ. ε), βζ) στο τέλος του εδαφίου, διαγράφονται οι λέξεις «τα οποία υποστηρίζονται από εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης», βη) προστίθενται εδάφια, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο, και το άρθρο 102, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 102
Εθνική Πύλη Αναπηρίας

1. Στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) τηρείται ιστότοπος με την επωνυμία «Εθνική Πύλη Αναπηρίας», υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ο οποίος είναι προσβάσιμος μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).

2. Μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας παρέχεται πρόσβαση στα ακόλουθα επιμέρους συστήματα:

α) το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, που τηρείται από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και αποτελείται από τα εξής επιμέρους υποσυστήματα:

αα) το Υποσύστημα Ηλεκτρονικής Αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας,

αβ) το Υποσύστημα Κατάρτισης Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), που αποτελεί τμήμα του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας (Α.Η.Φ.Υ.), που λειτουργεί και υποστηρίζεται από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.),

αγ) το Υποσύστημα Ιατρικής Αξιολόγησης του ΚΕ.Π.Α., το οποίο υποστηρίζεται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α.,

β) το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία (Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ), που τηρείται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α.,

γ) το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, που τηρείται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.),

δ) το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας, που τηρείται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α.,

ε) το Μητρώο Δομών Αναπηρίας, που τηρείται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α..

Ο ιστότοπος της παρ. 1 και τα συστήματα των περ. β), γ) και δ) της παρούσας αναπτύσσονται και υποστηρίζονται από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε.» (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.), στο πλαίσιο του έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με τίτλο «SUB2: Εθνική πύλη Αναπηρίας και καθιέρωση της Κάρτας Αναπηρίας», με κωδικό έργου (MIS) 5179243.

Μετά από την ολοκλήρωση του έργου, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. συνεχίζει να υποστηρίζει τον ιστότοπο της παρ. 1 και τα συστήματα των περ. β), γ) και δ) του πρώτου εδαφίου της παρούσας και η σχετική δαπάνη καλύπτεται από τον κύριο κάθε υποσυστήματος, ο οποίος επιχορηγείται για τον σκοπό αυτό από το κατά περίπτωση εποπτεύον Υπουργείο.

Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει και για την έκδοση και διανομή πλαστικών Καρτών Αναπηρίας.

3. Μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας τα άτομα με αναπηρία:

α) έχουν πρόσβαση στα προσωπικά τους δεδομένα που τηρούνται στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία,

β) υποβάλλουν αίτημα για αξιολόγηση και πιστοποίηση αναπηρίας,

γ) υποβάλλουν αίτημα για χορήγηση Κάρτας Αναπηρίας,

δ) εξυπηρετούνται, στο πλαίσιο υπηρεσίας μιας στάσης, για συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία, και

ε) πληροφορούνται για τις διαθέσιμες παροχές και τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τις παροχές αυτές.

4. Κάθε αίτημα για συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία εξετάζεται μόνο μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας πιστοποίησης της αναπηρίας. Οι διαδικασίες πιστοποίησης αναπηρίας της παρ. 1 του άρθρου 103 διενεργούνται μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας σύμφωνα με το άρθρο 103. Τα στοιχεία των πιστοποιήσεων αναπηρίας αντλούνται απευθείας από την Εθνική Πύλη Αναπηρίας μέσω της διαλειτουργικότητας των αντίστοιχων πληροφοριακών συστημάτων, για την απονομή παροχών και διευκολύνσεων από φορείς του δημόσιου τομέα υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

5. Ο ιστότοπος της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας έχει επίπεδο προσβασιμότητας, τουλάχιστον, AAA του προτύπου W3C/WCAG 2.1 ή συμμορφώνεται με τις προβλέψεις του Κεφαλαίου Η' του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί της ψηφιακής προσβασιμότητας και της υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/10.4.2012 απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1301) περί του Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.»

Άρθρο 32

Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία - Τροποποίηση άρθρου 105 ν. 4961/2022

Στο άρθρο 105 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί του Ψηφιακού Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο, η λέξη «υποσύστημα» αντικαθίσταται από τις λέξεις «προσβάσιμο μέσω», αβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με τα πλήρη στοιχεία των πιστοποιήσεών τους και δημογραφικά στοιχεία», αγ) το τρίτο εδάφιο καταργείται, β) στην παρ. 2, βα) στο πρώτο εδάφιο, μετά από τη λέξη «διασυνδέεται», προστίθενται οι λέξεις «μέσω του Ψηφιακού Μητρώου Παροχών», ββ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «στο σύνολο των δεδομένων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μόνο στα δεδομένα των πιστοποιήσεων αναπηρίας», βγ) το τρίτο εδάφιο καταργείται, και το άρθρο 105, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 105

Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία

1. Το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία είναι προσβάσιμο μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Σε αυτό καταγράφονται όλα τα άτομα που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας που έχει εκδοθεί από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) και την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Στρατού, του Ναυτικού και της Αεροπορίας, με τα πλήρη στοιχεία των πιστοποιήσεών τους και δημογραφικά στοιχεία.

2. Το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία διασυνδέεται μέσω του Ψηφιακού Μητρώου Παροχών με δημόσιους φορείς που χορηγούν παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες προς άτομα με αναπηρία. Οι φορείς του πρώτου εδαφίου, ως αποδέκτες δεδομένων από το εν λόγω Μητρώο, κατά την έννοια του στοιχ. (9) του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119), έχουν πρόσβαση μόνο στα δεδομένα των πιστοποιήσεων αναπηρίας που είναι απαραίτητα για τη χορήγηση των παραπάνω παροχών ή κοινωνικών υπηρεσιών και ενημερώνουν ψηφιακά την Εθνική Πύλη Αναπηρίας ως προς τους συγκεκριμένους ωφελούμενους στους οποίους χορηγούνται παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και ως προς το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγούνται.»

Άρθρο 33

Κάρτα Αναπηρίας - Τροποποίηση άρθρου 106 ν. 4961/2022

Στο άρθρο 106 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί της Κάρτας Αναπηρίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, μετά από τις λέξεις «Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία», προστίθενται οι λέξεις «ή λαμβάνουν αναπηρικό επίδομα από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) ή από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) ή λαμβάνουν σύνταξη λόγω αναπηρίας ή με αιτία την αναπηρία από τον e-Ε.Φ.Κ.Α.», β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, οι λέξεις «, όπως και τα ειδικότερα ωφελήματα που δικαιούται, για τα οποία είναι απαραίτητη η ταυτοπροσωπία, καθώς και η απόδειξη της ιδιότητας του κατόχου μέσω της Κάρτας Αναπηρίας» διαγράφονται, γ) προστίθεται παρ. 3, και το άρθρο 106 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 106

Κάρτα Αναπηρίας

1. Στα άτομα με αναπηρία που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας σε ισχύ και είναι εγγεγραμμένα στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία ή λαμβάνουν αναπηρικό επίδομα από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) ή από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) ή λαμβάνουν σύνταξη λόγω αναπηρίας ή με αιτία την αναπηρία από τον e-Ε.Φ.Κ.Α. χορηγείται Κάρτα Αναπηρίας, εφόσον έχουν συνολικό ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%). Η Κάρτα Αναπηρίας αποδεικνύει την ταυτότητα του κατόχου της και την ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία έναντι κάθε δημόσιας αρχής και τρίτου.
2. Η Κάρτα Αναπηρίας διασυνδέεται με το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία. Με τη διασύνδεση αυτή, επιβεβαιώνεται ότι ο κάτοχος της Κάρτας Αναπηρίας είναι εγγεγραμμένος στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και προσδιορίζονται τα πιστοποιημένα χαρακτηριστικά της αναπηρίας του.
3. Εάν ο αιτών δεν είναι εγγεγραμμένος στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, αλλά λαμβάνει αναπηρικό επίδομα από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α. ή τον e-Ε.Φ.Κ.Α. ή σύνταξη λόγω αναπηρίας από τον e-Ε.Φ.Κ.Α., η Κάρτα Αναπηρίας διασυνδέεται με το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας ή με το οικείο πληροφοριακό σύστημα του e-Ε.Φ.Κ.Α., κατά περίπτωση. Με τη διασύνδεση αυτή επιβεβαιώνεται ότι ο κάτοχος της Κάρτας Αναπηρίας είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας και προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά της αναπηρίας του, όπως

προκύπτουν από την ιδιότητά του ως δικαιούχου της συγκεκριμένης παροχής. Σε αυτήν την περίπτωση η ισχύς της Κάρτας Αναπηρίας είναι διετής.»

Άρθρο 34

Μητρώο Παροχών Αναπηρίας - Τροποποίηση άρθρου 107 ν. 4961/2022

Στο άρθρο 107 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί του Μητρώου Παροχών Αναπηρίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, μετά από τις λέξεις «για τη λήψη τους», προστίθενται οι λέξεις «και τηρούνται στοιχεία ανά φυσικό πρόσωπο για κάθε παροχή και ενίσχυση που χορηγούνται από φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143)», β) η παρ. 2 αντικαθίσταται, γ) προστίθενται παρ. 3, 4, 5, 6 και 7, και το άρθρο 107 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 107

Μητρώο Παροχών Αναπηρίας

1. Στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας καταγράφονται οι διευκολύνσεις, τα ωφελήματα και οι παροχές που δικαιούνται τα Άτομα με Αναπηρία και οι ειδικότερες προϋποθέσεις για τη λήψη τους και τηρούνται στοιχεία ανά φυσικό πρόσωπο για κάθε παροχή και ενίσχυση που χορηγούνται από φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).
2. Οι φορείς του δημόσιου τομέα ενημερώνουν το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας για όλες τις παροχές και ενισχύσεις που χορηγούν, καθώς και για τους δικαιούχους αυτών σε επίπεδο φυσικού προσώπου. Η ενημέρωση του Μητρώου Παροχών Αναπηρίας γίνεται μέσω διαλειτουργικότητας με τα αντίστοιχα πληροφοριακά συστήματα των παρόχων ή μέσω προτυποποιημένων αρχείων.
3. Στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας τηρείται ατομική καρτέλα ανά φυσικό πρόσωπο στην οποία τηρούνται τα παρακάτω στοιχεία, τα οποία αντλούνται απευθείας από ή διασταυρώνονται με το Μητρώο Πολιτών του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107), το Φορολογικό Μητρώο του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), το Μητρώο Προσωπικού Αριθμού που τηρεί η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και άλλα μητρώα του δημόσιου τομέα:
 - α) στοιχεία ταυτοποίησης,
 - β) στοιχεία διεύθυνσης και επικοινωνίας.
4. Για κάθε φυσικό πρόσωπο τηρούνται ανά λαμβανόμενη παροχή τα παρακάτω πεδία:
 - α) ονομασία της παροχής που λαμβάνει,
 - β) χρηματική αξία της παροχής που λαμβάνει,
 - γ) περίοδος αναφοράς της παροχής που λαμβάνει.
5. Το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας διαλειτουργεί με το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία για τη διενέργεια διασταυρωτικών ελέγχων και συλλογής στατιστικών στοιχείων για την άσκηση δημόσιων πολιτικών στον τομέα της αναπηρίας.
6. Παροχές που απονέμονται σε κατόχους Κάρτας Αναπηρίας από ιδιώτες καταχωρίζονται στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας από τη Διεύθυνση Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κατόπιν αίτησης των ιδιωτών αυτών,

εφόσον οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι προσβάσιμες σε άτομα με αναπηρία και συντείνουν στην κοινωνική ένταξη των δικαιούχων.

7. Για κάθε πρόσωπο το οποίο είναι καταχωρισμένο στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας υποδεικνύει εξατομικευμένα για κάθε παροχή:

- α) αν τη λαμβάνει και
- β) αν πληροί τις προϋποθέσεις για τη χορήγησή της.»

Άρθρο 35

Μητρώο Δομών Αναπηρίας - Προσθήκη άρθρου 107Α στον ν. 4961/2022

Στον ν. 4961/2022 (Α' 146) προστίθεται άρθρο 107Α, ως εξής:

«Άρθρο 107Α

Μητρώο Δομών Αναπηρίας

1. Στο Μητρώο Δομών Αναπηρίας καταγράφονται δημόσιες και ιδιωτικές δομές παροχής υπηρεσιών προς Άτομα με Αναπηρία, ιδίως δε:

- α) οι Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας του ν. 2345/1995 (Α' 213),
- β) τα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α' 16),
- γ) οι Δομές Ψυχικής Υγείας του ν. 2716/1999 (Α' 96),
- δ) τα Κέντρα Αποθεραπείας και Αποκατάστασης του ν. 2072/1992 (Α' 125),
- ε) οι γραμματείες των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.),
- στ) οι γραμματείες των Υγειονομικών Επιτροπών των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων του ν. 3863/2010 (Α' 115),
- ζ) τα Κέντρα Κοινότητας του άρθρου 4 του ν. 4368/2016 (Α' 21),
- η) τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) του ν. 4823/2021 (Α' 136) και
- θ) τα Κέντρα Εμπειρογνωμοσύνης Σπανίων Παθήσεων του άρθρου 9 του ν. 4461/2017 (Α' 38).

2. Τα δεδομένα του Μητρώου Δομών Αναπηρίας συμπληρώνονται και επικαιροποιούνται από το κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργείο ή μέσω διαλειτουργικής διασύνδεσης με αντίστοιχο πληροφοριακό σύστημα και περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον το είδος της δομής, την ταχυδρομική της διεύθυνση και τον φορέα λειτουργίας της.

3. Ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) μεριμνά για την ανάπτυξη και λειτουργία των αναγκαίων διαλειτουργικοτήτων του Μητρώου Δομών Αναπηρίας, καθώς και για κάθε άλλη ενέργεια σύμφωνα με το άρθρο 109. Οι αναγκαίοι πόροι για τις ενέργειες αυτές δύνανται να καλύπτονται μέσω εθνικών ή ενωσιακών πόρων ή συνδυασμού αυτών.»

Άρθρο 36**Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της Εθνικής Πύλης
Αναπηρίας - Αντικατάσταση άρθρου 108 ν. 4961/2022**

Το άρθρο 108 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί της προστασίας προσωπικών δεδομένων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 108**Προστασία προσωπικών δεδομένων****Α. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ**

1. Στο Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας ορίζονται:

α) Για το Υποσύστημα Ηλεκτρονικής Αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας, ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» (e-Ε.Φ.Κ.Α.).

β) Για το Υποσύστημα Κατάρτισης Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.):

βα) ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα το Υπουργείο Υγείας και

ββ) ως εκτελούσα την επεξεργασία η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.).

γ) Για το Υποσύστημα Ιατρικής Αξιολόγησης του ΚΕ.Π.Α., ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο e-Ε.Φ.Κ.Α..

2. Τα στοιχεία που υποβάλλονται με την ηλεκτρονική αίτηση πιστοποίησης αναπηρίας στο Υποσύστημα Ηλεκτρονικής Αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας είναι τα ακόλουθα:

α) ταυτοποιητικά στοιχεία του αιτούντος και του νόμιμου εκπροσώπου του, εφόσον υπάρχει,

β) βεβαίωση ασφαλιστικής ικανότητας του αιτούντος,

γ) επάγγελμα του αιτούντος,

δ) οικογενειακή κατάσταση του αιτούντος,

ε) μορφωτικό επίπεδο του αιτούντος,

στ) επιλογή για προχρονολόγηση της πάθησης,

ζ) αρμόδια Τοπική Διεύθυνση ΚΕ.Π.Α., βάσει της διεύθυνσης κατοικίας του αιτούντος, και

η) συγκατάθεση του αιτούντος και του νόμιμου εκπροσώπου του για τη συλλογή, την καταχώριση, την αποθήκευση, την επεξεργασία, τη χρήση και την υπηρεσιακή διαβίβαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ειδικών κατηγοριών, στις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την αξιολόγηση της αναπηρίας και μεταξύ των υπηρεσιών και των προσώπων στα οποία η διαβίβασή τους είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου των Υγειονομικών Επιτροπών.

3. Τα στοιχεία που υποβάλλονται με την ηλεκτρονική αίτηση πιστοποίησης αναπηρίας στο Υποσύστημα Ηλεκτρονικής Αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας δύνανται να συμπληρώνονται αυτόματα μέσω διαλειτουργικότητας από τα μητρώα με τα οποία διαλειτουργεί το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας ιδίως με το Μητρώο Πολιτών του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107), το Φορολογικό Μητρώο του άρθρου 10 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58) και άλλα μητρώα του δημόσιου τομέα, και

να διασταυρώνονται με στοιχεία που τηρούνται στα μητρώα αυτά, εφόσον αυτό είναι εφικτό για τον σκοπό της πιστοποίησης της αναπηρίας του φυσικού προσώπου.

4. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος διατηρούνται για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από τον θάνατο του φυσικού προσώπου.

5. Τα υποκείμενα της επεξεργασίας των δεδομένων έχουν τα δικαιώματα των άρθρων 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119).

6. Αποδέκτες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος είναι:

α) το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, για τους σκοπούς εποπτείας και ελέγχου της εφαρμογής του παρόντος νόμου αναφορικά με το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας.

β) Τα αρμόδια διοικητικά όργανα και οι διαπιστευμένοι χρήστες των ΚΕ.Π.Α., του e-Ε.Φ.Κ.Α..

γ) Οι ιατροί χρήστες του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας, τα αρμόδια διοικητικά όργανα και οι διαπιστευμένοι χρήστες της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε., αναφορικά με το Υποσύστημα Κατάρτισης Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.).

δ) Τα αρμόδια διοικητικά όργανα της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής του Στρατού, του Ναυτικού και της Αεροπορίας ως προς τα στοιχεία των δικών τους πιστοποιήσεων, καθώς και των λοιπών πιστοποιήσεων ατόμων τα οποία έχουν αιτηθεί την εξέτασή τους από τις υγειονομικές επιτροπές των κλάδων.

Τα όργανα της παρούσας παραγράφου έχουν πρόσβαση στα αναγκαία δεδομένα, κατόπιν αυθεντικοποίησης με κωδικούς δημόσιας διοίκησης, εφαρμογής δεύτερου παράγοντα αυθεντικοποίησης με αποστολή κωδικού μιας χρήσης (One Time Password - OTP), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 29810/ΕΞ 2020/23.10.2020 (Β' 4798) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας και υπό την προϋπόθεση εφαρμογής των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Γ.Κ.Π.Δ. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ιδίως τους μηχανισμούς καταγραφής και παρακολούθησης προσβάσεων, την κρυπτογράφηση δεδομένων, την ανωνυμοποίηση ή ψευδωνυμοποίηση, τον έλεγχο δικαιωμάτων πρόσβασης βάσει ρόλων και τις διαδικασίες ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος. Η πρόσβαση πραγματοποιείται με εξουσιοδότηση σύμφωνα με όσα ορίζονται στην υπ' αρ. 19821/ΕΞ 2023/20.4.2023 (Β' 2690) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Επικρατείας.

7. Επιλεγμένα στοιχεία της ατομικής καρτέλας του φυσικού προσώπου δύνανται να είναι διαθέσιμα σε αυτό μέσω των σχετικών υπηρεσιών της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Η πρόσβαση στα στοιχεία πραγματοποιείται κατόπιν αυθεντικοποίησης του φυσικού προσώπου, με τη χρήση των κωδικών διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

8. Οι δημόσιοι φορείς που χορηγούν παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες προς άτομα με αναπηρία, ως αποδέκτες δεδομένων κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 4 του Γ.Κ.Π.Δ., έχουν πρόσβαση μόνο στα δεδομένα των πιστοποιήσεων αναπηρίας που είναι απαραίτητα

για τη χορήγηση παροχών ή κοινωνικών υπηρεσιών και ενημερώνουν ψηφιακά την Εθνική Πύλη Αναπηρίας σχετικά με τα συγκεκριμένα άτομα με αναπηρία στα οποία χορηγούνται παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και με το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγούνται.

9. Για σκοπούς ελέγχου και διασταύρωσης των στοιχείων, ο e-Ε.Φ.Κ.Α. και η Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. διαλειτουργούν με το Μητρώο Πολιτών, το Φορολογικό Μητρώο και το Μητρώο Προσωπικού Αριθμού που τηρεί η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και διασταυρώνουν με αυτά τα στοιχεία που δήλωσαν οι αιτούντες. Η πρόσβαση, η διαβίβαση και η επεξεργασία των στοιχείων πραγματοποιούνται αποκλειστικά από ειδικώς εξουσιοδοτημένους και διαπιστευμένους από τον Διοικητή του e-Ε.Φ.Κ.Α. υπαλλήλους των αρμόδιων υπηρεσιών του e-Ε.Φ.Κ.Α., κατόπιν εφαρμογής κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Γ.Κ.Π.Δ.. Ο τρόπος, ο σκοπός και οι κατηγορίες δεδομένων που αποτελούν αντικείμενο της άντλησης ή κοινοποίησης ορίζονται ρητά, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 4 και τα άρθρα 6 και 9 του Γ.Κ.Π.Δ.. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ιδίως τους μηχανισμούς καταγραφής και παρακολούθησης προσβάσεων, την κρυπτογράφηση δεδομένων, την ανωνυμοποίηση ή ψευδωνυμοποίηση, τον έλεγχο δικαιωμάτων πρόσβασης βάσει ρόλων και τις διαδικασίες ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας εξειδικεύονται θέματα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ιδίως ως προς τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, τις διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, τον τρόπο τήρησης και ενημέρωσης της ηλεκτρονικής εφαρμογής, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

B. ΜΗΤΡΩΟ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ:

1. Στο σύστημα του Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία ορίζονται:

- α) ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο e-Ε.Φ.Κ.Α.,
- β) ως υποκείμενα της επεξεργασίας τα άτομα με αναπηρία,
- γ) ως εκτελούσα την επεξεργασία, για λογαριασμό του e-Ε.Φ.Κ.Α., η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε.» (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.).

2. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται για τους εξής σκοπούς:

- α) τη συγκέντρωση, την οργάνωση και τη διάθεση στα άτομα με αναπηρία, με δομημένο και ενιαίο τρόπο, της πληροφορίας που τα αφορά,
- β) τη συγκέντρωση των στοιχείων των διαφορετικών πιστοποιήσεων αναπηρίας για τα άτομα που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας η οποία έχει εκδοθεί από το ΚΕ.Π.Α. ή την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Στρατού, του Ναυτικού και της Αεροπορίας,
- γ) την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για τον τεκμηριωμένο σχεδιασμό δημόσιων πολιτικών στον τομέα της αναπηρίας και
- δ) τη διενέργεια ελέγχων και διασταυρώσεων.

3. Για την επίτευξη των σκοπών της παρ. 2 υποβάλλονται σε επεξεργασία τα ακόλουθα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που περιλαμβάνονται στην ατομική καρτέλα κάθε ατόμου με αναπηρία εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία:

- α) ταυτοποιητικά στοιχεία,

- β) στοιχεία κατοικίας και επικοινωνίας,
- γ) πλήρη στοιχεία των πιστοποιήσεων αναπηρίας του ατόμου με αναπηρία και ιδίως:
 - γα) το συνολικό ποσοστό αναπηρίας,
 - γβ) η διάρκεια της γνωμάτευσης αναπηρίας,
 - γγ) οι παθήσεις για τις οποίες διαθέτει πιστοποίηση αναπηρίας,
 - γδ) τα ποσοστά αναπηρίας των παθήσεων για τις οποίες διαθέτει πιστοποίηση αναπηρίας,
 - γε) οι κωδικοί ταξινόμησης των παθήσεων για τις οποίες διαθέτει πιστοποίηση αναπηρίας,
 - γστ) τα ειδικότερα ποσοστά ανά κατηγορία αναπηρίας, όπως το ποσοστό κινητικής αναπηρίας και το ποσοστό αναπηρίας όρασης, και
 - γζ) πρόσθετοι χαρακτηρισμοί που σχετίζονται με την αναπηρία, οι οποίοι συνδέονται με την κάλυψη των κριτηρίων αναπηρίας που απαιτούνται για τη χορήγηση παροχής, όπως η ανάγκη βοήθειας και συμπαράστασης ετέρου προσώπου και η ανάγκη συνοδού για τον σκοπό έκδοσης Κάρτας Αναπηρίας,
- δ) στοιχεία σχετιζόμενα με την επαγγελματική και ασφαλιστική κατάστασή του,
- ε) στοιχεία σχετικά με χορηγούμενες παροχές ή υπηρεσίες και
- στ) στοιχεία εκπροσώπησης του ατόμου με αναπηρία.

Ο κατάλογος των πεδίων της ατομικής καρτέλας εμπλουτίζεται με πρόσθετα πεδία, βάσει των επιχειρησιακών αναγκών που προκύπτουν κατά τη λειτουργία του Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία, με ευθύνη του e-Ε.Φ.Κ.Α.. Στο Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία τηρούνται όλες οι πιστοποιήσεις αναπηρίας των προσώπων που έχουν ενεργή πιστοποίηση.

4. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος διατηρούνται για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από τον θάνατο του φυσικού προσώπου.

5. Τα υποκείμενα της επεξεργασίας των δεδομένων έχουν τα δικαιώματα των άρθρων 12 έως 22 του Γ.Κ.Π.Δ..

6. Αποδέκτες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος είναι:

- α) το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, για τους σκοπούς εποπτείας και ελέγχου του συστήματος του Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία,
- β) τα αρμόδια διοικητικά όργανα και οι διαπιστευμένοι χρήστες του e-Ε.Φ.Κ.Α., του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε., της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίοι έχουν πρόσβαση στα αναγκαία δεδομένα κατόπιν αυθεντικοποίησης με κωδικούς δημόσιας διοίκησης, εφαρμογής δεύτερου παράγοντα αυθεντικοποίησης με αποστολή κωδικού μιας χρήσης (One Time Password - OTP) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 29810/ΕΞ 2020/23.10.2020 (Β' 4798) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας και υπό την προϋπόθεση εφαρμογής κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ.. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ιδίως τους μηχανισμούς καταγραφής και παρακολούθησης προσβάσεων, την κρυπτογράφηση δεδομένων, την ανωνυμοποίηση ή ψευδωνυμοποίηση, τον έλεγχο δικαιωμάτων πρόσβασης βάσει ρόλων και τις διαδικασίες ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος.

7. Επιλεγμένα στοιχεία της ατομικής καρτέλας του φυσικού προσώπου δύνανται να είναι διαθέσιμα σε αυτό μέσω των σχετικών υπηρεσιών της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Η

πρόσβαση στα στοιχεία πραγματοποιείται κατόπιν αυθεντικοποίησης του φυσικού προσώπου, με τη χρήση των κωδικών διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020.

8. Οι δημόσιοι φορείς που χορηγούν παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες σε άτομα με αναπηρία, ως αποδέκτες δεδομένων κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 4 του Γ.Κ.Π.Δ., έχουν πρόσβαση μόνο στα δεδομένα των πιστοποιήσεων αναπηρίας που είναι απαραίτητα για τη χορήγηση των παροχών ή κοινωνικών υπηρεσιών και ενημερώνουν ψηφιακά την Εθνική Πύλη Αναπηρίας σχετικά με τα συγκεκριμένα άτομα με αναπηρία στα οποία χορηγούνται οι παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και με το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγούνται.

9. Σε περίπτωση διαλειτουργικότητας με τα δημόσια μητρώα ή πληροφοριακά συστήματα:

- α) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.),
- β) του Μητρώου Πολιτών,
- γ) των μητρώων του Εθνικού Συστήματος Πληρωμών Συντάξεων,
- δ) των πληροφοριακών συστημάτων της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.,
- ε) της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.),
- στ) της Ελληνικής Αστυνομίας,
- ζ) των ΚΕ.Π.Α., και
- η) του e-Ε.Φ.Κ.Α.,

ο τρόπος, ο σκοπός και οι κατηγορίες δεδομένων που αποτελούν αντικείμενο της άντλησης ή κοινοποίησης ορίζονται ρητά, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 4 και τα άρθρα 6 και 9 του Γ.Κ.Π.Δ..

10. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης εξειδικεύονται θέματα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ιδίως:

- α) τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας,
- β) οι διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων,
- γ) τα ταυτοποιητικά στοιχεία των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο, το μητρώνυμο, η ημερομηνία γέννησης, το φύλο, η χώρα γέννησης, η υπηκοότητα, το είδος και τα στοιχεία του ταυτοποιητικού εγγράφου, ο αριθμός φορολογικού μητρώου και ο Α.Μ.Κ.Α.,
- δ) τα στοιχεία πιστοποίησης της αναπηρίας, ιδίως το συνολικό ποσοστό αναπηρίας, η διάρκεια της γνωμάτευσης αναπηρίας, οι πιστοποιημένες παθήσεις, τα ποσοστά αναπηρίας που αποδίδονται σε αυτές και οι κωδικοί ταξινόμησής τους,
- ε) τα στοιχεία εκπροσώπησης των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως η ιδιότητα του δικαστικού συμπαραστάτη, του επιτρόπου ή του αναδόχου,
- στ) ο τρόπος τήρησης και ενημέρωσης της ηλεκτρονικής εφαρμογής,
- ζ) ο τρόπος και οι προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα και
- η) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019.

Γ. ΜΗΤΡΩΟ ΠΑΡΟΧΩΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ:

1. Στο σύστημα του Μητρώου Παροχών Αναπηρίας ορίζονται:

- α) ως υπεύθυνος επεξεργασίας, ο Ο.Π.Ε.Κ.Α.,
- β) ως υποκείμενα της επεξεργασίας τα άτομα με αναπηρία,

γ) ως εκτελούσα την επεξεργασία, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε..

2. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται για τους εξής σκοπούς:

- α) τη συγκέντρωση, την οργάνωση και τη διάθεση στα άτομα με αναπηρία, με δομημένο και ενιαίο τρόπο, της πληροφορίας που τα αφορά,
- β) την καταγραφή των διευκολύνσεων, των ωφελημάτων και των παροχών που δικαιούνται τα άτομα με αναπηρία, καθώς και των ειδικότερων προϋποθέσεων για τη λήψη τους,
- γ) την τήρηση στοιχείων ανά φυσικό πρόσωπο για κάθε διευκόλυνση, ωφέλημα και παροχή,
- δ) την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για τον τεκμηριωμένο σχεδιασμό δημόσιων πολιτικών στον τομέα της αναπηρίας και
- ε) τη διενέργεια ελέγχων και διασταυρώσεων.

3. Για την επίτευξη των σκοπών αυτών υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο τα απολύτως απαραίτητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπονται στο άρθρο 107, περιλαμβάνονται στην ατομική καρτέλα κάθε φυσικού προσώπου και αντλούνται απευθείας από το Μητρώο Πολιτών, το Φορολογικό Μητρώο και άλλα μητρώα του δημόσιου τομέα ή διασταυρώνονται με στοιχεία που τηρούνται στα μητρώα αυτά.

4. Για τον σκοπό ελέγχου και διασταύρωσης των στοιχείων που δηλώνονται από τους αιτούντες, το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας διαλειτουργεί με άλλα μητρώα ή πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα και αντλεί από αυτά τα σχετικά στοιχεία, ιδίως από:

- α) το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, και
- β) την Α.Α.Δ.Ε..

5. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος διατηρούνται για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από τον θάνατο του φυσικού προσώπου.

6. Τα υποκείμενα της επεξεργασίας των δεδομένων έχουν τα δικαιώματα των άρθρων 12 έως 22 του Γ.Κ.Π.Δ..

7. Αποδέκτες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος είναι:

- α) το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, για τους σκοπούς εποπτείας και ελέγχου της εφαρμογής του παρόντος νόμου,
- β) τα αρμόδια διοικητικά όργανα και οι διαπιστευμένοι χρήστες του e-Ε.Φ.Κ.Α., του Ο.Π.Ε.Κ.Α., της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που έχουν πρόσβαση στα αναγκαία δεδομένα, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους, κατόπιν αυθεντικοποίησης με κωδικούς δημόσιας διοίκησης, εφαρμογής δεύτερου παράγοντα αυθεντικοποίησης με αποστολή κωδικού μιας χρήσης (One Time Password - OTP) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 29810/ΕΞ 2020/23.10.2020 (Β' 4798) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας και υπό την προϋπόθεση εφαρμογής κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Γ.Κ.Π.Δ.. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ιδίως τους μηχανισμούς καταγραφής και παρακολούθησης προσβάσεων, την κρυπτογράφηση δεδομένων, την ανωνυμοποίηση ή ψευδωνυμοποίηση, τον έλεγχο δικαιωμάτων πρόσβασης βάσει ρόλων και τις διαδικασίες ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος.

8. Τα άτομα με αναπηρία και το γενικό κοινό έχουν πρόσβαση αποκλειστικά στα στοιχεία που αναρτώνται στον ιστότοπο του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και δεν συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

9. Επιλεγμένα στοιχεία της ατομικής καρτέλας του φυσικού προσώπου δύνανται να είναι διαθέσιμα προς αυτό, μέσω των σχετικών υπηρεσιών της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Η πρόσβαση στα στοιχεία πραγματοποιείται κατόπιν αυθεντικοποίησης του φυσικού προσώπου με τη χρήση των κωδικών διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020.

10. Οι δημόσιοι φορείς που χορηγούν παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες σε άτομα με αναπηρία, ως αποδέκτες δεδομένων κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 4 του Γ.Κ.Π.Δ., έχουν πρόσβαση μόνο στα δεδομένα των πιστοποιήσεων αναπηρίας που είναι απαραίτητα για τη χορήγηση των παροχών ή κοινωνικών υπηρεσιών και ενημερώνουν ψηφιακά την Εθνική Πύλη Αναπηρίας σχετικά με τα συγκεκριμένα άτομα με αναπηρία στα οποία χορηγούνται παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και με το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγούνται.

11. Για τους σκοπούς διασταυρωτικών ελέγχων και συλλογής στατιστικών στοιχείων για την άσκηση δημόσιων πολιτικών, το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας διαλειτουργεί με το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, τα πληροφοριακά συστήματα του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και του e-Ε.Φ.Κ.Α. για τη χορήγηση επιδομάτων, το Μητρώο Πολιτών και το Φορολογικό Μητρώο.

12. Με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας εξειδικεύονται θέματα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ιδίως ως προς τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, τις διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, τον τρόπο τήρησης και ενημέρωσης της ηλεκτρονικής εφαρμογής, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα, και ορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019.

Δ. ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΡΤΑΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

1. Για την έκδοση της Κάρτας Αναπηρίας αντλούνται από τα υποσυστήματα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τα ακόλουθα δεδομένα:

- α) όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο, ημερομηνία γέννησης, Α.Φ.Μ., Α.Μ.Κ.Α.,
- β) φωτογραφία προσώπου, η οποία αντλείται από την ψηφιακή υπηρεσία MyPhoto και, ελλείψει αυτής, από το Μητρώο Ταυτοτήτων της Ελληνικής Αστυνομίας,
- γ) δεδομένα αναπηρίας, μέσω του Ψηφιακού Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία,
- δ) στοιχεία των δικαιούχων του πληροφοριακού συστήματος της παρ. 17 του άρθρου δευτέρου του ν. 4388/2016 (Α' 93) και
- ε) κάθε άλλο δεδομένο που απαιτείται για να χρησιμοποιείται η Κάρτα Αναπηρίας για την άσκηση αναγνωρισμένων δικαιωμάτων του κατόχου της.

2. Τα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου αντλούνται από το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ή απευθείας από το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και χρησιμοποιούνται μόνο για:

- α) τη διανομή της Κάρτας Αναπηρίας,

- β) την ενημέρωσή του για τη λήξη της Κάρτας Αναπηρίας,
- γ) την προσθήκη παροχών σε αυτή και
- δ) την οίκοθεν έκδοση Κάρτας Αναπηρίας.

3. Για τον σκοπό ελέγχου και διασταύρωσης των στοιχείων που δηλώνουν οι αιτούντες, το υποσύστημα διαλειτουργεί με άλλα δημόσια μητρώα ή πληροφοριακά συστήματα, ιδίως με τα ακόλουθα:

- α) το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία,
- β) το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας,
- γ) τα μητρώα ή συστήματα της Α.Α.Δ.Ε., και
- δ) το Μητρώο Προσωπικού Αριθμού που τηρεί η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Ο τρόπος, ο σκοπός και οι κατηγορίες δεδομένων που αποτελούν αντικείμενο της άντλησης ή κοινοποίησης ορίζονται ρητά, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 4 και τα άρθρα 6 και 9 του Γ.Κ.Π.Δ.. Η πρόσβαση, η διαβίβαση και η επεξεργασία των ανωτέρω δεδομένων πραγματοποιούνται αποκλειστικά από ειδικώς εξουσιοδοτημένους από τον Διοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α. υπαλλήλους των αρμόδιων υπηρεσιών του Ο.Π.Ε.Κ.Α., κατόπιν εφαρμογής κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Γ.Κ.Π.Δ.. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ιδίως τους μηχανισμούς καταγραφής και παρακολούθησης προσβάσεων, την κρυπτογράφηση δεδομένων, την ανωνυμοποίηση ή ψευδωνυμοποίηση, τον έλεγχο δικαιωμάτων πρόσβασης βάσει ρόλων και τις διαδικασίες ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος.»

Άρθρο 37

Εθνική Πύλη Αναπηρίας - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 109 ν. 4961/2022

Στο άρθρο 109 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί των εξουσιοδοτικών διατάξεων του Μέρους Δ' του νόμου αυτού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, αα) οι λέξεις «των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας», αβ) οι λέξεις «, οι τεχνικές λεπτομέρειες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα», αγ) οι λέξεις «και 107» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, 107 και 107Α», β) στην περ. β) του τρίτου εδαφίου της παρ. 1, βα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «τα στοιχεία των πιστοποιήσεων αναπηρίας που τηρούνται, και η τήρηση ειδικότερων μητρώων ανά τύπο αναπηρίας ή πάθησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η τήρηση ειδικότερων μητρώων ανά τύπο αναπηρίας ή πάθησης και οι όροι παροχής δεδομένων σε τρίτους», ββ) το δεύτερο εδάφιο καταργείται, γ) η περ. γ) αντικαθίσταται, δ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 1, προστίθεται περ. γα), ε) στην περ. δ) του τρίτου εδαφίου της παρ. 1, εα) μετά από τις λέξεις «και η διαδικασία χορήγησής τους,», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και η διάρκεια ισχύος τους,», εβ) μετά από τις λέξεις «και το υλικό των πλαστικών καρτών,», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και οι σημάνσεις που φέρουν,», στ) προστίθεται παρ. 7, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 109 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 109
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται τα δικαιώματα πρόσβασης και καταχώρισης στοιχείων στην Εθνική Πύλη Αναπηρίας, οι εκτελούντες την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που περιλαμβάνονται σε αυτή και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για τη δημιουργία και λειτουργία της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, την ανάπτυξη των απαραίτητων διαλειτουργικότητων με άλλα πληροφοριακά συστήματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 103, 105, 106, 107 και 107Α. Με την ίδια ή όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα ζητήματα του πρώτου εδαφίου για τα ειδικότερα συστήματα και τα επιμέρους υποσυστήματα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Ειδικότερα ως προς τα επιμέρους συστήματα, με την απόφαση ρυθμίζονται ιδίως:

α) Ως προς το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, τα ζητήματα σχετικά με την υποβολή αιτημάτων, τον προσδιορισμό και την ειδοποίηση των ιατρών που συμπληρώνουν τον ψηφιακό Ιατρικό Εισηγητικό Φάκελο και τη σύνταξη και οριστικοποίηση του φακέλου αυτού, τον προγραμματισμό και τις συνεδριάσεις των υγειονομικών επιτροπών, την έκδοση και κοινοποίηση Γνωμάτευσης Αναπηρίας (Γ.Α.) και Γνωστοποίησης Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας (Γ.Α.Π.Α.), τις διαδικασίες ενημέρωσης του πολίτη και την ανάπτυξη των απαραίτητων διαλειτουργικότητων.

β) Ως προς το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, τα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις εγγραφής και οι απαιτούμενες προς τούτο ενέργειες των ενδιαφερομένων και των αρμόδιων υπηρεσιών, τα τηρούμενα στοιχεία ταυτοποίησης, αναπηρίας και παροχών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, στις ατομικές καρτέλες κάθε εγγεγραμμένου, όπως και των δικαστικών συμπαραστατών και νομίμων εκπροσώπων αυτών, η πηγή των στοιχείων αυτών, η τήρηση ειδικότερων μητρώων ανά τύπο αναπηρίας ή πάθησης και οι όροι παροχής δεδομένων σε τρίτους.

γ) Ως προς το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, ο τρόπος ενσωμάτωσης δεδομένων από τους δημόσιους φορείς που απονέμουν ή χορηγούν επιδόματα, βοηθήματα και ωφελήματα προς τα άτομα με αναπηρία και ο τρόπος της αποτύπωσης των επιδομάτων, βοηθημάτων και ωφελημάτων που δικαιούνται τα άτομα με αναπηρία, καθώς και των προϋποθέσεων χορήγησής τους, τα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία καταχώρισης, τήρησης, ενημέρωσης και επικαιροποίησης του Μητρώου και της ατομικής καρτέλας των δικαιούχων, οι απαιτούμενες προς τούτο ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών και, εφόσον απαιτείται, των δικαιούχων, οι υποχρεώσεις των φορέων χορήγησης παροχών ως προς τη διαβίβαση και επικαιροποίηση των στοιχείων, οι διαδικασίες και οι όροι διαλειτουργικότητας με τα πληροφοριακά συστήματα των φορέων χορήγησης παροχών, το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και τα λοιπά συστήματα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, οι διαδικασίες ελέγχου, επαλήθευσης, διόρθωσης και παρακολούθησης των μεταβολών των τηρούμενων στοιχείων, τα τηρούμενα στοιχεία ταυτοποίησης πέραν εκείνων που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 107, η χρονική διάρκεια χορήγησης κάθε παροχής, η διαδικασία ενημέρωσης του Μητρώου σε περίπτωση χορήγησης, μεταβολής, αναστολής, λήξης ή διακοπής παροχής, η τήρηση ιστορικού μεταβολών, οι διαδικασίες παροχής εξατομικευμένης πληροφόρησης

προς τους δικαιούχους σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 107, καθώς και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό, οργανωτικό και λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 107.

γ) Ως προς το Μητρώο Δομών Αναπηρίας, οι τύποι δομών που περιλαμβάνονται, τα δεδομένα που τηρούνται ανά τύπο δομής και ο τρόπος ενσωμάτωσης των δεδομένων από τα εποπτεύοντα Υπουργεία.

δ) Ως προς το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας και την Κάρτα Αναπηρίας, οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησής της, καθώς και η διάρκεια ισχύος της, η μορφή, οι διαστάσεις και το υλικό των πλαστικών καρτών, καθώς και οι σημάνσεις που φέρουν, οι τρόποι ταυτοποίησης του κατόχου τους και πιστοποίησης της αυθεντικότητάς τους, οι παροχές που συνδέονται με την Κάρτα Αναπηρίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η αντιστοίχιση των δεδομένων που τηρούνται στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας ανά παροχή, ζητήματα που αφορούν στην έκδοση και διάθεση καρτών, καθώς και οι προδιαγραφές της ηλεκτρονικής εφαρμογής που χορηγείται στους δικαιούχους της Κάρτας Αναπηρίας μαζί με αυτήν.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), μετά από εισήγηση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.). Με τον Κανονισμό Λειτουργίας ρυθμίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες υποβολής και εξέτασης αιτημάτων πιστοποίησης αναπηρίας, αιτήσεων αναθεώρησης και ανανέωσης της Γ.Α.Π.Α. ή έκδοσης νέας, προκειμένου να πιστοποιηθεί νέα πάθηση ή επιδείνωση της ήδη πιστοποιηθείσας πάθησης, οι προθεσμίες προς ενέργεια για τους αιτούντες και το ΚΕ.Π.Α. και οι συνέπειες παράβασης αυτών, οι λεπτομέρειες συγκρότησης των υγειονομικών επιτροπών και των λοιπών οργάνων που συμμετέχουν στη διαδικασία πιστοποίησης αναπηρίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας καθορίζονται:

α) τα προσόντα και οι ειδικότητες των ιατρών που εντάσσονται στο Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.),

β) η διαδικασία εγγραφής ιατρών στο Μητρώο του Ε.Σ.Ι.,

γ) η εξειδίκευση των κριτηρίων και η διαδικασία αξιολόγησης των ιατρών του Ε.Σ.Ι.,

δ) τα στοιχεία του Μητρώου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία του και τις εγγραφές του,

ε) ο τρόπος συγκρότησης και λειτουργίας της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τον έλεγχο των γνωματεύσεων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. από αυτή,

στ) οι όροι και η διαδικασία αναστολής καθηκόντων, καθώς και οι όροι και η διαδικασία διαγραφής ιατρού από το Ε.Σ.Ι. και επανένταξης σε αυτό, και

ζ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 104.

4. Με απόφαση του Διοικητή του e-Ε.Φ.Κ.Α. καθορίζονται:

α) η ύλη, το πρόγραμμα, η διάρκεια και η διαδικασία της ειδικής εκπαίδευσης των ιατρών που είναι υποψήφιοι προς ένταξη στο Ε.Σ.Ι., καθώς και τα κριτήρια επιτυχούς ολοκλήρωσής της,

β) η ύλη, το πρόγραμμα, η διάρκεια και η διαδικασία της επανεκπαίδευσης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., και

γ) τα σημεία λειτουργίας των γραμματειών του ΚΕ.Π.Α. και τα σημεία διενέργειας συνεδριάσεων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α..

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., των γραμματέων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. και των ιατρών και των γραμματέων της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος καταβολής της αποζημίωσης αυτής και ο τρόπος αποτύπωσής της στα βιβλία των ιδιωτών ιατρών του Ε.Σ.Ι..

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας εκδίδεται Κώδικας Δεοντολογίας των Ιατρών του Ε.Σ.Ι., ο οποίος καθορίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των ιατρών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως μελών των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α..

7. Με απόφαση του Διοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α., η οποία εκδίδεται κατόπιν αίτησης ιδιώτη παρόχου ωφελημάτων προς άτομα με αναπηρία που έχει καταχωρισθεί στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, το υποσύστημα της Κάρτας Αναπηρίας δύναται να διαλειτουργεί με το πληροφοριακό σύστημα του ιδιώτη, προς επιβεβαίωση της εγκυρότητας και των στοιχείων της Κάρτας Αναπηρίας, εφόσον ο κάτοχος της Κάρτας Αναπηρίας παρέχει ρητή συγκατάθεση για αυτό.»

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - ΑΝΑΠΗΡΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 38

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η διασφάλιση της οργανωτικής και διοικητικής ικανότητας του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (εφεξής: Ο.Π.Ε.Κ.Α.) για την υλοποίηση προγραμμάτων ενεργητικής κοινωνικής ένταξης ευάλωτων πολιτών.

Άρθρο 39

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του Ο.Π.Ε.Κ.Α. μέσω:

- α) της διεύρυνσης των σκοπών και των πόρων του,
- β) του προσδιορισμού των προγραμμάτων που δύναται να υλοποιεί και να διαχειρίζεται,
- γ) της αναδιαμόρφωσης της οργανωτικής δομής της Διεύθυνσης Εθνικών και Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων και

δ) της ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και της επάρκειας του προσωπικού του, ώστε να ανταποκρίνονται στην υλοποίηση και διαχείριση των προγραμμάτων που του ανατίθενται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Άρθρο 40

Σκοποί του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης -
Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4520/2018

Στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4520/2018 (Α΄ 30), περί των σκοπών του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), μετά από τις λέξεις «για την οικονομική», προστίθενται οι λέξεις «και κοινωνική», β) στην περ. β), οι λέξεις «που αφορούν προνοιακές πολιτικές του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κοινωνικής πολιτικής χρηματοδοτούμενων από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους», και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σκοπός του Ο.Π.Ε.Κ.Α. είναι:

- α) η χορήγηση χρηματοδοτούμενων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό προνοιακών παροχών, επιδομάτων, οικονομικών ενισχύσεων, κοινωνικών υπηρεσιών, για την οικονομική και κοινωνική στήριξη και κοινωνική ένταξη οικογενειών και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού,
- β) η υλοποίηση, εκτέλεση και διαχείριση προγραμμάτων, δράσεων και ενεργειών κοινωνικής πολιτικής χρηματοδοτούμενων από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους,
- γ) η χορήγηση παροχών και υπηρεσιών κοινωνικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας (ΛΑΕ) του ν. 3050/2002 (Α΄ 214).»

Άρθρο 41

Πόροι του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης -
Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 3 ν. 4520/2018

Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4520/2018 (Α΄ 30), περί των πόρων του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προστίθεται περ. στ), και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Πόροι του Ο.Π.Ε.Κ.Α. είναι:

- α) η επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την κάλυψη των παροχών του Λογαριασμού Προνοιακών Παροχών και Κοινωνικών Υπηρεσιών,
- β) η επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την προώθηση και διαχείριση προνοιακών πολιτικών της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας,

γ) η επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την κάλυψη των πάσης φύσης εξόδων λειτουργίας, όπως αποδοχών, λοιπών αμοιβών και αποζημιώσεων προσωπικού, προμηθειών, του Λογαριασμού Προνοιακών Παροχών και Κοινωνικών Υπηρεσιών,
 δ) οι πρόσδοδοι περιουσίας, η απόδοση των κεφαλαίων και των αποθεματικών,
 ε) τα έσοδα από την οικονομική συμμετοχή των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3050/2002 (Α' 214),
 στ) ενωσιακοί και εθνικοί πόροι για την υλοποίηση, εκτέλεση και διαχείριση προγραμμάτων, δράσεων και ενεργειών κοινωνικής πολιτικής.»

Άρθρο 42

Παροχές και υπηρεσίες Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 4520/2018

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4520/2018 (Α' 30), περί παροχών και υπηρεσιών του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην αρχή του υφιστάμενου εδαφίου, αα) οι λέξεις «χορηγεί και διαχειρίζεται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «χορηγεί, διαχειρίζεται και ανά περίπτωση υλοποιεί», αβ) η περ. ζ) αντικαθίσταται, αγ) στην περ. ι), μετά από τις λέξεις «μέχρι σήμερα,», προστίθενται οι λέξεις «πλην του επιδόματος αναπηρίας της περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 5265/2026 (Α' 3), το οποίο εξακολουθεί να καταβάλλεται σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς,», β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. χορηγεί, διαχειρίζεται και ανά περίπτωση υλοποιεί τα εξής:

α) το επίδομα παιδιού του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5),
 β) το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε ανασφάλιστους υπερήλικες του άρθρου 93 του ν. 4387/2016,

γ) την παροχή στους ανασφάλιστους υπερήλικες, τη χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας και τα έξοδα κηδείας σε περίπτωση θανάτου των ανωτέρω προσώπων, σύμφωνα με τον ν. 1296/1982 (Α' 128), τον ν. 4093/2012 (Α' 222), την παρ. 7 του άρθρου 93 του ν. 4387/2016 και το άρθρο 49 παράγραφος 7 του παρόντος,

δ) τις παροχές και υπηρεσίες του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας, σύμφωνα με τον ν. 3050/2002,

ε) τις ακόλουθες προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία:
 αα) επίδομα κίνησης σε παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους [(ν.δ. 57/1973 (Α' 149), ν. 162/1973 (Α' 227), άρθρο 22 του ν. 2646/1998 (Α' 36), άρθρο 4 του ν. 2345/1995 (Α' 213)],

ββ) διατροφικό επίδομα σε νεφροπαθείς, μεταμοσχευμένους πνευμόνων και μυελού των οστών, καθώς και σε αλλοδαπούς και ομογενείς νεφροπαθείς, μεταμοσχευμένους καρδιάς, ήπατος, [(α.ν. 421/1937 (Α' 2), άρθρο 22 του ν. 2646/1998)],

γγ) οικονομική ενίσχυση ατόμων με βαριά αναπηρία (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998),

δδ) οικονομική ενίσχυση ατόμων με βαριά νοητική υστέρηση (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998),

εε) οικονομική ενίσχυση παραπληγικών τετραπληγικών και ακρωτηριασμένων ανασφάλιστων και ασφαλισμένων του Δημοσίου [(ν. 162/1973, άρθρο 3 του ν. 1284/1982,

άρθρο 22 του ν. 2646/1998, κοινή απόφαση 115750/3006/10.9.1981 των Υπουργών Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών (Β' 572)],

στστ) ενίσχυση ατόμων με συγγενή αιμολυτική αναιμία (μεσογειακή δρεπανοκυτταρική μικροδρεπανοκυτταρική κ.λπ.) ή συγγενή αιμορραγική διάθεση (αιμορροφιλία κ.λπ.), Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας (AIDS) (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998),

ζζ) οικονομική ενίσχυση κωφών και βαρήκων ατόμων (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998),

ηη) οικονομική ενίσχυση ατόμων με αναπηρία όρασης [άρθρα 1 και 2 του ν. 1904/1951 (Α' 212), ν.δ. 57/1973, ν.δ. 162/1973, ν. 958/1979 (Α' 191), άρθρο 22 του ν. 2646/1998, άρθρο 8 του ν. 4331/2015 (Α' 69)],

θθ) οικονομική ενίσχυση ατόμων με εγκεφαλική παράλυση (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998),

ιι) εισοδηματική ενίσχυση ασθενών και αποθεραπευμένων χανσενικών και μελών των οικογενειών τους [ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 7 του ν. 1137/1981 (Α' 60), άρθρο 22 του ν. 2646/1998],

στ) προνοιακές παροχές, οικονομικές και εισοδηματικές ενισχύσεις και κοινωνικές υπηρεσίες για την οικονομική στήριξη και ενίσχυση ειδικών και ευπαθών ομάδων, ιδίως:

αα) το Επίδομα Στεγαστικής Συνδρομής σε ανασφάλιστους υπερήλικες [ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998, κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Γ3/2435/1987 (Β' 435)],

ββ) την εισοδηματική ενίσχυση Οικογενειών Ορεινών Μειονεκτικών Περιοχών [άρθρο 27 του ν. 3016/2002 (Α' 110), άρθρο 22 του ν. 2646/1998],

γγ) την Κάρτα μετακίνησης Πολυτέκνων [άρθρο 10 του ν. 2963/2001 (Α' 268), άρθρο 17 παρ. 10 του ν. 3534/2007 (Α' 40)],

ζ) το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, σύμφωνα με το άρθρο 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94) και την παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4659/2020 (Α' 21), στο οποίο δύναται να περιλαμβάνονται η παροχή βοήθειας για την αντιμετώπιση της υλικής στέρησης, με τη μορφή άμεσης ή έμμεσης διανομής τροφίμων και ειδών βασικής υλικής βοήθειας, καθώς και η εφαρμογή λοιπών συνοδευτικών μέτρων προς τους ωφελούμενους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, τα οποία χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους,

η) προγράμματα και δράσεις προνοιακής πολιτικής του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας που του ανατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 116 του ν. 4488/2017 (Α' 137),

ηα) την υπηρεσία «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία»,

ηβ) τη μηνιαία αμοιβή των επαγγελματιών αναδόχων του άρθρου 16 του ν. 4538/2018 (Α' 85),

θ) τη χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας στους μοναχούς και μοναχές που είναι εγγεγραμμένοι στα μοναχολόγια Ιερών Μονών ή Μητροπόλεων της Ελλάδας, εγκαταβιούν στις Ιερές Μονές ή τα εξαρτήματα αυτών και δεν συνταξιοδοτούνται από Φορέα ημεδαπής, πλην Ο.Π.Ε.Κ.Α., ή αλλοδαπής. Το δικαίωμα αυτό παρέχεται και στους Έλληνες το γένος, κληρικούς και μοναχούς των Πατριαρχείων της Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, καθώς και μοναχούς της Ιεράς Μονής Σινά,

ι) κάθε άλλη παροχή που χορηγείται, σύμφωνα με ειδικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και δεν έχει καταργηθεί μέχρι σήμερα, πλην του επιδόματος αναπηρίας της περ.

θ) της παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 5265/2026 (Α' 3), το οποίο εξακολουθεί να καταβάλλεται σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς,

ια) με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας ή με κοινή απόφαση του ανωτέρω και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ανατίθενται στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. η υλοποίηση ή η διαχείριση κάθε άλλου προνοιακού προγράμματος ή οικονομικής ενίσχυσης κοινωνικής πολιτικής.

Ο Ο.Π.Ε.Κ.Α., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, δύναται να ορίζεται ως ενδιάμεσος φορέας προγραμμάτων του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, και ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σύμφωνα με τον ν. 5264/2025 (Α' 239).»

Άρθρο 43

Διάρθρωση Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Τροποποίηση υποπαρ. 1 παρ. Α' άρθρου 14 ν. 4520/2018

Στην υποπαρ. 1 της παρ. Α' του άρθρου 14 του ν. 4520/2018 (Α' 30), περί διάρθρωσης του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προστίθενται περ. στ) και ζ), και η υποπαρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στον Διοικητή:

α) Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου,

β) Τμήμα Γραμματείας Διοίκησης,

γ) Τμήμα Ασφάλειας Εργασίας και Υγειονομικής Μέριμνας,

δ) Γραφείο Υποστήριξης Νομικού Συμβούλου του Κράτους,

ε) Τμήμα Επιθεώρησης Παροχών,

στ) Τμήμα Κυβερνοασφάλειας, με έδρα στην Περιφερειακή Διεύθυνση Ο.Π.Ε.Κ.Α. Κεντρικής Μακεδονίας,

ζ) Διεύθυνση Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α..»

Άρθρο 44

Διεύθυνση Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων, Τμήμα Κυβερνοασφάλειας, Διεύθυνση Παροχών, Υπηρεσιών και Μητρώων Ατόμων με Αναπηρία και Διεύθυνση Πληροφορικής του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Προσθήκη άρθρων 15Α και 17Α και τροποποίηση άρθρων 23 και 30 ν. 4520/2018

1. Στον ν. 4520/2018 (Α' 30) προστίθεται άρθρο 15Α ως εξής:

«Άρθρο 15Α

Διεύθυνση Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α.

1. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α. (Διαχειριστική Αρχή Ο.Π.Ε.Κ.Α.) της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 32 του ν. 4921/2022 (Α' 75) μετονομάζεται σε «Διεύθυνση Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α..»

2. Η Διεύθυνση Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α. υπάγεται στον Διοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και δύναται να ασκεί τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα:

- α) του Φορέα Διαχείρισης Πράξεων στο πλαίσιο εθνικών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό,
- β) του Ενδιάμεσου Φορέα στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων καθώς και του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.), υπό τους όρους του ν. 5264/2025 (Α' 239), και
- γ) του Δικαιούχου Πράξεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων και εθνικών προγραμμάτων.

3. Η Διεύθυνση Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α. συγκροτείται στις εξής τέσσερις (4) Μονάδες:

- α) Μονάδα Α' - Προγραμματισμού και Αξιολόγησης,
- β) Μονάδα Β' - Παρακολούθησης και Διαχείρισης Πράξεων,
- γ) Μονάδα Γ' - Οργάνωσης και Υποστήριξης και
- δ) Μονάδα Δ' - Δικαιούχος Πράξεων Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων.

4. Επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων είναι ο συντονισμός, η παρακολούθηση, η εφαρμογή και η υλοποίηση κοινωνικών πολιτικών που συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους και στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη και στην ενεργή προστασία ευάλωτων πολιτών. Στους επιχειρησιακούς στόχους περιλαμβάνεται επίσης η συνδρομή του Ο.Π.Ε.Κ.Α. στη χάραξη και στον προσδιορισμό βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κοινωνικών πολιτικών στο πλαίσιο παρεμβάσεων εταιρικής σχέσης, καθώς και παρεμβάσεων εθνικού, ενωσιακού ή διεθνούς ενδιαφέροντος, και ιδίως:

- α) η διαχείριση, η παρακολούθηση και η υλοποίηση προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών που αφορούν στη διανομή επισιτιστικής και βασικής υλικής βοήθειας με άμεσο ή έμμεσο τρόπο, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού και προώθησης της κοινωνικής ένταξης που εμπίπτουν στους σκοπούς του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους και η διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης και χρήσης των πόρων αυτών,
- β) η διαχείριση, η παρακολούθηση και η υλοποίηση προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών για την καταπολέμηση της αστεγίας, την ένταξη και την επανένταξη των αστεγών στην εκπαίδευση, στην κατάρτιση και στην εργασία,
- γ) η διαχείριση, η παρακολούθηση και η υλοποίηση προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών στεγαστικής πολιτικής,
- δ) η διαχείριση, η παρακολούθηση και η υλοποίηση άλλων προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών κοινωνικής πολιτικής που ανατίθενται στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών,
- ε) η άσκηση καθηκόντων ενδιάμεσου φορέα του άρθρου 13 του ν. 4914/2022 (Α' 61) του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» για τη διαχείριση της Προτεραιότητας 6 «Επισιτιστική Βοήθεια και Υλική Στήριξη», σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και το οικείο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Σ.Π.Α.) 2021-2027, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και η άσκηση καθηκόντων ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης για

προγράμματα του Ε.Π.Α. ή των προγραμμάτων του Ε.Π.Α. και υπό τους όρους του ν. 5264/2025, και

στ) η συνεργασία με κάθε αρμόδια ενωσιακή ή εθνική αρχή, καθώς και με τις οριζόντιες και περιφερειακές υπηρεσίες του Ο.Π.Ε.Κ.Α., για τον προσδιορισμό, την παρακολούθηση και την εφαρμογή των κοινωνικών πολιτικών που εμπίπτουν στους σκοπούς του Ο.Π.Ε.Κ.Α..

5. Για την επίτευξη των επιχειρησιακών της στόχων, η Διεύθυνση Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων:

α) για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της ως Ενδιάμεσου Φορέα, στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Ε.Σ.Π.Α. 2021-2027, χρησιμοποιεί το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) Ε.Σ.Π.Α. 2021-2027, σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και τους κανόνες διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων,

β) συστήνει, λειτουργεί και χρησιμοποιεί Ο.Π.Σ. για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διαχείριση δράσεων επισιτιστικής και βασικής υλικής βοήθειας (Ο.Π.Σ. Ε.Β.Υ.Σ.), το οποίο, στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Επισιτιστική Βοήθεια και Υλική Στέρηση» του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή», αναφέρεται ως Ο.Π.Σ. Π6,

γ) συστήνει, λειτουργεί και χρησιμοποιεί το Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης Εθνικών Προγραμμάτων (Ο.ΣΥ.Π.Ε.Π.),

δ) δύναται να συστήνει, να δημιουργεί και να λειτουργεί άλλα πληροφοριακά συστήματα για την εξυπηρέτηση των επιχειρησιακών της στόχων και

ε) δύναται να συστήνει, να λειτουργεί και να χρησιμοποιεί μητρώα παρόχων αγαθών και υπηρεσιών, στα οποία εντάσσονται πάροχοι που πληρούν τα κριτήρια και αναλαμβάνουν τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στην εκάστοτε πρόσκληση, για τις ανάγκες διαχείρισης και υλοποίησης των προγραμμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες και στους επιχειρησιακούς στόχους της.

Τα πληροφοριακά συστήματα και τα μητρώα του παρόντος εναρμονίζονται με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δύναται να διαλειτουργούν με άλλα πληροφοριακά συστήματα.

6. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α. κατανέμονται μεταξύ των Μονάδων της ως εξής:

α) Μονάδα Α' - Προγραμματισμού και Αξιολόγησης:

αα) ο προσδιορισμός, η προτεραιοποίηση και η ωρίμανση προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών για την ενεργοποίηση, την υλοποίηση και την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους,

αβ) η αξιολόγηση, η εξέταση και ο συντονισμός προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών για την υλοποίηση και την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους και εμπίπτουν στους σκοπούς του Ο.Π.Ε.Κ.Α.,

αγ) η εξειδίκευση των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων για την υλοποίηση και την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους και εμπίπτουν στους σκοπούς του Ο.Π.Ε.Κ.Α.,

αδ) η σύνταξη, η δημοσίευση και η επικαιροποίηση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, η αξιολόγηση των προτάσεων και η εισήγηση για τη χρηματοδότησή τους,

αε) ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δράσεων προβολής και επικοινωνίας προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών κοινωνικής πολιτικής που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους και εμπίπτουν στους σκοπούς του Ο.Π.Ε.Κ.Α.,

αστ) η ενημέρωση και η πληροφόρηση κάθε αρμόδιας ενωσιακής ή εθνικής αρχής για θέματα που σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της,

αζ) η παρακολούθηση των ενωσιακών και διεθνών εξελίξεων σχετικά με την εφαρμογή και την εξέλιξη κοινωνικών πολιτικών, καθώς και η συνεργασία και η παροχή πληροφοριών σε κάθε αρμόδια εθνική, ενωσιακή ή διεθνή αρχή,

αη) κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται στο εκάστοτε ισχύον Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου ή της ανατίθεται σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

β) Μονάδα Β' - Παρακολούθησης και Διαχείρισης Πράξεων:

βα) η συστηματική παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των ως άνω προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο,

ββ) ο εντοπισμός τυχόν προβλημάτων και καθυστερήσεων κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των ως άνω προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών και η λήψη κάθε αναγκαίου διορθωτικού μέτρου για την επιτυχή ολοκλήρωσή τους, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο,

βγ) η εισήγηση στο κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο για την έκδοση πράξεων τροποποίησης, ανάκλησης ή απένταξης, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο,

βδ) η διενέργεια των απαραίτητων ενεργειών για την εξέταση των σταδίων υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου των ως άνω προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών και ιδίως ο έλεγχος της τήρησης του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, των κρατικών ενισχύσεων και κάθε άλλης νομοθεσίας που διέπει τα προγράμματα, τις δράσεις, τις πράξεις και τις ενέργειες,

βε) η διενέργεια των προβλεπόμενων από το εκάστοτε εφαρμοζόμενο θεσμικό πλαίσιο ελέγχων, επαληθεύσεων και επιθεωρήσεων σχετικά με τη νόμιμη, κανονική και σύμφωνη προς τους όρους χρηματοδότησης υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών που διαχειρίζεται, καθώς και, κατά περίπτωση, η διασφάλιση της τήρησης τυχόν άλλων υποχρεώσεων που συνδέονται κατά νόμο με την υλοποίησή τους,

βστ) η μέριμνα για την τήρηση και εφαρμογή διαδικασιών που αφορούν τη διαχείριση καταγγελιών και τη διαχείριση κινδύνων και παρατυπιών που σχετίζονται με τη χρήση των ενωσιακών ή εθνικών πόρων που διατίθενται για την υλοποίηση των ως άνω προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών,

βζ) η μέριμνα για την πίστωση, τη διάθεση και την πληρωμή των δαπανών των ως άνω προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών και η λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου για την επιτυχή ολοκλήρωσή τους, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, καθώς και η μέριμνα για τη συλλογή και την καταχώριση των απαραίτητων στοιχείων στο οικείο πληροφοριακό σύστημα,

βη) η τήρηση αρχείων και εγγράφων για όλα τα θέματα που χειρίζεται, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, και η διάθεσή τους σε κάθε αρμόδια ενωσιακή ή εθνική αρχή, μαζί με όλες τις αναγκαίες πληροφορίες, δεδομένα και στοιχεία που ζητούνται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της αρμόδιας αρχής,

βθ) η διενέργεια κάθε άλλης ενέργειας που σχετίζεται με τις διαδικασίες παρακολούθησης και διαχείρισης προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών που της ανατίθενται, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

γ) Μονάδα Γ' - Οργάνωσης και Υποστήριξης:

γα) η διαχείριση θεμάτων διοικητικής και οικονομικής οργάνωσης και υλικοτεχνικής υποδομής της Διεύθυνσης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων, καθώς και η διαχείριση των θεμάτων του προσωπικού της Διεύθυνσης,

γβ) η τήρηση του πρωτοκόλλου και του αρχείου της Διεύθυνσης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων, η διεκπεραίωση της αλληλογραφίας, η διακίνηση των εγγράφων και η εν γένει γραμματειακή υποστήριξη της Διεύθυνσης,

γγ) η μέριμνα για τη σύνταξη και την έκδοση αποφάσεων σύστασης, συγκρότησης και ορισμού μελών συλλογικών οργάνων, επιτροπών και ομάδων εργασίας,

γδ) η μέριμνα για την κατάρτιση και την εκπαίδευση του προσωπικού της Διεύθυνσης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων σε θέματα αρμοδιότητάς της,

γε) η μέριμνα, υπό την ιδιότητά της ως δικαιούχου πράξεων τεχνικής βοήθειας, για την υποβολή προτάσεων στην εκάστοτε αρμόδια αρχή ή υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων των προτάσεων τεχνικής βοήθειας των δικαιούχων των προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο,

γστ) η υλοποίηση όλων των πράξεων τεχνικής βοήθειας από τη Διεύθυνση υπό την ιδιότητά της ως δικαιούχου και συγκεκριμένα:

i) η σύνταξη προτάσεων για τη χρηματοδότηση των πράξεων και η υποβολή τους στη Μονάδα Α' του εκάστοτε αρμόδιου Φορέα Διαχείρισης,

ii) η υλοποίηση των έργων τεχνικής βοήθειας, με ευθύνη δικαιούχου των έργων αυτών, και η καταχώριση στο οικείο πληροφοριακό σύστημα των δεδομένων για τις πράξεις τεχνικής βοήθειας που υλοποιεί, με διασφάλιση της ακρίβειας, της ποιότητας και της πληρότητας των στοιχείων αυτών,

iii) η πραγματοποίηση των πληρωμών των δαπανών προς τους αναδόχους των έργων της τεχνικής βοήθειας που υλοποιεί μέσω του οικείου πληροφοριακού συστήματος και η τήρηση αρχείου παρεχόντων υπηρεσιών και προμηθευτών τεχνικής βοήθειας,

γζ) η οργάνωση και η γραμματειακή υποστήριξη ημερίδων, τεχνικών συναντήσεων και συνεδριάσεων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων,

γη) η τήρηση και η λειτουργία κάθε αναγκαίου πληροφοριακού συστήματος που σχετίζεται με τις αρμοδιότητες και τους σκοπούς της Διεύθυνσης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων, όπως του Ο.Π.Σ. Ε.Β.Υ.Σ. και του Ο.ΣΥ.Π.Ε.Π., καθώς και η δημιουργία λογαριασμών πρόσβασης χρηστών στο εκάστοτε πληροφοριακό σύστημα με αντίστοιχους ρόλους και δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών που ορίζονται από τους δικαιούχους των οικείων προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών που εμπίπτουν στους σκοπούς της Διεύθυνσης,

γθ) η διενέργεια κάθε αναγκαίας ενέργειας, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και με κάθε άλλη αρμόδια υπηρεσία, για την πληρωμή των δαπανών των ως άνω προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών και των πράξεων τεχνικής βοήθειας των οποίων είναι δικαιούχος,

γι) η άσκηση κάθε άλλης αρμοδιότητας που ορίζεται στο εκάστοτε ισχύον Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου ή της ανατίθεται σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

δ) Μονάδα Δ' - Δικαιούχου Πράξεων Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων:

δα) η αρμοδιότητα και η ευθύνη για την έναρξη και την υλοποίηση, υπό την ιδιότητα του δικαιούχου, προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών κοινωνικής πολιτικής που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους, όπως της δράσης για την αντιμετώπιση της υλικής στέρησης, με την παροχή επισιτιστικής ή βασικής υλικής βοήθειας, καθώς και συνοδευτικών μέτρων καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού και προώθησης της κοινωνικής ένταξης,

δβ) η σύνταξη και η υποβολή προτάσεων για τη χρηματοδότηση του Ο.Π.Ε.Κ.Α., ως δικαιούχου προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών κοινωνικής πολιτικής, και εκτέλεση κάθε αναγκαία ενέργεια για την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο,

δγ) ο σχεδιασμός και η υποβολή των Τεχνικών Δελτίων Πράξεων προς ένταξη για τις πράξεις στις οποίες ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. ορίζεται ως δικαιούχος, καθώς και η υποβολή αιτήματος στις αρμόδιες αρχές για την τροποποίησή τους,

δδ) η υλοποίηση των πράξεων που αναλαμβάνει ως δικαιούχος, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και τα οριζόμενα στην απόφαση ένταξης, και η τήρηση των επιμέρους γενικών και ειδικών υποχρεώσεων του δικαιούχου,

δε) η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των ενταγμένων πράξεων με βάση την απόφαση ένταξης, καθ' όλη την περίοδο υλοποίησής τους, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο,

δστ) η ευθύνη για την επιβεβαίωση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων που παρακολουθεί και υλοποιεί,

δζ) η ευθύνη για την καταχώριση των δεδομένων σε κάθε πληροφοριακό σύστημα που σχετίζεται με την παρακολούθηση και την υλοποίηση των πράξεων που υλοποιεί ως δικαιούχος και για τη διασφάλιση της ακρίβειας, της ποιότητας και της πληρότητας των δεδομένων αυτών,

δη) η ευθύνη για την κατάρτιση, την τήρηση και τη λειτουργία μητρώων που σχετίζονται με την υλοποίηση των προγραμμάτων αρμοδιότητάς της, όπως του Μητρώου Παρόχων στους οποίους εξαργυρώνονται κουπόνια ή δελτία, σε ηλεκτρονική ή άλλη μορφή, έναντι τροφίμων και βασικών αγαθών, καθώς και η συνεργασία με κάθε αρμόδια υπηρεσία,

δθ) η πραγματοποίηση των πληρωμών των δαπανών των προγραμμάτων, δράσεων, πράξεων και ενεργειών που υλοποιεί, όπως των δαπανών στο πλαίσιο πράξεων για την αντιμετώπιση της υλικής στέρησης, με την παροχή επισιτιστικής ή βασικής υλικής βοήθειας, καθώς και των δαπανών για την παροχή συνοδευτικών μέτρων καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού και προώθησης της κοινωνικής ένταξης, μέσω του Ο.Π.Σ. Π.Δ.Ε. ή κάθε άλλου προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος,

δι) η συνεργασία με κάθε αρμόδια εθνική ή ενωσιακή αρχή στο πλαίσιο των σκοπών και των στόχων της Μονάδας.

7. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων της Μονάδας Δ', εξασφαλίζεται ο πλήρης διαχωρισμός αρμοδιοτήτων και καθηκόντων μεταξύ της Μονάδας Δ' και των Μονάδων Α', Β' και Γ' της Διεύθυνσης, ιδίως ως προς τη σύνταξη και την υποβολή προτάσεων για τη χρηματοδότηση πράξεων, την προκήρυξη προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών, την

κατακύρωση σε ανάδοχο, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και τη διενέργεια πληρωμών.

8. α) Η Διεύθυνση Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α., μέσω των Μονάδων Α', Β' και Γ', δύναται να ασκεί καθήκοντα Ενδιάμεσου Φορέα για τη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων βάσει του εκάστοτε ισχύοντος θεσμικού πλαισίου.

β) Η Μονάδα Γ' παραμένει αρμόδια για την υλοποίηση της πράξης τεχνικής βοήθειας με κωδικό Ο.Π.Σ. 6003523, στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 7 του Π.Α.Δ.Κ.Σ., με βάση την υπ' αρ. 123429/20.12.2023 απόφαση ένταξης πράξης τεχνικής υποστήριξης «Επιστημονική, Τεχνική, Διαχειριστική και Διοικητική Υποστήριξη λειτουργίας της «Διαχειριστικής Αρχής Ο.Π.Ε.Κ.Α.» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος Π.Α.Δ.Κ.Σ. 2021-2027, για την αποτελεσματική υλοποίηση της Προτεραιότητας 6 - Επισιτιστική Βοήθεια και Υλική Στέρηση».

γ) Η Μονάδα Δ' παραμένει αρμόδια για την έναρξη και την υλοποίηση πράξεων για την αντιμετώπιση της υλικής στέρησης, με την παροχή επισιτιστικής ή βασικής υλικής βοήθειας, καθώς και με την παροχή συνοδευτικών μέτρων καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού και προώθησης της κοινωνικής ένταξης, μέσω συστήματος έμμεσης διανομής τροφίμων ή βασικής υλικής βοήθειας με κουπόνια ή δελτία σε ηλεκτρονική ή άλλη μορφή. Παραμένει επίσης αρμόδια για την υλοποίηση κάθε δράσης που σχετίζεται με την παροχή συνοδευτικών μέτρων κοινωνικής ένταξης σε απόρους, στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Επισιτιστική Βοήθεια και Υλική Στέρηση» του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» που συγχρηματοδοτείται από το Ε.Κ.Τ.+»

2. Στον ν. 4520/2018 προστίθεται άρθρο 17Α ως εξής:

«Άρθρο 17Α

Τμήμα Κυβερνοασφάλειας

Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Κυβερνοασφάλειας είναι οι εξής:

α) Η κατάρτιση, η εφαρμογή και η επικαιροποίηση πολιτικών, διεθνώς αναγνωρισμένων οδηγιών και πλαισίων, καθώς και διαδικασιών κυβερνοασφάλειας και ασφάλειας πληροφοριών,

β) η διενέργεια εκτιμήσεων κινδύνου και η ανάπτυξη μέτρων πρόληψης, ανίχνευσης και αντιμετώπισης κυβερνοαπειλών,

γ) η παρακολούθηση της ασφάλειας των πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων του Ο.Π.Ε.Κ.Α., η διαχείριση περιστατικών κυβερνοασφάλειας, η συλλογή, η επεξεργασία και η αξιολόγηση δεδομένων ασφαλείας,

δ) η διαχείριση ευπαθειών και η συντονισμένη απόκριση σε κυβερνοεπιθέσεις και περιστατικά ασφάλειας και η υποστήριξη διαδικασιών ανάκαμψης και αποκατάστασης συστημάτων. Η έρευνα και η διαχείριση των περιστατικών διενεργείται σε συνεργασία με τις αρμόδιες οργανικές μονάδες της Διεύθυνσης Πληροφορικής του Ο.Π.Ε.Κ.Α., ενώ η τελική αναφορά περιστατικού συντάσσεται από το Τμήμα Κυβερνοασφάλειας και υποβάλλεται προς τη Διοίκηση του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας,

ε) η υλοποίηση μηχανισμών προστασίας και ανίχνευσης κυβερνοαπειλών,

στ) η υποστήριξη των επιχειρησιακών μονάδων του Ο.Π.Ε.Κ.Α. σε θέματα ασφάλειας πληροφοριών,

ζ) η συνεργασία με αρμόδιες εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς αρχές, οργανισμούς και φορείς σε θέματα κυβερνοασφάλειας και η παροχή πληροφοριών, οι οποίες προκύπτουν από τα αρχεία καταγραφής των πληροφοριακών συστημάτων του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και άπτονται ζητημάτων κυβερνοασφάλειας, σε αρμόδια όργανα ή αρχές,

η) η εισήγηση μέτρων και δράσεων για τη συμμόρφωση του Ο.Π.Ε.Κ.Α. με το ισχύον εθνικό και ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών και την προστασία δεδομένων,

θ) η ανάπτυξη και υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Α. σε θέματα κυβερνοασφάλειας,

ι) ο σχεδιασμός και η έγκριση διαδικασιών και λοιπών μέτρων ασφαλείας, που απαιτούνται από το εφαρμοζόμενο πλαίσιο ασφαλείας, σε συνεργασία με τις αρμόδιες οργανικές μονάδες του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και με τρίτες οντότητες.

2. Με απόφαση του Διοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α. δύνανται να εξειδικεύονται οι διαδικασίες λειτουργίας, τα πρωτόκολλα διαχείρισης περιστατικών και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την αποτελεσματική λειτουργία του Τμήματος Κυβερνοασφάλειας.»

3. Στο άρθρο 23 του ν. 4520/2018, περί της Διεύθυνσης Αναπηρικών Επιδομάτων και Οικονομικών Ενισχύσεων του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, οι λέξεις «Διεύθυνση Αναπηρικών Επιδομάτων και Οικονομικών Ενισχύσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Διεύθυνση Παροχών, Υπηρεσιών και Μητρώων Ατόμων με Αναπηρία», β) στην παρ. 1, β) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «Διεύθυνση Αναπηρικών Επιδομάτων και Οικονομικών Ενισχύσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Διεύθυνση Παροχών, Υπηρεσιών και Μητρώων Ατόμων με Αναπηρία», ββ) προστίθεται περ. δ), γ) στην παρ. 2, γα) στην περ. α), μετά από τις λέξεις «και οικονομικών ενισχύσεων», προστίθενται οι λέξεις «διαχείρισης μητρώων και προγραμμάτων υπηρεσιών σε άτομα με αναπηρία», γβ) στην περ. β), ι) οι λέξεις «κατά την υλοποίηση της πολιτικής της χορήγησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατά την υλοποίηση των διαδικασιών χορήγησης», ii) μετά από τις λέξεις «και οικονομικών ενισχύσεων», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και για τη διαχείριση μητρώων και προγραμμάτων υπηρεσιών σε άτομα με αναπηρία», δ) στην παρ. 3, δα) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «Διεύθυνση Αναπηρικών Επιδομάτων και Οικονομικών Ενισχύσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Διεύθυνση Παροχών, Υπηρεσιών και Μητρώων Ατόμων με Αναπηρία», δβ) καταργείται η υποπερ. ιγ) της περ. γ), δγ) προστίθεται περ. δ), ε) καταργείται η παρ. 4 και το άρθρο 23 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 23

Διεύθυνση Παροχών, Υπηρεσιών και Μητρώων Ατόμων με Αναπηρία

1. Η Διεύθυνση Παροχών, Υπηρεσιών και Μητρώων Ατόμων με Αναπηρία διαρθρώνεται στα παρακάτω Τμήματα:

α) Τμήμα χορήγησης αναπηρικών επιδομάτων,

β) Τμήμα χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων αναπήρων,

γ) Τμήμα ελέγχων και διαχείρισης πληρωμών και μεταβολών,

δ) Τμήμα διαχείρισης μητρώων και προγραμμάτων υπηρεσιών σε άτομα με αναπηρία.

2. Επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Αναπηρικών Παροχών, Υπηρεσιών και Μητρώων είναι:

α) η παρακολούθηση, ο συντονισμός και ο έλεγχος του έργου των οργανικών μονάδων που υπάγονται σε αυτήν, καθώς και η συνεργασία, όπου απαιτείται, με τις άλλες υπηρεσίες του Οργανισμού για θέματα αναπηρικών επιδομάτων και οικονομικών ενισχύσεων, διαχείρισης μητρώων και προγραμμάτων υπηρεσιών σε άτομα με αναπηρία,

β) η εποπτεία για τη διαχείριση όλων των θεμάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση των διαδικασιών χορήγησης των αναπηρικών επιδομάτων και οικονομικών ενισχύσεων, καθώς και για τη διαχείριση μητρώων και προγραμμάτων υπηρεσιών σε άτομα με αναπηρία,

γ) η παρακολούθηση των μεταβολών της σχετικής νομοθεσίας και νομολογίας και η εισήγηση για την τροποποίηση του νομικού πλαισίου,

δ) η εισήγηση προς τη Διοίκηση του Οργανισμού για τη σύνταξη οδηγιών και εγκυκλίων για την παροχή διευκρινίσεων και την ομοιόμορφη εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας.

3. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Παροχών, Υπηρεσιών και Μητρώων Ατόμων με Αναπηρία κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων της ως εξής:

α) Στο Τμήμα χορήγησης αναπηρικών επιδομάτων ανατίθεται:

αα) η διαχείριση της διαδικασίας υποβολής αιτημάτων για τη χορήγηση των αναπηρικών επιδομάτων,

ββ) η επεξεργασία των αιτήσεων αρμοδιότητας της Κεντρικής Υπηρεσίας και η έκδοση πράξεων χορήγησης, τροποποίησης, ανάκλησης, αναστολής, διακοπής και επαναχορήγησης των αναπηρικών επιδομάτων, καθώς και η έκδοση απορριπτικών αποφάσεων,

γγ) η μέριμνα για την κοινοποίηση στους ενδιαφερόμενους των αποφάσεων της υποπερίπτωσης ββ, καθώς και η μέριμνα για την ορθή εκτέλεσή τους, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες,

δδ) η τήρηση αρχείου για τις αποφάσεις της υποπερίπτωσης ββ σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή των ανωτέρω αποφάσεων-πράξεων,

εε) η αναζήτηση, από άλλους φορείς και οργανισμούς του εσωτερικού και του εξωτερικού, στοιχείων και πληροφοριών για την προσωπική, εισοδηματική, περιουσιακή και ασφαλιστική κατάσταση των δικαιούχων, τα οποία είναι αναγκαία για τον έλεγχο της νομιμότητας καταβολής των αναπηρικών επιδομάτων,

στστ) η μέριμνα για τη σύνταξη οδηγιών και εγκυκλίων, για την παροχή διευκρινίσεων και την ομοιόμορφη εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας,

ζζ) η παροχή οδηγιών στα κατά τόπους αρμόδια για τη συγκέντρωση των δικαιολογητικών όργανα,

ηη) η εισήγηση για τα κριτήρια καθορισμού και τα χαρακτηριστικά του δείγματος των προληπτικών ή κατασταλτικών ελέγχων,

θθ) η διενέργεια, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Επιθεώρησης και Ελέγχου, τακτικών ή έκτακτων ελέγχων για τη νομιμότητα χορήγησης των αναπηρικών επιδομάτων,

ιι) η ψηφιοποίηση, μηχανοργάνωση, καθώς και ο εκσυγχρονισμός της διαδικασίας και του συστήματος διαχείρισης των αιτήσεων για την απονομή των αναπηρικών επιδομάτων, σε συνεργασία με τις υπηρεσίες πληροφορικής,

ιαια) η διαβίβαση των ενδικοφανών προσφυγών των αιτούντων στην Διεύθυνση ενδικοφανών προσφυγών.

ιβιβ) η εισήγηση για την υποβολή αίτησης επανεξέτασης των αποφάσεων του κατ' άρθρον 40 του π.δ. 78/1998 (Α' 72) αρμοδίου οργάνου εξέτασης ενστάσεων των οποίων αμφισβητείται η νομιμότητα,

ιγγ) η μέριμνα για την εξέταση ή επανεξέταση από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές των αιτούντων ή των επιδοματούχων, των οποίων η γνωμάτευση παύει να ισχύει,

ιδιδ) η παραπομπή στη Δευτεροβάθμια αρμόδια υγειονομική επιτροπή αιτούντων ή δικαιούχων αναπηρικών επιδομάτων-οικονομικών ενισχύσεων για να επανεξεταστεί το ποσοστό αναπηρίας τους.

β) Τμήμα χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων αναπήρων:

αα) η διαχείριση της διαδικασίας υποβολής των αιτημάτων χορήγησης των αναπηρικών ενισχύσεων,

ββ) η επεξεργασία των αιτήσεων αρμοδιότητας της Κεντρικής Υπηρεσίας και η έκδοση πράξεων χορήγησης, τροποποίησης, ανάκλησης, αναστολής, διακοπής και επαναχορήγησης οικονομικών ενισχύσεων αναπήρων, καθώς και η έκδοση απορριπτικών αποφάσεων,

γγ) η εισήγηση για τον καταλογισμό αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών των αναπηρικών επιδομάτων,

δδ) η μέριμνα για την κοινοποίηση στους ενδιαφερόμενους των αποφάσεων της υποπερίπτωσης ββ και γγ, καθώς και η μέριμνα για την εκτέλεσή τους σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες,

εε) η τήρηση σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή των ανωτέρω αποφάσεων-πράξεων,

στστ) η αναζήτηση από άλλους φορείς και οργανισμούς του εσωτερικού και του εξωτερικού εγγράφων και πληροφοριών για την προσωπική, εισοδηματική, περιουσιακή και ασφαλιστική κατάσταση των δικαιούχων, τα οποία είναι αναγκαία για τον έλεγχο της νομιμότητας καταβολής των οικονομικών ενισχύσεων αναπήρων,

ζζ) η μέριμνα για τη σύνταξη οδηγιών και εγκυκλίων για την παροχή διευκρινίσεων και την ομοιόμορφη εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας,

ηη) η παροχή οδηγιών στα κατά τόπους αρμόδια για τη συγκέντρωση των δικαιολογητικών όργανα,

θθ) η εισήγηση για τα κριτήρια καθορισμού και τα εν γένει χαρακτηριστικά του δείγματος των προληπτικών ή κατασταλτικών ελέγχων,

ιι) η διενέργεια, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Επιθεώρησης και Ελέγχου, τακτικών ή έκτακτων ελέγχων της νομιμότητας χορήγησης των οικονομικών ενισχύσεων,

ιαια) η ψηφιοποίηση, μηχανοργάνωση, καθώς και ο εκσυγχρονισμός της διαδικασίας και του συστήματος διαχείρισης των αιτήσεων απονομής των αναπηρικών επιδομάτων, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες πληροφορικής,

ιβιβ) η διαβίβαση των ενδικοφανών προσφυγών των αιτούντων στη Διεύθυνση ενδικοφανών προσφυγών,

ιγγ) η εισήγηση για την υποβολή αίτησης επανεξέτασης των αποφάσεων του κατ άρθρον 40 του π.δ. 78/1998 αρμοδίου οργάνου εξέτασης ενστάσεων των οποίων αμφισβητείται η νομιμότητα,

ιδιδ) η μέριμνα για την εξέταση ή επανεξέταση από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές των αιτούντων ή των επιδοματούχων, των οποίων η γνωμάτευση παύει να ισχύει,

ισισστ) η παραπομπή στη δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή αιτούντων ή δικαιούχων αναπηρικών επιδομάτων-οικονομικών ενισχύσεων για να επανεξεταστεί το ποσοστό αναπηρίας τους.

γ) Τμήμα ελέγχων και διαχείρισης πληρωμών και μεταβολών:

αα) η εκτέλεση των απαραίτητων διαδικαστικών ενεργειών και η έκδοση κάθε αναγκαίας απόφασης για την καταβολή των παροχών,

- ββ) ο έλεγχος και η διαρκής παρακολούθηση και ενημέρωση με τις πάσης φύσεως μεταβολές του ηλεκτρονικού Μητρώου επιδοματούχων,
- γγ) η μέριμνα για την ανάκτηση των επιδομάτων που πιστώθηκαν στους λογαριασμούς ληπτών, με βάση εσφαλμένα στοιχεία,
- δδ) η εισήγηση για την έκδοση καταλογιστικών πράξεων για αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και η κοινοποίησή τους στο Τμήμα εσόδων και είσπραξης αχρεωστήτως καταβληθέντων της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών,
- εε) η μέριμνα για την είσπραξη χρηματικών ποσών επιδομάτων που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως σε πρόσωπα που έχουν αποβιώσει,
- στστ) η μέριμνα για την απογραφή των επιδοματούχων,
- ζζ) η εκτέλεση και παρακολούθηση συμψηφισμών και παρακρατήσεων ποσών παροχών από κάθε αιτία, σε συνεργασία με κάθε εμπλεκόμενο φορέα,
- ηη) η διενέργεια τακτικών ή έκτακτων ελέγχων προς διαπίστωση της νομιμότητας της καταβολής των αναπηρικών επιδομάτων και οικονομικών ενισχύσεων σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Επιθεώρησης και Ελέγχου,
- θθ) η διαβίβαση των ενδικοφανών προσφυγών των αιτούντων στη Διεύθυνση ενδικοφανών προσφυγών,
- ιι) η χορήγηση βεβαιώσεων σχετικών με τις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης για κάθε νόμιμη χρήση,
- ιαια) η μέριμνα για τη δημιουργία αρχείου βεβαιώσεων των παροχών του Ο.Π.Ε.Κ.Α. για φορολογική χρήση και η ηλεκτρονική υποβολή αυτών μέσω διαδικτύου, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες και αρχές,
- ιβιβ) η ψηφιοποίηση-μηχανοργάνωση, καθώς και ο εκσυγχρονισμός της διαδικασίας και του συστήματος έκδοσης των βεβαιώσεων της Διεύθυνσης, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες πληροφορικής.

ιγιγ) [Καταργείται]

δ) Τμήμα διαχείρισης μητρώων και προγραμμάτων υπηρεσιών σε άτομα με αναπηρία:

αα) Η μέριμνα για την υλοποίηση των διαδικασιών, την εκτέλεση των ενεργειών και την έκδοση των ατομικών διοικητικών πράξεων που απαιτούνται για την εφαρμογή, την παρακολούθηση, τον συντονισμό, τον έλεγχο και την πληρωμή των δαπανών του προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός για άτομα με αναπηρία», αρμοδιότητας του Ο.Π.Ε.Κ.Α., σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

ββ) Η σύσταση, η τήρηση, η επικαιροποίηση και η διαχείριση των ψηφιακών μητρώων αναπηρίας αρμοδιότητας του Ο.Π.Ε.Κ.Α., ιδίως του Ψηφιακού Μητρώου Παροχών Αναπηρίας, του Ψηφιακού Μητρώου Δομών Αναπηρίας, του Υποσυστήματος Κάρτας Αναπηρίας της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

γγ) Η υλοποίηση των διαδικασιών και η εκτέλεση των ενεργειών που απαιτούνται για την εφαρμογή, την παρακολούθηση, τον συντονισμό, τον έλεγχο και τη διαχείριση κάθε άλλου προγράμματος παροχής υπηρεσιών, ωφελημάτων ή διευκολύνσεων προς άτομα με αναπηρία που ανατίθεται στον Ο.Π.Ε.Κ.Α., σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

4. [Καταργείται].»

4. Στο άρθρο 30 του ν. 4520/2018, περί της Διεύθυνσης Πληροφορικής του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, επέρχονται οι ακόλουθες

τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στην περ. γ), οι λέξεις «Κεντρικών Συστημάτων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και Υποστήριξης Χρηστών», αβ) προστίθεται περ. ε), β) στην περ. ε) της παρ. 2, βα) πριν από τη λέξη «διασφάλιση», προστίθενται οι λέξεις «μέριμνα για την ανάπτυξη και», ββ) μετά από τις λέξεις «Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης», προστίθενται οι λέξεις «με βάση τις κατά περίπτωση επιχειρησιακές απαιτήσεις και την ανάλυσή τους», γ) στην παρ. 3, γα) στην υποπερ. δδ) της περ. β), μετά από τις λέξεις «τηλεφωνικού κέντρου (IVR),», προστίθενται οι λέξεις «σε συνεργασία με το Τμήμα Παραγωγικής λειτουργίας και Υποστήριξης Χρηστών», γβ) στην περ. γ), ι) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «Κεντρικών Συστημάτων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και Υποστήριξης Χρηστών», ιι) στην υποπερ. γγ), μετά από τις λέξεις «των εφαρμογών», διαγράφονται οι λέξεις «και για τυχόν νέες απαιτήσεις διασυνδέσεων, στο πλαίσιο της διαλειτουργικότητας του Δημοσίου Τομέα», ιiii) η υποπερ. εε) καταργείται, γγ) προστίθεται περ. ε), δ) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 30, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 30 Διεύθυνση Πληροφορικής

1. Η Διεύθυνση Πληροφορικής διαρθρώνεται στα παρακάτω Τμήματα:

- α) Τμήμα Ανάλυσης, Ανάπτυξης και Συντήρησης Εφαρμογών,
- β) Τμήμα Ανάπτυξης και Συντήρησης Μηχανογραφικού Εξοπλισμού-Δικτύων και Ασφάλειας Συστημάτων,
- γ) Τμήμα Παραγωγικής Λειτουργίας και Υποστήριξης Χρηστών,
- δ) Τμήμα Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μητρώου Δικαιούχων και Οφειλετών,
- ε) Τμήμα Διαλειτουργικότητας, Επιχειρησιακών Απαιτήσεων, Ψηφιακής Καινοτομίας και Τεχνητής Νοημοσύνης.

2. Επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Πληροφορικής είναι:

- α) η παρακολούθηση, ο συντονισμός και ο έλεγχος του έργου των οργανικών μονάδων που υπάγονται σε αυτή με στόχο την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία τους,
- β) η εισήγηση για τις στρατηγικές κατευθύνσεις του Ο.Π.Ε.Κ.Α. σε θέματα πληροφορικής,
- γ) ο σχεδιασμός των έργων πληροφορικής με σκοπό τον εξορθολογισμό των διαδικασιών, την ταχύτερη και ποιοτικότερη εξυπηρέτηση των συναλλασσομένων και την τεχνολογική αναβάθμιση των υποδομών, καθώς και ο προγραμματισμός ενεργειών για τη διαθεσιμότητα-προμήθεια των τεχνολογικών μέσων που απαιτούνται κάθε φορά,
- δ) η υποστήριξη της λειτουργίας της Διοίκησης και όλων των οργανικών μονάδων του Ο.Π.Ε.Κ.Α. σε θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης,
- ε) η μέριμνα για την ανάπτυξη και διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των εφαρμογών και των συστημάτων, στο πλαίσιο της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με βάση τις κατά περίπτωση επιχειρησιακές απαιτήσεις και την ανάλυσή τους,
- στ) ο εντοπισμός, αξιολόγηση και υλοποίηση νέων καινοτόμων ψηφιακών πρακτικών και τεχνολογιών με έμφαση στην αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης.

3. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Πληροφορικής κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων της ως εξής:

α) Τμήμα Ανάλυσης, Ανάπτυξης και Συντήρησης Εφαρμογών:

αα) η ανάπτυξη ηλεκτρονικών εφαρμογών για την εξυπηρέτηση των εσωτερικών αναγκών του Ο.Π.Ε.Κ.Α., η παρακολούθηση της λειτουργίας τους, η αντιμετώπιση προβλημάτων και η

προσαρμογή τους σε νέες επιχειρησιακές απαιτήσεις, σε συνεργασία με όλες τις οργανικές μονάδες του Ο.Π.Ε.Κ.Α.,

ββ) η υλοποίηση όλων των αναγκών κατά περίπτωση διαδικαστικών ενεργειών και πράξεων, για την δημιουργία, τήρηση, επικαιροποίηση, ασφάλεια, με τη χρήση ΤΠΕ, πάσης φύσης καταστάσεων και ηλεκτρονικών αρχείων (μισθολογικών, Μητρώου δικαιούχων παροχών κ.ά.), αποφάσεων- πράξεων, διοικητικών εγγράφων και εντύπων, πληροφοριακών δελτίων, βεβαιώσεων, στατιστικών στοιχείων κ.ά., και ο έλεγχος και η πιστοποίηση της ορθότητας και της συμφωνίας τους, με τις επιχειρησιακές προδιαγραφές, απαιτήσεις και οδηγίες των αρμόδιων για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, υπηρεσιακών μονάδων του Ο.Π.Ε.Κ.Α.,

γγ) η ανάπτυξη διαδικτυακών εφαρμογών για την παροχή υπηρεσιών του Ο.Π.Ε.Κ.Α. προς τον πολίτη, απευθείας ή μέσω άλλων φορέων εξυπηρέτησης, όπως τα Κ.Ε.Π. ή τα Κ.Ε.Κ.,

δδ) η διασύνδεση με άλλους φορείς, εσωτερικού και εξωτερικού, με ανάπτυξη διαδικτυακών υπηρεσιών,

εε) η συμμετοχή στην τεκμηρίωση και αξιολόγηση των μηχανογραφικών εφαρμογών, η εκτίμηση των απαιτήσεων σε μηχανογραφικά μέσα και ανθρώπινο δυναμικό και η σύνταξη μελετών σκοπιμότητας σε συνεργασία με το Τμήμα Ανάπτυξης και Συντήρησης Μηχανογραφικού Εξοπλισμού-Δικτύων και Ασφάλειας Συστημάτων,

στστ) η συγκέντρωση και παροχή δεδομένων στις αρμόδιες Διευθύνσεις του Ο.Π.Ε.Κ.Α. ή άλλων δημοσίων φορέων.

β) Τμήμα Ανάπτυξης και Συντήρησης Μηχανογραφικού Εξοπλισμού-Δικτύων και Ασφάλειας Συστημάτων:

αα) η διαχείριση της πολυεπίπεδης δομής των συστημάτων Πληροφορικής, η διαχείριση του εξοπλισμού (εξυπηρετητές, Η/Υ, εκτυπωτές, δικτυακός εξοπλισμός), του Υπολογιστικού Νέφους (G-Cloud) Ο.Π.Ε.Κ.Α., διαχείριση Βάσεων Δεδομένων και Εξυπηρετητών εφαρμογών (Application Servers) και η αποδοτική λειτουργία του συνόλου του εξοπλισμού πληροφορικής που υποστηρίζει τα κεντρικά συστήματα (εντός Ο.Π.Ε.Κ.Α. ή στο G-Cloud), την ιστοσελίδα Ο.Π.Ε.Κ.Α. και τις διαδικτυακές υπηρεσίες (web services),

ββ) η διαχείριση του δικτύου Ο.Π.Ε.Κ.Α. με χρήση των υποδομών του κυβερνητικού δικτύου,

γγ) η διαχείριση ασφαλείας δεδομένων και εξοπλισμού, βάσει στρατηγικής για την αντιμετώπιση των σύγχρονων κινδύνων των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) και την εφαρμογή οργανωμένου πλαισίου λήψης αντιγράφων ασφαλείας (back up) των κρίσιμων δεδομένων και εφαρμογών,

δδ) η διαχείριση λογαριασμών και δικαιωμάτων πρόσβασης των χρηστών στις εφαρμογές, η διαχείριση των λογαριασμών Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου, η διαχείριση του τηλεφωνικού κέντρου (IVR), σε συνεργασία με το Τμήμα Παραγωγικής λειτουργίας και Υποστήριξης Χρηστών η υποστήριξη του λογισμικού για εξυπηρετητές και Η/Υ (Servers και Ps), η διαχείριση εν γένει του περιβάλλοντος λειτουργίας των εφαρμογών,

εε) η διαχείριση των χώρων των εγκαταστάσεων εξοπλισμού πληροφορικής της δομημένης καλωδίωσης και των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων,

στστ) η μέριμνα για την παραλαβή, αποθήκευση, ταξινόμηση και φύλαξη των μηχανογραφικών αναλωσίμων και του πάσης φύσεως εξοπλισμού πληροφορικής, την καταγραφή των αποθεμάτων, την χρεωπίστωσή τους σε υπαλλήλους και οργανικές μονάδες και την τήρηση Μητρώου εξοπλισμού πληροφορικής και ηλεκτρονικού αρχείου αποθήκης,

- ζζ) η τεκμηρίωση - αξιολόγηση των συστημάτων πληροφορικής και η εκτίμηση των απαιτήσεων σε εξοπλισμό και ανθρώπινο δυναμικό, η παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων και η υποβολή προτάσεων αναβάθμισης των υποδομών του Οργανισμού,
- ηη) η σύνταξη μελετών σκοπιμότητας και τεχνικών προδιαγραφών για τους διαγωνισμούς προμήθειας εξοπλισμού πληροφορικής και λογισμικού και η παρακολούθηση των σχετικών συμβάσεων, ως προς την τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων των προμηθευτών και την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης,
- θθ) η εποπτεία της σωστής λειτουργίας και η μέριμνα για τη συντήρηση και επισκευή του πάσης φύσεως μηχανογραφικού εξοπλισμού,
- ιι) η δημιουργία και υποστήριξη ηλεκτρονικής διαδικασίας λήψης βλαβών, μέσω ειδικής εφαρμογής, για την υποδοχή αιτημάτων για την επίλυση προβλημάτων και την εξυπηρέτηση χρηστών υπαλλήλων του Ο.Π.Ε.Κ.Α., με την παροχή βοήθειας πρώτου και δεύτερου επιπέδου υποστήριξης (τηλεφωνικά/μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και επί τόπου) και την προώθηση προβλημάτων σε προμηθευτές ή άλλες οργανωτικές μονάδες,
- γ) Τμήμα Παραγωγικής Λειτουργίας και Υποστήριξης Χρηστών:
- αα) η μέριμνα για την αδιάλειπτη και απρόσκοπτη λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων του Ο.Π.Ε.Κ.Α., καθώς και ο ποιοτικός έλεγχος της λειτουργικότητας των εφαρμογών που αναπτύσσει το Τμήμα Ανάλυσης, Ανάπτυξης και Συντήρησης εφαρμογών,
- ββ) ο έλεγχος της ορθότητας των δεδομένων, τα οποία καταχωρίζονται στα πληροφοριακά συστήματα του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και οι τακτικοί έλεγχοι για την ποιότητα και ακεραιότητα των δεδομένων,
- γγ) η υποστήριξη και η ενημέρωση των χρηστών, καθώς και η καταγραφή παρατηρήσεων, προβλημάτων και η υποβολή προτάσεων προς τη Διεύθυνση Πληροφορικής για βελτιστοποίηση της λειτουργίας των εφαρμογών, σε συνεργασία με Τμήμα Ανάλυσης, Ανάπτυξης και Συντήρησης Εφαρμογών,
- δδ) η αντιμετώπιση των προβλημάτων των εφαρμογών σε πρώτο επίπεδο και σε δεύτερο επίπεδο η διαβίβαση στο Τμήμα Ανάλυσης, Ανάπτυξης και Συντήρησης Εφαρμογών για βελτιώσεις - τροποποιήσεις,
- εε) [Καταργείται]
- στστ) η μέριμνα για διακίνηση της εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας της Διεύθυνσης, έντυπης και ηλεκτρονικής, σε συνεργασία με το Τμήμα του Κεντρικού Πρωτοκόλλου, Εξυπηρέτησης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης,
- ζζ) η διαχείριση δικαιωμάτων χρηστών Ηλεκτρονικού Πρωτοκόλλου, σε συνεργασία με το αρμόδιο Τμήμα Κεντρικού Πρωτοκόλλου, Εξυπηρέτησης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης,
- ηη) η ηλεκτρονική καταχώριση στοιχείων στα πληροφοριακά συστήματα για τις Διευθύνσεις του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και η μαζική επεξεργασία των δεδομένων, καθώς και οι διαδικασίες υποστήριξης και συντονισμού των Διευθύνσεων και των αναδόχων εταιρειών, οι οποίες είναι υπεύθυνες για τις πληρωμές μισθοδοσίας, τις λοιπές παροχές σε χρήμα του Οργανισμού, τις εφαρμογές Λογιστηρίου και Προσωπικού, Παρουσιολογίου, Ηλεκτρονικού Πρωτοκόλλου,
- θθ) η τεχνική υποστήριξη χρηστών των διαδικτυακών εφαρμογών του Οργανισμού.
- δ) Τμήμα Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μητρώου Δικαιούχων και Οφειλετών:
- αα) η δημιουργία και τήρηση Ενιαίου Μητρώου δικαιούχων παροχών, με μετάπτωση του Μητρώου δικαιούχων, το οποίο ήδη τηρείται σε άλλους φορείς, με ταυτοποίηση όλων των

πολιτών σε μία μοναδική εγγραφή, με σκοπό την ενιαία παρακολούθηση όλων των παροχών που λαμβάνουν σε συνεργασία,

ββ) η δημιουργία και τήρηση Ενιαίου Μητρώου Οφειλετών, για όλες τις παροχές του Ο.Π.Ε.Κ.Α., το οποίο θα περιλαμβάνει όλους όσοι έλαβαν αχρεωστήτως ποσά επιδομάτων, τα οποία δεν δικαιούνταν,

γγ) η τήρηση Μητρώου δικαιούχων Αγροτικής Εστίας και Μητρώου συμβεβλημένων επαγγελματιών - παρόχων των προγραμμάτων Αγροτικής Εστίας,

δδ) ο προσδιορισμός και η αναλυτική περιγραφή της μορφής των δεδομένων που απαιτείται για τη βέλτιστη λειτουργία του συστήματος παροχών, καθώς και η μέριμνα για τη μετάπτωση των παλαιών δεδομένων Μητρώου και Πληρωμών από ήδη υπάρχοντα Μητρώα στην μορφή που απαιτείται για την ένταξή τους στο νέο, υπό δημιουργία, Μητρώο του Ο.Π.Ε.Κ.Α.,

εε) ο προσδιορισμός και η καταγραφή της διαδικασίας ένταξης στο Μητρώο των νέων δικαιούχων, της υλοποίησης των μεταβολών και ο έλεγχος της ποιότητας και ακεραιότητας δεδομένων,

στστ) η δημιουργία αναφορών, σε συνεργασία με το Τμήμα Ανάλυσης και Προγραμματισμού με στατιστικά στοιχεία για την Διοίκηση και άλλες Αρχές,

ζζ) η αμφίδρομη συνεργασία με άλλους φορείς που τηρούν ή δημιουργούν Μητρώα ενδιαφέροντος Ο.Π.Ε.Κ.Α. και παρακολούθηση των τεκταινομένων στην Δημόσια Διοίκηση σχετικά με τη δημιουργία Εθνικών Μητρώων, με σκοπό την διαλειτουργικότητα μεταξύ Ο.Π.Ε.Κ.Α. και των φορέων αυτών.

ε) Διαλειτουργικότητας, Επιχειρησιακών Απαιτήσεων, Ψηφιακής Καινοτομίας και Τεχνητής Νοημοσύνης:

αα) Ο επιχειρησιακός σχεδιασμός και η μέριμνα για την υλοποίηση της διασύνδεσης των πληροφοριακών συστημάτων του Ο.Π.Ε.Κ.Α. με το Κέντρο Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) της Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ., σύμφωνα με τα άρθρα 47 και 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

ββ) Η διαχείριση του Μητρώου Διαλειτουργικότητας για την εφαρμογή της αρχής «μόνον άπαξ» και την αυτεπάγγελτη αναζήτηση δικαιολογητικών, οι τακτικοί έλεγχοι τήρησης των προϋποθέσεων χορήγησης των παροχών και η διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των εφαρμογών και συστημάτων στο πλαίσιο της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

γγ) Ο συντονισμός και η εποπτεία των εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών Τ.Π.Ε., οι οποίοι αναλαμβάνουν την ανάπτυξη και υλοποίηση των διαδικτυακών υπηρεσιών (Web Services) και των διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών (APIs).

δδ) Η μέριμνα για τη διασύνδεση με δίκτυα άλλων φορέων, εσωτερικού και εξωτερικού, με ανάπτυξη διαδικτυακών υπηρεσιών. Το Τμήμα επιβλέπει την πορεία των έργων και των αιτημάτων διαλειτουργικότητας σε συνεργασία με το αρμόδιο Τμήμα Ανάπτυξης και Συντήρησης Μηχανογραφικού Εξοπλισμού-Δικτύων και Ασφάλειας Συστημάτων, το οποίο έχει την ευθύνη της τεχνικής διαχείρισης που θέτει τις απαιτήσεις για τις Συμφωνίες Επιπέδου Υπηρεσιών (SLAs), καθώς και με το Τμήμα Ανάλυσης, Ανάπτυξης και Συντήρησης Εφαρμογών.

εε) Η συγκέντρωση και ιεράρχηση των απαιτήσεων των οργανικών μονάδων του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και η υποβολή των προδιαγραφών αυτών στο Τμήμα Ανάλυσης, Ανάπτυξης και Συντήρησης Εφαρμογών, με παράλληλη επίβλεψη της διαδικασίας υλοποίησης ή αναβάθμισης.

στστ) Η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την

ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119), με τον καθορισμό των κανόνων ιχνηλασιμότητας και ασφάλειας των δεδομένων, και της επίβλεψης της εφαρμογής τους από τους εκτελούντες την επεξεργασία.

ζζ) Η συνεργασία με τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων για τη διενέργεια εκτιμήσεων αντικτύπου και η εφαρμογή των εθνικών προτύπων ψηφιακής διακυβέρνησης και προσβασιμότητας.

ηη) Η σύσταση και διαρκής επικαιροποίηση Μητρώου Διαλειτουργικότητας του Ο.Π.Ε.Κ.Α., στο οποίο καταγράφονται οι διαδικτυακές υπηρεσίες (Web Services) ανά πληροφοριακό σύστημα, οι εμπλεκόμενοι φορείς, καθώς και η κατάσταση εξέλιξης των σχετικών αιτημάτων διασύνδεσης.

θθ) Ο εντοπισμός, η παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων, η αξιολόγηση και η εισήγηση, σε συνεργασία με το Τμήμα Ανάλυσης, Ανάπτυξης και Συντήρησης Εφαρμογών, για την υιοθέτηση και εφαρμογή καινοτόμων ψηφιακών πρακτικών, Τ.Π.Ε. και εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης, με στόχο την ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού, την αποτελεσματικότητα των διοικητικών λειτουργιών και τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών μέσω της περαιτέρω αυτοματοποίησης των διοικητικών διαδικασιών απονομής των παροχών σε χρήμα και των υπηρεσιών.

4. Με απόφαση του Διοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α., ορίζεται υπάλληλος του Τμήματος Διαλειτουργικότητας, Επιχειρησιακών Απαιτήσεων, Ψηφιακής Καινοτομίας και Τεχνητής Νοημοσύνης ως «Υπεύθυνος Διαλειτουργικότητας», ο οποίος λειτουργεί ως σύνδεσμος με τη Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ. και συντονίζει τις δράσεις διασύνδεσης του Ο.Π.Ε.Κ.Α..»

Άρθρο 45

Δυνατότητα παράτασης της παραμονής στην υπηρεσία του ασκούντος καθήκοντα Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων - Διαχειριστικής Αρχής του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 155 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), οι Προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων και των Διευθύνσεων του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), καθώς και οι εκτελούντες σήμερα χρέη αναπληρωτών αυτών, των οποίων η υπαλληλική σχέση λύεται αυτοδικαίως την 31η.12.2026, λόγω συμπλήρωσης του εξηκοστού έβδομου (67ου) έτους της ηλικίας, δύνανται, με απόφαση του Διοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και κατόπιν αιτήματός τους, να παραμείνουν στην υπηρεσία τους έως την 31η.12.2027, προκειμένου να διασφαλιστούν η ενεργοποίηση και η ομαλή υλοποίηση των δράσεων της Προτεραιότητας 6 - Επισιτιστική Βοήθεια και Υλική Στήριξη του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027.

ΜΕΡΟΣ Ε΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 46
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι:

- α) η καθολική εφαρμογή του Προγράμματος Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης για την έγκαιρη υποστήριξη παιδιών με αναπηρία ή αναπτυξιακές δυσκολίες και την ενδυνάμωση των οικογενειών τους, με στόχο την προαγωγή της ανάπτυξης, της κοινωνικής ένταξης και της ισότιμης συμμετοχής τους στην κοινωνική ζωή,
- β) η τροποποίηση των όρων και η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης του άρθρου 32 του ν. 5178/2025 (Α΄ 22), ώστε να ενισχυθεί η συμμετοχή των δικαιούχων και να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος,
- γ) η προληπτική προστασία νοικοκυριών που ζουν υπό την απειλή έξωσης λόγω οικονομικής αδυναμίας,
- δ) η διασφάλιση της εύρυθμης υλοποίησης των προγραμμάτων κοινωνικής μίσθωσης του άρθρου 11 του ν. 5229/2025 (Α΄ 158) και
- ε) η παροχή στεγαστικής συνδρομής, για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους μετά από την απένταξή τους, στους ωφελούμενους που ολοκληρώνουν το Πρόγραμμα «Κάλυψη».

Άρθρο 47
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους αποτελεί:

- α) η οργάνωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, η ανάπτυξη δικτύου παρόχων, η σύσταση και λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης, του Ηλεκτρονικού Μητρώου Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης και του πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης, καθώς και ο καθορισμός των όρων συμμετοχής, παρακολούθησης, χρηματοδότησης και αποζημίωσης των εμπλεκόμενων φορέων και ωφελούμενων, με σκοπό τη διασφάλιση της βέλτιστης αναπτυξιακής πορείας των παιδιών και την αποτροπή του κοινωνικού αποκλεισμού των οικογενειών τους,
- β) η κατάργηση της προϋπόθεσης εργασίας στην περιοχή μετεγκατάστασης, η δυνατότητα συμμετοχής Ελλήνων που κατοικούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και αποφοίτων τμημάτων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων των περιοχών μετεγκατάστασης, οι οποίοι παραμένουν στις περιοχές αυτές μετά από την ολοκλήρωση των σπουδών τους, η καταβολή ενίσχυσης σε κάθε νοικοκυριό ανεξαρτήτως του πληθυσμού του οικισμού μετεγκατάστασης, καθώς και η δυνατότητα προκαταβολής της πρώτης δόσης της οικονομικής ενίσχυσης για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης στην περιοχή μετεγκατάστασης,

γ) η θέσπιση ενός νέου πυλώνα ενεργειών στο πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους άστεγους», με αντικείμενο την πρόληψη της αστεγίας νοικοκυριών που διαμένουν υπό απειλή έξωσης επειδή αντιμετωπίζουν οικονομική αδυναμία, χωρίς να συντρέχουν πρόσθετα στοιχεία ευαλωτότητας που θα δικαιολογούσαν την ένταξή τους στους υφιστάμενους πυλώνες του προγράμματος,

δ) η θέσπιση απαλλαγής από τον φόρο εισοδήματος για το εισόδημα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δήμων και περιφερειών και ιδίως οι Αναπτυξιακοί Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, από την εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ακινήτων που εντάσσονται σε προγράμματα κοινωνικής μίσθωσης για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η εκμίσθωση ή η υπεκμίσθωση, και

ε) η παροχή στεγαστικής συνδρομής με τη μορφή του επιδόματος στέγασης, για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους, στους ωφελούμενους του Προγράμματος «Κάλυψη» που το ολοκληρώνουν επιτυχώς και απεντάσσονται από αυτό, υπό τον όρο ότι συνάπτουν νέα μίσθωση κατοικίας, διάρκειας τουλάχιστον ενός (1) έτους, εντός έξι (6) μηνών από την απένταξή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΩΙΜΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 48

Καθολική εφαρμογή Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης

1. Στο πλαίσιο υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για την αποϊδρυματοποίηση, θεσπίζεται η καθολική εφαρμογή του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης για παιδιά ηλικίας μηδέν (0) έως έξι (6) ετών με κάθε είδους κινητική, νοητική ή αισθητηριακή αναπηρία, αναπτυξιακή καθυστέρηση ή διαταραχή στην κοινωνικοσυναισθηματική, γνωστική, κινητική ή γλωσσική ανάπτυξη, καθώς και για παιδιά με αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης αναπηρίας, αναπτυξιακής καθυστέρησης ή διαταραχής. Στις περιπτώσεις αυτές περιλαμβάνονται ιδίως οι διαταραχές αυτιστικού φάσματος (Δ.Α.Φ.), το σύνδρομο Down, τα γενετικά σύνδρομα, τα προβλήματα ακοής ή όρασης, οι διαταραχές λόγου ή ομιλίας και οι κινητικές δυσκολίες. Το Πρόγραμμα απευθύνεται και στις οικογένειες των παιδιών.

2. Οι υπηρεσίες του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης συνιστούν πλέγμα εξατομικευμένων παρεμβάσεων, οι οποίες υλοποιούνται βάσει του οικογενειοκεντρικού μοντέλου, σχεδιάζονται σε συνεργασία με την οικογένεια και παρέχονται κατά κύριο λόγο στο φυσικό περιβάλλον του παιδιού. Στόχοι των παρεμβάσεων είναι:

α) η πρόληψη ή ελαχιστοποίηση τυχόν περιορισμών σε παιδιά που παρουσιάζουν ή ενδέχεται να παρουσιάσουν αναπηρία, αναπτυξιακή καθυστέρηση ή απόκλιση από την τυπική ανάπτυξη,

β) η ενίσχυση των δεξιοτήτων τους και η διασφάλιση της βέλτιστης αναπτυξιακής τους πορείας και

γ) η ενδυνάμωση και η καθοδήγηση των γονέων ή των φροντιστών του παιδιού, με απώτερο σκοπό την ομαλή κοινωνική του ένταξη, την αποτροπή του κοινωνικού αποκλεισμού της οικογένειας και την προαγωγή της συνολικής οικογενειακής ευημερίας.

3. Επιλέξιμοι ωφελούμενοι του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης είναι παιδιά ηλικίας μηδέν (0) έως τη συμπλήρωση του έκτου (6ου) έτους της ηλικίας τους, τα οποία:

- α) έχουν διαπιστωμένη κινητική, νοητική ή αισθητηριακή αναπηρία,
- β) έχουν διαπιστωμένη αναπτυξιακή καθυστέρηση ή διαταραχή στην κοινωνικοσυναισθηματική, γνωστική, κινητική ή γλωσσική ανάπτυξη,
- γ) παρουσιάζουν αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης αναπηρίας, αναπτυξιακής καθυστέρησης ή διαταραχής λόγω:
 - γα) μη τυπικής ανάπτυξης,
 - γβ) προωρότητας ή πολύ χαμηλού βάρους γέννησης,
 - γγ) παραμονής σε μονάδα εντατικής νοσηλείας νεογνών ή
 - γδ) ιατρικής πάθησης που δύναται να επηρεάσει την ανάπτυξή τους,
- δ) παρουσιάζουν αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης αναπτυξιακής διαταραχής λόγω κοινωνικοοικονομικών συνθηκών ή ευάλωτου οικογενειακού περιβάλλοντος, ιδίως αν οι γονείς τους:
 - δα) έχουν ιστορικό χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών,
 - δβ) πάσχουν από ψυχιατρικά νοσήματα,
 - δγ) είναι ανήλικοι,
 - δδ) αντιμετωπίζουν σοβαρά κοινωνικοοικονομικά προβλήματα ή
 - δε) έχουν στερηθεί κατά το παρελθόν τη γονική μέριμνα ή την επιμέλεια τέκνου τους.

Κατά την επιλογή των ωφελούμενων λαμβάνονται υπόψη κριτήρια μοριοδότησης που αφορούν στο οικογενειακό εισόδημα, καθώς και στη σύνθεση και την κοινωνική κατάσταση της οικογένειας.

4. Οι υπηρεσίες προς τα παιδιά και τις οικογένειές τους παρέχονται, στο πλαίσιο του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης, από διεπιστημονική ομάδα, κατά προτεραιότητα στο φυσικό περιβάλλον του παιδιού, με βάση εξατομικευμένο σχέδιο παρέμβασης, το οποίο καταρτίζεται λαμβανομένων υπόψη των αναγκών του παιδιού και της οικογένειας και εστιάζει σε καθημερινά επαναλαμβανόμενες δραστηριότητες στο σπίτι και στην κοινότητα. Οι υπηρεσίες παρέχονται με την ενεργό συμμετοχή της οικογένειας και περιλαμβάνουν τη διαρκή υποστήριξη και τη συμβουλευτική καθοδήγησή της. Η παροχή των υπηρεσιών διασφαλίζεται από διεπιστημονική ομάδα, τα μέλη της οποίας έχουν ολοκληρώσει εξειδικευμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης στην Πρώιμη Παρέμβαση και υποστηρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Προγράμματος μέσω τακτικής επιστημονικής εποπτείας.

5. Οι παρεχόμενες, στο πλαίσιο του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης, υπηρεσίες περιλαμβάνουν:

- α) την αξιολόγηση και την παρακολούθηση της αναπτυξιακής πορείας του παιδιού,
- β) την παροχή ειδικών θεραπειών, όπως, ενδεικτικά, λογοθεραπείας, εργοθεραπείας και φυσικοθεραπείας,
- γ) τη συμβουλευτική υποστήριξη και την ψυχοκοινωνική ενδυνάμωση των γονέων ή των φροντιστών του παιδιού,
- δ) την καθοδήγηση για την οικοδόμηση προσβάσιμου περιβάλλοντος στο σπίτι,
- ε) την εκπαίδευση στη χρήση υποστηρικτικής τεχνολογίας, στη νοηματική γλώσσα και στην κινητικότητα και
- στ) τη διασύνδεση με άλλες υποστηρικτικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες.

Η διεπιστημονική ομάδα που σχεδιάζει και παρέχει τις ανωτέρω υπηρεσίες διαμορφώνεται ανάλογα με τις εξειδικευμένες ανάγκες κάθε παιδιού και της οικογένειάς του και δύναται να

αποτελείται, ενδεικτικά, από αναπτυξιακούς παιδιάτρους, παιδοψυχιάτρους, παιδονευρολόγους, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, φυσικοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, ειδικούς παιδαγωγούς και νηπιαγωγούς με εξειδίκευση στην ειδική αγωγή, και εκπαιδευτές κινητικότητας ή διερμηνείς νοηματικής.

6. Για παιδιά ηλικίας από τεσσάρων (4) έως έξι (6) ετών, το Πρόγραμμα Πρώιμης Παρέμβασης εφαρμόζεται παράλληλα με το πρόγραμμα πρώιμης εκπαιδευτικής και υποστηρικτικής παρέμβασης που παρέχεται στους μαθητές και στις οικογένειές τους, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 229 του ν. 4823/2021 (Α' 136) και τον ν. 3699/2008 (Α' 199), και διασυνδέεται με αυτό. Η αξιολόγηση των ειδικών εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών αναγκών από τους φορείς του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού του άρθρου 4 του ν. 3699/2008, περί διαγνωστικών, αξιολογικών και υποστηρικτικών φορέων, δεν υποκαθιστά τη διαπίστωση που προβλέπεται στην παρ. 3 του παρόντος και δεν καθιστά τα παιδιά επιλέξιμα για το Πρόγραμμα Πρώιμης Παρέμβασης.

7. Η συμμετοχή στο Πρόγραμμα Πρώιμης Παρέμβασης δεν στερεί από τον ωφελούμενο οποιοδήποτε δικαίωμα ή ωφέλημα που του απονέμεται από τον νόμο. Ιδίως, δεν θίγει:

α) τις παροχές που προβλέπονται στο άρθρο 42 της υπό στοιχεία ΕΑΛΕ/Γ.Π.4091/24.4.2025 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπό στοιχεία ΕΑΛΕ/Γ.Π. 80157/1-11-2018 κοινής απόφασης των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομικών και Υγείας «Τροποποίηση και αντικατάσταση της με αριθμ. πρωτ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 46846/19-06-2018 (Β' 2315) κοινής υπουργικής απόφασης με περιεχόμενο "Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)"» (Β' 4898)» (Β' 2106, δίορθ. σφάλμ. Β' 3181), και

β) τις προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία που χορηγεί ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.).

89. Φορέας υλοποίησης, παρακολούθησης και διαχείρισης του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης ορίζεται η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης» (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.).

9. Το Πρόγραμμα Πρώιμης Παρέμβασης μπορεί να υλοποιείται με την κάλυψη της αξίας συμμετοχής μέσω απόδοσης αξιών τοποθέτησης υπέρ των ωφελούμενων προσώπων.

10. Οι δαπάνες του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και προέρχονται από ενωσιακούς ή και εθνικούς πόρους. Στην Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. μεταβιβάζονται οι αναγκαίες πιστώσεις για την υλοποίηση του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης.

Άρθρο 49

Ηλεκτρονικό Μητρώο Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης - Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης - Πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης αιτήσεων για την υλοποίηση του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης

1. Καταρτίζεται Ηλεκτρονικό Μητρώο Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης, το οποίο τηρείται από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης» (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.) για λογαριασμό της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Για την εγγραφή των επαγγελματιών στο Μητρώο Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης απαιτείται

η προηγούμενη παρακολούθηση εκπαιδευτικού προγράμματος σχετικά με το οικογενειοκεντρικό μοντέλο παροχής υπηρεσιών πρώιμης παρέμβασης, το οποίο παρέχεται χωρίς οικονομική επιβάρυνση από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

2. Καταρτίζεται Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης, το οποίο τηρείται από την Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. για λογαριασμό της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Για την εγγραφή των παρόχων στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης απαιτείται η προηγούμενη παρακολούθηση εκπαιδευτικού προγράμματος σχετικά με το οικογενειοκεντρικό μοντέλο παροχής υπηρεσιών πρώιμης παρέμβασης από το προσωπικό τους, το οποίο παρέχεται χωρίς οικονομική επιβάρυνση από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Το Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης αντλεί στοιχεία από τα μητρώα νομικών προσώπων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕ.Μ.Η.) και διασυνδέεται με αυτά μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. α) Δικαίωμα εγγραφής στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης έχουν:

αα) Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τα οποία δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας σε παιδιά ή σε άτομα με αναπηρία και εποπτεύονται από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

αβ) Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες εν γένει σε παιδιά ή σε άτομα με αναπηρία, των οποίων μονάδες κοινωνικής φροντίδας έχουν πιστοποιηθεί, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 2646/1998 (Α' 236), περί ειδικής πιστοποίησης φορέων κοινωνικής φροντίδας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, και η πιστοποίησή τους βρίσκεται σε ισχύ ή, στην περίπτωση που έχει λήξει, έχουν υποβάλει αίτημα ανανέωσής της πριν από τη λήξη της, το οποίο δεν έχει απορριφθεί.

αγ) Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού και τα εποπτευόμενα από αυτούς Ν.Π.Δ.Δ..

αδ) Τα Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας, τα στρατιωτικά νοσοκομεία, καθώς και τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα μέσω των πανεπιστημιακών κλινικών και εργαστηρίων τους.

αε) Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που λειτουργούν Μονάδες Ψυχικής Υγείας του ν. 2716/1999 (Α' 96), οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες σε παιδιά ή σε άτομα με αναπηρία και εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας, συμπεριλαμβανομένων των Μονάδων Ψυχικής Υγείας του Εθνικού Δικτύου Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας.

αστ) Τα κέντρα ειδικών θεραπειών του άρθρου 42 της υπό στοιχεία ΕΑΛΕ/Γ.Π.4091/24.4.2025 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπό στοιχεία ΕΑΛΕ/Γ.Π. 80157/1-11-2018 κοινής απόφασης των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομικών και Υγείας «Τροποποίηση και αντικατάσταση της με αριθμ. πρωτ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 46846/19-06-2018 (Β' 2315) κοινής υπουργικής απόφασης με περιεχόμενο «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)»» (Β' 4898)» (Β' 2106, διόρθ. σφάλμ. Β' 3181).

αζ) Οι εγκεκριμένοι οργανισμοί ή φορείς του άρθρου 51 του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί εγκεκριμένων οργανισμών πρόληψης, θεραπείας, απεξάρτησης και επανένταξης.

β) Για την εγγραφή τους στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης, οι πάροχοι πρέπει να διαθέτουν:

βα) καταστατικό, οργανισμό ή κανονισμό λειτουργίας, στον οποίο προβλέπεται ως σκοπός η παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε παιδιά και παιδιά με αναπηρία,

ββ) διεπιστημονική ομάδα.

4. Στην Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.) τηρείται και λειτουργεί πληροφοριακό σύστημα για τη διαχείριση των αιτήσεων των ενδιαφερομένων για εγγραφή στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης της παρ. 2, των αιτημάτων λήψης των υπηρεσιών, καθώς και των πληρωμών για την παροχή τους.

Το πληροφοριακό σύστημα είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.) και διασυνδέεται με πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και άλλων φορέων του δημόσιου τομέα, ιδίως με τα πληροφοριακά συστήματα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.), της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.) και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθώς και με το Μητρώο Πολιτών του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί διαλειτουργικότητας των φορέων του δημόσιου τομέα. Υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων που τηρούνται στο πληροφοριακό σύστημα ορίζεται η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.).

Οι διαδικασίες ένταξης στο Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης ως ψηφιακές υπηρεσίες είναι προσβάσιμες μέσω gov.gr-Ε.Ψ.Π. και της Ελληνικής Πύλης Ενιαίας Εξυπηρέτησης (Point of Single Contact-PSC) «europa.eu».

5. Οι πάροχοι που είχαν εγγραφεί στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης της παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4997/2022 (Α' 219), το οποίο καταρτίστηκε κατά την πιλοτική εφαρμογή του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης, εγγράφονται αυτοδικαίως στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης της καθολικής εφαρμογής του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου. Εξαιρούνται από την αυτοδίκαιη εγγραφή οι πάροχοι, για τους οποίους, κατόπιν ελέγχου, έχει διαπιστωθεί παράβαση των υποχρεώσεών τους, η οποία συνεπάγεται μη καταβολή ποσών, ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, αναστολή ή αποκλεισμό από το Πρόγραμμα.

Άρθρο 50

Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης

1. Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω των πληροφοριακών συστημάτων που λειτουργούν στο πλαίσιο του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης ορίζονται:

α) Ως υπεύθυνος επεξεργασίας το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, με εξαίρεση το πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης των αιτήσεων εγγραφής των παρόχων.

β) Ως εκτελών την επεξεργασία για λογαριασμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας η Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε..

γ) Ως υποκείμενα επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων:

γα) το ωφελούμενο πρόσωπο,

γβ) ο αιτών ή νόμιμος εκπρόσωπος του ωφελούμενου, ήτοι γονέας, πρόσωπο που ασκεί τη γονική μέριμνα ή την επιμέλεια, ανάδοχος γονέας, επίτροπος ή δικαστικός συμπαραστάτης,

γγ) ο νόμιμος εκπρόσωπος του παρόχου και

γδ) ο εργαζόμενος του παρόχου.

2. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται για τους εξής σκοπούς:

α) Την υποστήριξη της διαδικασίας υποβολής των αιτήσεων για ένταξη στο Πρόγραμμα Πρώιμης Παρέμβασης.

β) Την υποστήριξη της διαδικασίας επιλογής των ωφελούμενων και της απόδοσης της προβλεπόμενης αξίας τοποθέτησης.

γ) Την παρακολούθηση και την πιστοποίηση της παροχής των υπηρεσιών πρώιμης παρέμβασης.

δ) Την καταβολή της αμοιβής των παρόχων υπηρεσιών πρώιμης παρέμβασης που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

ε) Την υποστήριξη της διενέργειας διοικητικών και επιτόπιων επαληθεύσεων.

3. Για την επίτευξη των σκοπών αυτών υποβάλλονται σε επεξεργασία, ανά κατηγορία υποκειμένου των δεδομένων, τα ακόλουθα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

α) Δεδομένα του δυνητικά ωφελούμενου παιδιού:

αα) Ονοματεπώνυμο.

αβ) Ημερομηνία γέννησης.

αγ) Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.).

αδ) Έγγραφα πιστοποίησης αναπηρίας ή, για τα παιδιά με αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης αναπτυξιακών διαταραχών, ιατρική γνωμάτευση δημόσιου ή ιδιώτη ιατρού.

β) Δεδομένα του αιτούντος ή νόμιμου εκπροσώπου:

βα) Ονοματεπώνυμο.

ββ) Ονοματεπώνυμο συζύγου ή συντρόφου, εφόσον απαιτείται.

βγ) Στοιχεία διαμονής, ήτοι Περιφέρεια, δήμος, ταχυδρομικός κώδικας, οδός και αριθμός.

βδ) Στοιχεία επικοινωνίας.

βε) Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) και αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης του ίδιου και του συζύγου ή συντρόφου του, εφόσον απαιτείται.

βστ) Οικογενειακή κατάσταση και σχετικά πιστοποιητικά.

βζ) Έγγραφα πιστοποίησης αναπηρίας.

βη) Στοιχεία εισοδήματος του ίδιου και του συζύγου ή συντρόφου του, εφόσον απαιτείται.

βθ) Στοιχεία αναδοχής, επιμέλειας ή επιτροπείας και σχετικά πιστοποιητικά.

βι) Πιστοποιητικό ή βεβαίωση σχετικά με ιστορικό χρήσης ουσιών ή προβλημάτων ψυχικής υγείας του αιτούντος ή νόμιμου εκπροσώπου του ωφελούμενου παιδιού.

γ) Δεδομένα του νόμιμου εκπροσώπου του παρόχου:

γα) Ονοματεπώνυμο.

γβ) Α.Φ.Μ..

γγ) Αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης.

γδ) Τηλέφωνο επικοινωνίας.

δ) Δεδομένα του εργαζομένου του παρόχου:

δα) Ονοματεπώνυμο.

δβ) Α.Φ.Μ..

δγ) Αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης.

δδ) Στοιχεία επικοινωνίας, ήτοι αριθμός κινητού ή σταθερού τηλεφώνου και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

δε) Στοιχεία εκπαίδευσης και επιστημονικής εξειδίκευσης.

δστ) Στοιχεία επαγγελματικής δραστηριότητας, ιδίως επάγγελμα, άδεια άσκησης επαγγέλματος και σχέση εργασίας.

ε) Ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία:

εα) Πληροφορίες σχετικά με την αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης αναπτυξιακών διαταραχών του ωφελούμενου παιδιού.

εβ) Πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη, το είδος και το ποσοστό αναπηρίας των νόμιμων εκπροσώπων των ωφελούμενων παιδιών, καθώς και των λοιπών τέκνων και των εξαρτώμενων μελών τους.

εγ) Πληροφορίες σχετικά με ιστορικό χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών ή προβλημάτων ψυχικής υγείας των νόμιμων εκπροσώπων των ωφελούμενων παιδιών.

4. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία για την επίτευξη των σκοπών της παρ. 2 διατηρούνται για τα ακόλουθα χρονικά διαστήματα:

α) Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

αα) των αιτούντων και των οικείων δυνητικά ωφελούμενων προσώπων, τα οποία περιλαμβάνονται στη βάση δεδομένων των αιτήσεων και των ενστάσεων, και

αβ) των νόμιμων εκπροσώπων και των εργαζομένων των παρόχων, τα οποία περιλαμβάνονται στην αντίστοιχη βάση δεδομένων, τηρούνται έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής των αιτήσεων και των ενστάσεων και την έκδοση των οριστικών αποτελεσμάτων.

β) Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία για:

βα) την επιλογή των ωφελούμενων του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης και την απόδοση σε αυτούς αξίας τοποθέτησης,

ββ) την παρακολούθηση της συμμετοχής των ωφελούμενων στις προβλεπόμενες συνεδρίες που πραγματοποιούνται από τους παρόχους και

βγ) τη συλλογή και την τήρηση στο πληροφοριακό σύστημα της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. των στοιχείων φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας των παρόχων, τα οποία αντλούνται αυτοματοποιημένα μέσω διαλειτουργικότητας με τα πληροφοριακά συστήματα της Α.Α.Δ.Ε. ή κατόπιν καταχώρισης από τους νόμιμους εκπροσώπους τους,

τηρούνται έως το τέλος κάθε περιόδου του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης και, κατ' ανώτατο όριο, για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της τελικής πληρωμής της χρηματοδοτικής συνεισφοράς στον υπεύθυνο επεξεργασίας.

5. Τα υποκείμενα της επεξεργασίας των δεδομένων έχουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119).

6. Αποδέκτες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου είναι:

α) το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, για τους σκοπούς της εποπτείας και του ελέγχου της εφαρμογής του παρόντος νόμου και

β) οι πάροχοι υπηρεσιών πρώιμης παρέμβασης και, ειδικότερα, τα μέλη της διεπιστημονικής ομάδας, για την παροχή του κατάλληλου πλαισίου υποστήριξης στο ωφελούμενο παιδί και στην οικογένειά του.

7. Σε περίπτωση διαλειτουργικότητας ή σύνδεσης με τα πληροφοριακά συστήματα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, της Α.Α.Δ.Ε. και της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης Μ.Α.Ε., καθώς και με το Μητρώο Πολιτών του Υπουργείου Εσωτερικών, καθορίζονται ρητά ο τρόπος και ο σκοπός της διαλειτουργικότητας ή της σύνδεσης, καθώς και οι κατηγορίες δεδομένων που αποτελούν αντικείμενο άντλησης ή κοινοποίησης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 4 του άρθρου 4, σε συνδυασμό με τα άρθρα 6 και 9 του Γ.Κ.Π.Δ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 51

Συμμετοχή κατοίκων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποφοίτων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης και προκαταβολή οικονομικής ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρου 32 ν. 5178/2025 - Εξουσιοδοτική διάταξη

Στο άρθρο 32 του ν. 5178/2025 (Α' 22), περί Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) μετά από τις λέξεις «την κύρια κατοικία» οι λέξεις «και το κέντρο βιοτικών δραστηριοτήτων» διαγράφονται, αβ) μετά από τις λέξεις «με την απόφαση της παρ. 9,» προστίθενται οι λέξεις «ή από τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης,», αγ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2, βα) στην περ. β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ββ) η περ. γ) περί βεβαίωσης εργασίας εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης καταργείται, γ) στην περ. β) της παρ. 3 προστίθενται εδάφια τρίτο, τέταρτο και πέμπτο, δ) η παρ. 4 αντικαθίσταται, ε) στην παρ. 9, εα) στο πρώτο εδάφιο, ι) μετά από τις λέξεις «οι προϋποθέσεις χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης,» προστίθενται οι λέξεις «οι όροι συμμετοχής των κατοίκων των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα δικαιολογητικά απόδειξης της κατοικίας και της υποβολής δήλωσης στα κράτη αυτά, οι όροι και οι προϋποθέσεις για να ορίζεται ως ωφελούμενη μονάδα απόφοιτος τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος με έδρα εντός της περιφερειακής ενότητας στην οποία βρίσκεται ο δήμος ή η δημοτική ενότητα μετεγκατάστασης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση προκαταβολής της πρώτης δόσης της οικονομικής ενίσχυσης για την κάλυψη εξόδων μετακίνησης,», ii) μετά από τις λέξεις «η διαδικασία έγκρισης και καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης,» προστίθενται οι λέξεις «και της προκαταβολής της πρώτης δόσης της οικονομικής ενίσχυσης για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης,», εβ) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «Με όμοια απόφαση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Με την ίδια ή όμοια απόφαση», και το άρθρο 32 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32

Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης

1. Θεσπίζεται Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης με αντικείμενο την οικονομική ενίσχυση των μονοπρόσωπων ή πολυπρόσωπων νοικοκυριών που μεταφέρουν την κύρια κατοικία τους από δήμους ή δημοτικές ενότητες της επικράτειας, που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 9, ή από τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στους Δήμους Σουφλίου, Διδυμότειχου και Ορεστιάδας της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Είναι δυνατή η χρηματοδότηση του Προγράμματος της παρούσας από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους.

2. Η μεταφορά της παρ. 1 αποδεικνύεται με:

α) Βεβαίωση τρέχουσας εικόνας βασικών στοιχείων φυσικού προσώπου, από την οποία προκύπτει ότι η κύρια κατοικία των ενηλίκων μελών του ωφελούμενου νοικοκυριού βρίσκεται στους δήμους μετεγκατάστασης της παρ. 1.

β) Κτήση ή μίσθωση της κατοικίας που τεκμηριώνεται με: βα) συμβολαιογραφική πράξη αγοράς κύριας κατοικίας ιδιοκτησίας μέλους του ωφελούμενου νοικοκυριού, από 1η.1.2025 και εξής, που βρίσκεται εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1, ή ββ) απόδειξη υποβολής δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας, τουλάχιστον τριετούς διάρκειας, κύριας κατοικίας, από 1η.1.2025, που βρίσκεται εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1, ή βγ) δήλωση ακινήτου ιδιοκτησίας μέλους του ωφελούμενου νοικοκυριού, ως κύριας κατοικίας, που βρίσκεται εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1, το οποίο είτε ανήκει κατά δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας, αποκλειστικά ή κατά ποσοστό, σε μέλος της ωφελούμενης μονάδας είτε έχει παραχωρηθεί κατά χρήση από συγγενή έως β' βαθμού στην ωφελούμενη μονάδα.

Αν ο αιτών είναι απόφοιτος τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος με έδρα εντός της περιφερειακής ενότητας που βρίσκεται ο δήμος ή η δημοτική ενότητα μετεγκατάστασης της παρ. 1, η κτήση ή μίσθωση της κατοικίας μπορεί να προηγείται της 1ης.1.2025.

γ) Καταργείται.

δ) Σε περίπτωση ύπαρξης ανήλικων τέκνων, βεβαίωση φοίτησής τους σε σχολική μονάδα, δημόσιας ή ιδιωτικής εκπαίδευσης, που βρίσκεται εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1.

3. Ως ωφελούμενες μονάδες του προγράμματος ορίζονται οι ακόλουθες κατηγορίες:

α) μονοπρόσωπο νοικοκυριό: κάθε ενήλικας Έλληνας πολίτης που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή σε διάσταση, που υποβάλλει ατομική φορολογική δήλωση και δεν εμπίπτει στην κατηγορία ενηλίκων έως είκοσι πέντε (25) ετών που φοιτούν σε δομές εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας στους δήμους μετεγκατάστασης της παρ. 1,

β) πολυπρόσωπο νοικοκυριό: όλα τα φυσικά πρόσωπα που διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη και απαρτίζεται είτε από ένα (1) άτομο που υποβάλλει φορολογική δήλωση και ένα (1) ή περισσότερα τέκνα είτε από έγγαμο ζευγάρι ή ζευγάρι το οποίο έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, με ή χωρίς τέκνα, που υποβάλλει φορολογική δήλωση. Στην περίπτωση αυτή, ο αιτών είναι μέλος του νοικοκυριού, ενήλικας Έλληνας πολίτης που υποβάλλει ατομική φορολογική δήλωση.

Αν ο αιτών κατοικούσε πριν από την ημερομηνία μετεγκατάστασης σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να οριστεί ως ωφελούμενη μονάδα πρέπει να αποδείξει την προ της ημερομηνίας μετεγκατάστασης κατοικία στα κράτη αυτά. Αν ο αιτών κατοικούσε πριν

από την ημερομηνία μετεγκατάστασης στα κράτη αυτά και δεν ήταν υπόχρεος υποβολής φορολογικής δήλωσης στην Ελλάδα, για να οριστεί ως ωφελούμενη μονάδα πρέπει να αποδείξει την υποβολή φορολογικής δήλωσης και την προ της ημερομηνίας μετεγκατάστασης κατοικία στα κράτη αυτά.

Ως ωφελούμενη μονάδα δύναται να ορίζεται και όποιος αποφοίτησε μετά την 1η.1.2025 από τμήμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος που εδρεύει εντός της περιφερειακής ενότητας στην οποία βρίσκεται ο δήμος ή η δημοτική ενότητα μετεγκατάστασης, εφόσον αποδεικνύει κατά τα λοιπά τη μεταφορά στους δήμους της παρ. 1, σύμφωνα με την παρ. 2.

4. Το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης για τις ωφελούμενες μονάδες ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

Η οικονομική ενίσχυση καταβάλλεται στις ωφελούμενες μονάδες σε δύο (2) ισόποσες δόσεις, ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ κάθε μια. Η πρώτη δόση καταβάλλεται με την έγκριση της αίτησης και η δεύτερη δόση μετά την παρέλευση του πρώτου έτους μόνιμης παραμονής στους δήμους μετεγκατάστασης της παρ. 1.

Η πρώτη δόση της οικονομικής ενίσχυσης δύναται να καταβάλλεται στην ωφελούμενη μονάδα πριν από την έγκριση της αίτησης, εάν η ωφελούμενη μονάδα ζητήσει με την κατάθεση της αίτησης προκαταβολή της πρώτης δόσης οικονομικής ενίσχυσης για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης στην περιοχή μετεγκατάστασης.

5. Η οικονομική ενίσχυση της παρ. 4 καταβάλλεται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) με επιχορήγηση από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κατόπιν υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης-υπεύθυνης δήλωσης από τους ενδιαφερομένους με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στον Ο.Π.Ε.Κ.Α., και αυτοψίας επί της εγκατάστασης από τον δήμο μετεγκατάστασης στα όρια του οποίου βρίσκεται η κύρια κατοικία της νέας εγκατάστασης του αιτούντος.

6. Κατά την υλοποίηση του προγράμματος διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι και διασταύρωση στοιχείων τόσο από τη Διεύθυνση Επιθεώρησης του Ο.Π.Ε.Κ.Α., όσο και από τους αρμόδιους δήμους.

7. Σε περίπτωση διαπίστωσης ψευδούς δήλωσης για τη μετεγκατάσταση της ωφελούμενης μονάδας, επιβάλλεται πρόστιμο διπλάσιο της χορηγηθείσας ενίσχυσης. Αν ο ωφελούμενος μετακινηθεί από την περιοχή της μετεγκατάστασης εντός του πρώτου έτους από τη μετεγκατάσταση, επιστρέφεται το ποσό της χορήγησης για το διάστημα που υπολείπεται του έτους, υπό την προϋπόθεση ότι έχει υποβληθεί προηγούμενη δήλωση αποχώρησης από τον ωφελούμενο. Εάν η μετακίνηση του δευτέρου εδαφίου δεν δηλωθεί από τον ωφελούμενο ή έχουν διαπιστωθεί ευρήματα από τις διαδικασίες ελέγχου της παρ. 6, στον ωφελούμενο επιβάλλεται το πρόστιμο του πρώτου εδαφίου. Σε περίπτωση διαπίστωσης εικονικής ή πολλαπλής μίσθωσης, επιβάλλονται πρόστιμα διπλάσια της χορηγηθείσας ενίσχυσης στους ιδιοκτήτες ακινήτων.

8. Η ενίσχυση της παρ. 4 δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου. Είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Οι ωφελούμενοι της ενίσχυσης του παρόντος απαλλάσσονται από την

υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης και την είσπραξη της ενίσχυσης.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζονται οι δήμοι και οι δημοτικές ενότητες της επικράτειας που μετέχουν ως δήμοι και δημοτικές ενότητες προέλευσης στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης, ο μέγιστος αριθμός των ωφελούμενων μονάδων, ο αριθμός των ωφελούμενων μονάδων ανά δήμο ή δημοτική ενότητα μετεγκατάστασης, οι προϋποθέσεις χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης, οι όροι συμμετοχής των κατοίκων των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα δικαιολογητικά απόδειξης της κατοικίας και της υποβολής δήλωσης στα κράτη αυτά, οι όροι και οι προϋποθέσεις για να ορίζεται ως ωφελούμενη μονάδα απόφοιτος τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος με έδρα εντός της περιφερειακής ενότητας στην οποία βρίσκεται ο δήμος ή η δημοτική ενότητα μετεγκατάστασης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση προκαταβολής της πρώτης δόσης της οικονομικής ενίσχυσης για την κάλυψη εξόδων μετακίνησης, η χρονική περίοδος του μέτρου, οι διαδικασίες διενέργειας αυτοψίας και έγκρισης αυτής από τους αρμόδιους δήμους, η διαδικασία ελέγχου της πλήρωσης και διατήρησης προϋποθέσεων χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης και η περαιτέρω εξειδίκευσή τους, οι αρμόδιες για τον έλεγχο υπηρεσίες και οι αρμοδιότητες των προσώπων που διενεργούν τους ελέγχους, η διαδικασία έγκρισης και καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης και της προκαταβολής της πρώτης δόσης της οικονομικής ενίσχυσης για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανάκλησης εγκριτικών αποφάσεων και ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, ρυθμίζεται η διαδικασία υποβολής της αίτησης-υπεύθυνης δήλωσης στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. και καθορίζονται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής, ο χρόνος έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής, ο τρόπος αυθεντικοποίησης των ωφελούμενων, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία αυτής, οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να ορίζονται πρόσθετοι δήμοι και δημοτικές ενότητες της επικράτειας με βάση, μεταξύ άλλων, πληθυσμιακά και δημογραφικά κριτήρια της τελευταίας απογραφής του πληθυσμού που διενεργήθηκε από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, καθώς και με αναπτυξιακά δεδομένα, οι οποίοι μετέχουν στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης ως δήμοι και δημοτικές ενότητες μετεγκατάστασης, πέραν αυτών που αναφέρονται στην παρ. 1.»

Άρθρο 52

Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης – Προσθήκη άρθρων 32Α και 40Α στον ν. 5178/2025

1. Στον ν. 5178/2025 (Α' 22), προστίθεται άρθρο 32Α, ως εξής:

«Άρθρο 32Α

**Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Προγράμματος
Δημογραφικής Ανάπτυξης**

1. Στο πληροφοριακό σύστημα που λειτουργεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης ορίζονται:

α) ως υπεύθυνος επεξεργασίας ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.),

β) ως υποκείμενα της επεξεργασίας οι αιτούντες την οικονομική ενίσχυση, ως δυνητικοί δικαιούχοι του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης (ωφελούμενες μονάδες).

2. Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την εφαρμογή του άρθρου 32 πραγματοποιείται για τους εξής σκοπούς:

α) τη δημιουργία μητρώου δικαιούχων,

β) την παραγωγή των καταστάσεων πληρωμής της ενίσχυσης,

γ) τη διενέργεια των σχετικών διασταυρώσεων μέσω διαλειτουργικότητας με άλλες ψηφιακές βάσεις,

δ) την καταχώριση των σταδίων επιβεβαίωσης της μετεγκατάστασης και της παραμονής των αιτούντων από τους υπαλλήλους των δήμων που είναι εξουσιοδοτημένοι για τον σκοπό αυτό και διενεργούν τις σχετικές αυτοψίες,

ε) την παρακολούθηση των μεταβολών του δικαιώματος,

στ) τον υπολογισμό και την παρακολούθηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και των προστίμων,

ζ) τη διενέργεια τυχόν συμψηφισμών ποσών και

η) την ηλεκτρονική έκδοση των σχετικών διοικητικών πράξεων.

3. Για την επίτευξη των σκοπών της παρ. 2 υποβάλλονται σε επεξεργασία τα ακόλουθα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

α) Οι πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος των τριών (3) προηγούμενων φορολογικών ετών των αιτούντων την οικονομική ενίσχυση.

β) Η τρέχουσα εικόνα βασικών στοιχείων φυσικού προσώπου, από την οποία προκύπτει ότι η κύρια κατοικία των ενηλίκων μελών του ωφελούμενου νοικοκυριού βρίσκεται στους δήμους μετεγκατάστασης.

γ) Οι διευθύνσεις της κύριας κατοικίας του αιτούντος κατά τα τελευταία τρία (3) έτη.

δ) Η δήλωση πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας στη Φορολογική Διοίκηση.

ε) Η σύμβαση με πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας στο όνομα του αιτούντος ή μέλους του ωφελούμενου νοικοκυριού για ακίνητο στον τόπο μετεγκατάστασης.

στ) Τα στοιχεία της έναρξης και του τόπου άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, εφόσον υπάρχουν.

ζ) Η τρέχουσα οικογενειακή κατάσταση, με βάση τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) του αιτούντος και τον Α.Φ.Μ. του συζύγου ή του έτερου μέρους συμφώνου συμβίωσης, εφόσον υπάρχει.

η) Τα στοιχεία των ανήλικων τέκνων, με βάση τον Α.Φ.Μ. του αιτούντος.

θ) Τα στοιχεία εγγραφής και φοίτησης των τέκνων σε σχολικές μονάδες, καθώς και η τοποθεσία των σχολικών μονάδων.

ι) Τα στοιχεία αναγγελίας έναρξης εργασίας στο Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ II του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

ια) Τα στοιχεία συμμετοχής σε προγράμματα κατάρτισης ανέργων της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), καθώς και η τοποθεσία υλοποίησης των προγραμμάτων αυτών.

4. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία στο πλαίσιο των σκοπών της παρ. 2 διατηρούνται για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών από την καταχώρισή τους με την υποβολή της αίτησης.

5. Τα υποκείμενα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έχουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119).

6. Αποδέκτες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου είναι:

α) Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, αποκλειστικά για την εποπτεία και τον έλεγχο της εφαρμογής του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης.

β) Οι ειδικώς εξουσιοδοτημένοι και διαπιστευμένοι από τον Διοικητή υπάλληλοι των αρμόδιων υπηρεσιών του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και οι εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι του δήμου μετεγκατάστασης, κατόπιν πρότασης του οικείου Δημάρχου και εξουσιοδότησής τους από τον Διοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α., κατόπιν αυθεντικοποίησης με κωδικούς δημόσιας διοίκησης και εφαρμογής κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ.. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ιδίως μηχανισμούς καταγραφής και παρακολούθησης των προσβάσεων, κρυπτογράφηση δεδομένων, ανωνυμοποίηση ή ψευδωνυμοποίηση, έλεγχο των δικαιωμάτων πρόσβασης βάσει ρόλων και διαδικασίες ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος.

γ) Οι αιτούντες και το γενικό κοινό, αποκλειστικά ως προς τα δεδομένα που αναρτώνται στον ιστότοπο του Ο.Π.Ε.Κ.Α..

7. Για τη διενέργεια διασταυρωτικών ελέγχων και τη συλλογή στατιστικών στοιχείων, το πληροφοριακό σύστημα του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης διαλειτουργεί με δημόσια μητρώα και πληροφοριακά συστήματα για τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνουν οι αιτούντες, ιδίως με:

α) τα πληροφοριακά συστήματα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.),

β) το πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών» του Υπουργείου Εσωτερικών,

γ) τα πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), και

δ) το Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ II του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης,

ε) το Μητρώο Προσωπικού Αριθμού που τηρεί η Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ., εφόσον η διαλειτουργικότητα είναι αναγκαία για τους σκοπούς της παρ. 2.»

2. Στον ν. 5178/2025, προστίθεται άρθρο 40Α, ως εξής:

«Άρθρο 40Α

Εξουσιοδοτική διάταξη για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης

Με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας δύνανται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή του άρθρου 32Α, ιδίως ως προς τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, τις διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, τον τρόπο τήρησης και ενημέρωσης του Μητρώου, τον τρόπο και τις

προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Άρθρο 53

Πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» - Τροποποίηση άρθρου 15 ν. 4756/2020

Στο άρθρο 15 του ν.4756/2020 (Α' 235), περί του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία για τους άστεγους», επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 3, αα) στο εισαγωγικό εδάφιο, η λέξη «τρεις» αντικαθίσταται από τη λέξη «τέσσερις», αβ) προστίθεται περ. δ), β) στην παρ. 7, μετά από τις λέξεις «κίνητρα σε ιδιοκτήτες κατοικιών και επιχειρήσεις για ένταξη στο πρόγραμμα», προστίθενται οι λέξεις «οι ειδικότεροι όροι, το ύψος της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, οι ειδικότερες παρεχόμενες υπηρεσίες και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της περ. δ) της παρ. 3, περιλαμβανομένου του καθορισμού εισοδηματικών κριτηρίων ένταξης,», γ) στην παρ. 11 οι λέξεις και τα στοιχεία «των παρ. 8, 9» αντικαθίστανται από τις λέξεις και τα στοιχεία «των παρ. 4, 8, 9» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 15 διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 15

Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους

1. Θεσπίζεται πρόγραμμα με τίτλο «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους». Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα και οικογένειες που διαβιούν σε συνθήκες έλλειψης στέγης και λειτουργεί συμπληρωματικά στο πλαίσιο εφαρμογής δημόσιων πολιτικών καταπολέμησης της έλλειψης αυτής.
2. Ως ωφελούμενες μονάδες ορίζονται οι ακόλουθες κατηγορίες: α) Οικογένειες και άτομα που φιλοξενούνται σε Ξενώνες Μεταβατικής Φιλοξενίας Αστέγων και Υπνωτήρια.
β) Οικογένειες και άτομα που έχουν καταγραφεί από τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων ως άστεγοι που διαβιούν στον δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα ή σε επισφαλείς συνθήκες στέγασης.
γ) Γυναίκες που φιλοξενούνται σε Ξενώνες Γυναικών θυμάτων βίας και δεν έχουν πρόσβαση σε κατοικία.
δ) Άτομα που φιλοξενούνται σε Ξενώνες Προσωρινής Φιλοξενίας Μονάδων Κοινωνικής Επανένταξης Πιστοποιημένων Θεραπευτικών Προγραμμάτων Εξαρτημένων Ατόμων Φορέων του ν. 4139/2013 (Α' 74) και δεν έχουν πρόσβαση σε κατοικία.

ε) Οικογένειες και άτομα που διαβιούν σε δωρεάν παραχωρημένη οικία από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην περ. β` της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

3. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τέσσερις πυλώνες.

α) Επιδότηση ενοικίου για διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, καθώς και κάλυψη δαπανών για οικοσκευή και λοιπές λειτουργικές ανάγκες του νοικοκυριού.

β) Παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης και διασύνδεσης με συμπληρωματικές κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες.

γ) Υπηρεσίες ενεργοποίησης, κατάρτισης και προώθησης στην εργασία, που δύναται να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, επιδότηση εργασίας, κάλυψη μη μισθολογικού κόστους, επιδότηση για δημιουργία επιχείρησης, επαγγελματική κατάρτιση και απόκτηση δεξιοτήτων, μοριοδότηση για συμμετοχή σε προγράμματα κοινωφελούς εργασίας και εργασιακή συμβουλευτική από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α), ένταξη σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας.

δ) Θεσπίζεται διακριτός πυλώνας ενεργειών για την άμεση πρόληψη της αστεγίας ατόμων και οικογενειών που διαμένουν υπό απειλή έξωσης λόγω οικονομικής αδυναμίας και δεν συντρέχουν πρόσθετα εμπόδια στέγασης λόγω ευαλωτότητας που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα ένταξης στους πυλώνες των περ. α έως γ. Ο πυλώνας περιλαμβάνει τις ακόλουθες, κατ' ελάχιστον, ενέργειες:

δα) Έκτακτη οικονομική ενίσχυση για την αντιμετώπιση αναγκών στέγασης,

δβ) παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης, διαμεσολάβησης με τον εκμισθωτή, εργασιακής συμβουλευτικής και διασύνδεσης με συμπληρωματικές κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες,

δγ) ένταξη υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 4 στο Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94) για μία περίοδο ενίσχυσης.

4. Οι ικανοί προς εργασία ωφελούμενοι του προγράμματος που είναι εγγεγραμμένοι στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) και δεν λαμβάνουν επίδομα ανεργίας, δικαιούνται να λάβουν το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94), κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 3 και της παρ. 1 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία Δ13/οικ./53923/23.7.2021 (Β' 3359) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει.

5. Το πρόγραμμα προκηρύσσεται κατ' ελάχιστον ανά διετία, κατόπιν δημοσίευσης δημόσιας πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης σχεδίων από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Δικαιούχοι φορείς που έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αιτήσεις χρηματοδότησης σχεδίων, μόνοι τους ή συνεργαζόμενοι, είναι:

α) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων, σύμφωνα με στοιχεία της τελευταίας απογραφής, διαδημοτικά σχήματα συνεργασίας Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού, ανεξαρτήτως πληθυσμού και Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού, στους οποίους λειτουργούν δομές των περ.

α), γ) και δ) της παρ. 2, ανεξαρτήτως πληθυσμού,

β) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εποπτευόμενα από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας,

γ) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας και τα οποία δραστηριοποιούνται στην πρόληψη, αντιμετώπιση, θεραπεία

και κοινωνική επανένταξη των εξαρτώμενων ατόμων από ναρκωτικά, αλκοόλ, τυχερά παίγνια και κάθε άλλου είδους εξαρτήσεις.

Ο δικαιούχος φορέας συμπράττει, για τους σκοπούς υλοποίησης του σχεδίου, με διαχειριστή φορέα, ο οποίος δύναται να είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, πιστοποιημένο από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σύμφωνα με τον ν. 2646/1998 (Α' 236), που δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών που άπτονται της εφαρμογής του παρόντος. Το πιστοποιημένο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου του προηγούμενου εδαφίου δύναται να συμπράττει ως διαχειριστής φορέας σε έως τρία (3) σχέδια στην ίδια περιφέρεια και σε έως τέσσερα (4) σχέδια πανελλαδικά για κάθε πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης. Η σύμπραξη των δικαιούχων φορέων της περ. γ) με διαχειριστή φορέα είναι δυνατή.

6. Στον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) ανατίθεται η διαχείριση και παρακολούθηση του προγράμματος. Για τον σκοπό αυτό χρηματοδοτείται με τη μεταφορά των αναγκών πιστώσεων από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας στον προϋπολογισμό του.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται η διαδικασία εφαρμογής του προγράμματος, η εξειδίκευση των προϋποθέσεων και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την ένταξη των δυνητικά ωφελούμενων στο πρόγραμμα, το ύψος της επιδότησης ενοικίου και εργασίας, καθώς και των λοιπών παροχών του προγράμματος, οι ειδικότερες παρεχόμενες υπηρεσίες, κίνητρα σε ιδιοκτήτες κατοικιών και επιχειρήσεις για ένταξη στο πρόγραμμα, οι ειδικότεροι όροι, το ύψος της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, οι ειδικότερες παρεχόμενες υπηρεσίες και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της περ. δ) της παρ. 3, περιλαμβανομένου του καθορισμού εισοδηματικών κριτηρίων ένταξης, οι δαπάνες τεχνικής συνδρομής, οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής, του Ο.Π.Ε.Κ.Α., της Δ.ΥΠ.Α. και των λοιπών εμπλεκόμενων Υπηρεσιών, οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις σχεδιασμού, αξιολόγησης, υλοποίησης, εκτέλεσης, παρακολούθησης, χρηματοδότησης και διαχείρισης του προγράμματος, καθώς και κάθε ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος. Ειδικότεροι όροι για την εφαρμογή του προγράμματος δύνανται να εξειδικεύονται με τη σχετική πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.

8. Οι ικανοί προς εργασία ωφελούμενοι του προγράμματος, οι οποίοι μετά τη λήξη του δικαιώματός τους, απεντάσσονται από το πρόγραμμα, είναι εγγεγραμμένοι στη Δ.ΥΠ.Α. και δεν λαμβάνουν επίδομα ανεργίας, δικαιούνται να λάβουν το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94), για διάστημα δώδεκα (12) μηνών, κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 3 και της παρ. 1 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία Δ13/οικ./53923/23.7.2021 (Β' 3359) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει.

9. Οι ωφελούμενοι του προγράμματος οι οποίοι, μετά τη λήξη του δικαιώματός τους, απεντάσσονται από το πρόγραμμα, δικαιούνται να λάβουν το επίδομα στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74), κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr). Το ποσό του επιδόματος στέγασης, που δικαιούνται οι ωφελούμενοι της παρούσας, ισούται με το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της επιδότησης ενοικίου, σύμφωνα με τα όρια που καθορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 7. Το επίδομα καταβάλλεται,

σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, από τον μήνα που έπεται της λήξης του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» για κάθε ωφελούμενο και ισχύει για διάστημα δώδεκα (12) μηνών, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης σύμβασης μίσθωσης κατοικίας για το ως άνω χρονικό διάστημα και κατά παρέκκλιση των άρθρων 3, 4 και της παρ. 2 του άρθρου 5 της υπό στοιχεία 71670/27.9.2021 (Β' 4500) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 ως προς την απαιτούμενη διάρκεια διαμονής.

10. Μετά τη λήξη του χρονικού διαστήματος των δώδεκα (12) μηνών της παρ. 9, οι ωφελούμενοι δικαιούνται να λάβουν εκ νέου το επίδομα στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017, κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), για επιπλέον διάστημα δώδεκα (12) μηνών, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης σύμβασης μίσθωσης κατοικίας για το ως άνω χρονικό διάστημα και κατά παρέκκλιση του άρθρου 4 και της παρ. 2 του άρθρου 5 της υπό στοιχεία 71670/27.9.2021 (Β' 4500) κοινής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 ως προς την απαιτούμενη διάρκεια διαμονής.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται η διαδικασία του τρόπου υποβολής της αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή των παρ. 4, 8, 9 και 10 του παρόντος.»

Άρθρο 54

Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος για εισόδημα από ακίνητα που εντάσσονται σε προγράμματα κοινωνικής μίσθωσης - Προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στο άρθρο 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α 167), περί των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα, προστίθεται παρ. 13 ως εξής:

«13. Από το φορολογικό έτος 2026 και εφεξής, το εισόδημα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δήμεων και περιφερειών και ιδίως οι αναπτυξιακοί οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου της περ. γ) του άρθρου 45 του παρόντος, περί υποκειμένων του φόρου, από την εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ακινήτων τα οποία εντάσσονται σε προγράμματα κοινωνικής μίσθωσης της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 5229/2025 (Α' 158, απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος, για όσο χρόνο διαρκεί η εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση.».

Άρθρο 55

Ρυθμίσεις στεγαστικής συνδρομής μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος «Κάλυψη» - Προσθήκη παρ. 6 έως 9 στο άρθρο 8 και τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 45 ν. 5006/2022 - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Στο άρθρο 8 του ν. 5006/2022 (Α' 239), περί προγράμματος «Κάλυψη», προστίθενται παρ. 6 έως 9 ως εξής:

«6. Οι ωφελούμενοι οι οποίοι, μετά από τη λήξη του δικαιώματός τους, απεντάσσονται από το πρόγραμμα δικαιούνται να λάβουν το επίδομα στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74), κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της

Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.), για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών, υπό την προϋπόθεση ότι υφίσταται ενεργή σύμβαση μίσθωσης για το χρονικό διάστημα αυτό. Η νέα μίσθωση πρέπει να έχει τεθεί σε ισχύ εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία απένταξης από το πρόγραμμα. Η αίτηση για το επίδομα στέγασης υποβάλλεται από τον ωφελούμενο ή από άλλο ενήλικο μέλος του νοικοκυριού, στο όνομα του οποίου έχει συναφθεί η νέα σύμβαση μίσθωσης.

7. Το ποσό του επιδόματος στέγασης που δικαιούνται τα ανωτέρω νοικοκυριά συναρτάται με τον αριθμό των μελών κάθε νοικοκυριού και ανέρχεται σε:

- α) διακόσια είκοσι πέντε (225) ευρώ για μονομελές νοικοκυριό,
- β) διακόσια εξήντα δύο (262) ευρώ και πενήντα (50) λεπτά για νοικοκυριό δύο (2) ατόμων και
- γ) τριακόσια (300) ευρώ για νοικοκυριό τριών (3) ή περισσότερων ατόμων.

Αν το ποσό του μισθώματος υπολείπεται των ανωτέρω ποσών, το ύψος του επιδόματος στέγασης ανέρχεται έως το ποσό του μισθώματος. Για τον υπολογισμό του ποσού λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των μελών του νοικοκυριού κατά τον χρόνο συμμετοχής του στο πρόγραμμα πριν από την απένταξή του.

8. Το επίδομα καταβάλλεται, σύμφωνα με τους όρους των παρ. 6 και 7, από τον μήνα που έπεται της υποβολής της αίτησης και για χρονικό διάστημα έως δώδεκα (12) μηνών, κατά παρέκκλιση:

α) του άρθρου 3, περί ποσού του επιδόματος στέγασης, του άρθρου 4, περί κριτηρίων ένταξης στο πρόγραμμα, και της παρ. 2 του άρθρου 5, περί προϋποθέσεων ένταξης στο πρόγραμμα, της υπό στοιχεία 71670/27.9.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Επικρατείας «Αντικατάσταση της υπό στοιχεία Δ13 οικ. 10747/256/6.3.2019 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων για την εφαρμογή προγράμματος Επιδόματος Στέγασης» (Β' 792)» (Β' 4500), καθώς και

β) της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4472/2017, περί επιδόματος στέγασης, ως προς την απαιτούμενη διάρκεια διαμονής.

9. Η σχετική δαπάνη καλύπτεται από πιστώσεις του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, ειδικού φορέα 1034-202-0000000 και Α.Λ.Ε. 2310506009.»

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 5006/2022, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο μετά από τις λέξεις «των Υπουργών» προστίθενται οι λέξεις «Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας,», β) προστίθεται περ. ζ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικά με τη λειτουργία του προγράμματος «Κάλυψη» του άρθρου 8 και, ιδίως:

- α) οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία ανάθεσης της διαχείρισης του προγράμματος σε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης,
- β) η διαδικασία πρόσκλησης προς τους ιδιοκτήτες για περαιτέρω εκμίσθωση των ακινήτων τους,

- γ) η διαδικασία χρηματοδότησης του προγράμματος από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης,
- δ) τα κριτήρια, στα οποία περιλαμβάνεται και η ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία επιλογής των μισθωτών της παρ. 2 του άρθρου 8, καθώς και η διαδικασία ελέγχου και επαλήθευσης των δικαιολογητικών,
- ε) οι όροι και προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την κάλυψη των δαπανών επισκευής του ακινήτου και κάθε άλλης επιλέξιμης δαπάνης, καθώς και η διαδικασία ελέγχου και επαλήθευσης αυτών,
- στ) οι περιοχές της χώρας, στις οποίες εφαρμόζεται το πρόγραμμα και
- ζ) οι ειδικότεροι όροι και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τη λήψη του επιδόματος στέγασης μετά από τη λήξη του προγράμματος.»

Άρθρο 56

Αλλαγή χρήσης για την αξιοποίηση υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος για την κάλυψη αναγκών κατοικίας – Τροποποίηση παρ. 2, 3, προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 199 του Κώδικα Χωροταξίας-Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς»

1. Στο άρθρο 199 του Κώδικα Χωροταξίας-Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α' 88), περί χρήσης κτιρίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 προστίθενται οι λέξεις «εξαιρουμένων των περιπτώσεων των δύο τελευταίων εδαφίων της παρ. 3 και της παρ. 3Α», β) στο τέλος της παρ. 3 προστίθενται δύο νέα εδάφια, γ) προστίθεται παρ. 3Α και το άρθρο 199 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 199

Χρήση κτιρίων

1. Μεταβολή της χρήσης του κτιρίου ή μέρους του επιτρέπεται, υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στις επόμενες παραγράφους, μόνον αν η νέα χρήση προβλέπεται από τις οικείες πολεοδομικές διατάξεις. Αν από τη μεταβολή επέρχεται αλλαγή προς το δυσμενέστερο, στα στοιχεία του διαγράμματος δόμησης ή στα φορτία σχεδιασμού της στατικής μελέτης ή αλλαγή των τεχνικών - μηχανολογικών εγκαταστάσεων ως προς τις διελεύσεις τους από άλλους ορόφους ή κοινόχρηστους χώρους απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας και ενημέρωση της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η κατασκευή θεωρείται αυθαίρετη.
2. Χώροι για τους οποίους έχει χορηγηθεί οικοδομική άδεια με συγκεκριμένη χρήση, μπορούν να μεταβάλουν τη χρήση τους, εφόσον η νέα χρήση προβλέπεται από τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις και δεν επέρχονται αλλαγές της παρ. 1. Σε αυτήν την περίπτωση απαιτείται ενημέρωση της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου και δεν απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας, εξαιρουμένων των περιπτώσεων των δύο τελευταίων εδαφίων της παρ. 3 και της παρ. 3Α.
3. Σε κτίρια νομίμως υφιστάμενα εντός εγκεκριμένου σχεδίου ή οικισμού, είναι δυνατή η αλλαγή χρήσης σύμφωνα με το ρυμοτομικό σχέδιο, τις χρήσεις γης της περιοχής και ανεξάρτητα από τους όρους δόμησης. Σε κτίρια νομίμως υφιστάμενα εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού, είναι δυνατή η αλλαγή χρήσης σύμφωνα με τις χρήσεις γης της περιοχής και με την προϋπόθεση, ότι δεν υπερβαίνουν τα επιτρεπόμενα μεγέθη της νέας χρήσης. Ειδικά

για κτίρια νομίμως υφιστάμενα εντός εγκεκριμένου σχεδίου ή οικισμού, για τα οποία έχουν χορηγηθεί παρεκκλίσεις, η αλλαγή της χρήσης τους, καθ' υπέρβαση των ισχυόντων όρων δόμησης της περιοχής, είναι επιτρεπτή εφόσον η παρέκκλιση έχει χορηγηθεί πριν από τις 9.12.2020, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4759/2020 (Α' 245).

Σε περίπτωση που πρόκειται για αλλαγή χρήσης σε κατοικία κτιρίων εντός εγκεκριμένου σχεδίου ή οικισμού, αυτή είναι επιτρεπτή, κατ' εξαίρεση και ανεξαρτήτως των ισχυουσών χρήσεων γης και σε περίπτωση που έχει χορηγηθεί παρέκκλιση, εφόσον αυτή έχει χορηγηθεί έως και τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Προ της έκδοσης οικοδομικής άδειας για ανάπτυξη της νέας χρήσης απαιτείται θετική γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής.

3Α. α) Σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια, εκτός σχεδίων πόλεως και εκτός ορίων οικισμών, είναι δυνατή, κατ' εξαίρεση και ανεξαρτήτως των ισχυουσών χρήσεων γης, των γενικών ή ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης, καθώς και των ισχυόντων ειδικών χωροταξικών, πολεοδομικών ή αναπτυξιακών καθεστώτων που διέπουν το ακίνητο, η αλλαγή χρήσης σε κατοικία. Η ανωτέρω δυνατότητα αλλαγής χρήσης διατηρείται και σε περίπτωση μεταγενέστερης πολεοδόμησης, ένταξης σε εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή πολεοδομικής μελέτης. Η αλλαγή χρήσης σε κατοικία επιτρέπεται μία μόνο φορά, αφορά αποκλειστικά το σύνολο ή μέρος του νομίμως υφιστάμενου κελύφους του κτιρίου και δεν συνεπάγεται, σε καμία περίπτωση, αύξηση όγκου, δόμησης ή κάλυψης.

β) Η περ. α) ισχύει και για κτίρια για τα οποία έχουν χορηγηθεί παρεκκλίσεις καθ' υπέρβαση των ισχυόντων όρων δόμησης, εφόσον αυτές χορηγήθηκαν έως και την 31η Δεκεμβρίου 2025. Προ της έκδοσης οικοδομικής άδειας για ανάπτυξη της νέας χρήσης κατοικίας απαιτείται θετική γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Προϋπόθεση για την έγκριση της αλλαγής χρήσης αποτελεί η καταβολή ειδικού ανταποδοτικού τέλους, ίσου με το πέντε τοις εκατό (5%) της αντικειμενικής αξίας της γης που αντιστοιχεί στο ακίνητο, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά τον χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης, σύμφωνα με το ισχύον σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού αξιών. Το τέλος καταβάλλεται εφάπαξ πριν από την έκδοση της σχετικής οικοδομικής άδειας ή έγκρισης αλλαγής χρήσης, στο Πράσινο Ταμείο για τη χρηματοδότηση δράσεων κλιματικής ουδετερότητας και έργων των Ειδικών Σχεδίων Περιβαλλοντικού Ισοδυνάμου Αναβάθμισης Πόλεων στους οικείους δήμους και δεν συμψηφίζεται με άλλα τέλη ή εισφορές.

γ) Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται και σε κτίρια για τα οποία έχει περαιωθεί η διαδικασία του ν. 4178/2013 (Α' 174) και του ν. 4495/2017 (Α' 167).

δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύνανται να εξειδικεύονται η διαδικασία εφαρμογής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε άλλο ειδικότερο τεχνικό ή λεπτομερειακό ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

4. Σε κάθε περίπτωση μεταβολής της χρήσης κτιρίου ή χώρου κτιρίου, πρέπει να διασφαλίζεται υποχρεωτικά η προσβασιμότητα στα άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα στους κοινόχρηστους χώρους του κτιρίου, με την προϋπόθεση να μην θίγεται ο φέρων οργανισμός του κτιρίου. Σε αντίθετη περίπτωση η κατασκευή θεωρείται αυθαίρετη.»

2. Δεν επιτρέπεται η βραχυχρόνια μίσθωση της παρ. 1 του άρθρου 111 του ν. 4446/2016 (Α' 240) των κατοικιών του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 και της παρ. 3Α του άρθρου 199 του Κώδικα Χωροταξίας-Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από τη συντέλεση της αλλαγής χρήσης σε κατοικία.

Άρθρο 57**Ειδική διαδικασία καθορισμού όρων και περιορισμών δόμησης για στρατιωτικές και άλλες κατοικίες σε ακίνητα ιδιοκτησίας του Ταμείου Εθνικής Άμυνας – Προσθήκη άρθρου 199Α στον Κώδικα Χωροταξίας-Πολοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς»**

Στον Κώδικα Χωροταξίας-Πολοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α' 88) προστίθεται άρθρο 199Α, ως εξής:

«Άρθρο 199Α

Ειδική διαδικασία καθορισμού όρων και περιορισμών δόμησης για στρατιωτικές και άλλες κατοικίες σε ακίνητα ιδιοκτησίας του Ταμείου Εθνικής Άμυνας

Για τις ανάγκες δημιουργίας κοινωνικών κατοικιών, μπορεί να εγκρίνονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, σε ακίνητα ή τμήματα ακινήτων ιδιοκτησίας του Ταμείου Ακινήτων Εθνικής Άμυνας ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης για την εγκατάσταση κατοικιών, τη δημιουργία αναγκαίων κοινόχρηστων χώρων της περ. α του άρθρου 290, καθώς και, σε ποσοστό που δεν ξεπερνά το δέκα τοις εκατό (10%) της συνολικής δόμησης, των αναγκαίων για την εξυπηρέτηση αυτών των χρήσεων, ήτοι (2) κοινωνική πρόνοια τοπικής κλίμακας, (3.2.) πρωτοβάθμια εκπαίδευση, (4.1) υπαίθριες μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις Α1 και Δ χωρίς θεατές, (10.1) εμπορικά καταστήματα, που εξυπηρετούν τις καθημερινές ανάγκες των κατοίκων της περιοχής, (5) θρησκευτικοί χώροι τοπικής σημασίας, του άρθρου 285, αφού τηρηθεί η ακόλουθη διαδικασία:

α) περιβαλλοντικός προέλεγχος κατά το άρθρο 5 της υπ' αρ. 107017/28.8.2006 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225) και, εφόσον απαιτείται, στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση,

β) γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, κατόπιν ενημερωτικού σημειώματος του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του άρθρου 463, λαμβάνοντας υπόψη κατ' ελάχιστον:

βα) τη σχετική τεχνική τεκμηρίωση που περιλαμβάνει i) τεχνική έκθεση με ανάλυση των υφιστάμενων πολοδομικών δεδομένων της περιοχής επέμβασης και της περιβάλλουσας περιοχής, περιγραφή και τεκμηρίωση της πρότασης ανάπτυξης των χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης και της επάρκειας των δημοτικών δικτύων κοινής ωφέλειας, ii) τοπογραφικό διάγραμμα της περιοχής επέμβασης με πρόταση γενικής διάταξης (masterplan), το οποίο περιλαμβάνει την απεικόνιση των περιοχών ανάπτυξης χρήσεων, των ελεύθερων χώρων στάσης/αναψυχής και κίνησης (εσωτερικοί δρόμοι, πεζόδρομοι σε κοινή χρήση),

ββ) τον περιβαλλοντικό προέλεγχο, και, εφόσον απαιτείται, τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση, η οποία, στην περίπτωση αυτή, προϋποθέτει δημόσια διαβούλευση διάρκειας είκοσι (20) ημερών,

βγ) τη μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας,

- βδ) τη μελέτη οριοθέτησης ρέματος, αν υφίσταται, εντός ή πλησίον ακινήτου,
 βε) την τεκμηρίωση πρόσβασης, και
 βστ) τις απόψεις αρμοδίων φορέων και υπηρεσιών.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 58 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υγείας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, εξειδικεύονται το περιεχόμενο και οι όροι υλοποίησης του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης του άρθρου 49 και καθορίζονται, για τις ανάγκες της καθολικής του εφαρμογής:

- α) η διαδικασία, οι φορείς και οι ειδικοί επιστήμονες που είναι αρμόδιοι για την αξιολόγηση και τη διαπίστωση της αναπηρίας, της αναπτυξιακής καθυστέρησης ή διαταραχής ή της αυξημένης πιθανότητας εμφάνισής τους, καθώς και τυχόν πρόσθετες περιπτώσεις τέτοιας αυξημένης πιθανότητας εμφάνισής τους, πλέον των αναφερόμενων,
- β) η διαδικασία υποβολής αιτήσεων και επιλογής των δικαιούχων, ο αριθμός αυτών και οι συντελεστές βαρύτητας των κριτηρίων επιλογής,
- γ) το ειδικότερο περιεχόμενο των παρεχόμενων υπηρεσιών,
- δ) οι προϋποθέσεις και το αντικείμενο συνεργασίας των εμπλεκόμενων υποστηρικτικών δομών,
- ε) η σύνθεση και η λειτουργία της διεπιστημονικής ομάδας και η κατ' εξαίρεση παροχή υπηρεσιών σε μικρούς νησιωτικούς δήμους και ορεινούς ή μειονεκτικούς δήμους,
- στ) ο μηχανισμός και οι διαδικασίες χρηματοδότησης των επιμέρους παρεχόμενων υπηρεσιών,
- ζ) η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την πληρωμή των παρεχόμενων υπηρεσιών,
- η) οι ειδικότερες υποχρεώσεις των παρόχων και των νόμιμων εκπροσώπων των ωφελούμενων,
- θ) κάθε θέμα για τον έλεγχο και την εποπτεία των παρεχόμενων υπηρεσιών,
- ι) οι μέθοδοι, ο χρόνος και ο τρόπος διασύνδεσης των μέσων, εργαλείων και εξοπλισμού που αξιοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος,
- ια) οι ελάχιστες αναγκαίες εκθέσεις και η διαδικασία παρακολούθησης των στόχων του σχεδίου δράσης ανά κατηγορία δικαιούχων,
- ιβ) οι προδιαγραφές λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος,
- ιγ) η προθεσμία εντός της οποίας δύναται να ενεργοποιηθεί η αξία τοποθέτησης με τη σύναψη σύμβασης μεταξύ ωφελουμένων και Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 48, επί ποινή απώλειας του σχετικού δικαιώματος, και
- ιδ) κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για την υλοποίηση της καθολικής εφαρμογής του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης.

2. Με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας δύνανται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή του άρθρου 49, ιδίως ως προς τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, τις διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των

δεδομένων, τον τρόπο τήρησης και ενημέρωσης της ηλεκτρονικής εφαρμογής, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

Άρθρο 59 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Οι ηλεκτρονικές αιτήσεις για την καταβολή οικονομικής ενίσχυσης που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 5178/2025 (Α' 22), περί Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης, πριν από την τροποποίησή του με το άρθρο 50 του παρόντος νόμου και βρίσκονται σε διαδικασία ελέγχου, εξετάζονται σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 5178/2025, όπως τροποποιείται με το άρθρο 50.
2. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) τροποποιούνται, κατά το μέρος που αφορά στο ύψος της οικονομικής ενίσχυσης, οι αποφάσεις με τις οποίες εγκρίθηκαν αιτήσεις καταβολής οικονομικής ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 5178/2025, πριν από την τροποποίησή του με το άρθρο 50 του παρόντος νόμου, ώστε το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης να ανέρχεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Στους δικαιούχους στους οποίους καταβλήθηκε δόση ενίσχυσης μικρότερη από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, καταβάλλεται η διαφορά.
3. Ωφελούμενοι οι οποίοι απεντάχθηκαν από το πρόγραμμα «Κάλυψη» πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δύνανται να λάβουν την παροχή της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 5006/2022 (Α' 239), όπως αυτή προστίθεται με την παρ. 1 του άρθρου 54 του παρόντος, εφόσον υποβάλουν αίτηση εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 5006/2022.
4. Οι ωφελούμενοι του πιλοτικού προγράμματος του άρθρου 51 του ν. 4997/2022 (Α' 219) καθίστανται αυτοδίκαια ωφελούμενοι του Προγράμματος του άρθρου 48 του παρόντος, εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το έκτο (6ο) έτος της ηλικίας τους.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 60

Κατάργηση της υποχρέωσης κατ' έτος έκδοσης κοινής υπουργικής απόφασης για την απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς για κατηγορίες δικαιούχων αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας -
Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 86 ν. 4530/2018

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4530/2018 (Α' 59), περί της απαλλαγής από την καταβολή κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς, προστίθενται νέα εδάφια, έβδομο και όγδοο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Εισάγονται πλήρεις ή μερικές απαλλαγές από την καταβολή κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Οι απαλλαγές καθορίζονται από τον συνδυασμό κοινωνικών και οικονομικών κριτηρίων και παραμέτρων με τον αριθμό των δικαιούχων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται τα συγκεκριμένα κριτήρια παροχής των απαλλαγών, οι κατηγορίες των δικαιούχων των απαλλαγών, το είδος απαλλαγής για κάθε κατηγορία δικαιούχων, σε συνδυασμό και με τον αριθμό των δικαιούχων, η διαδικασία χορήγησης των απαλλαγών, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας.

Η απόφαση της παρούσας εκδίδεται έως τις 31 Ιουλίου κάθε έτους και τίθεται σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου ημερολογιακού έτους.

Οι κατηγορίες των δικαιούχων αρμοδιότητας των Υπουργείων Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Τουρισμού των ανωτέρω απαλλαγών καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υποδομών και Μεταφορών και Τουρισμού, εξαιρουμένης της υποχρέωσης έκδοσής της κατ' έτος.

Στην εν λόγω απόφαση ορίζονται η διαδικασία χορήγησης των ανωτέρω απαλλαγών και κάθε ειδικότερο ζήτημα.

Οι κατηγορίες των δικαιούχων αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας των ανωτέρω απαλλαγών καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, μη εφαρμοζομένης της υποχρέωσης έκδοσής της κατ' έτος.

Στην εν λόγω απόφαση ορίζονται η διαδικασία χορήγησης των ανωτέρω απαλλαγών και κάθε ειδικότερο ζήτημα.»

Άρθρο 61**Συγκρότηση Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 16 ν. 4356/2015**

Στην παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4356/2015 (Α' 181), περί της σύνθεσης του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, προστίθενται περ. Ιθ', κ', κα' και κβ' και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και αποτελείται από τα εξής μέλη με τους αναπληρωτές τους:

- α. Τον Γενικό Γραμματέα Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως Πρόεδρο,
- β. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου,
- βα. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών,
- γ. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού,
- δ. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εξωτερικών,
- ε. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης,
- εα. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας,
- εβ. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Πολιτισμού,
- στ. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης,
- στα. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας,
- ζ. έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Αστυνομίας,
- η. έναν (1) εκπρόσωπο του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών του Δήμου Αθηναίων,
- θ. έναν (1) εκπρόσωπο του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης,
- ι. έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου,
- ια. έναν (1) εκπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες,
- ιβ. δύο (2) εκπροσώπους του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας,
- ιγ. έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία,
- ιδ. έναν (1) εκπρόσωπο της Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Αθηνών,
- ιε. έναν (1) εκπρόσωπο του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας,
- ιστ. έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.),
- ιζ. έναν (1) εκπρόσωπο της Ανώτατης Διοίκησης Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.),
- ιη. έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης (Γ.Γ.Ε.Ε.),
- ιθ. έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης,
- κ. έναν (1) εκπρόσωπο της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας,
- κα. έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, και
- κβ. έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας.»

Άρθρο 62**Συνέχιση υλοποίησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας του πιλοτικού προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας - Τροποποίηση άρθρου 53 ν. 4997/2022**

Στο άρθρο 53 του ν. 4997/2022 (Α' 219) προστίθενται παρ. 5 έως 8 ως εξής:

«5. Το επιχορηγούμενο ποσό για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του προγράμματος είναι αφορολόγητο, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, δεν εκχωρείται, δεν κατάσχεται στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν

δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, ιδιώτες ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια και στον τρόπο υπολογισμού για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

6. Η προθεσμία ολοκλήρωσης των παρεμβάσεων για τους ωφελούμενους του πιλοτικού προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας του παρόντος και του άρθρου 82, των οποίων οι αιτήσεις έχουν εγκριθεί οριστικά, σύμφωνα με το άρθρο 15 της υπό στοιχεία 9863/4.7.2025 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Πιλοτικό πρόγραμμα επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας των άρθρων 53 και 82 του ν. 4997/2022 (Α' 219)» (Β' 3530), και οι οποίες δεν ολοκληρώθηκαν κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υλοποίησης σύμφωνα με την οικεία πρόσκληση, παρατείνεται έως την 30ή.9.2026. Οι σχετικές δαπάνες του πιλοτικού προγράμματος για τις παρεμβάσεις του πρώτου εδαφίου και η αντίστοιχη δαπάνη για τη διαχειριστική αμοιβή του φορέα υλοποίησης, συμπεριλαμβανομένων δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί από τον φορέα υλοποίησης για αυτόν τον σκοπό, βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας με ανακατανομή πιστώσεων του οικονομικού έτους 2026. Αν μέχρι την 30ή.9.2026 δεν υποβληθεί στον φορέα υλοποίησης δήλωση ολοκλήρωσης της παρέμβασης μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου της, οι ωφελούμενοι επιστρέφουν την προκαταβολή.

7. Από τον ενάρθμο του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας καλύπτονται οι δαπάνες για τις παρεμβάσεις των ωφελούμενων που ολοκληρώθηκαν εντός της επιλέξιμης περιόδου της παρέμβασης του πιλοτικού προγράμματος, αλλά δεν είναι δυνατή η πληρωμή τους από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ίδιου ενάρθμου λόγω εξάντλησης των διαθέσιμων πόρων του.

8. Ωφελούμενοι οι οποίοι, μετά από την οριστική έγκριση της αίτησής τους, επέστρεψαν στον φορέα υλοποίησης την προκαταβολή που είχαν λάβει σύμφωνα με το άρθρο 16 της υπό στοιχεία 9863/4.7.2025 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, δύνανται να αιτηθούν την επανένταξή τους στο πρόγραμμα και να χρηματοδοτηθούν σύμφωνα με την παρ. 6, εφόσον υποβάλουν σχετικό αίτημα στον φορέα υλοποίησης.»

Άρθρο 63

Υλοποίηση παρεμβάσεων προσβασιμότητας του πιλοτικού προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας - Τροποποίηση παρ. 15 άρθρου 82 ν. 4997/2022 - Εξουσιοδοτική διάταξη

Στην παρ. 15 του άρθρου 82 του ν. 4997/2022 (Α' 219) προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ειδικότερα και λεπτομερειακά θέματα

εφαρμογής του άρθρου 53, περί του προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας, και, ιδίως,

α) τα κριτήρια επιλεξιμότητας και προτεραιοποίησης των ωφελούμενων και των χώρων παρέμβασης,

β) η διαδικασία υποβολής αιτήσεων,

γ) οι επιλέξιμες παρεμβάσεις, οι οποίες μπορούν να εκτείνονται και επί ιδιωτικών χώρων κοινής χρήσης των κτιρίων που αφορά η παρέμβαση, καθώς και επί δημόσιων ή κοινόχρηστων χώρων που περιβάλλουν τα κτίρια αυτά,

δ) το ανώτατο ποσό επιχορήγησης ανά άτομο και ανά παρέμβαση,

ε) η διαδικασία καταβολής των επιχορηγήσεων,

στ) η διαδικασία, τα όργανα και τα μέσα ελέγχου της υλοποίησης των παρεμβάσεων και

ζ) η διαδικασία υλοποίησης των παρεμβάσεων σε δημόσια κτίρια, ώστε να καταστούν προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία.

Με την ίδια απόφαση δύναται να παρατείνεται η προθεσμία της παρ. 6 και να καθορίζονται οι όροι, η διαδικασία και οι προθεσμίες για την εφαρμογή της παρ. 7.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο 64

Παράταση ισχύος ρυθμίσεων για την προστασία της δημόσιας υγείας

1. α) Η ισχύς των ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας, η οποία παρατάθηκε έως την 30η.9.2026 με την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 94 του ν. 5302/2026 (Α' 78), παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.12.2026.

Οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού φύλαξης, σίτισης και καθαριότητας της Κεντρικής Υπηρεσίας και των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Υγείας, καθώς και του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) που παρατείνονται κατ' εφαρμογή του πρώτου εδαφίου λύονται αυτοδικαίως και αζημίως για την Κεντρική Υπηρεσία και τους εκάστοτε φορείς, αν πριν από την 31η.12.2026 ολοκληρωθούν οι τακτικές διαγωνιστικές διαδικασίες για την προμήθεια των αντίστοιχων υπηρεσιών, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

β) Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 86 του ν. 4745/2020 (Α' 214), περί της δυνατότητας διάθεσης επιμέρους χώρων ιδιωτικών θεραπευτηρίων, δομών υγείας, παρόχων υπηρεσιών υγείας, κέντρων αποκατάστασης, καθώς και ιατρικού, νοσηλευτικού, βοηθητικού προσωπικού ιδιωτικών παρόχων υπηρεσιών υγείας προς το Δημόσιο, η οποία παρατάθηκε με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 94 του ν. 5302/2026, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.12.2026.

γ) Οι ρυθμίσεις της περ. α) της παρούσας που αφορούν σε δομές παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας του Ε.Σ.Υ., οι οποίες μεταφέρονται ως αποκεντρωμένες μονάδες στις οικείες Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Πε.) και έχουν ενταχθεί, από 1ης.2.2025, στο Εθνικό Δίκτυο Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας (Ε.Δ.Υ.Ψ.Υ.), σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 5129/2024 (Α' 124) σε συνδυασμό με την περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 37 του ν. 5167/2024 (Α' 207), ισχύουν για τις οικείες Δ.Υ.Πε..

δ) Οι ρυθμίσεις της περ. α) της παρούσας που αφορούν στις δομές, τις θεραπευτικές μονάδες, τα τμήματα και τα προγράμματα που έχουν ενταχθεί, από 1ης.2.2025, στον Εθνικό Οργανισμό Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (Ε.Ο.Π.Α.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 5129/2024, σε συνδυασμό με την περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 37 του ν. 5167/2024, ισχύουν για τον Ε.Ο.Π.Α.Ε..

ε) Οι συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, που έχουν συναφθεί από το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4613/2013 (Α' 78) και παρατάθηκαν με την περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 98 του ν. 5243/2025 (Α' 187), παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους και για ένα (1) έτος.

στ) Συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος στην Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.), οι οποίες έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4865/2021 (Α' 238), περί πρόσληψης προσωπικού στην Ε.Κ.Α.Π.Υ., παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως την 31η.12.2027. Η παράταση των συμβάσεων, σύμφωνα με το παρόν, δεν μετατρέπει τις συμβάσεις αυτές σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

2. Η παράταση των συμβάσεων της παρ. 1 δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, και δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α 134), ούτε εμπίπτει στους λοιπούς περιορισμούς των ίδιων ως άνω άρθρων.

3. Η προθεσμία του τρίτου εδαφίου του άρθρου 91 του ν. 4850/2021 (Α' 208), περί της δαπάνης που προκύπτει από την εφαρμογή των άρθρων 88, περί μετακίνησης και αποζημίωσης ιατρικού προσωπικού των παρ. 1 και 4 του άρθρου 29 του ν. 4816/2021 (Α' 118), 89, περί αποζημίωσης ιδιωτών ιατρών για εικοσιτετράωρη εφημεριακή απασχόληση και 90 του ίδιου νόμου, περί αποζημίωσης των πρόσθετων ενεργών εφημεριών, παρατείνεται έως την 31η.12.2026.

4. Η ισχύς του άρθρου 49 του ν. 4633/2019 (Α' 161), ως προς την ενταλματοποίηση και καταβολή δεδουλευμένων εφημεριών, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 65

Ιατρείο Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών της Α' Νευρολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών από το Υπουργείο Υγείας

1. Από την 1η.9.2026 οι δαπάνες λειτουργίας του Ιατρείου Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών, το οποίο αναπτύχθηκε μέσω του επιχειρησιακού προγράμματος ΕΣΠΑ «Αττική 2014-2020» (κωδικός ΟΠΣ 5045764), εντός της Α' Νευρολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών του Αιγινήτειου Νοσοκομείου, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών μισθοδοσίας του απασχολούμενου σε αυτό προσωπικού, καλύπτονται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας. Το Υπουργείο Υγείας επιχορηγεί απευθείας το Αιγινήτειο Νοσοκομείο για τον προαναφερόμενο σκοπό.

2. Οι συμβάσεις του προσωπικού που απασχολείται στο Ιατρείο Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών της παρ. 1 παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους και έως την 31η.12.2026. Η παράταση των συμβάσεων της παρ. 1 δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, και δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134), ούτε εμπίπτει στους λοιπούς περιορισμούς των ίδιων ως άνω άρθρων.

Άρθρο 66

Άγονες και προβληματικές περιοχές - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 26 ν. 2768/1999

Στην παρ. 2 του άρθρου 26 του ν. 2768/1999 (Α' 273), περί των περιοχών στις οποίες εδρεύουν Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι περιοχές που εδρεύουν Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία χαρακτηρίζονται ως άγονες και προβληματικές Α' κατηγορίας. Εξαιρούνται οι περιοχές στις οποίες εδρεύουν Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία εντός της Περιφέρειας Αττικής και του Δήμου Θεσσαλονίκης της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.»

Άρθρο 67

Ορισμός Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο για διενέργεια αρχαιρεσιών για την ανάδειξη νέων οργάνων διοίκησης - Προσθήκη παρ. 14 στο άρθρο 280 ν. 4512/2018

Στο άρθρο 280 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί της εκλογής του Διοικητικού Συμβουλίου του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου, προστίθεται παρ. 14, ως εξής:

«14. Στις περιπτώσεις μη επικύρωσης των αποτελεσμάτων των αρχαιρεσιών για λόγους νομιμότητας κατόπιν έκδοσης δικαστικής απόφασης, ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, επταμελής Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή του Π.Ι.Σ. από εκλέκτορες Ιατρικών Συλλόγων μέλη της Γενικής Συνέλευσης του Π.Ι.Σ., καθώς και προσωρινό Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατρών (Α.Π.Σ.Ι.) και Εξελεγκτική Επιτροπή. Η θητεία της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής και των λοιπών ως άνω οργάνων του Π.Ι.Σ. δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι (6) μήνες από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης διορισμού της, με δυνατότητα άπαξ παράτασης έως τρεις (3) μήνες για εξαιρετικούς λόγους. Η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή υποχρεούται να κινήσει αμέσως τις διαδικασίες διεξαγωγής των αρχαιρεσιών για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης του Συλλόγου. Στο χρονικό αυτό διάστημα και μέχρι την ανάδειξη των νέων οργάνων από τη διενέργεια των αρχαιρεσιών, η προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή δύναται να προβαίνει μόνο στη διενέργεια των απολύτως απαραίτητων πράξεων που αφορούν στη διοικητική, οικονομική και διαχειριστική λειτουργία του Συλλόγου.»

Άρθρο 68**Επιχορηγήσεις φορέων ιδιωτικού τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα - Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 5 του ν. 2646/1998**

Στο άρθρο 5 του ν. 2646/1998 (Α' 236), περί επιχορηγήσεων ιδιωτικών φορέων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 6, αα) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «και κάθε είδους παροχές από τους φορείς του δημόσιου τομέα», αντικαθίστανται από τις λέξεις «από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης», ii) οι λέξεις «όπως αυτός ορίζεται στην περ. α)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «όπως αυτή ορίζεται στην περ. β)», iii) οι λέξεις «στους ιδιωτικούς φορείς» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σε ιδιωτικούς φορείς», iv) οι λέξεις «που διαθέτουν σε ισχύ ειδική πιστοποίηση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, εφόσον διαθέτουν σε ισχύ ειδική πιστοποίηση», αβ) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «επιχορήγησης του φορέα» προστίθενται οι λέξεις «που εκδόθηκε μετά την υποβολή της», αγ) προστίθενται εδάφιο τρίτο και τέταρτο, β) προστίθεται παρ. 6Α, και οι παρ. 6 και 6Α διαμορφώνονται ως εξής:

«6. Επιχορηγήσεις από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), μπορεί να παρέχονται μόνο σε ιδιωτικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, εφόσον διαθέτουν σε ισχύ ειδική πιστοποίηση του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας ή έχουν αιτηθεί εμπροθέσμως την ανανέωση της πιστοποίησης αυτής, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 3. Αν η αίτηση για την ανανέωση της ειδικής πιστοποίησης απορριφθεί, η απόφαση επιχορήγησης του φορέα που εκδόθηκε μετά την υποβολή της, ανακαλείται από την ημερομηνία έκδοσής της και κάθε καταβολή που έγινε σε εφαρμογή της θεωρείται αχρεώστητη. Ποσά που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως καταλογίζονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Οι φορείς που επιχορηγούνται σύμφωνα με την παρούσα αναρτούν στην ιστοσελίδα τους τα ανά έτος ποσά επιχορήγησής τους.

6Α. Το σύνολο των επιχορηγήσεων προς κάθε φορέα ανά έτος δεν δύναται να υπερβαίνει το τριάντα τρία κόμμα τριάντα τρία τοις εκατό (33,33%) του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του. Ειδικά κατά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο φορέας διοικείται από προσωρινή διοίκηση που έχει ορισθεί σύμφωνα με τις περ. α) ή β) της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2345/1995, η ετήσια επιχορήγηση δύναται να υπερβαίνει το όριο του πρώτου εδαφίου, ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα της προσωρινής διοίκησής του, με την προϋπόθεση ότι το άθροισμα των επιχορηγήσεων του εκάστοτε τρέχοντος έτους και των δύο (2) προηγούμενων ετών δεν δύναται να υπερβαίνει το σαράντα εννέα τοις εκατό (49%) του αθροίσματος των εγκεκριμένων προϋπολογισμών των αντίστοιχων ετών.»

Άρθρο 69**Προσωρινή αποζημίωση φυσικών προσώπων για υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας από μη συμβεβλημένους φορείς - Προσθήκη άρθρου 21Α στον ν. 4549/2018**

Στον ν. 4549/2018 (Α' 105) προστίθεται άρθρο 21Α, ως εξής:

«Άρθρο 21Α

Προσωρινή αποζημίωση φυσικών προσώπων για υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας από μη συμβεβλημένους φορείς

1. Φυσικά πρόσωπα που λαμβάνουν υπηρεσίες από δομές που διέθεταν την 31η.12.2025 άδεια ίδρυσης και λειτουργίας:

α) Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.),

β) Στέγης Αυτόνομης Διαβίωσης (Σ.Α.Δ.),

γ) Οικοτροφείου που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 9 του ν. 2716/1999 (Α' 96),

δ) Κέντρου Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας (Κ.Δ.Η.Φ.),

ε) Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.),

στ) Θεραπευτηρίου Χρονίων Παθήσεων (Θ.Χ.Π.)

εφόσον οι φορείς λειτουργίας των δομών αυτών δεν έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία σύναψης σύμβασης με τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4549/2018 (Α' 105), αποζημιώνονται, έως και την 31η.12.2026, μέσω ατομικών αιτημάτων, από την 1η.1.2026, με δαπάνη που βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, εφαρμοζόμενου αναλογικά του άρθρου 21 του παρόντος.

2. Το ύψος των αποζημιώσεων της παρ. 1 δεν υπερβαίνει τα προβλεπόμενα στον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ.) ποσά για τις συμβεβλημένες μονάδες.

3. Η προθεσμία της παρ. 1 δύναται να παρατείνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας.».

Άρθρο 70

Εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτου με αποκλειστικό σκοπό τη στέγαση Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 39 και παρ. 14 στο άρθρο 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στον άρθρο 39 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί του εισοδήματος από ακίνητη περιουσία, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Δεν φορολογείται το εισόδημα που προέρχεται από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας για τα φυσικά πρόσωπα που εκμισθώνουν ακίνητο με αποκλειστικό σκοπό τη στέγαση και λειτουργία Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.) για Άτομα με Αναπηρία, όπως ειδικότερα ορίζονται στις περ. β' και δ' του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 1 της υπό στοιχεία Δ12/ΓΠοικ.13107/283/2019 κοινής απόφασης των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες» (Β' 1160). Η απαλλαγή ισχύει από το φορολογικό έτος 2026 και εφεξής για συνολικό αριθμό έως δέκα (10) ακινήτων ανά εκμισθωτή: α) από την έκδοση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας της Σ.Υ.Δ., εφόσον αυτή δεν ανακληθεί και β) καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σχετικής σύμβασης μίσθωσης ακινήτου. Αν η μίσθωση λήξει με οποιονδήποτε τρόπο κατά τη διάρκεια ενός έτους, χωρίς να ανανεωθεί, η απαλλαγή δεν ισχύει για το έτος λήξης της μίσθωσης. Σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας της Σ.Υ.Δ. κατά τη διάρκεια της

μίσθωσης, η απαλλαγή της παρούσας αίρεται από την ημερομηνία της ανάκλησης της άδειας.»

2. Στον άρθρο 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, περί των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα, προστίθεται παρ. 14 ως εξής:

«14. Δεν φορολογείται το εισόδημα που προέρχεται από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας για τα νομικά πρόσωπα ή τις νομικές οντότητες που εκμισθώνουν ακίνητο με αποκλειστικό σκοπό τη στέγαση και λειτουργία Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.) για Άτομα με Αναπηρία, όπως ειδικότερα ορίζονται στις περ. β' και δ' του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 1 της υπό στοιχεία Δ12/ΓΠοικ.13107/283/2019 κοινής απόφασης των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες» (Β' 1160). Η απαλλαγή ισχύει από το φορολογικό έτος 2026 και εφεξής για συνολικό αριθμό έως δέκα (10) ακινήτων ανά εκμισθωτή: α) από την έκδοση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας της Σ.Υ.Δ., εφόσον αυτή δεν ανακληθεί και β) καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σχετικής σύμβασης μίσθωσης ακινήτου. Αν η μίσθωση λήξει με οποιονδήποτε τρόπο κατά τη διάρκεια ενός έτους, χωρίς να ανανεωθεί, η απαλλαγή δεν ισχύει για το έτος λήξης της μίσθωσης. Σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας της Σ.Υ.Δ, κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, η απαλλαγή της παρούσας αίρεται από την ημερομηνία της ανάκλησης της άδειας.»

Άρθρο 71

Εξόφληση δαπανών στρατιωτικών νοσοκομείων και Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 25 του ν. 4494/2017

Στο άρθρο 25 του ν. 4494/2017 (Α' 165), περί εξόφλησης δαπανών των στρατιωτικών νοσοκομείων και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού, προστίθεται παρ. 4 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 25 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 25

Εξόφληση δαπανών στρατιωτικών νοσοκομείων και Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού

1. Οι δαπάνες προμήθειας φαρμάκων, υγειονομικού υλικού, ορθοπεδικού υλικού, χημικών αντιδραστηρίων και παροχής υπηρεσιών των στρατιωτικών νοσοκομείων και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.), που πραγματοποιήθηκαν από τις 22.7.2022, ήτοι από την επομένη της δημοσίευσης του ν. 4958/2022 (Α' 142), έως και τη δημοσίευση του παρόντος, δύνανται να εξοφληθούν, κατά παρέκκλιση των άρθρων 66, 68 και 132 του ν. 4270/2014 (Α' 143), του ν. 4412/2016 (Α' 147) και του π.δ. 80/2016 (Α' 145).
2. Οι δαπάνες προμήθειας φαρμάκων, υγειονομικού υλικού, ορθοπεδικού υλικού, χημικών αντιδραστηρίων και παροχής υπηρεσιών των στρατιωτικών νοσοκομείων και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., που πραγματοποιήθηκαν από τις 25.5.2024, ήτοι από την επομένη της έναρξης ισχύος του ν. 5110/2024 (Α' 75), έως και τη δημοσίευση του παρόντος, δύνανται να εξοφληθούν, κατά παρέκκλιση των άρθρων 66, 68 και 132 του ν. 4270/2014 (Α' 143), του ν. 4412/2016 (Α' 147) και του π.δ. 80/2016 (Α' 145)

3. Οι δαπάνες προμήθειας φαρμάκων, υγειονομικού υλικού, ορθοπεδικού υλικού, χημικών αντιδραστηρίων και παροχής υπηρεσιών των στρατιωτικών νοσοκομείων και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., που πραγματοποιήθηκαν από τις 10.5.2025, ήτοι από την επομένη της έναρξης ισχύος του ν. 5195/2025 (Α' 73), έως και τη δημοσίευση του παρόντος, δύνανται να εξοφληθούν, κατά παρέκκλιση των άρθρων 66, 68 και 132 του ν. 4270/2014, του ν. 4412/2016 και του π.δ. 80/2016.

4. Οι δαπάνες προμήθειας φαρμάκων, υγειονομικού υλικού, ορθοπεδικού υλικού, χημικών αντιδραστηρίων και παροχής υπηρεσιών των στρατιωτικών νοσοκομείων και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., που πραγματοποιήθηκαν από την 1η.11.2025, ήτοι από την επομένη της έναρξης ισχύος του ν. 5243/2025 (Α' 187), έως και τη δημοσίευση του παρόντος, δύνανται να εξοφληθούν, κατά παρέκκλιση των άρθρων 66, 68 και 132 του ν. 4270/2014, του ν. 4412/2016 και του π.δ. 80/2016.»

Άρθρο 72

Θέσπιση υποχρεωτικής ετήσιας εισφοράς υπέρ της λειτουργίας των παιδικών εξοχών του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ίδρυμα Μέριμνας και Αριστείας Ελληνικής Αστυνομίας» - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 16 ν. 4703/2020

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4703/2020 (Α' 131), περί Ιδρύματος Μέριμνας και Αριστείας της Ελληνικής Αστυνομίας, προστίθεται περ. δ) ως εξής:

«δ) Από την υποχρεωτική εφάπαξ ετήσια εισφορά του εν ενεργεία ένστολου και πολιτικού προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, υπέρ του σκοπού της περ. α) της παρ. 2. Το χρηματικό ύψος της εισφοράς ορίζεται στο ποσό των οκτώ (8) ευρώ και σαράντα (40) λεπτών. Η εισφορά παρακρατείται από τη μισθοδοσία του μηνός Μαΐου εκάστου έτους, αποδίδεται από τη Διεύθυνση Εκκαθάρισης Μισθοδοσίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και Επιτελικού Σχεδιασμού (Γ.Δ.Ο.Ε.Σ.) του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη σε τραπεζικό λογαριασμό που υποδεικνύεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος και εγγράφεται στον ετήσιο προϋπολογισμό αυτού (Α.Λ.Ε. 1140916).»

2. Ειδικά η εισφορά που αφορά στο έτος 2026 καταβάλλεται τον επόμενο μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, δύνανται να αναπροσαρμόζεται το ύψος της εισφοράς της περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4703/2020.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄

ΑΣΦΑΛΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΧΡΗΣΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 73

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας Ενότητας είναι η ενίσχυση της οδικής ασφάλειας κατά τη χρήση ελαφρών προσωπικών ηλεκτρικών οχημάτων, η πρόληψη ατυχημάτων και, ιδίως, η

αυξημένη προστασία των νέων από τους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση και τη διάθεση των οχημάτων αυτών.

Άρθρο 74 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο της παρούσας Ενότητας είναι:

- α) η αυστηροποίηση των κυρώσεων για την κυκλοφορία Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων (Ε.Π.Η.Ο.) σε οδούς αυξημένης επικινδυνότητας,
- β) η απαγόρευση οδήγησης Ε.Π.Η.Ο. από ανηλίκους κάτω των δεκαεπτά (17) ετών,
- γ) η θέσπιση υποχρέωσης των οδηγών Ε.Π.Η.Ο. να φέρουν έγγραφο ταυτοποίησης και αποδεικτικό ασφάλισης,
- δ) ο περιορισμός της κυκλοφορίας των Ε.Π.Η.Ο. στις προβλεπόμενες λωρίδες κυκλοφορίας,
- ε) η καθιέρωση υποχρεωτικής ασφαλιστικής κάλυψης για την κυκλοφορία των Ε.Π.Η.Ο.,
- στ) η απαγόρευση της πώλησης, της εκμίσθωσης και της διάθεσης Ε.Π.Η.Ο. σε ανηλίκους κάτω των δεκαεπτά (17) ετών, η επαλήθευση της ηλικίας των αποκτώντων ή χρησιμοποιούντων τα οχήματα αυτά και
- ζ) η πρόβλεψη κυρώσεων για τους πωλητές, παρόχους και εκμισθωτές που παραβαίνουν τις σχετικές υποχρεώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΗΣΗΣ**

Άρθρο 75 **Αυστηροποίηση κυρώσεων για την κυκλοφορία Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων σε οδό με επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας άνω των πενήντα (50) χιλιομέτρων την ώρα - Τροποποίηση περ. β) παρ. 12 άρθρου 24 Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας**

Στην περ. β) της παρ. 12 του άρθρου 24 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 5209/2025, Α΄ 100), περί ορίων ταχύτητας, οι λέξεις «στην κατηγορία Ε1-Α» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην κατηγορία Ε3-Α» και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Ειδικά για τα Ε.Π.Η.Ο.:

- α) η οδήγηση κατά παράβαση του πρώτου εδαφίου της παρ. 6:
 - αα) με ταχύτητα έως και τριάντα πέντε (35) χιλιόμετρα την ώρα, κατατάσσεται στην κατηγορία Ε1-Α και η θέση του σε κυκλοφορία κατατάσσεται στην κατηγορία Ε2-Α,
 - αβ) με ταχύτητα άνω των τριάντα πέντε (35) χιλιομέτρων την ώρα κατατάσσεται στην κατηγορία Ε2-Α και η θέση του σε κυκλοφορία κατατάσσεται στην κατηγορία Ε3-Α,
- β) η οδήγηση κατά παράβαση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6 κατατάσσεται στην κατηγορία Ε3-Α.»

Άρθρο 76**Ειδικοί κανόνες για οδηγούς Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων - Τροποποίηση παρ. 5 και 15 και αντικατάσταση παρ. 10 άρθρου 44 Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας**

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 44 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 5209/2025, Α' 100), περί ειδικών κανόνων για τους οδηγούς ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών, τρίτροχων οχημάτων και Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων, οι λέξεις «της υποπερ. β)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του στοιχείου ββ) της υποπερ. β)» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Σε οδούς, οι οποίες έχουν λωρίδα κυκλοφορίας για την κίνηση ποδηλάτων ή μοτοποδηλάτων, απαγορεύεται στους οδηγούς αυτών και των Ε.Π.Η.Ο. του στοιχείου ββ) της υποπερ. β) της περ. 17 του άρθρου 4, περί ορισμών, να χρησιμοποιούν το υπόλοιπο του οδοστρώματος.»

2. Η παρ. 10 του άρθρου 44 του Κ.Ο.Κ. αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Οι οδηγοί των Ε.Π.Η.Ο. της περ. 17 του άρθρου 4, πλην των Ε.Π.Η.Ο. του στοιχείου αδ) της υποπερ. α) της ίδιας περίπτωσης, πρέπει να έχουν συμπληρώσει την ηλικία των δεκαεπτά (17) ετών.»

3. Στην παρ. 15 του άρθρου 44 του Κ.Ο.Κ., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθενται περ. γ) και δ), β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«15. Οι παραβάσεις των παρ. 1 έως 14 κατατάσσονται στην κατηγορία Ε1-Α πλην:

α) των παραβάσεων των περ. στ) και ζ) της παρ. 1 που κατατάσσονται στην κατηγορία Ε3-Β, με εξαίρεση τις παραβάσεις της περ. ε) της παρ. 1 που κατατάσσονται στην κατηγορία Ε3-Β, εκτός εάν τιμωρούνται βαρύτερα με άλλη διάταξη,

β) της παράβασης της παρ. 7 που κατατάσσεται στην κατηγορία Ε2-Α και στην κατηγορία Σ,

γ) της παράβασης της παρ. 4 που κατατάσσεται στην κατηγορία Ε2-Α και

δ) της παράβασης της παρ. 10 που κατατάσσεται στην κατηγορία Ε2-Α.

Αν το Ε.Π.Η.Ο. της περ. δ) του πρώτου εδαφίου είναι ιδιωτικής χρήσης, επιπλέον του επιβαλλομένου διοικητικού προστίμου, το όχημα ακινητοποιείται υποχρεωτικά, αφαιρείται από τον κάτοχο του και φυλάσσεται, σύμφωνα με την υπ' αρ. 30870/6.10.1983 κοινή απόφαση των Υπουργών Συγκοινωνιών και Δημοσίας Τάξης «Περιπτώσεις και τρόπος ακινητοποίησης μηχανοκινήτων οχημάτων και μοτοποδηλάτων καθώς και μεταφορά τους» (Β' 603), από τα αρμόδια αστυνομικά όργανα για είκοσι (20) ημέρες.»

Άρθρο 77**Έγγραφα τα οποία πρέπει να φέρει ο οδηγός Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 103 Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας**

Στην παρ. 1 του άρθρου 103 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 5209/2025, Α' 100), περί εγγράφων τα οποία πρέπει να φέρει ο οδηγός, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «των ποδηλάτων» διαγράφονται οι λέξεις «και των Ε.Π.Η.Ο.», β) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο οδηγός οδικού οχήματος, όταν οδηγεί, φέρει:

α) τη νόμιμη άδεια οδήγησης σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή,
 β) την άδεια κυκλοφορίας του οχήματος,
 γ) το αποδεικτικό ασφάλισης,
 δ) την απόδειξη πληρωμής των τελών κυκλοφορίας,
 ε) κατά περίπτωση:
 εα) την ειδική άδεια οδήγησης οδηγού επιβατικού δημοσίας χρήσης αυτοκινήτου,
 εβ) το Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Ικανότητας,
 εγ) το Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης Οδηγού Οχημάτων Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ADR) και τα λοιπά έγγραφα που απαιτεί η Ευρωπαϊκή Συμφωνία για τη Διεθνή Οδική Μεταφορά Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ADR), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 1741/1987 (Α' 225),
 εδ) το δελτίο τεχνικού ελέγχου,
 εε) την κάρτα ελέγχου καυσαερίων,
 εστ) τη βεβαίωση καλής λειτουργίας ταχογράφου,
 εζ) τη βεβαίωση περιοριστή ταχύτητας και
 εη) το σχετικό αυτοκόλλητο σήμα, καθώς και
 στ) οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, βεβαίωση, ή πιστοποιητικό απαιτείται ανάλογα με την κατηγορία του οχήματος από τις ειδικές διατάξεις.
 Οι οδηγοί των ποδηλάτων από δώδεκα (12) ετών και άνω φέρουν, όταν οδηγούν, οποιοδήποτε νόμιμο έγγραφο ταυτοποίησης προσώπου. Οι οδηγοί των Ε.Π.Η.Ο. φέρουν, όταν οδηγούν, οποιοδήποτε νόμιμο έγγραφο ταυτοποίησης προσώπου και αποδεικτικό ασφάλισης. Για τα Ε.Π.Η.Ο. που διατίθενται από αδειοδοτημένους παρόχους κοινόχρηστης κινητικότητας, το αποδεικτικό ασφάλισης δύναται να επιδεικνύεται ηλεκτρονικά μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του παρόχου.
 Ειδικά τα οχήματα που είναι μισθωμένα από εταιρείες ενοικιαζόμενων αυτοκινήτων ή χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), φέρουν μόνο αντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας, ενώ δεν υποχρεούνται να φέρουν το αποδεικτικό ασφάλισης και την απόδειξη πληρωμής των τελών κυκλοφορίας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΣΦΑΛΙΣΗ, ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 78

Υποχρέωση ασφάλισης Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων - Προσθήκη άρθρου 27Α στον ν. 4784/2021

Στον ν. 4784/2021 (Α' 40) προστίθεται άρθρο 27Α ως εξής:

«Άρθρο 27Α

Υποχρέωση ασφάλισης οδηγού Ε.Π.Η.Ο.

1. Οι κύριοι ή κάτοχοι των Ε.Π.Η.Ο. της περ. 17 του άρθρου 4 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ., ν. 5209/2025, Α' 100), πλην των Ε.Π.Η.Ο. του στοιχείου αδ) της υποπερ. α) της ίδιας περίπτωσης υποχρεούνται σε ασφάλιση γενικής αστικής ευθύνης έναντι τρίτου για την κυκλοφορία των οχημάτων αυτών. Η ασφαλιστική κάλυψη καλύπτει υποχρεωτικά τις

σωματικές βλάβες, τον θάνατο και τις υλικές ζημιές που προκαλούνται από την κυκλοφορία του Ε.Π.Η.Ο. του πρώτου εδαφίου και καταλαμβάνει και την αστική ευθύνη του οδηγού για ποσό ύψους τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ανά περιστατικό και συνολικά κατ' έτος για όλα τα περιστατικά. Σε περίπτωση κάλυψης προσωπικού ατυχήματος νόμιμου οδηγού του Ε.Π.Η.Ο., το ελάχιστο ποσό κάλυψης για μόνιμη ολική ανικανότητα, μόνιμη μερική ανικανότητα και απώλεια ζωής από ατύχημα ανά περιστατικό και συνολικά κατ' έτος για όλα τα περιστατικά ορίζεται στο ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

2. Η ασφάλιση παρέχεται με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι προβλεπόμενοι από την παρ. 10 του άρθρου 44 του Κ.Ο.Κ. όροι χρήσης και κυκλοφορίας των Ε.Π.Η.Ο. και αποδεικνύεται με το ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή βεβαίωση ασφαλιστικής κάλυψης που εκδίδεται από την ασφαλιστική εταιρεία, από τα οποία προκύπτουν τα στοιχεία του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, ο σειριακός αριθμός του Ε.Π.Η.Ο., οι ασφαλιζόμενοι κίνδυνοι, η διάρκεια, τα ποσά και οι όροι παροχής της ασφαλιστικής κάλυψης.

3. Για τα Ε.Π.Η.Ο. που διατίθενται από αδειοδοτημένους παρόχους κοινόχρηστης κινητικότητας, η ασφαλιστική υποχρέωση δύναται να εκπληρώνεται μέσω ασφαλιστηρίου συμβολαίου στόλου.

4. Σε περίπτωση παράβασης της παρ. 1, εφαρμόζεται η περ. γγ) της παρ. 4 του άρθρου 5 του π.δ. 237/1986 (Α' 110), περί κυρώσεων σε περίπτωση έλλειψης ασφαλιστικής κάλυψης και επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.

5. Το παρόν εφαρμόζεται αποκλειστικά στα Ε.Π.Η.Ο. που δεν εμπίπτουν στην έννοια του αυτοκινήτου οχήματος, σύμφωνα με την περ. α) του άρθρου 1 του π.δ. 237/1986, ως προς τα οποία ισχύουν οι προβλέψεις του ως άνω π.δ..»

Άρθρο 79

Απαγόρευση πώλησης, εκμίσθωσης και διάθεσης Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων σε ανηλίκους κάτω των δεκαεπτά (17) ετών - Προσθήκη άρθρου 27B στον ν. 4784/2021

Στον ν. 4784/2021 (Α' 40) προστίθεται άρθρο 27B ως εξής:

«Άρθρο 27B

Απαγόρευση πώλησης, εκμίσθωσης και διάθεσης Ε.Π.Η.Ο. σε ανηλίκους

1. Απαγορεύονται η πώληση, η εκμίσθωση και η διάθεση Ε.Π.Η.Ο. της περ. 17 του άρθρου 4 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 5209/2025, Α' 100), σε ανηλίκους κάτω των δεκαεπτά (17) ετών.

2. Όποιος πωλεί, εκμισθώνει ή διαθέτει Ε.Π.Η.Ο. της παρ. 1 με οποιονδήποτε τρόπο, υποχρεούται να εξακριβώνει την ηλικία του προσώπου στο οποίο προσφέρονται, ζητώντας την επίδειξη έγχαρτου ή ψηφιακού ταυτοποιητικού δημοσίου εγγράφου που αποδεικνύει την ηλικία ή μέσω της λειτουργικότητας επαλήθευσης της ηλικίας της παρ. 11 του άρθρου 80 του ν. 4954/2022 (Α' 136), περί ψηφιακού αποθετηρίου εγγράφων και της παρ. 5 του άρθρου 80Α του ν. 4954/2022, περί της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής «KidsWallet».

3. Αν υπάρχει αμφιβολία ως προς την ταυτοπροσωπία ή δεν αποδεικνύεται η ηλικία του προσώπου, ο υπόχρεος δεν προβαίνει στην πώληση, εκμίσθωση ή διάθεση του Ε.Π.Η.Ο. της παρ. 1.»

Άρθρο 80**Μητρώο Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 27Γ και παρ. 4Α στο άρθρο 30 του ν. 4784/2021**

1. Στον ν. 4784/2021 (Α' 40) προστίθεται άρθρο 27Γ ως εξής:

«Άρθρο 27Γ**Μητρώο Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων**

1. Στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών αναπτύσσεται και λειτουργεί ηλεκτρονικό «Μητρώο Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων (Ε.Π.Η.Ο.)» (εφεξής «Μητρώο»), το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ).

2. Αντικείμενο του Μητρώου είναι:

α) η καταγραφή των Ε.Π.Η.Ο. της περ. 17 του άρθρου 4 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ., ν. 5209/2025, Α' 100), πλην των Ε.Π.Η.Ο. του στοιχείου αδ) της υποπερ. α) της ίδιας περίπτωσης, που εισάγονται, πωλούνται, εκμισθώνονται και κυκλοφορούν,

β) η καταγραφή των ιδιοκτητών τους,

γ) η καταγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών τους και

δ) η παροχή των απαραίτητων στοιχείων για τον έλεγχο των Ε.Π.Η.Ο. από τις αρμόδιες αρχές.

3. Όσοι εισάγουν, πωλούν ή έχουν στην κυριότητά τους Ε.Π.Η.Ο. της περ. 17 του άρθρου 4 του Κ.Ο.Κ., πλην των Ε.Π.Η.Ο. του στοιχείου αδ) της υποπερ. α) της ίδιας περίπτωσης, έχουν υποχρέωση καταχώρησης της σχετικής πράξης στο Μητρώο. Την ίδια υποχρέωση καταχώρησης στο Μητρώο των στοιχείων της παρ. 2 έχουν και οι αδειοδοτημένοι πάροχοι κοινόχρηστης κινητικότητας ως προς τα Ε.Π.Η.Ο. του στόλου τους.

4. Στο Μητρώο έχουν πρόσβαση οι αρμόδιες ελεγκτικές αρχές για την εφαρμογή του Κ.Ο.Κ. και η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή.»

2. Στο άρθρο 30 του ν. 4784/2021 προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:

«4Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Προστασίας του Πολίτη, Ανάπτυξης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ορίζονται οι κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων της υποχρέωσης καταχώρησης στο Μητρώο του άρθρου 27Γ, η διαδικασία υλοποίησης του Μητρώου, τα τεχνικά και οργανωτικά μέσα σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137) και κάθε άλλο τεχνικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 27Γ.»

Άρθρο 81**Κυρώσεις πωλητών, παρόχων και εκμισθωτών Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων - Τροποποίηση άρθρου 28 και προσθήκη παρ. 4Β στο άρθρο 30 του ν. 4784/2021**

1. Στο άρθρο 28 του ν. 4784/2021 (Α' 40), περί υποχρεώσεων παρόχων και εκμισθωτών Ε.Π.Η.Ο., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, πριν από τη λέξη

«παρόχων» προστίθεται η λέξη «πωλητών», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, οι λέξεις «του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρ. 1 και 2», γ) προστίθεται παρ. 4 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 28 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 28

Υποχρεώσεις πωλητών, παρόχων και εκμισθωτών Ε.Π.Η.Ο.

1. Οι εταιρείες εκμίσθωσης ή παροχής προς κοινή χρήση Ε.Π.Η.Ο.:

- α) παρέχουν ή εκμισθώνουν προς χρήση Ε.Π.Η.Ο. σύμφωνα με το Κεφάλαιο Β΄,
- β) παρέχουν δεδομένα από την κίνηση των Ε.Π.Η.Ο., όταν ζητηθούν από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ή τη δημοτική αρχή, όπου δραστηριοποιείται ο πάροχος ή ο εκμισθωτής,
- γ) παρέχουν δεδομένα από την κίνηση των Ε.Π.Η.Ο. όταν ζητηθούν από τον Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. και τον Ο.Σ.Ε.Θ. Α.Ε. αντίστοιχα, όταν ο πάροχος ή ο εκμισθωτής δραστηριοποιείται στην περιοχή αρμοδιότητάς τους.

2. Οι εταιρείες παροχής προς κοινή χρήση Ε.Π.Η.Ο. χρησιμοποιούν τα κατάλληλα τεχνολογικά μέσα για τον ασύρματο εντοπισμό της θέσης του κάθε Ε.Π.Η.Ο. που διαθέτουν, δεν επιτρέπουν την υπέρβαση της ταχύτητας των είκοσι πέντε (25) χιλιομέτρων ανά ώρα ή όποιας άλλης ταχύτητας οριστεί, καθώς και την κίνηση σε οδούς και περιοχές που θα υποδείξει, σε κάθε περίπτωση, η δημοτική αρχή σύμφωνα με το άρθρο 55 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ., ν. 5209/2025, Α΄ 100) ή ο Γενικός Γραμματέας Ναυτιλίας και Λιμένων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για τους λιμένες με φορέα διαχείρισης νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, ή ο Γενικός Γραμματέας Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης του Υπουργείου Τουρισμού για τους τουριστικούς λιμένες ή ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης λιμένα, σύμφωνα με το άρθρο 56 του Κ.Ο.Κ. ή το άρθρο 19 του ν. 2932/2001 (Α΄ 145), κατόπιν γνωμοδότησης της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής.

3. Οι εταιρείες που εκμισθώνουν ή παρέχουν προς κοινή χρήση Ε.Π.Η.Ο. και δεν καλύπτουν τις απαιτήσεις των παρ. 1 και 2 τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ. Τα διοικητικά πρόστιμα επιβάλλονται σύμφωνα με την κοινή απόφαση υπ' αρ. 7350/2014 (Β΄ 807) των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Τουρισμού από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (ΠΥΤ) και αποτελούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού. Στην περίπτωση που η παράβαση διαπιστωθεί μετά από έλεγχο των αρμόδιων για την τήρηση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας οργάνων, τα όργανα αυτά ενημερώνουν άμεσα την αρμόδια ΠΥΤ για την επιβολή των διοικητικών προστίμων.

4. Οι εταιρείες που πωλούν, διαθέτουν ή εκμισθώνουν Ε.Π.Η.Ο. της περ. 17 του άρθρου 4 του Κ.Ο.Κ. πλην των Ε.Π.Η.Ο. του στοιχείου αδ) της υποπερ. α) της ίδιας περίπτωσης, σε ανηλίκους κάτω των δεκαεπτά (17) ετών, και δεν τηρούν τις απαιτήσεις των άρθρων 27Α ή 27Β τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ, το οποίο επιβάλλεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, τηρουμένου σε κάθε περίπτωση του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α΄ 45), περί προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου.»

2. Στο άρθρο 30 του ν. 4784/2021 προστίθεται παρ. 4Β ως εξής:

«4Β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Προστασίας του Πολίτη και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου της παρ. 4 του άρθρου

28, τα στοιχεία που διαβιβάζονται από την Ελληνική Αστυνομία στην Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή και τα στοιχεία που πρέπει να θέτουν οι πωλητές, πάροχοι και εκμισθωτές στη διάθεση της Αρχής.»

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΜΗ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΚΑΝΝΑΒΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 82
Σκοπός

Σκοπός της παρούσας Ενότητας είναι η ενίσχυση της προστασίας της δημόσιας υγείας από την παραγωγή, διάθεση, αγορά, πώληση και διακίνηση μη επιτρεπόμενων προϊόντων κάνναβης.

Άρθρο 83
Αντικείμενο

Αντικείμενο της παρούσας Ενότητας είναι η ρύθμιση των μη επιτρεπόμενων προϊόντων κάνναβης, η επικαιροποίηση του σχετικού κανονιστικού πλαισίου και η ενίσχυση των ελέγχων και των κυρώσεων για την παράνομη παραγωγή, εμπορία και διακίνησή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΜΗ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΝΝΑΒΗΣ

Άρθρο 84
Απαγόρευση παραγωγής, διάθεσης, αγοράς, πώλησης και διακίνησης μη επιτρεπόμενων προϊόντων κάνναβης - Προσθήκη παρ. 3B στο άρθρο 1 του ν. 4139/2013

Στο άρθρο 1 του ν. 4139/2013 (Α΄ 74), περί ορισμού ναρκωτικών, προστίθεται παρ. 3B, ως εξής:

«3B. Με την εξαίρεση των προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης που παρασκευάζονται και διατίθενται με βάση τα άρθρα 2Α έως και 2Ζ, απαγορεύεται η παραγωγή, εμπορία, αγορά, πώληση και εν γένει διακίνηση κάθε είδους προϊόντος που:

- α) προορίζεται για άτμιση, εισπνοή, καύση, κάπνισμα ή για χρήση δια της αναπνευστικής οδού και
- β) αποτελείται από αποξηραμένα ή μη φυτά (ολόκληρα ή τμήματα αυτών, ακέραια ή τεμαχισμένα) ή μείγμα φυτών ή μείγμα βοτάνων ή συνδυασμό των παραπάνω, στα οποία ανιχνεύονται ουσίες (μεταβολίτες) φυσικής ή μη φυσικής προέλευσης με κανναβομιμητική ή ψυχοτρόπο δράση, οι οποίες έχουν ενσωματωθεί στο προϊόν μετά από οποιαδήποτε διαδικασία προσθήκης ή επεξεργασίας, όπως μέσω ψεκασμού, εκνεφώματος, ανάμειξης, πρόσμιξης με άλλες ουσίες ή άλλου τρόπου επεξεργασίας. Η απαγόρευση της

παρούσας ισχύει ανεξαρτήτως της χρήσης για την οποία προορίζονται τα προϊόντα των περ. α) και β).

Τα προϊόντα των περ. α) και β) δεν συνιστούν προϊόντα κάνναβης κατά την έννοια της περ. δ) της παρ. 1Α του άρθρου 2Α. Οι παραβάτες της παρούσας τιμωρούνται με τις ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 20...».

Άρθρο 85

Ορισμός προϊόντων κάνναβης - Τροποποίηση παρ. 1Α και προσθήκη παρ. 1Β στο άρθρο 2Α του ν. 4139/2013

Στο άρθρο 2Α του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί έγκρισης εγκατάστασης και λειτουργίας μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1Α, αα) η περ. δ) αντικαθίσταται, αβ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) προστίθεται παρ. 1Β και οι παρ. 1Α και 1Β διαμορφώνονται ως εξής:

«1Α. Για τους σκοπούς των άρθρων 2Α έως 2ΙΖ, χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) Τελικό προϊόν φαρμακευτικής κάνναβης: Προϊόν που περιέχει, είτε ως μόνο ενεργό συστατικό (δραστική ουσία), για τις ενδείξεις που καθορίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ουσία των ποικιλιών κάνναβης του είδους «*Cannabis sativa L*», περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) > 0,2% είτε ως μόνα ενεργά συστατικά (δραστικές ουσίες), για τις ενδείξεις που καθορίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ουσία των ποικιλιών κάνναβης του είδους «*Cannabis Sativa L*», περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) > 0,2% και έναν ή περισσότερους μεταβολίτες του φυτού «*Cannabis sativa L*».

β) Δραστική ουσία (Ενεργό συστατικό) τελικού προϊόντος φαρμακευτικής κάνναβης: Ουσία των ποικιλιών κάνναβης του είδους «*Cannabis sativa L*» περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) > 0,2%, η οποία, όταν χρησιμοποιείται στην παραγωγή του εν λόγω προϊόντος, καθίσταται ενεργό συστατικό ή η παραπάνω ουσία σε συνδυασμό με έναν ή περισσότερους μεταβολίτες του φυτού «*Cannabis sativa L*» οι οποίες, όταν χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του εν λόγω προϊόντος, καθίστανται ενεργά συστατικά, σε συνδυασμό με τις εκάστοτε καθοριζόμενες και εγκρινόμενες ενδείξεις, της κείμενης νομοθεσίας.

γ) Περιεκτικότητα του τελικού προϊόντος φαρμακευτικής κάνναβης: Η περιεκτικότητα σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) και, εφόσον υπάρχουν και τεκμηριώνονται, του ή των μεταβολιτών του φυτού «*Cannabis sativa L*».

δ) Προϊόντα κάνναβης: Τα επιτρεπόμενα προϊόντα κάνναβης, που προκύπτουν από την καλλιέργεια ποικιλιών κάνναβης του είδους *Cannabis Sativa L*, τα οποία διατίθενται στο καταναλωτικό κοινό λιανικώς και ανήκουν σε μία (1) από τις ακόλουθες κατηγορίες:

δα) καλλυντικά και διατροφικά συμπληρώματα, που πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του παρόντος,

δβ) προϊόντα που περιέχουν αποκλειστικά κανναβιδιόλη (CBD).

Από τον ορισμό της περ. δ) εξαιρούνται:

α) τα τρόφιμα κατά την έννοια του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε

θέματα ασφαλείας των τροφίμων (L 31), με εξαίρεση των διατροφικών συμπληρωμάτων της υποπερ. α),

β) οι παιδικές τροφές,

γ) τα προϊόντα καπνού ή άτμισης,

δ) τα προϊόντα των παρ. 3Α και 3Β του άρθρου 1 του παρόντος,

ε) τα προϊόντα φαρμακευτικής κάνναβης που παρασκευάζονται και διατίθενται λιανικώς σύμφωνα με τα άρθρα 2Α έως 2Ζ του παρόντος.

1Β. Εκτός των προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης οι μεταποιητικές μονάδες επεξεργασίας και παραγωγής τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης που είναι εγκατεστημένες και λειτουργούν νομίμως με βάση τις διατάξεις των άρθρων 2Α έως 2Ζ, δύνανται να παραγάγουν, κατέχουν, αποθηκεύουν, διακινούν, μεταφέρουν και πωλούν προϊόντα κάνναβης όπως αυτά ορίζονται στην περ. δ) της παρ. 1Α.».

Άρθρο 86

Επιχειρήσεις εμπορίου προϊόντων κάνναβης ως σημεία εμπορίας, πώλησης και διάθεσης προϊόντων κάνναβης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 47 ν. 5302/2026

Στην παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 5302/2026 (Α' 78), περί επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης ως αποκλειστικών σημείων εμπορίας, πώλησης και διάθεσης προϊόντων κάνναβης, μετά από τις λέξεις «στην περ. δ) της παρ. 1Α του άρθρου 2Α του ν. 4139/2013 (Α' 74)», διαγράφονται οι λέξεις «περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) μέχρι 0,3% τα οποία προκύπτουν από την καλλιέργεια ποικιλιών κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) μέχρι 0,3% ή/και προϊόντα που εμπεριέχουν κανναβιδιόλη (CBD)» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Επιχειρήσεις εμπορίου προϊόντων κάνναβης, αποτελούν: α) Οι επιχειρήσεις, νομίμως αδειοδοτημένες σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 48, περί διαδικασίας αδειοδότησης και λειτουργίας των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης και εγγεγραμμένες στο μητρώο του άρθρου 49, περί σύστασης μητρώου επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης και εποπτείας αυτών, οι οποίες έχουν ως δραστηριότητα την εμπορία, πώληση και διάθεση προϊόντων κάνναβης προς το καταναλωτικό κοινό λιανικώς, κατά τα οριζόμενα στην περ. δ) της παρ. 1Α του άρθρου 2Α του ν. 4139/2013 (Α' 74), καθώς και β) τα αδειοδοτημένα φαρμακεία από τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της εκάστοτε Περιφερειακής Ενότητας.»

Άρθρο 87

Διαδικασία αδειοδότησης και λειτουργίας των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης - Προσθήκη περ. η) στο άρθρο 48 ν. 5302/2026

Στην παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 5302/2026 (Α' 78), περί διαδικασίας αδειοδότησης και λειτουργίας των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης, προστίθεται περ. η) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο νόμιμος εκπρόσωπος ή διαχειριστής ή ιδιοκτήτης της επιχείρησης εμπορίου προϊόντων κάνναβης υποβάλλει αίτηση στην κατά τόπο αρμόδια Περιφέρεια που υπάγεται για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας της επιχείρησής του, προσκομίζοντας τα ακόλουθα δικαιολογητικά έγγραφα:

- α) ισχύον καταστατικό της επιχείρησης εμπορίου προϊόντων κάνναβης από το οποίο προκύπτει ρητά ο σκοπός της, ο οποίος συνίσταται στην εμπορία και διάθεση προϊόντων κάνναβης,
- β) πιστοποιητικό εκπροσώπησης της επιχείρησης εμπορίου προϊόντων κάνναβης που έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης,
- γ) πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας του αιτούντος φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης,
- δ) πιστοποιητικό φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του αιτούντος φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει εκδοθεί έως έναν (1) μήνα πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης,
- ε) αντίγραφο δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή ισχύοντος διαβατηρίου του ιδίου, εάν πρόκειται για ατομική επιχείρηση, και των προσώπων που συμμετέχουν στη διοίκηση της επιχείρησης εμπορίου προϊόντων κάνναβης, εάν πρόκειται για εμπορική ή προσωπική εταιρεία,
- στ) αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης του ιδίου, αν πρόκειται για ατομική επιχείρηση, και των προσώπων που συμμετέχουν στη διοίκηση της επιχείρησης εμπορίου προϊόντων κάνναβης, αν πρόκειται για εμπορική ή προσωπική εταιρεία, που έχει εκδοθεί έως έναν (1) μήνα πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης,
- ζ) υπεύθυνη δήλωση νομίμως υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο ή διαχειριστή ή ιδιοκτήτη της επιχείρησης, από την οποία προκύπτει ρητά ότι τα προϊόντα που διατίθενται από την επιχείρηση εμπορίου προϊόντων κάνναβης δεν περιέχουν χημικώς ανάλογα μόρια των ουσιών Δ9 - τετραϋδροκανναβινόλη (Δ9-THC) και κανναβιδιόλη (CBD) με ψυχοτρόπο δράση κατά τα οριζόμενα στην υπό στοιχείο Δ3γ/οικ.11626/11.3.2025 κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Δικαιοσύνης «Υπαγωγή δραστικών ουσιών στις διατάξεις του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά (Κ.Ν.Ν.), (ν. 3459/2006, Α' 103), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4139/2013 «Νόμος περί εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλες διατάξεις» (Α' 74)» (Β' 1403), και
- η) υπεύθυνη δήλωση υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο ή διαχειριστή ή ιδιοκτήτη της επιχείρησης ότι τα προϊόντα που θα διατεθούν από την επιχείρηση δεν εμπίπτουν στην απαγόρευση της παρ. 3Β του άρθρου 1 του ν. 4139/2013 και εν γένει δεν τελούν σε παραβίαση του ν. 4139/2013 και οποιασδήποτε άλλης διάταξης νόμου.»

Άρθρο 88

Έλεγχος παραβάσεων των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 50 ν. 5302/2026

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 50 του ν. 5302/2026 (Α' 78), περί ελέγχου παραβάσεων των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης, προστίθενται οι λέξεις «ή για τον εντοπισμό προϊόντων που παράγονται, πωλούνται, διατίθενται ή διακινούνται κατά παράβαση της παρ. 3Β του άρθρου 1 του ν. 4139/2013 (Α' 74)» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατά τους επιτόπιους ελέγχους τα κλιμάκια ελέγχου προβαίνουν και σε έλεγχο εξακρίβωσης της σύνθεσης των προϊόντων ως προς την περιεκτικότητα τετραϋδροκανναβινόλης (THC), καθώς και ως προς την ύπαρξη χημικώς ανάλωτων μορίων των ουσιών Δ9 - τετραϋδροκανναβινόλη (Δ9-THC) και κανναβιδιόλη (CBD) τα οποία έχουν ψυχοτρόπο δράση, κατά τα οριζόμενα στην υπό στοιχείο Δ3γ/οικ.11626/11.3.2025 κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Δικαιοσύνης «Υπαγωγή δραστικών ουσιών στις διατάξεις

του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά (Κ.Ν.Ν.) (ν. 3459/2006, Α' 103), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4139/2013 «Νόμος περί εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλες διατάξεις» (Α' 74)» (Β' 1403) ή για τον εντοπισμό προϊόντων που παράγονται, πωλούνται, διατίθενται ή διακινούνται κατά παράβαση της παρ. 3Β του άρθρου 1 του ν. 4139/2013 (Α' 74).»

Άρθρο 89

Κυρώσεις για παραβάσεις των όρων άδειας και λειτουργίας επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 51 ν. 5302/2026

Στην παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 5302/2026 (Α' 78), περί κυρώσεων για παραβάσεις των όρων άδειας και λειτουργίας επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην αρχή προστίθενται οι λέξεις «Ανεξαρτήτως των κυρώσεων της παρ. 1,», β) οι λέξεις «πάσης φύσεως προϊόντων κάνναβης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προϊόντων κάνναβης κατά παράβαση του παρόντος και του ν. 4139/2013 (Α' 74)», γ) οι λέξεις «με τις ποινές του ν. 4139/2013 (Α' 74)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με τις ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 20 του ν. 4139/2013» και η παρ. 2, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ανεξαρτήτως των κυρώσεων της παρ. 1, η καθ' οιονδήποτε τρόπο διάθεση, διακίνηση, προμήθεια, πώληση και αγορά προϊόντων κάνναβης κατά παράβαση του παρόντος και του ν. 4139/2013 (Α' 74) από επιχειρήσεις εμπορίου προϊόντων κάνναβης τιμωρείται με τις ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 20 του ν. 4139/2013.»

Άρθρο 90

Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 2ΙΣΤ ν. 4139/2013

Στην παρ. 1 του άρθρου 2ΙΣΤ του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, μετά από τις λέξεις «για ιατρικούς σκοπούς», α) προστίθενται οι λέξεις «ή κάτω από 0,3% για την παραγωγή προϊόντων κάνναβης», προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξειδικεύονται οι όροι και προϋποθέσεις που αφορούν στη χορήγηση της έγκρισης εγκατάστασης και λειτουργίας, η υποβολή επιπλέον δικαιολογητικών, το ύψος του παραβόλου, οι προδιαγραφές ασφαλούς φύλαξης των περιοχών καλλιέργειας, των σημείων αποθήκευσης και των μεταποιητικών μονάδων, οι διαδικασίες μεταφοράς, το χρονικό όριο φύλαξης και αποθήκευσης που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, ο τρόπος έγκρισης εισαγωγής και εξαγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού ποικιλιών κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) άνω του 0,2% για ιατρικούς σκοπούς ή κάτω από 0,3% για την παραγωγή προϊόντων κάνναβης από τρίτες χώρες ή κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις εισαγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού και καλλιέργειας από τα ερευνητικά δημόσια εργαστήρια, τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και τον Ελληνικό Γεωργικό Οργανισμό ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ) η διαδικασία ελέγχου για την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων παροχής έγκρισης, η διαδικασία των τακτικών και έκτακτων ελέγχων για τη συνέχιση της πλήρωσης των όρων και προϋποθέσεων παροχής της έγκρισης σε οποιοδήποτε

στάδιο της καλλιεργητικής και μεταποιητικής διαδικασίας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζονται τα ανωτέρω θέματα και για την εφαρμογή της παρ. 1B του άρθρου 2Α».

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε΄ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 91

Παράταση προθεσμίας υποβολής αιτήσεων αδειών διαμονής για προσωρινή απασχόληση στην αγροτική οικονομία

Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων της παρ. 1 του άρθρου δέκατου έκτου του ν. 4783/2021 (Α΄ 38), περί διαδικασίας προσωρινής απασχόλησης πολιτών τρίτων χωρών στην αγροτική οικονομία, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.10.2026.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 92

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2026

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Κυρ. Πιερρακάκης

Γ. Γεραπετρίτης

Νικ. - Γ. Δένδιας

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΓΕΙΑΣ

Θ. Λιβάνιος

Σ. Ζαχαράκη

Σπ. - Άδ. Γεωργιάδης

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μιχ. Χρυσοχοϊδης

Χ. Δήμας

Στ. Ν. Παπασταύρου

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Π. Θεοδωρικάκος

Ν. Κεραμέως

Γ. Φλωρίδης

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
Στ. Μενδώνη	Αθ. Πλεύρης	Δ. - Μ. Μιχαηλίδου
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Μ. Σχοινάς	Β. Κικίλιας	Ολ. Κεφαλογιάννη
ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
Δ. Παπαστεργίου	Ε. Τουρνάς	Χρ. - Γ. Σκέρτσος
ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ		
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Νικ. Παπαθανάσης	Ειρ. Αγαπηδάκη	Γ. Κώτσηρας

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

ΓΙΑ ΤΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις»

Ιούλιος 2026

[1]

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 30 Ιουνίου 2026 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από το Τμήμα Α' της Διεύθυνσης Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το Σχέδιο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας με τίτλο: «Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις».

Για την επεξεργασία του εν λόγω Σχεδίου Νόμου συγκροτήθηκε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τον κ. **Μιχάλη Αλέπη**, την κα **Κατερίνα Δασκαλάκη**, τους κ.κ. **Ιωάννη Ριζεάκο**, **Άγγελο Δημάρα**, **Ιωάννη Λυμβαίο** και κα **Δήμητρα Ινές Αγγελή**.

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε η κα **Δήμητρα Ινές Αγγελή**, Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ο.Κ.Ε.

Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες η κα **Ιωάννα Προφύρη**, Επιστημονικό στέλεχος ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ με ειδίκευση σε θέματα φύλων και καταπολέμησης των διακρίσεων και οι κ.κ. **Κίμων Λογοθέτης**, Σύμβουλος Διαχείρισης Κυκλοφορίας, Καθηγητής Κυκλοφοριακής Αγωγής και κ. **Δήμητρης Λογαράς** Κοινωνικός Ανθρωπολόγος - Εμπειρογνώμονας Αναπηρίας/Επιστημονικό Στέλεχος Ε.Σ.Α.μεΑ.

Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχε και είχε τον επιστημονικό συντονισμό του έργου της Επιτροπής, ο κ. **Δημήτρης Μπίμπας**, Επιστημονικός Συνεργάτης της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της σε δύο (2) συνεδριάσεις στις 10 Ιουλίου 2026.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ.....	4
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	11
<i>ΕΙΔΙΚΟ ΘΕΜΑ- ΜΙΚΡΟΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ: ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ</i>	15
ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ	17
ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ	24
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΜΕΤΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	61
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	68

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του Σχ/Ν του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

**«Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές
για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες
διατάξεις»**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Το πλαίσιο άσκησης της κοινωνικής πολιτικής στην Ευρώπη και στην Ελλάδα βρίσκεται σήμερα μπροστά σε ένα σταυροδρόμι σύνθετων διαχειριστικών προκλήσεων και νέων δυναμικών όπως αυτές αναπτύσσονται διεθνώς λόγω της δημογραφικής μεταβολής, της ενεργειακής μετάβασης, των μεταναστευτικών ροών, του στεγαστικού ζητήματος και άλλων ζητημάτων. Για πολλές δεκαετίες, ο βασικός της ρόλος του κοινωνικού κράτους ήταν η προστασία των ευάλωτων πολιτών από τους κοινωνικούς/ οικονομικούς κινδύνους, όπως η φτώχεια, οι ανισότητες, η ανεργία, η ασθένεια, το γήρας, η αναπηρία, και ο κοινωνικός αποκλεισμός. Ωστόσο, οι κοινωνικές, οικονομικές, γεωπολιτικές και δημογραφικές μεταβολές των τελευταίων ετών έχουν αλλάξει σημαντικά το περιβάλλον μέσα στο οποίο διαρθρώνεται και εφαρμόζεται εν συνόλω η κοινωνική πολιτική. Οι διαδοχικές οικονομικές κρίσεις, η πανδημία, οι νέες μορφές εργασίας, η αύξηση του κόστους ζωής, η γήρανση του πληθυσμού, η κλιματική κρίση και η διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων διαμορφώνουν ένα νέο τοπίο, στο οποίο τα παραδοσιακά εργαλεία κοινωνικής προστασίας συχνά αποδεικνύονται ανεπαρκή.

Αναμφίβολα, η σημαντικότερη πρόκληση που συναρτάται με το δημοκρατικό κεκτημένο και την πολιτική σταθερότητα αφορά σήμερα στη διεύρυνση των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων, η οποία οξύνεται σε παγκόσμια κλίμακα. Παρότι η Ευρώπη εξακολουθεί να διαθέτει από τα πιο ανεπτυγμένα συστήματα κοινωνικής προστασίας, η ανισότητα στο εισόδημα, στις ευκαιρίες και στην

πρόσβαση σε βασικά αγαθά βαίνει εντεινόμενη¹. Η άνοδος του κόστους στέγασης, η ενεργειακή φτώχεια, η αδυναμία πολλών νοικοκυριών να ανταποκριθούν στις βασικές τους ανάγκες, αλλά και οι ανισότητες στην πρόσβαση στην υγεία και στην εκπαίδευση δείχνουν ότι η οικονομική ανάπτυξη δεν μεταφράζεται αυτόματα σε κοινωνική ευημερία για όλους. Η κοινωνική πολιτική καλείται, επομένως, όχι μόνο να αντιμετωπίσει την φτώχεια σε διάφορες μορφές, αλλά και να περιορίσει τις βαθύτερες κοινωνικές ανισότητες που απειλούν τη συνοχή των ευρωπαϊκών κοινωνιών.

Το πλαίσιο άσκησης της κοινωνικής πολιτικής επομένως σήμερα μετασχηματίζεται διαρκώς καλύπτοντας όλο το φάσμα των πεδίων παρέμβασης, με σημαντικές υστερήσεις να παρατηρούνται κυρίως στους τομείς προστασίας της αναπηρίας, στη στεγαστική πολιτική και στην υποστήριξη της γονεϊκότητας, την προστασία της μητρότητας (συνδεόμενα έμμεσα με το δημογραφικό ζήτημα).

Με το νομοσχέδιο *«Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις»* του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, επιχειρούνται να θεραπευτούν ορισμένες διαστάσεις αυτής της πολιτικής μετάβασης της κοινωνικής πολιτικής προς ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό πλαίσιο κοινωνικής προστασίας για τους περισσότερο ευάλωτους. Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει σημαντικές και καινοτόμες παρεμβάσεις στους τομείς της αναπηρίας, της παιδικής προστασίας, της στέγασης, της ενίσχυσης υφιστάμενων κοινωνικών προγραμμάτων, καθώς και της αναδιοργάνωσης δομών και διαδικασιών του Υπουργείου, ενώ διευρύνει το πεδίο εφαρμογής σε υφιστάμενα σχήματα κοινωνικής προστασίας που κρίθηκαν επιτυχή κατά την πιλοτική εφαρμογή τους.

Οι κυριότερες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου αφορούν στα εξής:

- ***Μονιμοποίηση του θεσμού του «Προσωπικού Βοηθού»***

¹ <https://www.tanea.gr/print/2025/12/16/world/oi-akraies-anisotites-pou-kathorizoun-ton-21o-aiona/>

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα συμβάλλει ουσιαστικά στην ανεξάρτητη διαβίωση και στην ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνική ζωή, αποκτά πλέον μόνιμο χαρακτήρα και εθνική εμβέλεια.

- ***Ταχεία ανάπτυξη κοινωνικών κατοικιών σε ανενεργά στρατόπεδα (ακίνητα ΤΑΕΘΑ)***

Τροποποιείται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, ώστε να καταστεί δυνατή η υλοποίηση προγραμματικών συμβάσεων που αφορούν ακίνητα του Ταμείου Ακινήτων Εθνικής Άμυνας (ΤΑΕΘΑ). Εισάγεται μία καινοτόμος διαδικασία ταχείας ωρίμανσης των σχετικών έργων, η οποία παρακάμπτει ιδιαίτερα χρονοβόρες διαδικασίες, χωρίς όμως να μειώνεται ο απαιτούμενος θεσμικός έλεγχος. Στις εκτάσεις αυτές θα προβλέπεται η ανέγερση στρατιωτικών και κοινωνικών κατοικιών, καθώς και η δημιουργία των αναγκαίων συνοδών υποδομών, όπως βρεφονηπιακοί σταθμοί, φαρμακεία και καταστήματα τροφίμων, με στόχο την παροχή άμεσων και μόνιμων λύσεων στέγασης για πολίτες και στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων.

- ***Καθολική εφαρμογή της Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης***

Το νομοσχέδιο εισάγει διατάξεις για υφιστάμενα προγράμματα, με κεντρική πρόβλεψη την καθολική εφαρμογή του προγράμματος Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης, το οποίο ενισχύει ουσιαστικά την εθνική πολιτική αποϊδρυματοποίησης.

- ***Επέκταση δημογραφικών και στεγαστικών προγραμμάτων***

Τροποποιούνται οι όροι του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης, ώστε να διευρυνθεί ο κύκλος των ωφελουμένων, ενώ παράλληλα συνεχίζεται απρόσκοπτα η χορήγηση επιδόματος στέγασης στους δικαιούχους του Προγράμματος «Κάλυψη».

- ***Ενίσχυση της αυτονομίας ατόμων με αναπηρία όρασης***

Προβλέπεται η διαδικασία επιμόρφωσης εκπαιδευτών κινητικότητας και δεξιοτήτων, αντιμετωπίζοντας ένα διαχρονικό έλλειμμα εξειδικευμένου προσωπικού που είναι απαραίτητο για την ενίσχυση της αυτονομίας των ατόμων με αναπηρία όρασης.

- **Ψηφιοποίηση υπηρεσιών και συγκρότηση Εθνικής Πύλης Αναπηρίας**

Ρυθμίζεται η λειτουργία της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας μέσω της συστηματικής ενοποίησης των ψηφιακών συστημάτων, όπως η Κάρτα Αναπηρίας, το Ψηφιακό Μητρώο και το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας. Παράλληλα, ιδρύεται νέο Μητρώο Δομών, με στόχο την αποτελεσματικότερη οργάνωση και λειτουργία του συνολικού συστήματος υποστήριξης.

- **Επιχειρησιακή ενίσχυση του Ο.Π.Ε.Κ.Α.**

Διευρύνονται οι σκοποί του ΟΠΕΚΑ και αποσαφηνίζονται οι πόροι που μπορεί να αξιοποιεί, με γνώμονα την εμπειρία και τη διοικητική του τεχνογνωσία. Οι νέες διατάξεις ενισχύουν τον ρόλο του Οργανισμού στη διαχείριση προγραμμάτων ενεργητικής κοινωνικής ένταξης και προνοιακού χαρακτήρα, συμβάλλοντας σε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, καλύτερο συντονισμό και δημοσιονομική ορθότητα.

Με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο επιχειρείται μια συνολική αντιμετώπιση των προαναφερθέντων ζητημάτων εντός 84 άρθρων, τα οποία κατανέμονται σε τρεις διακριτές μείζονες ενότητες (Α, Β, Γ).

Η **Ενότητα Α** υπό το γενικό τίτλο ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑ, ΤΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ περιλαμβάνει 6 Μέρη.

Στο Μέρος Α της Ενότητας περιγράφεται το πλαίσιο θεσμοθέτησης του προσωπικού βοηθού για άτομα με αναπηρία.

Το Μέρος Β περιλαμβάνει τις διατάξεις για εκπαίδευση κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για άτομα με αναπηρία όρασης.

Το Μέρος Γ εμπεριέχει τις διατάξεις για την θεσμοθέτηση της εθνική πύλη αναπηρίας και κάρτα αναπηρίας.

Το Μέρος Δ περιλαμβάνει ρυθμίσεις του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων Και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ), με έμφαση στα αναπηρικά επιδόματα

Το Μέρος Ε περικλείει ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, με έμφαση στην Πρώιμη Παρέμβαση και τη στεγαστική κοινωνική πολιτική.

Στο Μέρος ΣΤ εμπεριέχονται συμπληρωματικές ρυθμίσεις κοινωνικής πολιτικής.

Η **Ενότητα Β** υπό το γενικό τίτλο ΑΣΦΑΛΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΧΡΗΣΤΩΝ περιλαμβάνει 3 Κεφάλαια, με έμφαση στους κανόνες κυκλοφορίας και οδήγησης και στην ασφάλιση, διάθεση και τις κυρώσεις για την παράνομη χρήση Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων (ΕΠΗΟ).

Η **Ενότητα Γ** υπό το γενικό τίτλο ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΜΗ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΝΝΑΒΗΣ περιλαμβάνει διατάξεις για την αυστηροποίηση και τον καλύτερο έλεγχο της διάθεσης των σκευασμάτων κάνναβης από καταστήματα λιανικής πώλησης.

Τέλος, στην **Ενότητα Δ** με τίτλο «ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ» (άρθρο 84) προβλέπεται ο χρόνος έναρξης ισχύος των επιμέρους διατάξεων κατά τα αναλυτικά αναφερόμενα στο άρθρο αυτό.

Επισημαίνεται ότι το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου² αναρτήθηκε στην πλατφόρμα της Ανοιχτής Διακυβέρνησης στις 26/06/2026 ώρα 18:15, με καταληκτική ημέρα ώρα ολοκλήρωσης της διαδικασίας στις 10/07/2026 ώρα 18:15. Δηλαδή

² <https://www.opengov.gr/koinsynoik/?p=9816>

συνολικά, 14 ημέρες. Απεστάλη και στην Ο.Κ.Ε. προς διατύπωση γνώμης στις 30 Ιουνίου 2026 από το Τμήμα Γ' της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, με καταληκτική ημερομηνία στις 8 Ιουλίου 2026.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία δεν υπήρχε μέχρι και τη σύνταξη της παρούσης γνώμης αναρτημένη αιτιολογική έκθεση/έκθεση συνεπειών ρυθμίσεων, γεγονός που δυσχεραίνει περαιτέρω την έγκυρη και έγκαιρη αξιολόγηση των προτεινόμενων διατάξεων, σύμφωνα με τα όσα έχουν αναρτηθεί στη Δημόσια Διαβούλευση.

Ο χρόνος για την αποδοτική επεξεργασία του νομοθετικού υλικού (σ/ν), σε ένα τόσο καίριο και σύνθετο πεδίο πολιτικής όπως η κοινωνική πολιτική, που περιλαμβάνει σημαντικά μέτρα για την αναπηρία, τα παιδιά και τη στεγαστική πολιτική δεν κρίνεται επαρκής για τον αναγνώστη, τους επιστημονικούς και τους κοινωνικούς φορείς. Όπως έχει επανειλημμένα υπογραμμίσει σε προηγούμενες γνώμες της, η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι ο επίσημος χρόνος της διαβούλευσης, πέραν του χρόνου προδιαβούλευσης και συζήτησης με τους κοινωνικούς εταίρους, θα πρέπει να είναι ικανός, ώστε να μπορεί να εκπονηθεί μια πλήρης και συμπεριληπτική γνωμοδότηση, κατόπιν της προβλεπόμενης εκ του νόμου διαδικασίας και των απαραίτητων συνεδριάσεων των οργάνων της. Στις δε περιπτώσεις κατά τις οποίες εισάγεται αναθεωρημένη έκδοση προς ψήφιση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, θα πρέπει να προβλέπεται επιπλέον χρόνος μιας εβδομάδας για την αξιολόγηση των επικαιροποιημένων προτεινόμενων διατάξεων.

Άλλωστε, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο της Ο.Κ.Ε. 2232/1994 (άρθρο 2 παρ. 2) ορίζεται ότι η **Ο.Κ.Ε. διατυπώνει τη γνώμη της μέσα σε προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών και μεγαλύτερη των σαράντα πέντε (45) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτή του θέματος**. Μόνο μετά την πάροδο της προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερών η έλλειψη σχετικής γνώμης δεν εμποδίζει τη λήψη σχετικής απόφασης. Στο επόμενο εδάφιο του ίδιου άρθρου αναφέρεται η δυνατότητα σύντμησης της εν λόγω προθεσμίας σε δεκαπέντε μέρες, μόνο όμως σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις. Το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου

δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί αν εμπίπτει στην κατηγορία του εξαιρετικά κατεπείγοντος, καθώς αφενός τίποτα σχετικό δεν αναφέρεται ούτε στο περιεχόμενο του, ούτε στην σχετική αλληλογραφία που το συνοδεύει, ενώ δεν μπορεί να διαγνωσθεί τέτοια επείγουσα περίπτωση με άλλον τρόπο.

Επισημαίνεται ότι σε αντίστοιχες γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής επί σχεδίων και προτάσεων Κανονισμών και Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αφιερώνεται πολλαπλάσιος χρόνος διαβούλευσης, με ακρόαση φορέων και αξιωματούχων των αρμόδιων Διευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (άνω των 2 μηνών) πριν το τελικό κείμενο εισαχθεί προς ψήφιση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Με βάση τις παραπάνω αρχές, η Ο.Κ.Ε. εκτιμά εισαγωγικά ότι με το υπό εξεργασία νομοσχέδιο εισάγονται ρυθμίσεις οι οποίες απαντούν αρκετά ικανοποιητικά στο πρόταγμα του εκσυγχρονισμού και της βελτίωσης ορισμένων πεδίων άσκησης πολιτικών κοινωνικής προστασίας, ενώ παράλληλα επισημαίνει συμπληρωματικές παρεμβάσεις, οι οποίες δύνανται να λειτουργήσουν βελτιωτικά στη συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις κατά την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής είναι η διατήρηση των κεκτημένων του κοινωνικού κράτους σε μια περίοδο έντονων δημοσιονομικών πιέσεων και νέο αναδυόμενων κινδύνων. Τα κράτη-μέλη καλούνται να χρηματοδοτήσουν ένα ευρύ πλαίσιο κοινωνικών παροχών σε καθεστώς διεθνών ανακατατάξεων, πολυπλοκότητας, οικονομικών προβλημάτων και εσωτερικών αντιφάσεων, όπως η δέσμευση πόρων- κονδυλίων από τον Ευρωπαϊκό Προϋπολογισμό για την Αμυντική της Θωράκιση της ΕΕ .

Παράλληλα, μετεξελίσσονται τα πρότυπα διαχείρισης για τις υπηρεσίες υγείας, την πολιτική επιδομάτων, τη στοχευμένη παρέμβαση σε ευπαθείς ομάδες, τις πολιτικές ένταξης και προγράμματα φροντίδας, την ίδια στιγμή που οι κοινωνικές ανάγκες αυξάνονται. Η γήρανση του πληθυσμού αναδιαμορφώνει τα ασφαλιστικά και υγειονομικά συστήματα, καθώς αυξάνεται το ποσοστό των ηλικιωμένων που χρειάζονται συνταξιοδοτική κάλυψη, ιατρική φροντίδα και μακροχρόνια υποστήριξη. Παράλληλα, η μείωση των γεννήσεων και η συρρίκνωση του ενεργού πληθυσμού περιορίζουν τη φορολογική και ασφαλιστική βάση πάνω στην οποία στηρίζονται τα συστήματα κοινωνικής προστασίας. Το αποτέλεσμα είναι μια διαρκής πίεση για «μεταρρυθμίσεις», οι οποίες συχνά μεταφράζονται σε περιορισμό παροχών ή αυστηροποίηση των όρων πρόσβασης σε αυτές.

Στο σημείο αυτό, η περίπτωση της Ελλάδας είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστική. Η Ελλάδα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει υψηλά ποσοστά φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, χαμηλή αγοραστική δύναμη, μεγάλες δυσκολίες πρόσβασης των νέων σε σταθερή εργασία και στέγη, καθώς και σημαντικές ελλείψεις σε υπηρεσίες φροντίδας, ψυχικής υγείας και υποστήριξης ευάλωτων ομάδων. Με άλλα λόγια, η ελληνική κοινωνική πολιτική εξακολουθεί να λειτουργεί συχνά υπό καθεστώς πίεσης και αποσπασματικότητας, προσπαθώντας να καλύψει μεγάλες ανάγκες με περιορισμένους πόρους.

Παρατηρούμε ότι στο σκέλος της προστασίας των ατόμων με ΑμεΑ απαιτούνται περισσότερες παρεμβάσεις τόσο στο θεσμικό πλαίσιο, όσο και στο πεδίο εφαρμογής, στην ενίσχυση συμμετοχής στα κοινά αλλά και την κοινωνική ζωή. Με τα σημερινά δεδομένα, οι επιδόσεις της χώρας στο πεδίο κάλυψης και προστασίας των ατόμων με αναπηρία δεν είναι ενθαρρυντικές.

Σύμφωνα με το Δελτίο Στατιστικής Πληροφόρησης του Παρατηρητηρίου της ΕΣΑμεΑ ³,

Η κατά κεφαλή εθνική δαπάνη (2022) για παροχές κοινωνικής προστασίας σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ)[i] ανέρχεται στη χώρα σε 5.696,94, όντας κατά 43% χαμηλότερη από τον μέσο όρο της Ε.Ε.-27 (10.013).

Το 2024, η Ελλάδα καταγράφει την χαμηλότερη τιμή στον δείκτη «Επίδραση των κοινωνικών μεταβιβάσεων (εξαιρουμένων των συντάξεων) στη μείωση της φτώχειας» που υπολογίστηκε σε 16,6 μονάδες, όταν σε επίπεδο ΕΕ των 27 καταγράφεται τιμή υπερδιπλάσια, που ανέρχεται σε 34,4.

Οι δαπάνες για κοινωνικές παροχές για την «Αναπηρία» ανέρχονται το 2022 σε 1.901 εκατ. Ευρώ, καταλαμβάνοντας μόλις το 3,8% των δαπανών κοινωνικής προστασίας (δεύτερο χαμηλότερο ποσοστό στην ΕΕ-27), όταν ο μέσος όρος της Ε.Ε.(27) ανερχόταν στο 7%.

Σε κοινωνικό επίπεδο, μία ακόμη σημαντική πρόκληση, τόσο για την Ευρώπη όσο και για την Ελλάδα, είναι η μεταβολή της ίδιας της φύσης της εργασίας. Η ψηφιοποίηση, η αυτοματοποίηση, η εξ αποστάσεως εργασία, οι πλατφόρμες και οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης δημιουργούν νέα δεδομένα ως προς το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα. Από τη μία πλευρά, οι αλλαγές αυτές προσφέρουν δυνατότητες παραγωγικότητας και ευελιξίας. Από την άλλη, όμως, γεννούν σοβαρά ερωτήματα για την εργασιακή ασφάλεια, τα ασφαλιστικά δικαιώματα και την

³ <https://paratiritirioanapirias.gr/el/results/publications/104/koinwnikh-prostasia-sthn-ellada-oi-paroxes-gia-thn-anaphria-katatassoy-n-th-xwra-stis-teleytaies-8eseis-ths-eyrwphs>

προστασία των εργαζομένων που κινούνται εκτός των παραδοσιακών μορφών μισθωτής εργασίας. Αν η κοινωνική πολιτική συνεχίσει να είναι δομημένη αποκλειστικά γύρω από το πρότυπο της σταθερής πλήρους απασχόλησης, κινδυνεύει να αφήσει εκτός προστασίας ένα ολοένα μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού. Συνεπώς, πρέπει να ληφθούν υπόψη όλες οι σύγχρονες μορφές εργασίας που αναδεικνύονται (εξ' αποστάσεως εργασία, τηλεργασία, εργασία σε ψηφιακές πλατφόρμες, ψηφιακοί νομάδες, κλπ) ώστε το πλέγμα κοινωνικής προστασίας να είναι ολιστικό.

Ιδιαίτερα κρίσιμο για τη χώρα μας είναι και το ζήτημα της δημογραφικής γήρανσης. Η αύξηση του προσδόκιμου ζωής αποτελεί αναμφίβολα κοινωνική κατάκτηση, όμως ταυτόχρονα δημιουργεί αυξημένες ανάγκες σε συντάξεις, φροντίδα, υπηρεσίες υγείας και υποστηρικτικές δομές για τους ηλικιωμένους. Στην Ελλάδα, όπου η οικογένεια εξακολουθεί να αναλαμβάνει μεγάλο μέρος της φροντίδας, η πίεση αυτή μεταφέρεται συχνά στα νοικοκυριά και κυρίως στις γυναίκες, οι οποίες επωμίζονται δυσανάλογα το βάρος της άτυπης φροντίδας παιδιών, ηλικιωμένων και εξαρτώμενων μελών. Εδώ αναδεικνύεται μια ακόμη αδυναμία της κοινωνικής πολιτικής: ενώ συχνά αναγνωρίζει τις ανάγκες, δεν διαθέτει πάντα τις αναγκαίες δημόσιες υπηρεσίες και δομές για να τις καλύψει ουσιαστικά.

Παράλληλα, η μετανάστευση και οι προσφυγικές ροές αποτελούν διαρκή πρόκληση για τα ευρωπαϊκά συστήματα κοινωνικής πολιτικής. Το ζήτημα δεν αφορά μόνο τη διαχείριση των συνόρων ή την παροχή επείγουσας ανθρωπιστικής βοήθειας, αλλά και την κοινωνική ένταξη, την πρόσβαση στην εκπαίδευση, την υγεία, τη στέγαση και την εργασία. Η κοινωνική πολιτική καλείται να απαντήσει στο ερώτημα πώς μπορεί να διασφαλιστεί η κοινωνική συνοχή σε πολυπολιτισμικές κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς, στιγματισμό και νέες μορφές⁴ περιθωριοποίησης.

Επιπρόσθετα, η πρόκληση της κλιματικής κρίσης, η οποία συχνά δεν αντιμετωπίζεται ως πεδίο κοινωνικής πολιτικής, ενώ στην πραγματικότητα έχει

⁴ Μπορούμε να αναφέρουμε ένα σύγχρονο παράδειγμα όπως αυτό της Ισπανίας, όπου το θεσμικό πλαίσιο προβλέπει μετανάστες με παιδιά 6-9 ετών που γράφονται στα σχολεία να λαμβάνουν κάρτα παραμονής.

έντονες κοινωνικές συνέπειες. Τα ακραία καιρικά φαινόμενα, οι φυσικές καταστροφές, η ενεργειακή ανασφάλεια και η αύξηση του κόστους βασικών αγαθών πλήττουν περισσότερο τα χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα. Η κοινωνική πολιτική καλείται να ενσωματώσει την έννοια της «δίκαιης μετάβασης», δηλαδή πολιτικές που θα προστατεύουν τους πιο ευάλωτους από το κοινωνικό κόστος της περιβαλλοντικής και ενεργειακής μετάβασης.

Η ανάπτυξη της μικροκινητικότητας αποτελεί μία από τις σημαντικότερες τάσεις στις σύγχρονες αστικές μεταφορές. Τα τελευταία χρόνια, τα Ελαφρά Προσωπικά Ηλεκτρικά Οχήματα (Ε.Π.Η.Ο.), και ιδιαίτερα τα ηλεκτρικά πατίνια, χρησιμοποιούνται ευρέως στις περισσότερες ευρωπαϊκές πόλεις, δημιουργώντας νέες δυνατότητες μετακίνησης αλλά και νέες προκλήσεις για την οδική ασφάλεια.

Η ευρωπαϊκή εμπειρία καταδεικνύει ότι όσο αυξάνεται η χρήση των Ε.Π.Η.Ο., αυξάνεται παράλληλα και η ανάγκη ύπαρξης σαφών κανόνων κυκλοφορίας, κατάλληλων υποδομών και αποτελεσματικών μηχανισμών ελέγχου.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του European Transport Safety Council (ETSC), τα περισσότερα τροχαία ατυχήματα με Ε.Π.Η.Ο. σημειώνονται:

- σε σηματοδοτούμενες διασταυρώσεις,
- κατά τη διέλευση από κόμβους,
- σε περιοχές με αυξημένη κυκλοφορία πεζών,
- κατά τη συνύπαρξη με λεωφορεία και βαρέα οχήματα,
- σε οδούς πολλαπλών λωρίδων κυκλοφορίας.

Η διεθνής εμπειρία έχει επίσης αναδείξει ότι οι σημαντικότεροι παράγοντες πρόκλησης ατυχημάτων είναι:

- η έλλειψη γνώσης των κανόνων κυκλοφορίας,
- η μη χρήση προστατευτικού εξοπλισμού,
- η υπερβολική ταχύτητα,
- η οδήγηση χωρίς εμπειρία,
- η χρήση κινητού τηλεφώνου κατά την οδήγηση,
- η λανθασμένη θέση του οχήματος στο οδόστρωμα.

Οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες έχουν ήδη θεσπίσει ειδικούς κανόνες για τα Ε.Π.Η.Ο., οι οποίοι περιλαμβάνουν περιορισμούς ταχύτητας, υποχρεώσεις των χρηστών και ειδικές ρυθμίσεις για τις εταιρείες εκμίσθωσης.

Από τη συγκριτική αξιολόγηση προκύπτει ότι η Ελλάδα επιλέγει μία από τις αυστηρότερες προσεγγίσεις ως προς την ηλικία χρήσης και την ασφαλιστική κάλυψη. Η επιλογή αυτή κρίνεται θετική, καθώς δίνει προτεραιότητα στην προστασία της ανθρώπινης ζωής.

Ωστόσο, στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες η επιτυχία της μικροκινητικότητας δεν βασίστηκε αποκλειστικά στις κυρώσεις. Βασίστηκε κυρίως:

- στην εκπαίδευση,
- στις ασφαλείς υποδομές,
- στην αποτελεσματική αστυνόμευση,
- στη χρήση τεχνολογίας,
- στη σαφή κατανομή ευθυνών.

Η διεθνής εμπειρία αποδεικνύει ότι οι αυστηρότερες ποινές από μόνες τους δεν αρκούν για τη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων, καθώς απαιτείται μια ολοκληρωμένη πολιτική πρόληψης, η οποία να ξεκινά από την εκπαίδευση του χρήστη και να ολοκληρώνεται με αποτελεσματικό έλεγχο της εφαρμογής των κανόνων.

ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ

Η Ο.Κ.Ε. αναγνωρίζει ότι το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου περιλαμβάνει σειρά ρυθμίσεων που κινούνται σε θετική κατεύθυνση, ιδίως ως προς το σκέλος της επέκτασης του «Προσωπικού Βοηθού», της αναβάθμισης της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας και του Μητρώου δικαιούχων, της θεσμοθέτησης της Πρώιμης Παρέμβασης, της οργάνωσης των παροχών σε άτομα με αναπηρία, της κοινωνικής στεγαστικής πολιτικής, καθώς και του αυστηρότερου πλαισίου για τη χρήση Ε.Π.Η.Ο. και διάθεσης σκευασμάτων φαρμακευτικής κάνναβης.

Αναμφισβήτητα, η καθιέρωση του Προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός» ως μόνιμης υπηρεσίας εθνικής εμβέλειας αποτελεί μια σημαίνουσα παρέμβαση στο πεδίο της κοινωνικής προστασίας, ιδιαίτερα όσον αφορά δικαιούχους τα άτομα με αναπηρία. Η εξέλιξη αυτή αποτελεί ένα σημαντικό πρώτο βήμα για τη σταδιακή διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου πολιτικών ανεξάρτητης διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία στη χώρα μας και ανταποκρίνεται σε ένα διαχρονικό και θεμελιώδες αίτημα του αναπηρικού κινήματος. Η μετατροπή της πιλοτικής εφαρμογής σε μόνιμο θεσμό δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη σταθερή παροχή εξατομικευμένης υποστήριξης, με επίκεντρο τη βούληση, τις επιλογές και τις ανάγκες του ίδιου του ατόμου με αναπηρία, σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 19 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες.

Επιπλέον, η θεσμοθέτηση του προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης (Άρθρα 48-50) κινείται σε γενικές γραμμές στη σωστή κατεύθυνση, υπό το πρίσμα ότι, για πρώτη φορά, επιχειρείται στην Ελλάδα η δημιουργία ενός ενιαίου, ολιστικού πλαισίου υποστήριξης από τη γέννηση έως το 6ο έτος, υπερβαίνοντας το στενό ιατροκεντρικό μοντέλο προσέγγισης. Στο πλαίσιο αυτό, το εν λόγω Νομοσχέδιο εισαγάγει ορισμένες πολύ θετικές τομές, όπως: i) το οικογενειοκεντρικό μοντέλο προσέγγισης, μετατοπίζοντας τις διαδικασίες παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον του παιδιού (στο σπίτι, στον βρεφονηπιακό σταθμό), με στόχο την προώθηση της κοινωνικής ένταξης του παιδιού και της οικογένειας και την αποφυγή της περιθωριοποίησής τους, ii) την αρχή της διεπιστημονικότητας, με τη δημιουργία

ομάδων εξειδικευμένων επιστημόνων από διάφορες ειδικότητες που συνεργάζονται, προκειμένου για τη σφαιρική αξιολόγηση της λειτουργικότητας, καθώς και iii) την κατάρτιση Εξατομικευμένου Σχεδίου Υποστήριξης Οικογένειας (ΕΣΥΟ). Μάλιστα, η βαρύτητα εφαρμογής του εν λόγω Προγράμματος αναδεικνύεται σε πολλαπλά επίπεδα ιδιαίτερα κρίσιμη. Να αναφερθεί χαρακτηριστικά ότι, από οικονομική σκοπιά για παράδειγμα, ο νομπελίστας οικονομολόγος James Heckman (2006) απέδειξε ότι κάθε 1 ευρώ που επενδύεται στην πρώιμη παιδική ηλικία επιστρέφει πολλαπλάσια στην οικονομία μέσω της μείωσης των δαπανών ειδικής αγωγής και της αύξησης της μελλοντικής παραγωγικότητας.

Ωστόσο, και λειτουργώντας αναφορικά με την αξιολόγηση του παρόντος Νομοσχεδίου πάντοτε με γνώμονα τα διεθνή πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (CRPD), τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Άρθρο 3 - Βέλτιστο Συμφέρον του Παιδιού) και τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες για την ίση μεταχείριση, διαπιστώνεται ότι το εν λόγω Νομοσχέδιο περιέχει διατάξεις που ενδέχεται να δημιουργούν έμμεσες ή άμεσες διασταυρούμενες ανισότητες, διοικητικές αγκυλώσεις, καθώς και ζητήματα ασφάλειας δεδομένων, θέματα τα οποία χρήζουν περαιτέρω νομοθετικής ρύθμισης.

Αναφορικά με την αξιολόγηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων στεγαστικής πολιτικής αυτή διενεργείται στη βάση του δικαιώματος της αξιοπρεπούς στέγασης, των ευρωπαϊκών κατευθυντηρίων γραμμών για την ενίσχυση του αποθέματος κοινωνικής κατοικίας, καθώς και της αναγκαιότητας για την προστασία των πλέον κοινωνικά ευάλωτων ομάδων από την οξυμένη στεγαστική κρίση. Άλλωστε, η ΟΚΕ έχει εκπονήσει γνώμη πρωτοβουλίας και σχετικές γνωμοδοτήσεις όπου έχει επισημάνει εγκαίρως το ζήτημα της προσιτής στέγασης και έχει καταθέσει πλέγμα προτάσεων (βλέπετε τελευταία ενότητα).

Στο πλαίσιο αυτό, το Νομοσχέδιο κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, εισάγοντας μάλιστα ορισμένες ιδιαίτερα θετικές τομές, με στόχο την εξασφάλιση προσιτής κατοικίας. Πιο συγκεκριμένα: i) Θεσμοθετείται επί της ουσίας το μοντέλο της κοινωνικής κατοικίας, με την ευρωπαϊκή έννοια του όρου, εστιάζοντας στην κοινωνική μίσθωση (ενοικίαση με χαμηλό αντίτιμο) και τη διατήρηση ενός δημόσιου

αποθέματος ακινήτων, με τη δημιουργία, για πρώτη φορά, ενός οργανωμένου πλαισίου για τη διάθεση ακινήτων του δημοσίου (ή ακινήτων που αποκτώνται για αυτόν τον σκοπό) με χαμηλό, ελεγχόμενο ενοίκιο . ii) Διευρύνεται ο σκοπός και ο ρόλος του ΟΠΕΚΑ, με τον οργανισμό να αναλαμβάνει πλέον ενεργό ρόλο στη διαχείριση και την υλοποίηση των στεγαστικών προγραμμάτων συνδρομής, πέρα από την απλή καταβολή του κλασικού επιδόματος στέγασης. iii) Αξιοποιείται δημόσια περιουσία, με την απλοποίηση διαδικασιών για τη μεταβίβαση, ανακαίνιση και διάθεση κενών κτιρίων που ανήκουν σε υπουργεία, δήμους ή ασφαλιστικά ταμεία, ώστε να μετατραπούν σε κοινωνικές κατοικίες. iv) Προτεραιοποιούνται κοινωνικά ευάλωτες ομάδες, με τα προγράμματα να απευθύνονται πρωτίστως σε νέους, πολύτεκνες οικογένειες, μονογονεϊκές οικογένειες και άτομα με αναπηρία που πλήττονται από το αυξημένο κόστος ζωής.

Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα των συγκεκριμένων μέτρων διακυβεύεται από ορισμένες δομικές αγκυλώσεις, γραφειοκρατικά εμπόδια, ασάφειες γύρω από τα κριτήρια προσβασιμότητας, ενέχοντας τον κίνδυνο αποκλεισμού των πολιτών που έχουν άμεση ανάγκη.

Ως προς την θεσμοθέτηση της κοινωνικής κατοικίας και της αξιοποίησης των δημόσιων κτιρίων, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι

- Η ανακαίνιση και η διάθεση δημόσιων ακινήτων στην Ελλάδα προσκρούει παραδοσιακά σε μεγάλα και χρονοβόρα από άποψη διαδικασιών γραφειοκρατικά εμπόδια (νομικά, ιδιοκτησιακά, πολεοδομικά προσκόμματα). Η βραδύτητα των διαδικασιών έρχεται σε αντιδιαστολή με την αμεσότητα και την πίεση της κοινωνικής ανάγκης για στέγαση.
- Η θέσπιση πολύ χαμηλών εισοδηματικών ορίων ενέχει τον κίνδυνο να αποκλείσει τη λεγόμενη «μεσαία τάξη» ή χαμηλόμισθους εργαζόμενους που, λόγω της εκτόξευσης των ενοικίων, ξοδεύουν πάνω από το 40-50% του μισθού τους για στέγαση .

- Επιπλέον, τα κριτήρια δεν λαμβάνουν υπόψη την περιφερειακή πραγματικότητα, καθώς τα ενοίκια στην Αθήνα ή στα τουριστικά νησιά είναι δυσανάλογα υψηλότερα από ό,τι στην επαρχία.

Ως προς τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου για την **βιώσιμη μικροκινητικότητα**, το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, καθώς επιχειρεί συντεταγμένα να ρυθμίσει συνολικά το πλαίσιο κυκλοφορίας των Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων στην Ελλάδα, σε συνέχεια προηγούμενων νομοθετικών παρεμβάσεων και να αντιμετωπίσει ένα διαρκώς αυξανόμενο ζήτημα οδικής ασφάλειας και αστικής κινητικότητας.

Η φιλοσοφία των σχετικών άρθρων νομοσχεδίου κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, καθώς για πρώτη φορά δημιουργείται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο κανόνων για την κυκλοφορία των Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων στη χώρα μας. Ιδιαίτερα θετικά αξιολογείται η καθιέρωση της υποχρεωτικής ασφάλισης αστικής ευθύνης.

Η συγκεκριμένη διάταξη αποτελεί ίσως τη σημαντικότερη παρέμβαση του νομοσχεδίου, καθώς διασφαλίζει ότι σε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος θα υπάρχει δυνατότητα αποζημίωσης των θυμάτων και αποκατάστασης των υλικών ζημιών. Η πρόβλεψη αυτή ενισχύει ουσιαστικά την προστασία τόσο των χρηστών των Ε.Π.Η.Ο. όσο και των πεζών και των λοιπών χρηστών του οδικού δικτύου και, κατά την άποψή μου, πρέπει να διατηρηθεί χωρίς καμία εξαίρεση.

Εξίσου θετική κρίνεται η πρόβλεψη για καθορισμό ελάχιστου ορίου ηλικίας στα δεκαεπτά (17) έτη. Η κυκλοφορία σε δημόσιους δρόμους απαιτεί κυκλοφοριακή αντίληψη, υπευθυνότητα και βασική γνώση των κανόνων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας. Το ηλικιακό όριο των 17 ετών συμβάλλει στην καλύτερη προστασία των ανηλίκων και περιορίζει σημαντικά την έκθεσή τους σε αυξημένους κινδύνους.

Ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται επίσης η κατάργηση της υφιστάμενης «γκρίζας ζώνης» του ισχύοντος Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, σύμφωνα με την οποία επιτρεπόταν η χρήση ορισμένων Ε.Π.Η.Ο. από ανηλίκους ηλικίας 12 έως 15 ετών όταν αυτά είχαν μέγιστη σχεδιαστική ταχύτητα έως 6 km/h.

Η συγκεκριμένη διάταξη δημιουργούσε σημαντικές δυσκολίες εφαρμογής, καθώς στην πράξη ήταν εξαιρετικά δύσκολο να διαπιστωθεί κατά τη διάρκεια ενός ελέγχου εάν ένα ηλεκτρικό πατίνι είχε πραγματική μέγιστη ταχύτητα 6 km/h ή είχε τροποποιηθεί ώστε να αναπτύσσει μεγαλύτερες ταχύτητες. Επιπλέον, στην ελληνική αγορά διατίθενται ελάχιστα μοντέλα με τόσο χαμηλή μέγιστη ταχύτητα, γεγονός που καθιστούσε τη ρύθμιση πρακτικά ανεφάρμοστη. Η καθιέρωση ενιαίου ηλικιακού ορίου αίρει αυτή την ασάφεια και ενισχύει την ασφάλεια δικαίου.

Παράλληλα, η χρήση Ε.Π.Η.Ο. από ανηλίκους θα πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά σε ελεγχόμενους χώρους αναψυχής και όχι στο δημόσιο οδικό δίκτυο. Ακόμη όμως και στους χώρους αυτούς, όταν παρατηρείται αυξημένη συγκέντρωση πεζών, μικρών παιδιών, ηλικιωμένων ή ατόμων με αναπηρία, η χρήση των Ε.Π.Η.Ο. θα πρέπει να περιορίζεται ή ακόμη και να απαγορεύεται, προκειμένου να προστατεύονται οι πλέον ευάλωτοι χρήστες του δημόσιου χώρου.

Βασική αρχή κάθε σύγχρονης πολιτικής μικροκινητικότητας πρέπει να είναι ότι ο πεζός έχει πάντοτε προτεραιότητα. Τα Ε.Π.Η.Ο. οφείλουν να προσαρμόζουν την κίνησή τους στις συνθήκες που επικρατούν και όχι να δημιουργούν νέους κινδύνους στους κοινόχρηστους χώρους.

Παρά τα θετικά στοιχεία του σχεδίου νόμου, εκτιμάται ότι υπάρχουν ορισμένα σημαντικά ζητήματα τα οποία δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς και απαιτούν συμπληρωματικές παρεμβάσεις. Τα σημαντικότερα από αυτά αφορούν την υποχρεωτική εκπαίδευση των χρηστών, την ταυτοποίηση των Ε.Π.Η.Ο., την ασφαλή ένταξή τους στο οδικό δίκτυο και την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών ελέγχου.

Η θέσπιση υποχρεωτικής ασφάλισης, η καθιέρωση κατώτατου ηλικιακού ορίου, η πρόβλεψη ειδικών υποχρεώσεων για τις εταιρείες και η ενίσχυση των διοικητικών κυρώσεων αποτελούν σημαντικές παρεμβάσεις που αναμένεται να βελτιώσουν το επίπεδο οδικής ασφάλειας.

Παρά ταύτα, θεωρείται ότι η επιτυχία του νέου πλαισίου θα εξαρτηθεί από την αντιμετώπιση τεσσάρων βασικών ζητημάτων, τα οποία δεν ρυθμίζονται επαρκώς.

Πρώτος πυλώνας: Εκπαίδευση

Η μεγαλύτερη αδυναμία του σχεδίου νόμου είναι η απουσία υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Είναι εξαιρετικά δύσκολο να αναμένει κανείς από έναν νέο χρήστη να κινηθεί με ασφάλεια στο δημόσιο οδικό δίκτυο όταν δεν γνωρίζει:

- τη σημασία της οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης,
- τους κανόνες προτεραιότητας,
- τη λειτουργία των φωτεινών σηματοδοτών,
- τη σωστή θέση στο οδόστρωμα,
- τις βασικές αρχές αμυντικής οδήγησης.

Η γνώση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας αποτελεί βασική προϋπόθεση ασφαλούς κυκλοφορίας και όχι προαιρετική επιλογή.

Δεύτερος πυλώνας: Ταυτοποίηση

Η ασφαλής λειτουργία ενός συστήματος μικροκινητικότητας προϋποθέτει δυνατότητα ταυτοποίησης των οχημάτων.

Σήμερα, σε περίπτωση παράσυρσης πεζού, πρόκλησης υλικών ζημιών ή εγκατάλειψης του τόπου τροχαίου ατυχήματος, είναι εξαιρετικά δύσκολη η αναγνώριση ενός ηλεκτρικού πατινιού.

Η έλλειψη δυνατότητας ταυτοποίησης περιορίζει την αποτελεσματικότητα του ελέγχου και δημιουργεί άνιση μεταχείριση σε σχέση με τα υπόλοιπα οχήματα που κυκλοφορούν στο δημόσιο οδικό δίκτυο.

Τρίτος πυλώνας: Κυκλοφορία στο οδικό δίκτυο

Η δυνατότητα κυκλοφορίας των Ε.Π.Η.Ο. δεν πρέπει να καθορίζεται αποκλειστικά από το ανώτατο όριο ταχύτητας μιας οδού.

Υπάρχουν δρόμοι με όριο 50 km/h που παρουσιάζουν πολύ υψηλή επικινδυνότητα λόγω:

- μεγάλου κυκλοφοριακού φόρτου,
- πολλών λωρίδων κυκλοφορίας,
- συχνής διέλευσης λεωφορείων,
- αυξημένης συμμετοχής βαρέων οχημάτων.

Η κυκλοφορία Ε.Π.Η.Ο. σε τέτοιους οδικούς άξονες αυξάνει σημαντικά τον κίνδυνο σοβαρών τροχαίων ατυχημάτων.

Τέταρτος πυλώνας: Ηλεκτρονικός έλεγχος

Η Πολιτεία επενδύει σημαντικούς πόρους στην ανάπτυξη νέων συστημάτων ηλεκτρονικής επιτήρησης της κυκλοφορίας.

Η εγκατάσταση καμερών παραβίασης ερυθρού σηματοδότη από την Περιφέρεια Αττικής και η ανάπτυξη νέων έξυπνων συστημάτων καταγραφής παραβάσεων από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών δημιουργούν νέα δεδομένα στον έλεγχο της οδικής κυκλοφορίας.

Για να μπορέσουν όμως τα συστήματα αυτά να λειτουργήσουν αποτελεσματικά και για τα Ε.Π.Η.Ο., απαιτείται η δυνατότητα ασφαλούς και άμεσης ταυτοποίησης κάθε οχήματος.

Κατά συνέπεια, εκτιμάται ότι το σχέδιο νόμου μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω μέσω της θεσμοθέτησης υποχρεωτικής εκπαίδευσης των χρηστών, της δημιουργίας συστήματος ταυτοποίησης των Ε.Π.Η.Ο., της ασφαλέστερης οργάνωσης της κυκλοφορίας τους στο δημόσιο οδικό δίκτυο και της αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών ελέγχου.

ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Στο παρόν κεφάλαιο ακολουθούν αναλυτικά οι παρατηρήσεις κατ' άρθρον επί του νομοσχεδίου.

Άρθρο 2

Ως προς το Άρθρο 2 «Αντικείμενο» προτείνεται να συμπληρωθεί/τροποποιηθεί ως ακολούθως (βλ. με έντονη γραμματοσειρά):

«Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η επέκταση και καθιέρωση, ως μόνιμης υπηρεσίας ~~και~~ εθνικής εμβέλειας, του Προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία», το οποίο υλοποιήθηκε πιλοτικά κατ' εφαρμογή των άρθρων 32 έως 39 του ν. 4837/2021 (Α' 178) και των κανονιστικών πράξεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων αυτών, σύμφωνα και με το άρθρο 19 της Διεθνούς Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4074/2012 (Α' 88)».

Αιτιολόγηση: Ο όρος «πρόγραμμα», σε αντίθεση με τον όρο «υπηρεσία», παραπέμπει σε δράση περιορισμένης χρονικής διάρκειας ή ειδικής χρηματοδότησης. Η νομοθετική διάταξη θα πρέπει να αποτυπώνει με σαφήνεια τη μετάβαση από την πιλοτική εφαρμογή στη θέσπιση μόνιμης υπηρεσίας εθνικής εμβέλειας. Προτείνεται δε η αντικατάσταση του όρου «πρόγραμμα» από τον όρο «υπηρεσία» στο σύνολο του Μέρους Α' της Ενότητας Α. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Μέρος Δ του ν. 4488/2017 ο ορθός όρος είναι «Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες».

Άρθρο 3

Ως προς το Άρθρο 3 «Προσωπική Βοήθεια» προτείνεται να συμπληρωθεί/τροποποιηθεί ως ακολούθως (βλ. με έντονη γραμματοσειρά):

«Η προσωπική βοήθεια συνίσταται στην εξατομικευμένη υποστήριξη του ατόμου με αναπηρία από προσωπικό βοηθό της επιλογής του ή του νόμιμου εκπροσώπου του. Η

προσωπική βοήθεια, **η οποία οργανώνεται και τελεί υπό τον έλεγχο του χρήστη**, παρέχεται με βάση τις προσωπικές ανάγκες, τις ιδιαίτερες συνθήκες ζωής, τις ατομικές επιλογές και τα ενδιαφέροντα του ατόμου **με αναπηρία**, με σκοπό την ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσής του και τη συμπερίληψή του στην κοινωνία. Η προσωπική βοήθεια διευκολύνει ιδίως τις ακόλουθες δραστηριότητες του ατόμου, εντός και εκτός της οικίας του:

- α) τις δραστηριότητες καθημερινής ζωής, όπως σίτιση, ένδυση, προσωπική υγιεινή, **μετακίνηση**,
- β) την εργασία, **την εκπαίδευση, και τις σπουδές, την κατάρτιση και διά βίου μάθηση**, χωρίς να υποκαθιστά τον ωφελούμενο στις εργασιακές, **εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές του υποχρεώσεις**,
- γ) τη συμμετοχή σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, ~~και~~
- δ) **την πρόσβαση σε υπηρεσίες (υγείας, αποκατάστασης, δημόσιας διοίκησης κ.α.) και**
- ~~ε) τη συμμετοχή στην κοινωνική ζωή-και»~~

Αιτιολόγηση: Οι προτεινόμενες προσθήκες αποσαφηνίζουν ότι η προσωπική βοήθεια οργανώνεται και τελεί υπό τον έλεγχο του χρήστη, σύμφωνα με το άρθρο 19 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, και περιγράφουν πληρέστερα το πεδίο εφαρμογής της προκειμένου να καλύπτονται οι βασικές πτυχές της ανεξάρτητης διαβίωσης.

Άρθρο 4 Υλοποίηση και χρηματοδότηση Προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία»

Παρ.1: Πρέπει να δημιουργηθεί και οριστεί ξεχωριστό Τμήμα στον ΟΠΕΚΑ που θα έχει αποκλειστικά την ευθύνη υλοποίησης και παρακολούθησης της Υπηρεσίας/Προγράμματος του Προσωπικού Βοηθού.

Σε κάθε περίπτωση, ακόμα και προσθήκη Τμήματος να μην γίνει, απαιτούνται:

1. ενίσχυση του ΟΠΕΚΑ με επιπλέον προσωπικό για την υποστήριξη της λειτουργίας της Υπηρεσίας/Προγράμματος του Προσωπικού Βοηθού, περιλαμβανομένων και των

επιτόπιων έκτακτων ελέγχων τήρησης δηλωθέντων στοιχείων συμβατικής σχέσης χρηστών με βοηθούς στο πληροφοριακό σύστημα. Και 2. Ισχυρές ασφαλιστικές δικλείδες για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα χρηστών και βοηθών που θα έρχονται σε γνώση ιδιωτικού δικαίου φορέων, στους οποίους πιθανά ανατεθεί μέρος της υποστήριξης του προγράμματος/υπηρεσίας (λ.χ. help desk, τηλεφωνικό κέντρο, πλατφόρμα, εκπαίδευση κ.ο.κ.), έτσι ώστε να προστατεύονται χρήστες και βοηθοί από την διαρροή των στοιχείων τους είτε για εμπορικούς, είτε για οικονομικούς, είτε για οποιαδήποτε έκνομη ενέργεια κ.ο.κ.

Θα πρέπει να διευκρινιστεί επιπλέον η προέλευση των πόρων και οι διαδικασίες χρηματοδότησης του εν λόγω προγράμματος.

Άρθρο 5 Ωφελούμενοι

Στο Άρθρο 5 προτείνονται τα εξής:

i) η περίπτωση α) της παρ. 2 να συμπληρωθεί/τροποποιηθεί ως ακολούθως (βλ. με έντονη γραμματοσειρά):

«2. Επιλέξιμοι ωφελούμενοι του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού είναι όσοι πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις, κατά την υποβολή της αίτησής τους:

*α) Έχουν πιστοποίηση αναπηρίας του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας με ισχύ είτε εφ' όρου ζωής είτε ορισμένης χρονικής διάρκειας ή αντίστοιχες πιστοποιήσεις των Υγειονομικών Επιτροπών των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων. **Η επιλεξιμότητα των αιτούντων που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας ορισμένης χρονικής διάρκειας διατηρείται μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της εμπρόθεσμης αίτησης επανεξέτασής τους από την αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή. Οι πιστοποιήσεις των Υγειονομικών Επιτροπών των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων γίνονται δεκτές εφόσον:***

~~αα) έχουν ψηφιοποιηθεί και [...]~~»

Αιτιολόγηση: Η προτεινόμενη συμπλήρωση κρίνεται αναγκαία, καθώς η περιορισμένη χρονική διάρκεια ισχύος μιας πιστοποίησης αναπηρίας δεν

συνεπάγεται ότι οι ανάγκες υποστήριξης του ατόμου μειώνονται ή παύουν να υφίστανται. Η χρονική διάρκεια της πιστοποίησης αφορά αποκλειστικά το ισχύον σύστημα επανεξέτασης της αναπηρίας και δεν μπορεί να λειτουργεί ως λόγος διακοπής ή αποκλεισμού από την παροχή μιας υπηρεσίας που βασίζεται στην εξατομικευμένη αξιολόγηση των αναγκών υποστήριξης του ατόμου. Επιπλέον, η διατήρηση της επιλεξιμότητας μέχρι την έκδοση της απόφασης επανεξέτασης αποτρέπει τη δημιουργία κενού στην παροχή της υπηρεσίας εξαιτίας του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση της σχετικής διοικητικής διαδικασίας, διασφαλίζοντας τη συνέχεια της υποστήριξης και την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος στην ανεξάρτητη διαβίωση. Σημειώνεται ότι η μη πρόβλεψη της δυνατότητας αυτής ενδέχεται να οδηγήσει στον αποκλεισμό ατόμων με αναπηρία που είχαν ήδη λάβει υπηρεσίες προσωπικής βοήθειας κατά την πιλοτική εφαρμογή του Προγράμματος, δεδομένου ότι κατά το στάδιο αυτό δεν προβλεπόταν αντίστοιχη προϋπόθεση. Μια τέτοια διαφοροποίηση θα είχε ως αποτέλεσμα την αδικαιολόγητη διακοπή της υποστήριξης που ήδη λαμβάνουν, χωρίς να έχει μεταβληθεί η ανάγκη τους για προσωπική βοήθεια. Επιπρόσθετα, σε καμία περίπτωση δεν πρέπει η μη ψηφιοποίηση των πιστοποιήσεων των Υγειονομικών Επιτροπών των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων να αποτελεί λόγο αποκλεισμού από την πρόσβαση στην υπηρεσία του Προσωπικού Βοηθού. Τυχόν διοικητικές ή τεχνικές εκκρεμότητες που αφορούν στην ψηφιοποίηση και τη διαλειτουργικότητα των σχετικών διαδικασιών είναι αδιανόητο να μετακυλίνουν στα ίδια τα άτομα με αναπηρία και να λειτουργούν ως εμπόδιο στην άσκηση των δικαιωμάτων τους. Για τους προαναφερθέντες λόγους, προτείνεται επίσης η διαγραφή αυτής της προϋπόθεσης και η αναζήτηση, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, κατάλληλης λύσης για την άμεση τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων.

ii) Η περίπτωση δ) της παρ. 2 στην οποία προβλέπεται ότι *«Κατ' εξαίρεση, δύνανται να είναι ηλικίας έως εβδομήντα πέντε (75) ετών, εφόσον είχαν καταστεί δικαιούχοι του επιδόματος κίνησης της περ. θ) της παρ. 7 του άρθρου 51 του ν. 1882/1990 (Α' 43), το οποίο χορηγείται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α., πριν από τη συμπλήρωση του εξηκοστού πέμπτου (65ου) έτους της ηλικίας τους»*, να τροποποιηθεί ώστε να ισχύει για όλα τα

άτομα με αναπηρία που λαμβάνουν επίδομα αναπηρίας πριν από τη συμπλήρωση του εξηκοστού πέμπτου (65^{ου}) έτους της ηλικίας τους.

Αιτιολόγηση: Η προτεινόμενη εξαίρεση κινείται σε θετική κατεύθυνση, καθώς διευρύνει τον κύκλο των δυνητικών ωφελούμενων της υπηρεσίας. Ωστόσο, η διατήρηση του συγκεκριμένου ηλικιακού περιορισμού εγείρει ζήτημα άνισης μεταχείρισης λόγω ηλικίας. Ειδικότερα, άτομα με αναπηρία που έχουν την ίδια ανάγκη για προσωπική βοήθεια ενδέχεται να αντιμετωπίζονται διαφορετικά, ανάλογα με το εάν οι ανάγκες υποστήριξής τους συνδέονται χρονικά με περίοδο πριν ή μετά τη συμπλήρωση συγκεκριμένου ηλικιακού ορίου. Η διαφοροποίηση αυτή δεν εδράζεται στις πραγματικές ανάγκες υποστήριξης του ατόμου, αλλά σε ένα ηλικιακό κριτήριο, γεγονός που δεν συνάδει με τη φύση της υπηρεσίας προσωπικής βοήθειας ως εργαλείου ανεξάρτητης διαβίωσης.

iii) Ως προς την περίπτωση ζ) της παρ. 2, στην οποία προβλέπεται ότι οι επιλέξιμοι ωφελούμενοι πρέπει να πληρούν συγκεκριμένα εισοδηματικά κριτήρια, επαναλαμβάνουμε τη θέση μας, ώστε να ληφθεί υπόψη κατά την εξειδίκευσή της, ότι τα εισοδηματικά όρια πρέπει να παραμείνουν τα ίδια με εκείνα που προβλέπονταν στην υπ. αριθ. ΚΥΑ 28458 (ΑΡ. ΦΕΚ 1427/Β'/24.03.2026), προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση μεταξύ των ατόμων με αναπηρία που θα συνεχίσουν να λαμβάνουν την υπηρεσία ως ωφελούμενοι της πιλοτικής εφαρμογής και εκείνων που θα υποβάλουν αίτηση για ένταξη στη νέα καθολική υπηρεσία εθνικής εμβέλειας.

iv) η παρ. 4 να συμπληρωθεί/τροποποιηθεί ως ακολούθως (βλ. με έντονη γραμματοσειρά):

«4. Οι επιλέξιμοι αιτούντες κατατάσσονται σύμφωνα με μοριοδότηση που προκύπτει με βάση κοινωνικά, ~~εισοδηματικά και αναπηρικά~~ κριτήρια και κριτήρια που σχετίζονται με την αναπηρία. Η μοριοδότηση διενεργείται με τη διασταύρωση ψηφιακών δεδομένων που διατίθενται μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης».

Αιτιολόγηση: Η ΟΚΕ θεωρεί ότι δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή η θέσπιση εισοδηματικών κριτηρίων σε παροχές οι οποίες αφορούν και συνδέονται με αναπηρική ιδιότητα, ή άλλη ιδιότητα η οποία δημιουργεί έννομα δικαίωμα.

Η Προσωπική Βοήθεια είναι δικαίωμα, είναι αγαθό που σχετίζεται απόλυτα με την ανεξάρτητη διαβίωση και την αξιοπρέπεια του ατόμου με αναπηρία και δεν μπορεί να τεθεί υπό την αίρεση εισοδηματικών κριτηρίων. Προτείνεται η διαγραφή των εισοδηματικών κριτηρίων από τα κριτήρια κατάταξης των επιλέξιμων αιτούντων για λόγους ίσης μεταχείρισης μεταξύ των ατόμων με αναπηρία που θα συνεχίσουν να λαμβάνουν την υπηρεσία ως ωφελούμενοι της πιλοτικής εφαρμογής και εκείνων που θα υποβάλουν αίτηση για ένταξη στη νέα καθολική υπηρεσία εθνικής εμβέλειας. Επιπρόσθετα, η χρήση του εισοδήματος τόσο ως κριτηρίου επιλεξιμότητας όσο και ως κριτηρίου κατάταξης προσδίδει υπέρμετρη βαρύτητα στον εισοδηματικό παράγοντα. Η μοριοδότηση οφείλει να αντανakλά τον σκοπό της υπηρεσίας του Προσωπικού Βοηθού, δηλαδή την κάλυψη των εξατομικευμένων αναγκών υποστήριξης για ανεξάρτητη διαβίωση. Οι ανάγκες αυτές προκύπτουν από παράγοντες που σχετίζονται με την κατάσταση και τις συνθήκες διαβίωσης του ατόμου, όπως, ενδεικτικά, η μονογονεϊκότητα, η έλλειψη υποστηρικτικού οικογενειακού περιβάλλοντος κ.α., και όχι από το ύψος του εισοδήματός του. Η αντικατάσταση δε του όρου «αναπηρικά κριτήρια» με τη διατύπωση «κριτήρια που σχετίζονται με την αναπηρία» κρίνεται αναγκαία, καθώς ο όρος «αναπηρικά κριτήρια» είναι αδόκιμος.

ν) η παρ. 7 να συμπληρωθεί/τροποποιηθεί ως ακολούθως (βλ. με έντονη γραμματοσειρά):

«7. Δεν δύνανται να επιλεγούν ως ωφελούμενοι του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού άτομα με αναπηρία που βρίσκονται σε κωματώδη κατάσταση ή δεν έχουν επικοινωνία με το περιβάλλον ή χρήζουν κυρίως νοσηλευτικής ή μακροχρόνιας επαγγελματικής φροντίδας **υγείας ή αποκατάστασης**. Αρμόδια να κρίνει αν συντρέχουν οι συνθήκες του πρώτου εδαφίου είναι η ειδική επιτροπή αξιολόγησης της παρ. 5. **Ομοίως, τα άτομα με αναπηρία που διαμένουν σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) και παράλληλα εργάζονται δεν στερούνται του δικαιώματος υποβολής αίτησης για την παροχή προσωπικής βοήθειας**».

Αιτιολόγηση: Επειδή δεν είναι σαφές εάν η πρόβλεψη της παρ. 8, ότι η συμμετοχή στην υπηρεσία προσωπικού βοηθού δεν αποστερεί τον ωφελούμενο από τη λήψη κοινωνικών υπηρεσιών για τη στήριξη των ατόμων με αναπηρία καλύπτει και την περίπτωση των ατόμων με αναπηρία που διαβιούν σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ), προτείνεται η προσθήκη στην παρ. 7 ρητής πρόβλεψης ότι τα άτομα με αναπηρία που διαμένουν σε ΣΥΔ και εργάζονται δεν στερούνται του δικαιώματος υποβολής αίτησης για την παροχή προσωπικής βοήθειας. Η προτεινόμενη ρύθμιση διασφαλίζει την ίση πρόσβαση στον θεσμό της προσωπικής βοήθειας και αναγνωρίζει ότι η διαμονή σε ΣΥΔ δεν αναιρεί την ανάγκη εξατομικευμένης υποστήριξης για την άσκηση του δικαιώματος στην εργασία και την πλήρη συμμετοχή στην κοινωνική ζωή. Παράλληλα, μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο μετάβασης από την υποστηριζόμενη διαβίωση στην ανεξάρτητη διαβίωση. Σε περίπτωση που η πρόβλεψη της παρ. 8 καλύπτει και την περίπτωση των ατόμων με αναπηρία που διαβιούν σε ΣΥΔ, τότε δεν απαιτείται η προτεινόμενη προσθήκη στην παρ.7.

vi) να προστεθεί νέα παράγραφος μετά την παράγραφο 6 ως ακολούθως και να αναριθμηθούν οι υπόλοιπες παράγραφοι:

«Ο επιλέξιμος ωφελούμενος δύναται να υποβάλει αίτημα επανεξέτασης από την αρμόδια ειδική επιτροπή αξιολόγησης, είτε σε περίπτωση διαφωνίας του με το αποτέλεσμα της αρχικής αξιολόγησης είτε σε περίπτωση μεταβολής των αναγκών υποστήριξής του ή των συνθηκών διαβίωσής του».

Αιτιολόγηση: Η προσωπική βοήθεια αποτελεί εξατομικευμένη υπηρεσία, η οποία πρέπει να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες, τις επιλογές και τον τρόπο ζωής του ατόμου με αναπηρία. Ως εκ τούτου, δεν είναι συμβατό με τη φιλοσοφία του θεσμού να μην παρέχεται στον ίδιο τον ωφελούμενο η δυνατότητα να εκφράσει τη γνώμη του, να αμφισβητήσει το αποτέλεσμα της αξιολόγησης ή να ζητήσει την επανεξέταση της κατάστασής του όταν έχουν μεταβληθεί οι ανάγκες υποστήριξής του ή οι συνθήκες διαβίωσής του.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να συμπληρωθεί στο παρόν άρθρο και η εκπαίδευση των δικαιούχων και των οικογενειών/εκπροσώπων τους, στην συνεργασία και διαχείριση του προσωπικού βοηθού και της προσωπικής βοήθειας, έτσι ώστε να είναι πιο υγιής η σχέση μεταξύ βοηθού και χρήστη προγράμματος, να αποφεύγονται πιθανές εντάσεις οφειλόμενες σε άγνοια υποχρεώσεων των βοηθών ή λάθος κατανόηση του τι οφείλει να παρέχει κατά την άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων ο προσωπικός βοηθός, πιθανόν να συμβάλλει η εκπαίδευση στο να είναι και πιο μακρόχρονη η συνεργασία, κι εντέλει πιο ουσιαστική και πιο αποτελεσματική για την ανεξάρτητη διαβίωση του ατόμου.

Μεταξύ άλλων, προτείνονται:

Παρ.2 αα): Θα πρέπει να διευκρινιστεί τι συμβαίνει σε περιπτώσεις ατόμων με αναπηρία, που πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις, αλλά η Γ.Α.Π.Α. που διαθέτουν από ΑΣΥΕ, ΑΝΥΕ, ΑΥΕΠΑ δεν είναι ψηφιοποιημένη (προφανέστατα χωρίς δική τους υπαιτιότητα και ευθύνη, αλλά με ευθύνη των αντίστοιχων επιτελείων που ανήκουν στο ΥΠΕΘΑ.

Στην Παρ.4: κατατάσσονται σύμφωνα με κοινωνικά, εισοδηματικά και αναπηρικά κριτήρια...., προτείνεται η διόρθωση του όρου "αναπηρικά κριτήρια", διότι είναι εσφαλμένος όρος.

Παρ.7: ΔΙΟΡΘΩΣΗ/ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ στο τέλος της πρώτης πρότασης της παραγράφου 7: "μακροχρόνιας επαγγελματικής φροντίδας **υγείας ή/και αποκατάστασης υγείας.**"

Άρθρο 6 Προσωπικοί βοηθοί

Στο Άρθρο 6 «Προσωπικοί Βοηθοί» προτείνεται να διαγραφεί η προβλεπόμενη στην περίπτωση θ' της παρ. 2 κατ' εξαίρεση παρέκκλιση από την απαγόρευση παροχής υπηρεσιών προσωπικής βοήθειας από συγγενικά πρόσωπα, που εισάγεται για συγκεκριμένες κατηγορίες περιοχών, διότι αλλοιώνει τη φύση και τη φιλοσοφία του θεσμού της προσωπικής βοήθειας.

Αιτιολόγηση: Η προσωπική βοήθεια, σύμφωνα με το άρθρο 19 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες και το Γενικό Σχόλιο αριθ. 5 της Επιτροπής για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, αποτελεί εξατομικευμένη υπηρεσία υποστήριξης, η οποία οργανώνεται και τελεί υπό τον έλεγχο του ίδιου του χρήστη, με σκοπό την προαγωγή της ανεξάρτητης διαβίωσης και της πλήρους και αποτελεσματικής συμμετοχής του στην κοινωνία. Βασικό χαρακτηριστικό της προσωπικής βοήθειας αποτελεί η σχέση μεταξύ του ατόμου με αναπηρία και του προσωπικού βοηθού, η οποία βασίζεται στην ελεύθερη επιλογή, στην αυτονομία του χρήστη, στον πλήρη έλεγχο της παρεχόμενης υποστήριξης από τον ίδιο και στη λογοδοσία του προσωπικού βοηθού έναντι του χρήστη, χωρίς τις σχέσεις εξάρτησης που ενδέχεται να χαρακτηρίζουν την οικογενειακή φροντίδα.

Η δυνατότητα παροχής προσωπικής βοήθειας από συγγενικά πρόσωπα, θολώνει τα όρια μεταξύ της προσωπικής βοήθειας και της άτυπης οικογενειακής φροντίδας, οι οποίες αποτελούν διακριτές μορφές υποστήριξης με διαφορετική φιλοσοφία. Η προσωπική βοήθεια δεν πρέπει να λειτουργεί ως μέσο αμοιβής ή αντιστάθμισης της παρεχόμενης άτυπης οικογενειακής φροντίδας, καθώς κάτι τέτοιο θα μετέτρεπε μια εξατομικευμένη υπηρεσία ανεξάρτητης διαβίωσης σε μηχανισμό χρηματοδότησης υφιστάμενων σχέσεων φροντίδας, υπονομεύοντας τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά του θεσμού της προσωπικής βοήθειας.

Επιπρόσθετα, η εισαγωγή μιας τέτοιας εξαίρεσης αναπαράγει το πατερναλιστικό μοντέλο υποστήριξης, το οποίο η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες επιδιώκει να υπερβεί, ενώ δημιουργεί ένα αρνητικό προηγούμενο που ενδέχεται να οδηγήσει στη σταδιακή αλλοίωση της φύσης και του σκοπού του θεσμού της προσωπικής βοήθειας.

Τυχόν δυσκολίες εξεύρεσης προσωπικών βοηθών σε απομακρυσμένες ή νησιωτικές περιοχές αποτελούν ζήτημα εφαρμογής της υπηρεσίας και δεν μπορούν να δικαιολογήσουν παρεκκλίσεις που μεταβάλλουν τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά και τη δικαιωματική φιλοσοφία του θεσμού. Αντιθέτως, η Πολιτεία οφείλει να λάβει τα αναγκαία οργανωτικά και διοικητικά μέτρα και να θεσπίσει αυξημένα οικονομικά και άλλα κατάλληλα κίνητρα για την προσέλκυση και διατήρηση προσωπικών βοηθών

στις περιοχές αυτές, ώστε να διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση όλων των ατόμων με αναπηρία στην υπηρεσία, ανεξαρτήτως του τόπου κατοικίας τους.

ii) Στην παρ. 4, η οποία αφορά στην εκπαίδευση των προσωπικών βοηθών, προτείνεται η προσθήκη θεματικής ενότητας που να αφορά την παροχή πρώτων βοηθειών και τη βασική αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών. Επιπλέον, προτείνεται να προστεθεί η εξής πρόβλεψη: «Για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. θα συνεργαστεί με το Ινστιτούτο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία «ΙΝ-ΕΣΑμεΑ».

Αιτιολόγηση: Ο Προσωπικός Βοηθός παρέχει καθημερινή υποστήριξη σε άτομα με αναπηρία και ενδέχεται να κληθεί να ανταποκριθεί άμεσα σε καταστάσεις που απαιτούν βασικές γνώσεις πρώτων βοηθειών μέχρι την άφιξη των αρμόδιων υπηρεσιών. Επιπρόσθετα, κρίνεται αναγκαία η προτεινόμενη προσθήκη, καθώς η εκπαίδευση των Προσωπικών Βοηθών απαιτεί εξειδικευμένη γνώση των ζητημάτων αναπηρίας, της δικαιωματικής προσέγγισης και των αρχών της ανεξάρτητης διαβίωσης. Η συνεργασία με το ΙΝ-ΕΣΑμεΑ, δύναται να συμβάλει ουσιαστικά στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος, δεδομένου ότι διαθέτει εξειδίκευση στα ζητήματα αναπηρίας, εμπειρία στην υλοποίηση αντίστοιχων εκπαιδευτικών δράσεων και δυνατότητα αξιοποίησης της γνώσης και της εμπειρίας των ίδιων των ατόμων με αναπηρία.

Επιπρόσθετες, σε επιμέρους σημεία των παραγράφων:

Παρ.2 α):...ίσως θα πρέπει, για πρακτικούς λόγους, αλλά και για λόγους ουσίας που έχουν να κάνουν με τις υπηρεσίες που παρέχουν, το ανώτατο όριο ηλικίας των προσωπικών βοηθών να είναι μέχρι 60 ετών, εκτός κι εάν η συμβατική σχέση μεταξύ ατόμου και προσωπικού βοηθού έχει ξεκινήσει πριν την συμπλήρωση του 60ου έτους ηλικίας του βοηθού, οπότε στην περίπτωση αυτή, η ηλικία του βοηθού παρατείνεται μέχρι και το 70ο έτος ηλικίας του βοηθού.....

Παρ.4: Α. Η εκπαίδευση των προσωπικών βοηθών δεν μπορεί και δεν θα πρέπει να είναι μόνο ασύγχρονη, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει και πρακτική εξάσκηση,

αλλά και στοιχεία βιωματικής, με την ενεργό συμμετοχή ατόμων με αναπηρίες στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Β. Στην προσωπική υγιεινή θα πρέπει να προστεθούν και η στοματική υγιεινή και υγεία και η σημασία τους ιδιαίτερα για τα άτομα με αναπηρία, καθώς επίσης και η σημασία της σωστής διατροφής.... Τέλος, να προστεθεί η εξής θεματική ενότητα: στ) πρώτες βοήθειες.

Άρθρο 7 Σχέση ωφελούμενου και προσωπικού βοηθού

Στο Άρθρο 7 «Σχέση ωφελούμενου και προσωπικού βοηθού», η παρ. 1 να συμπληρωθεί κατάλληλα, ώστε να προβλέπεται η δυνατότητα παράτασης της εξαμήνης προθεσμίας επιλογής Προσωπικού Βοηθού για επιπλέον έξι (6) μήνες, σε περίπτωση τεκμηριωμένης αντικειμενικής δυσκολίας εξεύρεσης Προσωπικού Βοηθού που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του ωφελούμενου.

Αιτιολόγηση: Η πρόβλεψη της παρ. 1, σύμφωνα με την οποία οι ωφελούμενοι επιλέγουν έναν (1) ή περισσότερους Προσωπικούς Βοηθούς από το Μητρώο Προσωπικών Βοηθών εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος της απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 5 και, σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας, η σχετική απόφαση ανακαλείται αυτοδίκαια για τον ωφελούμενο, είναι εύλογη, καθώς αποσκοπεί στην αποφυγή της αδικαιολόγητης δέσμευσης πόρων σε βάρος άλλων δυνητικών ωφελουμένων, οι οποίοι θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν την υπηρεσία άμεσα. Ωστόσο, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η μη επιλογή Προσωπικού Βοηθού εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας ενδέχεται να μην οφείλεται σε αδράνεια του ωφελούμενου, αλλά σε αντικειμενικές δυσκολίες εξεύρεσης Προσωπικού Βοηθού, όπως η περιορισμένη διαθεσιμότητα Προσωπικών Βοηθών ή η αδυναμία εξεύρεσης επαγγελματία που να ανταποκρίνεται στις εξατομικευμένες ανάγκες του ωφελούμενου.

Επιπρόσθετα, στην Παρ.6 θα πρέπει να προβλεφθεί κι ένας ελεγκτικός μηχανισμός τόσο για τις καταγγελλόμενες περιπτώσεις εξαναγκασμού, απειλής, βίας, πράξεις γενετήσιας ελευθερίας, κακοποίησης, όσο όμως και να ελέγχει σε μη τακτή βάση, την υλοποίηση της συμβατικής σχέσης μεταξύ προσωπικού βοηθού και ατόμου και της τήρησης του δηλωθέντος προγράμματος βοήθειας, όπως αυτό φαίνεται στην σύμβαση και στο πληροφοριακό σύστημα.

Άρθρο 8

Στο Άρθρο 8 «Πληροφοριακό σύστημα», η περίπτωση α) της παρ. 6 να συμπληρωθεί ως ακολούθως (βλ. με έντονη γραμματοσειρά):

«[...] ακστ) φοίτηση σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης ή **εν γένει σε δομές επαγγελματικής κατάρτισης και διά βίου μάθησης**»

Αιτιολόγηση: Δεδομένου ότι τα στοιχεία που καταχωρούνται στο πληροφοριακό σύστημα θα χρησιμοποιηθούν για την ενημέρωση των κριτηρίων μοριοδότησης που σχετίζονται με τις συνθήκες ζωής του ατόμου με αναπηρία, η προαναφερθείσα προσθήκη στην περίπτωση ακστ) της παρ. 6 κρίνεται αναγκαία.

Άρθρο 9 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Παρ.1 α) και β): Προτείνεται να αφαιρεθούν τα εισοδηματικά κριτήρια, τόσο ως προϋπόθεση / κριτήριο επιλεξιμότητας, όσο και από την μοριοδότηση.

Άρθρο 11 Τελικές διατάξεις

Στο Άρθρο 11 «Τελικές διατάξεις», η παρ. 2 προτείνεται να τροποποιηθεί κατάλληλα, ώστε η έλλειψη ενεργού συμφωνητικού με Προσωπικό Βοηθό να μην αποτελεί λόγο αποκλεισμού από τη μεταβατική προστασία, όταν αυτή οφείλεται σε αντικειμενικές περιστάσεις που δεν ανάγονται σε υπαιτιότητα του ωφελούμενου, όπως η αδυναμία εξεύρεσης κατάλληλου Προσωπικού Βοηθού ή η αδυναμία σύναψης συμφωνητικού με Προσωπικό Βοηθό λόγω της κατηγορίας ή της βαρύτητας της αναπηρίας του ωφελούμενου.

Επειδή θεωρείται άδικο και ασύμβατο όσοι έχουν αξιολογηθεί κατά την φάση του πιλοτικού και έχουν λάβει έγκριση προσωπικού βοηθού, πλην όμως δεν έχουν λάβει μέχρι σήμερα την Υπηρεσία από τον ΟΠΕΚΑ είτε γιατί δεν βρήκαν τον κατάλληλο προσωπικό βοηθό, είτε γιατί είναι άτομα κυρίως με πολύ σοβαρή κινητική αναπηρία/χρήστες αναπηρικού αμαξιδίου, προτείνεται μετά την παρ.1 του άρθρου 11 του παρόντος σ/ν, να προστεθεί νέα παρ.2 και να γίνει επαναρίθμηση των λοιπών παραγράφων του άρθρου.

Η νέα παρ.2, προκειμένου να καλυφθεί και αυτή η σημαντική κατηγορία ωφελούμενων (κυρίως χρηστών αναπηρικού αμαξιδίου) που κατά την φάση του πιλοτικού δεν κατάφεραν, παρά τις προσπάθειές τους να βρουν προσωπικό βοηθό και να συνεργαστούν, θα πρέπει να προβλέπει τα εξής:

"2. Οι ωφελούμενοι του πιλοτικού προγράμματος του άρθρου 36 του ν. 4837/2021 (Α' 178), που για οποιονδήποτε λόγο, μέχρι την λήξη του πιλοτικού προγράμματος δεν έκαναν χρήση της Υπηρεσίας του Προσωπικού Βοηθού από τον ΟΠΕΚΑ και δεν έχουν κανένα ενεργό συμφωνητικό, συνεχίζουν από την 1η.7.2026, αυτοδίκαια, να βρίσκονται εν ισχύ οι ήδη εγκεκριμένες υπηρεσίες προσωπικής βοήθειας και μέχρι 31.10.2026 δύνανται να θεωρούνται και ωφελούμενοι του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του παρόντος και με τις ίδιες προϋποθέσεις του Πιλοτικού Προγράμματος, χωρίς να απαιτείται η εκ νέου αίτηση και αξιολόγησή τους από την αρμόδια επιστημονική επιτροπή αξιολόγησης και να υπογράψουν ιδιωτικό συμφωνητικό με προσωπικό βοηθό για τις εγκεκριμένες υπηρεσίες προσωπικής βοήθειας."

Άρθρο 14

Προτείνεται να συμπληρωθεί το εδάφιο α) ως "Ο καθορισμός του αρμόδιου φορέα για την εκπαίδευση, την επιμόρφωση, την περαιτέρω εξειδίκευση και την πιστοποίηση των εκπαιδευτών κινητικότητας".

Επίσης, να συμπληρωθεί το εδάφιο γ) “η σύσταση Ειδικού Μητρώου Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης”

Τέλος, να συμπληρωθεί και να διατυπωθεί το εδάφιο ε) ως “ο καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων για την οργάνωση προγραμμάτων εκπαίδευσης προς άτομα με αναπηρία όρασης χωρίς οικονομική επιβάρυνση ή άλλη εισφορά”

Άρθρο 15

Να συμπληρωθεί στην παράγραφο 1.α) α) ως αρμόδιος φορέας για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων επιμόρφωσης για άτομα με αναπηρία όρασης, σύμφωνα με το άρθρο 16”.

Ομοίως στο 1.β) να προστεθεί η αξιολόγηση.

Άρθρο 16

Στην παράγραφο 1, εδάφιο α., αναφορικά με το περιεχόμενο της θεωρητικής εκπαίδευσης των Εκπαιδευτών Κινητικότητας προτείνεται να προστεθούν οι ακόλουθες θεματικές ενότητες: αγ) Βασικές αρχές Οφθαλμολογίας, λειτουργία της όρασης, αιτίες απώλειας όρασης και πρόκλησης σχετικής αναπηρίας, αδ) Αρχές και διαδικασίες επικοινωνίας, συμπεριφοράς, δεοντολογίας και εξυπηρέτησης των ατόμων με αναπηρία όρασης, αε) Παρουσίαση σχετικού θεσμικού πλαισίου για τα άτομα με αναπηρία όρασης και παρουσίαση των φορέων και οργανώσεων που τους εκπροσωπούν, αστ) Αρχές εκπαίδευσης και αξιοποίησης Σκύλων Οδηγών Τυφλών για άτομα με αναπηρία όρασης. Επίσης στην παράγραφο 2, εδάφιο β., αναφορικά με την πρακτική άσκηση, προτείνεται να προστεθεί: βδ) Εκπαίδευση για αξιοποίηση Σκύλων Οδηγών Τυφλών από χρήστες - άτομα με αναπηρία όρασης.

Άρθρο 17

Παράγραφος 2: Η επιτροπή αξιολόγησης των υποψηφίων εκπαιδευτών πρέπει να είναι 7μελής. Προσθέτουμε στην επιτροπή έναν εκπρόσωπο του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών, διότι είναι ο πρώτος φορέας αυτό-οργάνωσης αναπήρων από το 1932 και πρωτοποριακά το 1992 σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Τυφλών της Δανίας

εκπαίδευσε εκπαιδευτριες κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης, οι οποίες ανέλαβαν την εκπαίδευση των ενηλίκων τυφλών στην Ελλάδα και μία Εκπαιδεύτρια Κινητικότητας / Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης ΠΕ31, καθώς θεωρούμε ότι είναι απαραίτητη η συμβολή της στην εν λόγω διαδικασία.

Παράγραφος 4: Στα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων εκπαιδευτών πρέπει να προσθέσουμε και το ηλικιακό κριτήριο των 35 ετών καθώς και την πιστοποίηση εκπαίδευσης στη γραφή braille.

Άρθρο 18

- Παράγραφος β: Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι υποψήφιοι εκπαιδευτές δεν πρέπει να έχουν οπτική, ακουστική ή κινητική αναπηρία.

Άρθρο 19

- Παράγραφος 4 : Οι εκπαιδευτές οι οποίοι εργάζονται ήδη πολλά χρόνια σε αναγνωρισμένους φορείς, θα πρέπει να εξαιρεθούν από την διαδικασία της πιστοποίησης η οποία αποδεικνύεται από την προϋπηρεσία τους από τους φορείς του χώρου της οπτικής αναπηρίας.

Άρθρο 25

- Παράγραφος 1-2: Το πρόγραμμα εκπαίδευσης πρέπει να είναι δωρεάν και ως εκ τούτου να μην απαιτείται δωρεάν παροχή εκπαίδευσης τυφλών εκπαιδευομένων επί 5ετία. Πρόκειται για ζωτικό δικαίωμα των τυφλών στην αυτοεξυπηρέτηση και στην αξιοπρεπή διαβίωση και ενσωμάτωση στο κοινωνικό σύνολο και η παρεχόμενη υπηρεσία τόσο στους ίδιους όσο και στους εκπαιδευτές τους επιβάλλεται να παρέχεται από την Πολιτεία δωρεάν όπως και στις λοιπές κατηγορίες εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών κάθε είδους.

Άρθρο 26

- Παράγραφος 2: Πρέπει να έχουν το δικαίωμα να εκπαιδούνται στο πρόγραμμα κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για να καλύψουν τις προσωπικές τους και καθημερινές τους ανάγκες και άτομα με

οπτική αναπηρία, οι οποίοι δεν έχουν ακόμα άδεια παραμονής στη χώρα, πχ πρόσφυγες, αιτούντες άσυλο, κλπ.

- Παράγραφος 2α: Ένας υποψήφιος εκπαιδευόμενος με αναπηρία όρασης θα πρέπει να έχει ποσοστό αναπηρίας όρασης 67% και άνω, και όχι 80%, έτσι ώστε να μπορούν να εκπαιδεύονται και άτομα με χαμηλή όραση.
- Παράγραφος 3: Δεν πρέπει να γίνεται η επιλογή των εκπαιδευομένων ατόμων με αναπηρία όρασης με βάση οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια. Βασικό κριτήριο θα πρέπει να είναι οι ανάγκες ενός ατόμου για εκπαίδευση. Τα κριτήρια πρέπει να τεθούν μόνο ως προς την προτεραιοποίηση των υποψήφιων εκπαιδευομένων.

Παράγραφος 4α: Το άρθρο 26, παράγραφος 4α να διατυπωθεί ως εξής: “Η δωρεάν εκπαίδευση παρέχεται στους δικαιούχους, ανά γεωγραφική περιφέρεια σύμφωνα με την παρ. 3, από: α) τους πιστοποιημένους εκπαιδευτές κινητικότητας του Κ.Ε.Α.Τ.

Άρθρο 48

Σχετικά με το συγκεκριμένο άρθρο, ανακύπτουν ορισμένοι προβληματισμοί που αφορούν ζητήματα: i) επιλεξιμότητας, ii) καθολικότητας, καθώς και iii) δομικών ανισοτήτων. Πιο συγκεκριμένα:

- Στην παράγραφο 3 (στο τέλος του εδαφίου δ) προβλέπεται η χρήση κριτηρίων μοριοδότησης με βάση και το οικογενειακό εισόδημα. Η ρύθμιση αυτή δημιουργεί μια κομβική αντίφαση, αφού εν τοις πράγμασι ακυρώνει τον διακηρυγμένο τίτλο περί «καθολικής εφαρμογής». Η Πρώιμη Παρέμβαση αποτελεί κρίσιμη θεραπευτική ανάγκη και όχι προνοιακό επίδομα. Σε περίπτωση εξάντλησης του προϋπολογισμού, παιδιά με διαπιστωμένη αναπηρία κινδυνεύουν να μείνουν εκτός υποστηρικτικού πλαισίου.
- Η αναγκαιότητα μιας πραγματικά και ουσιαστικά καθολικής εφαρμογής προκύπτει και από το ότι ένα σύστημα που περιορίζεται μόνο σε εκ των προτέρων «διαπιστωμένες» αναπηρίες αποτυγχάνει να λειτουργήσει προληπτικά για τις περιπτώσεις αναπτυξιακών διαταραχών που δεν φαίνονται άμεσα, ενώ παράλληλα συντηρεί και το κοινωνικό στίγμα. Έρευνες στο πλαίσιο της νευροεπιστήμης (Shonkoff & Phillips, 2000) αποδεικνύουν ότι

η πλαστικότητα του εγκεφάλου στις ηλικίες 0-6 ετών καθιστά τις παρεμβάσεις μη αναστρέψιμα καθοριστικές, ενώ θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπ'όψιν και το ότι πολλές διαταραχές λόγου και συμπεριφοράς εμφανίζονται σταδιακά.

- Η υποστελέχωση και οι περιφερειακές ανισότητες αποτελούν εξίσου σημαντικές διαστάσεις για τις οποίες θα πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη μέριμνα, προκειμένου για την ουσιαστική και αποδοτική εφαρμογή του Προγράμματος. Η υφιστάμενη σημαντική υποστελέχωση των δημόσιων δομών και των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας αποτελεί έναν ακόμα παράγοντα που υποσκάπτει την καθολικότητα εφαρμογής του Προγράμματος, με την επικείμενη μάλιστα λήξη των συμβάσεων του επικουρικού προσωπικού στα τέλη του έτους να θέτει σε ιδιαίτερα μεγάλο κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία των υφιστάμενων δομών. Επιπλέον, η έλλειψη εξειδικευμένων δημόσιων δομών στην ελληνική περιφέρεια (ιδίως στα νησιά και τις δυσπρόσιτες περιοχές) αναγκάζει τις οικογένειες να καταφεύγουν σε ιδιωτικές λύσεις, επιβαρύνοντας τον οικογενειακό προϋπολογισμό, οξύνοντας περαιτέρω τις περιφερειακές ανισότητες, αλλά και θέτοντας εν αμφιβόλω την ποιότητα και ορθότητα της αντιμετώπισης των περιστατικών⁵.
- Η υποχρέωση προσκόμισης γνωμάτευσης για την εισαγωγή στο Πρόγραμμα αποκλειστικά από δημόσιο φορέα, σε συνδυασμό με τις πολύμηνες λίστες αναμονής (6-12 μήνες), ιδιαίτερα αν αυτό συνδυαστεί με τις σοβαρές ελλείψεις σε περιφερειακό επίπεδο, ενέχει σοβαρό κίνδυνο να στερήσει από ένα παιδί το κρίσιμο αναπτυξιακό «παράθυρο» των πρώτων ετών.

Άρθρο 49

Ηλεκτρονικό Μητρώο Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης - Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης – Πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης αιτήσεων για την υλοποίηση του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης

⁵ Παρά τα οφέλη των ιδιωτικών λύσεων (π.χ. ταχύτητα ανταπόκρισης), η βιβλιογραφία (π.χ. Guralnick) επισημαίνει ότι χωρίς κρατικό συντονισμό υπάρχει κίνδυνος κατακερματισμού, μέσω αντικρουόμενων διαγνώσεων.

Επί του συγκεκριμένου άρθρου, οι σχετικές παρατηρήσεις επικεντρώνονται: i) στο ηλεκτρονικό μητρώο και ii) στη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς.

Πιο συγκεκριμένα:

- Ο περιορισμός των δικαιούχων παρόχων στην παρ. 3α αποκλείει τους αυτοαπασχολούμενους ελεύθερους επαγγελματίες, ακόμη και αν συμμετέχουν σε κοινοπρακτικά σχήματα. Παράλληλα, η απαίτηση για προηγούμενη υποχρεωτική εκπαίδευση όλου του προσωπικού πριν την εγγραφή στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης, σε συνδυασμό με την ανάγκη γραφειοκρατικής τροποποίησης των καταστατικών των Ν.Π.Ι.Δ., ενέχει τον κίνδυνο να επιβραδύνει/αναστείλει τη λειτουργία του οικοσυστήματος παροχής υπηρεσιών, τουλάχιστον κατά την πρώτη φάση εφαρμογής του Προγράμματος, δημιουργώντας σοβαρές καθυστερήσεις και δυσλειτουργίες.

Ως προς την Παρ. 4 του παρόντος, το Πληροφοριακό Σύστημα που συστήνεται και λειτουργεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου στην Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.) για τη διαχείριση των αιτήσεων των ενδιαφερομένων για εγγραφή στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης της παρ.2, ΠΡΕΠΕΙ να διασυνδεθεί και με την Εθνική Πύλη Αναπηρίας.

Άρθρο 50

Επί του συγκεκριμένου άρθρου, οι σχετικές παρατηρήσεις επικεντρώνονται σε ζητήματα συμβατότητας με τον GDPR. Πιο συγκεκριμένα:

- Η παρ. 3 προβλέπει την αποθήκευση αναλυτικών ψυχιατρικών ιστορικών, γνωματεύσεων αναπηρίας ή βεβαιώσεων χρήσης ουσιών των γονέων στην κεντρική βάση δεδομένων της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. Η ρύθμιση αυτή οδηγεί σε υπέρ το δέον συλλογή ευαίσθητων δεδομένων, παραβιάζοντας την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων (Άρθρο 5, παρ. 1γ του GDPR) και το Άρθρο 10 του GDPR (δεδομένα που αφορούν ποινικές καταδίκες/αφαίρεση

επιμέλειας), εκθέτοντας τις οικογένειες σε κίνδυνο διαρροής και κοινωνικού στιγματισμού.

- Επιπλέον, προτείνεται να επανεξεταστεί η διάρκεια (5 έτη) διατήρησης αυτών των ιδιαίτερα ευαίσθητων ιατρικών και κοινωνικών δεδομένων μετά τη λήξη του προγράμματος (παρ. 4-6).

Ακολούθως των παραπάνω επισημάνσεων, παραθέτονται οι κάτωθι προτάσεις επί των άρθρων 48-50 αναλυτικά:

Προτάσεις που αφορούν το Άρθρο 48:

1. Προκειμένου για τη διασφάλιση μιας πραγματικά καθολικής και ουσιαστικά αποδοτικής εφαρμογής του Προγράμματος προτείνεται:
 - i. Κατάργηση των εισοδηματικών κριτηρίων για την ένταξη παιδιών με διαπιστωμένη αναπηρία ή αναπτυξιακή καθυστέρηση (παρ. 3α και 3β).
 - ii. Υιοθέτηση ενός διαβαθμισμένου μοντέλου ένταξης/συμμετοχής, προκειμένου η Πρώιμη Παρέμβαση να λάβει έναν χαρακτήρα καθολικού και δημόσιου αγαθού (π.χ. αντίστοιχο με το πρόγραμμα εθνικού εμβολιασμού), διασφαλίζοντας την ισότιμη πρόσβαση όλων των παιδιών. Το μοντέλο προτείνεται να διαρθρώνεται ενδεικτικά στα εξής επίπεδα: *Επίπεδο 1 (Γενικό)* για καθολικό αναπτυξιακό έλεγχο (*screening*) όλων των παιδιών 0-6 ετών μέσω παιδιάτρων/σταθμών, *Επίπεδο 2 (Στοχευμένο)* για βραχεία υποστήριξη σε ήπιες περιπτώσεις και *Επίπεδο 3 (Εξειδικευμένο)* για το εντατικό οικογενειοκεντρικό πρόγραμμα.
2. Θέσπιση ρήτρας ανώτατου χρονικού ορίου και ιδιωτικών γνωματεύσεων, προκειμένου για το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και τη διασφάλιση δράσης εντός του κρίσιμου αναπτυξιακού διαστήματος των πρώτων ετών. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται:
 - i. Ορισμός ανώτατου χρονικού ορίου (προτείνονται οι 30 ημέρες) από την αρχική παραπομπή έως την έναρξη κατάρτισης του ΕΣΥΟ.

- ii. **Προσωρινή αποδοχή γνωματεύσεων/παραπομπών από ιδιώτες εξειδικευμένους θεραπευτές (π.χ. αναπτυξιολόγους/παιδοψυχιάτρους κ.ά.),** ιδιαίτερα κατά την πρώτη φάση εφαρμογής του Προγράμματος, για την άμεση εκκίνηση των θεραπειών, με μεταγενέστερο έλεγχο από το κράτος, προς αποφυγή μακρόχρονης αναμονής στο πλαίσιο του ΕΣΥ.
- 3. Ρήτρα διασφάλισης παράλληλων παροχών, με ρητή νομοθετική προσθήκη ότι οι υπηρεσίες Πρώιμης Παρέμβασης λειτουργούν προσθετικά και απαγορεύεται να συμψηφίζονται ή να περικόπτον τις εγκεκριμένες θεραπευτικές πράξεις (λογοθεραπείες, εργοθεραπείες κ.λπ.) που δικαιούνται τα παιδιά μέσω του ΕΟΠΥΥ (ΕΚΠΥ) (να μην ερμηνευθεί το άρθρο 48 με βάση την αρχή της «αποφυγής διπλής χρηματοδότησης»).** Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι η **Πρώιμη Παρέμβαση δεν είναι θεραπευτική συνεδρία**, αλλά ένα ευρύτερο πρόγραμμα εκπαίδευσης γονέων και συντονισμού. Επομένως, το παιδί συνεχίζει να χρειάζεται τις εξειδικευμένες κλινικές πράξεις του ΕΚΠΥ.
- 1. Επέκταση του δικαιώματος συμμετοχής έως τη συμπλήρωση του 7ου έτους,** για παιδιά που έχουν λάβει επίσημη αναβολή σχολικής φοίτησης από τα ΚΕΔΑΣΥ. Η προτεινόμενη χρονική επέκταση επιτρέπει τη συνέχιση των παρεμβάσεων κατά τους πρώτους κρίσιμους μήνες της Α' Δημοτικού, λειτουργώντας ως «γέφυρα» ομαλής μετάβασης και προσαρμογής τη στιγμή ακριβώς που τόσο το παιδί, όσο και η οικογένεια αντιμετωπίζουν μια κομβική αλλαγή στη ζωή τους, με την εισαγωγή του παιδιού στο δημοτικό. Οι ανάγκες του παιδιού επαναξιολογούνται με βάση τις πραγματικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει πλέον μέσα στην τάξη. Επομένως, δημιουργείται ο χρόνος, ώστε η θεραπευτική ομάδα να επικοινωνήσει με το διδακτικό προσωπικό της Α' Δημοτικού, ώστε να μπορέσουν να δουλέψουν στοχευμένα πάνω σε τυχόν νέες ανάγκες που θα προκύψουν (π.χ. γραφή, συγκέντρωση, σχολική κοινωνικοποίηση) αναδιαμορφώνοντας το ΕΣΥΟ, ώστε να βελτιώσουν την κοινωνικής ένταξης του παιδιού και της οικογένειας και την αποφυγή της περιθωριοποίησης και του στίγματος.

2. Αντιμετώπιση των περιφερειακών ανισοτήτων και του ζητήματος της υποστελέχωσης:

- i. Νομοθετική πρόβλεψη για την υποχρεωτική σύσταση και κρατική χρηματοδότηση **Δημόσιων Κινητών Κλιμακίων Πρώιμης Παρέμβασης** για τις νησιωτικές και δυσπρόσιτες περιοχές.
- ii. Ειδική μεταβατική διάταξη για την **άμεση ανανέωση των συμβάσεων του επικουρικού και έκτακτου προσωπικού** στα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας και ταυτόχρονη προκήρυξη μόνιμων θέσεων για τη στελέχωση των διεπιστημονικών ομάδων.

Προτάσεις που αφορούν το Άρθρο 49

1. Προκειμένου για την εξομάλυνση της λειτουργίας των Μητρώων Παρόχων και την επιτάχυνση των διαδικασιών, προτείνεται:

- i. **Διεύρυνση του δικαιώματος εγγραφής** στο Μητρώο και σε ελεύθερους επαγγελματίες εξειδικευμένους θεραπευτές, οι οποίοι **μπορεί να συμμετέχουν σε μια κοινοπραξία/ συνεταιρισμό για την παροχή αντίστοιχων υπηρεσιών**. Στο πλαίσιο αυτό, ωστόσο, θα πρέπει να υπάρξει πρόνοια για διατήρηση από τις δημόσιες αρχές του ελέγχου της ποιότητας, παράλληλα με την αξιοποίηση της ταχύτητας του ιδιωτικού τομέα. Η διασφάλιση της ποιότητας των ελεύθερων επαγγελματιών στο Μητρώο μπορεί να καταστεί αποτελεσματική, καθώς και να υπερβεί γραφειοκρατικές αγκυλώσεις μέσω ενός ψηφιακού συστήματος που θα περιλαμβάνει: i) Αυστηρά φίλτρα εισόδου, με την υποχρεωτική κατάθεση π.χ. άδειας ασκήσεως, εξειδικευμένων πιστοποιήσεων στην πρώιμη παρέμβαση, καθαρού ποινικού μητρώου. ii) Κοινά Θεραπευτικά Πρωτόκολλα, με τους ιδιώτες θεραπευτές να υποχρεούνται να χρησιμοποιούν την ίδια ψηφιακή πλατφόρμα με τις δημόσιες δομές για την καταγραφή της προόδου του παιδιού. iii) Διαρκής έλεγχος και αξιολόγηση (π.χ. από στελέχη των ΚΕΔΑΣΥ ή του Υπουργείου), μέσω πραγματοποίησης τυχαίων δειγματοληπτικών ελέγχων (*audits*) σε φακέλους και συλλογή ανώνυμου *feedback* από τους γονείς. iv) Σύνδεση της ανανέωσης της

παραμονής στο Μητρώο με συνεχιζόμενη εκπαίδευση, καθώς και εσωτερικό σύστημα αξιολόγησης του θεραπευτή βάσει συνέπειας, τήρησης πρωτοκόλλων και αποτελεσμάτων, με ανάλογες συστάσεις αρχικά και εν συνεχεία κυρώσεις (προσωρινή αναστολή ή και διαγραφή από το Μητρώο) σε περιπτώσεις συστηματικής απόκλισης από τα θεραπευτικά πρωτόκολλα, αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς, συστηματικής έλλειψης βελτίωσης.

- ii. Θέσπιση 12μηνιαίας μεταβατικής περιόδου προσαρμογής για την εγγραφή των παρόχων και την τροποποίηση των καταστατικών τους, με παράλληλη παροχή δωρεάν τηλεεκπαίδευσης στο προσωπικό, ώστε να επιτευχθεί η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

2. Θεσμική συμμετοχή της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας και της Κοινωνίας των Πολιτών:

- i. Σύνδεση με την Προσχολική Αγωγή μέσω υποχρεωτικών σεμιναρίων στους παιδαγωγούς των σταθμών για την έγκαιρη ανίχνευση σημαδιών αναπτυξιακών διαταραχών λόγου και συμπεριφοράς, στο πλαίσιο του κρίσιμου ρόλου που καλούνται πλέον να διαδραματίσουν οι παιδαγωγοί ως μη παραδοσιακοί ανταποκριτές πρώτης γραμμής (*non-traditional first responders*). Οι παιδαγωγοί της προσχολικής αγωγής βρίσκονται στην πρώτη γραμμή παρατήρησης, αφού έχουν τη δυνατότητα να βλέπουν το παιδί να αλληλεπιδρά με συνομηλίκους, κάτι που οι γονείς ή οι γιατροί (σε μια σύντομη επίσκεψη) δεν έχουν ίσως τη δυνατότητα να δουν. Στο πλαίσιο αυτό, μπορούν να λειτουργήσουν ως το πρώτο «φίλτρο» για τον εντοπισμό σημαδιών (π.χ. έλλειψη βλεμματικής επαφής, καθυστέρηση λόγου κ.ά.), πριν το παιδί φτάσει στον ειδικό, με τη δική τους έγκαιρη ειδοποίηση να ενεργοποιεί ουσιαστικά την «αλυσίδα» της Πρώιμης Παρέμβασης, κερδίζοντας πολύτιμο χρόνο για τη νευροπλαστικότητα του εγκεφάλου⁶.

⁶ Σύμφωνα με τα αναπτυξιακά συστήματα (Guralnick), οι παιδαγωγοί δεν προσφέρουν μόνο εκπαίδευση, αλλά αποτελούν μέρος της διαγνωστικής αλυσίδας ως *first responders* στο φυσικό περιβάλλον του παιδιού.

- ii. Πρόβλεψη για τη θεσμική συμμετοχή εκπροσώπων των επίσημων συλλόγων γονέων ατόμων με αναπηρία.

Προτάσεις που αφορούν το Άρθρο 50

Προκειμένου για την εναρμόνιση των διατάξεων του Σχ.Ν με τον GDPR και την προστασία του απορρήτου, προτείνεται:

- i. **Η αντικατάσταση της αποθήκευσης ιατρικών εγγράφων με τη χρήση ενός ψηφιακού δείκτη επιλεξιμότητας μέσω διαλειτουργικότητας (αποφυγή κινδύνου διαρροής ευαίσθητων εγγράφων).**
- ii. **Η κρυπτογράφηση της ταυτότητας των ωφελουμένων στην κεντρική βάση (π.χ. με τη χρήση μοναδικών κωδικών αναφοράς).**
- iii. **Η εφαρμογή διαφοροποιημένων επιπέδων πρόσβασης, ώστε κάθε εμπλεκόμενος να βλέπει μόνο ό,τι είναι απολύτως απαραίτητο για το έργο του (π.χ. ένας διοικητικός υπάλληλος που εγκρίνει την πληρωμή της υπηρεσίας να βλέπει μόνο ότι η υπηρεσία παρασχέθηκε, χωρίς να βλέπει την ιατρική διάγνωση).**
- iv. **Η μείωση του χρόνου τήρησης των ευαίσθητων δεδομένων κοινωνικής και ιατρικής ευαλωτότητας των γονέων, τα οποία να διαγράφονται οριστικά ή να ανωνυμοποιούνται πλήρως εντός εύλογου χρονικού διαστήματος (π.χ. 6 μηνών) από την έκδοση των οριστικών αποτελεσμάτων ένταξης στο πρόγραμμα, αντί της προβλεπόμενης 5ετίας. Η προβλεπόμενη 5ετία κρίνεται **δυσανάλογη** και παραβιάζει την αρχή του περιορισμού του σκοπού (GDPR), καθώς η διατήρησή τους πέραν της κρίσης επιλεξιμότητας δεν εξυπηρετεί κανέναν απολύτως λειτουργικό σκοπό, ενώ εκθέτει την οικογένεια σε περιττούς κινδύνους ασφαλείας και στιγματισμού.**

Άρθρο 51 Συμμετοχή κατοίκων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποφοίτων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στο Πρόγραμμα Δημογραφικής

Ανάπτυξης και προκαταβολή οικονομικής ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρου 32 ν. 5178/2025 - Εξουσιοδοτική διάταξη

Τροποποίηση της Παρ.4 του άρθρου 32, του ν.5178/2025: Η οικονομική ενίσχυση των 10.000€ δεν είναι αρκετή από μόνη της....θα πρέπει να συνοδεύεται και από φοροελαφρύνσεις, και από κίνητρα για εργασία, και από αναβάθμιση υποδομών κινητής τηλεφωνίας και διαδικτύου, και από ενίσχυση των υπηρεσιών α' βάθμιας φροντίδας υγείας στις περιοχές αυτές, και από ενίσχυση της λειτουργίας του εκπαιδευτικού συστήματος (...Σουφλί και Διδυμότειχο, δεν έχουν λ.χ. ούτε μία δομή στήριξης ατόμων με αναπηρία...το Ειδικό δημοτικό Σχολείο του Διδυμοτείου υφίσταται μόνο στα χαρτιά, με αποτέλεσμα τα παιδιά να μετακινούνται χειμώνα καλοκαίρι, δεκάδες χιλιόμετρα μακριά σε Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα αντίστοιχα, με ότι αυτό συνεπάγεται για την ασφάλεια και κυρίως για την ταλαιπωρία τους ιδιαίτερα τους χειμερινούς μήνες ή τις περιόδους με έντονη ομίχλη, ενώ είναι γνωστές οι ελλείψεις του δημόσιου συστήματος υγείας τόσο στο Κέντρο Υγείας Ορεστιάδας, στο Σουφλί, αλλά και στο Νοσοκομείο Διδυμοτείου κ.ο.κ....), αλλά και από βελτίωση του οδικού δικτύου, κυρίως δε, από την αποκατάσταση του συγκοινωνιακού δικτύου (...θυμίζουμε ότι ακόμα δεν υπάρχει σιδηροδρομική σύνδεση Βόρειου με κεντρικό και νότιο Έβρο, αλλά και ολόκληρου του νομού με την υπόλοιπη Ελλάδα, τα Βαλκάνια και την Ευρώπη, αλλά κι εν γέννη σιδηροδρομική σύνδεση της Περιφέρειας Α.Μ.Θ. με την υπόλοιπη Ελλάδα, Βαλκάνια, Ευρώπη....αλλά και ακτοπολική σύνδεση του Έβρου με την νησιωτική χώρα, το Βόρειο και Κεντρικό Αιγαίο, αλλά και με την Θεσσαλονίκη και κυρίως με τον Πειραιά...).

Για να αποδώσει το μέτρο, οποιοδήποτε ανάλογο ή αντίστοιχο μέτρο, θα πρέπει να υπάρξει ολιστική προσέγγιση της στόχευσης... σημασία έχει κυρίως να συγκρατηθούν οι πληθυσμοί που ήδη μένουν στις περιοχές αυτές και ταυτόχρονα να δοθούν ουσιαστικά κίνητρα μετεγκατάστασης προς αυτές τις περιοχές...

(...βλέπε από παράδειγμα της γειτονικής Αδριανούπολης, όπου ακριβώς πριν 15 ημέρες, ο ίδιος ο πρόεδρος της Τουρκίας, από την Αδριανούπολη, ανακοίνωσε πλήρες πρόγραμμα ενίσχυσης της διαμονής στην πόλη και ταυτόχρονα του εποικισμού της από Τούρκους πολίτες άλλων περιοχών...μίας πόλης που έχει υπερ-τετραπλασιαστεί

τα τελευταία χρόνια, έχουν δημιουργηθεί και λειτουργούν μεγάλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, νοσοκομεία, πριμοδοτείται η φοίτηση στα πανεπιστήμια αυτά, έχει δημιουργηθεί σημαντική βιοτεχνική και βιομηχανική δραστηριότητα περιμετρικά της Αδριανούπολης, με σχετικά κίνητρα, έχει βελτιωθεί και βελτιώνεται περαιτέρω το οδικό και συγκοινωνιακό δίκτυο...).

Άρθρο 53 Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος για εισόδημα από ακίνητα που εντάσσονται σε προγράμματα κοινωνικής μίσθωσης – Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Η προσθήκη της παραγράφου 10 στο Άρθρο 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε. Ν. 4172/2013, Α' 167) κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, καθώς εισαγάγει ένα ισχυρό οικονομικό κίνητρο. Η 100% φοροαπαλλαγή (για 3 έτη) και το εγγυημένο εισόδημα κινητοποιούν τους ιδιώτες ιδιοκτήτες να διαθέσουν τα κλειστά τους ακίνητα, προσφέροντάς τους ταυτόχρονα πλήρη προστασία από το ρίσκο των απλήρωτων ενοικίων και των φθορών. **Ωστόσο, η διάταξη περιλαμβάνει μια σοβαρή συστημική και λειτουργική αγκύλωση, περιορίζοντας το δικαίωμα του επίσημου «Φορέα Κοινωνικής Μίσθωσης» αποκλειστικά στα νομικά πρόσωπα** (Δήμους, Περιφέρειες, Αναπτυξιακούς Οργανισμούς και ΜΚΟ). Η ρύθμιση αυτή **αποκλείει τα φυσικά πρόσωπα και τους ιδιώτες επαγγελματίες από τη δυνατότητα να λειτουργήσουν ως αυτόνομοι και απευθείας φορείς/πάροχοι κοινωνικής μίσθωσης**. Αυτός ο θεσμικός περιορισμός ενέχει τον κίνδυνο να εγκλωβίσει το όλο εγχείρημα σε σοβαρές συστημικές και λειτουργικές αγκυλώσεις, καθώς οι δημόσιοι φορείς στην Ελλάδα στερούνται ταχύτητας, εξειδικευμένου προσωπικού και τεχνογνωσίας στον τομέα του *real estate*, ενώ μόλις το 25% των δημοτικών ακινήτων είναι άμεσα αξιοποιήσιμο, με το 40% να απαιτεί μακροχρόνια τεχνική, διοικητική ή νομική ωρίμανση, όπως καταδεικνύουν πρόσφατα στοιχεία σχετικής έρευνας για τις χρόνιες καθυστερήσεις στην αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας⁷. Το αποτέλεσμα είναι ο κίνδυνος να εγκλωβιστεί το πρόγραμμα σε δυσλειτουργικές δομές, με το μέτρο να περιορίζει σημαντικά τη δεξαμενή των διαθέσιμων προς κοινωνική μίσθωση

⁷ <https://www.crisismonitor.gr/2026/06/29/erevna-blupeak-poi-i-dimoi-diatheetoun-to-megalytero-chartofylakio-akiniton/>

κατοικιών⁸, την ίδια στιγμή που η πίεση της στεγαστικής κρίσης απαιτεί άμεσες λύσεις (Maloutas & Siatitsa, 2025).

Στο τέλος του άρθρου 53 του παρόντος σ/ν, προτείνεται να προστεθεί στην τροποποίηση της παρ.10 του άρθρου 47 του Κ.Φ.Ε. και η περίπτωση της φοροαπαλλαγής, ως κίνητρο προσφοράς ακινήτων, για εκμισθώσεις ακινήτων από νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, για λειτουργία ΣΥΔ, και να διαμορφωθεί η τροποποιημένη παράγραφος ως εξής (βλέπε έντονη πλάγια γραφή):

«10. Από το φορολογικό έτος 2026 και εφεξής, το εισόδημα που αποκτούν δήμοι, περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα αυτών και ιδίως οι Αναπτυξιακοί Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου της περ. γ) του άρθρου 45 του παρόντος, περί υποκειμένων του φόρου, από την εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ακινήτων τα οποία εντάσσονται σε προγράμματα κοινωνικής μίσθωσης της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 5229/2025 (Α' 158) ή σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από ενωσιακούς πόρους για την επίτευξη σκοπών στέγασης ευάλωτων ομάδων της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 5229/2025, **καθώς και για την λειτουργία από νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα** (τα οποία λειτουργούν και συμβάλλονται με τον ΕΟΠΥΥ σύμφωνα με το υφιστάμενο καθεστώς ίδρυσης, λειτουργίας και εποπτείας), **Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης ατόμων με αναπηρία – ΣΥΔ**, απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος, για όσο χρόνο διαρκεί η εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση.»

Άρθρο 54

i) Μετά το Πρόγραμμα «Κάλυψη», δημιουργείται ένα χρηματοδοτικό χάσμα και επανεμφανίζεται ο κίνδυνος αστεγίας ή επισφαλούς στέγης. Πιο συγκεκριμένα, η πρόβλεψη προθεσμίας 6 μηνών για την εύρεση νέας κατοικίας, σε συνδυασμό με την έναρξη καταβολής του επιδόματος τον επόμενο μήνα από την αίτηση, αφήνει τους ωφελούμενους χωρίς καμία οικονομική στήριξη κατά το μεσοδιάστημα της αναζήτησης, εκθέτοντάς τους σε κατάσταση στεγαστικής επισφάλειας. **ii)**

⁸ <https://www.euro2day.gr/en2/article/2358102/tax-incentives-for-municipalities-for-social-housi>

Σημειώνεται, επίσης, αναλογική ανεπάρκεια οικονομικής στήριξης, με τα προτεινόμενα ποσά (225€ - 300€) να υπολείπονται σημαντικά των τρεχουσών εμπορικών τιμών. Παράλληλα, η αυστηρή 12μηνη διάρκεια της παροχής δεν λαμβάνει υπόψη περιπτώσεις αυξημένης ευαλωτότητας (π.χ. ΑμεΑ, πολύτεκνοι), οδηγώντας στη δημιουργία διασταυρούμενων ανισοτήτων. Υπό το πρίσμα αυτό, θα πρέπει να επανεξεταστεί ο οριζόντιος χαρακτήρας των μέτρων και να υπάρξουν στοχευμένες εξειδικεύσεις.

Άρθρο 55

Σχετικά με την αλλαγή χρήσης κτηριακού αποθέματος επισημαίνεται: i) **Επικινδυνότητα υποβάθμισης των συνθηκών διαβίωσης**, δεδομένου ότι η απλοποιημένη διαδικασία αλλαγής χρήσης, χωρίς την έκδοση παραδοσιακής οικοδομικής άδειας, ενδέχεται να επιτρέψει τη μετατροπή ακατάλληλων χώρων (π.χ. υπόγεια, τυφλοί χώροι) σε κοινωνικές κατοικίες. ii) **Ζήτημα της προσβασιμότητας ΑμεΑ:** Το νομοσχέδιο συνδέει την αναπηρία με τη στέγαση, αλλά δεν υπάρχει ρητή αναφορά για το πώς τα ακίνητα της «Κοινωνικής Κατοικίας» θα διασφαλίζουν την πλήρη προσβασιμότητα (ράμπες, ασανσέρ, εσωτερική διαρρύθμιση για αμαξίδιο). Υπάρχει άμεσος κίνδυνος να παραχωρηθούν σπίτια σε ΑμεΑ τα οποία θα είναι λειτουργικά ακατάλληλα.

Άρθρο 56

Στο πλαίσιο της αξιοποίησης ακινήτων ΤΕΘΑ, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η μαζική ανέγερση κοινωνικών και στρατιωτικών κατοικιών σε μεγάλα, ενιαία οικόπεδα εκτός αστικού ιστού, χωρίς οργανική σύνδεση με την πόλη, ενέχει κίνδυνο **χωρικού και κοινωνικού αποκλεισμού (γκετοποίηση)**, με την πρακτική αυτή, αντί για την επιδιωκόμενη συμπερίληψη, να εντείνει τον κοινωνικό διαχωρισμό, με την περιθωριοποίηση και τον στιγματισμό των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων⁹.

⁹ Η διεθνής βιβλιογραφία στην αστική κοινωνιολογία (θεωρία του *Χωρικού Στιγματισμού* του Loïc Wacquant και τις μελέτες για το *Φαινόμενο της Γειτονιάς*) προειδοποιεί ότι η μαζική συγκέντρωση κοινωνικών και στρατιωτικών κατοικιών σε μεγάλα, ενιαία οικόπεδα εκτός αστικού ιστού οδηγεί στην εδαφικοποίηση της φτώχειας. Η έλλειψη οργανικής σύνδεσης με την πόλη μετατρέπει αυτά τα συγκροτήματα σε μονολειτουργικές νησίδες, αναπαράγοντας τον χωρικό και κοινωνικό αποκλεισμό. Για τον λόγο αυτό,

Ειδικές παρατηρήσεις- προτάσεις επί του πλαισίου της κοινωνικής κατοικίας

Με βάση τα προαναφερθέντα, προτείνονται οι ακόλουθες παρεμβάσεις (άρθρα 53-56):

1. **Σχετικά με το Άρθρο 53**, με γνώμονα τη μεγιστοποίηση τόσο της διαθέσιμης δεξαμενής ακινήτων, όσο και της απορροφητικότητας του προγράμματος, κρίνεται απαραίτητη η αναδιατύπωση της διάταξης μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων. Ειδικότερα, προτείνεται: **i) Ενεργοποίηση και του ιδιωτικού τομέα**, μέσω της δημιουργίας εγκεκριμένων ιδιωτικών φορέων διαχείρισης (π.χ. θεσμοθέτηση κοινωνικών μεσιτικών γραφείων), οι οποίοι θα μπορούν να αναλαμβάνουν μαζικά τη διαχείριση, την τεχνική συντήρηση και την ενοικίαση των ακινήτων, λειτουργώντας ως εγκεκριμένοι ενδιάμεσοι φορείς (σύμφωνα με το υφιστάμενο καθεστώς ίδρυσης, λειτουργίας και εποπτείας), με την ταχύτητα και την ευελιξία της ελεύθερης αγοράς υπό κρατική εποπτεία, με παράλληλη επέκταση της φοροαπαλλαγής και στις πιστοποιημένες αυτές ιδιωτικές εταιρείες διαχείρισης ακινήτων. **ii) Θέσπιση ανώτατου ορίου ενοικίου**, με σύνδεση της λήψης της φοροαπαλλαγής με ένα προκαθορισμένο ανώτατο μίσθωμα ανά τετραγωνικό μέτρο (βάσει τοπικών δεικτών), για τη διασφάλιση του κοινωνικού χαρακτήρα του μέτρου, ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα κερδοσκοπίας και να αποτραπεί η χρήση του ως απλό φορολογικό καταφύγιο. **iii) Κλιμακωτά κίνητρα για το ιστορικό του ακινήτου** με την αναδιαμόρφωση της απαίτησης του Ν. 5246/2025 (Άρθρο 9) για την υποχρεωτική τριετή χρονική διάρκεια κατά την οποία ένα σπίτι θα πρέπει να εμφανίζεται ως κλειστό/μη μισθωμένο¹⁰. Αντ' αυτού, προτείνεται η θέσπιση προοδευτικής, αναλογικής φοροαπαλλαγής (π.χ. 1 έτος απαλλαγής, αν το σπίτι ήταν κενό για 1 χρόνο, 2 έτη αν ήταν κενό για 2 χρόνια κ.λπ.), ώστε να διατεθεί άμεσα ένας μεγάλος αριθμός ακινήτων που σήμερα παραμένουν

οι σύγχρονες ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές εγκαταλείπουν το μοντέλο των απομονωμένων οικιστικών όγκων, προκρίνοντας την πολιτική της κοινωνικής ανάμειξης και της διασπαρμένης κατοικίας, ως τη μόνη μέθοδο που εγγυάται την πραγματική συμπερίληψη και αποτρέπει τον αστικό στιγματισμό.

¹⁰ Σύμφωνα με το Άρθρο 9 του Ν. 5246/2025, για να κερδίσει ένας ιδιώτης την τριετή (36μηνη) πλήρη απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στα ενοίκια, το ακίνητο πρέπει οπωσδήποτε να ήταν δηλωμένο ως ΚΕΝΟ στο έντυπο Ε2 για τουλάχιστον τρία (3) συναπτά έτη (ή εναλλακτικά να βρισκόταν σε καθεστώς βραχυχρόνιας μίσθωσης/Airbnb).

τεχνητά κλειστές, προκειμένου οι ιδιοκτήτες να συμπληρώσουν τον προβλεπόμενο χρόνο (3 έτη) για να έχουν φοροαπαλλαγή, διευρύνοντας έτσι άμεσα τη δεξαμενή των διαθέσιμων κατοικιών.

2. **Θέσπιση μεταβατικού επιδόματος & προσαύξησης στα ποσά του επιδόματος με βάση τη γεωγραφική διάσταση (Άρθρο 54).** Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται: i) Η θεσμοθέτηση ενός «**επιδόματος μετάβασης**», μετά την απένταξη του δικαιούχου από το Πρόγραμμα «Κάλυψη», κατά τη διάρκεια του 6μήνου στο οποίο καλείται να βρει δικό του διαμέρισμα στην ελεύθερη αγορά και να υπογράψει νέο συμβόλαιο, ώστε μετά να πάρει το κλασικό επίδομα στέγης για 12 μήνες. Για το 6μηνο αυτό μεσοδιάστημα αναζήτησης στέγης, ο πολίτης δεν υποστηρίζεται οικονομικά, ώστε να καλύψει τις τρέχουσες ανάγκες (εγγυήσεις, μετακόμιση), με το Άρθρο 54 να περιορίζεται στο να ορίσει το 6μηνο αυτό ως μια προθεσμία αναζήτησης στέγης, χωρίς να προβλέπει καμία οικονομική αρωγή. Επομένως, η θεσμοθέτηση ενός τέτοιου μεταβατικού επιδόματος κρίνεται αναγκαία ακριβώς για να ανατρέψει αυτή τη δομική αδυναμία, μετατρέποντας το κενό 6μηνο σε μια περίοδο ενεργής και οικονομικά υποστηριζόμενης μετάβασης προς τη νέα κατοικία. ii) **Προσαύξηση στα ποσά του επιδόματος** για τα μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα, Θεσσαλονίκη) και τις τουριστικές ζώνες, όπου παρατηρείται μεγαλύτερη κρίση των ενοικίων.
3. **Θέσπιση υποχρεωτικής ποσόστωσης προσβασιμότητας (Άρθρα 55 και 56).** Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται να οριστεί νομοθετικά ότι ένα ελάχιστο ποσοστό των κοινωνικών κατοικιών που ανακαινίζονται ή ανεγείρονται θα διαμορφώνεται εξ αρχής με πλήρεις, σύγχρονες προδιαγραφές προσβασιμότητας για άτομα με κινητική ή άλλου είδους αναπηρία¹¹.

¹¹ <https://www.inclusion.eu/affordable-housing-plan-what-it-means-for-people-with-intellectual-disabilities-and-their-families> & <https://www.edf-feph.org/publications/edf-resolution-the-right-to-affordable-and-accessible-housing-for-persons-with-disabilities/>

4. **Καθορισμός ποσοστώσεων κοινωνικής στέγασης & ρήτρα πράσινου ισοζυγίου στα ακίνητα ΤΕΘΑ (Άρθρο 56):** Προτείνεται η θεσμοθέτηση υποχρεωτικής ποσόστωσης για αποκλειστική δέσμευση για την κοινωνική στέγαση, καθώς και πρόβλεψη ρήτρας πράσινου ισοζυγίου, βάσει της οποίας ένα ποσοστό της συνολικής έκτασης του ακινήτου θα παραχωρείται υποχρεωτικά στον οικείο Δήμο ως κοινόχρηστος χώρος πρασίνου, προκειμένου για τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής αναβάθμισης της ευρύτερης περιοχής, στο πλαίσιο της νέας δόμησης.
5. **Σύμπραξη με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και ενίσχυσή της (ως οριζόντια πρόταση):** Να δοθούν αυξημένες αρμοδιότητες, πόροι και κονδύλια στους Δήμους. Σύμφωνα με πολύ πρόσφατα στοιχεία, μόλις το 25% των ακινήτων που ανήκουν σε δήμους μπορούν να αξιοποιηθούν άμεσα για τις στεγαστικές ανάγκες της χώρας, με το 40% να απαιτεί ωρίμανση, καθιστώντας επιτακτική τη δημιουργία ψηφιακού μητρώου για ενεργή διαχείριση και αξιοποίηση¹².

Άρθρο 64 Προσωρινή αποζημίωση φυσικών προσώπων για υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας από μη συμβεβλημένους φορείς – Προσθήκη άρθρου 21Α στον ν. 4549/2018

Πρόκειται για σημαντικό άρθρο για την αποζημίωση μη συμβασιοποιημένων υπηρεσιών με τον ΕΟΠΥΥ. Αφορά κυρίως σε ΣΥΔ, ΣΑΔ, ΚΔΗΦ που δεν έχουν υπογράψει σύμβαση με τον ΕΟΠΥΥ και αποζημιώνονται απ' ευθείας οι ωφελούμενοι με την κατάθεση και εκκαθάριση σχετικών παραστατικών από τον ΕΟΠΥΥ.

Ωστόσο, με την διάταξη αυτή ουσιαστικά δίνεται νέα παράταση στην μη συμβασιοποίηση συγκεκριμένων παροχών, που ενδεχομένως να ευνοεί συγκεκριμένους παρόχους.

¹² <https://www.crisismonitor.gr/2026/06/29/erevna-blupeak-poioidimoi-diathetoun-to-megalytero-chartofylakio-akiniton/>

Άρθρο 70 – Ελάχιστο όριο ηλικίας

Η πρόβλεψη του σχεδίου νόμου για τον καθορισμό του ελάχιστου ορίου ηλικίας στα δεκαεπτά (17) έτη κρίνεται απολύτως ορθή και θα πρέπει να διατηρηθεί.

Η κυκλοφορία ενός Ελαφρού Προσωπικού Ηλεκτρικού Οχήματος στο δημόσιο οδικό δίκτυο δεν αποτελεί δραστηριότητα αναψυχής, αλλά συμμετοχή στην οδική κυκλοφορία, με όλες τις υποχρεώσεις και τους κινδύνους που αυτή συνεπάγεται.

Η οδήγηση ενός ηλεκτρικού πατινιού προϋποθέτει συνεχή λήψη αποφάσεων, σωστή εκτίμηση κινδύνου, κατανόηση της κυκλοφοριακής σήμανσης και ασφαλή συνύπαρξη με αυτοκίνητα, μοτοσυκλέτες, λεωφορεία, ποδήλατα και πεζούς.

Η επιλογή του ηλικιακού ορίου των 17 ετών εξασφαλίζει μεγαλύτερη ωριμότητα των χρηστών και ευθυγραμμίζεται με τη φιλοσοφία του νέου Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.

Παράλληλα, αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τη μέχρι σήμερα «γκρίζα ζώνη» του ισχύοντος πλαισίου, η οποία δημιουργούσε σημαντικές δυσκολίες εφαρμογής.

Άρθρο 72 – Κυκλοφορία των Ε.Π.Η.Ο.

Η πρόβλεψη του νομοσχεδίου, σύμφωνα με την οποία η κυκλοφορία των Ε.Π.Η.Ο. καθορίζεται κυρίως από το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας της οδού, εκτιμάται ότι χρειάζεται περαιτέρω εξειδίκευση.

Η επικινδυνότητα μιας οδού δεν εξαρτάται αποκλειστικά από το όριο ταχύτητας.

Εξαρτάται επίσης από:

- τον ημερήσιο κυκλοφοριακό φόρτο,
- τον αριθμό των λωρίδων κυκλοφορίας,
- τη συμμετοχή βαρέων οχημάτων,
- τη συχνότητα των διασταυρώσεων,
- τη λειτουργία λεωφορειολωρίδων,

- τη γεωμετρία της οδού.

Για τον λόγο αυτό προτείνεται να προβλεφθεί ότι τα Ε.Π.Η.Ο. **δεν θα επιτρέπεται να κυκλοφορούν στο Πρωτεύον Αστικό Οδικό Δίκτυο (ΠΑΟΔ)**, ακόμη και όταν το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας είναι 50 km/h.

Η πρόταση αυτή βασίζεται σε καθαρά κυκλοφοριακά κριτήρια και όχι μόνο στην ταχύτητα.

Ενδεικτικά, ιδιαίτερα αυξημένη επικινδυνότητα παρουσιάζουν οδικοί άξονες όπως:

- Λεωφόρος Ποσειδώνος,
- Βασιλίσσης Αμαλίας,
- Πατησίων,
- Λεωφόρος Συγγρού,
- Λεωφόρος Κηφισίας,

καθώς και γενικότερα οι οδοί που εντάσσονται στο Πρωτεύον Αστικό Οδικό Δίκτυο.

Η συνύπαρξη ηλεκτρικών πατινιών με λεωφορεία, βαρέα φορτηγά και μεγάλους κυκλοφοριακούς φόρτους αυξάνει σημαντικά την πιθανότητα σοβαρών τροχαίων ατυχημάτων.

Άρθρο 73 – Υποχρεωτική ασφάλιση

Η εισαγωγή της υποχρεωτικής ασφάλισης αποτελεί μία από τις σημαντικότερες διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου.

Η πρόβλεψη αυτή προστατεύει:

- τους χρήστες των Ε.Π.Η.Ο.,
- τους πεζούς,
- τους ποδηλάτες,
- τους οδηγούς λοιπών οχημάτων.

Παράλληλα, διασφαλίζει ότι σε περίπτωση πρόκλησης σωματικών βλαβών ή υλικών ζημιών θα υπάρχει δυνατότητα αποζημίωσης των θυμάτων. Η συγκεκριμένη διάταξη πρέπει να διατηρηθεί χωρίς εξαιρέσεις.

Κατά την άποψη της ΟΚΕ, το σημαντικότερο κενό του σχεδίου νόμου είναι η απουσία υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Η συμμετοχή στο δημόσιο οδικό δίκτυο απαιτεί γνώση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας. Άλλωστε, σήμερα ένας χρήστης ηλεκτρικού πατινιού μπορεί να κινηθεί:

- σε σηματοδοτούμενες διασταυρώσεις,
- σε κυκλικούς κόμβους,
- δίπλα σε λεωφορεία,
- δίπλα σε φορτηγά,
- σε δρόμους με ιδιαίτερα αυξημένο κυκλοφοριακό φόρτο,

χωρίς να έχει προηγουμένως διδαχθεί ούτε τις βασικές αρχές της κυκλοφοριακής αγωγής. Το γεγονός αυτό δημιουργεί ιδιαίτερα αυξημένο κίνδυνο ατυχημάτων. Για τον λόγο αυτό προτείνεται να θεσπιστεί **υποχρεωτική θεωρητική εκπαίδευση διάρκειας τουλάχιστον εννέα (9) ωρών**. Η εκπαίδευση θα πραγματοποιείται αποκλειστικά από αδειοδοτημένα Κέντρα Θεωρητικής Εκπαίδευσης Οδηγών. Η ύλη θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- βασικές διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας,
- φωτεινή σηματοδότηση,
- κατακόρυφη και οριζόντια σήμανση,
- κανόνες προτεραιότητας,
- θέση στο οδόστρωμα,
- ασφαλή συμπεριφορά απέναντι σε πεζούς,
- βασικές αρχές αμυντικής οδήγησης.

Μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης προτείνεται η χορήγηση **Πιστοποιητικού Μικροκινητικότητας**, το οποίο θα εκδίδεται από τη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφέρειας. Το πιστοποιητικό αυτό δεν θα αποτελεί άδεια

οδήγησης και θα αποτελεί πιστοποίηση ότι ο χρήστης διαθέτει τις ελάχιστες απαραίτητες γνώσεις ασφαλούς κυκλοφορίας.

Άρθρο 76 (Σκοπός της ρύθμισης)

Το Άρθρο 76 ορίζει ως σκοπό την ενίσχυση της προστασίας της δημόσιας υγείας μέσω αυστηρών περιορισμών στην παραγωγή και διακίνηση μη επιτρεπόμενων προϊόντων κάνναβης. Η διάταξη αυτή αποτελεί τη νομική βάση για την παρέμβαση στην αγορά. Θέτει ως κύριο στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας και ιδιαίτερα των ανηλίκων από την ανεξέλεγκτη έκθεση σε προϊόντα κάνναβης.

Άρθρο 77 (Αντικείμενο)

Το Άρθρο 77 καθορίζει το νομικό πλαίσιο για τη ρύθμιση των μη επιτρεπόμενων προϊόντων κάνναβης, επικαιροποιώντας τους κανόνες και ενισχύοντας τους ελέγχους για την παράνομη παραγωγή και εμπορία. Η διάταξη στοχεύει στον αυστηρό περιορισμό της αγοράς, μετατρέποντας προϊόντα, όπως ο ανθός CBD, από νόμιμα σε μη επιτρεπόμενα.

Προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής, δηλαδή ο καθορισμός των επιτρεπόμενων και μη επιτρεπόμενων μορφών διάθεσης προϊόντων βιομηχανικής κάνναβης. Αποτελεί το εισαγωγικό «κλειδί» για τον διαχωρισμό της βιομηχανικής χρήσης από τη λιανική κατανάλωση.

Άρθρο 78 (Καθολική απαγόρευση λιανικής πώλησης ξηρού ανθού)

Στο Άρθρο 78 προστίθεται παράγραφος 3β στον ν. 4139/2013 (περί ναρκωτικών) που απαγορεύει την παραγωγή, εμπορία και διακίνηση προϊόντων που προορίζονται για κάπνισμα ή άτμιση και περιέχουν τεχνητά προστιθέμενες ψυχοτρόπες ουσίες, στοχεύοντας στα λεγόμενα «ψεκασμένα» προϊόντα. Η διάταξη εξαιρεί τη φαρμακευτική κάνναβη, ενώ παραπέμπει σε αυστηρές ποινικές κυρώσεις για τους παραβάτες.

Η διάταξη απαγορεύει πλήρως τη διάθεση, αγορά και πώληση ακατέργαστου ή επεξεργασμένου **ξηρού ανθού κάνναβης** απευθείας στους καταναλωτές. Ο ανθός μπορεί να διατίθεται **μόνο** για βιομηχανική μεταποίηση. Θα πρέπει να ελεγχθεί αν η διάταξη **να έρχεται σε σύγκρουση με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο** (υπόθεση *Kanavare* του ΔΕΕ), το οποίο προστατεύει την ελεύθερη κυκλοφορία προϊόντων CBD που παράγονται νόμιμα στην Ε.Ε.

Άρθρο 79 (Ορισμός επιτρεπόμενων τελικών προϊόντων)

Το Άρθρο 79 τροποποιεί τον ν. 4139/2013, ορίζοντας ως νόμιμα εμπορεύσιμα προϊόντα κάνναβης μόνο τα μεταποιημένα προϊόντα με THC κάτω από 0,3%, αποκλείοντας ρητά τον αποξηραμένο ανθό CBD (CBD flower). Η διάταξη αυτή, που απαγορεύει ουσιαστικά τους ανθούς, επικρίνεται για σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις στην αγορά, σύγκρουση με το δίκαιο της Ε.Ε. (απόφαση *Kanavare*) και κίνδυνο ενίσχυσης της μαύρης αγοράς.

Επιτρέπει τη λιανική πώληση μόνο μεταποιημένων προϊόντων (π.χ. έλαια, καλλυντικά, τρόφιμα), υπό την προϋπόθεση ότι η περιεκτικότητα σε THC δεν υπερβαίνει το νόμιμο όριο (0,3%) και φέρουν σωστή επισήμανση.

Αν και αφήνει «παράθυρο» επιβίωσης για τα έλαια και τα καλλυντικά, οι αυστηρές προδιαγραφές σήμανσης και οι γραφειοκρατικές εγκρίσεις αναμένεται να καθυστερήσουν ή να μπλοκάρουν την τροφοδοσία της αγοράς.

Άρθρο 80 (Περιορισμοί στα σημεία πώλησης - Lockout)

Το Άρθρο 80 του νομοσχεδίου τροποποιεί τον ν. 5302/2026 απαλείφοντας συγκεκριμένες αναφορές σε περιεκτικότητες THC και CBD, ορίζοντας πλέον ως αποκλειστικά σημεία πώλησης προϊόντων κάνναβης τα ειδικά αδειοδοτημένα καταστήματα και τα φαρμακεία. Η ρύθμιση αυτή αποτελεί συνέπεια της απαγόρευσης του ακατέργαστου ανθού (Άρθρο 79).

Η διάταξη απαγορεύει ρητά την πώληση προϊόντων κάνναβης από **περίπτερα, μίνι μάρκετ και αυτόματους πωλητές**. Τα προϊόντα θα διατίθενται αποκλειστικά από

εξειδικευμένα καταστήματα. Θετικό βήμα ως προς τον έλεγχο της ηλικίας των αγοραστών (ώστε να μην αγοράζουν ανήλικοι από αυτόματους πωλητές).

Άρθρο 81 (Αυστηρότεροι κανόνες αδειοδότησης)

Στην παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 5302/2026 (Α' 78), περί διαδικασίας αδειοδότησης και λειτουργίας των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης, προστίθεται περ. η) Το Άρθρο 81 του σχεδίου νόμου 5302/2026 εισάγει αυστηρότερους κανόνες για την αδειοδότηση καταστημάτων κάνναβης, απαιτώντας επιπλέον δικαιολογητικά. Διακρίνεται απουσία μεταβατικών προβλέψεων, για τα ήδη αδειοδοτημένα λειτουργούντα καταστήματα.

Άρθρο 82 (Μηχανισμός ελέγχων και εποπτεία)

Το Άρθρο 82 τροποποιεί τον ν. 5302/2026, όπου στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 50 του ν. 5302/2026 (Α' 78), περί ελέγχου παραβάσεων των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης, προστίθενται οι λέξεις «ή για τον εντοπισμό προϊόντων που παράγονται, διατίθενται ή διακινούνται κατά παράβαση της παρ. 3B του άρθρου 1 του ν. 4139/2013 (Α' 74)», επεκτείνοντας τους επιτόπιους ελέγχους στις επιχειρήσεις κάνναβης για τον εντοπισμό παράνομων, «ψεκασμένων» ή τεχνητά επεξεργασμένων προϊόντων με ψυχοτρόπο δράση. Η διάταξη στοχεύει στην εντατικοποίηση της καταστολής συνθετικών κανναβινοειδών, ενισχύοντας τους μηχανισμούς δίωξης.

Άρθρο 83 (Επιβολή και ποινικών κυρώσεων)

Το Άρθρο 83 τροποποιεί την παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 5302/2026, αυστηροποιώντας το νομικό πλαίσιο για τις επιχειρήσεις εμπορίου προϊόντων κάνναβης. Η παράνομη διάθεση ή διακίνηση προϊόντων από τις επιχειρήσεις αυτές τιμωρείται πλέον ποινικά με τις ποινές του άρθρου 20 του ν. 4139/2013, ανεξάρτητα από τυχόν διοικητικές κυρώσεις.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΜΕΤΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Οι προτάσεις της Ο.Κ.Ε. στην παρούσα αξιολόγηση, όπως και σε αντίστοιχες πρόσφατες γνωμοδοτήσεις συγκλίνουν στην ανάγκη για ένα σύγχρονο κοινωνικό μοντέλο, με συμπεριληπτικούς κανόνες για τη συμμετοχή στο κοινωνικό πλεόνασμα με όρους ισόρροπης και βιώσιμης ανάπτυξης που θα εστιάζει στις ανάγκες των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού. Η επιτυχία της κοινωνικής πολιτικής δεν εξαρτάται μόνο από την επίτευξη αριθμητικών στόχων (πχ μείωση δεικτών φτώχειας/ανισότητας), αλλά και από την διασφάλιση της δίκαιης μετάβασης σε ένα νέο περιβάλλον που περιλαμβάνει τις σύγχρονες προκλήσεις που αναφέραμε στο εισαγωγικό σκέλος της γνωμοδότησης.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εκτιμά ότι το νομοσχέδιο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας περιέχει πολύ σημαντικές και καινοτόμες ρυθμίσεις για την κοινωνική πολιτική στην χώρα μας, οι οποίες προτείνεται να συμπληρωθούν από ένα φάσμα ολιστικής προσέγγισης των επίμαχων ζητημάτων που θίγει το νομοσχέδιο.

Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται αναγκαία η υιοθέτηση πολιτικών ενίσχυσης του διαθέσιμου εισοδήματος των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, τη διεύρυνση του αριθμού των δικαιούχων, την υποστήριξη των τοπικών κοινωνιών και αρχών για την προστασία των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, καθώς και η επέκταση των παροχών καθολικά στους δικαιούχους, χωρίς το κίνδυνο του κοινωνικού στίγματος.

Η ΟΚΕ έχει διατυπώσει στο πρόσφατο παρελθόν γνωμοδοτήσεις τόσο για τα θέματα κοινωνικής πολιτικής για τη στέγαση¹³, όσο και για τα θέματα βιώσιμης μικροκινητικότητας¹⁴, ενώ όλες οι γνωμοδοτήσεις της εκπονούνται υπό το πρίσμα αξιολόγησης των κοινωνικών και οικονομικών συνεπειών των νομοθετικών ρυθμίσεων.

¹³ Γνώμη 344, https://oke.gr/sites/default/files/344-oke-gnomi_protovoylias-stegastiko_zitima.pdf

¹⁴ Γνώμη 338, https://oke.gr/sites/default/files/338_-oke-gnomi-sh.n_yp._ypod._metaf._-neo_kyrotiko_plaisio_kok.pdf

Παρακάτω σταχυολογούνται οι σημαντικότερες επίκαιρες προτάσεις της Ο.Κ.Ε., σε 5 διακριτές ενότητες, σύμφωνα και με τα κύρια μέρη του νομοσχεδίου (παρεμβάσεις για ΑμεΑ, Πολιτικές πρώιμης παρέμβασης, Στεγαστική κοινωνική πολιτική, βελτίωση της βιώσιμης κινητικότητας, ρυθμίσεις για εμπορική διάθεση προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης) με βάση και προηγούμενες γνωμοδοτήσεις που έχουν εκδοθεί σε σχετικά πεδία.

1) ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑμεΑ

- ❖ Καθολική εφαρμογή των προνοιακών παροχών και άλλων υποστηρικτικών λειτουργιών, ανεξάρτητα από το εισόδημα, διότι εδώ αξιολογείται μια συγκεκριμένη κατάσταση και όχι το χρηματοοικονομικό/ περιουσιακό υπόβαθρο του δικαιούχου
- ❖ Εισαγωγή του θεσμού του «προσωπικού φροντιστή» για άτομα όλων των κατηγοριών και ηλικιών με βάση τις επιστημονικές ενδείξεις για υποστήριξη της καθημερινότητας αυτών των ατόμων και την ομαλή ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή.

2) ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΡΩΙΜΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

- ❖ Διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος καθολικής αξιολόγησης οικογενειακού περιβάλλοντος από ειδικούς επιστήμονες (κοινωνικούς λειτουργούς κλπ) από την γέννηση των παιδιών και μετά, με καταγραφή ειδικών δεικτών σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία και τις διεθνείς καλές πρακτικές
- ❖ Δημιουργία μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης, με σκοπό την ανάδειξη των προβλημάτων αλλά και την αποφυγή του στίγματος για όσες περιπτώσεις απαιτείται πρώιμη παρέμβαση
- ❖ Κοινά προγράμματα εκπαίδευσης και στήριξης για εκπαιδευτικούς και γονείς

3) **ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ**

Στην υπ. Αριθμ. 344 Γνώμη της ΟΚΕ με τίτλο «Προκλήσεις και προοπτικές διασφάλισης οικονομικά προσιτής και βιώσιμης στέγασης στην Ελλάδα», η Ο.Κ.Ε. είχε διατυπώσει συγκεκριμένες προτάσεις για την άμβλυνση των επιπτώσεων από το υψηλό κόστος στέγασης. Σχετικά με την κοινωνική πολιτική στέγης, η Ο.Κ.Ε. επισήμανε τα εξής ειδικά ζητήματα πολιτικών:

- **Ανάπτυξη του Θεσμού της Κοινωνικής Κατοικίας**
 - ❖ Για την εξασφάλιση και αποτελεσματική διαχείριση ενός επαρκούς αποθέματος κοινωνικής κατοικίας σε όλη τη χώρα (αστικά κέντρα και περιφέρεια) απαιτούνται συνέργειες μεταξύ του κεντρικού κράτους, των επιμελητηρίων, της αυτοδιοίκησης ενώ επικουρικά θα μπορούσε να συνεισφέρει η ανάπτυξη του κοινωνικού μη κερδοσκοπικού ιδιωτικού τομέα.
 - ❖ Με βάση τη λειτουργία ενός σύγχρονου θεσμού διαχείρισης ακινήτων προτείνεται μέρος της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου να διατίθεται προς ανάπτυξη του θεσμού της Κοινωνικής κατοικίας, ενδεικτικά:
 - Κατασκευή/ ανακαίνιση και απόδοση κατοικιών, σε νέους για ορισμένο αριθμό ετών με βάση εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια και επιστροφή μετά την πάροδο λχ 7 ετών (μη δυνατότητα μεταβίβασης)
 - Πολιτικές σταθερών επιτοκίων στεγαστικών δανείων και επιδότησης διαφοράς για την αγορά πρώτης κατοικίας από εργαζόμενους, επαγγελματίες, νοικοκυριά
 - Προγράμματα επιδότησης μισθωμάτων για την κάλυψη στεγαστικού κόστους για οικογένειες και άτομα με χαμηλό εισόδημα (για ορισμένα έτη πχ 3)
 - Αξιοποίηση υφιστάμενου αποθέματος ακίνητης περιουσίας για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών στα κέντρα των πόλεων για ανέργους, ή όσων διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας με θεσμοθέτηση κοινωνικού ενοικίου σε περιπτώσεις μεγάλης αύξησης των μισθωμάτων

Σχετικά με την αξιοποίηση των στρατοπέδων, απαιτείται πλήρης πολεοδόμηση του χώρου και ένταξης του στο εν γένει οικιστικό ιστό (σύγχρονο παράδειγμα το ΑΡΚΑΔΙΚΟ ΧΩΡΙΟ που ανέλαβε να κάνει η ΔΕΠΟΣ).

- **Ειδικές Πολιτικές για Ευάλωτες και Ειδικές Κοινωνικές Ομάδες**

- ❖ Κίνητρα στέγασης και μετεγκατάστασης νέων σε κέντρα πόλεων και ύπαιθρο
- ❖ Επιτάχυνση των ευεργετικών ρυθμίσεων σχετικά με τη δυνατότητα ευπαθών ομάδων πληθυσμού και ΑμεΑ να έχουν πρόσβαση σε κτήρια και κατοικίες τα οποία δεν έχουν ανεγκυσθήρες (αδειοδότηση κατασκευής χωρίς την συναίνεση όλων των ενοίκων)
- ❖ Αξιοποίηση πόρων Ευρωπαϊκών Ταμείων για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών σε μετακληθέντες εργαζόμενους τρίτων χωρών/ σε πρόσφυγες και μετανάστες οι οποίοι δικαιούνται ασύλου και προσωρινής παραμονής
- ❖ Παροχή κινήτρων με ανταποδοτικό χαρακτήρα σε ιδιώτες/εργοδότες για το σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και την ανακαίνιση παλαιών και κατασκευή σύγχρονων χώρων και κατοικιών για τη στέγαση των εποχικών υπαλλήλων
- ❖ Συνεργασία τοπικής αυτοδιοίκησης με ιδιωτικούς φορείς για εκπόνηση κοινωφελών προγραμμάτων κάλυψης στεγαστικών αναγκών, ιδιαίτερα σε αγροτικές και τουριστικές περιοχές, με έμφαση στις ανάγκες μονογονεϊκών, νέων, εποχικών υπαλλήλων, μεταναστών και δημόσιων λειτουργών

4) ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

- ❖ Διατήρηση της υποχρεωτικής ασφάλισης

Η πρόβλεψη για υποχρεωτική ασφάλιση αστικής ευθύνης αποτελεί τη σημαντικότερη διάταξη του σχεδίου νόμου και πρέπει να διατηρηθεί χωρίς εξαιρέσεις. Η ασφαλιστική κάλυψη προστατεύει τους χρήστες των Ε.Π.Η.Ο., τους πεζούς και όλους τους χρήστες του οδικού δικτύου, εξασφαλίζοντας ότι σε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος θα υπάρχει δυνατότητα αποζημίωσης για σωματικές βλάβες και υλικές ζημιές.

- ❖ Διατήρηση του ηλικιακού ορίου των 17 ετών

Το προτεινόμενο ηλικιακό όριο κρίνεται ορθό και ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις ασφαλούς συμμετοχής στην κυκλοφορία. Η χρήση Ε.Π.Η.Ο. στο δημόσιο οδικό δίκτυο απαιτεί υπευθυνότητα, ωριμότητα και γνώση βασικών κανόνων κυκλοφορίας, στοιχεία που δεν μπορούν να θεωρηθούν δεδομένα σε μικρότερες ηλικίες. Η κατάργηση της προηγούμενης «γκρίζας ζώνης» αποτελεί επίσης ιδιαίτερα θετική εξέλιξη, καθώς ενισχύει την ασφάλεια δικαίου και διευκολύνει τους ελεγκτικούς μηχανισμούς.

❖ Θεσμοθέτηση Πιστοποιητικού Μικροκινητικότητας

Προτείνεται η δημιουργία ενός νέου θεσμού με την ονομασία «Πιστοποιητικό Μικροκινητικότητας», το οποίο θα αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την κυκλοφορία Ε.Π.Η.Ο. στο δημόσιο οδικό δίκτυο. Η απόκτησή του θα προϋποθέτει:

- παρακολούθηση θεωρητικής εκπαίδευσης διάρκειας τουλάχιστον εννέα (9) ωρών,
- επιτυχή ολοκλήρωση θεωρητικής αξιολόγησης,
- καταχώριση του χρήστη στο σχετικό ηλεκτρονικό μητρώο.
- Η εκπαίδευση θα πραγματοποιείται από αδειοδοτημένα Κέντρα Θεωρητικής Εκπαίδευσης Οδηγών και θα καλύπτει βασικές διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, τη σήμανση, τη σηματοδότηση, τους κανόνες προτεραιότητας, τη θέση στο οδόστρωμα και τις αρχές ασφαλούς οδήγησης.
- Η πρόταση αυτή δεν δημιουργεί ένα νέο δίπλωμα οδήγησης, αλλά διασφαλίζει ότι κάθε χρήστης διαθέτει τις ελάχιστες γνώσεις που απαιτούνται για να κινηθεί με ασφάλεια στο δημόσιο οδικό δίκτυο.

❖ Δημιουργία Εθνικού Μητρώου Ε.Π.Η.Ο.

Προτείνεται η δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου στο οποίο θα καταχωρίζονται: τα στοιχεία των χρηστών που έχουν λάβει Πιστοποιητικό Μικροκινητικότητας, τα στοιχεία των Ε.Π.Η.Ο. που κυκλοφορούν νόμιμα, το μοναδικό αναγνωριστικό κάθε οχήματος, η ασφαλιστική του κάλυψη.

Η ύπαρξη ενός τέτοιου μητρώου θα διευκολύνει τους ελέγχους και θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής της νομοθεσίας.

❖ Υποχρεωτική ταυτοποίηση όλων των Ε.Π.Η.Ο.

Προτείνεται όλα τα Ε.Π.Η.Ο. που κυκλοφορούν στο δημόσιο οδικό δίκτυο να φέρουν ειδική πινακίδα κυκλοφορίας μικρών διαστάσεων ή άλλο μοναδικό αναγνωριστικό, το οποίο θα καθοριστεί με υπουργική απόφαση. Η πρόταση αυτή θα επιτρέψει: την αναγνώριση των οχημάτων σε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος, την αναζήτηση οδηγών που εγκαταλείπουν τον τόπο του συμβάντος, την επιβεβαίωση της ασφαλιστικής κάλυψης, τη βεβαίωση παραβάσεων μέσω ηλεκτρονικών συστημάτων ελέγχου.

Ιδιαίτερη σημασία αποκτά η ταυτοποίηση ενόψει της εγκατάστασης των νέων καμερών παραβίασης ερυθρού σηματοδότη από την Περιφέρεια Αττικής και των έξυπνων συστημάτων ηλεκτρονικής επιτήρησης που προωθεί το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Η ίση εφαρμογή της νομοθεσίας προϋποθέτει ότι όλα τα οχήματα που χρησιμοποιούν το δημόσιο οδικό δίκτυο μπορούν να αναγνωριστούν όταν παραβιάζουν τους κανόνες κυκλοφορίας ή εμπλέκονται σε τροχαίο ατύχημα.

❖ Κυκλοφορία στο Πρωτεύον Αστικό Οδικό Δίκτυο

Προτείνεται να εξεταστεί η απαγόρευση κυκλοφορίας των Ε.Π.Η.Ο. στο Πρωτεύον Αστικό Οδικό Δίκτυο (ΠΑΟΔ), ανεξάρτητα από το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας. Το επίπεδο επικινδυνότητας μιας οδού καθορίζεται όχι μόνο από το όριο ταχύτητας, αλλά και από τον κυκλοφοριακό φόρτο, τον αριθμό λωρίδων, τη συμμετοχή βαρέων οχημάτων, τη λειτουργία λεωφορειολωρίδων, τη συνολική γεωμετρία της οδού.

Η συνύπαρξη Ε.Π.Η.Ο. με βαρέα οχήματα και έντονη κυκλοφορία αυξάνει σημαντικά την πιθανότητα σοβαρών τροχαίων ατυχημάτων.

❖ Πρόβλεψη ειδικών ρυθμίσεων για την εκπαίδευση και χρήση ΕΠΗΟ/ πατίνια/ σκούτερ/ ποδήλατα και σε χώρους κίνησης πεζών (πεζοδρόμια, παιδικές χαρές, ειδικοί χώροι για παιδιά, πλατείες και άλλα)

- ❖ Ειδική εκπαίδευση και ένταξη στα σχολικά περιγράμματα μαθημάτων για την κυκλοφοριακή αγωγή και τη χρήση ελαφρών οχημάτων (ΕΠΗΟ).
- ❖ Διαβάθμιση παραβάσεων μικροκινητικότητας με βάση τον κίνδυνο και την επικινδυνότητα.
- ❖ Ξεκάθαρη ιεράρχηση των χρηστών του οδικού δικτύου με βάση την ευαλωτότητα.
- ❖ Οι νέοι δρόμοι στις αστικές περιοχές θα πρέπει να διαθέτουν ποδηλατόδρομο ή λωρίδα μικροκινητικότητας, με σαφείς προδιαγραφές για το πλάτος, την ασφάλεια και τη διασύνδεση των ποδηλατοδρόμων με το υπόλοιπο οδικό δίκτυο. Σε περιπτώσεις ανακατασκευής οδών, θα πρέπει να γίνεται πρόβλεψη για την ένταξη ποδηλατοδρόμων, εκτός αν τεκμηριώνεται αντικειμενικά η αδυναμία εφαρμογής.

5) ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΝΝΑΒΗΣ

- ❖ Αυστηρό πλαίσιο για την προστασία ανηλίκων από τη χρήση προϊόντων ή υποπροϊόντων με ψυχοτρόπο δράση
- ❖ Διευκόλυνση χρήσης προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης από άτομα που χρήζουν αντίστοιχης αγωγής (πχ για βελτίωση πόνου, για υποχώρηση συμπτωμάτων, αυτοάνοσες περιπτώσεις και άλλα), σύμφωνα με την επιστημονική βιβλιογραφία
- ❖ Διαβούλευση με φορείς εκπροσώπησης για τον τρόπο διάθεσης των προϊόντων κάνναβης, για την περιεκτικότητα και την διαδικασία αδειοδότησης, ώστε να διασφαλιστούν η δημόσια υγεία, οι θέσεις εργασίας και η παραγωγική ικανότητα του κλάδου, στον οποίο έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές επενδύσεις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Dunst, C.J., Espe-Sherwindt, M. (2016). Family-Centered Practices in Early Childhood Intervention. In: Reichow, B., Boyd, B., Barton, E., Odom, S. (eds) Handbook of Early Childhood Special Education. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-28492-7_3
- Dunst, C. J., Trivette, C. M., & Hamby, D. W. (2010). Influences of family-systems intervention practices on parent-child interactions and child development. TOPICS IN EARLY CHILDHOOD SPECIAL EDUCATION, 30(1), 3–19. <https://doi.org/10.1177/0271121410364250>
- Dunst, C. J., & Trivette, C. M. (1994). What is effective helping? In C. J. Dunst, C. M. Trivette, & A. G. Deal (Eds.), Supporting and strengthening families: Methods, strategies and practices (Vol. 1, pp. 12-27). Cambridge, MA: Brookline Books
- Eurostat. (2025). HOUSING COST OVERBURDEN RATE BY DEGREE OF URBANISATION (Dataset tespm140). European Commission. <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tespm140/default/table?lang=en>
- Global Property Guide. (2026, Ιανουάριος). GREECE'S RESIDENTIAL PROPERTY MARKET ANALYSIS 2026. <https://www.globalpropertyguide.com/europe/greece/price-history>.
- Guy-Evans, O. (2024, January 17). BRONFENBRENNER'S ECOLOGICAL SYSTEMS THEORY. Simply Psychology. simplypsychology.org
- Guralnick, M. (2011). Why Early Intervention Works: A Systems Perspective. *Infants & Young Children*, 24(1), 6–28. <https://doi.org/10.1097/IYC.0b013e3182002cfe>
- Heckman, J. J. (2006). Skill formation and the economics of investing in disadvantaged children. *Science*, 312(5782), 1900–1902. https://www.researchgate.net/publication/6974430_Skill_Formation_and_the_Economics_of_Investing_in_Disadvantaged_Children
- Hellenic Foundation for European and European Disability Forum. (2025). EDF RESOLUTION: THE RIGHT TO AFFORDABLE AND ACCESSIBLE HOUSING FOR PERSONS WITH DISABILITIES. <https://www.edf-feph.org/publications/edf-resolution-the-right-to-affordable-and-accessible-housing-for-persons-with-disabilities/>
- Housing Europe. (2025). THE STATE OF HOUSING IN THE EU 2025: GREECE PROFILE. https://www.housingeurope.eu/wp-content/uploads/2025/10/greece_the_state_of_housing_in_the_eu_2025_digital-1.pdf
- Inclusion Europe. (2025). AFFORDABLE HOUSING PLAN: WHAT IT MEANS FOR PEOPLE WITH INTELLECTUAL DISABILITIES AND THEIR FAMILIES. <https://www.inclusion.eu/affordable-housing-plan-what-it-means-for-people-with-intellectual-disabilities-and-their-families>.
- Le Borgne, S. (2023), RE-SCALING TERRITORIAL STIGMATIZATION: The Construction and Negotiation of 'Declining Medium-Sized Cities' as a Stigmatizing Imaginary in France. *Int. J. Urban Reg. Res.*, 47: 975-994. <https://doi.org/10.1111/1468-2427.13206>
- Leventis, X. (2025). THE HOUSING CRISIS IN GREECE AND THE EU: DATA AND POLICIES (European Economy Policy Briefs Special Edition No. 8/2025).
- Maloutas, T., & Siatitsa, D. (2025). *The housing problem in the European Union and Greece: Key dimensions and policy responses* (European Economy Policy Briefs No. 8/2025). [Hellenic Foundation for European and Foreign Policy \(ELIAMEP\)](https://www.hellenicfoundation.eu/publications/the-housing-problem-in-the-european-union-and-greece-key-dimensions-and-policy-responses).

National Research Council & Institute of Medicine. (2000). *From neurons to neighborhoods: The science of early childhood development*. J. P. Shonkoff & D. A. Phillips (Eds.). National Academies Press. <https://www.nationalacademies.org/publications/9824>

Sameroff, A. J. (Ed.). (2009). *The transactional model of development: How children and contexts shape each other*. American Psychological Association.
<https://doi.org/10.1037/11877-000>

Wacquant, L. (2008). *Urban outcasts: A comparative sociology of advanced marginality*. Polity Press. https://scholar.archive.org/work/ego5w6mvqrht5gixoe3xf3kvka/access/wayback/https://journals.muni.cz/socialni_studia/article/download/5849/4940

Μπόκας, Α. (2026). «Στεγαστικό ζήτημα και πολιτικές επίλυσής του», Ενημερωτικά Σημειώματα ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, No 38. Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ
<https://imegsevee.gr/%ce%b4%ce%b7%ce%bc%ce%bf%cf%83%ce%b9%ce%b5%cf%8d%cf%83%ce%b5%ce%b9%cf%82/stegastiko-zitima-kai-politikes-epilysis-tou/>

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ**ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ**

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ
«Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις»

Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Στοιχεία επικοινωνίας:

Φερετζάνης Γεώργιος, Νομικός Σύμβουλος Υπουργού, τηλ.: 6945184584

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	☐
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	☐
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	☐
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	☒
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	☐
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	☐

- ¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού.
- ² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εξωτερικών και Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.
- ³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
- ⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υγείας, Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.
- ⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείου Δικαιοσύνης, Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
- ⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Τουρισμού και Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Α. Αιτιολογική έκθεση

	Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση; ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ Τα ζητήματα που αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση του Μέρους Α΄ είναι η ανάγκη μετάβασης από την πιλοτική εφαρμογή του Προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία» σε μία μόνιμη υπηρεσία εθνικής εμβέλειας. Παράλληλα, αντιμετωπίζει την ανάγκη θεσμοθέτησης ενός ολοκληρωμένου πλαισίου οργάνωσης, λειτουργίας, αξιολόγησης, χρηματοδότησης και εποπτείας του προγράμματος, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και βιώσιμη εφαρμογή του. Ειδικότερα, η ρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσης, της αυτονομίας και της ισότιμης συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνική, εκπαιδευτική και επαγγελματική ζωή, σύμφωνα με το άρθρο 19 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4074/2012 (Α΄ 88). Περαιτέρω, αντιμετωπίζονται ζητήματα που ανέκυψαν κατά την πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος, μέσω της πρόβλεψης σαφών προϋποθέσεων συμμετοχής, της δημιουργίας μητρώων προσωπικών βοηθών και αξιολογητών, της λειτουργίας ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος και της θέσπισης σταθερού μηχανισμού χρηματοδότησης και διοικητικής υποστήριξης, ώστε να εξασφαλίζεται η ομοιόμορφη, διαφανής και αποτελεσματική παροχή της υπηρεσίας σε εθνικό επίπεδο. Τα ζητήματα που αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση του Μέρους Β΄ είναι η έλλειψη ενός οργανωμένου και ενιαίου θεσμικού πλαισίου για την επιμόρφωση και πιστοποίηση εκπαιδευτών κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για άτομα με αναπηρία όρασης. Η απουσία πιστοποιημένου συστήματος εκπαίδευσης και ενιαίων προδιαγραφών περιορίζει τη διαθεσιμότητα κατάλληλα καταρτισμένων εκπαιδευτών και δυσχεραίνει την ισότιμη και ποιοτική παροχή των σχετικών υπηρεσιών σε όλη την επικράτεια. Ως αποτέλεσμα, οι ανάγκες των ατόμων με αναπηρία όρασης για εκπαίδευση στους τομείς της κινητικότητας, του προσανατολισμού και των δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης δεν καλύπτονται με επάρκεια και ενιαία ποιοτικά χαρακτηριστικά, σύμφωνα με τις σύγχρονες επιστημονικές μεθόδους και πρακτικές. Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Γ΄ αρχικά εισάγονται τροποποιήσεις στο περιεχόμενο των άρθρων 102 επ. του ν. 4961/2022 (Α΄ 146), που κρίνονται απαραίτητες για την ορθότερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας και των επιμέρους ψηφιακών συστημάτων που τη συγκροτούν (Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, Κάρτα Αναπηρίας, Μητρώο Παροχών Αναπηρίας), όπως υπαγορεύτηκαν από την μέχρι τώρα εφαρμογή τους. Ορίζεται πού τηρείται κάθε ένα από τα προβλεπόμενα μητρώα (στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. ή τον e-

Ε.Φ.Κ.Α.), και από ποιον υποστηρίζονται όλα τα συστήματα αυτά (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.) από τούδε και στο εξής. Προστίθενται στους δικαιούχους Κάρτας αναπηρίας όσοι λαμβάνουν αναπηρικό επίδομα από τον ΟΠΕΚΑ ή τον e- ΕΦΚΑ, όσοι λαμβάνουν σύνταξη λόγω αναπηρίας ή με αιτία την αναπηρία από τον e-ΕΦΚΑ εφόσον έχουν συνολικά ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 50%. Περαιτέρω εισάγεται ρητή πρόβλεψη της δυνατότητας διαλειτουργικότητας του Μητρώου Παροχών Αναπηρίας με το Ψηφιακό Μητρώο Αναπηρίας για τη διενέργεια διασταυρωτικών ελέγχων και συλλογής στατιστιστικών στοιχείων για την άσκηση της δημόσιων πολιτικών στον τομέα της αναπηρίας, ενώ παρέχεται η δυνατότητα σε ιδιώτες κατόπιν αίτησης τους να καταχωρούν στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, παροχές που προσφέρουν στα άτομα με αναπηρία και συντείνουν στην κοινωνική ένταξη τους. Με τις προτεινόμενες προσθήκες στην ήδη υπάρχουσα διάταξη που αφορά στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας προβλέπεται ότι αυτό θα υποδεικνύει εξατομικευμένα για κάθε παροχή, αν κάθε πρόσωπο που είναι καταχωρημένο στο Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία τη λαμβάνει και αν πληροί τις αναπηρικές προϋποθέσεις για να την λαμβάνει. Επιπλέον, συστήνεται Μητρώο Δομών Αναπηρίας καλύπτοντας την ανάγκη της καταγραφής όλων των σχετιζόμενων φορέων και ατόμων με την αναπηρία με ενιαίο τρόπο που θα προσφέρει αποτελεσματικό έλεγχο και δυναμική παρακολούθηση αυτών μέσω της ψηφιοποίησης και διαρκούς καταγραφής των σχετικών πεδίων.

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του **Μέρους Δ'** αντιμετωπίζουν την ανάγκη της ενίσχυσης της επιχειρησιακής ικανότητας του Ο.Π.Ε.Κ.Α. κατά την άσκηση αρμοδιοτήτων του στον τομέα της ενεργής κοινωνικής πολιτικής. Παράλληλα, αντιμετωπίζεται η ανάγκη απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών, διεύρυνσης της πρόσβασης των δικαιούχων στις προνοιακές παροχές και διασφάλισης της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας κατά την εφαρμογή τους. Η ενίσχυση του θεσμικού και οργανωτικού ρόλου του Ο.Π.Ε.Κ.Α. αποσκοπεί στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Η αξιολογούμενη ρύθμιση του **Μέρους Ε'** αντιμετωπίζει την ανάγκη διασφάλισης της καθολικής εφαρμογής του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης μετά την ολοκλήρωση της πιλοτικής του λειτουργίας, τον Ιούνιο 2026, καθώς και της δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου πλαισίου οργάνωσης, παρακολούθησης και διαχείρισης των παρεχόμενων υπηρεσιών. Παράλληλα, αντιμετωπίζεται η ανάγκη ενιαίας καταγραφής των παρόχων υπηρεσιών πρώιμης παρέμβασης και αποτελεσματικότερης παρακολούθησης της υλοποίησης του προγράμματος μέσω κατάλληλων ψηφιακών εργαλείων.

Επιπλέον, αντιμετωπίζονται δυσχέρειες που διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης, καθώς η περιορισμένη συμμετοχή των ενδιαφερομένων και ο μεγάλος αριθμός προβληματικών αιτήσεων δεν επέτρεψαν την επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων. Για τον λόγο αυτό κρίνεται αναγκαία η προσαρμογή των όρων του προγράμματος, ώστε να διευκολυνθεί η συμμετοχή και να διευρυνθεί ο κύκλος των δικαιούχων.

Αντιμετωπίζεται, επιπλέον, η ανάγκη επιδότησης ενοικίου για παραμονή στην ίδια κατοικία ή για μετακόμιση σε νέα πιο οικονομικά προσιτή κατοικία, με ένα σχήμα

βραχείας διάρκειας, οι ειδικότεροι όροι του οποίου, περιλαμβανομένων των κριτηρίων επιλεξιμότητας των ωφελούμενων νοικοκυριών

Παράλληλα, αντιμετωπίζεται η ανάγκη ενίσχυσης των προγραμμάτων κοινωνικής μίσθωσης μέσω της θέσπισης κατάλληλων κινήτρων προς τους ιδιοκτήτες ακινήτων (κυρίως ΟΤΑ και αναπτυξιακές εταιρείες αυτών και νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα), προκειμένου να αυξηθεί η διαθεσιμότητα κατοικιών και να διατηρηθεί ο κοινωνικός χαρακτήρας του μισθώματος, χωρίς να μετακυλιέται το φορολογικό κόστος στους ωφελούμενους.

Επιπλέον, αντιμετωπίζεται η ανάγκη διασφάλισης της ομαλής μετάβασης των ωφελουμένων του προγράμματος «Κάλυψη» στην ελεύθερη αγορά κατοικίας, μέσω της πρόβλεψης μεταβατικής περιόδου στεγαστικής υποστήριξης, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες του συγκεκριμένου πληθυσμού.

Τέλος, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Ε' αντιμετωπίζουν την ανάγκη αξιοποίησης του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος και επιτάχυνσης της δημιουργίας νέων κατοικιών, ιδίως κοινωνικών κατοικιών και κατοικιών για το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, με σκοπό την αντιμετώπιση των αυξημένων στεγαστικών αναγκών και την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της δημόσιας και ιδιωτικής ακίνητης περιουσίας.

Η αξιολογούμενη ρύθμιση του **Μέρους ΣΤ'** αντιμετωπίζει την ανάγκη απλούστευσης διοικητικών διαδικασιών και μείωσης του διοικητικού φόρτου, μέσω της κατάργησης της υποχρέωσης ετήσιας έκδοσης κοινής υπουργικής απόφασης για την απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς για κατηγορίες δικαιούχων αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, όταν δεν μεταβάλλεται το ουσιαστικό περιεχόμενο της σχετικής ρύθμισης.

Παράλληλα, αντιμετωπίζεται η ανάγκη ενίσχυσης της θεσμικής λειτουργίας του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, προκειμένου να βελτιωθούν η συλλογή, η ανάλυση και η επεξεργασία δεδομένων σχετικά με φαινόμενα διακρίσεων και ρατσισμού και να υποστηριχθεί αποτελεσματικότερα ο σχεδιασμός και η εφαρμογή στοχευμένων δημόσιων πολιτικών.

Επιπλέον, αντιμετωπίζονται καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν κατά την υλοποίηση του πιλοτικού προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας, οι οποίες οφείλονται κυρίως στις υφιστάμενες διοικητικές και γραφειοκρατικές διαδικασίες και επηρεάζουν την έγκαιρη ολοκλήρωση των σχετικών παρεμβάσεων.

Περαιτέρω, αντιμετωπίζεται το κενό που δημιουργήθηκε ως προς την αποζημίωση υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας από μη συμβεβλημένους φορείς, μετά την κατάργηση του προγενέστερου πλαισίου αποζημίωσης μέσω ατομικών αιτημάτων προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθώς και η ανάγκη διασφάλισης της απρόσκοπτης πρόσβασης των δικαιούχων στις αναγκαίες υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας.

Παράλληλα, αντιμετωπίζονται ασάφειες και λειτουργικές δυσχέρειες στο ισχύον πλαίσιο επιχορήγησης των ιδιωτικών φορέων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, ιδίως ως προς τις προϋποθέσεις χρηματοδότησής τους, τη διασφάλιση της διαφάνειας στη διάθεση δημόσιων πόρων

και την κάλυψη εξαιρετικών περιπτώσεων φορέων που εξακολουθούν να παρέχουν κρίσιμες κοινωνικές υπηρεσίες υπό καθεστώς προσωρινής διοίκησης.

Επιπλέον, αντιμετωπίζεται η ανάγκη εξόφλησης ληξιπρόθεσμων και απαιτητών οφειλών των Στρατιωτικών Νοσοκομείων και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Ι.Τ.Σ.), με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία τους και τη διασφάλιση της συνέχειας στην παροχή υπηρεσιών υγείας.

Επιπροσθέτως, αντιμετωπίζεται η ανάγκη παράτασης της ισχύος των ρυθμίσεων που σχετίζονται με την αύξηση των κρουσμάτων διαφόρων ειδών λοιμώξεων και ιών (γρίπη Α και Β, covid-19, hantavirus), για την ανάσχεση της διασποράς των ως άνω ιών και των παραλλαγών τους, την προάσπιση της δημόσιας υγείας, την ενίσχυση των νοσοκομείων και των μονάδων πρωτοβάθμιας υγείας και ψυχικής υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και την αποτελεσματικότερη δυνατή αντιμετώπιση των προβλημάτων στον τομέα υγείας για τους πολίτες, η οποία βρίσκεται σε συμφωνία με την υπ' αριθμ. C.L.17 εγκύκλιο του Π.Ο.Υ. αναφορικά με την παράταση ισχύος συστάσεων του ΠΟΥ για προστασία από την COVID19 έως 30 Απριλίου 2027. Παράλληλα, η ανάγκη για την παράταση των υφιστάμενων συμβάσεων ορισμένου χρόνου της Ε.Κ.Α.Π.Υ. που είχαν συναφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 παρ. 6 του ν. 4865/2021, υπαγορεύεται από την ανάγκη διατήρησης της επιχειρησιακής συνέχειας της Αρχής. Το εν λόγω προσωπικό διαθέτει πλέον την απαραίτητη τεχνογνωσία και εξειδίκευση σε εξαιρετικά σύνθετες διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων στον ευαίσθητο τομέα της υγείας. Πιθανή αποχώρησή τους τη δεδομένη χρονική στιγμή και εν μέσω εξέλιξης κρίσιμων προγραμμάτων προμηθειών, θα προκαλούσε σοβαρές δυσλειτουργίες, καθυστερήσεις στις γραφειοκρατικές διαδικασίες και άμεσο κίνδυνο για τον εφοδιασμό των δημοσίων δομών υγείας.

Παράλληλα, αντιμετωπίζει την ανάγκη διασφάλισης μόνιμου και σταθερού πλαισίου χρηματοδότησης για την συνέχιση της λειτουργίας του Ιατρείου Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών, το οποίο λειτουργεί εντός της Α' Νευρολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.) που είναι εγκατεστημένη στο Αιγινήτειο Νοσοκομείο και αναπτύχθηκε μέσω του επιχειρησιακού προγράμματος ΕΣΠΑ «Αττική 2014-2020» (κωδικός ΟΠΣ 5045764).

Επιπλέον, αντιμετωπίζεται το ζήτημα που έχει ανακύψει από την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 26 του ν. 2768/1999, σύμφωνα με την οποία όλες οι περιοχές στις οποίες εδρεύουν Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία χαρακτηρίζονται αυτοδικαίως ως άγονες και προβληματικές Α' κατηγορίας. Η διάταξη αυτή θεσπίστηκε υπό διαφορετικές οργανωτικές και γεωγραφικές συνθήκες της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, όταν τα Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία λειτουργούσαν αποκλειστικά σε απομακρυσμένες, νησιωτικές, ορεινές ή δυσπρόσιτες περιοχές, όπου υφίσταντο αντικειμενικές δυσχέρειες στελέχωσης. Ωστόσο, στο πλαίσιο της εξέλιξης του δικτύου παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας έχουν πλέον συσταθεί και λειτουργούν Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία και εντός του αστικού ιστού, με αποτέλεσμα οι περιοχές αυτές να υπάγονται αυτοδικαίως στον χαρακτηρισμό των άγονων και προβληματικών περιοχών, παρότι δεν παρουσιάζουν τα χαρακτηριστικά που οδήγησαν στη θέσπιση της αρχικής ρύθμισης. Με την προτεινόμενη διάταξη εξαιρούνται οι περιοχές αυτές από την αυτοδίκαιη υπαγωγή

τους στο καθεστώς των άγονων και προβληματικών περιοχών Α' κατηγορίας, ώστε ο χαρακτηρισμός να εξακολουθήσει να ανταποκρίνεται στον σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκε.

Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα της συνέχισης της λειτουργίας του ν.π.δ.δ. «Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος» και της διεξαγωγής αρχαιρεισιών στην περίπτωση που τα αποτελέσματα των αρχαιρεισιών για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησής του δεν επικυρωθούν από τον Υπουργό Υγείας λόγω μη νομιμότητας τους και ιδίως επειδή δεν συμμορφώνονται με δικαστικές αποφάσεις

Τέλος, αντιμετωπίζεται η ανάγκη εξασφάλισης σταθερών και επαρκών οικονομικών πόρων για τη λειτουργία των παιδικών εξοχών του «Ιδρύματος Μέριμνας και Αριστείας Ελληνικής Αστυνομίας», προκειμένου να διασφαλιστεί η βιώσιμη συνέχιση της λειτουργίας τους και η παροχή των σχετικών κοινωνικών υπηρεσιών προς τους δικαιούχους.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β'

Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις αντιμετωπίζεται η ανάγκη επικαιροποίησης του θεσμικού πλαισίου που διέπει την κυκλοφορία και χρήση των Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων (Ε.Π.Η.Ο.), προκειμένου να ανταποκρίνεται στην ταχεία διάδοση της χρήσης τους και στους κινδύνους που αυτή συνεπάγεται για την οδική ασφάλεια. Ειδικότερα, αντιμετωπίζονται ζητήματα που σχετίζονται με την οδήγηση των Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων από ανήλικους, την ανάγκη θέσπισης αυστηρότερων κανόνων κυκλοφορίας και αντίστοιχων κυρώσεων για την πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων και την αποτελεσματικότερη προστασία της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας των χρηστών του οδικού δικτύου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ'

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις στοχεύουν στην αντιμετώπιση διαρθρωτικών ζητημάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, και συγκεκριμένα αντιμετωπίζουν την ανάγκη επικαιροποίησης και ενίσχυσης του ρυθμιστικού πλαισίου για τα προϊόντα κάνναβης και τα προϊόντα που περιέχουν ουσίες με κανναβομιμητική ή/και ψυχοτρόπο δράση, προκειμένου να αντιμετωπιστούν κενά και αδυναμίες που έχουν ανακύψει κατά την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας. Η κυκλοφορία νέων προϊόντων και η εξέλιξη της αγοράς καθιστούν αναγκαία τη θέσπιση σαφέστερων κανόνων για τη διάθεση και τον έλεγχο των προϊόντων αυτών, με σκοπό την αποτελεσματικότερη προστασία της δημόσιας υγείας και ιδίως των ανηλίκων από τη βλαπτική έκθεση σε μη επιτρεπόμενα προϊόντα.

Επιπλέον, αντιμετωπίζεται η ανάγκη ενίσχυσης του πλαισίου εποπτείας και ελέγχου της αγοράς προϊόντων κάνναβης, μέσω: α) της τροποποίησης του ορισμού για τα προϊόντα κάνναβης, τα οποία δύνανται να διατίθενται στο καταναλωτικό κοινό αλλά και της ειδικής διαδικασίας για την αδειοδότηση και λειτουργία επιχειρήσεων εμπορίου των εν λόγω προϊόντων, β) της επέκτασης του μηχανισμού ελέγχου όλης της διαδικασίας πώλησης και διάθεσής τους, και γ) της πρόβλεψης αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων σε επιχειρήσεις εμπορίου προϊόντων κάνναβης για διάθεση, διακίνηση, προμήθεια, πώληση και αγορά μη επιτρεπόμενων προϊόντων κάνναβης.

2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα;
	ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ ΜΕΡΟΣ Α΄ Η εξάρτηση των ατόμων με αναπηρία από το οικογενειακό/συγγενικό τους περιβάλλον για την κάλυψη βασικών αναγκών της καθημερινής ζωής περιορίζει ουσιαστικά την αυτονομία τους και αυξάνει τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, περιθωριοποίησης και ιδρυματοποίησης. Η έλλειψη επαρκών υπηρεσιών προσωπικής βοήθειας δυσχεραίνει την ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνική, οικονομική, πολιτιστική και πολιτική ζωή. Η ανεξάρτητη διαβίωση και η ένταξη στην κοινότητα προϋποθέτουν την πραγματική δυνατότητα των ατόμων με αναπηρία να επιλέγουν ελεύθερα τον τόπο κατοικίας, τον τρόπο ζωής τους και τα πρόσωπα με τα οποία επιθυμούν να διαβιούν, καθώς και την πρόσβασή τους σε κατάλληλες υπηρεσίες προσωπικής βοήθειας και υποστήριξης στην κοινότητα. Η απουσία των αναγκαίων υποστηρικτικών υπηρεσιών περιορίζει την πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην εργασία και στην κοινωνική ζωή, επιβαρύνει δυσανάλογα τις οικογένειες και τους άτυπους φροντιστές και υπονομεύει την πλήρη άσκηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία. Η αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την εφαρμογή του άρθρου 19 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες και για τη διασφάλιση της ανεξάρτητης διαβίωσης, της κοινωνικής ένταξης και της βελτίωσης της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους. ΜΕΡΟΣ Β΄ Η εκπαίδευση στους τομείς Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για τη δόμηση της αυτονομίας του ατόμου με αναπηρία όρασης και το βασικό εργαλείο για την κοινωνική του ένταξη. Σήμερα στην επικράτεια οι εκπαιδευτές Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης είναι σημαντικά ελάχιστοι σε συνάρτηση με το πλήθος των ατόμων με αναπηρία όρασης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα άτομα με αναπηρία όρασης, που επιθυμούν την εκπαίδευσή τους, να μην μπορούν να ικανοποιηθούν άμεσα, αντιμετωπίζοντας σοβαρά προβλήματα στην καθημερινότητά τους, ακριβώς λόγω του ότι δεν κατέχουν τις δεξιότητες αυτές που θα τους επιτρέπουν να διαβιούν αυτόνομα, με αυτοπεποίθηση και ασφάλεια (όπως για μετακίνηση με ασφάλεια και ανεξαρτησία σε γνωστό ή άγνωστο εσωτερικό χώρο/στο εξωτερικό περιβάλλον, προσωπική υγιεινή και φροντίδα, πρακτικές ανάγκες νοικοκυριού, εξοικείωση με χρηματικές συναλλαγές, άντληση πληροφοριών και αίτημα και αποδοχή βοήθειας). Σήμερα εκτιμάται ότι στην Ελλάδα διαβιούν περισσότερα από 17.000 (δεκαεπτά χιλιάδες) άτομα με αναπηρία όρασης, ενώ οι πιστοποιημένοι εκπαιδευτές κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης είναι μόλις εννέα (9) και δραστηριοποιούνται κυρίως σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την μη επαρκή κάλυψη των αναγκών των ατόμων με οπτική αναπηρία στο σύνολο της επικράτειας, με συνέπεια τα άτομα με αναπηρία όρασης να στερούνται της

δυνατότητας εκπαίδευσής τους ή να επιβαρύνονται σημαντικά λόγω της ανάγκης μετακίνησης τους.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Η εφαρμογή των άρθρων 102 επ. του ν. 4961/2022 (Α΄ 146) ανέδειξε την ανάγκη επικαιροποίησης και βελτίωσης του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη λειτουργία των θεσμών της κοινωνικής και προνοιακής πολιτικής, με γνώμονα αφενός την ενίσχυση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στις δημόσιες υπηρεσίες και αφετέρου την απλούστευση και επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών αξιολόγησης της αναπηρίας και της χορήγησης παροχών. Η σύσταση ενός ενιαίου μητρώου που θα διαλειτουργεί με τα υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα κρίνεται αναγκαία για τη διασφάλιση αξιοπιστίας, επικαιροποιημένης και ασφαλούς καταγραφής των σχετικών στοιχείων, προς όφελος της αποτελεσματικότερης άσκησης της κοινωνικής και προνοιακής πολιτικής και της βελτίωσης της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στις δημόσιες υπηρεσίες. Επιπλέον, κρίθηκε αναγκαία η σύσταση ενός νέου Μητρώου Δομών Αναπηρίας Δημόσιων και ιδιωτικών, για τη συγκεντρωτική καταγραφή τους από όλα τα εποπτεύοντα Υπουργεία

ΜΕΡΟΣ Δ΄

Η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) στον τομέα της ενεργητικής κοινωνικής πολιτικής και της υλοποίησης νέων προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης έχει αναδείξει την ανάγκη ενίσχυσης της επιχειρησιακής και οργανωτικής του ικανότητας. Το ισχύον θεσμικό και οργανωτικό πλαίσιο δεν ανταποκρίνεται πλήρως στις αυξημένες απαιτήσεις σχεδιασμού, διαχείρισης και υλοποίησης σύγχρονων προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας και προνοιακής φύσης, γεγονός που ενδέχεται να επηρεάζει την αποτελεσματικότητα και την ταχύτητα άσκησης των αρμοδιοτήτων του.

Ειδικότερα, συστήνεται Τμήμα Κυβερνοασφάλειας και ορίζονται ρητά οι αρμοδιότητές του. Η διάταξη κρίνεται αναγκαία δεδομένου ότι ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. υλοποιεί και διαχειρίζεται προγράμματα, τηρώντας δεδομένα φυσικών προσώπων και ως εκ τούτου οφείλει να διαμορφώνει τις λειτουργίες του κατά τρόπο ώστε να μπορεί να τηρεί με ασφάλεια τα δεδομένα αυτά.

Επιπλέον, συστήνεται τμήμα για την εφαρμογή του προγράμματος του προσωπικού βοηθού, καθώς προβλέπεται ότι εν γένει φορέας υλοποίησης του εθνικού προγράμματος Προσωπικού Βοηθού είναι ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. που αναλαμβάνει όλες τις λειτουργίες της εφαρμογής του προσωπικού βοηθού.

Παράλληλα, η ανάγκη αξιοποίησης της διοικητικής εμπειρίας και της τεχνογνωσίας που έχει αποκτηθεί από την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων και εθνικών προγραμμάτων, καθώς και η προσαρμογή της οργανωτικής δομής και των διαθέσιμων πόρων του Οργανισμού στις νέες επιχειρησιακές απαιτήσεις, καθιστούν αναγκαία την επικαιροποίηση του υφιστάμενου πλαισίου, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη άσκηση της κοινωνικής και προνοιακής πολιτικής και η αποδοτικότερη εξυπηρέτηση των δικαιούχων.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

Το πρόγραμμα Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης λειτουργεί πιλοτικά μέχρι τον Ιούνιο του 2026 και αποτελεί βασικό εργαλείο στην πολιτική της αποϊδρυματοποίησης και της πρόληψης ιδρυματοποίησης, χωρίς να υφίσταται νομοθετικό πλαίσιο που να διασφαλίζει τη συνέχισή του και τους όρους λειτουργίας του.

Η μέχρι σήμερα εφαρμογή του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης του άρθρου 32 του ν. 5178/2025 (Α' 22) ανέδειξε σημαντικές δυσχέρειες ως προς την επίτευξη των στόχων του. Ειδικότερα, έως την 1η.4.2026 είχαν υποβληθεί μόλις 172 (εκατόν εβδομήντα δύο) αιτήσεις, εκ των οποίων εγκρίθηκαν μόνο τρεις (3), καθώς η πλειονότητα δεν πληρούσε τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις ή παρουσίαζε ελλείψεις στα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η περιορισμένη συμμετοχή και η χαμηλή αποτελεσματικότητα του προγράμματος καθιστούν αναγκαία την αναθεώρηση των όρων συμμετοχής, ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ενδιαφερομένων και να επιτευχθούν οι σκοποί του.

Επιπλέον, η φορολογική επιβάρυνση των ακινήτων που εντάσσονται σε προγράμματα κοινωνικής μίσθωσης μετακυλίνεται στο ποσό του κοινωνικού μισθώματος, γεγονός που περιορίζει την ελκυστικότητα των προγραμμάτων αυτών για τους ιδιοκτήτες ακινήτων και υπονομεύει τον κοινωνικό τους χαρακτήρα, καθώς και τη βιωσιμότητά τους.

Περαιτέρω, η λήξη των πρώτων μισθώσεων που συνήφθησαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Κάλυψη» δημιουργεί άμεσο κίνδυνο απώλειας της στεγαστικής προστασίας για τους ωφελούμενους που ολοκλήρωσαν επιτυχώς το πρόγραμμα. Δεδομένου ότι πρόκειται για ιδιαίτερα ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, η έλλειψη μεταβατικής περιόδου στεγαστικής υποστήριξης ενδέχεται να οδηγήσει σε δυσχέρειες επανένταξής τους στην ελεύθερη αγορά κατοικίας και να ανατρέψει τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν μέσω του προγράμματος. Για τον λόγο αυτό κρίνεται αναγκαία η συνέχιση της κρατικής στεγαστικής συνδρομής τους για ένα μεταβατικό διάστημα ενός (1) έτους, μέχρι την επαναφορά τους στην αγορά στέγασης.

Τέλος, η ισχύουσα διαδικασία αλλαγής χρήσης υφιστάμενων κτιρίων σε κατοικία χαρακτηρίζεται από σημαντικές διοικητικές και πολεοδομικές δυσχέρειες, οι οποίες περιορίζουν την αξιοποίηση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος για στεγαστικούς σκοπούς. Η κατάσταση αυτή δυσχεραίνει την ταχεία δημιουργία νέων κατοικιών, ιδίως κοινωνικών κατοικιών, σε μια περίοδο αυξημένων στεγαστικών αναγκών.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

Η υποχρέωση έκδοσης κοινής υπουργικής απόφασης σε ετήσια βάση για την απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς για κατηγορίες δικαιούχων αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας συνεπάγεται περιττή διοικητική επιβάρυνση, χωρίς να εξυπηρετεί ουσιαστικό κανονιστικό σκοπό, όταν δεν μεταβάλλονται οι προϋποθέσεις ή το περιεχόμενο της σχετικής ρύθμισης. Η διαδικασία αυτή επιβαρύνει τις αρμόδιες υπηρεσίες και περιορίζει την προβλεψιμότητα για τους δικαιούχους.

Παράλληλα, η υφιστάμενη σύνθεση του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας δεν διασφαλίζει την πληρέστερη συλλογή και αξιοποίηση δεδομένων από όλους τους συναρμόδιους φορείς, ιδίως σε τομείς όπως η εργασία,

η δημόσια διοίκηση και η διαφάνεια. Η έλλειψη εκπροσώπησης κρίσιμων υπηρεσιών (όπως της Επιθεώρησης Εργασίας, της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού) δημιουργεί κενά στην παρακολούθηση των φαινομένων διακρίσεων, στον συντονισμό των αρμόδιων φορέων και στον σχεδιασμό τεκμηριωμένων και αποτελεσματικών πολιτικών.

Επιπλέον, η υλοποίηση του πιλοτικού προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας έχει καθυστερήσει λόγω χρονοβόρων διοικητικών διαδικασιών, με αποτέλεσμα σημαντικός αριθμός δικαιούχων να μην έχει λάβει εγκαίρως την προβλεπόμενη οικονομική ενίσχυση και να καθυστερεί η ολοκλήρωση των αναγκαίων παρεμβάσεων προσβασιμότητας.

Περαιτέρω, από την 1η.1.2026 καταργήθηκε η δυνατότητα αποζημίωσης υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας μέσω ατομικών αιτημάτων προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ενώ ορισμένες Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας δεν είχαν προλάβει να συμβληθούν με τον Οργανισμό για λόγους που δεν οφείλονται σε δική τους υπαιτιότητα. Η κατάσταση αυτή έχει ως συνέπεια τον αποκλεισμό τους από τη χρηματοδότηση, θέτοντας σε κίνδυνο τη βιωσιμότητά τους και επιβαρύνοντας οικονομικά τις οικογένειες των ωφελουμένων, με κίνδυνο διακοπής της παροχής κρίσιμων υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας. Για τον λόγο αυτό είναι αναγκαία η προτεινόμενη διάταξη, με την οποία αναβιώνει αναδρομικά από 1.1.2026 το δικαίωμα αποζημίωσης μέσω ατομικών αιτημάτων, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία των παραπάνω Μονάδων και να δοθεί περαιτέρω χρόνος στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ και στις Μονάδες να ολοκληρώσουν τη συμβασιοποίησή τους.

Παράλληλα, το ισχύον πλαίσιο επιχορήγησης των φορέων κοινωνικής φροντίδας δεν επιτρέπει την αντιμετώπιση εξαιρετικών περιπτώσεων φορέων που τελούν υπό προσωρινή διοίκηση και εξακολουθούν να παρέχουν κρίσιμες υπηρεσίες παιδικής προστασίας και κοινωνικής φροντίδας. Σύμφωνα με τον ν. 6409/1934 (Α' 408) το όριο χρηματοδότησης ανερχόταν στο 1/3 (ένα τρίτο) του εγκεκριμένου προϋπολογισμού ιδρύματος ή σωματείου. Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγεται ρύθμιση για ειδικές περιπτώσεις που τίθενται σε καθεστώς προσωρινής διοίκησης και κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος ανακύπτει η ανάγκη υπέρβασης του ισχύοντος περιορισμού, ώστε να εξακολουθούν να παρέχουν κρίσιμες υπηρεσίες παιδικής προστασίας και κοινωνικής φροντίδας. Επιπλέον θεσπίζεται η υποχρέωση ανάρτησης στην ιστοσελίδα των φορέων που λαμβάνουν χρηματοδότηση των ποσών που λαμβάνουν ως επιχορήγηση για λόγους διαφάνειας.

Επίσης, ρυθμίζεται η ενίσχυση των υγειονομικών δομών του Εθνικού Συστήματος Υγείας και την προστασία της δημόσιας υγείας, εν όψει της ανησυχητικής αύξησης των κρουσμάτων διαφόρων ειδών λοιμώξεων και ιών (γρίπη Α και Β, covid19, hantavirus) κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου. Η παράταση αυτών των ρυθμίσεων θα επιτρέψει την κατάλληλη προετοιμασία και αντιμετώπιση των εξελίξεων, με γνώμονα την προστασία των πολιτών και την ενίσχυση των υπηρεσιών υγείας σε δομές εποπτευόμενες από το Υπουργείο Υγείας. Παράλληλα, σκοπείται η διασφάλιση της εύρυθμης, απρόσκοπτης και αποτελεσματικής λειτουργίας του Ε.Κ.Α.Π.Υ που επιτελεί έργο ζωτικής σημασίας για το δημόσιο συμφέρον, καθώς είναι ο κεντρικός φορέας υλοποίησης των διαγνωστικών διαδικασιών και της

προμήθειας φαρμάκων, υλικών και υπηρεσιών για όλο το Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ).

Επιπλέον, η ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης περιόδου καθιστά αναγκαία την εξασφάλιση της συνέχισης της λειτουργίας του Ιατρείου Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών μέσω τακτικής χρηματοδότησης από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας, ώστε να διατηρηθούν οι εξειδικευμένες υπηρεσίες που παρέχονται σε άτομα με άνοια και ήπια νοητική διαταραχή.

Η ανάγκη διασφάλισης της αδιάλειπτης λειτουργίας εξειδικευμένων Ιατρείων Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών είναι ιδιαίτερα επιτακτική λόγω της συνεχώς αυξανόμενης συχνότητας των νευροεκφυλιστικών νοσημάτων, η οποία συνδέεται άμεσα με τη γήρανση του πληθυσμού. Ειδικότερα, στο νομό Αττικής, εκτιμάται ότι σήμερα ζουν περίπου 60.000 άτομα με άνοια και περίπου 120.000 άτομα με ήπια νοητική διαταραχή, ενώ, εάν συνυπολογιστούν και τα άτομα που αναζητούν αξιολόγηση λόγω προβλημάτων μνήμης ή ανησυχίας για τις νοητικές τους λειτουργίες, ο πληθυσμός που δυνητικά απευθύνεται σε Ιατρεία Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών προσεγγίζει τις 300.000.

Η ενδεχόμενη διακοπή ή αποδυνάμωση της λειτουργίας τέτοιων εξειδικευμένων δομών θα είχε ως συνέπεια τη δυσχέρεια στην έγκαιρη διάγνωση και θεραπευτική παρέμβαση, την επιβάρυνση των υπηρεσιών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Φροντίδας Υγείας, τη μείωση της υποστήριξης προς τους οικογενειακούς φροντιστές, καθώς και την απώλεια της συσσωρευμένης επιστημονικής τεχνογνωσίας και των δικτύων συνεργασίας που έχουν αναπτυχθεί.

Επιπροσθέτως, η διατήρηση του ισχύοντος καθεστώτος οδηγεί στην επέκταση ενός ειδικού ευνοϊκού χαρακτηρισμού σε περιοχές του αστικού ιστού που δεν αντιμετωπίζουν τις γεωγραφικές, συγκοινωνιακές ή λειτουργικές δυσχέρειες που δικαιολογούν τη χορήγησή του. Κατ' αποτέλεσμα, αλλοιώνεται ο σκοπός της διάταξης, ο οποίος συνίσταται στη δημιουργία κινήτρων για την προσέλκυση και παραμονή ιατρικού προσωπικού σε πραγματικά άγονες και δυσπρόσιτες περιοχές, όπου παρατηρούνται αυξημένες δυσκολίες στελέχωσης των μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Η προσαρμογή της ρύθμισης στις σημερινές οργανωτικές συνθήκες διασφαλίζει ότι ο χαρακτηρισμός ως άγονης και προβληματικής περιοχής εξακολουθεί να απονέμεται με βάση τα πραγματικά δεδομένα και τον επιδιωκόμενο σκοπό του νομοθέτη.

Παράλληλα, η ρύθμιση αποσκοπεί στην κάλυψη του νομοθετικού κενού που δημιουργείται από την έλλειψη συγκρότησης εκλεγμένων οργάνων διοίκησης και σε συμμόρφωση με δικαστικές αποφάσεις που ακυρώνουν την εκλογική διαδικασία

Ως προς το άρθρο 71 Οι συσσωρευμένες ληξιπρόθεσμες οφειλές των Στρατιωτικών Νοσοκομείων και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.), οι οποίες οφείλονται κυρίως σε δυσχέρειες κατά τη διαδικασία υλοποίησης των δαπανών και στην επακόλουθη έλλειψη ρευστότητας, δημιουργούν σοβαρούς κινδύνους για την εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία τους και για τη συνέχιση της παροχής υπηρεσιών υγείας.

Επίσης, η έλλειψη σταθερής και προβλέψιμης χρηματοδότησης από το Τμήμα Αποδοχών και Ασφάλισης Ένστολου Προσωπικού της Διεύθυνση Οικονομικής Υποστήριξης Α.Ε.Α. στο «Ίδρυμα Μέρμνας και Αριστείας Ελληνικής Αστυνομίας»,

δυσχεραίνει την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των παιδικών εξοχών του, γεγονός που επηρεάζει την έγκαιρη προετοιμασία και την ομαλή υλοποίηση του κατασκηνωτικού προγράμματος προς όφελος των δικαιούχων.

Τέλος, παρατηρείται πως η έλλειψη σταθερής και προβλέψιμης ροής εσόδων οδηγεί σε αδυναμία κάλυψης βασικών λειτουργικών αναγκών, γεγονός που θέτει σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία της κατασκήνωσης και, σε ορισμένες περιπτώσεις, καθιστά αδύνατη την έγκαιρη προετοιμασία και υλοποίηση του κατασκηνωτικού προγράμματος.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄

Η θέσπιση αυστηρότερου νομοθετικού πλαισίου για την κυκλοφορία και τη χρήση των Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρονικών Οχημάτων (Ε.Π.Η.Ο.), όπως τα ηλεκτρικά πατίνια κρίνεται απαραίτητη με δεδομένη την καταγραφή σοβαρών τροχαίων ατυχημάτων, το τελευταίο χρονικό διάστημα, που προκαλούνται από την ανεξέλεγκτη χρήση και σε κάποιες περιπτώσεις την παράνομη κίνηση των Ε.Π.Η.Ο., τα οποία συνιστούν σοβαρό κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια, τούτο διότι η ραγδαία αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων και των σοβαρών τραυματισμών συνδέεται άμεσα και με την οδηγική απειρία, ιδίως των ανηλίκων που συχνά αγνοούν τον Κ.Ο.Κ.. Παράλληλα, για πρώτη φορά θεσπίζεται υποχρεωτική ασφάλιση για τους χρήστες αυτών των οχημάτων, προκειμένου όλοι οι εμπλεκόμενοι σε ατυχήματα με αυτά, να είναι νομικά και οικονομικά προστατευμένοι. Παράλληλα, διαπιστώθηκε ότι αυτό το χρήσιμο μέσο μικροκινητικότητας λειτουργούσε χωρίς αυστηρούς κανόνες, ελέγχους και ευθύνες, καθιστώντας την αυστηροποίηση του πλαισίου αναγκαία για την προστασία της ανθρώπινης ζωής.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄

Η ισχύουσα νομοθεσία δεν καλύπτει επαρκώς τις εξελίξεις στην αγορά των προϊόντων κάνναβης και των προϊόντων που περιέχουν ουσίες με κανναβομιμητική ή/και ψυχοτρόπο δράση, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται κενά ως προς την εποπτεία, τον έλεγχο και την επιβολή κυρώσεων. Η έλλειψη σαφούς και ολοκληρωμένου ρυθμιστικού πλαισίου δυσχεραίνει τη διενέργεια αποτελεσματικών και στοχευμένων ελέγχων σε όλα τα στάδια της πώλησης, προσφοράς και διάθεσης των προϊόντων αυτών, περιορίζοντας την αποτελεσματικότητα της διοικητικής εποπτείας.

Παράλληλα, η κυκλοφορία προϊόντων που προορίζονται για άτμιση, εισπνοή, κάπνισμα ή άλλη χρήση και ενδέχεται να περιέχουν ουσίες με κανναβομιμητική ή/και ψυχοτρόπο δράση, χωρίς ειδική και σαφή ρύθμιση, δημιουργεί κινδύνους ανεξέλεγκτης διάθεσης και κατανάλωσης, ιδίως από ανηλίκους και άλλες ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Η απουσία συγκεκριμένων κανόνων για τη διάθεση των προϊόντων αυτών αυξάνει τον κίνδυνο έκθεσης του πληθυσμού σε δυνητικά επιβλαβείς ουσίες και δυσχεραίνει την αποτελεσματική προστασία της δημόσιας υγείας. Η αντιμετώπιση των ανωτέρω ζητημάτων είναι αναγκαία, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς, η συμμόρφωση των επιχειρήσεων με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο και η εκπλήρωση της υποχρέωσης της Πολιτείας, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας, να

	λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη κινδύνων και την προστασία της δημόσιας υγείας.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά; ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ ΜΕΡΟΣ Α΄ Αφορά εν γένει τα άτομα με αναπηρία, και ιδίως τους νέους ωφελούμενους και τους ενδιαφερόμενους να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα ως Προσωπικοί Βοηθοί, τους ωφελούμενους και τους Προσωπικούς Βοηθούς του Πιλοτικού Προγράμματος, τους νόμιμους εκπροσώπους των ωφελούμενων, τον οικογενειακό και κοινωνικό τους περίγυρο, τον Ο.Π.Ε.Κ.Α., τη Διεύθυνση Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. ΜΕΡΟΣ Β΄ Αφορά άμεσα τα άτομα με αναπηρία όρασης, τους υποψήφιους Εκπαιδευτές κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για άτομα με αναπηρία όρασης, το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.), και έμμεσα τον οικογενειακό, επαγγελματικό, και ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο των ατόμων με αναπηρία όρασης που θα εκπαιδευθούν στους τομείς κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης. Σε δεύτερο χρόνο και αφού έχουν ολοκληρωθεί με επιτυχία προγράμματα ειδικής επιμόρφωσης εκπαιδευτών κινητικότητας και προκύψουν πιστοποιημένοι εκπαιδευτές οι ρυθμίσεις θα αφορούν άμεσα και στα άτομα με τυφλοκώφωση και το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών και έμμεσα τον οικογενειακό, επαγγελματικό και ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο των ατόμων με τυφλοκώφωση. ΜΕΡΟΣ Γ΄ Αφορά e-Ε.Φ.Κ.Α., ΚΕ.Π.Α., Ο.Π.Ε.Κ.Α., Ε.Δ.Υ.Τ.Ε., δημόσιες και ιδιωτικές δομές παροχής υπηρεσιών προς άτομα με αναπηρία, καθώς και άτομα με αναπηρία και το ευρύτερο οικογενειακό, επαγγελματικό και κοινωνικό περιβάλλον τους. ΜΕΡΟΣ Δ΄ Αφορά σε όσους πολίτες χρήζουν προνοιακής και κοινωνικής προστασίας για τη λήψη σχετικών υπηρεσιών, επιδομάτων και άλλων παροχών που εμπίπτουν στους σκοπούς του, ενδεικτικά άτομα με αναπηρία, μονογονεϊκές οικογένειες και άτομα τελούντα σε καθεστώς ένδειας. Αφορά τον Ο.Π.Ε.Κ.Α. και τους ωφελούμενους του. ΜΕΡΟΣ Ε΄ Αφορά τα παιδιά ηλικίας 0 μηδέν (0) έως έξι (6) ετών με αναπηρία ή αναπτυξιακή καθυστέρηση ή διαταραχή ή με αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης αυτών καθώς και τις οικογένειές τους. Αφορά Δήμους, Περιφέρειες και ν.π.δ.δ. που εκμισθώνουν ακίνητα είτε ως κύριοι είτε τα υπεκμισθώνουν ως εκμισθωτές με χρήση κοινωνικής κατοικίας, καθώς και τους δικαιούχους μισθωτές των αντίστοιχων προγραμμάτων κοινωνικής κατοικίας. Αφορά τα νοικοκυριά που μεταφέρουν την κατοικία τους στους Δήμους Διδυμοτεύχου, Σουφλίου και Ορεστιάδας της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και στους λοιπούς Δήμους και Δημοτικές ενότητες που θα οριστούν στο μέλλον ως Δήμοι Μετεγκατάστασης στο πρόγραμμα δημογραφικής ανάπτυξης του άρθρου 32 του Ν. 5178/2025 (Α΄ 22), τους ωφελούμενους του Προγράμματος ΚΑΛΥΨΗ, όλους τους δικαιούχους κοινωνικής κατοικίας, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και τα ανενεργά στρατόπεδα που θα χρησιμοποιηθούν ως κοινωνική κατοικία.

Αφορά όσους αντιμετωπίζουν θέματα αστεγίας,

Αφορά δήμους, περιφέρειες και ν.π.δ.δ. που εκμισθώνουν ακίνητα είτε ως κύριοι είτε τα υπεκμισθώνουν ως εκμισθωτές με χρήση κοινωνικής κατοικίας, καθώς και τους δικαιούχους μισθωτές των αντίστοιχων προγραμμάτων κοινωνικής κατοικίας.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

Η αξιολογούμενη ρύθμιση της κατάργησης υποχρέωσης κατ' έτος έκδοσης ΚΥΑ για την απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς αφορά δικαιούχους αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Αφορά ιδίως εργαζόμενους (στον ιδιωτικό - δημόσιο τομέα και την άτυπη εργασία) καθώς οι διακρίσεις εκδηλώνονται συχνά στην απασχόληση, στην πρόσληψη, στην εξέλιξη, στις απολύσεις καθώς και στα περιστατικά παρενόχλησης, παρόχους και φορείς που επιτελούν ελέγχους καθώς έχουν αρμοδιότητα να εντοπίζουν, να ερευνούν, να επιβάλλουν κυρώσεις και να αποτρέπουν τέτοιες πρακτικές (παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης), ευάλωτες ομάδες που πλήττονται δυσανάλογα από ρατσισμό και διακρίσεις στην εργασία και στη διοίκηση, όπως ενδεικτικά μετανάστες, αιτούντες άσυλο, πρόσφυγες, Ρομά, θρησκευτικές ή εθνοτικές ομάδες, ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, άτομα με αναπηρία, γυναίκες και έγκυοι εργαζόμενες (λόγω πολλαπλών διακρίσεων), ηλικιωμένους εργαζόμενους ή νεότερους χωρίς προϋπηρεσία, άτομα που καταγγέλλουν παρατυπίες (υπερασπιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων whistleblowers) και τα όργανα της Διοίκησης που καλούνται να εφαρμόζουν δημόσιες πολιτικές και καλούνται να εφαρμόσουν σχετικές συστάσεις και διαδικασίες.

Η αξιολογούμενη ρύθμιση για την υλοποίηση των παρεμβάσεων προσβασιμότητας αφορά ΑΜΕΑ δικαιούχους των προγραμμάτων προσβασιμότητας.

Η προτεινόμενη τροποποίηση για την αποζημίωση των φορέων κοινωνικής φροντίδας αφορά τους ωφελούμενους των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας και τις οικογένειές τους, τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

Η προτεινόμενη τροποποίηση για τις επιχορηγήσεις των φορέων κοινωνικής φροντίδας αφορά ιδιωτικούς φορείς που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και διαθέτουν πιστοποίηση προς τούτο. Αφορά τα άτομα που ενδιαφέρονται να ιδρύσουν ΣΥΔ ή να εκμισθώσουν την ιδιοκτησία τους για τη λειτουργία ΣΥΔ.

Το Εθνικό Σύστημα Υγείας, τους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Υγείας, την ΕΚΑΠΥ και το σύνολο του πληθυσμού.

Η αξιολογούμενη ρύθμιση για την εξόφληση των δαπανών και των στρατιωτικών νοσοκομείων, αφορά στα Στρατιωτικά Νοσοκομεία και στο Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. και κατ' επέκταση στην παροχή από αυτά υγειονομικής περίθαλψης υψηλού επιπέδου στους δικαιούχους τους, και ιδίως στα εν ενεργεία και εν αποστρατεία στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, σε κατοίκους ακριτικών περιοχών κ.λπ.

Η αξιολογούμενη ρύθμιση του άρθρου 66 αφορά το εν ενεργεία, ένστολο και πολιτικό, προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, τους εν αποστρατεία αστυνομικούς και τους πολιτικούς υπαλλήλους αυτής, τα τέκνα και τις οικογένειες αυτών.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄

Αφορά στο σύνολο των χρηστών του εγχώριου οδικού δικτύου ως οδηγών, επιβατών, και πεζών, τις εταιρείες εκμίσθωσης Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων (Ε.Π.Η.Ο.) και τις ασφαλιστικές εταιρείες.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄

Αφορά όλους τους πολίτες.

	Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα; ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ ΜΕΡΟΣ Α΄ άρθρα 32 έως 39 ν. 4837/2021 (Α΄ 178), ΜΕΡΟΣ Γ΄ Άρθρα 102 επ. ν. 4961/2022 (Α΄ 146), ΜΕΡΟΣ Δ΄ ν. 4520/2018 (Α΄ 30) ΜΕΡΟΣ Ε΄ άρθρο 20 ν. 5229/2025 (Α΄ 158), άρθρα 51 επ. ν. 4997/2022 (Α΄ 219/2022) άρθρο 32 ν. 5178/25 (Α΄ 22) ν. 4756/2020 (Α΄ 235) άρθρο 47 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος άρθρο 45 ν. 5006/2022 (Α΄ 239) άρθρο 199 Κώδικα Χωροταξίας και Πολεοδομίας ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ Άρθρο 86 ν. 4530/2018, (Α΄ 59) Το άρθρο 16 του ν. 4356/2015 (Α΄181), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 του ν. 4990/2022 και το άρθρο 28 του ν. 5107/2024 (Α΄64) Άρθρα 53 και 82 ν. 4997/2022 (Α΄ 219) άρθρο 21 ν. 4549/2018 (Α΄ 105) παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 2646/1998, ως διαμορφώθηκε με το άρθρο 56 Ν. 4997/2022 Το ζήτημα που αντιμετωπίζεται με την αξιολογούμενη ρύθμιση του άρθρου 65 έχει αντιμετωπιστεί στο παρελθόν με το άρθρο 25 ν. 4494/2017 (Α΄ 165), το άρθρο 32 του ν. 4585/2018 (Α΄ 216), το άρθρο 4 του ν. 4650/2019 (Α΄ 207), το άρθρο 44 του ν. 4771/2021 (Α΄16), την παρ. 5 του άρθρου 37 του ν. 4958/2022 (Α΄142), το άρθρο 102 ν. 5041/2023 (Α΄ 87), το άρθρο 60 του ν. 5110/2024 (Α΄ 75), το άρθρο 7 του ν. 5195/2025 (Α΄ 73) και το άρθρο 115 του ν. 5243/2025 (Α΄ 187). Το ζήτημα που αντιμετωπίζεται με την αξιολογούμενη ρύθμιση του άρθρου 66 έχει αντιμετωπιστεί στο παρελθόν με την παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4703/2020 (Α΄ 131). ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄ περ. β) της παρ. 12 του άρθρου 24 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 5209/2025, Α΄ 100). παρ. 10 άρθρου 44 ν. 5209/2025. παρ. 1 άρθρου 103 ν. 5209/2025.

	παρ. 5 άρθρου 44 ν. 5209/2025. άρθρο 28 ν. 4784/2021 (Α' 40) ΕΝΟΤΗΤΑ Γ' άρθρο 1 ν. 4139/2013 (Α' 74) άρθρο 2Α ν. 4139/2013 άρθρο 47 ν. 5302/2026 (Α' 78) άρθρο 48 ν. 5302/2026 άρθρο 50 ν. 5302/2026 άρθρο 51 ν. 5302/2026 Άρθρο 66: άρθρο 26 ν. 2768/1999 Άρθρο 67: άρθρο 280 ν. 4512/2018						
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας						
	<table border="1"> <tr> <td>i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;</td><td>Τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, καθώς απαιτείται νομοθετική ρύθμιση.</td></tr> <tr> <td>ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;</td><td>Τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας, καθώς απαιτείται νομοθετική ρύθμιση.</td></tr> <tr> <td>iii) με διάθεση περισσότερων ανθρωπίνων και υλικών πόρων;</td><td>Υπάρχει νομοθετικό κενό και ανάγκη τροποποίησης κανονιστικών διατάξεων, συνεπώς η διάθεση πόρων δεν θα είχε αποτέλεσμα.</td></tr> </table>	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, καθώς απαιτείται νομοθετική ρύθμιση.	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας, καθώς απαιτείται νομοθετική ρύθμιση.	iii) με διάθεση περισσότερων ανθρωπίνων και υλικών πόρων;	Υπάρχει νομοθετικό κενό και ανάγκη τροποποίησης κανονιστικών διατάξεων, συνεπώς η διάθεση πόρων δεν θα είχε αποτέλεσμα.
i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, καθώς απαιτείται νομοθετική ρύθμιση.						
ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας, καθώς απαιτείται νομοθετική ρύθμιση.						
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρωπίνων και υλικών πόρων;	Υπάρχει νομοθετικό κενό και ανάγκη τροποποίησης κανονιστικών διατάξεων, συνεπώς η διάθεση πόρων δεν θα είχε αποτέλεσμα.						
	Συναφείς πρακτικές						
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:						
	<table border="1"> <tr> <td>i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:</td><td></td></tr> <tr> <td>ii) σε όργανα της Ε.Ε.:</td><td></td></tr> </table>	i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:		ii) σε όργανα της Ε.Ε.:			
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:							
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:							

	iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

	Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση

☐		☐		☐		☐		☐	
☒		☐		☐		☐		☒	
☐		☒		☐		☐		☐	
		☒		☐		☐			

8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;
	βραχυπρόθεσμοι: ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ ΜΕΡΟΣ Α΄: -Η αποφυγή κινδύνου ιδρυματοποίησης των ατόμων με αναπηρία, - η ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσης, - η ενίσχυση της παροχής υπηρεσιών κατ' οίκον, - η ενίσχυση του δικαιώματος ισότιμης συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνική, οικονομική, εργασιακή, πολιτιστική και πολιτική ζωή. ΜΕΡΟΣ Β΄: Η θεσμοθέτηση οργανωμένου και ενιαίου πλαισίου προγραμμάτων Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών κινητικότητας για άτομα με αναπηρία όρασης και η εντεύθεν υλοποίησή τους, με στόχο την άμεση εισροή

		ικανού αριθμού πιστοποιημένων εκπαιδευτών, που θα καλύψουν τις επείγουσες ανάγκες για εκπαίδευση σε κινητικότητα, προσανατολισμό και δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία όρασης σε όλη την επικράτεια και όχι μόνο σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. ΜΕΡΟΣ Γ΄: - Η ευχερέστερη λειτουργία της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, του Ψηφιακού Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία και της Κάρτας Αναπηρίας. - η καταγραφή και δυναμική παρακολούθηση των Μητρώων Δομών Αναπηρίας και Δικαιούχων Παροχών Αναπηρίας - η ενίσχυση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στις δημόσιες υπηρεσίες. - η υποστήριξη όλων των συστημάτων από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε.» (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.), στο πλαίσιο του έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με τίτλο «SUB2: Εθνική πύλη Αναπηρίας και καθιέρωση της Κάρτας Αναπηρίας», με κωδικό έργου (MIS) 5179243. - η επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών αξιολόγησης της αναπηρίας και χορήγησης παροχών. - η διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων και η καθιέρωση ενιαίου τρόπου απόδειξης της ιδιότητας του ατόμου με αναπηρία μέσω της Κάρτας Αναπηρίας. ΜΕΡΟΣ Δ΄: - Η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και η ταχύτερη ενεργοποίηση και εφαρμογή εθνικών και συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ενεργητικής κοινωνικής πολιτικής, όπως “στέγαση και εργασία” και “επισιτιστική βοήθεια”, - η διεύρυνση της κοινωνικής προστασίας, - η θωράκιση απέναντι στον κίνδυνο κυβερνοεπιθέσεων με το Τμήμα Κυβερνοασφάλειας και η διασφάλιση της τήρησης της σχετικής νομοθεσίας.

		- η διοικητική απλούστευση και επιτάχυνση διαδικασιών. - η ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου. ΜΕΡΟΣ Ε΄: - Η καθολική εφαρμογή του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης, - η ενίσχυση νοικοκυριών που μεταφέρουν την κύρια κατοικία τους σε Δήμους και Δημοτικές ενότητες της ΠΕ Έβρου, καθώς και σε άλλους Δήμους και δημοτικές ενότητες που θα οριστούν με κοινή υπουργική απόφαση, - η πρόληψη της αστεγίας για νοικοκυριά που βρίσκονται σε επισφάλεια στέγης και ο έγκαιρος εντοπισμός νοικοκυριών υπό έξωση, η παροχή ενίσχυσης για την αποτροπή της εξωστικής διαδικασίας. - η απαλλαγή από φόρο εισοδήματος για ακίνητα που εκμισθώνονται στα πλαίσια κοινωνικής μίσθωσης να αποτελέσει κίνητρο για την συμμετοχή των φορέων σε τέτοια προγράμματα, καθώς και προϋπόθεση της βιωσιμότητάς τους, - η σταδιακή και ομαλή μετάβαση των ωφελουμένων του προγράμματος «ΚΑΛΥΨΗ» στην αυτόνομη αντιμετώπιση των στεγαστικών τους αναγκών, αποτρέποντας την απότομη διακοπή της κρατικής στήριξης, - η διευκόλυνση της μετατροπής της χρήσης των κτιρίων (χώρων και μερών κτιρίου) σε χρήση κατοικία. ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄: --Η αποφυγή της διοικητικής επιβάρυνσης των αρμόδιων υπηρεσιών που επωμίζονταν την κατ' έτος έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης για την απαλλαγή κομίστρου από τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς των δικαιούχων αρμοδιότητας του ΥΚΟΙΣΟ, - η συλλογή και αξιολόγηση δεδομένων σχετικά με την ίση μεταχείριση και την καταπολέμηση των διακρίσεων, για την καλύτερη παρακολούθηση του φαινομένου του ρατσισμού και τη διαμόρφωση στοχευμένων πολιτικών, - η παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης παρεμβάσεων για τους ωφελούμενους του

		Πιλοτικού προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας ωφελουμένων των οποίων οι αιτήσεις έχουν εγκριθεί οριστικά, αλλά δεν ολοκληρώθηκαν κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υλοποίησης, έως την 30.9.2026, - η κάλυψη του νομοθετικού κενού που έχει δημιουργηθεί μετά την κατάργηση της δυνατότητας για ατομικά αιτήματα των ωφελουμένων και λόγω της πρόσκαιρης έλλειψης συμβασιοποίησης με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας, - η παροχή δυνατότητας αύξησης της επιχορήγησης σε κοινωνικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν τεθεί σε καθεστώς προσωρινής διοίκησης, άνω του ισχύοντος περιορισμού του 33,33% του προϋπολογισμού τους, εφόσον τεκμηριώνεται σχετική ανάγκη, - η απαλλαγή από φόρο εισοδήματος για ακίνητα που εκμισθώνονται ως Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης θα αποτελέσει κίνητρο για την συμμετοχή περισσότερων ιδιωτών σε τέτοια προγράμματα, - η αντιμετώπιση των προβλημάτων ρευστότητας που αντιμετωπίζουν τα Στρατιωτικά Νοσοκομεία και το Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., - η ομαλή κάλυψη των άμεσων λειτουργικών αναγκών των «Παιδικών Εξοχών» του Ιδρύματος Μέρμνας και Αριστείας Ελληνικής Αστυνομίας. ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄ - Η βελτίωση της οδικής ασφάλειας και διαμόρφωση συνθηκών βιώσιμης αστικής κινητικότητας. ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄ - Η προστασία της δημόσιας υγείας. - Η ενίσχυση των ελέγχων στην αγορά προϊόντων κάνναβης.
	μακροπρόθεσμοι:	ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ ΜΕΡΟΣ Α΄: - Η ισότιμη κοινωνική και εργασιακή ένταξη και συμπερίληψη των ατόμων με αναπηρία, - η ενίσχυση της προσβασιμότητας (έμμεσος στόχος που επιτυγχάνεται μέσω της παροχής

	προσωπικής βοήθειας για τις δραστηριότητες εκτός της οικείας), - η αποτροπή περιθωριοποίησής, κοινωνικού στίγματος και κοινωνικού αποκλεισμού των ατόμων με αναπηρία και - η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους ΜΕΡΟΣ Β΄: - Η τακτική υλοποίηση προγραμμάτων Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας θα συμβάλλει καθοριστικά στην ενίσχυση της αυτόνομης διαβίωσης και της κοινωνικής ένταξης και συμπερίληψης των ατόμων με αναπηρία, καθώς θα οδηγήσει σε διεύρυνση της διαθεσιμότητας εξειδικευμένου προσωπικού σε εθνικό επίπεδο και σε μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων στην πρόσβαση σε υπηρεσίες εκπαίδευσης κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για άτομα με αναπηρία όρασης. ΜΕΡΟΣ Γ΄ - Η αναμόρφωση και εξειδίκευση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας και των επιμέρους ψηφιακών συστημάτων, - η ενιαία και ολοκληρωμένη καταγραφή του συνόλου των σχετιζόμενων φορέων και ατόμων με την αναπηρία, η οποία θα αποτελέσει εύχρηστο και αποτελεσματικό εργαλείο για την άσκηση πολιτικής και την περαιτέρω νομοθέτηση. ΜΕΡΟΣ Δ΄ - Η βελτίωση του βαθμού κοινωνικής ένταξης των ευάλωτων πολιτών, - η δημιουργία αποτελεσματικών νομοθετικών εργαλείων για την εφαρμογή κοινωνικής πολιτικής, - η δημοσιονομική βιωσιμότητα. ΜΕΡΟΣ Ε΄ - Η προστασία των δικαιωμάτων των ευάλωτων παιδιών για την ομαλή ανάπτυξή τους και την ισότιμη συμμετοχή τους στη κοινότητα,

		-η επιστροφή πληθυσμών στην Περιφέρεια (ιδίως την ακριτική) και η δημογραφική ενίσχυση αυτής, -η ενίσχυση του στεγαστικού αποθέματος κοινωνικών κατοικιών και η αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης. ΜΕΡΟΣ ΣΤ' -Η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, μέσω της διαμόρφωσης και υλοποίησης στοχευμένων και κατάλληλων πολιτικών για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης και η καταπολέμηση των διακρίσεων και του ρατσισμού, -η παγίωση ενός κράτους φιλικού προς τον πολίτη και δη προς τα άτομα με αναπηρία. -η οικονομική ελάφρυνση των ωφελουμένων Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας και των οικογενειών τους, και γενικά η κοινωνική μέριμνα του κράτους για αυτές τις πληθυσμιακές ομάδες, -η βιωσιμότητα των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης μέσω της απαλλαγής από τον φόρο εισοδήματος ακινήτων που προορίζονται για ΣΥΔ, και της αποφυγής επιβάρυνσης του εκμισθωτή, -η επίτευξη στόχων παροχής κοινωνικής φροντίδας, η συμβολή του κράτους στην ομαλή συνέχιση παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας, η θέσπιση υποχρέωσης ανάρτησης της χορηγούμενης χρηματοδότησης για λόγους διαφάνειας και παρακολούθησης, -η διαφύλαξη της ομαλής και απρόσκοπτης λειτουργίας των Στρατιωτικών Νοσοκομείων και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. και η παροχή στους δικαιούχους τους υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης υψηλού επιπέδου, -η αναβάθμιση του συνόλου των παρεχόμενων υπηρεσιών των «Παιδικών Εξοχών» του Ιδρύματος Μέριμνας και Αριστείας Ελληνικής Αστυνομίας καθώς και η αναβάθμιση των κτιριακών τους εγκαταστάσεων. ΕΝΟΤΗΤΑ Β' Η μείωση των θανατηφόρων οδικών τροχαίων ατυχημάτων και σοβαρών τραυματισμών. ΕΝΟΤΗΤΑ Γ'

		Η θωράκιση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου περί προϊόντων κάνναβης, η πρόληψη φαινομένων που ενδέχεται να επιβαρύνουν τη δημόσια υγεία και η διασφάλιση ενός περιβάλλοντος αυξημένης προστασίας για το κοινωνικό σύνολο σχετικά με τα προϊόντα κάνναβης.

	Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☒ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ ΜΕΡΟΣ Α΄ Για την υποστήριξη όλων των διαδικασιών του Προγράμματος θα συσταθεί και θα λειτουργεί στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. πληροφοριακό σύστημα, στο οποίο εντάσσονται το ηλεκτρονικό Μητρώο Προσωπικών Βοηθών και το ηλεκτρονικό Μητρώο Αξιολογητών, και το οποίο διασυνδέεται για τον σκοπό της διασταύρωσης και του ελέγχου των στοιχείων με άλλα πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4727/2020 (Α΄ 184). ΜΕΡΟΣ Β΄ Το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.) τηρεί Ειδικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης σε ηλεκτρονική μορφή, το οποίο αναρτάται στον επίσημο ιστότοπο του Κ.Ε.Α.Τ. και στο οποίο εγγράφονται με επιμέλεια του φορέα οι επιτυχόντες των Εξετάσεων Πιστοποίησης. Στο Μητρώο καταχωρίζονται, τηρούνται και αναρτώνται στοιχεία τα οποία αφορούν στην ιδιότητα, τη γεωγραφική δραστηριοποίηση και τα στοιχεία επικοινωνίας των πιστοποιημένων Εκπαιδευτών, προς ενημέρωση των ενδιαφερόμενων ατόμων με αναπηρία όρασης. Η τήρηση, η επεξεργασία και η δημοσιοποίηση των στοιχείων του Ειδικού Μητρώου πραγματοποιείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της

		27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137). ΜΕΡΟΣ Γ' Οι ρυθμίσεις αφορούν στην Εθνική Πύλη Αναπηρίας και τα επιμέρους συστήματα με τα υποσυστήματά της (Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, Μητρώο Παρόχων Αναπηρίας, Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας), όπως τηρείται στον e-ΕΦΚΑ υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ) και θα συμβάλλουν στη βελτίωση της ψηφιακής διακυβέρνησης και την επίτευξη της διαλειτουργικότητας. ΜΕΡΟΣ Δ' Δεν προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος. ΜΕΡΟΣ Ε' Σχετικά με το Πρόγραμμα Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης: 1. Καταρτίζεται ηλεκτρονικό Μητρώο Επαγγελματιών και Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης, το οποίο τηρείται στην Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.) με ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Το μητρώο αντλεί στοιχεία και συνδέεται με τα υφιστάμενα μητρώα νομικών προσώπων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και του Γενικού Εμπορικού Μητρώου μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. 2. Στην Ε.Ε.Τ.Α.Α. συστήνεται και λειτουργεί πληροφοριακό σύστημα για τη διαχείριση των αιτήσεων των ενδιαφερόμενων να ενταχθούν στο Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης, των αιτημάτων λήψης των υπηρεσιών, καθώς και των πληρωμών για την παροχή των υπηρεσιών. Το εν λόγω πληροφοριακό σύστημα είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας

		Διοίκησης (ΕΨΠ-gov.gr) και διασυνδέεται με άλλα πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με το <u>άρθρο 84</u> του ν. <u>4727/2020</u> (Α' 184). Υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων του πληροφοριακού συστήματος ορίζεται η Ε.Ε.Τ.Α.Α.. Οι διαδικασίες ένταξης στο Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης παρέχονται ως ψηφιακή υπηρεσία από τις ψηφιακές πύλες gov.gr και eu.go.gov.gr. Σε σχέση με το πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης η ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή https://relocation.vouchers.gov.gr/home, που ήδη βρίσκεται σε λειτουργία, διευκολύνει την κατάθεση αιτημάτων για χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης λόγω μετεγκατάστασης, καθώς και την άντληση των απαιτούμενων στοιχείων από τις αρμόδιες αρχές, αλλά και την άμεση ενημέρωση των Δήμων μετεγκατάστασης. ΕΝΟΤΗΤΑ Β': Προβλέπεται η χρήση ήδη υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων ταυτοποίησης, προκειμένου να διακριβωθεί η ηλικία του αγοραστή, μισθωτή ή υποψηφίου χρήστη Ε.Π.Η.Ο., για να αποφευχθεί η χρήση τους από ανηλίκους, κατά παράβαση της νέας νομοθεσίας. Παράλληλα, προβλέπεται η θέσπιση ηλεκτρονικού μητρώου Ε.Π.Η.Ο. στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, στο οποίο θα καταχωρούνται ηλεκτρονικά στοιχεία αναφορικά με τα Ε.Π.Η.Ο. που εισάγονται και κυκλοφορούν στην αγορά, τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, καθώς και στοιχεία των κυρίων και εν γένει χρηστών αυτών, προκειμένου να υπάρχει έλεγχος τήρησης της νομοθεσίας από τις αρμόδιες αρχές. Στο Μητρώο θα έχουν πρόσβαση οι αρμόδιες για τον έλεγχο τήρησης του Κ.Ο.Κ. αρχές και η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή.
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	

12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης		
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	Στόχος
	1	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται ο σκοπός του Μέρους Α' του σχεδίου νόμου.
	2	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το αντικείμενο του Μέρους Α'. Ειδικότερα, επεκτείνεται και καθιερώνεται το Πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία» ως μόνιμη υπηρεσία εθνικής εμβέλειας. Η ρύθμιση αξιοποιεί τα συμπεράσματα και τα ευρήματα που προέκυψαν τόσο από τη διαμορφωτική όσο και από την εκ των υστέρων αξιολόγηση της πιλοτικής εφαρμογής του Προγράμματος, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της βιωσιμότητας του θεσμού.
	3	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της παρεχόμενης υπηρεσίας της προσωπικής βοήθειας. Ειδικότερα, προσδιορίζεται το εύρος της υποστήριξης που παρέχεται από τον Προσωπικό Βοηθό, τόσο ως προς τις δραστηριότητες της καθημερινής ζωής (Activities of Daily Living – ADL) όσο και ως προς δραστηριότητες που αφορούν το κοινωνικό, επαγγελματικό και πολιτιστικό σκέλος της ζωής του ατόμου με αναπηρία. Περαιτέρω, παρατίθενται ενδεικτικά οι μορφές υποστήριξης που δύναται να παρέχει ο προσωπικός βοηθός, προκειμένου να ανταποκρίνεται στις εξατομικευμένες ανάγκες κάθε ωφελούμενου και να συμβάλλει στην επίτευξη των σκοπών του Προγράμματος. Η υλοποίηση του Προγράμματος διέπεται από τις αρχές της εξατομικεύσης, της ανθρωποκεντρικής προσέγγισης και του σεβασμού της αυτονομίας και της ελεύθερης βούλησης του ατόμου με αναπηρία, ως θεμελιώδεις αρχές άσκησης της κοινωνικής πολιτικής.

4	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται ο αρμόδιος φορέας υλοποίησης και ο τρόπος χρηματοδότησης του προγράμματος του προσωπικού βοηθού.
5	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται συμμετοχή στο πρόγραμμα, η διαδικασία επιλογής των ωφελούμενων, η διαδικασία αξιολόγησης των επιλέξιμων ατόμων, καθώς και ζητήματα που αφορούν τη συμβατότητα της συμμετοχής στο Πρόγραμμα με τη λήψη άλλων προνοιακών παροχών. Ειδικότερα, ως προς τη διαδικασία επιλογής, προβλέπεται ότι, προκειμένου ένα άτομο με αναπηρία να καταστεί επιλέξιμο για συμμετοχή στο πρόγραμμα, απαιτείται να πληροί σωρευτικά συγκεκριμένες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, οι οποίες καθορίζονται στο παρόν άρθρο. Στη συνέχεια, οι υποψήφιοι κατατάσσονται βάσει μοριοδότησης, η οποία στηρίζεται σε αντικειμενικά και εκ των προτέρων καθορισμένα κριτήρια, τα οποία εξειδικεύονται με τις προβλεπόμενες κανονιστικές πράξεις. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι οι επιλέξιμοι υποψήφιοι, κατά σειρά κατάταξης και μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού, υποβάλλονται σε αξιολόγηση από διεπιστημονικές επιτροπές αξιολόγησης, με σκοπό την εξατομικευμένη εκτίμηση των αναγκών τους και τον καθορισμό του κατάλληλου επιπέδου υποστήριξης. Για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των επιτροπών αυτών συστήνεται ηλεκτρονικό «Μητρώο Αξιολογητών», στο οποίο εγγράφονται τα πρόσωπα που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις συμμετοχής στις επιτροπές αξιολόγησης.
6	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η διαδικασία συμμετοχής των προσωπικών βοηθών στο πρόγραμμα, οι προϋποθέσεις εκπαίδευσής τους, και οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής τους στο ηλεκτρονικό «Μητρώο Προσωπικών Βοηθών». Με σκοπό, ιδίως, την πραγμάτωση της ανεξάρτητης διαβίωσης, την πρόληψη της ιδρυματοποίησης, την ενίσχυση της παραμονής των κατοίκων αραιοκατοικημένων ορεινών και νησιωτικών δήμων με μειωμένο πληθυσμό στις οικίες τους, την αντιμετώπιση της εξαιρετικής δυσκολίας εύρεσης Προσωπικού Βοηθού στις περιοχές αυτές, αλλά και των αυξημένων εξόδων διαβίωσης τους, εισάγεται ειδική εξαίρεση αποκλειστικά για τις συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπου οι δυνητικοί ωφελούμενοι του προγράμματος, θα μπορούν να διασυνδεούνται με προσωπικό βοηθό ακόμη και αν τελούν με αυτόν σε σχέση γάμου/συμφώνου συμβίωσης ή συνδέονται με βαθμό συγγένειας α' ή β' βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας.
7	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση καταγράφονται οι ειδικότεροι όροι παροχής της υπηρεσίας της προσωπικής βοήθειας στους ωφελούμενους, καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων μερών κατά την υλοποίηση του Προγράμματος.

	Ειδικότερα, καθορίζεται η διαδικασία έναρξης της παροχής της υπηρεσίας, η οποία εκκινεί με πρωτοβουλία του ωφελουμένου, μέσω της επιλογής του κατάλληλου προσωπικού βοηθού από το Μητρώο Προσωπικών Βοηθών. Περαιτέρω, προβλέπονται ο τρόπος παροχής της προσωπικής βοήθειας και τα σχετικά με την αμοιβή του προσωπικού βοηθού για την παροχή της υπηρεσίας προσωπικής βοήθειας, ενώ προσδιορίζεται και το είδος της σχέσης ωφελούμενου και προσωπικού βοηθού.
8	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται η σύσταση και λειτουργία πληροφοριακού συστήματος (ΠΣ) για την υποστήριξη όλων των διαδικασιών του Προγράμματος. Ειδικότερα, καθορίζονται ο σκοπός και οι βασικές λειτουργίες του πληροφοριακού συστήματος, καθώς και η δυνατότητα διαλειτουργικότητάς του με άλλα πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και του δημόσιου τομέα, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική, ασφαλής και απρόσκοπτη υλοποίηση των διαδικασιών του Προγράμματος. Περαιτέρω, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο προστασίας προσωπικών δεδομένων. Ειδικότερα, προσδιορίζονται ο υπεύθυνος επεξεργασίας και, όπου απαιτείται, οι από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας, οι κατηγορίες των υποκειμένων των δεδομένων, οι αποδέκτες των δεδομένων και ο χρόνος τήρησής τους. Παράλληλα, εξειδικεύονται οι κατηγορίες δεδομένων που τηρούνται για κάθε ομάδα υποκειμένων, ιδίως για τους ωφελούμενους, τους νόμιμους εκπροσώπους τους, τα πρόσωπα που συνδέονται με αυτούς, τους Προσωπικούς Βοηθούς και τους αξιολογητές αυτών. Τέλος, καθορίζονται τα υποσυστήματα του πληροφοριακού συστήματος, τα οποία περιλαμβάνουν το ηλεκτρονικό «Μητρώο Προσωπικών Βοηθών» και το ηλεκτρονικό «Μητρώο Αξιολογητών», καθώς και τα στοιχεία που τηρούνται σε αυτά.
9	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση παρατίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Α'.
10	Παρατίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Α', με σκοπό τη διασφάλιση της ομαλής μετάβασης από το πιλοτικό Πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία» στο μόνιμο πρόγραμμα εθνικής εμβέλειας. Ειδικότερα, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τους ήδη ωφελούμενους, τους προσωπικούς βοηθούς και τα συμφωνητικά που βρίσκονται σε ισχύ κατά την έναρξη εφαρμογής του νέου πλαισίου. Περαιτέρω, προβλέπεται ειδική μεταβατική εξαίρεση, προκειμένου να διασφαλιστεί η αδιάλειπτη συνέχιση της παροχής της υπηρεσίας προσωπικής βοήθειας στους ωφελούμενους του πιλοτικού

	προγράμματος κατά τη μετάβαση στο νέο καθεστώς. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στην αποφυγή διακοπής της παρεχόμενης υποστήριξης και στη διασφάλιση της συνέχειας της φροντίδας, ιδίως προς εξυπηρέτηση των σκοπών της ανεξάρτητης διαβίωσης και της πρόληψης της ιδρυματοποίησης. Επιπλέον, λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν σε ορεινούς και νησιωτικούς δήμους με μειωμένο πληθυσμό, όπου η εξεύρεση προσωπικού βοηθού είναι αντικειμενικά δυσχερής και το κόστος διαβίωσης αυξημένο, ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη συνέχιση της παροχής της υπηρεσίας και η παραμονή των ατόμων με αναπηρία στον τόπο κατοικίας τους.
11	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση παρατίθενται οι τελικές διατάξεις του Μέρους Α'.
12	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση παρατίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Α'.
13	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση περιγράφεται ο σκοπός του Μέρους Β'.
14	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση περιγράφεται το αντικείμενο του Μέρους Β'.
15	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται το ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών» (εφεξής «Κ.Ε.Α.Τ.»), ως ο φορέας σχεδιασμού, ανάπτυξης, οργάνωσης και υλοποίησης προγραμμάτων Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών κινητικότητας για άτομα με αναπηρία όρασης (εφεξής «το Πρόγραμμα»), καθώς και πιστοποίησης της εκπαιδευτικής επάρκειας των Εκπαιδευτών. Άλλωστε, το Κ.Ε.Α.Τ. αποτελεί τον κατ' εξοχήν αρμόδιο δημόσιο φορέα για την εν γένει εκπαίδευση, αλλά και επιμέρους στην εκπαίδευση στους τομείς κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης, και αποκατάστασης των ατόμων με αναπηρία όρασης, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, καλύπτοντας ήδη τις ανάγκες των νέων και ενήλικων ατόμων με αναπηρία όρασης σε εθνικό επίπεδο. Περαιτέρω, προβλέπεται η δυνατότητα του Κ.Ε.Α.Τ. να συνεργάζεται, μέσω της σύναψης προγραμματικών συμβάσεων και μνημονίων συνεργασίας, με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής, συμπεριλαμβανομένων διεθνών οργανισμών και ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Η ρύθμιση αποσκοπεί στη διασφάλιση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της συνεχούς επικαιροποίησης του περιεχομένου της εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις σύγχρονες επιστημονικές εξελίξεις και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.
16	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται η διάρκεια και η βασική δομή του Προγράμματος Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι κάθε Πρόγραμμα

	Επιμόρφωσης έχει ελάχιστη διάρκεια ενός (1) έτους και περιλαμβάνει υποχρεωτικά δύο (2) διακριτά σκέλη: τη θεωρητική επιμόρφωση και την πρακτική άσκηση. Περαιτέρω, προσδιορίζονται η ελάχιστη διάρκεια της θεωρητικής επιμόρφωσης και της πρακτικής άσκησης, καθώς και οι βασικές θεματικές ενότητες που αυτές περιλαμβάνουν, προκειμένου να διασφαλίζεται η ενιαία, ολοκληρωμένη και υψηλού επιπέδου κατάρτιση των υποψήφιων εκπαιδευτών, σύμφωνα με σύγχρονα επιστημονικά και επαγγελματικά πρότυπα. Τέλος, προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα Επιμόρφωσης, με σκοπό την κάλυψη του κόστους υλοποίησής του, με την επιφύλαξη των ειδικών περιπτώσεων απαλλαγής που προβλέπονται στο άρθρο 25.
17	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η διαδικασία επιλογής των υποψήφιων Εκπαιδευτών του Προγράμματος Ειδικής Επιμόρφωσης. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι η επιλογή τους πραγματοποιείται κατόπιν αξιολόγησης των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών τους προσόντων και διενέργειας προσωπικής συνέντευξης, σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία εξειδικεύονται με την κατ' εξουσιοδότηση υπουργική απόφαση. Περαιτέρω, για την υλοποίηση της διαδικασίας επιλογής συστήνεται ειδική πενταμελής Επιτροπή Αξιολόγησης, και καθορίζονται η σύνθεση, οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας της. Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης διαθέτουν εξειδικευμένη επιστημονική γνώση και αποδεδειγμένη εμπειρία στα Άτομα με Αναπηρία και στην Εκπαίδευση Κινητικότητας. Τέλος, προβλέπεται ως προϋπόθεση συμμετοχής στο Πρόγραμμα η σύναψη σύμβασης μεταξύ του υποψήφιου Εκπαιδευτή και του Κέντρου Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.), με την οποία εξασφαλίζεται η εκ των προτέρων αποδοχή των όρων υλοποίησης του Προγράμματος, ιδίως ως προς την υποχρέωση παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή μετά την ολοκλήρωσή του. Το περιεχόμενο της σύμβασης εξειδικεύεται με την κατ' εξουσιοδότηση υπουργική απόφαση.
18	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται σωρευτικά οι προϋποθέσεις και τα κωλύματα συμμετοχής των υποψήφιων Εκπαιδευτών στο Πρόγραμμα και οι περιπτώσεις διακοπής παρακολούθησης του προγράμματος έτσι, ώστε να υπάρχει διαφάνεια και αξιοκρατία και να ορίζεται ένα κατ' ελάχιστο εκπαιδευτικό ή επαγγελματικό υπόβαθρο που θα συνάδει με τη φύση και το σκοπό του Προγράμματος. Σημειώνεται, ότι οι υποψήφιοι εκπαιδευτές θα πρέπει να είναι πτυχιούχοι συγκεκριμένων σχολών, ενώ αναγνωρίζεται ως προϋπόθεση και η αποδεδειγμένη εργασιακή πείρα στην υποστήριξη ατόμων με αναπηρία όρασης σε συνδυασμό με πτυχίο συναφούς τμήματος.

19	Με την αξιολογούμενη διάταξη ρυθμίζονται η διαδικασία συμμετοχής και οι βασικοί όροι διεξαγωγής των εξετάσεων πιστοποίησης των υποψήφιων Εκπαιδευτών Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του Προγράμματος Επιμόρφωσης, οι υποψήφιοι συμμετέχουν υποχρεωτικά στις εξετάσεις πιστοποίησης, προκειμένου να αποκτήσουν την ιδιότητα του πιστοποιημένου εκπαιδευτή και να εγγραφούν στο Ειδικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών. Περαιτέρω, καθορίζεται ότι οι εξετάσεις περιλαμβάνουν γραπτή και πρακτική δοκιμασία και διενεργούνται από το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.), ενώ παρέχεται η δυνατότητα πρόβλεψης παραβόλου συμμετοχής, το ύψος και οι όροι καταβολής του οποίου εξειδικεύονται με την προβλεπόμενη κανονιστική πράξη. Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα συμμετοχής στις εξετάσεις πιστοποίησης, χωρίς προηγούμενη παρακολούθηση του Προγράμματος Επιμόρφωσης του Κ.Ε.Α.Τ., για πρόσωπα που έχουν ολοκληρώσει αντίστοιχα προγράμματα αναγνωρισμένων φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις και κατόπιν θετικής εισήγησης της αρμόδιας Επιστημονικής Επιτροπής. Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του Κ.Ε.Α.Τ. να καθορίζει με απόφασή του την ημερομηνία, τον τόπο, τη διάρκεια και τους ειδικότερους όρους διεξαγωγής των εξετάσεων πιστοποίησης, προς διασφάλιση της εύρυθμης, διαφανούς και αποτελεσματικής οργάνωσης της διαδικασίας.
20	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται πενταμελής Επιστημονική Επιτροπή με σκοπό την κατάρτιση των θεμάτων, την επίβλεψη της διαδικασίας και την τελική βαθμολόγηση της γραπτής και πρακτικής δοκιμασίας των υποψηφίων και την εν γένει την ευθύνη διεξαγωγής των Εξετάσεων Πιστοποίησης. Η σύνθεση της επιτροπής εξασφαλίζει αφενός τη συμμετοχή ατόμων που έχουν αποδεδειγμένη γνώση του αντικειμένου γιατί είναι ήδη εκπαιδευτές, ή έχουν την κατάρτιση και την αντίληψη να κρίνουν τους εξεταζόμενους ή είναι άτομα με αναπηρία όρασης, αφετέρου την πολυφωνία γιατί σε αυτήν συμμετέχουν άτομα από διάφορες ειδικότητες και επαγγελματικές θέσεις.
21	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθιερώνεται η χορήγηση του Πιστοποιητικού Εκπαιδευτή Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης από το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.) στους υποψήφιους που ολοκληρώνουν επιτυχώς τη διαδικασία πιστοποίησης. Το πιστοποιητικό υπογράφεται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του Κ.Ε.Α.Τ. και αποτελεί την επίσημη πιστοποίηση της επαγγελματικής επάρκειας των εκπαιδευτών.

22	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σύσταση και τήρηση Ειδικού Μητρώου Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών Κινητικότητας (Ειδικό Μητρώο) από το Κ.Ε.Α.Τ., το οποίο αφενός θα προσφέρει ασφάλεια στις συναλλαγές ιδίως για τα άτομα με αναπηρία όρασης, τα οποία θα γνωρίζουν με βεβαιότητα εάν ο κάθε εκπαιδευτής είναι πιστοποιημένος, αφετέρου θα παρέχει τις απόλυτα απαραίτητες πληροφορίες (στοιχεία επικοινωνίας, γεωγραφική δραστηριοποίηση) για την αποτελεσματική ενημέρωση του κοινού και ιδίως των ατόμων με αναπηρία όρασης.
23	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται το πλαίσιο παροχής της εκπαίδευσης από τους πιστοποιημένους Εκπαιδευτές Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης προς τα άτομα με αναπηρία όρασης, καθώς και οι βασικές υποχρεώσεις που διέπουν την άσκηση των καθηκόντων τους. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι οι πιστοποιημένοι εκπαιδευτές παρέχουν τις υπηρεσίες τους στον γεωγραφικό τόπο για τον οποίο έχουν επιλεγεί και ορίζεται στη σύμβασή τους με το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.), προκειμένου να διασφαλίζεται η ισόρροπη κατανομή του ανθρώπινου δυναμικού και η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης σε άτομα με αναπηρία όρασης σε ολόκληρη την Επικράτεια. Περαιτέρω, καθορίζεται η διάρκεια της παρεχόμενης εκπαίδευσης ανά ωφελούμενο, η οποία προσδιορίζεται με βάση τις εξατομικευμένες ανάγκες του και κατόπιν επιστημονικής αξιολόγησης, ώστε να διασφαλίζεται η παροχή κατάλληλης και αναλογικής υποστήριξης. Τέλος, θεσπίζονται οι βασικές αρχές που διέπουν την παροχή της εκπαίδευσης, ιδίως ο σεβασμός της προσωπικότητας, της αξιοπρέπειας και των ιδιαίτερων αναγκών των ωφελούμενων, καθώς και η υποχρέωση τήρησης της εμπιστευτικότητας και προστασίας των προσωπικών δεδομένων που περιέχονται σε γνώση των εκπαιδευτών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
24	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η διοργάνωση από το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.) ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης για τους εγγεγραμμένους στο Ειδικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών, οι οποίοι διαθέτουν πιστοποίηση στην ελληνική νοηματική γλώσσα, με σκοπό την περαιτέρω εξειδίκευσή τους στην εκπαίδευση ατόμων με τυφλοκώφωση. Τα προγράμματα αυτά υλοποιούνται σε συνεργασία με το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών, αξιοποιώντας την εξειδικευμένη επιστημονική γνώση και εμπειρία των δύο φορέων, προκειμένου να διασφαλιστεί η παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης σε ένα ιδιαίτερα εξειδικευμένο πεδίο.

25	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται, κατ' εξαίρεση, η δυνατότητα συμμετοχής υποψήφιων εκπαιδευτών στο Πρόγραμμα Ειδικής Επιμόρφωσης χωρίς την καταβολή διδάκτρων, καθώς και με κάλυψη των σχετικών δαπανών από το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.), όταν τούτο επιβάλλεται από λόγους κοινωνικής αναγκαιότητας και υπό την προϋπόθεση της ύπαρξης των αναγκαίων δημοσιονομικών πόρων. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση του αριθμού των πιστοποιημένων εκπαιδευτών, ιδίως όταν διαπιστώνεται σημαντική αναντιστοιχία μεταξύ των διαθέσιμων εκπαιδευτών και των αναγκών εκπαίδευσης των ατόμων με αναπηρία όρασης. Η βασική υποχρέωση που αναλαμβάνει ο εκπαιδευτής συνίσταται στην εκπαίδευση σε κινητικότητα, προσανατολισμό και δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης είκοσι (20) ωφελούμενων μέσα σε διάστημα πέντε (5) ετών καθ' υπόδειξη του Κ.Ε.Α.Τ. από την ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων τους. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται πρώτιστα η δίκαιη γεωγραφική κατανομή των εκπαιδευτών ακόμα και σε ακριτικά μέρη, αλλά και η χωρίς οικονομικό αντάλλαγμα παροχή εκπαίδευσης σε άτομα με αναπηρία που πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις κατά το επόμενο άρθρο. Τέλος, προβλέπεται η υποχρέωση επιστροφής στο Κ.Ε.Α.Τ. των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν για την επιμόρφωση του εκπαιδευτή, αναλογικά προς το μέρος της ανταποδοτικής υποχρέωσης που δεν εκπληρώθηκε, στις περιπτώσεις μη ολοκλήρωσης του Προγράμματος, μη συμμετοχής στις εξετάσεις πιστοποίησης ή μη εκπλήρωσης της υποχρέωσης παροχής εκπαίδευσης. Η ρύθμιση αυτή διασφαλίζει την τήρηση της αρχής της ανταποδοτικότητας, ενώ οι ειδικότεροι όροι εφαρμογής της εξειδικεύονται με την κατ' εξουσιοδότηση κοινή υπουργική απόφαση.
26	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία όρασης σε πρόγραμμα δωρεάν εκπαίδευσης στην κινητικότητα, τον προσανατολισμό και τις δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης, το οποίο υλοποιείται από το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.) και τους πιστοποιημένους Εκπαιδευτές Κινητικότητας που υπέχουν την ανταποδοτική υποχρέωση του άρθρου 25. Ειδικότερα, ως βασικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας ορίζονται η κατοχή ενεργής πιστοποίησης αναπηρίας όρασης από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας ή τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων ή η λήψη της οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με αναπηρία όρασης από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α., καθώς τα κριτήρια αυτά αποτελούν αντικειμενικό και αξιόπιστο τρόπο διαπίστωσης της συνδρομής των απαιτούμενων προϋποθέσεων.

	Περαιτέρω, προβλέπονται η αξιολόγηση και κατάταξη των αιτήσεων βάσει οικονομικών και κοινωνικών κριτηρίων, τα οποία εξειδικεύονται με την κατ' εξουσιοδότηση υπουργική απόφαση του επόμενου άρθρου. Κατά την αξιολόγηση λαμβάνεται ιδίως υπόψη ο βαθμός στον οποίο η παρεχόμενη εκπαίδευση αναμένεται να ενισχύσει την αυτονομία, την κοινωνική ένταξη και την επαγγελματική συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία όρασης.
27	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ρυθμίζονται τα ζητήματα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία στο πλαίσιο της εφαρμογής των άρθρων 15 έως 26 και της τήρησης του Ειδικού Μητρώου Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (Γ.Κ.Π.Δ.) Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) και την εθνική νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, σε συμμόρφωση με τις αρχές του Γ.Κ.Π.Δ. και τις υποδείξεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, προσδιορίζονται ρητά ο υπεύθυνος επεξεργασίας, τα υποκείμενα των δεδομένων, οι σκοποί και οι κατηγορίες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία, οι αποδέκτες των δεδομένων, ο χρόνος τήρησής τους, καθώς και τα δικαιώματα των υποκειμένων της επεξεργασίας. Περαιτέρω, εξειδικεύονται οι κατηγορίες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους, καθώς και οι βασικοί όροι της επεξεργασίας τους. Παράλληλα, προβλέπεται η δυνατότητα διαλειτουργικότητας με δημόσια μητρώα και πληροφοριακά συστήματα, σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (Γ.Κ.Π.Δ.).
28	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Β'.
29	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται ο σκοπός του Μέρους Γ'.
30	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται το αντικείμενο του Μέρους Γ'.
31	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση επιχειρούνται τροποποιήσεις νομοτεχνικής φύσης και διορθώσεις στο άρθρο 102 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, και γίνεται αναφορά σε νέα υποσυστήματα, όπως εισάγονται σε επόμενα άρθρα με στόχο την ορθότερη περιγραφή τους και κατ' επέκταση την αποτελεσματικότερη εφαρμογή τους
32	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση επιχειρούνται νομοτεχνικής φύσης τροποποιήσεις στο άρθρο 105 του ν. 4961/2022, περί του Ψηφιακού Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία, που κρίθηκαν απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία του μητρώου και τη χρήση από τα άτομα με αναπηρία και τους εμπλεκόμενους φορείς. Το Μητρώο Αναπηρίας

	παρέχει διαρκή εικόνα των δεδομένων των διαθέσιμων πεδίων σε αυτό από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του, για την υποστήριξη, χάραξη και ανάπτυξη δημόσιων πολιτικών. Η τηρούμενη ιστορικότητα των δεδομένων του Μητρώου δεν αποσκοπεί στην προσωποποιημένη πληροφόρηση των φυσικών προσώπων, η οποία περιορίζεται αποκλειστικά στο επίπεδο των ενεργών πιστοποιήσεων.
33	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση επιχειρούνται νομοτεχνικής φύσης τροποποιήσεις στο άρθρο 106 του ν. 4961/2022, περί της Κάρτας Αναπηρίας, που κρίθηκαν απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία του μητρώου του άρθρου 105 του ως άνω νόμου, και προστίθεται και προστίθενται στα πρόσωπα που δικαιούνται την Κάρτα Αναπηρίας, τα άτομα που λαμβάνουν αναπηρικό επίδομα από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α. ή τον e-ΕΦΚΑ, ή λαμβάνουν σύνταξη λόγω αναπηρίας ή με αιτία την αναπηρία, ενώ προστίθεται νέα παράγραφος που δίνει τη δυνατότητα στα άτομα αυτά, ακόμη και αν είναι εγγεγραμμένα στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία να διασυνδέεται η Κάρτα Αναπηρίας τους με το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας..
34	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενισχύεται το περιεχόμενο και η λειτουργικότητα του Μητρώου Παροχών Αναπηρίας, προκειμένου να αποτελεί το κεντρικό πληροφοριακό σύστημα καταγραφής των παροχών, διευκολύνσεων και ενισχύσεων που χορηγούνται στα άτομα με αναπηρία από φορείς του δημόσιου τομέα. Ειδικότερα, προβλέπεται η καταχώρηση, σε επίπεδο φυσικού προσώπου, των παροχών και ενισχύσεων που χορηγούνται από τους φορείς του δημόσιου τομέα, με δημιουργία ατομικής καρτέλας και αναφορά των στοιχείων / δεδομένων που τηρούνται εκεί, αλλά και η τήρηση στοιχείων ανά λαμβανόμενη παροχή (ονομασία, αξία παροχής, περίοδος αναφοράς), και η υποχρεωτική ενημέρωση του Μητρώου μέσω διαλειτουργικότητας. Συγκεκριμένα η διαλειτουργικότητα του Μητρώου με το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και λοιπά δημόσια μητρώα, προβλέπεται προς τον σκοπό της διενέργειας διασταυρωτικών ελέγχων, της εξαγωγής αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων και την αποτελεσματικότερης άσκησης της δημόσιας πολιτικής στον τομέα της αναπηρίας. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα καταχώρισης παροχών που χορηγούνται από ιδιώτες σε κατόχους Κάρτας Αναπηρίας, όταν αυτές συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη των δικαιούχων. Τέλος, εισάγεται η δυνατότητα εξατομικευμένης πληροφόρησης κάθε προσώπου που είναι καταχωρισμένο στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία σχετικά με τις παροχές που ήδη λαμβάνει, καθώς και με εκείνες για τις οποίες πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις χορήγησης, ενισχύοντας την ενημέρωση των πολιτών και την αποτελεσματικότερη πρόσβασή τους στα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπει η νομοθεσία.

35	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται νέο άρθρο 107Α στον ν. 4961/2022 που εισάγει το Ψηφιακό Μητρώο Δομών Αναπηρίας ως υποσύστημα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας με σκοπό την συγκεντρωτική καταγραφή του συνόλου των δομών με ασφάλεια και διαφάνεια.
36	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 108 του ν. 4961/2022, προκειμένου να επικαιροποιηθεί και να εξειδικευθεί το πλαίσιο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία στο πλαίσιο της λειτουργίας της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας και των επιμέρους πληροφοριακών συστημάτων που τη συγκροτούν, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (Γ.Κ.Π.Δ.) και την εθνική νομοθεσία. Ειδικότερα, για το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας και το υποσύστημα της Κάρτας Αναπηρίας προσδιορίζονται οι υπεύθυνοι και οι εκτελούντες την επεξεργασία, οι σκοποί και οι κατηγορίες των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία, οι αποδέκτες, ο χρόνος διατήρησης των δεδομένων, καθώς και οι όροι διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα και πληροφοριακά συστήματα. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διασφαλίζεται η νόμιμη και ασφαλής επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και η αποτελεσματικότερη παροχή υπηρεσιών προς τα άτομα με αναπηρία, με πλήρη σεβασμό στις αρχές του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων.
37	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση επιχειρούνται νομοτεχνικές φύσης τροποποιήσεις στο άρθρο 109 ν. 4961/2022 και προστίθενται ρυθμίσεις σχετικά με τα συστηθησόμενα Μητρώα Δομών Αναπηρίας και Παροχών Αναπηρίας με σκοπό την βέλτιστη νομοθέτηση.
38	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση περιγράφεται ο Σκοπός του Μέρους Δ'.
39	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση περιγράφεται το Αντικείμενο του Μέρους Δ'.
40	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διευρύνονται οι σκοποί του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης προκειμένου αυτός ο Οργανισμός συστηματικά και θεσμικά να μπορεί να υλοποιεί προγράμματα ενεργητικής κοινωνικής προστασίας που χρηματοδοτούνται τόσο από εθνικούς όσο και από ενωσιακούς πόρους.
41	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση και ενόψει των επικαιροποιημένων σκοπών του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται και η πηγή των πόρων που διαχειρίζεται αυτός κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων ενεργητικής κοινωνικής προστασίας που εντάσσονται στους σκοπούς του.
42	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4520/2018, το οποίο αποτελεί τον βασικό καταστατικό

	κανόνα για τις παροχές και υπηρεσίες του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η ρύθμιση επιδιώκει πρωτίστως τον εκσυγχρονισμό και τη διεύρυνση του πεδίου κοινωνικής προστασίας.
43	Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στη δημιουργία Τμήματος Κυβερνοασφάλειας υπό τον Διοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α., προκειμένου να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του και να επιτευχθεί η οριζόντια υποστήριξη όλων των υπηρεσιακών μονάδων του Ο.Π.Ε.Κ.Α.. Η ταχεία ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών και η αυξανόμενη εξάρτηση των οργανισμών από πληροφοριακά συστήματα και ψηφιακές υποδομές καθιστούν επιτακτική την ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας και την αποτελεσματική προστασία των δικτύων και των πληροφοριών τους. Οι κυβερνοαπειλές εξελίσσονται διαρκώς και αποκτούν αυξανόμενη πολυπλοκότητα, γεγονός που δημιουργεί σημαντικούς κινδύνους για τη λειτουργία των οργανισμών, την ασφάλεια των δεδομένων και τη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας. Στο πλαίσιο αυτό, καθίσταται αναγκαία η θεσμική θωράκιση του Οργανισμού μέσω της δημιουργίας εξειδικευμένης οργανικής μονάδας, αρμόδιας για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την εποπτεία της πολιτικής κυβερνοασφάλειας, υπό τον Διοικητή του.
44	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση της παρ. 1 η Διεύθυνση Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α. (Διαχειριστική Αρχή Ο.Π.Ε.Κ.Α), της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 32 του ν. 4921/2022, μετονομάζεται σε «Διεύθυνση Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α.», η οποία υπάγεται απευθείας στον διοικητή Ο.Π.Ε.Κ.Α.. Η διάρθρωση της ως άνω Διεύθυνσης τροποποιείται, με τη συγχώνευση των Μονάδων «Μονάδα Β. Παρακολούθησης και Διαχείρισης Πράξεων» και «Μονάδα Γ. Επιτοπίων Επαληθεύσεων» σε μία Μονάδα με τίτλο «Μονάδα Β' - Παρακολούθησης και Διαχείρισης Πράξεων» και τη μετονομασία της Μονάδας «Μονάδα Δ. Οργάνωσης -Υποστήριξης» σε «Μονάδα Γ' - Οργάνωσης και Υποστήριξης» και της Μονάδας Ε' «Μονάδα Υλοποίησης Πράξεων Επισιτιστικής /Βασικής Υλικής Βοήθειας και συνοδευτικών μέτρων» σε Μονάδα Δ' με τίτλο «Μονάδα Δ' -Δικαιούχος Πράξεων Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων» Υλοποίησης και Εφαρμογής (Δικαιούχος Πράξεων) Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων». Με την προτεινόμενη ρύθμιση διευρύνονται οι αρμοδιότητες της ως άνω Διεύθυνσης ώστε να δύναται να υλοποιεί κάθε εθνικό και ενωσιακό πρόγραμμα που της ανατίθεται από τον διοικητή της και προσαρμόζεται στις διαχειριστικές και συστημικές απαιτήσεις των ενωσιακών εθνικών χρηματοδοτικών εργαλείων που είναι απαραίτητες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

	Με την παρ. 2 ορίζονται οι αρμοδιότητες του αυτοτελούς Τμήματος Κυβερνοασφάλειας. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. είναι αρμόδιος για τη χορήγηση των προνοιακών αναπηρικών σε χρήμα και φορέας υλοποίησης και του πιλοτικού προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός σε άτομα με αναπηρία». Περαιτέρω, είναι αρμόδιος για τη λειτουργία του Υποσυστήματος της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας για την Κάρτα Αναπηρίας, για την έκδοσή της καθώς και για την τήρηση, επικαιροποίηση και λειτουργία του Μητρώου Παροχών Αναπηρίας της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Σ' αυτό το πλαίσιο και ενόψει της επέκτασης του προγράμματος του προσωπικού βοηθού σε εθνικό επίπεδο, με την παρ. 3 κρίνεται σκόπιμη η σύσταση μιας νέας οργανικής μονάδας σε επίπεδο Τμήματος, που εντάσσεται στη Διεύθυνση Αναπηρικών Επιδομάτων και Οικονομικών Ενισχύσεων του Ο.Π.Ε.Κ.Α., η οποία μετονομάζεται σε Διεύθυνση Παροχών, Υπηρεσιών και Μητρώων Ατόμων με Αναπηρία. Η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 4 αποσκοπεί στον ψηφιακό εκσυγχρονισμό του Ο.Π.Ε.Κ.Α., μέσω της θεσμοθέτησης μιας κεντρικής δομής συντονισμού για την ανταλλαγή δεδομένων. Στόχος είναι η κατάργηση της προσκόμισης φυσικών δικαιολογητικών από τους πολίτες, μέσω της ηλεκτρονικής άντλησης στοιχείων, δεδομένων και πληροφοριών από τις διαθέσιμες ψηφιακές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (Αρχή «Μόνον Άπαξ»), διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ταχύτερη απόδοση των προνοιακών παροχών (όπως επιδομάτων, οικονομικών ενισχύσεων και υπηρεσιών) καθώς και τη διαλειτουργικότητα των εφαρμογών και συστημάτων στο πλαίσιο της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
45	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται, κατ' εξαίρεση, η δυνατότητα παράτασης της παραμονής στην υπηρεσία των Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων του Ο.Π.Ε.Κ.Α., καθώς και των εκτελούντων χρέη αναπληρωτών αυτών, οι οποίοι αποχωρούν αυτοδικαίως λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας, έως την 31η.12.2027. Η ρύθμιση κρίνεται αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια της διοικητικής λειτουργίας και η αξιοποίηση της συσσωρευμένης τεχνογνωσίας και εμπειρίας του επιτελικού προσωπικού της Διεύθυνσης Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων – Διαχειριστικής Αρχής του Ο.Π.Ε.Κ.Α., σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο για την ενεργοποίηση και την υλοποίηση των δράσεων της Προτεραιότητας 6 «Επισιτιστική Βοήθεια και Υλική Στήριξη» του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027». Παράλληλα, η αξιολογούμενη ρύθμιση συμβάλλει στην ομαλή άσκηση των νέων αρμοδιοτήτων του Ο.Π.Ε.Κ.Α., όπως αυτές διαμορφώνονται με την

	ενίσχυση του επιχειρησιακού του ρόλου και τη διεύρυνση των σκοπών του.
46	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται ο Σκοπός του Μέρους Ε΄.
47	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται το Αντικείμενο του Μέρους Ε΄.
48	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται η καθολική εφαρμογή του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης, το οποίο έως σήμερα υλοποιείται πιλοτικά, στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για την Αποϊδρυματοποίηση. Ειδικότερα, καθορίζονται οι σκοποί, οι βασικές αρχές και οι υπηρεσίες του Προγράμματος, με έμφαση στον οικογενειοκεντρικό χαρακτήρα του, στην παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών στο φυσικό περιβάλλον του παιδιού και στην ενεργό συμμετοχή και ενδυνάμωση της οικογένειας. Περαιτέρω, προσδιορίζονται οι επιλέξιμοι ωφελούμενοι, τα βασικά κριτήρια επιλογής τους, οι παρεχόμενες υπηρεσίες και ο τρόπος υλοποίησης του Προγράμματος από διεπιστημονικές ομάδες, καθώς και η διασύνδεσή του με τις λοιπές εκπαιδευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες. Παράλληλα, διασφαλίζεται ότι η συμμετοχή στο Πρόγραμμα δεν θίγει άλλα δικαιώματα ή παροχές των ωφελουμένων. Τέλος, ορίζεται η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.Ε.) ως φορέας υλοποίησης, παρακολούθησης και διαχείρισης του Προγράμματος και ρυθμίζονται ζητήματα χρηματοδότησής του, προκειμένου να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη και βιώσιμη εφαρμογή του σε εθνικό επίπεδο.
49	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συστήνονται το Ηλεκτρονικό Μητρώο Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης και το Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πρώιμης Παρέμβασης, τα οποία τηρούνται από την Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. για λογαριασμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Σκοπός των Μητρώων είναι η διασφάλιση της ποιότητας και της επάρκειας των παρεχόμενων υπηρεσιών, μέσω της καταγραφής των επαγγελματιών και των παρόχων που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις συμμετοχής στο Πρόγραμμα. Περαιτέρω, προβλέπεται η υποχρεωτική παρακολούθηση ειδικού εκπαιδευτικού προγράμματος που παρέχεται δωρεάν από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας σχετικά με το οικογενειοκεντρικό μοντέλο παροχής υπηρεσιών πρώιμης παρέμβασης ως προϋπόθεση εγγραφής στα Μητρώα, με σκοπό την εξασφάλιση ενιαίων ποιοτικών προδιαγραφών κατά την παροχή των υπηρεσιών. Επιπλέον, συστήνεται πληροφοριακό σύστημα για τη διαχείριση του Προγράμματος, μέσω του οποίου διενεργούνται η υποβολή και διαχείριση των αιτήσεων (τηρείται ήδη το Μητρώο των Αιτήσεων), η

	παρακολούθηση της παροχής των υπηρεσιών, η χορήγηση των αξιών τοποθέτησης (vouchers) και η πραγματοποίηση των πληρωμών προς τους παρόχους. Το πληροφοριακό σύστημα διαλειτουργεί με τα αναγκαία πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα, ώστε να διασφαλίζονται η αποτελεσματική υλοποίηση του Προγράμματος, η μείωση του διοικητικού φόρτου και η ορθή αξιοποίηση των δημόσιων πόρων. Τέλος, προβλέπεται η αυτοδίκαιη ένταξη στο νέο Μητρώο των παρόχων που είχαν ήδη εγγραφεί κατά την πιλοτική εφαρμογή του Προγράμματος, εφόσον εξακολουθούν να πληρούν τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη μετάβαση από την πιλοτική στην καθολική εφαρμογή του.
50	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ρυθμίζονται τα ζητήματα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της εφαρμογής του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (Γ.Κ.Π.Δ.) και την εθνική νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, προσδιορίζονται ο υπεύθυνος και ο εκτελών την επεξεργασία, τα υποκείμενα της επεξεργασίας, οι σκοποί και οι κατηγορίες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία, οι αποδέκτες των δεδομένων, ο χρόνος διατήρησής τους, καθώς και οι όροι διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα και πληροφοριακά συστήματα. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διασφαλίζεται η νόμιμη και ασφαλής επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για την υλοποίηση, παρακολούθηση και διαχείριση του Προγράμματος, με πλήρη σεβασμό στις αρχές του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων.
51	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται επιμέρους όροι του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης του άρθρου 32 του ν. 5178/2025 (Α' 22), με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ελκυστικότητάς του. Ειδικότερα, διευρύνεται ο κύκλος των δυνητικών ωφελομένων με τη δυνατότητα συμμετοχής κατοίκων άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποφοίτων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν στην περιφερειακή ενότητα των δήμων μετεγκατάστασης, ενώ παράλληλα απλουστεύονται οι προϋποθέσεις συμμετοχής με την κατάργηση απαιτήσεων που αποδείχθηκαν δυσχερείς κατά την εφαρμογή του Προγράμματος, όπως ιδίως της προϋπόθεσης εργασίας.. Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής της πρώτης δόσης της οικονομικής ενίσχυσης για την κάλυψη των εξόδων μετεγκατάστασης, ώστε να διευκολύνεται η πραγματική

	εγκατάσταση των ωφελούμενων στις περιοχές εφαρμογής του Προγράμματος. Τέλος, επικαιροποιείται η εξουσιοδοτική διάταξη, ώστε να εξειδικεύονται με κοινή υπουργική απόφαση οι νέοι όροι εφαρμογής του Προγράμματος και να καθίσταται δυνατή η επέκτασή του σε πρόσθετους δήμους και δημοτικές ενότητες, με βάση δημογραφικά και αναπτυξιακά κριτήρια, προς αποτελεσματικότερη επίτευξη των σκοπών του.
52	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ρυθμίζονται τα ζητήματα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (Γ.Κ.Π.Δ.) και την εθνική νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, προσδιορίζονται ο υπεύθυνος επεξεργασίας, τα υποκείμενα της επεξεργασίας, οι σκοποί και οι κατηγορίες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία, οι αποδέκτες των δεδομένων, ο χρόνος διατήρησής τους, καθώς και οι όροι διαλειτουργικότητας με τα αναγκαία δημόσια μητρώα και πληροφοριακά συστήματα για την εφαρμογή του Προγράμματος. Παράλληλα, παρέχεται εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση, με υπουργική απόφαση, ειδικότερων τεχνικών και οργανωτικών ζητημάτων που αφορούν στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με σκοπό τη διασφάλιση της ασφαλούς και σύννομης λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος και της αποτελεσματικής υλοποίησης του Προγράμματος.
53	Σκοπός της διάταξης είναι να ενταχθεί στο Πρόγραμμα Στέγαση και Εργασία για τους Αστεγούς πιλοτικά νέος διακριτός πυλώνας ενεργειών για την πρόληψη εξώσεων νοικοκυριών, που μισθώνουν την κύρια κατοικία τους και λόγω προσωρινής πτώσης του εισοδήματός τους, εμφανίζουν οφειλές μισθωμάτων, χωρίς όμως να αντιμετωπίζουν πρόσθετα εμπόδια στέγασης λόγω υψηλής ευαλωτότητας ή χαμηλής προοπτικής απόκτησης εισοδήματος, που να αιτιολογούν την ένταξη στους υπάρχοντες πυλώνες ενεργειών (διετή επιδότηση ενοικίου και εργασία). Στις περιπτώσεις αυτές, σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, η πρόληψη των εξώσεων μπορεί να επιτευχθεί με μία έκτακτη οικονομική ενίσχυση και την παροχή βραχείας διάρκειας κοινωνικής στήριξης έως την ανάκτηση εισοδήματος/ επανένταξη στην αγορά εργασίας. Όσον αφορά τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας, οι περιπτώσεις αυτές ήδη καλύπτονται από την περ. β της παρ. 2 για οικογένειες και άτομα σε επισφαλείς συνθήκες στέγης. Εξάλλου στο άρθρο 3 της υπ αρ. 1301/12.8.2024 κοινής απόφασης των Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και

	Αθλητισμού, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων υλοποίησης του προγράμματος με τίτλο «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» (Β' 4766) εξειδικεύεται η έννοια της επισφάλειας περιλαμβάνοντας ρητά τη «διαμονή στην οικογενειακή εστία υπό απειλή βίας ή αναγκαστικής απομάκρυνσης», οπότε δεν έχουμε κενό.
54	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται φορολογικό κίνητρο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο φόρος εισοδήματος δεν θα ενσωματωθεί ως επιβάρυνση στο ποσό του κοινωνικού μισθώματος, αναιρώντας με τον τρόπο αυτό τον χαρακτήρα του ως «ουσιωδώς χαμηλότερου της αγοράς» και υπονομεύοντας τη βιωσιμότητα των ανωτέρω προγραμμάτων. Επισημαίνεται ότι αντίστοιχο φορολογικό κίνητρο έχει θεσπισθεί στο πλαίσιο του νέου προγράμματος «Κατασκευάζω-Κατοικώ» (Build to Rent) και, υπό το πρίσμα αυτό, η προτεινόμενη διάταξη συντείνει στην εναρμόνιση του φορολογικού καθεστώτος που διέπει τα προγράμματα κοινωνικής κατοικίας. Στην παρούσα συγκυρία στεγαστικής πίεσης, η εύρυθμη υλοποίηση προγραμμάτων κοινωνικής μίσθωσης, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 11 του ν. 5229/2025 (Α'158), συνιστά καθοριστικό εργαλείο για την αποτελεσματική άσκηση στεγαστικής πολιτικής. Η δημοσιονομική επιβάρυνση της προτεινόμενης διάταξης αφορά, επί του παρόντος, το υπό υλοποίηση πρόγραμμα «Κοινωνική στέγαση ευάλωτων ομάδων στους δήμους Αθηναίων και Θεσσαλονίκης», με φυσικό αντικείμενο πενήντα (50) διαμερίσματα κοινωνικής μίσθωσης και ανέρχεται σε σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ για το τρέχον φορολογικό έτος 2026.
55	Το πρόγραμμα «Κάλυψη» του άρθρου 8 του ν. 5006/2022 (Α'239) αξιοποιεί ιδιωτικές κατοικίες που είχαν ενταχθεί στα προγράμματα ESTIA II και ESTIA 2021 για τη στέγαση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, παρέχοντας στους ωφελούμενους κάλυψη δαπανών μίσθωσης για τρία (3) έτη. Κατά τη λήξη του προγράμματος, οι ωφελούμενοι — άτομα ηλικίας είκοσι πέντε (25) έως τριάντα εννιά (39) ετών που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες — αντιμετωπίζουν άμεσο κίνδυνο στεγαστικής επισφάλειας (έχουν ήδη ξεκινήσει να λήγουν τα μισθωτήριά τους), καθώς καλούνται να αναλάβουν αυτόνομα την κάλυψη του κόστους στέγασής τους σε συνθήκες ιδιαίτερα πιεστικής αγοράς ενοικίων. Για τον λόγο αυτό, η προτεινόμενη διάταξη θεσπίζει το δικαίωμα λήψης Επιδόματος Στέγασης του ν. 4472/2017 για διάστημα δώδεκα (12) μηνών, υπέρ των ωφελουμένων που ολοκλήρωσαν κανονικά τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα και έχουν συνάψει νέα σύμβαση μίσθωσης εντός εξαμήνου από την επιτυχή απένταξή τους. Τα ποσά του επιδόματος διαφοροποιούνται ανάλογα με τον αριθμό των μελών του νοικοκυριού διακόσια είκοσι πέντε (225) ευρώ για

	μονομελές, διακόσια είκοσι πέντε κόμμα πενήντα (262,50) ευρώ για δύο (2) μέλη, τριακόσια (300) ευρώ για τρία (3) ή περισσότερα μέλη), αντανakλώντας τη διαβαθμισμένη στεγαστική δαπάνη ανά σύνθεση νοικοκυριού. Ως αριθμός μελών του νοικοκυριού λαμβάνεται ο αντίστοιχος κατά τη διάρκεια συμμετοχής στο πρόγραμμα, ώστε να αποφεύγεται η στρεβλωτική αλλαγή σύνθεσης νοικοκυριού για σκοπούς αύξησης του επιδόματος. Ταυτόχρονα, προβλέπεται ότι το επίδομα δεν υπερβαίνει το πραγματικό μίσθωμα, αποκλείοντας αδικαιολόγητη καταβολή ποσού.
56	Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στον περιορισμό των εμποδίων αλλαγής χρήσης ακινήτων σε κατοικία, με σκοπό την αύξηση του στεγαστικού αποθέματος της χώρας μέσω της αξιοποίησης του ήδη υφιστάμενου κτιριακού δυναμικού. Η αξιολογούμενη ρύθμιση στοχεύει στην όσο το δυνατόν ευρύτερη και αποδοτικότερη αξιοποίηση υφιστάμενων δομημένων κτιρίων, είτε εντός είτε εκτός σχεδίου περιοχών, προκειμένου να εξυπηρετήσει την ανάγκη για κατοικία, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της εποχής. Η υλοποίηση της προτεινόμενης ρύθμισης συμβάλλει, στη μείωση της ζήτησης για νέες κτιριακές υποδομές, προωθώντας συγχρόνως βιώσιμες πρακτικές δόμησης. Αποθαρρύνει την εγκατάλειψη υφιστάμενων κτιριακών κελυφών, τα οποία είχαν σχεδιαστεί ενδεχομένως με ειδικούς όρους δόμησης ή παρεκκλίσεις που σήμερα καθίστανται μη αξιοποιήσιμα και ενέχουν κίνδυνο να καταστούν επιβαρυντικά για την ανθρώπινη υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον. Επιπλέον, επιδιώκει τη μείωση πρόσθετης νέας δόμησης, και ως εκ τούτου, στοχεύει στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την αποφυγή περαιτέρω επιβάρυνσης του τοπικού περιβαλλοντικού αποθέματος. Με τον τρόπο αυτό επιχειρείται μια ορθολογική μετάβαση, η οποία σκοπεύει στην αξιοποίηση του υπάρχοντος κτιριακού δυναμικού για την κάλυψη των σύγχρονων στεγαστικών αναγκών, τηρώντας παράλληλα τους κανόνες ασφαλείας, ποιότητας διαβίωσης και περιβαλλοντικής προστασίας.
57	Η ανάγκη δημιουργίας στεγαστικού αποθέματος κοινωνικής κατοικίας οδήγησε στην εξασφάλιση χρηματοδότησης από το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο για ανέγερση κοινωνικών κατοικιών σε μη επιχειρησιακά αναγκαία στρατόπεδα. Ενόψει της ειδικής αυτής περίπτωσης επείγουσας ανάγκης καθορισμού χρήσης κοινωνικής κατοικίας και αναγκών για την εξυπηρέτηση αυτής χρήσεων, καθώς και ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης εισάγεται με την αξιολογούμενη ρύθμιση υποχρέωση τήρησης ειδικής διαδικασίας, η οποία στοχεύει όχι μόνο να καταστήσει άμεσα εφικτή την ανέγερση κοινωνικών κατοικιών, αλλά παράλληλα να διασφαλίσει την καταλληλότητα και αναγκαιότητα των ειδικών όρων που θα επιλεγούν, την

	περιβαλλοντική προστασία των εν λόγω περιοχών και την ανθεκτικότητα των κοινωνικών κατοικιών με αποτέλεσμα την διαμόρφωση υψηλού επιπέδου όρων διαβίωσης σε αυτές.
58	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση παρατίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Ε'.
59	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση παρατίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Ε'.
60	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το πλαίσιο απαλλαγών από την καταβολή κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς για τις κατηγορίες δικαιούχων αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, με την κατάργηση της υποχρέωσης κατ' έτος έκδοσης της σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην απλούστευση της διοικητικής διαδικασίας και στη μείωση του διοικητικού φόρτου, καθώς η ετήσια έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης δεν εξυπηρετεί λειτουργική ανάγκη όταν δεν μεταβάλλονται οι κατηγορίες των δικαιούχων ή οι όροι χορήγησης των απαλλαγών. Παράλληλα, ενισχύεται η ασφάλεια δικαίου και η προβλεψιμότητα για τους δικαιούχους, ενώ διατηρείται η δυνατότητα τροποποίησης του καθεστώτος απαλλαγών, όταν αυτό καθίσταται αναγκαίο.
61	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενισχύεται ο θεσμικός και επιχειρησιακός ρόλος του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, το οποίο υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Ειδικότερα, διευρύνεται η σύνθεσή του με τη συμμετοχή της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού, της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας και της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, προκειμένου να ενισχυθεί η δυνατότητα συλλογής, επεξεργασίας και αξιολόγησης στοιχείων που αφορούν περιστατικά ρατσισμού, μισαλλοδοξίας και άνισης μεταχείρισης, ιδίως στους τομείς της εργασίας, της δημόσιας διοίκησης και των ελεγκτικών μηχανισμών.
62	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση λαμβάνεται μέριμνα για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση επενδυτικών προτάσεων ωφελουμένων ΑμεΑ που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα προσβασιμότητα κατ' οίκον. Ειδικότερα, λαμβάνεται μέριμνα για τις περιπτώσεις εκείνων που δεν έχουν έγκαιρα προλάβει να ολοκληρώσουν τις εργασίες προσαρμογής της οικίας τους εντός της επιλέξιμης περιόδου Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που χρηματοδοτεί τις συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών (επενδυτικές προτάσεις) προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιοτική διαβίωσή των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) σε αυτή.
63	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η εξουσιοδοτική διάταξη για το πρόγραμμα της προσβασιμότητας ώστε με την ίδια

	κοινή υπουργική απόφαση να παρατείνεται η προθεσμία της παρ. 6, να καθορίζονται οι όροι, η διαδικασία και οι προθεσμίες για την εφαρμογή της παρ. 7, καθώς και να ρυθμίζονται ειδικότερα, τεχνικά και λεπτομερειακά θέματα για την εφαρμογή του.
64	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η παράταση ισχύος των αναγκαίων μέτρων που συντελούν στην ανάσχεση και αποφυγή της εξάπλωσης του κορωνοϊού Covid - 19 και των παραλλαγών του, καθώς και των λουπών ειδών λοιμώξεων και ιών (όπως γρίπη Α και Β και hantavirus), η εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των νοσοκομείων, των μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και ψυχικής υγείας του Ε.Σ.Υ. και του Ε.Κ.Α.Β. και, εν συνόλω η προάσπιση της δημόσιας υγείας. Ειδικότερα, επιτυγχάνονται η ενίσχυση σε έμψυχο δυναμικό κάθε είδους, όπως επιστημονικό και διοικητικό, του δημόσιου υγειονομικού μηχανισμού, η άμεση εξασφάλιση του κατάλληλου εξοπλισμού και των αναγκαίων μέσων για την αποτελεσματικότερη ανταπόκριση στις απαιτήσεις διαχείρισης και αντιμετώπισης των διαφόρων νόσων δεδομένης της εξακολούθησης ύπαρξης υψηλού αριθμού κρουσμάτων, αλλά και της εμφάνισης νέων ιδιαιτέρως μεταδοτικών μεταλλάξεων. Επιπλέον, επιδιώκεται η παράταση συμβάσεων ΙΔΟΧ της Εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών Υγείας. Η παράταση ορίζεται από τη λήξη των εν λόγω συμβάσεων έως και την 31η Δεκεμβρίου 2027. Η χρονική αυτή διάρκεια κρίνεται απολύτως αναγκαία και ανάλογη προκειμένου να ολοκληρωθούν οι τρέχουσες και εν εξελίξει διαγωνιστικές διαδικασίες και να μην διαταραχθεί η λειτουργία της Αρχής, παρέχοντας ταυτόχρονα το απαραίτητο χρονικό περιθώριο για την κάλυψη των αναγκών με μόνιμο τρόπο, αν αυτό κριθεί απαραίτητο στο μέλλον. Επιπλέον, τίθεται η απαραίτητη ασφαλιστική δικλείδα σε εναρμόνιση με τις συνταγματικές επιταγές (άρθρο 103 του Συντάγματος) και το ενωσιακό δίκαιο (Οδηγία 1999/70/ΕΚ). Διευκρινίζεται ρητά ότι η νομοθετική αυτή παράταση, η οποία υπαγορεύεται από έκτακτους και επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, δεν αλλοιώνει τη νομική φύση των συμβάσεων αυτών. Συνεπώς, δεν δύναται σε καμία περίπτωση να ερμηνευθεί ή να οδηγήσει σε μετατροπή των συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.
65	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η διασφάλιση της μόνιμης και σταθερής χρηματοδότησης και κατά συνέπεια της αδιάλειπτης λειτουργίας του Ιατρείου Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών που λειτουργεί εντός της Α' Νευρολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ του Αιγινήτειου Νοσοκομείου, καθώς και η βιώσιμη ένταξή του στο δημόσιο σύστημα υγείας, με απώτερο σκοπό τη διατήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος πρόληψης, έγκαιρης διάγνωσης, θεραπείας και παρακολούθησης των ατόμων με άνοια και λοιπές διανοητικές

	διαταραχές, το οποίο εγγυάται την συνέχεια και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους ασθενείς και τις οικογένειές τους.
66	Η αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκει να διασφαλίσει ότι η παρ. 2 του άρθρου 26 του ν. 2768/1999 εφαρμόζεται σύμφωνα με τον σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκε, εξαιρώντας από τον αυτοδίκαιο χαρακτηρισμό ως άγονων και προβληματικών περιοχών Α' κατηγορίας, τις περιοχές στις οποίες εδρεύουν Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία εντός της Περιφέρειας Αττικής και του Δήμου Θεσσαλονίκης. Έτσι, το ειδικό καθεστώς κινήτρων περιορίζεται στις περιοχές που αντιμετωπίζουν αντικειμενικές δυσχέρειες πρόσβασης και στελέχωσης των δομών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.
67	Η αξιολογούμενη ρύθμιση έχει ως στόχο τη διευκόλυνση της διοικητικής λειτουργίας και εξασφάλιση της νομιμότητας των εκδοθησόμενων πράξεων από τα προσωρινά όργανα διοίκησης σε περίπτωση έλλειψης συγκρότησης εκλεγμένων οργάνων διοίκησης με σκοπό τη διεξαγωγή νέων αρχαιρεσιών για την ανάδειξη των οργάνων αυτών και ιδίως σε περιπτώσεις που πρέπει να τελούν σε συμμόρφωση με δικαστικές αποφάσεις.
68	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διατηρείται ως γενικός κανόνας το όριο επιχορήγησης των φορέων κοινωνικής φροντίδας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα στο ένα τρίτο (1/3) του εγκεκριμένου προϋπολογισμού κάθε φορέα, εφόσον διαθέτουν σε ισχύ την προβλεπόμενη στον νόμο ειδική πιστοποίηση. Κατ' εξαίρεση, παρέχεται η δυνατότητα υπέρβασης του ως άνω ορίου για φορείς που έχουν τεθεί υπό καθεστώς προσωρινής διοίκησης με δικαστική απόφαση, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος και υπό συγκεκριμένες δημοσιονομικές προϋποθέσεις. Η εξαίρεση αυτή είναι αναγκαία καθώς στις περιπτώσεις αυτές ενδέχεται να ανακύπτουν αποδεδειγμένες και αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης, οι οποίες συνδέονται άμεσα με την αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας και την εκπλήρωση σκοπών δημοσίου συμφέροντος. Η μη πρόβλεψη της σχετικής δυνατότητας θα μπορούσε να οδηγήσει σε σοβαρή οικονομική αδυναμία των φορέων, με αποτέλεσμα να καθίσταται επισφαλής η συνέχιση της λειτουργίας τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η διάταξη συμβάλλει στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των φορέων αυτών, στην αποτροπή του κινδύνου διακοπής της λειτουργίας τους και, κυρίως, στη συνέχιση της προστασίας και της φροντίδας των ωφελούμενων τους.
	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση δίνεται η δυνατότητα σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, ατομικές επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα να αποζημιώνονται, έως και την 31.12.2026, μέσω ατομικών αιτημάτων των ωφελούμενων αναδρομικώς από 1.1.2026, με δαπάνη που βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου

69	Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας αρκεί να διαθέτουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.), Στέγης Αυτόνομης Διαβίωσης (Σ.Α.Δ.), Οικοτροφείου, Κέντρου Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας (Κ.Δ.Η.Φ.), Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.), Θεραπευτηρίου Χρονίων Παθήσεων (Θ.Χ.Π.), εφόσον δεν έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία συμβασιοποίησής τους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Το ύψος των αποζημιώσεων δεν υπερβαίνει τα προβλεπόμενα στον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ.) ποσά για τις συμβεβλημένες μονάδες.
70	Δίδονται επιπλέον κίνητρα για την εκμίσθωση ακινήτων με αποκλειστικό σκοπό τη στέγαση και λειτουργία Σ.Υ.Δ.. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση της αποϊδρυματοποίησης και της κοινωνικής ένταξης των ατόμων με αναπηρία, προσελκύοντας ιδιωτικούς πόρους στην ανάπτυξη σχετικών δομών. Παράλληλα, τίθενται σαφή χρονικά και λειτουργικά όρια για την αποτροπή καταχρήσεων και τη διασφάλιση της σύνδεσης της απαλλαγής με τον κοινωνικό σκοπό.
71	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι οι δαπάνες προμήθειας φαρμάκων, υγειονομικού υλικού, ορθοπεδικού υλικού, χημικών αντιδραστηρίων και παροχής υπηρεσιών των Στρατιωτικών Νοσοκομείων και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., που πραγματοποιήθηκαν από την 1η.11.2025, ήτοι από την επομένη της έναρξης ισχύος του ν. 5243/2025 (Α' 187), έως και τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του παρόντος νόμου, δύνανται να εξοφληθούν κατά παρέκκλιση των άρθρων 66, 68 και 132 του ν. 4270/2014 (Α' 143), του ν. 4412/2016 (Α' 147) και του π.δ. 80/2016 (Α' 145). Με αυτόν τον τρόπο επιδιώκεται να επιλυθεί το πρόβλημα συσσώρευσης απαιτητών και ληξιπρόθεσμων οφειλών των ανωτέρω φορέων προς τους προμηθευτές και τους παρόχους υπηρεσιών στους ίδιους και να εξασφαλισθεί η συνέχιση της αποτελεσματικής παροχής υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από τους ως άνω φορείς.
72	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται περ. δ) στην παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4703/2020 (Α' 131), με την οποία θεσπίζεται υποχρεωτική ετήσια άπαξ εισφορά, ύψους οκτώ (8) ευρώ και σαράντα (40) λεπτών, από το εν ενεργεία ένστολο και πολιτικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας. Η εισφορά θεσπίζεται υπέρ του σκοπού της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4703/2020, που αφορά στη λειτουργία παιδικών εξοχών για τα τέκνα των εν ενεργεία και αποστρατεία αστυνομικών και πολιτικών υπαλλήλων της Ελληνικής Αστυνομίας. Το ύψος της εισφοράς δύναται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, ύστερα από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Μέριμνας και Αριστείας της Ελληνικής Αστυνομίας. Η

	εισφορά θα παρακρατείται μέσω της μισθοδοσίας του μηνός Μαΐου εκάστου έτους, θα αποδίδεται από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη σε τραπεζικό λογαριασμό τηρούμενο από το Ίδρυμα και θα εγγράφεται στον ετήσιο προϋπολογισμό αυτού (Α.Λ.Ε. 1140916).
73	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση περιγράφεται ο σκοπός της Ενότητας Β'.
74	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση περιγράφεται το αντικείμενο της Ενότητας Β'.
75	Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η αυστηροποίηση των κυρώσεων που επιβάλλονται σε οδηγούς Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων που κυκλοφορούν σε οδούς όπου το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας των αυτοκινήτων οχημάτων υπερβαίνει τα πενήντα (50) χιλιόμετρα την ώρα, λόγω υψηλής επικινδυνότητας της συγκεκριμένης παράβασης.
76	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση σκοπείται η τροποποίηση και η νομοτεχνική εξειδίκευση του άρθρου 44 του Κ.Ο.Κ., στο οποίο περιλαμβάνονται οι ειδικοί κανόνες οδικής κυκλοφορίας που αφορούν στην χρήση Ε.Π.Η.Ο. και συγκεκριμένα: Στην παρ. 1, η υφιστάμενη διατύπωση παρέπεμπε γενικά στην «υποπερίπτωση β)» του ορισμού των Ε.Π.Η.Ο., η οποία περιλαμβάνει δύο (2) υποκατηγορίες οχημάτων με διαφορετικό καθεστώς κυκλοφορίας: α) τα πολύ αργά οχήματα έως έξι (6) km/h (τα οποία λογίζονται ως πεζοί) και β) τα ταχύτερα οχήματα από έξι (6) έως είκοσι πέντε (25) km/h, τα οποία λογίζονται ως ποδήλατα. Με την αντικατάσταση της παραπομπής και τον ρητό προσδιορισμό στο «στοιχείο ββ) της υποπερ. β)», ξεκαθαρίζεται ότι η υποχρέωση αποκλειστικής χρήσης της ειδικής λωρίδας ποδηλάτων (και η συνεπαγόμενη απαγόρευση χρήσης του υπόλοιπου οδοστρώματος) αφορά μόνο στα Ε.Π.Η.Ο. που αναπτύσσουν ταχύτητα άνω των έξι (6) και έως είκοσι πέντε (25) χλμ/ώρα. Με την παρ. 2, αντικαθίσταται η παρ. 10 του άρθρου 44 του Κ.Ο.Κ. και θεσπίζονται αυστηρότερα ηλικιακά όρια για τη δυνατότητα οδήγησης Ε.Π.Η.Ο., εξαιρουμένων των οχημάτων αυτής της κατηγορίας που αφορούν άτομα με αναπηρία. Ειδικότερα, απαγορεύεται σε ανήλικους μέχρι την ηλικία των δέκα επτά (17) ετών να οδηγούν Ε.Π.Η.Ο.. Τέλος, με την παρ. 3, ρυθμίζεται το κυρωτικό πλαίσιο για την παράβαση των παρ. 4 και 10 του άρθρου 44 και ειδικά ως προς την παράβαση της παρ. 10 του άρθρου 44, ορίζεται ότι επιπλέον του διοικητικού προστίμου, επιβάλλεται ακινητοποίηση και αφαίρεση του του Ε.Π.Η.Ο. για είκοσι (20) ημέρες.
77	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται η υποχρέωση σε οδηγούς Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων να φέρουν

	αποδεικτικό ασφάλισης και οποιοδήποτε νόμιμο έγγραφο ταυτοποίησης (έντυπο ή ψηφιακό), ώστε να διαπιστώνεται η ηλικία του προσώπου καθώς και αποδεικτικό ασφαλιστικής κάλυψης όπου απαιτείται.
78	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται η υποχρέωση ασφάλισης Ε.Π.Η.Ο. και επιβάλλεται πρόστιμο ύψους διακοσίων πενήντα (250) ευρώ σε περίπτωση παράβασης της σχετικής υποχρέωσης. Η υποχρεωτική ασφάλιση για αστική ευθύνη αφορά στα Ε.Π.Η.Ο., δηλαδή τα οχήματα μικροκινητικότητας που κινούνται με ηλεκτροκινητήρα και δεν ανήκουν στις κατηγορίες μοτοποδηλάτων ή μοτοσικλετών, όπως ηλεκτρικά πατίνια (e-scooters), ηλεκτρικά rollers, και ηλεκτρικά skateboards. Ο οδηγός θα πρέπει να φέρει μαζί του αποδεικτικό ασφάλισης. Η ασφάλιση θα πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον αστική ευθύνη έναντι τρίτων για σωματικές βλάβες, θάνατο και υλικές ζημιές, με ελάχιστο όριο πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ ανά περιστατικό και συνολικά κατ' έτος για όλα τα περιστατικά, προσωπική κάλυψη του οδηγού για θάνατο ή μόνιμη αναπηρία, με ελάχιστο ποσό 10.000 ευρώ ανά περιστατικό και ανά έτος. Τέλος, διευκρινίζεται ότι οι αδειοδοτημένοι πάροχοι κοινόχρηστης κινητικότητας δύνανται να εκπληρώνουν τη σχετική υποχρέωση και με τη σύναψη ασφαλιστηρίου συμβολαίου που να καλύπτει όλα τα Ε.Π.Η.Ο. που διαθέτουν προς κοινή χρήση.
79	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται υποχρέωση σε επιχειρήσεις πώλησης, εκμίσθωσης και ενοικίασης Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων (Ε.Π.Η.Ο.) ελέγχου της ηλικίας των ατόμων που αγοράζουν ή εκμισθώνουν Ε.Π.Η.Ο. ώστε να τηρούνται τα νέα ηλικιακά όρια που ορίζει ο Κ.Ο.Κ, απαγορεύοντας την πώλησή τους σε ανήλικους κάτω των δεκαεπτά (17) ετών.
80	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται ειδικό ηλεκτρονικό Μητρώο Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων (Ε.Π.Η.Ο.) (εφεξής «Μητρώο»), στο οποίο καταχωρούνται τα στοιχεία ιδιοκτησίας, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των Ε.Π.Η.Ο. και τα απαραίτητα στοιχεία για τον έλεγχο των Ε.Π.Η.Ο. από τις αρμόδιες αρχές. Με το Μητρώο αυτό, οι αρμόδιες ελεγκτικές αρχές δύνανται να ελέγχουν και να διασφαλίζουν την τήρηση της νομοθεσίας που περιβάλλει τα Ε.Π.Η.Ο.
81	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται κυρώσεις για τις επιχειρήσεις που πωλούν Ε.Π.Η.Ο. σε περίπτωση που δεν καλύπτουν τις υποχρεώσεις του ν. 4784/2021. Μέχρι πρότινος επιβάλλονταν διοικητικές κυρώσεις μόνο στις επιχειρήσεις εκμίσθωσης Ε.Π.Η.Ο. Εφεξής απαγορεύεται η πώληση, εκμίσθωση και διάθεση ηλεκτρικών πατινιών σε άτομα κάτω των δέκα επτά (17) ετών. Επιπλέον, όποιος πωλεί, εκμισθώνει ή διαθέτει Ε.Π.Η.Ο.,

	υποχρεούνται να εξακριβώνει την ηλικία του προσώπου στο οποίο προσφέρεται, ζητώντας την επίδειξη ταυτοποιητικού εγγράφου. Εταιρείες που πωλούν, διαθέτουν ή εκμισθώνουν Ε.Π.Η.Ο. σε άτομα κάτω των δέκα επτά (17) ετών τιμωρούνται με πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ, το οποίο επιβάλλεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή. Ειδικά ως προς την Αρχή, διευκρινίζεται ότι η αρμοδιότητα της θα περιορίζεται στον έλεγχο της αγοραίας και επιχειρηματικής διάστασης της πώλησης, διάθεσης, εκμίσθωσης ή παροχής προς κοινή χρήση Ε.Π.Η.Ο.
82	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση περιγράφεται ο σκοπός της Ενότητας Γ'.
83	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση περιγράφεται το αντικείμενο της Ενότητας Γ'.
84	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται νέα παρ. 3B στο άρθρο 1 του ν. 4139/2013 (Α' 74) και θεσπίζεται ρητή και καθολική απαγόρευση της παραγωγής, διάθεσης, αγοράς, πώλησης και εν γένει διακίνησης δύο κατηγοριών προϊόντων: αφενός κάθε προϊόντος που προορίζεται για άτμιση, εισπνοή, καύση, κάπνισμα ή χρήση δια της αναπνευστικής οδού και αφετέρου κάθε προϊόντος που αποτελείται από φυτά ή μείγματα φυτών/βοτάνων και προορίζεται για οποιαδήποτε χρήση, εφόσον σε αυτά ανιχνεύονται ουσίες (μεταβολίτες) με κανναβομιμητική ή/και ψυχοτρόπο δράση, οι οποίες έχουν ενσωματωθεί κατόπιν επεξεργασίας. Από την απαγόρευση εξαιρούνται ρητώς τα προϊόντα φαρμακευτικής κάνναβης που παρασκευάζονται και διατίθενται κατά τα άρθρα 2Α–2Ζ. Η ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για την αποφυγή οποιουδήποτε περιθωρίου εσφαλμένης ερμηνείας του νομοθετικού πλαισίου σχετικά με την δυνατότητα κυκλοφορίας των προϊόντων που καταλαμβάνει η διάταξη αυτή. Πρωταρχικός σκοπός της είναι η προστασία της δημόσιας υγείας. Και τούτο διότι τα προϊόντα στα οποία ενσωματώνονται, μέσω ψεκασμού, εκνεφώματος ή ανάμειξης, συνθετικές ή ημισυνθετικές ουσίες με ψυχοτρόπο δράση χαρακτηρίζονται από απρόβλεπτη συγκέντρωση δραστικών ουσιών και μη ελεγχόμενη τοξικότητα, με συνέπεια να εγκυμονούν αυξημένους κινδύνους για τη σωματική και ψυχική υγεία των χρηστών. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για την προστασία των ανηλίκων, οι οποίοι, λόγω της ευρείας διαθεσιμότητας και της παραπλανητικής εμπορικής παρουσίασης των προϊόντων αυτών — ενδεικτικά ως ειδών άτμισης ή ως προϊόντων οικιακής χρήσης — εκτίθενται με αυξημένη συχνότητα σε επιβλαβείς ουσίες. Κατά τον τρόπο αυτό, η ρύθμιση εναρμονίζεται με τη συνταγματική υποχρέωση της Πολιτείας για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου

	προστασίας της δημόσιας υγείας και για τη λήψη προληπτικών μέτρων. Προς ενίσχυση δε της αποτελεσματικότητάς της, προβλέπεται ρητώς ότι οι παραβάτες διώκονται ποινικώς και τιμωρούνται με τις ποινές του άρθρου 20 του ν. 4139/2013.
85	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται οι παρ. 1 και 1Α του άρθρου 2Α του ν. 4139/2013, ώστε αφενός να αποσαφηνιστεί το πεδίο των επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων των μεταποιητικών μονάδων φαρμακευτικής κάνναβης και αφετέρου να επικαιροποιηθεί κατόπιν και των λοιπών τροποποιήσεων που εισάγονται με το παρόν νομοσχέδιο ο ορισμός των «Προϊόντων Κάνναβης» που δύνανται να διατίθενται λιανικώς στο καταναλωτικό κοινό.
86	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 5302/2026 και απαλείφονται από τον ορισμό των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης οι αναφορές στην περιεκτικότητα σε τετραυδροκανναβινόλη (THC) και στην κανναβιδιόλη (CBD), καθόσον τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται πλέον στον ενιαίο ορισμό των Προϊόντων Κάνναβης (άρθρο 2Α παρ. 1Α περ. δ του ν. 4139/2013), αποφεύγοντας επικαλύψεις και ερμηνευτικές ασάφειες.
87	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 5302/2026 και προστίθεται, στα δικαιολογητικά αδειοδότησης, η υποχρέωση προσκόμισης βεβαίωσης ότι τα διατιθέμενα προϊόντα κάνναβης δεν εμπίπτουν στην απαγόρευση της παρ. 3Β του άρθρου 1 του ν. 4139/2013 και ότι κανένα προϊόν δεν τελεί σε παραβίαση του ν. 4139/2013 ή άλλης διάταξης νόμου. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται ο προληπτικός έλεγχος κατά το στάδιο της αδειοδότησης σχετικά με την νομιμότητα των σχετικών προϊόντων που πρόκειται να διατεθούν στο καταναλωτικό κοινό.
88	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η ενίσχυση του πλαισίου εποπτείας της αγοράς προϊόντων κάνναβης, μέσω της διεύρυνσης του αντικειμένου των επιτόπιων ελέγχων που διενεργούν τα αρμόδια κλιμάκια. Η αναγκαιότητα της παρέμβασης αυτής απορρέει πρωτίστως από την ανάγκη προστασίας της δημόσιας υγείας, η οποία ενδέχεται να διακυβεύεται όταν διατίθενται στην αγορά προϊόντα των οποίων η σύνθεση δεν είναι ελεγχμένη ή υπερβαίνει τα νομίμως επιτρεπόμενα όρια περιεκτικότητας σε ψυχοδραστικές ουσίες. Η διάθεση τέτοιων προϊόντων, ιδίως όταν παρουσιάζονται ως νόμιμα και ελεύθερα διακινήσιμα, δημιουργεί κινδύνους τόσο για τους καταναλωτές που τα προμηθεύονται εν αγνοία της πραγματικής τους σύνθεσης, όσο και για ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Ειδικότερα, η επέκταση των ελέγχων δια της προτεινόμενης τροποποίησης αφορά στον εντοπισμό προϊόντων που διατίθενται

	κατά παράβαση της παρ. 3B του άρθρου 1 του ν. 4139/2013, όπως αυτή εισάγεται με το παρόν νομοσχέδιο.
89	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 5302/2026 (Α' 78) και προβλέπεται ότι, ανεξαρτήτως των διοικητικών κυρώσεων της παρ. 1, η κατά παράβαση του νόμου διάθεση, διακίνηση, προμήθεια, πώληση και αγορά προϊόντων κάνναβης από τις επιχειρήσεις εμπορίου προϊόντων κάνναβης διώκεται ποινικώς και τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 20 του ν. 4139/2013. Καθιερώνεται έτσι αποτελεσματικό σύστημα ποινικών κυρώσεων, συμπληρωματικό προς τις διοικητικές, για την αποτροπή της διάθεσης μη επιτρεπόμενων προϊόντων κάνναβης.
90	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η τροποποίηση της εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ.1 του άρθρου 21ΣΤ του ν. 4139/2013, προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι όροι και οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στην κατ' εξουσιοδότηση ήδη εκδοθείσα κοινή υπουργική απόφαση, σε συνέχεια των τροποποιήσεων που επέρχονται στο νομοθετικό πλαίσιο για την κάνναβη και προς διασφάλιση της εναρμόνισης της εξουσιοδοτικής διάταξης με το νέο κανονιστικό πλαίσιο.
91	Στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η παράταση της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων της παρ. 1 του άρθρου δέκατου έκτου του ν. 4783/2021 (Α' 38), από τη λήξη αυτής (ήτοι από την 30η.6.2026) και μέχρι την 31η.10.2026, προκειμένου να έχουν οι εργοδότες τη δυνατότητα να μετακαλέσουν πολίτες τρίτων χωρών για να απασχοληθούν εποχιακά στην αγροτική οικονομία υποβάλλοντας σχετική αίτηση προς την αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής τους, σε ηλεκτρονική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης.
92	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης

ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙ Α ΔΙΟΙΚΗΣ Η, ΔΙΑΦΑΝΕ ΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜ ΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚ ΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚ Ο ΠΕΡΙΒΑΛΛ ΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣ ΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων			X		
		Μείωση δαπανών		X	X		
		Εξοικονόμηση χρόνου	X	X	X	X	
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	X	X	X		
		Άλλο					
	ΕΜΜΕ ΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X	X	X		
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	X	X	X		
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X	X	X		
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	X	X	X	X	
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

ΕΝΟΤΗΤΑ Β': Η ρύθμιση για την αυστηροποίηση του πλαισίου χρήσης των Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων διασφαλίζει τη βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων και τη δίκαιη μεταχείριση των πολιτών μέσω της καθολικής ρύθμισης της κυκλοφορίας τους (απαγόρευση σε ανηλίκους, υποχρεωτική ασφάλιση), γεγονός που θωρακίζει το αστικό περιβάλλον, μειώνει τις δημόσιες δαπάνες υγείας και ενισχύει την αποδοτικότητα των ελέγχων, την αξιοπιστία των θεσμών, καθώς και τα έσοδα του κράτους και της αγοράς.

	19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙ Α	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜ ΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕ Σ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚ Ο ΠΕΡΙΒΑΛΛΟ Ν	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤ Α
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗ Σ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ Σ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασί α	X				
		Υποδομή / εξοπλισμός					

		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων	X		X		
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης	X				
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση		X	X		
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

ΕΝΟΤΗΤΑ Β': Η αυστηροποίηση του πλαισίου των Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων προκαλεί αρχικό κόστος σχεδιασμού και ενημέρωσης των εμπλεκόμενων πολιτών και αρχών, ενώ κατά τη λειτουργία της η ρύθμιση συνεπάγεται δαπάνες στήριξης της διαχείρισης για τη Δημόσια Διοίκηση (έλεγχοι αρχών), καθώς και κόστος συμμετοχής/συμμόρφωσης για την αγορά και την κοινωνία λόγω της υποχρεωτικής ασφάλισης και των νέων περιορισμών.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου	ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					

		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης	X		X		
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων	X		X		
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν διαφαίνονται αβέβαιες παράμετροι που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αποτελεσματική εφαρμογή των αξιολογούμενων ρυθμίσεων και την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων.

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (ηλεκτρονική επισύναψη). Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς
☐	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
□ Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 82 του Συντάγματος. Με την από γνωμοδότηση της Ο.Κ.Ε., που κοινοποιήθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. 10000.00.001/12172 και ημερομηνία 10 Ιουλίου 2026 διαβιβαστικό έγγραφο, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται στην παρούσα, διατυπώθηκαν παρατηρήσεις και προτάσεις για το σχέδιο νόμου εν γένει και ειδικότερα για τα άρθρα 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 64, 70, 72, 73, 76, 77, 78, 79, 80 και 81-83. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) αξιολογεί θετικά τη θεσμοθέτηση του Προγράμματος Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης, αναγνωρίζοντας ότι για πρώτη φορά δημιουργείται στη χώρα ένα ενιαίο και ολιστικό πλαίσιο υποστήριξης παιδιών από τη γέννηση έως το 6ο έτος της ηλικίας τους, με οικογενειοκεντρική προσέγγιση, διεπιστημονική αξιολόγηση και

	Εξατομικευμένο Σχέδιο Υποστήριξης της Οικογένειας. Παράλληλα, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης του θεσμού, προτείνοντας, μεταξύ άλλων, την ουσιαστική καθολικότητα του προγράμματος χωρίς αποκλεισμούς λόγω εισοδηματικών κριτηρίων, τη διασφάλιση ότι οι υπηρεσίες Πρώιμης Παρέμβασης λειτουργούν συμπληρωματικά και όχι σε αντικατάσταση των θεραπευτικών πράξεων του ΕΟΠΥΥ, την επέκταση της κάλυψης σε ειδικές περιπτώσεις, καθώς και την ενίσχυση των μηχανισμών πιστοποίησης και ποιοτικού ελέγχου των παρόχων. Το σχέδιο νόμου προβλέπει την καθολική εφαρμογή του Προγράμματος Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης ως βασικού εργαλείου έγκαιρης υποστήριξης παιδιών με αναπτυξιακές δυσκολίες ή κίνδυνο αναπτυξιακής καθυστέρησης, εισάγοντας για πρώτη φορά ένα οργανωμένο εθνικό πλαίσιο παροχής υπηρεσιών με επίκεντρο το παιδί και την οικογένεια και ενισχύοντας την πολιτική αποϊδρυματοποίησης. Μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης, το πλαίσιο ενισχύθηκε περαιτέρω, λαμβάνοντας υπόψη παρατηρήσεις φορέων και επιστημονικών οργανώσεων. Ειδικότερα, προβλέφθηκαν βελτιώσεις ως προς τη σύνθεση και τη λειτουργία των διεπιστημονικών ομάδων, την εκπαίδευση, επιμόρφωση και εποπτεία των επαγγελματιών που παρέχουν τις υπηρεσίες, την περαιτέρω ενίσχυση του οικογενειοκεντρικού μοντέλου παρέμβασης, καθώς και μεταβατικές ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την ομαλή συνέχιση της υποστήριξης των παιδιών και των οικογενειών τους. Παράλληλα, ρυθμίζεται ρητά η μετάβαση των ωφελούμενων από την πιλοτική εφαρμογή στο καθολικό

		πρόγραμμα, ώστε να εξασφαλιστεί η αδιάλειπτη συνέχιση των παρεχόμενων υπηρεσιών χωρίς κενά ή διακοπές κατά τη μετάβαση στο νέο θεσμικό πλαίσιο. ΕΣΑΜΕΑ / ΠΟΣΓΚΑΜΕΑ ΟΠΕΚΑ ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΚΕΔΕ ΕΕΤΑΑ Α.Ε.
☐	Διεθνής διαβούλευση	

	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας http://www.opengov.gr/ (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης). Το σχέδιο αναρτήθηκε την Παρασκευή 26.6.2026 και ήταν ανοιχτό σε σχόλια ως την Παρασκευή 10.7.2026 και ώρα 18.15.		
Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Υποβλήθηκαν τετρακόσια εβδομήντα εννέα (479) σχόλια στην ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ , ήτοι Εκατόν ογδόντα δύο (182) στο Μέρος Α΄ (Προσωπικός Βοηθός), Δεκατρία (13) στο Μέρος Β΄ (ΚΕΑΤ), Διακόσια δεκαπέντε (215) στο Μέρος Γ΄ (Εθνική Πύλη Αναπηρίας) Δεκατέσσερα (14) στο Μέρος Δ΄ (ΟΠΕΚΑ) και Εικοσιπέντε (25) στο Μέρος Ε΄ (Διατάξεις Αρμοδιότητας ΓΓ Δημογραφικής Στεγαστικής Πολιτικής) του αναρτηθέντος σχεδίου νόμου. Τριάντα (30) στο Μέρος ΣΤ΄ (Συμπληρωματικές Ρυθμίσεις Κοινωνικής Προστασίας)	ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄ Στην Ενότητα Β΄ υποβλήθηκαν σαράντα έξι (46) σχόλια. ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄ Τα σχόλια έτυχαν πλήρους καταγραφής και επεξεργασίας.
		Σχόλια που υιοθετήθηκαν	
		Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανόμενα)	Δεν υιοθετήθηκαν ή δεν υιοθετήθηκαν πλήρως τα σχόλια διότι κρίθηκε ότι δεν προάγουν το ρυθμιστικό πλαίσιο του

		βανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	νομοσχεδίου και δεν συμβαδίζουν απολύτως με το πνεύμα και τη λογική των προωθούμενων ρυθμίσεων, αρκετά δε αποτελούσαν αξιολογικές κρίσεις των συμμετεχόντων ή των διαφόρων φορέων ή αρμοδιότητα νομοθετικής πρωτοβουλίας έτερων Υπουργείων.
	Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Στα Μέρη Α' έως ΣΤ' της Ενότητας Α' υποβλήθηκαν τετρακόσια εβδομήντα εννέα (479) σχόλια . Στην Ενότητα Β' υπεβλήθησαν σαράντα έξι (46) σχόλια. Στην Ενότητα Γ' υπεβλήθησαν τέσσερα (4) σχόλια.
		Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Κατά την επεξεργασία των σχολίων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, υιοθετήθηκαν, εν όλω ή εν μέρει, προτάσεις που κρίθηκε ότι βελτιώνουν τη λειτουργικότητα, την αποτελεσματικότητα και την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, χωρίς να μεταβάλλουν τον βασικό σχεδιασμό του θεσμικού πλαισίου. Ειδικότερα, ελήφθησαν υπόψη παρατηρήσεις που αφορούν το Πρόγραμμα Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία και συγκεκριμένα: (α) Σχόλια σχετικά με την επέκταση του ανώτατου ηλικιακού ορίου επιλεξιμότητας των Ωφελουμένων πέραν των εξήντα πέντε (65) ετών, τα οποία υιοθετούνται εν μέρει και αυξάνεται το ανώτατο ηλικιακό όριο επιλεξιμότητας από το εξηκοστό πέμπτο (65ο) στο εξηκοστό έβδομο (67ο) έτος. (β) Σχόλια σχετικά με τη διασφάλιση ότι η συμμετοχή στο Πρόγραμμα δεν συνεπάγεται αποστέρηση συντάξεων, προσαυξήσεων συντάξεων ή λοιπών παροχών αναπηρίας που χορηγούνται από τους φορείς κύριας ασφάλισης ή από οποιονδήποτε άλλο φορέα του δημόσιου τομέα, τα οποία υιοθετούνται και η σχετική διάταξη διαμορφώνεται αναλόγως. (γ) Σχόλιο σχετικά με τη σαφή αποτύπωση της επέκτασης και καθιέρωσης ως μόνιμης υπηρεσίας εθνικής εμβέλειας του

			Προγράμματος Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία, το οποίο υιοθετείται και η σχετική διάταξη διαμορφώνεται αναλόγως. (δ) Σχόλια σχετικά με την προσθήκη της πρόβλεψης ότι η προσωπική βοήθεια οργανώνεται και τελεί υπό τον έλεγχο του χρήστη και σχετικά με την πληρέστερη περιγραφή του πεδίου εφαρμογής της προσωπικής βοήθειας, τα οποία υιοθετούνται και η σχετική διάταξη διαμορφώνεται αναλόγως. (ε) Σχόλια σχετικά με τη συμμετοχή λογοθεραπευτή στις Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης, τα οποία υιοθετούνται, προστίθεται η εν λόγω ειδικότητα και η σχετική διάταξη διαμορφώνεται αναλόγως. Μέρος Ε' - Κεφάλαιο Β (άρθρ. 48, 49) Κατά την επεξεργασία των σχολίων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, υιοθετήθηκαν, εν όλω ή εν μέρει, προτάσεις που κρίθηκε ότι βελτιώνουν τη λειτουργικότητα, την αποτελεσματικότητα και την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, χωρίς να μεταβάλλουν τον βασικό σχεδιασμό του θεσμικού πλαισίου. Ειδικότερα, ελήφθησαν υπόψη παρατηρήσεις που αφορούν την ενίσχυση του πλαισίου εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και εποπτείας των επαγγελματιών και των παρόχων υπηρεσιών Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης, καθώς και τη βελτίωση της σύνθεσης της προβλεπόμενης διεπιστημονικής ομάδας με τη συμμετοχή πρόσθετων εξειδικευμένων επιστημονικών ειδικοτήτων, ώστε να διασφαλίζεται η πληρέστερη κάλυψη των αναγκών ειδικών κατηγοριών ωφελουμένων, μεταξύ των οποίων και των κωφών και βαρήκοων παιδιών. Επιπλέον, προς διασφάλιση της ομαλής μετάβασης στο νέο θεσμικό πλαίσιο και της συνέχειας στην παροχή των υπηρεσιών, έγιναν δεκτές παρατηρήσεις σχετικά με τη

			θέσπιση μεταβατικών ρυθμίσεων για την αυτοδίκαιη ένταξη των ήδη λειτουργούντων παρόχων στο Μητρώο Παρόχων, υπό τις προϋποθέσεις και τις ρητές εξαιρέσεις που προβλέπονται στις σχετικές διατάξεις. Περαιτέρω, συνεκτιμήθηκαν οι παρατηρήσεις της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.), της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΣΓΚΑμεΑ), καθώς και λοιπών αντιπροσωπευτικών φορέων της αναπηρίας, οι οποίες ανέδειξαν τη σημασία της ομοιόμορφης εφαρμογής του οικογενειοκεντρικού μοντέλου Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης, της διασφάλισης ενιαίων επιστημονικών, λειτουργικών και ποιοτικών προδιαγραφών, της συνεχούς επιστημονικής υποστήριξης και εποπτείας των παρόχων, της αξιοποίησης της εμπειρίας της πιλοτικής εφαρμογής, καθώς και της ενίσχυσης της συνεργασίας των υπηρεσιών υγείας, εκπαίδευσης και κοινωνικής προστασίας, με σκοπό την έγκαιρη ενημέρωση, παραπομπή και υποστήριξη των οικογενειών. Οι παρατηρήσεις αυτές συνεκτιμήθηκαν κατά την τελική επεξεργασία των διατάξεων και κατά την προετοιμασία των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων εφαρμογής του Προγράμματος. Σημειώνεται επίσης ότι υιοθετήθηκε εν μέρει σχόλιο που υποβλήθηκε από την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.), σχετικά με την απαλλαγή από φόρο εισοδήματος για ακίνητα που διατίθενται για την στέγαση Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης με πρόσθετη διάταξη. Ενότητα Β' Άρθρο 71: Υιοθετήθηκε η πρόταση ρητής νομοθετικής πρόβλεψης για τη δυνατότητα επίδειξης ασφαλιστικού συμβολαίου σε ηλεκτρονική μορφή, προκειμένου η σχετική δυνατότητα να προκύπτει ευθέως εκ του

			νόμου. Επίσης, κατόπιν επισημάνσεων της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος (Ε.Α.Ε.Ε.) αποσαφηνίστηκαν τα ελάχιστα ασφαλιστικά ποσά υποχρεωτικής ασφάλισης γενικής αστικής ευθύνη έναντι τρίτων και η προαιρετική φύση της ασφάλισης προσωπικού ατυχήματος, υιοθετήθηκε η πρόταση περί ανάθεσης στις αστυνομικές αρχές της αρμοδιότητας διαπίστωσης της παράβασης έλλειψης ασφαλιστικής κάλυψης και επιβολής του σχετικού διοικητικού προστίμου, αποσαφηνίστηκε το πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης ενόψει και της σχετικής υφιστάμενης ρύθμισης της περ. α) του άρθρου 1 και του άρθρου 2 του π.δ. 237/1986 (Α' 110). Άρθρο 76: Στα σχετικά σχόλια επισημάνθηκε η ανάγκη εισαγωγής ειδικότερης ρύθμισης για τις περιπτώσεις ασφάλισης των Ε.Π.Η.Ο. που διατίθενται από αδειοδοτημένους παρόχους κοινόχρηστης κινητικότητας, όπου η ασφαλιστική υποχρέωση δύναται να εκπληρώνεται μέσω ασφαλιστηρίου συμβολαίου στόλου, αντί ξεχωριστού ασφαλιστηρίου συμβολαίου ανά Ε.Π.Η.Ο. Άρθρο 78: Σε πέντε (5) σχόλια επισημάνθηκαν ζητήματα που αφορούν στην αναγκαιότητα καταγραφής των Ε.Π.Η.Ο. που κυκλοφορούν στην ελληνική επικράτεια. Ως εκ τούτου προστέθηκε άρθρο για τη θέσπιση Μητρώου Ε.Π.Η.Ο., το οποίο θα συμβάλει αποφασιστικά στην παρακολούθηση εφαρμογής του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, ως προς τα τεχνικά χαρακτηριστικά των Ε.Π.Η.Ο., την απαγόρευση οδήγησης Ε.Π.Η.Ο. από ανηλίκους κάτω των δεκαεπτά (17) ετών, την ασφάλιση για την κυκλοφορία των Ε.Π.Η.Ο. και την επιβολή των προβλεπόμενων από το νόμο κυρώσεων για τους πωλητές, σε περίπτωση παράβασης των σχετικών υποχρεώσεων.

		Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης) ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ (έκθεση διαβούλευσης)	Δεν υιοθετήθηκαν τα λοιπά σχόλια, διότι κρίθηκε είτε ότι δεν προάγουν το ρυθμιστικό πλαίσιο του νομοσχεδίου και δεν συμβαδίζουν απολύτως με το πνεύμα και τη λογική των προωθούμενων ρυθμίσεων, είτε ότι αφορούσαν αρμοδιότητα νομοθετικής πρωτοβουλίας ετέρου Υπουργείου, είτε ότι αποτελούσαν αξιολογική κρίση των συμμετεχόντων, είτε γιατί αφορούσαν θέματα που ρυθμίζονται με κατ' εξουσιοδότηση κανονιστικές πράξεις και όχι με διατάξεις νόμου. Στο Μέρος Α΄ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΒΟΗΘΟΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (Άρθρα 1-12) υποβλήθηκαν συνολικά 182 σχόλια. Στα εν λόγω άρθρα σχολιάζουν πολίτες και φορείς (Σύλλογος 95 Ελληνική Συμμαχία για τους Σπάνιους Ασθενείς, η ΑΜΚΕ akako.gr, «Κόσμος του Πάρη», Ένωση Σπανίων Ασθενών Ελλάδος, το Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων ατόμων με νευροαναπτυξιακές διαταραχές/αυτισμό του Ιδρύματος «Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ», Πανελλήνιος Σύλλογος Παραπληγικών, Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, ΠΑ.Σ.ΠΑ. Μακεδονίας – Θράκης, Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Γονέων και Κηδεμόνων Ατόμων με Αναπηρία, Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, Πανελλήνιος Σύλλογος Παραπληγικών, ο Πανελλήνιος Σύλλογος Λογοπεδικών-Λογοθεραπευτών, Ελληνικός Σύλλογος για την Αταξία του Φρίντριχ, Ομοσπονδία Κωφών Ελλάδος, Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία Επαρχίας Ρόδου, Οργανισμός Ανεξάρτητης Διαβίωσης Ελλάδας "i-living", Σωματείο Ασθενών με Νωτιαία Μυϊκή Ατροφία Ελλάδος – SMA HELLAS, Σύλλογος Ασθενών & Φίλων Πασχόντων από Λυσοσωμικά Νοσήματα "Η Αλληλεγγύη", Σύλλογος Γονέων Ατόμων με Σύνδρομο Rett "REVERSE RETT GREECE", Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών, Σύλλογος Ατόμων με Νόσους του Κινητικού Νευρώνα ALS HELLAS, Δημοκράτες Προοδευτικό Κέντρο, Cool Crips Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία, Ανώτατο Εθνικό Συμβούλιο Ελλήνων Τσιγγάνων [ΑΝΕΣΕΤ], Ένωση Ασθενών Ελλάδας).

			Ενότητα Β΄ Δεν κατέστη δυνατό να υιοθετηθούν σαράντα ένα (41) σχόλια τα οποία αφορούσαν μεν στην αξιολογούμενη νομοθετική πρωτοβουλία, πλην όμως δεν περιλαμβάνουν ειδικότερες παρατηρήσεις για το περιεχόμενο των ρυθμίσεων τους ή αναφορά σε κάποια τροποποίηση, όπως και σχόλια, τα οποία είχαν περιεχόμενο διαφορετικό από τα όσα ρυθμίζονται με την παρούσα Ενότητα του σχεδίου νόμου, ή δεν αφορούσαν το πεδίο των αξιολογούμενων ρυθμίσεων ή πρότειναν τη λήψη μέτρων που αντίκεινται στους κεντρικούς άξονες της νομοθετικής πρωτοβουλίας, όπως π.χ. η ρύθμιση της κυκλοφορίας των Ε.Π.Η.Ο. αντί της καθολικής απαγόρευσης της κυκλοφορίας αυτών. Στα σχόλια που δεν κατέστη δυνατό να υιοθετηθούν, εντάσσονται και σχόλια τα οποία επεσήμαναν παροράματα ή επικαλούνταν σύγχυση ως προς τις σκοπούμενες διατάξεις, καθώς δεν συνοδεύονταν από επαρκή τεκμηρίωση. Ειδικά, ως προς τις επιμέρους θεματικές ενότητες των σχολίων, αιτιολογείται η μη υιοθέτησή τους ως κατωτέρω: • Θέματα στάθμευσης Ε.Π.Η.Ο.: Προτάθηκαν στοχευμένες παρεμβάσεις, ωστόσο αφορούν σε ζητήματα που δεν αποτελούν αμιγώς αρμοδιότητα του επισπεύδοντος Υπουργείου και τίθενται εκτός των ορίων και των θεματικών των αξιολογούμενων ρυθμίσεων. Ωστόσο, θα ληφθούν υπόψη σε ενδεχόμενη μεταγενέστερη νομοθετική πρωτοβουλία με σχετικό αντικείμενο. • Κυκλοφορία Ε.Π.Η.Ο. σε πεζοδρόμια: Πρόκειται για ζήτημα που ρυθμίζεται ήδη σαφώς με τις υφιστάμενες διατάξεις του Κ.Ο.Κ. και δεν κρίνεται σκόπιμη η τροποποίησή τους. • Προβληματισμοί για το ηλικιακό όριο: Πρόκειται για προβληματισμούς οι οποίοι δεν αποτυπώνουν σαφή νομοθετική πρόταση. • Έλλειψη κατάλληλων οδών για την κίνηση Ε.Π.Η.Ο. και ειδικοί οδοί κυκλοφορίας: Πρόκειται για ζήτημα μη σχετικό με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις και παράλληλα δεν αποτελεί νομοθετικό ζήτημα, που να

			αναφορά συγκεκριμένα την αρμοδιότητα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. • Αναγκαιότητα εκπαίδευσης χρηστών Ε.Π.Η.Ο. και εξοπλισμός ασφαλείας: Υπεβλήθησαν χρήσιμες προτάσεις, οι οποίες κρίθηκε ότι χρήζουν ιδιαίτερης επεξεργασίας ως προς το είδος της αιτούμενης εκπαίδευσης, για την οποία απαιτείται συνεργασία με συναρμόδια Υπουργεία και φορείς. Οι προτάσεις θα εξεταστούν στο πλαίσιο επόμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας. • Πρόταση για ρύθμιση των ορίων ταχύτητας αντί της επιβολής προστίμου: Πρόκειται για σχόλια που διατυπώνουν διαφωνία με τις προωθούμενες ρυθμίσεις και δεν αποτυπώνουν σαφή νομοθετική πρόταση τροποποίησης. • Ζητήματα αναφορικά με την ασφάλιση οχημάτων: Παρά την υιοθέτηση των σχολίων που ήταν εύστοχα και υιοθετήθηκαν, δεν υιοθετήθηκαν όσα δεν απέβλεπαν σε σαφή τροποποίηση των σχετικών προτεινόμενων ρυθμίσεων. • Τα λοιπά ζητήματα που τέθηκαν δεν δύναται να κατηγοριοποιηθούν, καθώς δεν είχαν συνάφεια με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις ή δεν πρότειναν συγκεκριμένη ρύθμιση των ζητημάτων που έθεταν.

Επί του αναρτηθέντος σχεδίου νόμου υποβλήθηκαν **τετρακόσια εβδομήντα εννέα (479)** σχόλια στον διαδικτυακό τόπο «<https://www.opengov.gr/gyoiar/?p=14231>», όπως αναλύονται στον κατωτέρω πίνακα, τα οποία έχουν ως εξής:

Κεφάλαια - Μέρος	Τίτλος Κεφαλαίου	Αριθμός Σχολίων
Α' Μέρους	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΒΟΗΘΟΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	182
Β' Μέρους	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΟΡΑΣΗΣ	13
Γ' Μέρους	ΕΘΝΙΚΗ ΠΥΛΗ ΚΑΙ ΚΑΡΤΑ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ	215
Δ' Μέρους	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	14
Ε' Μέρους	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	25

ΣΤ' Μέρους	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	30

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ'

Στην ενότητα Γ' υποβλήθηκαν συνολικά τέσσερα (4) σχόλια.

Ένα εξ αυτών που υποβλήθηκε από το Σύλλογο Γονέων Ατόμων με Σύνδρομο Rett και τάσσεται υπέρ της προστασίας της δημόσιας υγείας εκφράζοντας παράλληλα την ανάγκη αποφυγής ερμηνευτικών αμφιβολιών που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν εμπόδια στην πρόσβαση σε εγκεκριμένες θεραπευτικές επιλογές ή να προκαλέσουν ανασφάλεια δικαίου για τα νόμιμα προϊόντα, προκειμένου να μην δημιουργείται σύγχυση.

Επισημαίνεται ότι το προτεινόμενο πλαίσιο διακρίνει με σαφήνεια τα απαγορευόμενα από τα νομίμως διατιθέμενα προϊόντα. Η απαγόρευση του άρθρου 78 (νέα παρ. 3B του άρθρου 1 του ν. 4139/2013) περιορίζεται αυστηρά και σωρευτικά σε προϊόντα που (α) προορίζονται για άτμιση, εισπνοή, καύση ή κάπνισμα και (β) συνίστανται σε φυτά ή βότανα στα οποία έχουν ενσωματωθεί μετά από επεξεργασία (π.χ. ψεκασμό) ουσίες με κανναβομιμητική ή ψυχοτρόπο δράση — δηλαδή στα λεγόμενα συνθετικά κανναβινοειδή και τα νοθευμένα προϊόντα που ενέχουν τεκμηριωμένο κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

Αντιθέτως, οι εγκεκριμένες θεραπευτικές επιλογές δεν θίγονται: τα προϊόντα φαρμακευτικής κάνναβης που παρασκευάζονται και διατίθενται κατά τα άρθρα 2Α έως 2Ζ εξαιρούνται ρητά (άρθρα 78 και 79 περ. ε), ενώ τα προϊόντα που περιέχουν αποκλειστικά κανναβιδιόλη (CBD) αναγνωρίζονται ρητά ως επιτρεπόμενα «Προϊόντα Κάνναβης» (άρθρο 79, περ. δβ). Συνεπώς, η πρόσβαση σε νόμιμες και εγκεκριμένες επιλογές διασφαλίζεται και δεν δημιουργείται ασφάλεια δικαίου εις βάρος νόμιμων προϊόντων.

Ένα σχόλιο ασκεί κριτική στις προτεινόμενες ρυθμίσεις, υποστηρίζοντας ότι αυτές οδηγούν σε υπέρμετρους περιορισμούς της αγοράς προϊόντων κάνναβης προς όφελος της φαρμακευτικής κάνναβης, ενώ παράλληλα επισημαίνει τις ενδεχόμενες οικονομικές επιπτώσεις για τον κλάδο. Οι ρυθμίσεις δεν επιφέρουν γενικευμένο περιορισμό της αγοράς προϊόντων κάνναβης, αλλά στοχευμένη απαγόρευση συγκεκριμένης κατηγορίας επικίνδυνων προϊόντων, προσδιοριζόμενης με αντικειμενικά κριτήρια δημόσιας υγείας (τρόπος χρήσης δι' εισπνοής και παρουσία προσθετισών ψυχοτρόπων/κανναβομιμητικών ουσιών). Η στόχευση αυτή ουδεμία σχέση έχει με προστασία ειδικής κατηγορίας προϊόντων. Επιπλέον, ως προς την εξαίρεση της φαρμακευτικής κάνναβης, αυτή δεν συνιστά προνόμιο ούτε μεταφορά μεριδίου αγοράς. Τα προϊόντα φαρμακευτικής κάνναβης υπόκεινται ήδη σε αυστηρό και ολοκληρωμένο ρυθμιστικό καθεστώς (άρθρα 2Α έως 2Ζ): ιατρική συνταγογράφηση, καθορισμένες θεραπευτικές ενδείξεις, έλεγχοι ποιότητας και ασφάλειας.

Τέλος, ένα σχόλιο ζητά να αποσαφηνιστεί ρητά ότι τα καλλυντικά προϊόντα που περιέχουν κανναβιδιόλη (CBD), τα οποία συμμορφώνονται με το ισχύον ευρωπαϊκό πλαίσιο, δεν εμπίπτουν στις σχετικές διατάξεις. Το άρθρο 79 (περ. δ, υποπερ. δα) αναγνωρίζει ρητά ως επιτρεπόμενα «Προϊόντα Κάνναβης» τα καλλυντικά που εμπίπτουν στους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 1.

Συμπερασματικά, οι ρυθμίσεις της Ενότητας Γ' υπηρετούν αποκλειστικά την προστασία της δημόσιας υγείας από νοθευμένα και ψυχοδραστικά προϊόντα άγνωστης σύστασης, με σαφή οριοθέτηση των απαγορευόμενων προϊόντων και την ρητή περιγραφή των νομίμως διατιθέμενων.

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις		
	Άρθρα 4, 5, 5 ^Α , 9 ^Α , 16, 21, 22 και 25 του Συντάγματος.		
25.	Ενωσιακό δίκαιο		
	☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	Άρθρα 1, 8, 11, 14, 21 και 26 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.
	☐	Κανονισμός	
	☐	Οδηγία	
	☐	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών		
	☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	Άρθρα 1 και 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
	☐	Διεθνείς συμβάσεις	Άρθρο 19 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών		
			Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
	☐	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	

	☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία		
			<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
	☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
	☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
	☐	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Ζ. Πίνακας Τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις

Άρθρο 31 Εθνική Πύλη Αναπηρίας – Τροποποίηση άρθρου 102 ν. 4961/2022 Στο άρθρο 102 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, οι λέξεις «πληροφοριακό σύστημα» αντικαθίστανται από τη λέξη «ιστότοπος», β) στην παρ. 2, βα) στην αρχή του εδαφίου, οι λέξεις «Η Εθνική Πύλη Αναπηρίας συντίθεται από τα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας παρέχεται πρόσβαση στα», ββ) στην περ. α), i) στο εισαγωγικό εδάφιο, μετά από τη λέξη «που», προστίθενται οι λέξεις «τηρείται από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και», ii) στην υποπερ. αβ), οι λέξεις «που υποστηρίζονται από εποπτευόμενο φορέα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που λειτουργεί και υποστηρίζεται από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.)», βγ) στην περ. β), μετά από τις λέξεις «(Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ)», προστίθενται οι λέξεις «που τηρείται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α.», βδ) στην περ. γ), μετά από τις λέξεις «Μητρώο Παροχών Αναπηρίας», προστίθενται οι λέξεις «που τηρείται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.)», βε) στην περ. δ), μετά από τις λέξεις «Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας», προστίθενται οι λέξεις «που τηρείται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α.», βστ) προστίθεται περ. ε), βζ) στο τέλος του εδαφίου, διαγράφονται οι λέξεις «τα οποία υποστηρίζονται από εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης», βη) προστίθενται εδάφια, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο, και το άρθρο 102, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:	Το άρθρο 102 του ν. 4961/2022 έχει ως εξής: «Άρθρο 102 Εθνική Πύλη Αναπηρίας 1. Στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) τηρείται πληροφοριακό σύστημα με την επωνυμία «Εθνική Πύλη Αναπηρίας», υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). 2. Η Εθνική Πύλη Αναπηρίας συντίθεται από τα ακόλουθα επιμέρους συστήματα: α) το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, που αποτελείται από τα εξής επιμέρους υποσυστήματα: αα) το Υποσύστημα Ηλεκτρονικής Αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας, αβ) το Υποσύστημα Κατάρτισης Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), που αποτελεί τμήμα του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας (Α.Η.Φ.Υ.), που υποστηρίζονται από εποπτευόμενο φορέα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, αγ) το Υποσύστημα Ιατρικής Αξιολόγησης του ΚΕ.Π.Α., το οποίο υποστηρίζεται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α., β) το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία (Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ), γ) το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, και δ) το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας, τα οποία υποστηρίζονται από εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. 3. Μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας τα άτομα με αναπηρία: α) έχουν πρόσβαση στα προσωπικά τους δεδομένα που τηρούνται στο Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ, β) υποβάλλουν αίτημα για αξιολόγηση και πιστοποίηση αναπηρίας, γ) υποβάλλουν αίτημα για χορήγηση Κάρτας Αναπηρίας,

«Άρθρο 102 Εθνική Πύλη Αναπηρίας 1. Στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) τηρείται ιστότοπος με την επωνυμία «Εθνική Πύλη Αναπηρίας», υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ο οποίος είναι προσβάσιμος μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). 2. Μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας παρέχεται πρόσβαση στα ακόλουθα επιμέρους συστήματα: α) το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, που τηρείται από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και αποτελείται από τα εξής επιμέρους υποσυστήματα: αα) το Υποσύστημα Ηλεκτρονικής Αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας, αβ) το Υποσύστημα Κατάρτισης Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), που αποτελεί τμήμα του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας (Α.Η.Φ.Υ.), που λειτουργεί και υποστηρίζεται από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.), αγ) το Υποσύστημα Ιατρικής Αξιολόγησης του ΚΕ.Π.Α., το οποίο υποστηρίζεται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α., β) το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία (Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ), που τηρείται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α., γ) το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, που τηρείται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), δ) το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας, που τηρείται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α., ε) το Μητρώο Δομών Αναπηρίας, που τηρείται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α.	δ) εξυπηρετούνται, στο πλαίσιο υπηρεσίας μιας στάσης, για συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία, και ε) πληροφορούνται για τις διαθέσιμες παροχές και τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τις παροχές αυτές. 4. Κάθε αίτημα για συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία εξετάζεται μόνο μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας πιστοποίησης της αναπηρίας. Οι διαδικασίες πιστοποίησης αναπηρίας της παρ. 1 του άρθρου 103 διενεργούνται μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας σύμφωνα με το άρθρο 103. Τα στοιχεία των πιστοποιήσεων αναπηρίας αντλούνται απευθείας από την Εθνική Πύλη Αναπηρίας μέσω της διαλειτουργικότητας των αντίστοιχων πληροφοριακών συστημάτων, για την απονομή παροχών και διευκολύνσεων από φορείς του δημόσιου τομέα υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). 5. Ο ιστότοπος της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας έχει επίπεδο προσβασιμότητας, τουλάχιστον, AAA του προτύπου W3C/WCAG 2.1 ή συμμορφώνεται με τις προβλέψεις του Κεφαλαίου Η' του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί της ψηφιακής προσβασιμότητας, και της υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/10.4.2012 απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1301), περί του Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης».

Ο ιστότοπος της παρ. 1 και τα συστήματα των περ. β), γ) και δ) της παρούσας αναπτύσσονται και υποστηρίζονται από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε.» (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.), στο πλαίσιο του έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με τίτλο «SUB2: Εθνική πύλη Αναπηρίας και καθιέρωση της Κάρτας Αναπηρίας», με κωδικό έργου (MIS) 5179243.

Μετά από την ολοκλήρωση του έργου, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. συνεχίζει να υποστηρίζει τον ιστότοπο της παρ. 1 και τα συστήματα των περ. β), γ) και δ) του πρώτου εδαφίου της παρούσας και η σχετική δαπάνη καλύπτεται από τον κύριο κάθε υποσυστήματος, ο οποίος επιχορηγείται για τον σκοπό αυτό από το κατά περίπτωση εποπτεύον Υπουργείο.

Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει και για την έκδοση και διανομή πλαστικών Καρτών Αναπηρίας.

3. Μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας τα άτομα με αναπηρία:

α) έχουν πρόσβαση στα προσωπικά τους δεδομένα που τηρούνται στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία,

β) υποβάλλουν αίτημα για αξιολόγηση και πιστοποίηση αναπηρίας,

γ) υποβάλλουν αίτημα για χορήγηση Κάρτας Αναπηρίας,

δ) εξυπηρετούνται, στο πλαίσιο υπηρεσίας μιας στάσης, για συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία, και
ε) πληροφορούνται για τις διαθέσιμες παροχές και τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τις παροχές αυτές.

4. Κάθε αίτημα για συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία εξετάζεται μόνο μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας πιστοποίησης της αναπηρίας. Οι διαδικασίες πιστοποίησης

αναπηρίας της παρ. 1 του άρθρου 103 διενεργούνται μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας σύμφωνα με το άρθρο 103. Τα στοιχεία των πιστοποιήσεων αναπηρίας αντλούνται απευθείας από την Εθνική Πύλη Αναπηρίας μέσω της διαλειτουργικότητας των αντίστοιχων πληροφοριακών συστημάτων, για την απονομή παροχών και διευκολύνσεων από φορείς του δημόσιου τομέα υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). 5. Ο ιστότοπος της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας έχει επίπεδο προσβασιμότητας, τουλάχιστον, AAA του προτύπου W3C/WCAG 2.1 ή συμμορφώνεται με τις προβλέψεις του Κεφαλαίου Η' του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί της ψηφιακής προσβασιμότητας και της υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/10.4.2012 απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1301) περί του Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.».	
Άρθρο 32 Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία – Τροποποίηση άρθρου 105 ν. 4961/2022 Στο άρθρο 105 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί του Ψηφιακού Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο, η λέξη «υποσύστημα» αντικαθίσταται από τις λέξεις «προσβάσιμο μέσω», αβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με τα πλήρη στοιχεία των πιστοποιήσεων τους και δημογραφικά στοιχεία», αγ) το τρίτο εδάφιο καταργείται, β) στην παρ. 2, βα) στο πρώτο εδάφιο, μετά από τη λέξη «διασυνδέεται», προστίθενται οι λέξεις «μέσω του Ψηφιακού Μητρώου Παροχών», ββ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «στο σύνολο των δεδομένων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μόνο στα δεδομένα των πιστοποιήσεων αναπηρίας», βγ) το τρίτο εδάφιο καταργείται,	Το άρθρο 105 του ν. 4961/2022 έχει ως εξής: «Άρθρο 105 Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία 1. Το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία είναι υποσύστημα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Σε αυτό καταγράφονται όλα τα άτομα που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας που έχει εκδοθεί από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Στρατού, του Ναυτικού, της Αεροπορίας, της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος. Η καταγραφή στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία δεν θίγει την ισχύ πιστοποιήσεων αναπηρίας που έχουν ήδη χορηγηθεί. 2. Το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία διασυνδέεται με δημόσιους φορείς που χορηγούν παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες προς άτομα με αναπηρία. Οι φορείς του πρώτου εδαφίου, ως αποδέκτες δεδομένων από το εν λόγω Μητρώο, κατά την έννοια του στοιχ. (9) του

και το άρθρο 105, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 105 Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία 1. Το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία είναι προσβάσιμο μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Σε αυτό καταγράφονται όλα τα άτομα που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας που έχει εκδοθεί από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) και την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Στρατού, του Ναυτικού και της Αεροπορίας, με τα πλήρη στοιχεία των πιστοποιήσεων τους και δημογραφικά στοιχεία. 2. Το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία διασυνδέεται μέσω του Ψηφιακού Μητρώου Παροχών με δημόσιους φορείς που χορηγούν παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες προς άτομα με αναπηρία. Οι φορείς του πρώτου εδαφίου, ως αποδέκτες δεδομένων από το εν λόγω Μητρώο, κατά την έννοια του στοιχ. (9) του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119), έχουν πρόσβαση μόνο στα δεδομένα των πιστοποιήσεων αναπηρίας που είναι απαραίτητα για τη χορήγηση των παραπάνω παροχών ή κοινωνικών υπηρεσιών και ενημερώνουν ψηφιακά την Εθνική Πύλη Αναπηρίας ως προς τους συγκεκριμένους ωφελούμενους στους οποίους χορηγούνται παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και ως προς το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγούνται.».	άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (L 119) (Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων - Γ.Κ.Π.Δ.), έχουν πρόσβαση στο σύνολο των δεδομένων που είναι απαραίτητα για τη χορήγηση των παραπάνω παροχών ή κοινωνικών υπηρεσιών και ενημερώνουν ψηφιακά την Εθνική Πύλη Αναπηρίας ως προς τους συγκεκριμένους ωφελούμενους στους οποίους χορηγούνται παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και ως προς το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγούνται. Οι φορείς του πρώτου εδαφίου παρέχουν στατιστικά δεδομένα των δικαιούχων και των ωφελουμένων από τις παροχές αυτές για σκοπούς άσκησης δημόσιας πολιτικής.»
Άρθρο 33 Κάρτα Αναπηρίας – Τροποποίηση άρθρου 106 ν. 4961/2022 Στο άρθρο 106 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί της Κάρτας Αναπηρίας, επέρχονται οι	Το άρθρο 106 του ν. 4961/2022 έχει ως εξής: «Άρθρο 106 Κάρτα Αναπηρίας 1. Στα άτομα με αναπηρία που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας σε ισχύ και είναι

ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, μετά από τις λέξεις «Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία», προστίθενται οι λέξεις «ή λαμβάνουν αναπηρικό επίδομα από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) ή από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) ή λαμβάνουν σύνταξη λόγω αναπηρίας ή με αιτία την αναπηρία από τον e-Ε.Φ.Κ.Α.», β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, οι λέξεις «, όπως και τα ειδικότερα ωφελήματα που δικαιούται, για τα οποία είναι απαραίτητη η ταυτοπροσωπία, καθώς και η απόδειξη της ιδιότητας του κατόχου μέσω της Κάρτας Αναπηρίας» διαγράφονται, γ) προστίθεται παρ. 3, και το άρθρο 106 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 106

Κάρτα Αναπηρίας

1. Στα άτομα με αναπηρία που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας σε ισχύ και είναι εγγεγραμμένα στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία ή λαμβάνουν αναπηρικό επίδομα από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) ή από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) ή λαμβάνουν σύνταξη λόγω αναπηρίας ή με αιτία την αναπηρία από τον e-Ε.Φ.Κ.Α. χορηγείται Κάρτα Αναπηρίας, εφόσον έχουν συνολικό ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%). Η Κάρτα Αναπηρίας αποδεικνύει την ταυτότητα του κατόχου της και την ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία έναντι κάθε δημόσιας αρχής και τρίτου.

2. Η Κάρτα Αναπηρίας διασυνδέεται με το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία. Με τη διασύνδεση αυτή, επιβεβαιώνεται ότι ο κάτοχος της Κάρτας Αναπηρίας είναι εγγεγραμμένος στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και προσδιορίζονται τα πιστοποιημένα χαρακτηριστικά της αναπηρίας του.

3. Εάν ο αιτών δεν είναι εγγεγραμμένος στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, αλλά λαμβάνει αναπηρικό επίδομα από τον

εγγεγραμμένα στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία χορηγείται Κάρτα Αναπηρίας, εφόσον έχουν συνολικό ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%). Η Κάρτα Αναπηρίας αποδεικνύει την ταυτότητα του κατόχου της και την ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία έναντι κάθε δημόσιας αρχής και τρίτου.

2. Η Κάρτα Αναπηρίας διασυνδέεται με το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία. Με τη διασύνδεση αυτή, επιβεβαιώνεται ότι ο κάτοχος της Κάρτας Αναπηρίας είναι εγγεγραμμένος στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και προσδιορίζονται τα πιστοποιημένα χαρακτηριστικά της αναπηρίας του, όπως και τα ειδικότερα ωφελήματα που δικαιούται, για τα οποία είναι απαραίτητη η ταυτοπροσωπία, καθώς και η απόδειξη της ιδιότητας του κατόχου μέσω της Κάρτας Αναπηρίας.»

Ο.Π.Ε.Κ.Α. ή τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. ή σύνταξη λόγω αναπηρίας από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α., η Κάρτα Αναπηρίας διασυνδέεται με το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας ή με το οικείο πληροφοριακό σύστημα του ε-Ε.Φ.Κ.Α., κατά περίπτωση. Με τη διασύνδεση αυτή επιβεβαιώνεται ότι ο κάτοχος της Κάρτας Αναπηρίας είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας και προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά της αναπηρίας του, όπως προκύπτουν από την ιδιότητά του ως δικαιούχου της συγκεκριμένης παροχής. Σε αυτήν την περίπτωση η ισχύς της Κάρτας Αναπηρίας είναι διετής.».	
Άρθρο 34 Μητρώο Παροχών Αναπηρίας – Τροποποίηση άρθρου 107 ν. 4961/2022 Στο άρθρο 107 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί του Μητρώου Παροχών Αναπηρίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, μετά από τις λέξεις «για τη λήψη τους», προστίθενται οι λέξεις «και τηρούνται στοιχεία ανά φυσικό πρόσωπο για κάθε παροχή και ενίσχυση που χορηγούνται από φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143)», β) η παρ. 2 αντικαθίσταται, γ) προστίθενται παρ. 3, 4, 5, 6 και 7, και το άρθρο 107 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 107 Μητρώο Παροχών Αναπηρίας 1. Στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας καταγράφονται οι διευκολύνσεις, τα ωφελήματα και οι παροχές που δικαιούνται τα Άτομα με Αναπηρία και οι ειδικότερες προϋποθέσεις για τη λήψη τους και τηρούνται στοιχεία ανά φυσικό πρόσωπο για κάθε παροχή και ενίσχυση που χορηγούνται από φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). 2. Οι φορείς του δημόσιου τομέα ενημερώνουν το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας για όλες τις παροχές και ενισχύσεις που χορηγούν, καθώς	Το άρθρο 107 του ν. 4961/2022 έχει ως εξής: «Άρθρο 107 Μητρώο Παροχών Αναπηρίας 1. Στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας καταγράφονται οι διευκολύνσεις, τα ωφελήματα και οι παροχές που δικαιούνται τα Άτομα με Αναπηρία και οι ειδικότερες προϋποθέσεις για τη λήψη τους. 2. Η συμπλήρωση του Μητρώου Παροχών Αναπηρίας γίνεται από τους δημόσιους φορείς που χορηγούν παροχές και κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία.»

και για τους δικαιούχους αυτών σε επίπεδο φυσικού προσώπου. Η ενημέρωση του Μητρώου Παροχών Αναπηρίας γίνεται μέσω διαλειτουργικότητας με τα αντίστοιχα πληροφοριακά συστήματα των παρόχων ή μέσω προτυποποιημένων αρχείων.

3. Στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας τηρείται ατομική καρτέλα ανά φυσικό πρόσωπο στην οποία τηρούνται τα παρακάτω στοιχεία, τα οποία αντλούνται απευθείας από ή διασταυρώνονται με το Μητρώο Πολιτών του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107), το Φορολογικό Μητρώο του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), το Μητρώο Προσωπικού Αριθμού που τηρεί η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και άλλα μητρώα του δημόσιου τομέα:

α) στοιχεία ταυτοποίησης,

β) στοιχεία διεύθυνσης και επικοινωνίας.

4. Για κάθε φυσικό πρόσωπο τηρούνται ανά λαμβανόμενη παροχή τα παρακάτω πεδία:

α) ονομασία της παροχής που λαμβάνει,

β) χρηματική αξία της παροχής που λαμβάνει,

γ) περίοδος αναφοράς της παροχής που λαμβάνει.

5. Το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας διαλειτουργεί με το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία για τη διενέργεια διασταυρωτικών ελέγχων και συλλογής στατιστικών στοιχείων για την άσκηση δημόσιων πολιτικών στον τομέα της αναπηρίας.

6. Παροχές που απονέμονται σε κατόχους Κάρτας Αναπηρίας από ιδιώτες καταχωρίζονται στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας από τη Διεύθυνση Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κατόπιν αίτησης των ιδιωτών αυτών, εφόσον οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι προσβάσιμες σε άτομα με αναπηρία και συντείνουν στην κοινωνική ένταξη των δικαιούχων.

7. Για κάθε πρόσωπο το οποίο είναι καταχωρισμένο στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων

με Αναπηρία, το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας υποδεικνύει εξατομικευμένα για κάθε παροχή: α) αν τη λαμβάνει και β) αν πληροί τις προϋποθέσεις για τη χορήγησή της.».	
Άρθρο 36 Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας – Αντικατάσταση άρθρου 108 ν. 4961/2022 Το άρθρο 108 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί της προστασίας προσωπικών δεδομένων, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 108 Προστασία προσωπικών δεδομένων A. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ 1. Στο Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας ορίζονται: α) Για το Υποσύστημα Ηλεκτρονικής Αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας, ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» (e-Ε.Φ.Κ.Α.). β) Για το Υποσύστημα Κατάρτισης Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.): βα) ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα το Υπουργείο Υγείας και ββ) ως εκτελούσα την επεξεργασία η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.). γ) Για το Υποσύστημα Ιατρικής Αξιολόγησης του ΚΕ.Π.Α., ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο e-Ε.Φ.Κ.Α. 2. Τα στοιχεία που υποβάλλονται με την ηλεκτρονική αίτηση πιστοποίησης αναπηρίας	Το άρθρο 108 του ν. 4961/2022 έχει ως εξής: «Άρθρο 108 Προστασία προσωπικών δεδομένων 1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται Υπεύθυνος Επεξεργασίας, κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (L 119) (Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων - Γ.Κ.Π.Δ.), των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για τις υπηρεσίες αυθεντικοποίησης των ενδιαφερομένων. 2. Ο Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) ορίζονται ανεξάρτητοι Υπεύθυνοι Επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία στο πλαίσιο της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, για τη λειτουργία του συστήματος και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, όπως ορίζονται στο άρθρο 103 του παρόντος και στον ν. 4520/2018 (Α' 30). Το Υπουργείο Υγείας είναι από κοινού Υπεύθυνος Επεξεργασίας με τον e-Ε.Φ.Κ.Α. και τον Ο.Π.Ε.Κ.Α. ως προς τα προσωπικά δεδομένα που αντλούνται από τα πληροφοριακά συστήματα του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας (Α.Η.Φ.Υ.), του Συστήματος Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης (Σ.Η.Σ.) και τα Εθνικά Μητρώα Ασθενών, στα οποία το Υπουργείο Υγείας έχει ορισθεί Υπεύθυνος Επεξεργασίας και με τα οποία η Εθνική Πύλη Αναπηρίας διαλειτουργεί για την άντληση προσωπικών δεδομένων των φυσικών προσώπων κατά την εφαρμογή της παρούσας. Ο e-Ε.Φ.Κ.Α. και ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. διασφαλίζουν την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού

στο Υποσύστημα Ηλεκτρονικής Αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας είναι τα ακόλουθα: α) ταυτοποιητικά στοιχεία του αιτούντος και του νόμιμου εκπροσώπου του, εφόσον υπάρχει, β) βεβαίωση ασφαλιστικής ικανότητας του αιτούντος, γ) επάγγελμα του αιτούντος, δ) οικογενειακή κατάσταση του αιτούντος, ε) μορφωτικό επίπεδο του αιτούντος, στ) επιλογή για προχρονολόγηση της πάθησης, ζ) αρμόδια Τοπική Διεύθυνση ΚΕ.Π.Α., βάσει της διεύθυνσης κατοικίας του αιτούντος, και η) συγκατάθεση του αιτούντος και του νόμιμου εκπροσώπου του για τη συλλογή, την καταχώριση, την αποθήκευση, την επεξεργασία, τη χρήση και την υπηρεσιακή διαβίβαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ειδικών κατηγοριών, στις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την αξιολόγηση της αναπηρίας και μεταξύ των υπηρεσιών και των προσώπων στα οποία η διαβίβασή τους είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου των Υγειονομικών Επιτροπών. 3. Τα στοιχεία που υποβάλλονται με την ηλεκτρονική αίτηση πιστοποίησης αναπηρίας στο Υποσύστημα Ηλεκτρονικής Αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας δύνανται να συμπληρώνονται αυτόματα μέσω διαλειτουργικότητας από τα μητρώα με τα οποία διαλειτουργεί το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας ιδίως με το Μητρώο Πολιτών του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107), το Φορολογικό Μητρώο του άρθρου 10 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58) και άλλα μητρώα του δημόσιου τομέα, και να διασταυρώνονται με στοιχεία που τηρούνται στα μητρώα αυτά, εφόσον αυτό είναι εφικτό για τον σκοπό της πιστοποίησης της αναπηρίας του φυσικού προσώπου. 4. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος διατηρούνται για χρονικό	χαρακτήρα, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και ιδίως, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019 (Α' 137). Η επεξεργασία των δεδομένων γίνεται για τους εξής σκοπούς: α) την πιστοποίηση της αναπηρίας, και β) την τήρηση μητρώου με τα δεδομένα της αναπηρίας, ώστε οι δικαιούχοι να μπορούν να λαμβάνουν τις παροχές που σχετίζονται με αυτή. Τα προσωπικά δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία είναι αυτά που δηλώνει ο πολίτης στην αίτησή του, αυτά που δηλώνονται στον ιατρικό εισηγητικό φάκελο, αυτά που περιλαμβάνονται στην έκδοση Γνωμάτευσης Αναπηρίας και στη Γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας και αυτά που αντλούνται από τα συστήματα με τα οποία διαλειτουργεί η Εθνική Πύλη Αναπηρίας. 3. Το Υπουργείο Υγείας και ο e-Ε.Φ.Κ.Α. είναι από κοινού Υπεύθυνοι Επεξεργασίας για τα προσωπικά δεδομένα των ιατρών που αποτελούν το Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.). Τα στοιχεία των ιατρών του Ε.Σ.Ι. τηρούνται σε Μητρώο το οποίο τηρείται στον e-Ε.Φ.Κ.Α., ο οποίος το διαχειρίζεται για την πλήρωση των εκ του νόμου σκοπών του. 4. Από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας του Ψηφιακού Μητρώου ατόμων με αναπηρία είναι το Υπουργείο Υγείας και ο e-Ε.Φ.Κ.Α.».

διάστημα πέντε (5) ετών από τον θάνατο του φυσικού προσώπου.

5. Τα υποκείμενα της επεξεργασίας των δεδομένων έχουν τα δικαιώματα των άρθρων 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119).

6. Αποδέκτες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος είναι:

α) το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, για τους σκοπούς εποπτείας και ελέγχου της εφαρμογής του παρόντος νόμου αναφορικά με το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας.

β) Τα αρμόδια διοικητικά όργανα και οι διαπιστευμένοι χρήστες των ΚΕ.Π.Α., του e-Ε.Φ.Κ.Α..

γ) Οι ιατροί χρήστες του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας, τα αρμόδια διοικητικά όργανα και οι διαπιστευμένοι χρήστες της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε., αναφορικά με το Υποσύστημα Κατάρτισης Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.).

δ) Τα αρμόδια διοικητικά όργανα της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής του Στρατού, του Ναυτικού και της Αεροπορίας ως προς τα στοιχεία των δικών τους πιστοποιήσεων, καθώς και των λοιπών πιστοποιήσεων ατόμων τα οποία έχουν αιτηθεί την εξέτασή τους από τις υγειονομικές επιτροπές των κλάδων.

Τα όργανα της παρούσας παραγράφου έχουν πρόσβαση στα αναγκαία δεδομένα, κατόπιν αυθεντικοποίησης με κωδικούς δημόσιας διοίκησης, εφαρμογής δεύτερου παράγοντα αυθεντικοποίησης με αποστολή κωδικού μιας χρήσης (One Time Password - OTP), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 29810/ΕΞ

2020/23.10.2020 (Β' 4798) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας και υπό την προϋπόθεση εφαρμογής των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Γ.Κ.Π.Δ. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ιδίως τους μηχανισμούς καταγραφής και παρακολούθησης προσβάσεων, την κρυπτογράφηση δεδομένων, την ανωνυμοποίηση ή ψευδωνυμοποίηση, τον έλεγχο δικαιωμάτων πρόσβασης βάσει ρόλων και τις διαδικασίες ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος. Η πρόσβαση πραγματοποιείται με εξουσιοδότηση σύμφωνα με όσα ορίζονται στην υπ' αρ. 19821/ΕΞ 2023/20.4.2023 (Β' 2690) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Επικρατείας. 7. Επιλεγμένα στοιχεία της ατομικής καρτέλας του φυσικού προσώπου δύνανται να είναι διαθέσιμα σε αυτό μέσω των σχετικών υπηρεσιών της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Η πρόσβαση στα στοιχεία πραγματοποιείται κατόπιν αυθεντικοποίησης του φυσικού προσώπου, με τη χρήση των κωδικών διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184). 8. Οι δημόσιοι φορείς που χορηγούν παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες προς άτομα με αναπηρία, ως αποδέκτες δεδομένων κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 4 του Γ.Κ.Π.Δ., έχουν πρόσβαση μόνο στα δεδομένα των πιστοποιήσεων αναπηρίας που είναι απαραίτητα για τη χορήγηση παροχών ή κοινωνικών υπηρεσιών και ενημερώνουν ψηφιακά την Εθνική Πύλη Αναπηρίας σχετικά με τα συγκεκριμένα άτομα με αναπηρία στα οποία χορηγούνται παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και με το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγούνται. 9. Για σκοπούς ελέγχου και διασταύρωσης των στοιχείων, ο e-Ε.Φ.Κ.Α. και η Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. διαλειτουργούν με το Μητρώο Πολιτών, το Φορολογικό Μητρώο και το Μητρώο	

Προσωπικού Αριθμού που τηρεί η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και διασταυρώνουν με αυτά τα στοιχεία που δήλωσαν οι αιτούντες. Η πρόσβαση, η διαβίβαση και η επεξεργασία των στοιχείων πραγματοποιούνται αποκλειστικά από ειδικώς εξουσιοδοτημένους και διαπιστευμένους από τον Διοικητή του e-Ε.Φ.Κ.Α. υπαλλήλους των αρμόδιων υπηρεσιών του e-Ε.Φ.Κ.Α., κατόπιν εφαρμογής κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Γ.Κ.Π.Δ. Ο τρόπος, ο σκοπός και οι κατηγορίες δεδομένων που αποτελούν αντικείμενο της άντλησης ή κοινοποίησης ορίζονται ρητά, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 4 και τα άρθρα 6 και 9 του Γ.Κ.Π.Δ. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ιδίως τους μηχανισμούς καταγραφής και παρακολούθησης προσβάσεων, την κρυπτογράφηση δεδομένων, την ανωνυμοποίηση ή ψευδωνυμοποίηση, τον έλεγχο δικαιωμάτων πρόσβασης βάσει ρόλων και τις διαδικασίες ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας εξειδικεύονται θέματα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ιδίως ως προς τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, τις διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, τον τρόπο τήρησης και ενημέρωσης της ηλεκτρονικής εφαρμογής, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

Β. ΜΗΤΡΩΟ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ:

1. Στο σύστημα του Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία ορίζονται:

- α) ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο e-Ε.Φ.Κ.Α.,
- β) ως υποκείμενα της επεξεργασίας τα άτομα με αναπηρία,

γ) ως εκτελούσα την επεξεργασία, για λογαριασμό του e-Ε.Φ.Κ.Α., η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε.» (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.).

2. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται για τους εξής σκοπούς:

α) τη συγκέντρωση, την οργάνωση και τη διάθεση στα άτομα με αναπηρία, με δομημένο και ενιαίο τρόπο, της πληροφορίας που τα αφορά,

β) τη συγκέντρωση των στοιχείων των διαφορετικών πιστοποιήσεων αναπηρίας για τα άτομα που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας η οποία έχει εκδοθεί από το ΚΕ.Π.Α. ή την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Στρατού, του Ναυτικού και της Αεροπορίας,

γ) την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για τον τεκμηριωμένο σχεδιασμό δημόσιων πολιτικών στον τομέα της αναπηρίας και

δ) τη διενέργεια ελέγχων και διασταυρώσεων.

3. Για την επίτευξη των σκοπών της παρ. 2 υποβάλλονται σε επεξεργασία τα ακόλουθα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που περιλαμβάνονται στην ατομική καρτέλα κάθε ατόμου με αναπηρία εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία:

α) ταυτοποιητικά στοιχεία,

β) στοιχεία κατοικίας και επικοινωνίας,

γ) πλήρη στοιχεία των πιστοποιήσεων αναπηρίας του ατόμου με αναπηρία και ιδίως:

γα) το συνολικό ποσοστό αναπηρίας,

γβ) η διάρκεια της γνωμάτευσης αναπηρίας,

γγ) οι παθήσεις για τις οποίες διαθέτει πιστοποίηση αναπηρίας,

γδ) τα ποσοστά αναπηρίας των παθήσεων για τις οποίες διαθέτει πιστοποίηση αναπηρίας,

γε) οι κωδικοί ταξινόμησης των παθήσεων για τις οποίες διαθέτει πιστοποίηση αναπηρίας,

γστ) τα ειδικότερα ποσοστά ανά κατηγορία αναπηρίας, όπως το ποσοστό κινητικής αναπηρίας και το ποσοστό αναπηρίας όρασης, και

γζ) πρόσθετοι χαρακτηρισμοί που σχετίζονται με την αναπηρία, οι οποίοι συνδέονται με την κάλυψη των κριτηρίων αναπηρίας που απαιτούνται για τη χορήγηση παροχής, όπως η ανάγκη βοήθειας και συμπαράστασης ετέρου προσώπου και η ανάγκη συνοδού για τον σκοπό έκδοσης Κάρτας Αναπηρίας,

δ) στοιχεία σχετιζόμενα με την επαγγελματική και ασφαλιστική κατάστασή του,

ε) στοιχεία σχετικά με χορηγούμενες παροχές ή υπηρεσίες και

στ) στοιχεία εκπροσώπησης του ατόμου με αναπηρία.

Ο κατάλογος των πεδίων της ατομικής καρτέλας εμπλουτίζεται με πρόσθετα πεδία, βάσει των επιχειρησιακών αναγκών που προκύπτουν κατά τη λειτουργία του Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία, με ευθύνη του e-Ε.Φ.Κ.Α. Στο Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία τηρούνται όλες οι πιστοποιήσεις αναπηρίας των προσώπων που έχουν ενεργή πιστοποίηση.

4. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος διατηρούνται για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από τον θάνατο του φυσικού προσώπου.

5. Τα υποκείμενα της επεξεργασίας των δεδομένων έχουν τα δικαιώματα των άρθρων 12 έως 22 του Γ.Κ.Π.Δ.

6. Αποδέκτες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος είναι:

α) το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, για τους σκοπούς εποπτείας και ελέγχου του συστήματος του Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία,

β) τα αρμόδια διοικητικά όργανα και οι διαπιστευμένοι χρήστες του e-Ε.Φ.Κ.Α., του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε., της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και της Γενικής

Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίοι έχουν πρόσβαση στα αναγκαία δεδομένα κατόπιν αυθεντικοποίησης με κωδικούς δημόσιας διοίκησης, εφαρμογής δεύτερου παράγοντα αυθεντικοποίησης με αποστολή κωδικού μιας χρήσης (One Time Password - OTP) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 29810/ΕΞ 2020/23.10.2020 (Β' 4798) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας και υπό την προϋπόθεση εφαρμογής κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ιδίως τους μηχανισμούς καταγραφής και παρακολούθησης προσβάσεων, την κρυπτογράφηση δεδομένων, την ανωνυμοποίηση ή ψευδωνυμοποίηση, τον έλεγχο δικαιωμάτων πρόσβασης βάσει ρόλων και τις διαδικασίες ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος.

7. Επιλεγμένα στοιχεία της ατομικής καρτέλας του φυσικού προσώπου δύνανται να είναι διαθέσιμα σε αυτό μέσω των σχετικών υπηρεσιών της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Η πρόσβαση στα στοιχεία πραγματοποιείται κατόπιν αυθεντικοποίησης του φυσικού προσώπου, με τη χρήση των κωδικών διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020.

8. Οι δημόσιοι φορείς που χορηγούν παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες σε άτομα με αναπηρία, ως αποδέκτες δεδομένων κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 4 του Γ.Κ.Π.Δ., έχουν πρόσβαση μόνο στα δεδομένα των πιστοποιήσεων αναπηρίας που είναι απαραίτητα για τη χορήγηση των παροχών ή κοινωνικών υπηρεσιών και ενημερώνουν ψηφιακά την Εθνική Πύλη Αναπηρίας σχετικά με τα συγκεκριμένα άτομα με αναπηρία στα οποία χορηγούνται οι παροχές ή κοινωνικές

υπηρεσίες, καθώς και με το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγούνται. 9. Σε περίπτωση διαλειτουργικότητας με τα δημόσια μητρώα ή πληροφοριακά συστήματα: α) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), β) του Μητρώου Πολιτών, γ) των μητρώων του Εθνικού Συστήματος Πληρωμών Συντάξεων, δ) των πληροφοριακών συστημάτων της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε., ε) της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), στ) της Ελληνικής Αστυνομίας, ζ) των ΚΕ.Π.Α., και η) του e-Ε.Φ.Κ.Α., ο τρόπος, ο σκοπός και οι κατηγορίες δεδομένων που αποτελούν αντικείμενο της άντλησης ή κοινοποίησης ορίζονται ρητά, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 4 και τα άρθρα 6 και 9 του Γ.Κ.Π.Δ. 10. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης εξειδικεύονται θέματα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ιδίως: α) τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, β) οι διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, γ) τα ταυτοποιητικά στοιχεία των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο, το μητρώνυμο, η ημερομηνία γέννησης, το φύλο, η χώρα γέννησης, η υπηκοότητα, το είδος και τα στοιχεία του ταυτοποιητικού εγγράφου, ο αριθμός φορολογικού μητρώου και ο Α.Μ.Κ.Α., δ) τα στοιχεία πιστοποίησης της αναπηρίας, ιδίως το συνολικό ποσοστό αναπηρίας, η διάρκεια της γνωμάτευσης αναπηρίας, οι πιστοποιημένες παθήσεις, τα ποσοστά αναπηρίας που αποδίδονται σε αυτές και οι κωδικοί ταξινόμησής τους, ε) τα στοιχεία εκπροσώπησης των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως η ιδιότητα του δικαστικού συμπαραστάτη, του επιτρόπου ή του αναδόχου,	

στ) ο τρόπος τήρησης και ενημέρωσης της ηλεκτρονικής εφαρμογής,

ζ) ο τρόπος και οι προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα και

η) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019.

Γ. ΜΗΤΡΩΟ ΠΑΡΟΧΩΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ:

1. Στο σύστημα του Μητρώου Παροχών Αναπηρίας ορίζονται:

α) ως υπεύθυνος επεξεργασίας, ο Ο.Π.Ε.Κ.Α.,

β) ως υποκείμενα της επεξεργασίας τα άτομα με αναπηρία,

γ) ως εκτελούσα την επεξεργασία, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.

2. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται για τους εξής σκοπούς:

α) τη συγκέντρωση, την οργάνωση και τη διάθεση στα άτομα με αναπηρία, με δομημένο και ενιαίο τρόπο, της πληροφορίας που τα αφορά,

β) την καταγραφή των διευκολύνσεων, των ωφελημάτων και των παροχών που δικαιούνται τα άτομα με αναπηρία, καθώς και των ειδικότερων προϋποθέσεων για τη λήψη τους,

γ) την τήρηση στοιχείων ανά φυσικό πρόσωπο για κάθε διευκόλυνση, ωφέλημα και παροχή,

δ) την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για τον τεκμηριωμένο σχεδιασμό δημόσιων πολιτικών στον τομέα της αναπηρίας και

ε) τη διενέργεια ελέγχων και διασταυρώσεων.

3. Για την επίτευξη των σκοπών αυτών υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο τα απολύτως απαραίτητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπονται στο άρθρο 107, περιλαμβάνονται στην ατομική καρτέλα κάθε φυσικού προσώπου και αντλούνται απευθείας από το Μητρώο Πολιτών, το Φορολογικό Μητρώο και άλλα μητρώα του δημόσιου τομέα

ή διασταυρώνονται με στοιχεία που τηρούνται στα μητρώα αυτά.

4. Για τον σκοπό ελέγχου και διασταύρωσης των στοιχείων που δηλώνονται από τους αιτούντες, το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας διαλειτουργεί με άλλα μητρώα ή πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα και αντλεί από αυτά τα σχετικά στοιχεία, ιδίως από:

α) το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, και

β) την Α.Α.Δ.Ε.

5. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος διατηρούνται για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από τον θάνατο του φυσικού προσώπου.

6. Τα υποκείμενα της επεξεργασίας των δεδομένων έχουν τα δικαιώματα των άρθρων 12 έως 22 του Γ.Κ.Π.Δ.

7. Αποδέκτες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος είναι:

α) το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, για τους σκοπούς εποπτείας και ελέγχου της εφαρμογής του παρόντος νόμου,

β) τα αρμόδια διοικητικά όργανα και οι διαπιστευμένοι χρήστες του e-Ε.Φ.Κ.Α., του Ο.Π.Ε.Κ.Α., της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που έχουν πρόσβαση στα αναγκαία δεδομένα, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους, κατόπιν αυθεντικοποίησης με κωδικούς δημόσιας διοίκησης, εφαρμογής δεύτερου παράγοντα αυθεντικοποίησης με αποστολή κωδικού μιας χρήσης (One Time Password - OTP) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 29810/ΕΞ 2020/23.10.2020 (Β' 4798) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας και υπό

την προϋπόθεση εφαρμογής κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Γ.Κ.Π.Δ. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ιδίως τους μηχανισμούς καταγραφής και παρακολούθησης προσβάσεων, την κρυπτογράφηση δεδομένων, την ανωνυμοποίηση ή ψευδωνυμοποίηση, τον έλεγχο δικαιωμάτων πρόσβασης βάσει ρόλων και τις διαδικασίες ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος.

8. Τα άτομα με αναπηρία και το γενικό κοινό έχουν πρόσβαση αποκλειστικά στα στοιχεία που αναρτώνται στον ιστότοπο του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και δεν συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

9. Επιλεγμένα στοιχεία της ατομικής καρτέλας του φυσικού προσώπου δύνανται να είναι διαθέσιμα προς αυτό, μέσω των σχετικών υπηρεσιών της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Η πρόσβαση στα στοιχεία πραγματοποιείται κατόπιν αυθεντικοποίησης του φυσικού προσώπου με τη χρήση των κωδικών διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020.

10. Οι δημόσιοι φορείς που χορηγούν παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες σε άτομα με αναπηρία, ως αποδέκτες δεδομένων κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 4 του Γ.Κ.Π.Δ., έχουν πρόσβαση μόνο στα δεδομένα των πιστοποιήσεων αναπηρίας που είναι απαραίτητα για τη χορήγηση των παροχών ή κοινωνικών υπηρεσιών και ενημερώνουν ψηφιακά την Εθνική Πύλη Αναπηρίας σχετικά με τα συγκεκριμένα άτομα με αναπηρία στα οποία χορηγούνται παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και με το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγούνται.

11. Για τους σκοπούς διασταυρωτικών ελέγχων και συλλογής στατιστικών στοιχείων για την άσκηση δημόσιων πολιτικών, το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας διαλειτουργεί με το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, τα

πληροφοριακά συστήματα του Ο.Π.Ε.Κ.Α. και του e-Ε.Φ.Κ.Α. για τη χορήγηση επιδομάτων, το Μητρώο Πολιτών και το Φορολογικό Μητρώο.

12. Με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας εξειδικεύονται θέματα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ιδίως ως προς τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, τις διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, τον τρόπο τήρησης και ενημέρωσης της ηλεκτρονικής εφαρμογής, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα, και ορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019.

Δ. ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΡΤΑΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

1. Για την έκδοση της Κάρτας Αναπηρίας αντλούνται από τα υποσυστήματα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τα ακόλουθα δεδομένα:

- α) όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο, ημερομηνία γέννησης, Α.Φ.Μ., Α.Μ.Κ.Α.,
- β) φωτογραφία προσώπου, η οποία αντλείται από την ψηφιακή υπηρεσία MyPhoto και, ελλείψει αυτής, από το Μητρώο Ταυτοτήτων της Ελληνικής Αστυνομίας,
- γ) δεδομένα αναπηρίας, μέσω του Ψηφιακού Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία,
- δ) στοιχεία των δικαιούχων του πληροφοριακού συστήματος της παρ. 17 του άρθρου δεύτερου του ν. 4388/2016 (Α' 93) και
- ε) κάθε άλλο δεδομένο που απαιτείται για να χρησιμοποιείται η Κάρτα Αναπηρίας για την άσκηση αναγνωρισμένων δικαιωμάτων του κατόχου της.

2. Τα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου αντλούνται από το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής

Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ή απευθείας από το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και χρησιμοποιούνται μόνο για: α) τη διανομή της Κάρτας Αναπηρίας, β) την ενημέρωσή του για τη λήξη της Κάρτας Αναπηρίας, γ) την προσθήκη παροχών σε αυτή και δ) την οίκοθεν έκδοση Κάρτας Αναπηρίας. 3. Για τον σκοπό ελέγχου και διασταύρωσης των στοιχείων που δηλώνουν οι αιτούντες, το υποσύστημα διαλειτουργεί με άλλα δημόσια μητρώα ή πληροφοριακά συστήματα, ιδίως με τα ακόλουθα: α) το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, β) το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, γ) τα μητρώα ή συστήματα της Α.Α.Δ.Ε., και δ) το Μητρώο Προσωπικού Αριθμού που τηρεί η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ο τρόπος, ο σκοπός και οι κατηγορίες δεδομένων που αποτελούν αντικείμενο της άντλησης ή κοινοποίησης ορίζονται ρητά, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 4 και τα άρθρα 6 και 9 του Γ.Κ.Π.Δ. Η πρόσβαση, η διαβίβαση και η επεξεργασία των ανωτέρω δεδομένων πραγματοποιούνται αποκλειστικά από ειδικώς εξουσιοδοτημένους από τον Διοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α. υπαλλήλους των αρμόδιων υπηρεσιών του Ο.Π.Ε.Κ.Α., κατόπιν εφαρμογής κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Γ.Κ.Π.Δ. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ιδίως τους μηχανισμούς καταγραφής και παρακολούθησης προσβάσεων, την κρυπτογράφηση δεδομένων, την ανωνυμοποίηση ή ψευδωνυμοποίηση, τον έλεγχο δικαιωμάτων πρόσβασης βάσει ρόλων και τις διαδικασίες ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος.».	
Άρθρο 37 Εθνική Πύλη Αναπηρίας - Εξουσιοδοτικές διατάξεις – Τροποποίηση άρθρου 109 ν. 4961/2022	Το άρθρο 109 του ν. 4961/2022 έχει ως εξής: «Άρθρο 109 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Στο άρθρο 109 του ν. 4961/2022 (Α' 146), περί των εξουσιοδοτικών διατάξεων του Μέρους Δ' του νόμου αυτού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, αα) οι λέξεις «των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας», αβ) οι λέξεις «, οι τεχνικές λεπτομέρειες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα», αγ) οι λέξεις «και 107» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, 107 και 107Α», β) στην περ. β) του τρίτου εδαφίου της παρ. 1, βα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «τα στοιχεία των πιστοποιήσεων αναπηρίας που τηρούνται, και η τήρηση ειδικότερων μητρώων ανά τύπο αναπηρίας ή πάθησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η τήρηση ειδικότερων μητρώων ανά τύπο αναπηρίας ή πάθησης και οι όροι παροχής δεδομένων σε τρίτους», ββ) το δεύτερο εδάφιο καταργείται, γ) η περ. γ) αντικαθίσταται, δ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 1, προστίθεται περ. γα), ε) στην περ. δ) του τρίτου εδαφίου της παρ. 1, εα) μετά από τις λέξεις «και η διαδικασία χορήγησής τους», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και η διάρκεια ισχύος τους», εβ) μετά από τις λέξεις «και το υλικό των πλαστικών καρτών», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και οι σημάνσεις που φέρουν», στ) προστίθεται παρ. 7, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 109 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 109

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται τα δικαιώματα πρόσβασης και καταχώρισης στοιχείων στην Εθνική Πύλη Αναπηρίας, οι εκτελούντες την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που περιλαμβάνονται σε αυτή και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για τη δημιουργία και λειτουργία της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, την

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται τα δικαιώματα πρόσβασης και καταχώρισης στοιχείων στην Εθνική Πύλη Αναπηρίας, οι εκτελούντες την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που περιλαμβάνονται σε αυτή, οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη δημιουργία και λειτουργία της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, την ανάπτυξη των απαραίτητων διαλειτουργικότητων με άλλα πληροφοριακά συστήματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 103, 105, 106 και 107. Με την ίδια ή όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα ζητήματα του πρώτου εδαφίου για τα ειδικότερα συστήματα και τα επιμέρους υποσυστήματα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Ειδικότερα ως προς τα επιμέρους συστήματα, με την απόφαση ρυθμίζονται ιδίως:

α) Ως προς το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, τα ζητήματα σχετικά με την υποβολή αιτημάτων, τον προσδιορισμό και την ειδοποίηση των ιατρών που συμπληρώνουν τον ψηφιακό Ιατρικό Εισηγητικό Φάκελο και τη σύνταξη και οριστικοποίηση του φακέλου αυτού, τον προγραμματισμό και τις συνεδριάσεις των υγειονομικών επιτροπών, την έκδοση και κοινοποίηση Γνωμάτευσης Αναπηρίας (Γ.Α.) και Γνωστοποίησης Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας (Γ.Α.Π.Α.), τις διαδικασίες ενημέρωσης του πολίτη και την ανάπτυξη των απαραίτητων διαλειτουργικότητων.

βλ. την υπ' αριθμ. 10202/23 (ΦΕΚ 447 Β/1-2-2023) κ.υ.α : Εθνική Πύλη Αναπηρίας και Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας..

β) Ως προς το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, τα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις εγγραφής και οι απαιτούμενες προς τούτο ενέργειες των ενδιαφερομένων και των αρμόδιων υπηρεσιών, τα τηρούμενα στοιχεία ταυτοποίησης, αναπηρίας και παροχών, σύμφωνα με την

ανάπτυξη των απαραίτητων διαλειτουργικοτήτων με άλλα πληροφοριακά συστήματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 103, 105, 106, 107 και 107Α. Με την ίδια ή όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα ζητήματα του πρώτου εδαφίου για τα ειδικότερα συστήματα και τα επιμέρους υποσυστήματα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Ειδικότερα ως προς τα επιμέρους συστήματα, με την απόφαση ρυθμίζονται ιδίως: α) Ως προς το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, τα ζητήματα σχετικά με την υποβολή αιτημάτων, τον προσδιορισμό και την ειδοποίηση των ιατρών που συμπληρώνουν τον ψηφιακό Ιατρικό Εισηγητικό Φάκελο και τη σύνταξη και οριστικοποίηση του φακέλου αυτού, τον προγραμματισμό και τις συνεδριάσεις των υγειονομικών επιτροπών, την έκδοση και κοινοποίηση Γνωμάτευσης Αναπηρίας (Γ.Α.) και Γνωστοποίησης Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας (Γ.Α.Π.Α.), τις διαδικασίες ενημέρωσης του πολίτη και την ανάπτυξη των απαραίτητων διαλειτουργικοτήτων. β) Ως προς το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, τα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις εγγραφής και οι απαιτούμενες προς τούτο ενέργειες των ενδιαφερομένων και των αρμόδιων υπηρεσιών, τα τηρούμενα στοιχεία ταυτοποίησης, αναπηρίας και παροχών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, στις ατομικές καρτέλες κάθε εγγεγραμμένου, όπως και των δικαστικών συμπαραστατών και νομίμων εκπροσώπων αυτών, η πηγή των στοιχείων αυτών, η τήρηση ειδικότερων μητρώων ανά τύπο αναπηρίας ή πάθησης και οι όροι παροχής δεδομένων σε τρίτους. γ) Ως προς το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, ο τρόπος ενσωμάτωσης δεδομένων από τους δημόσιους φορείς που απονέμουν ή χορηγούν επιδόματα, βοηθήματα και ωφελήματα προς τα άτομα με αναπηρία και ο τρόπος της αποτύπωσης των επιδομάτων, βοηθημάτων και ωφελημάτων που δικαιούνται τα άτομα με	κείμενη νομοθεσία, στις ατομικές καρτέλες κάθε εγγεγραμμένου, όπως και των δικαστικών συμπαραστατών και νομίμων εκπροσώπων αυτών, η πηγή των στοιχείων αυτών, τα στοιχεία των πιστοποιήσεων αναπηρίας που τηρούνται, και η τήρηση ειδικότερων μητρώων ανά τύπο αναπηρίας ή πάθησης. Με την ίδια ή όμοια απόφαση ορίζεται ο τρόπος αξιοποίησης των κρίσεων των φορέων του άρθρου 4 του ν. 3699/2008 (Α' 199). γ) Ως προς το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, ο τρόπος ενσωμάτωσης δεδομένων από τους δημόσιους φορείς που απονέμουν ή χορηγούν επιδόματα και βοηθήματα προς τα άτομα με αναπηρία και ο τρόπος της αποτύπωσης των επιδομάτων, βοηθημάτων και ωφελημάτων που δικαιούνται τα άτομα με αναπηρία και οι προϋποθέσεις για τη λήψη τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. δ) Ως προς το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας και την Κάρτα Αναπηρίας, οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησής της, η μορφή, οι διαστάσεις και το υλικό των πλαστικών καρτών, οι τρόποι ταυτοποίησης του κατόχου τους και πιστοποίησης της αυθεντικότητάς τους, οι παροχές που συνδέονται με την Κάρτα Αναπηρίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η αντιστοίχιση των δεδομένων που τηρούνται στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας ανά παροχή, ζητήματα που αφορούν στην έκδοση και διάθεση καρτών, καθώς και οι προδιαγραφές της ηλεκτρονικής εφαρμογής που χορηγείται στους δικαιούχους της Κάρτας Αναπηρίας μαζί με αυτήν. 2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), μετά από εισήγηση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.). Με τον Κανονισμό Λειτουργίας ρυθμίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες υποβολής και εξέτασης αιτημάτων πιστοποίησης αναπηρίας, αιτήσεων

αναπηρία, καθώς και των προϋποθέσεων χορήγησής τους, τα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία καταχώρισης, τήρησης, ενημέρωσης και επικαιροποίησης του Μητρώου και της ατομικής καρτέλας των δικαιούχων, οι απαιτούμενες προς τούτο ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών και, εφόσον απαιτείται, των δικαιούχων, οι υποχρεώσεις των φορέων χορήγησης παροχών ως προς τη διαβίβαση και επικαιροποίηση των στοιχείων, οι διαδικασίες και οι όροι διαλειτουργικότητας με τα πληροφοριακά συστήματα των φορέων χορήγησης παροχών, το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και τα λοιπά συστήματα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, οι διαδικασίες ελέγχου, επαλήθευσης, διόρθωσης και παρακολούθησης των μεταβολών των τηρούμενων στοιχείων, τα τηρούμενα στοιχεία ταυτοποίησης πέραν εκείνων που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 107, η χρονική διάρκεια χορήγησης κάθε παροχής, η διαδικασία ενημέρωσης του Μητρώου σε περίπτωση χορήγησης, μεταβολής, αναστολής, λήξης ή διακοπής παροχής, η τήρηση ιστορικού μεταβολών, οι διαδικασίες παροχής εξατομικευμένης πληροφόρησης προς τους δικαιούχους σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 107, καθώς και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό, οργανωτικό και λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 107.

γα) Ως προς το Μητρώο Δομών Αναπηρίας, οι τύποι δομών που περιλαμβάνονται, τα δεδομένα που τηρούνται ανά τύπο δομής και ο τρόπος ενσωμάτωσης των δεδομένων από τα εποπτεύοντα Υπουργεία.

δ) Ως προς το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας και την Κάρτα Αναπηρίας, οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησής της, καθώς και η διάρκεια ισχύος της, η μορφή, οι διαστάσεις και το υλικό των πλαστικών καρτών, καθώς και οι σημάνσεις που φέρουν, οι τρόποι ταυτοποίησης του κατόχου τους και πιστοποίησης της αυθεντικότητάς τους, οι παροχές που συνδέονται με την Κάρτα Αναπηρίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

αναθεώρησης και ανανέωσης της Γ.Α.Π.Α. ή έκδοσης νέας, προκειμένου να πιστοποιηθεί νέα πάθηση ή επιδείνωση της ήδη πιστοποιηθείσας πάθησης, οι προθεσμίες προς ενέργεια για τους αιτούντες και το ΚΕ.Π.Α. και οι συνέπειες παράβασης αυτών, οι λεπτομέρειες συγκρότησης των υγειονομικών επιτροπών και των λοιπών οργάνων που συμμετέχουν στη διαδικασία πιστοποίησης αναπηρίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας καθορίζονται:

α) τα προσόντα και οι ειδικότητες των ιατρών που εντάσσονται στο Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.),

β) η διαδικασία εγγραφής ιατρών στο Μητρώο του Ε.Σ.Ι.,

γ) η εξειδίκευση των κριτηρίων και η διαδικασία αξιολόγησης των ιατρών του Ε.Σ.Ι.,

δ) τα στοιχεία του Μητρώου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία του και τις εγγραφές του,

ε) ο τρόπος συγκρότησης και λειτουργίας της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τον έλεγχο των γνωματεύσεων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. από αυτή,

στ) οι όροι και η διαδικασία αναστολής καθηκόντων, καθώς και οι όροι και η διαδικασία διαγραφής ιατρού από το Ε.Σ.Ι. και επανένταξης σε αυτό, και

ζ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 104.

4. Με απόφαση του Διοικητή του e-Ε.Φ.Κ.Α. καθορίζονται:

α) η ύλη, το πρόγραμμα, η διάρκεια και η διαδικασία της ειδικής εκπαίδευσης των ιατρών που είναι υποψήφιοι προς ένταξη στο Ε.Σ.Ι., καθώς και τα κριτήρια επιτυχούς ολοκλήρωσής της,

η αντιστοίχιση των δεδομένων που τηρούνται στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας ανά παροχή, ζητήματα που αφορούν στην έκδοση και διάθεση καρτών, καθώς και οι προδιαγραφές της ηλεκτρονικής εφαρμογής που χορηγείται στους δικαιούχους της Κάρτας Αναπηρίας μαζί με αυτήν. 2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), μετά από εισήγηση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.). Με τον Κανονισμό Λειτουργίας ρυθμίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες υποβολής και εξέτασης αιτημάτων πιστοποίησης αναπηρίας, αιτήσεων αναθεώρησης και ανανέωσης της Γ.Α.Π.Α. ή έκδοσης νέας, προκειμένου να πιστοποιηθεί νέα πάθηση ή επιδείνωση της ήδη πιστοποιηθείσας πάθησης, οι προθεσμίες προς ενέργεια για τους αιτούντες και το ΚΕ.Π.Α. και οι συνέπειες παράβασης αυτών, οι λεπτομέρειες συγκρότησης των υγειονομικών επιτροπών και των λοιπών οργάνων που συμμετέχουν στη διαδικασία πιστοποίησης αναπηρίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας καθορίζονται: α) τα προσόντα και οι ειδικότητες των ιατρών που εντάσσονται στο Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.), β) η διαδικασία εγγραφής ιατρών στο Μητρώο του Ε.Σ.Ι., γ) η εξειδίκευση των κριτηρίων και η διαδικασία αξιολόγησης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., δ) τα στοιχεία του Μητρώου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία του και τις εγγραφές του, ε) ο τρόπος συγκρότησης και λειτουργίας της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τον έλεγχο των	β) η ύλη, το πρόγραμμα, η διάρκεια και η διαδικασία της επανεκπαίδευσης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., και γ) τα σημεία λειτουργίας των γραμματειών του ΚΕ.Π.Α. και τα σημεία διενέργειας συνεδριάσεων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α.. 5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., των γραμματέων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. και των ιατρών και των γραμματέων της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος καταβολής της αποζημίωσης αυτής και ο τρόπος αποτύπωσής της στα βιβλία των ιδιωτών ιατρών του Ε.Σ.Ι.. 6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας εκδίδεται Κώδικας Δεοντολογίας των Ιατρών του Ε.Σ.Ι., ο οποίος καθορίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των ιατρών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως μελών των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α..».

γνωματεύσεων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. από αυτή,

στ) οι όροι και η διαδικασία αναστολής καθηκόντων, καθώς και οι όροι και η διαδικασία διαγραφής ιατρού από το Ε.Σ.Ι. και επανένταξης σε αυτό, και

ζ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 104.

4. Με απόφαση του Διοικητή του e-Ε.Φ.Κ.Α. καθορίζονται:

α) η ύλη, το πρόγραμμα, η διάρκεια και η διαδικασία της ειδικής εκπαίδευσης των ιατρών που είναι υποψήφιοι προς ένταξη στο Ε.Σ.Ι., καθώς και τα κριτήρια επιτυχούς ολοκλήρωσής της,

β) η ύλη, το πρόγραμμα, η διάρκεια και η διαδικασία της επανεκπαίδευσης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., και

γ) τα σημεία λειτουργίας των γραμματειών του ΚΕ.Π.Α. και τα σημεία διενέργειας συνεδριάσεων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., των γραμματέων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. και των ιατρών και των γραμματέων της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος καταβολής της αποζημίωσης αυτής και ο τρόπος αποτύπωσής της στα βιβλία των ιδιωτών ιατρών του Ε.Σ.Ι.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας εκδίδεται Κώδικας Δεοντολογίας των Ιατρών του Ε.Σ.Ι., ο οποίος καθορίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των ιατρών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως μελών των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α.

7. Με απόφαση του Διοικητή του Ο.Π.Ε.Κ.Α., η οποία εκδίδεται κατόπιν αίτησης ιδιώτη παρόχου ωφελημάτων προς άτομα με αναπηρία που έχει καταχωρισθεί στο Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, το υποσύστημα της Κάρτας

Αναπηρίας δύναται να διαλειτουργεί με το πληροφοριακό σύστημα του ιδιώτη, προς επιβεβαίωση της εγκυρότητας και των στοιχείων της Κάρτας Αναπηρίας, εφόσον ο κάτοχος της Κάρτας Αναπηρίας παρέχει ρητή συγκατάθεση για αυτό.».	
Άρθρο 40 Σκοποί του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4520/2018 Στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4520/2018 (Α' 30), περί των σκοπών του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), μετά από τις λέξεις «για την οικονομική», προστίθενται οι λέξεις «και κοινωνική», β) στην περ. β), οι λέξεις «που αφορούν προνοιακές πολιτικές του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κοινωνικής πολιτικής χρηματοδοτούμενων από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους», και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σκοπός του Ο.Π.Ε.Κ.Α. είναι: α) η χορήγηση χρηματοδοτούμενων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό προνοιακών παροχών, επιδομάτων, οικονομικών ενισχύσεων, κοινωνικών υπηρεσιών, για την οικονομική και κοινωνική στήριξη και κοινωνική ένταξη οικογενειών και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, β) η υλοποίηση, εκτέλεση και διαχείριση προγραμμάτων, δράσεων και ενεργειών που αφορούν προνοιακές πολιτικές του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. γ) η χορήγηση παροχών και υπηρεσιών, κοινωνικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας (ΛΑΕ) του ν. 3050/2002 (Α' 214).».	Η παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4520/2018 έχει ως εξής: «Άρθρο 2 Σκοπός 1. Στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σκοπός του ΟΠΕΚΑ είναι: α) Η χορήγηση χρηματοδοτούμενων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό προνοιακών παροχών, επιδομάτων, οικονομικών ενισχύσεων, κοινωνικών υπηρεσιών, για την οικονομική στήριξη και κοινωνική ένταξη οικογενειών και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, β) Η υλοποίηση, εκτέλεση και διαχείριση προγραμμάτων, δράσεων και ενεργειών που αφορούν προνοιακές πολιτικές του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. γ) Η χορήγηση παροχών και υπηρεσιών, κοινωνικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας (ΛΑΕ) του ν. 3050/2002 (Α' 214). 2. Για την υλοποίηση του σκοπού της παραγράφου 1: α) Συνιστάται στον ΟΠΕΚΑ Λογαριασμός Προνοιακών Παροχών και Κοινωνικών Υπηρεσιών, με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, και β) διατηρείται ο ΛΑΕ του ν. 3050/2002, με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια.»

Άρθρο 41 Πόροι του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 3 ν. 4520/2018 Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4520/2018 (Α' 30), περί των πόρων του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προστίθεται περ. στ), και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Πόροι του Ο.Π.Ε.Κ.Α. είναι: α) η επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό για την κάλυψη των παροχών του Λογαριασμού Προνοιακών Παροχών και Κοινωνικών Υπηρεσιών, β) η επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό για την προώθηση και διαχείριση προνοιακών πολιτικών της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, γ) η επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό για την κάλυψη των πάσης φύσης εξόδων λειτουργίας, όπως αποδοχών, λοιπών αμοιβών και αποζημιώσεων προσωπικού, προμηθειών, του Λογαριασμού Προνοιακών Παροχών και Κοινωνικών Υπηρεσιών, δ) οι πρόσοδοι περιουσίας, η απόδοση των κεφαλαίων και των αποθεματικών, ε) τα έσοδα από την οικονομική συμμετοχή των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3050/2002 (Α' 214), στ) ενωσιακοί και εθνικοί πόροι για την υλοποίηση, εκτέλεση και διαχείριση προγραμμάτων, δράσεων και ενεργειών κοινωνικής πολιτικής.».	Η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4520/2018 έχει ως εξής: «1. 1. Πόροι του ΟΠΕΚΑ είναι: α) Η επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την κάλυψη των παροχών του Λογαριασμού Προ-νοιακών Παροχών και Κοινωνικών Υπηρεσιών, β) η επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την προώθηση και διαχείριση προνοιακών πολιτικών της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης, γ) η επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την κάλυψη των πάσης φύσης εξόδων λειτουργίας, όπως αποδοχών, λοιπών αμοιβών και αποζημιώσεων προσωπικού, προμηθειών, του Λογαριασμού Προνοια-κών Παροχών και Κοινωνικών Υπηρεσιών, δ) οι πρόσοδοι περιουσίας, η απόδοση των κεφαλαίων και των αποθεματικών, ε) τα έσοδα από την οικονομική συμμετοχή των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3050/ 2002.»
Άρθρο 42 Παροχές και υπηρεσίες Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 4520/2018 1. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4520/2018 (Α' 30), περί παροχών και υπηρεσιών του	Η παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4520/2018 έχει ως εξής: «1. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. χορηγεί και διαχειρίζεται τα εξής: α) το επίδομα παιδιού του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5),

Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην αρχή του υφιστάμενου εδαφίου, αα) οι λέξεις «χορηγεί και διαχειρίζεται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «χορηγεί, διαχειρίζεται και ανά περίπτωση υλοποιεί», αβ) η περ. ζ) αντικαθίσταται, αγ) στην περ. ι), μετά από τις λέξεις «μέχρι σήμερα,», προστίθενται οι λέξεις «πλην του επιδόματος αναπηρίας της περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 5265/2026 (Α' 3), το οποίο εξακολουθεί να καταβάλλεται σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς,», β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. χορηγεί, διαχειρίζεται και ανά περίπτωση υλοποιεί τα εξής: α) το επίδομα παιδιού του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5), β) το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε ανασφάλιστους υπερήλικες του άρθρου 93 του ν. 4387/2016, γ) την παροχή στους ανασφάλιστους υπερήλικες, τη χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας και τα έξοδα κηδείας σε περίπτωση θανάτου των ανωτέρω προσώπων, σύμφωνα με τον ν. 1296/1982 (Α' 128), τον ν. 4093/2012 (Α' 222), την παρ. 7 του άρθρου 93 του ν. 4387/2016 και το άρθρο 49 παράγραφος 7 του παρόντος, δ) τις παροχές και υπηρεσίες του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας, σύμφωνα με τον ν. 3050/2002, ε) τις ακόλουθες προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία: αα) επίδομα κίνησης σε παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους [(ν.δ. 57/1973 (Α' 149), ν. 162/1973 (Α' 227), άρθρο 22 του ν. 2646/1998 (Α' 36), άρθρο 4 του ν. 2345/1995 (Α' 213)], ββ) διατροφικό επίδομα σε νεφροπαθείς, μεταμοσχευμένους πνευμόνων και μυελού των οστών, καθώς και σε αλλοδαπούς και ομογενείς νεφροπαθείς, μεταμοσχευμένους καρδιάς,	β) το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε ανασφάλιστους υπερήλικες του άρθρου 93 του ν. 4387/2016, γ) την παροχή στους ανασφάλιστους υπερήλικες, τη χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας και τα έξοδα κηδείας σε περίπτωση θανάτου των ανωτέρω προσώπων, σύμφωνα με τον ν. 1296/1982 (Α' 128), τον ν. 4093/2012 (Α' 222), την παρ. 7 του άρθρου 93 του ν. 4387/2016 και το άρθρο 49 παράγραφος 7 του παρόντος, δ) τις παροχές και υπηρεσίες του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας, σύμφωνα με τον ν. 3050/2002, ε) τις ακόλουθες προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία: αα) επίδομα κίνησης σε παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους [(ν.δ. 57/1973 (Α' 149), ν. 162/1973 (Α' 227), άρθρο 22 του ν. 2646/1998 (Α' 36), άρθρο 4 του ν. 2345/1995 (Α' 213)], ββ) διατροφικό επίδομα σε νεφροπαθείς, μεταμοσχευμένους πνευμόνων και μυελού των οστών, καθώς και σε αλλοδαπούς και ομογενείς νεφροπαθείς, μεταμοσχευμένους καρδιάς, ήπατος, [(α.ν. 421/1937 (Α' 2), άρθρο 22 του ν. 2646/1998)], γγ) οικονομική ενίσχυση ατόμων με βαριά αναπηρία (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998), δδ) οικονομική ενίσχυση ατόμων με βαριά νοητική υστέρηση (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998), εε) οικονομική ενίσχυση παραπληγικών τετραπληγικών και ακρωτηριασμένων ανασφάλιστων και ασφαλισμένων του Δημοσίου [(ν. 162/1973, άρθρο 3 του ν. 1284/1982, άρθρο 22 του ν. 2646/1998, κοινή απόφαση 115750/3006/10.9.1981 των Υπουργών Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών (Β' 572)], στστ) ενίσχυση ατόμων με συγγενή αιμολυτική αναιμία (μεσογειακή δρεπανοκυτταρική μικροδρεπανοκυτταρική κ.λπ.) ή συγγενή

ήπατος, [(α.ν. 421/1937 (Α' 2), άρθρο 22 του ν. 2646/1998)], γγ) οικονομική ενίσχυση ατόμων με βαριά αναπηρία (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998), δδ) οικονομική ενίσχυση ατόμων με βαριά νοητική υστέρηση (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998), εε) οικονομική ενίσχυση παραπληγικών τετραπληγικών και ακρωτηριασμένων ανασφάλιστων και ασφαλισμένων του Δημοσίου [(ν. 162/1973, άρθρο 3 του ν. 1284/1982, άρθρο 22 του ν. 2646/1998, κοινή απόφαση 115750/3006/10.9.1981 των Υπουργών Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών (Β' 572)], στστ) ενίσχυση ατόμων με συγγενή αιμολυτική αναιμία (μεσογειακή δρεπανοκυτταρική μικροδρεπανοκυτταρική κ.λπ.) ή συγγενή αιμορραγική διάθεση (αιμορροφυλία κ.λπ.), Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας (AIDS) (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998), ζζ) οικονομική ενίσχυση κωφών και βαρήκων ατόμων (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998), ηη) οικονομική ενίσχυση ατόμων με αναπηρία όρασης [άρθρα 1 και 2 του ν. 1904/1951 (Α' 212), ν.δ. 57/1973, ν.δ. 162/1973, ν. 958/1979 (Α' 191), άρθρο 22 του ν. 2646/1998, άρθρο 8 του ν. 4331/2015 (Α' 69)], θθ) οικονομική ενίσχυση ατόμων με εγκεφαλική παράλυση (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998), ιι) εισοδηματική ενίσχυση ασθενών και αποθεραπευμένων χανσενικών και μελών των οικογενειών τους [ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 7 του ν. 1137/1981 (Α' 60), άρθρο 22 του ν. 2646/1998], στ) προνοιακές παροχές, οικονομικές και εισοδηματικές ενισχύσεις και κοινωνικές υπηρεσίες για την οικονομική στήριξη ενίσχυση ειδικών και ευπαθών ομάδων, ιδίως:	αιμορραγική διάθεση (αιμορροφυλία κ.λπ.), Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας (AIDS) (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998), ζζ) οικονομική ενίσχυση κωφών και βαρήκων ατόμων (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998), ηη) οικονομική ενίσχυση ατόμων με αναπηρία όρασης [άρθρα 1 και 2 του ν. 1904/1951 (Α' 212), ν.δ. 57/1973, ν.δ. 162/1973, ν. 958/1979 (Α' 191), άρθρο 22 του ν. 2646/1998, άρθρο 8 του ν. 4331/2015 (Α' 69)], θθ) οικονομική ενίσχυση ατόμων με εγκεφαλική παράλυση (ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998), ιι) εισοδηματική ενίσχυση ασθενών και αποθεραπευμένων χανσενικών και μελών των οικογενειών τους [ν.δ. 57/1973, ν. 162/1973, άρθρο 7 του ν. 1137/1981 (Α' 60), άρθρο 22 του ν. 2646/1998], στ) προνοιακές παροχές, οικονομικές και εισοδηματικές ενισχύσεις και κοινωνικές υπηρεσίες για την οικονομική στήριξη ενίσχυση ειδικών και ευπαθών ομάδων, ιδίως: αα) το Επίδομα Στεγαστικής Συνδρομής σε ανασφάλιστους υπερήλικες [ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998, κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Γ3/2435/1987 (Β' 435)], ββ) την εισοδηματική ενίσχυση Οικογενειών Ορεινών Μειονεκτικών Περιοχών [άρθρο 27 του ν. 3016/2002 (Α' 110), άρθρο 22 του ν. 2646/1998], γγ) την Κάρτα μετακίνησης Πολυτέκνων [άρθρο 10 του ν. 2963/2001 (Α' 268), άρθρο 17 παρ. 10 του ν. 3534/2007 (Α' 40)], ζ) το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης [άρθρο 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94), όπως το άρθρο αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του ν. 4445/2016 (Α' 236)],

αα) το Επίδομα Στεγαστικής Συνδρομής σε ανασφάλιστους υπερέλικες [ν. 162/1973, άρθρο 22 του ν. 2646/1998, κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Γ3/2435/1987 (Β' 435)], ββ) την εισοδηματική ενίσχυση Οικογενειών Ορεινών Μειονεκτικών Περιοχών [άρθρο 27 του ν. 3016/2002 (Α' 110), άρθρο 22 του ν. 2646/1998], γγ) την Κάρτα μετακίνησης Πολυτέκνων [άρθρο 10 του ν. 2963/2001 (Α' 268), άρθρο 17 παρ. 10 του ν. 3534/2007 (Α' 40)], ζ) το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, σύμφωνα με το άρθρο 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94) και την παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4659/2020 (Α' 21), στο οποίο δύναται να περιλαμβάνονται η παροχή βοήθειας για την αντιμετώπιση της υλικής στέρξης, με τη μορφή άμεσης ή έμμεσης διανομής τροφίμων και ειδών βασικής υλικής βοήθειας, καθώς και η εφαρμογή λοιπών συνοδευτικών μέτρων προς τους ωφελούμενους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, τα οποία χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους, η) προγράμματα και δράσεις προνοιακής πολιτικής του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας που του ανατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 116 του ν. 4488/2017 (Α' 137), ηα) την υπηρεσία «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία», ηβ) τη μηνιαία αμοιβή των επαγγελματιών αναδόχων του άρθρου 16 του ν. 4538/2018 (Α' 85), θ) τη χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας στους μοναχούς και μοναχές που είναι εγγεγραμμένοι στα μοναχολόγια Ιερών Μονών ή Μητροπόλεων της Ελλάδας, εγκαταβιούν στις Ιερές Μονές ή τα εξαρτήματα αυτών και δεν συνταξιοδοτούνται από Φορέα ημεδαπής, πλην Ο.Π.Ε.Κ.Α., ή αλλοδαπής. Το δικαίωμα αυτό παρέχεται και στους Έλληνες το γένος, κληρικούς και μοναχούς των Πατριαρχείων της Ανατολικής Ορθοδόξου	η) προγράμματα και δράσεις προνοιακής πολιτικής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων που του ανατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 116 του ν. 4488/2017 (Α' 137), ηα) την υπηρεσία «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία», ηβ) τη μηνιαία αμοιβή των επαγγελματιών αναδόχων του άρθρου 16 του ν. 4538/2018 (Α' 85), θ) η χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας στους μοναχούς και μοναχές που είναι εγγεγραμμένοι στα μοναχολόγια Ιερών Μονών ή Μητροπόλεων της Ελλάδας, εγκαταβιούν στις Ιερές Μονές ή τα εξαρτήματα αυτών και δεν συνταξιοδοτούνται από Φορέα ημεδαπής, πλην Ο.Π.Ε.Κ.Α., ή αλλοδαπής. Το δικαίωμα αυτό παρέχεται και στους Έλληνες το γένος, κληρικούς και μοναχούς των Πατριαρχείων της Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, καθώς και μοναχούς της Ιεράς Μονής Σινά, ι) κάθε άλλη παροχή που χορηγείται, σύμφωνα με ειδικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και δεν έχει καταργηθεί μέχρι σήμερα, ια) με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή με κοινή απόφαση του ανωτέρω και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ανατίθενται στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. η υλοποίηση ή η διαχείριση κάθε άλλου προνοιακού προγράμματος ή οικονομικής ενίσχυσης κοινωνικής πολιτικής.».

Εκκλησίας, καθώς και μοναχούς της Ιεράς Μονής Σινά, ι) κάθε άλλη παροχή που χορηγείται, σύμφωνα με ειδικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και δεν έχει καταργηθεί μέχρι σήμερα, πλην του επιδόματος αναπηρίας της περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 5265/2026 (Α'3), το οποίο εξακολουθεί να καταβάλλεται σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς, ια) με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας ή με κοινή απόφαση του ανωτέρω και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ανατίθενται στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. η υλοποίηση ή η διαχείριση κάθε άλλου προνοιακού προγράμματος ή οικονομικής ενίσχυσης κοινωνικής πολιτικής. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Α., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, δύναται να ορίζεται ως ενδιάμεσος φορέας προγραμμάτων του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, και ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σύμφωνα με τον ν. 5264/2025 (Α' 239).».	
Άρθρο 43 Διάρθρωση Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης – Τροποποίηση υποπαρ. 1 παρ. Α' άρθρου 14 ν. 4520/2018 Στην υποπαρ. 1 της παρ. Α' του άρθρου 14 του ν. 4520/2018 (Α' 30), περί διάρθρωσης του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προστίθενται περ. στ) και ζ), και η υποπαρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στον Διοικητή: α) Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου β) Τμήμα Γραμματείας Διοίκησης. γ) Τμήμα Ασφάλειας Εργασίας και Υγειονομικής Μέριμνας.	Η υποπαρ. 1 της παρ. Α' του άρθρου 14 του ν. 4520/2018 έχει ως εξής: «1. Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στον Διοικητή: α) Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου. β) Τμήμα Γραμματείας Διοίκησης. γ) Τμήμα Ασφάλειας Εργασίας και Υγειονομικής Μέριμνας. δ) Γραφείο Υποστήριξης Νομικού Συμβούλου του Κράτους. ε) Τμήμα Επιθεώρησης Παροχών.»

δ) Γραφείο Υποστήριξης Νομικού Συμβούλου του Κράτους ε) Τμήμα Επιθεώρησης Παροχών στ) Τμήμα Κυβερνοασφάλειας, με έδρα στην Περιφερειακή Διεύθυνση Ο.Π.Ε.Κ.Α. Κεντρικής Μακεδονίας, ζ) Διεύθυνση Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α.».	
Άρθρο 51 Συμμετοχή κατοίκων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποφοίτων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης και προκαταβολή οικονομικής ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρου 32 ν. 5178/2025 - Εξουσιοδοτική διάταξη Στο άρθρο 32 του ν. 5178/2025 (Α' 22), περί Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) μετά από τις λέξεις «την κύρια κατοικία» οι λέξεις «και το κέντρο βιοτικών δραστηριοτήτων» διαγράφονται, αβ) μετά από τις λέξεις «με την απόφαση της παρ. 9,» προστίθενται οι λέξεις «ή από τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης,», αγ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2, βα) στην περ. β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ββ) η περ. γ) περί βεβαίωσης εργασίας εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης καταργείται, γ) στην περ. β) της παρ. 3 προστίθενται εδάφια τρίτο, τέταρτο και πέμπτο, δ) η παρ. 4 αντικαθίσταται, ε) στην παρ. 9, εα) στο πρώτο εδάφιο, ι) μετά από τις λέξεις «οι προϋποθέσεις χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης,» προστίθενται οι λέξεις «οι όροι συμμετοχής των κατοίκων των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα δικαιολογητικά απόδειξης της κατοικίας και της υποβολής δήλωσης στα κράτη αυτά, οι όροι και οι προϋποθέσεις για να ορίζεται ως ωφελούμενη μονάδα απόφοιτος τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος με έδρα εντός της περιφερειακής ενότητας στην οποία βρίσκεται ο δήμος ή η δημοτική ενότητα	Το άρθρο 32 του ν. 5178/2025 έχει ως εξής: «Άρθρο 32 Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης 1. Θεσπίζεται Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης με αντικείμενο την οικονομική ενίσχυση των μονοπρόσωπων ή πολυπρόσωπων νοικοκυριών που μεταφέρουν την κύρια κατοικία και το κέντρο βιοτικών δραστηριοτήτων τους από δήμους ή δημοτικές ενότητες της επικράτειας, που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 9, στους Δήμους Σουφλίου, Διδυμότειχου και Ορεστιάδας της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. 2. Η μεταφορά της παρ. 1 αποδεικνύεται με: α) Βεβαίωση τρέχουσας εικόνας βασικών στοιχείων φυσικού προσώπου, από την οποία προκύπτει ότι η κύρια κατοικία των ενηλίκων μελών του ωφελούμενου νοικοκυριού βρίσκεται στους δήμους μετεγκατάστασης της παρ. 1. β) Κτήση ή μίσθωση της κατοικίας που τεκμηριώνεται με: βα) συμβολαιογραφική πράξη αγοράς κύριας κατοικίας ιδιοκτησίας μέλους του ωφελούμενου νοικοκυριού, από 1η.1.2025 και εξής, που βρίσκεται εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1, ή ββ) απόδειξη υποβολής δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας, τουλάχιστον τριετούς διάρκειας, κύριας κατοικίας, από 1η.1.2025, που βρίσκεται εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1, ή βγ) δήλωση ακινήτου ιδιοκτησίας μέλους του ωφελούμενου νοικοκυριού, ως κύριας κατοικίας, που βρίσκεται εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1, το οποίο είτε ανήκει

μετεγκατάστασης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση προκαταβολής της πρώτης δόσης της οικονομικής ενίσχυσης για την κάλυψη εξόδων μετακίνησης,», ii) μετά από τις λέξεις «η διαδικασία έγκρισης και καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης,» προστίθενται οι λέξεις «και της προκαταβολής της πρώτης δόσης της οικονομικής ενίσχυσης για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης,», εβ) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «Με όμοια απόφαση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Με την ίδια ή όμοια απόφαση», και το άρθρο 32 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32

Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης

1. Θεσπίζεται Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης με αντικείμενο την οικονομική ενίσχυση των μονοπρόσωπων ή πολυπρόσωπων νοικοκυριών που μεταφέρουν την κύρια κατοικία τους από δήμους ή δημοτικές ενότητες της επικράτειας, που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 9, ή από τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στους Δήμους Σουφλίου, Διδυμότειχου και Ορεστιάδας της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Είναι δυνατή η χρηματοδότηση του Προγράμματος της παρούσας από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους.

2. Η μεταφορά της παρ. 1 αποδεικνύεται με:

α) Βεβαίωση τρέχουσας εικόνας βασικών στοιχείων φυσικού προσώπου, από την οποία προκύπτει ότι η κύρια κατοικία των ενηλίκων μελών του ωφελούμενου νοικοκυριού βρίσκεται στους δήμους μετεγκατάστασης της παρ. 1.

β) Κτήση ή μίσθωση της κατοικίας που τεκμηριώνεται με: βα) συμβολαιογραφική πράξη αγοράς κύριας κατοικίας ιδιοκτησίας μέλους του ωφελούμενου νοικοκυριού, από 1η.1.2025 και εξής, που βρίσκεται εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1, ή ββ) απόδειξη υποβολής δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας, τουλάχιστον τριετούς διάρκειας,

κατά δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας, αποκλειστικά ή κατά ποσοστό, σε μέλος της ωφελούμενης μονάδας είτε έχει παραχωρηθεί κατά χρήση από συγγενή έως β' βαθμού στην ωφελούμενη μονάδα.

γ) Βεβαίωση περί εργασίας του αιτούντα, από 1η.1.2025 και εξής, εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1, η οποία: γα) για απασχολούμενο στον δημόσιο τομέα είναι η απόφαση απόσπασης, μετάταξης, μετάθεσης ή διορισμού του, καθώς και βεβαίωση του εργοδότη ότι δεν έχει απομακρυνθεί με οποιονδήποτε τρόπο με απόσπαση ή μετάταξη ή μετάθεση από τους δήμους μετεγκατάστασης της παρ. 1, γβ) για απασχολούμενο στον ιδιωτικό τομέα είναι η αναγγελία πρόσληψης ως εργαζόμενου σε επιχείρηση με έδρα εντός της παραπάνω περιοχής, όπως προκύπτει από το έντυπο του Πληροφοριακού Συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ», καθώς και βεβαίωση του εργοδότη για την παροχή εργασίας εντός των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1, γγ) για αυτοαπασχολούμενο είναι η έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας με έδρα εντός της παραπάνω περιοχής και γδ) για ανέργους είναι η συμμετοχή σε προγράμματα της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης που εκτελούνται στην παραπάνω περιοχή.

δ) Σε περίπτωση ύπαρξης ανήλικων τέκνων, βεβαίωση φοίτησής τους σε σχολική μονάδα, δημόσιας ή ιδιωτικής εκπαίδευσης, που βρίσκεται εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1.

3. Ως ωφελούμενες μονάδες του προγράμματος ορίζονται οι ακόλουθες κατηγορίες:

α) μονοπρόσωπο νοικοκυριό: κάθε ενήλικας Έλληνας πολίτης που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή σε διάσταση, που υποβάλλει ατομική φορολογική δήλωση και δεν εμπίπτει στην κατηγορία ενηλίκων έως είκοσι πέντε (25) ετών που φοιτούν σε δομές εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας στους δήμους μετεγκατάστασης της παρ. 1,

β) πολυπρόσωπο νοικοκυριό: όλα τα φυσικά πρόσωπα που διαμένουν κάτω από την ίδια

κύριας κατοικίας, από 1η.1.2025, που βρίσκεται εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1, ή βγ) δήλωση ακινήτου ιδιοκτησίας μέλους του ωφελούμενου νοικοκυριού, ως κύριας κατοικίας, που βρίσκεται εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1, το οποίο είτε ανήκει κατά δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας, αποκλειστικά ή κατά ποσοστό, σε μέλος της ωφελούμενης μονάδας είτε έχει παραχωρηθεί κατά χρήση από συγγενή έως β' βαθμού στην ωφελούμενη μονάδα.

Αν ο αιτών είναι απόφοιτος τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος με έδρα εντός της περιφερειακής ενότητας που βρίσκεται ο δήμος ή η δημοτική ενότητα μετεγκατάστασης της παρ. 1, η κτήση ή μίσθωση της κατοικίας μπορεί να προηγείται της 1ης.1.2025.

γ) Καταργείται.

δ) Σε περίπτωση ύπαρξης ανήλικων τέκνων, βεβαίωση φοίτησής τους σε σχολική μονάδα, δημόσιας ή ιδιωτικής εκπαίδευσης, που βρίσκεται εντός των ορίων των δήμων μετεγκατάστασης της παρ. 1.

3. Ως ωφελούμενες μονάδες του προγράμματος ορίζονται οι ακόλουθες κατηγορίες:

α) μονοπρόσωπο νοικοκυριό: κάθε ενήλικας Έλληνας πολίτης που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή σε διάσταση, που υποβάλλει ατομική φορολογική δήλωση και δεν εμπίπτει στην κατηγορία ενηλίκων έως είκοσι πέντε (25) ετών που φοιτούν σε δομές εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας στους δήμους μετεγκατάστασης της παρ. 1,

β) πολυπρόσωπο νοικοκυριό: όλα τα φυσικά πρόσωπα που διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη και απαρτίζεται είτε από ένα (1) άτομο που υποβάλλει φορολογική δήλωση και ένα (1) ή περισσότερα τέκνα είτε από έγγαμο ζευγάρι ή ζευγάρι το οποίο έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, με ή χωρίς τέκνα, που υποβάλλει φορολογική δήλωση. Στην περίπτωση αυτή, ο αιτών είναι μέλος του νοικοκυριού, ενήλικας Έλληνας πολίτης που υποβάλλει ατομική φορολογική δήλωση.

στέγη και απαρτίζεται είτε από ένα (1) άτομο που υποβάλλει φορολογική δήλωση και ένα (1) ή περισσότερα τέκνα είτε από έγγαμο ζευγάρι ή ζευγάρι το οποίο έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, με ή χωρίς τέκνα, που υποβάλλει φορολογική δήλωση. Στην περίπτωση αυτή, ο αιτών είναι μέλος του νοικοκυριού, ενήλικας Έλληνας πολίτης που υποβάλλει ατομική φορολογική δήλωση.

4. Το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης για τις ωφελούμενες μονάδες ορίζεται σε:

α) δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, εφόσον η ωφελούμενη μονάδα εγκαθίσταται σε οικισμό με πληθυσμό έως πεντακόσιους (500) κατοίκους, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, και

β) έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ, εφόσον η ωφελούμενη μονάδα εγκαθίσταται σε οικισμό με πληθυσμό άνω των πεντακοσίων (500) κατοίκων, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, προσαυξανόμενη αντίστοιχα κατά χίλια (1.000) ευρώ για κάθε ανήλικο μέλος του νοικοκυριού και μέχρι του συνολικού ποσού των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

Η οικονομική ενίσχυση καταβάλλεται στις ωφελούμενες μονάδες σε δύο (2) ισόποσες δόσεις. Η πρώτη δόση καταβάλλεται με την έγκριση της αίτησης και η δεύτερη δόση μετά την παρέλευση του πρώτου έτους μόνιμης παραμονής στους δήμους μετεγκατάστασης της παρ. 1.

5. Η οικονομική ενίσχυση της παρ. 4 καταβάλλεται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) με επιχορήγηση από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κατόπιν υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης υπεύθυνης δήλωσης από τους ενδιαφερομένους με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στον Ο.Π.Ε.Κ.Α., και αυτοψίας επί της εγκατάστασης από τον δήμο μετεγκατάστασης στα όρια του οποίου βρίσκεται η κύρια κατοικία της νέας εγκατάστασης του αιτούντος.

6. Κατά την υλοποίηση του προγράμματος διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι και

Αν ο αιτών κατοικούσε πριν από την ημερομηνία μετεγκατάστασης σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να οριστεί ως ωφελούμενη μονάδα πρέπει να αποδείξει την προ της ημερομηνίας μετεγκατάστασης κατοικία στα κράτη αυτά. Αν ο αιτών κατοικούσε πριν από την ημερομηνία μετεγκατάστασης στα κράτη αυτά και δεν ήταν υπόχρεος υποβολής φορολογικής δήλωσης στην Ελλάδα, για να οριστεί ως ωφελούμενη μονάδα πρέπει να αποδείξει την υποβολή φορολογικής δήλωσης και την προ της ημερομηνίας μετεγκατάστασης κατοικία στα κράτη αυτά. Ως ωφελούμενη μονάδα δύναται να ορίζεται και όποιος αποφοίτησε μετά την 1η.1.2025 από τμήμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος που εδρεύει εντός της περιφερειακής ενότητας στην οποία βρίσκεται ο δήμος ή η δημοτική ενότητα μετεγκατάστασης, εφόσον αποδεικνύει κατά τα λοιπά τη μεταφορά στους δήμους της παρ. 1, σύμφωνα με την παρ. 2. 4. Το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης για τις ωφελούμενες μονάδες ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Η οικονομική ενίσχυση καταβάλλεται στις ωφελούμενες μονάδες σε δύο (2) ισόποσες δόσεις, ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ κάθε μια. Η πρώτη δόση καταβάλλεται με την έγκριση της αίτησης και η δεύτερη δόση μετά την παρέλευση του πρώτου έτους μόνιμης παραμονής στους δήμους μετεγκατάστασης της παρ. 1. Η πρώτη δόση της οικονομικής ενίσχυσης δύναται να καταβάλλεται στην ωφελούμενη μονάδα πριν από την έγκριση της αίτησης, εάν η ωφελούμενη μονάδα ζητήσει με την κατάθεση της αίτησης προκαταβολή της πρώτης δόσης οικονομικής ενίσχυσης για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης στην περιοχή μετεγκατάστασης. 5. Η οικονομική ενίσχυση της παρ. 4 καταβάλλεται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) με επιχορήγηση από το Υπουργείο	διασταύρωση στοιχείων τόσο από τη Διεύθυνση Επιθεώρησης του Ο.Π.Ε.Κ.Α., όσο και από τους αρμόδιους δήμους. 7. Σε περίπτωση διαπίστωσης ψευδούς δήλωσης για τη μετεγκατάσταση της ωφελούμενης μονάδας, επιβάλλεται πρόστιμο διπλάσιο της χορηγηθείσας ενίσχυσης. Αν ο ωφελούμενος μετακινηθεί από την περιοχή της μετεγκατάστασης εντός του πρώτου έτους από τη μετεγκατάσταση, επιστρέφεται το ποσό της χορήγησης για το διάστημα που υπολείπεται του έτους, υπό την προϋπόθεση ότι έχει υποβληθεί προηγούμενη δήλωση αποχώρησης από τον ωφελούμενο. Εάν η μετακίνηση του δευτέρου εδαφίου δεν δηλωθεί από τον ωφελούμενο ή έχουν διαπιστωθεί ευρήματα από τις διαδικασίες ελέγχου της παρ. 6, στον ωφελούμενο επιβάλλεται το πρόστιμο του πρώτου εδαφίου. Σε περίπτωση διαπίστωσης εικονικής ή πολλαπλής μίσθωσης ή εικονικότητας πρόσληψης, επιβάλλονται πρόστιμα διπλάσια της χορηγηθείσας ενίσχυσης στους ιδιοκτήτες ακινήτων και τους εργοδότες αντιστοίχως. 8. Η ενίσχυση της παρ. 4 δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου. Είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Οι ωφελούμενοι της ενίσχυσης του παρόντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης και την είσπραξη της ενίσχυσης.

Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κατόπιν υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης από τους ενδιαφερομένους με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στον Ο.Π.Ε.Κ.Α., και αυτοψίας επί της εγκατάστασης από τον δήμο μετεγκατάστασης στα όρια του οποίου βρίσκεται η κύρια κατοικία της νέας εγκατάστασης του αιτούντος.

6. Κατά την υλοποίηση του προγράμματος διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι και διασταύρωση στοιχείων τόσο από τη Διεύθυνση Επιθεώρησης του Ο.Π.Ε.Κ.Α., όσο και από τους αρμόδιους δήμους.

7. Σε περίπτωση διαπίστωσης ψευδούς δήλωσης για τη μετεγκατάσταση της ωφελούμενης μονάδας, επιβάλλεται πρόστιμο διπλάσιο της χορηγηθείσας ενίσχυσης. Αν ο ωφελούμενος μετακινηθεί από την περιοχή της μετεγκατάστασης εντός του πρώτου έτους από τη μετεγκατάσταση, επιστρέφεται το ποσό της χορήγησης για το διάστημα που υπολείπεται του έτους, υπό την προϋπόθεση ότι έχει υποβληθεί προηγούμενη δήλωση αποχώρησης από τον ωφελούμενο. Εάν η μετακίνηση του δευτέρου εδαφίου δεν δηλωθεί από τον ωφελούμενο ή έχουν διαπιστωθεί ευρήματα από τις διαδικασίες ελέγχου της παρ. 6, στον ωφελούμενο επιβάλλεται το πρόστιμο του πρώτου εδαφίου. Σε περίπτωση διαπίστωσης εικονικής ή πολλαπλής μίσθωσης, επιβάλλονται πρόστιμα διπλάσια της χορηγηθείσας ενίσχυσης στους ιδιοκτήτες ακινήτων.

8. Η ενίσχυση της παρ. 4 δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου. Είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζονται οι δήμοι και οι δημοτικές ενότητες της επικράτειας που μετέχουν ως δήμοι και δημοτικές ενότητες προέλευσης στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης, ο μέγιστος αριθμός των ωφελούμενων μονάδων, ο αριθμός των ωφελούμενων μονάδων ανά δήμο ή δημοτική ενότητα μετεγκατάστασης, οι προϋποθέσεις χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης, η χρονική περίοδος του μέτρου, οι διαδικασίες διενέργειας αυτοψίας και έγκρισης αυτής από τους αρμόδιους δήμους, η διαδικασία ελέγχου της πλήρωσης και διατήρησης προϋποθέσεων χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης και η περαιτέρω εξειδίκευσή τους, οι αρμόδιες για τον έλεγχο υπηρεσίες και οι αρμοδιότητες των προσώπων που διενεργούν τους ελέγχους, η διαδικασία έγκρισης και καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανάκλησης εγκριτικών αποφάσεων και ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, ρυθμίζεται η διαδικασία υποβολής της αίτησης υπεύθυνης δήλωσης στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. και καθορίζονται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής, ο χρόνος έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής, ο τρόπος αυθεντικοποίησης των ωφελούμενων, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία αυτής, οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με όμοια απόφαση δύναται να ορίζονται πρόσθετοι δήμοι και δημοτικές ενότητες της επικράτειας με βάση, μεταξύ άλλων, πληθυσμιακά και δημογραφικά κριτήρια της τελευταίας απογραφής του πληθυσμού που διενεργήθηκε από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, καθώς και με αναπτυξιακά δεδομένα, οι οποίοι μετέχουν στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης ως δήμοι και δημοτικές ενότητες

οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Οι ωφελούμενοι της ενίσχυσης του παρόντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης και την είσπραξη της ενίσχυσης. 9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζονται οι δήμοι και οι δημοτικές ενότητες της επικράτειας που μετέχουν ως δήμοι και δημοτικές ενότητες προέλευσης στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης, ο μέγιστος αριθμός των ωφελούμενων μονάδων, ο αριθμός των ωφελούμενων μονάδων ανά δήμο ή δημοτική ενότητα μετεγκατάστασης, οι προϋποθέσεις χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης, οι όροι συμμετοχής των κατοίκων των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα δικαιολογητικά απόδειξης της κατοικίας και της υποβολής δήλωσης στα κράτη αυτά, οι όροι και οι προϋποθέσεις για να ορίζεται ως ωφελούμενη μονάδα απόφοιτος τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος με έδρα εντός της περιφερειακής ενότητας στην οποία βρίσκεται ο δήμος ή η δημοτική ενότητα μετεγκατάστασης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση προκαταβολής της πρώτης δόσης της οικονομικής ενίσχυσης για την κάλυψη εξόδων μετακίνησης, η χρονική περίοδος του μέτρου, οι διαδικασίες διενέργειας αυτοψίας και έγκρισης αυτής από τους αρμόδιους δήμους, η διαδικασία ελέγχου της πλήρωσης και διατήρησης προϋποθέσεων χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης και η περαιτέρω εξειδίκευσή τους, οι αρμόδιες για τον έλεγχο υπηρεσίες και οι αρμοδιότητες των προσώπων που διενεργούν τους ελέγχους, η διαδικασία έγκρισης και καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης και της προκαταβολής της πρώτης δόσης της οικονομικής ενίσχυσης	μετεγκατάστασης, πέραν αυτών που αναφέρονται στην παρ. 1.».

για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανάκλησης εγκριτικών αποφάσεων και ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, ρυθμίζεται η διαδικασία υποβολής της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. και καθορίζονται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής, ο χρόνος έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής, ο τρόπος αυθεντικοποίησης των ωφελούμενων, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία αυτής, οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να ορίζονται πρόσθετοι δήμοι και δημοτικές ενότητες της επικράτειας με βάση, μεταξύ άλλων, πληθυσμιακά και δημογραφικά κριτήρια της τελευταίας απογραφής του πληθυσμού που διενεργήθηκε από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, καθώς και με αναπτυξιακά δεδομένα, οι οποίοι μετέχουν στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης ως δήμοι και δημοτικές ενότητες μετεγκατάστασης, πέραν αυτών που αναφέρονται στην παρ. 1.».	
Άρθρο 53 Πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» - Τροποποίηση άρθρου 15 ν. 4756/2020 Στο άρθρο 15 του ν.4756/2020 (Α' 235), περί του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία για τους άστεγους», επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 3, αα) στο εισαγωγικό εδάφιο, η λέξη «τρεις» αντικαθίσταται από τη λέξη «τέσσερις», αβ) προστίθεται περ. δ), β) στην παρ. 7, μετά από τις λέξεις «κίνητρα σε ιδιοκτήτες κατοικιών και επιχειρήσεις για ένταξη στο πρόγραμμα», προστίθενται οι λέξεις «οι ειδικότεροι όροι, το ύψος της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, οι ειδικότερες παρεχόμενες υπηρεσίες και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της περ. δ) της παρ. 3, περιλαμβανομένου του καθορισμού εισοδηματικών κριτηρίων ένταξης.», γ) στην	Το άρθρο 15 του ν. 4756/2020 έχει ως εξής: «Άρθρο 15 Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους 1. Θεσπίζεται πρόγραμμα με τίτλο «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους». Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα και οικογένειες που διαβιούν σε συνθήκες έλλειψης στέγης και λειτουργεί συμπληρωματικά στο πλαίσιο εφαρμογής δημόσιων πολιτικών καταπολέμησης της έλλειψης αυτής. 2. Ως ωφελούμενες μονάδες ορίζονται οι ακόλουθες κατηγορίες: α) Οικογένειες και άτομα που φιλοξενούνται σε Ξενώνες Μεταβατικής Φιλοξενίας Αστέγων και Υπνωτήρια. β) Οικογένειες και άτομα που έχουν καταγραφεί από τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων ως

παρ. 11 οι λέξεις και τα στοιχεία «των παρ. 8, 9» αντικαθίστανται από τις λέξεις και τα στοιχεία «των παρ. 4, 8, 9» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 15 διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 15

Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους

1. Θεσπίζεται πρόγραμμα με τίτλο «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους». Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα και οικογένειες που διαβιούν σε συνθήκες έλλειψης στέγης και λειτουργεί συμπληρωματικά στο πλαίσιο εφαρμογής δημόσιων πολιτικών καταπολέμησης της έλλειψης αυτής.

2. Ως ωφελούμενες μονάδες ορίζονται οι ακόλουθες κατηγορίες: α) Οικογένειες και άτομα που φιλοξενούνται σε Ξενώνες Μεταβατικής Φιλοξενίας Αστέγων και Υπνωτήρια.

β) Οικογένειες και άτομα που έχουν καταγραφεί από τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων ως άστεγοι που διαβιούν στον δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα ή σε επισφαλείς συνθήκες στέγασης.

γ) Γυναίκες που φιλοξενούνται σε Ξενώνες Γυναικών θυμάτων βίας και δεν έχουν πρόσβαση σε κατοικία.

δ) Άτομα που φιλοξενούνται σε Ξενώνες Προσωρινής Φιλοξενίας Μονάδων Κοινωνικής Επένταξης Πιστοποιημένων Θεραπευτικών Προγραμμάτων Εξαρτημένων Ατόμων Φορέων του ν. 4139/2013 (Α' 74) και δεν έχουν πρόσβαση σε κατοικία.

ε) Οικογένειες και άτομα που διαβιούν σε δωρεάν παραχωρημένη οικία από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

3. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τέσσερις πυλώνες.

α) Επιδότηση ενοικίου για διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, καθώς και κάλυψη δαπανών για οικοσκευή και λοιπές λειτουργικές ανάγκες του νοικοκυριού.

άστεγοι που διαβιούν στον δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα ή σε επισφαλείς συνθήκες στέγασης.

γ) Γυναίκες που φιλοξενούνται σε Ξενώνες Γυναικών θυμάτων βίας και δεν έχουν πρόσβαση σε κατοικία.

δ) Άτομα που φιλοξενούνται σε Ξενώνες Προσωρινής Φιλοξενίας Μονάδων Κοινωνικής Επένταξης Πιστοποιημένων Θεραπευτικών Προγραμμάτων Εξαρτημένων Ατόμων Φορέων του ν. 4139/2013 (Α' 74) και δεν έχουν πρόσβαση σε κατοικία.

ε) Οικογένειες και άτομα που διαβιούν σε δωρεάν παραχωρημένη οικία από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

3. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τρεις πυλώνες:

α) Επιδότηση ενοικίου για διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, καθώς και κάλυψη δαπανών για οικοσκευή και λοιπές λειτουργικές ανάγκες του νοικοκυριού.

β) Παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης και διασύνδεσης με συμπληρωματικές κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες.

γ) Υπηρεσίες ενεργοποίησης, κατάρτισης και προώθησης στην εργασία, που δύναται να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, επιδότηση εργασίας, κάλυψη μη μισθολογικού κόστους, επιδότηση για δημιουργία επιχείρησης, επαγγελματική κατάρτιση και απόκτηση δεξιοτήτων, μοριοδότηση για συμμετοχή σε προγράμματα κοινωφελούς εργασίας και εργασιακή συμβουλευτική από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α), ένταξη σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας.

4. Οι ικανοί προς εργασία ωφελούμενοι του προγράμματος που είναι εγγεγραμμένοι στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) και δεν λαμβάνουν επίδομα ανεργίας, δικαιούνται να λάβουν το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94), κατόπιν

β) Παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης και διασύνδεσης με συμπληρωματικές κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες. γ) Υπηρεσίες ενεργοποίησης, κατάρτισης και προώθησης στην εργασία, που δύναται να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, επιδότηση εργασίας, κάλυψη μη μισθολογικού κόστους, επιδότηση για δημιουργία επιχείρησης, επαγγελματική κατάρτιση και απόκτηση δεξιοτήτων, μοριοδότηση για συμμετοχή σε προγράμματα κοινωφελούς εργασίας και εργασιακή συμβουλευτική από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α), ένταξη σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας. δ) Θεσπίζεται διακριτός πυλώνας ενεργειών για την άμεση πρόληψη της αστεγίας ατόμων και οικογενειών που διαμένουν υπό απειλή έξωσης λόγω οικονομικής αδυναμίας και δεν συντρέχουν πρόσθετα εμπόδια στέγασης λόγω ευαλωτότητας που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα ένταξης στους πυλώνες των περ. α έως γ. Ο πυλώνας περιλαμβάνει τις ακόλουθες, κατ' ελάχιστον, ενέργειες: δα) Έκτακτη οικονομική ενίσχυση για την αντιμετώπιση αναγκών στέγασης, δβ) παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης, διαμεσολάβησης με τον εκμισθωτή, εργασιακής συμβουλευτικής και διασύνδεσης με συμπληρωματικές κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες, δγ) ένταξη υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 4 στο Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94) για μία περίοδο ενίσχυσης. 4. Οι ικανοί προς εργασία ωφελούμενοι του προγράμματος που είναι εγγεγραμμένοι στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) και δεν λαμβάνουν επίδομα ανεργίας, δικαιούνται να λάβουν το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94), κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 3 και της	ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 3 και της παρ. 1 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία Δ13/οικ./53923/23.7.2021 (Β' 3359) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει. 5. Το πρόγραμμα προκηρύσσεται κατ' ελάχιστον ανά διετία, κατόπιν δημοσίευσης δημόσιας πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης σχεδίων από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Δικαιούχοι φορείς που έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αιτήσεις χρηματοδότησης σχεδίων, μόνοι τους ή συνεργαζόμενοι, είναι: α) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων, σύμφωνα με στοιχεία της τελευταίας απογραφής, διαδημοτικά σχήματα συνεργασίας Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού, ανεξαρτήτως πληθυσμού και Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού, στους οποίους λειτουργούν δομές των περ. α), γ) και δ) της παρ. 2, ανεξαρτήτως πληθυσμού. β) Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εποπτευόμενα από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. γ) Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας και τα οποία δραστηριοποιούνται στην πρόληψη, αντιμετώπιση, θεραπεία και κοινωνική επανένταξη των εξαρτώμενων ατόμων από ναρκωτικά, αλκοόλ, τυχερά παίγνια και κάθε άλλου είδους εξαρτήσεις. Ο δικαιούχος φορέας συμπράττει, για τους σκοπούς υλοποίησης του σχεδίου, με διαχειριστή φορέα, ο οποίος δύναται να είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, πιστοποιημένο από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σύμφωνα με τον ν.

παρ. 1 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία Δ13/οικ./53923/23.7.2021 (Β' 3359) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει. 5. Το πρόγραμμα προκηρύσσεται κατ' ελάχιστον ανά διετία, κατόπιν δημοσίευσης δημόσιας πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης σχεδίων από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Δικαιούχοι φορείς που έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αιτήσεις χρηματοδότησης σχεδίων, μόνοι τους ή συνεργαζόμενοι, είναι: α) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων, σύμφωνα με στοιχεία της τελευταίας απογραφής, διαδημοτικά σχήματα συνεργασίας Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού, ανεξαρτήτως πληθυσμού και Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού, στους οποίους λειτουργούν δομές των περ. α), γ) και δ) της παρ. 2, ανεξαρτήτως πληθυσμού β) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εποπτευόμενα από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, γ) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας και τα οποία δραστηριοποιούνται στην πρόληψη, αντιμετώπιση, θεραπεία και κοινωνική επανένταξη των εξαρτώμενων ατόμων από ναρκωτικά, αλκοόλ, τυχερά παίγνια και κάθε άλλου είδους εξαρτήσεις. Ο δικαιούχος φορέας συμπράττει, για τους σκοπούς υλοποίησης του σχεδίου, με διαχειριστή φορέα, ο οποίος δύναται να είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, πιστοποιημένο από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σύμφωνα με τον ν. 2646/1998 (Α' 236), που δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών που άπτονται της εφαρμογής του παρόντος. Το πιστοποιημένο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου του προηγούμενου εδαφίου δύναται να συμπράττει	2646/1998 (Α' 236), που δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών που άπτονται της εφαρμογής του παρόντος. Το πιστοποιημένο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου του προηγούμενου εδαφίου δύναται να συμπράττει ως διαχειριστής φορέας σε έως τρία (3) σχέδια στην ίδια Περιφέρεια και σε έως τέσσερα (4) σχέδια πανελλαδικά για κάθε πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης. Η σύμπραξη των δικαιούχων φορέων της περ. γ) με διαχειριστή φορέα είναι δυνατή. 6. Στον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) ανατίθεται η διαχείριση και παρακολούθηση του προγράμματος. Για τον σκοπό αυτόν χρηματοδοτείται με τη μεταφορά των αναγκαίων πιστώσεων από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας στον προϋπολογισμό του. 7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται η διαδικασία εφαρμογής του προγράμματος, η εξειδίκευση των προϋποθέσεων και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την ένταξη των δυνητικά ωφελούμενων στο πρόγραμμα, το ύψος της επιδότησης ενοικίου και εργασίας, καθώς και των λοιπών παροχών του προγράμματος, οι ειδικότερες παρεχόμενες υπηρεσίες, κίνητρα σε ιδιοκτήτες κατοικιών και επιχειρήσεις για ένταξη στο πρόγραμμα, οι δαπάνες τεχνικής συνδρομής, οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής, του Ο.Π.Ε.Κ.Α., της Δ.ΥΠ.Α. και των λοιπών εμπλεκόμενων Υπηρεσιών, οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις σχεδιασμού, αξιολόγησης, υλοποίησης, εκτέλεσης, παρακολούθησης, χρηματοδότησης και διαχείρισης του προγράμματος, καθώς και κάθε ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος. Ειδικότεροι όροι για την εφαρμογή του προγράμματος δύναται να

ως διαχειριστής φορέας σε έως τρία (3) σχέδια στην ίδια περιφέρεια και σε έως τέσσερα (4) σχέδια πανελλαδικά για κάθε πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης. Η σύμπραξη των δικαιούχων φορέων της περ. γ) με διαχειριστή φορέα είναι δυνατή.

6. Στον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) ανατίθεται η διαχείριση και παρακολούθηση του προγράμματος. Για τον σκοπό αυτό χρηματοδοτείται με τη μεταφορά των αναγκαίων πιστώσεων από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας στον προϋπολογισμό του.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται η διαδικασία εφαρμογής του προγράμματος, η εξειδίκευση των προϋποθέσεων και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την ένταξη των δυνητικά ωφελούμενων στο πρόγραμμα, το ύψος της επιδότησης ενοικίου και εργασίας, καθώς και των λοιπών παροχών του προγράμματος, οι ειδικότερες παρεχόμενες υπηρεσίες, κίνητρα σε ιδιοκτήτες κατοικιών και επιχειρήσεις για ένταξη στο πρόγραμμα, οι ειδικότεροι όροι, το ύψος της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, οι ειδικότερες παρεχόμενες υπηρεσίες και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της περ. δ) της παρ. 3, περιλαμβανομένου του καθορισμού εισοδηματικών κριτηρίων ένταξης, οι δαπάνες τεχνικής συνδρομής, οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής, του Ο.Π.Ε.Κ.Α., της Δ.ΥΠ.Α. και των λοιπών εμπλεκόμενων Υπηρεσιών, οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις σχεδιασμού, αξιολόγησης, υλοποίησης, εκτέλεσης, παρακολούθησης, χρηματοδότησης και διαχείρισης του προγράμματος, καθώς και κάθε ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος. Ειδικότεροι όροι για

εξειδικεύονται με τη σχετική πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.

8. Οι ικανοί προς εργασία ωφελούμενοι του προγράμματος, οι οποίοι μετά τη λήξη του δικαιώματός τους, απεντάσσονται από το πρόγραμμα, είναι εγγεγραμμένοι στη Δ.ΥΠ.Α. και δεν λαμβάνουν επίδομα ανεργίας, δικαιούνται να λάβουν το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94), όπως ισχύει, για διάστημα δώδεκα (12) μηνών, κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 3 και της παρ. 1 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία Δ13/ οικ./53923/23.7.2021 (Β' 3359) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει.

9. Οι ωφελούμενοι του προγράμματος οι οποίοι, μετά τη λήξη του δικαιώματός τους, απεντάσσονται από το πρόγραμμα, δικαιούνται να λάβουν το Επίδομα Στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74), κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr). Το ποσό του Επιδόματος Στέγασης, που δικαιούνται οι ωφελούμενοι της παρούσας, ισούται με το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της επιδότησης ενοικίου, σύμφωνα με τα όρια που καθορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 7, όπως αυτή εκάστοτε ισχύει. Το επίδομα καταβάλλεται, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, από τον μήνα που έπεται της λήξης του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» για κάθε ωφελούμενο και ισχύει για διάστημα δώδεκα (12) μηνών, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης σύμβασης μίσθωσης κατοικίας για το ως άνω χρονικό διάστημα και κατά παρέκκλιση των άρθρων 3, 4 και της παρ. 2 του άρθρου 5 της υπό στοιχεία 71670/27.9.2021 (Β' 4500) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και της παρ. 6 του

την εφαρμογή του προγράμματος δύνανται να εξειδικεύονται με τη σχετική πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης. 8. Οι ικανοί προς εργασία ωφελούμενοι του προγράμματος, οι οποίοι μετά τη λήξη του δικαιώματός τους, απεντάσσονται από το πρόγραμμα, είναι εγγεγραμμένοι στη Δ.ΥΠ.Α. και δεν λαμβάνουν επίδομα ανεργίας, δικαιούνται να λάβουν το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94), για διάστημα δώδεκα (12) μηνών, κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 3 και της παρ. 1 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία Δ13/οικ./53923/23.7.2021 (Β' 3359) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει. 9. Οι ωφελούμενοι του προγράμματος οι οποίοι, μετά τη λήξη του δικαιώματός τους, απεντάσσονται από το πρόγραμμα, δικαιούνται να λάβουν το επίδομα στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74), κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr). Το ποσό του επιδόματος στέγασης, που δικαιούνται οι ωφελούμενοι της παρούσας, ισούται με το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της επιδότησης ενοικίου, σύμφωνα με τα όρια που καθορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 7. Το επίδομα καταβάλλεται, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, από τον μήνα που έπεται της λήξης του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» για κάθε ωφελούμενο και ισχύει για διάστημα δώδεκα (12) μηνών, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης σύμβασης μίσθωσης κατοικίας για το ως άνω χρονικό διάστημα και κατά παρέκκλιση των άρθρων 3, 4 και της παρ. 2 του άρθρου 5 της υπό στοιχεία 71670/27.9.2021 (Β' 4500) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν.	άρθρου 3 του ν. 4472/2017 ως προς την απαιτούμενη διάρκεια διαμονής. 10. Μετά τη λήξη του χρονικού διαστήματος των δώδεκα (12) μηνών της παρ. 9, οι ωφελούμενοι δικαιούνται να λάβουν εκ νέου το Επίδομα Στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017, κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), για επιπλέον διάστημα δώδεκα (12) μηνών, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης σύμβασης μίσθωσης κατοικίας για το ως άνω χρονικό διάστημα και κατά παρέκκλιση του άρθρου 4 και της παρ. 2 του άρθρου 5 της υπό στοιχεία 71670/27.9.2021 (Β' 4500) κοινής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 ως προς την απαιτούμενη διάρκεια διαμονής. 11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται η διαδικασία του τρόπου υποβολής της αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή των παρ. 8, 9 και 10 του παρόντος άρθρου.»

4472/2017 ως προς την απαιτούμενη διάρκεια διαμονής. 10. Μετά τη λήξη του χρονικού διαστήματος των δώδεκα (12) μηνών της παρ. 9, οι ωφελούμενοι δικαιούνται να λάβουν εκ νέου το επίδομα στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017, κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), για επιπλέον διάστημα δώδεκα (12) μηνών, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης σύμβασης μίσθωσης κατοικίας για το ως άνω χρονικό διάστημα και κατά παρέκκλιση του άρθρου 4 και της παρ. 2 του άρθρου 5 της υπό στοιχεία 71670/27.9.2021 (Β' 4500) κοινής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 ως προς την απαιτούμενη διάρκεια διαμονής. 11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται η διαδικασία του τρόπου υποβολής της αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή των παρ. 4, 8, 9 και 10 του παρόντος.».	
Άρθρο 55 Ρυθμίσεις στεγαστικής συνδρομής μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος «Κάλυψη» – Προσθήκη παρ. 6 έως 9 στο άρθρο 8 και τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 45 ν. 5006/2022 - Εξουσιοδοτική διάταξη 1. Στο άρθρο 8 του ν. 5006/2022 (Α' 239), περί προγράμματος «Κάλυψη», προστίθενται παρ. 6 έως 9 ως εξής: «6. Οι ωφελούμενοι οι οποίοι, μετά από τη λήξη του δικαιώματός τους, απεντάσσονται από το πρόγραμμα δικαιούνται να λάβουν το επίδομα στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74), κατόπιν ηλεκτρονικής υποβολής σχετικής	Η παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 5006/2022 έχει ως εξής: «6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικά με τη λειτουργία του προγράμματος «Κάλυψη» του άρθρου 8 και, ιδίως: α) οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία ανάθεσης της διαχείρισης του προγράμματος σε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης,

αίτησης σε ειδική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.), για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών, υπό την προϋπόθεση ότι υφίσταται ενεργή σύμβαση μίσθωσης για το χρονικό διάστημα αυτό. Η νέα μίσθωση πρέπει να έχει τεθεί σε ισχύ εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία απένταξης από το πρόγραμμα. Η αίτηση για το επίδομα στέγασης υποβάλλεται από τον ωφελούμενο ή από άλλο ενήλικο μέλος του νοικοκυριού, στο όνομα του οποίου έχει συναφθεί η νέα σύμβαση μίσθωσης. 7. Το ποσό του επιδόματος στέγασης που δικαιούνται τα ανωτέρω νοικοκυριά συναρτάται με τον αριθμό των μελών κάθε νοικοκυριού και ανέρχεται σε: α) διακόσια είκοσι πέντε (225) ευρώ για μονομελές νοικοκυριό, β) διακόσια εξήντα δύο (262) ευρώ και πενήντα (50) λεπτά για νοικοκυριό δύο (2) ατόμων και γ) τριακόσια (300) ευρώ για νοικοκυριό τριών (3) ή περισσότερων ατόμων. Αν το ποσό του μισθώματος υπολείπεται των ανωτέρω ποσών, το ύψος του επιδόματος στέγασης ανέρχεται έως το ποσό του μισθώματος. Για τον υπολογισμό του ποσού λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των μελών του νοικοκυριού κατά τον χρόνο συμμετοχής του στο πρόγραμμα πριν από την απένταξή του. 8. Το επίδομα καταβάλλεται, σύμφωνα με τους όρους των παρ. 6 και 7, από τον μήνα που έπεται της υποβολής της αίτησης και για χρονικό διάστημα έως δώδεκα (12) μηνών, κατά παρέκκλιση: α) του άρθρου 3, περί ποσού του επιδόματος στέγασης, του άρθρου 4, περί κριτηρίων ένταξης στο πρόγραμμα, και της παρ. 2 του άρθρου 5, περί προϋποθέσεων ένταξης στο πρόγραμμα, της υπό στοιχεία 71670/27.9.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Επικρατείας «Αντικατάσταση της υπό στοιχεία Δ13 οικ.	β) η διαδικασία πρόσκλησης προς τους ιδιοκτήτες για περαιτέρω εκμίσθωση των ακινήτων τους, γ) η διαδικασία χρηματοδότησης του προγράμματος από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης, δ) τα κριτήρια, στα οποία περιλαμβάνεται και η ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία επιλογής των μισθωτών της παρ. 2 του άρθρου 8, καθώς και η διαδικασία ελέγχου και επαλήθευσης των δικαιολογητικών, ε) οι όροι και προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την κάλυψη των δαπανών επισκευής του ακινήτου και κάθε άλλης επιλέξιμης δαπάνης, καθώς και η διαδικασία ελέγχου και επαλήθευσης αυτών, και στ) οι περιοχές της χώρας, στις οποίες εφαρμόζεται το πρόγραμμα.».

ε) οι όροι και προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την κάλυψη των δαπανών επισκευής του ακινήτου και κάθε άλλης επιλέξιμης δαπάνης, καθώς και η διαδικασία ελέγχου και επαλήθευσης αυτών, στ) οι περιοχές της χώρας, στις οποίες εφαρμόζεται το πρόγραμμα και ζ) οι ειδικότεροι όροι και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τη λήψη του επιδόματος στέγασης μετά από τη λήξη του προγράμματος.».	
Άρθρο 60 Κατάργηση της υποχρέωσης κατ' έτος έκδοσης κοινής υπουργικής απόφασης για την απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς για κατηγορίες δικαιούχων αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 86 ν. 4530/2018 Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4530/2018 (Α' 59), περί της απαλλαγής από την καταβολή κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς, προστίθενται νέα εδάφια, έβδομο και όγδοο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Εισάγονται πλήρεις ή μερικές απαλλαγές από την καταβολή κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς. Οι απαλλαγές καθορίζονται από τον συνδυασμό κοινωνικών και οικονομικών κριτηρίων και παραμέτρων με τον αριθμό των δικαιούχων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται τα συγκεκριμένα κριτήρια παροχής των απαλλαγών, οι κατηγορίες των δικαιούχων των απαλλαγών, το είδος απαλλαγής για κάθε κατηγορία δικαιούχων, σε συνδυασμό και με τον αριθμό των δικαιούχων, η διαδικασία χορήγησης των απαλλαγών, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας. Η απόφαση της παρούσας εκδίδεται έως τις 31 Ιουλίου κάθε έτους και τίθεται σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου ημερολογιακού έτους.	Η παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4530/2018 έχει ως εξής: «1. Εισάγονται πλήρεις ή μερικές απαλλαγές από την καταβολή κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς. Οι απαλλαγές καθορίζονται από τον συνδυασμό κοινωνικών και οικονομικών κριτηρίων και παραμέτρων με τον αριθμό των δικαιούχων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται τα συγκεκριμένα κριτήρια παροχής των απαλλαγών, οι κατηγορίες των δικαιούχων των απαλλαγών, το είδος απαλλαγής για κάθε κατηγορία δικαιούχων, σε συνδυασμό και με τον αριθμό των δικαιούχων, η διαδικασία χορήγησης των απαλλαγών, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας. Η απόφαση της παρούσας εκδίδεται έως τις 31 Ιουλίου κάθε έτους και τίθεται σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου ημερολογιακού έτους. Οι κατηγορίες των δικαιούχων αρμοδιότητας των Υπουργείων Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Τουρισμού των ανωτέρω απαλλαγών καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υποδομών και Μεταφορών και Τουρισμού, εξαιρουμένης της υποχρέωσης έκδοσής της κατ' έτος. Στην εν λόγω απόφαση ορίζονται η διαδικασία χορήγησης των ανωτέρω απαλλαγών και κάθε ειδικότερο ζήτημα.»

Οι κατηγορίες των δικαιούχων αρμοδιότητας των Υπουργείων Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Τουρισμού των ανωτέρω απαλλαγών καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υποδομών και Μεταφορών και Τουρισμού, εξαιρουμένης της υποχρέωσης έκδοσής της κατ' έτος. Στην εν λόγω απόφαση ορίζονται η διαδικασία χορήγησης των ανωτέρω απαλλαγών και κάθε ειδικότερο ζήτημα. Οι κατηγορίες των δικαιούχων αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας των ανωτέρω απαλλαγών καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, μη εφαρμοζομένης της υποχρέωσης έκδοσής της κατ' έτος. Στην εν λόγω απόφαση ορίζονται η διαδικασία χορήγησης των ανωτέρω απαλλαγών και κάθε ειδικότερο ζήτημα.».	
Άρθρο 61 Συγκρότηση Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 16 ν. 4356/2015 Στην παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4356/2015 (Α' 181), περί της σύνθεσης του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, προστίθενται περ. ιθ', κ', κα' και κβ' και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Το Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και αποτελείται από τα εξής μέλη με τους αναπληρωτές τους: α. Τον Γενικό Γραμματέα Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως Πρόεδρο, β. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, βα. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, γ. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, β. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, βα. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, γ. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού,	Η παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4356/2015 έχει ως εξής: «1. Το Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και αποτελείται από τα εξής μέλη με τους αναπληρωτές τους: α. Τον Γενικό Γραμματέα Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως Πρόεδρο, β. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, βα. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, γ. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, δ. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εξωτερικών, ε. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, εα. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας,

δ. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εξωτερικών, ε. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, εα. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας, εβ. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Πολιτισμού, στ. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στα. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, ζ. έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Αστυνομίας, η. έναν (1) εκπρόσωπο του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών του Δήμου Αθηναίων, θ. έναν (1) εκπρόσωπο του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ι. έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, ια. έναν (1) εκπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, ιβ. δύο (2) εκπροσώπους του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, ιγ. έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, ιδ. έναν (1) εκπρόσωπο της Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Αθηνών, ιε. έναν (1) εκπρόσωπο του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας, ιστ. έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.), ιζ. έναν (1) εκπρόσωπο της Ανώτατης Διοίκησης Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.), ιη. έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης (Γ.Γ.Ε.Ε.), ιθ. έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης, κ. έναν (1) εκπρόσωπο της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας, κα. έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, και κβ. έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας.»	εβ. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Πολιτισμού, στ. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στα. έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, ζ. έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Αστυνομίας, η. έναν (1) εκπρόσωπο του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών του Δήμου Αθηναίων, θ. έναν (1) εκπρόσωπο του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ι. έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, ια. έναν (1) εκπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, ιβ. δύο (2) εκπροσώπους του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, ιγ. έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, ιδ. έναν (1) εκπρόσωπο της Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Αθηνών, ιε. έναν (1) εκπρόσωπο του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας, ιστ. έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.), ιζ. έναν (1) εκπρόσωπο της Ανώτατης Διοίκησης Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.), ιη. έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης (Γ.Γ.Ε.Ε.).»

Άρθρο 62 Συνέχιση υλοποίησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας του πιλοτικού προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας – Τροποποίηση άρθρου 53 ν. 4997/2022 Στο άρθρο 53 του ν. 4997/2022 (Α' 219) προστίθενται παρ. 5 έως 8 ως εξής: «5. Το επιχορηγούμενο ποσό για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του προγράμματος είναι αφορολόγητο, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, δεν εκχωρείται, δεν κατάσχεται στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, ιδιώτες ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια και στον τρόπο υπολογισμού για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. 6. Η προθεσμία ολοκλήρωσης των παρεμβάσεων για τους ωφελούμενους του πιλοτικού προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας του παρόντος και του άρθρου 82, των οποίων οι αιτήσεις έχουν εγκριθεί οριστικά, σύμφωνα με το άρθρο 15 της υπό στοιχεία 9863/4.7.2025 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Πιλοτικό πρόγραμμα επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας των άρθρων 53 και 82 του ν. 4997/2022 (Α' 219)» (Β' 3530), και οι οποίες δεν ολοκληρώθηκαν κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υλοποίησης σύμφωνα με την οικεία πρόσκληση, παρατείνεται έως την 30ή.9.2026. Οι σχετικές δαπάνες του πιλοτικού προγράμματος για τις παρεμβάσεις του πρώτου εδαφίου και η αντίστοιχη δαπάνη για τη διαχειριστική αμοιβή του φορέα υλοποίησης, συμπεριλαμβανομένων δαπανών που έχουν	Το άρθρο 53 του ν. 4997/2022 έχει ως εξής: «Άρθρο 53 Πιλοτικό Πρόγραμμα επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας 1. Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας υλοποιεί πιλοτικό πρόγραμμα επιχορήγησης παρεμβάσεων για την προσβασιμότητα των χώρων μόνιμης κατοικίας και εργασίας ατόμων με αναπηρία. Οι διαδικασίες υποβολής αιτημάτων επιχορήγησης παρέχονται ως ψηφιακή υπηρεσία, η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΥΠ). Οι παρεμβάσεις δύναται να πραγματοποιούνται και σε δημόσια κτήρια ώστε να καταστούν προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία. 2. Ωφελούμενοι του προγράμματος είναι άτομα με κινητική αναπηρία ή αναπηρία όρασης ή αναπηρία ακοής, τα οποία είτε έχουν καταχωρισθεί στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία του άρθρου 105 του ν. 4961/2022 (Α' 146), είτε, σε περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη η καταγραφή τους στο ως άνω Μητρώο και για το διάστημα που αυτή εκκρεμεί λόγω ολοκλήρωσης της ψηφιοποίησης των αποφάσεων πιστοποίησης αναπηρίας, διαθέτουν γνωμάτευση Υγειονομικών Επιτροπών σε ισχύ. Το πρόγραμμα υλοποιείται στο σύνολο των περιφερειών της χώρας. 3. Μετά από την ολοκλήρωση του πιλοτικού προγράμματος η Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας υποβάλλει στον Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας συγκεντρωτικά στοιχεία, καταγραφέντα προβλήματα, εξαχθέντα συμπεράσματα και εισηγήσεις από την υλοποίηση του πιλοτικού προγράμματος, υπό τη μορφή Έκθεσης Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων. Μετά από την αξιολόγηση ακολουθεί η καθολική εφαρμογή του προγράμματος σε ολόκληρη τη χώρα.

πραγματοποιηθεί από τον φορέα υλοποίησης για αυτόν τον σκοπό, βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας με ανακατανομή πιστώσεων του οικονομικού έτους 2026. Αν μέχρι την 30ή.9.2026 δεν υποβληθεί στον φορέα υλοποίησης δήλωση ολοκλήρωσης της παρέμβασης μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου της, οι ωφελούμενοι επιστρέφουν την προκαταβολή. 7. Από τον ενάρθμο του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας καλύπτονται οι δαπάνες για τις παρεμβάσεις των ωφελούμενων που ολοκληρώθηκαν εντός της επιλέξιμης περιόδου της παρέμβασης του πιλοτικού προγράμματος, αλλά δεν είναι δυνατή η πληρωμή τους από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ίδιου ενάρθμου λόγω εξάντλησης των διαθέσιμων πόρων του. 8. Ωφελούμενοι οι οποίοι, μετά από την οριστική έγκριση της αίτησής τους, επέστρεψαν στον φορέα υλοποίησης την προκαταβολή που είχαν λάβει σύμφωνα με το άρθρο 16 της υπό στοιχεία 9863/4.7.2025 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, δύνανται να αιτηθούν την επανένταξή τους στο πρόγραμμα και να χρηματοδοτηθούν σύμφωνα με την παρ. 6, εφόσον υποβάλουν σχετικό αίτημα στον φορέα υλοποίησης.».	4. Οι δαπάνες του πιλοτικού προγράμματος βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και προέρχονται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Φορέας υλοποίησης του έργου ορίζεται η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, στην οποία μεταβιβάζονται οι αναγκαίες πιστώσεις για την υλοποίηση του προγράμματος.».
Άρθρο 63 Υλοποίηση παρεμβάσεων προσβασιμότητας του πιλοτικού προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας - Τροποποίηση παρ. 15 άρθρου 82 ν. 4997/2022 – Εξουσιοδοτική διάταξη	Η παρ. 15 του άρθρου 82 του ν. 4997/2022 έχει ως εξής: ««15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται

Στην παρ. 15 του άρθρου 82 του ν. 4997/2022 (Α' 219) προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 15 διαμορφώνεται ως εξής: «15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ειδικότερα και λεπτομερειακά θέματα εφαρμογής του άρθρου 53, περί του προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας, και, ιδίως, α) τα κριτήρια επιλεξιμότητας και προτεραιοποίησης των ωφελούμενων και των χώρων παρέμβασης, β) η διαδικασία υποβολής αιτήσεων, γ) οι επιλέξιμες παρεμβάσεις, οι οποίες μπορούν να εκτείνονται και επί ιδιωτικών χώρων κοινής χρήσης των κτιρίων που αφορά η παρέμβαση, καθώς και επί δημόσιων ή κοινόχρηστων χώρων που περιβάλλουν τα κτίρια αυτά, δ) το ανώτατο ποσό επιχορήγησης ανά άτομο και ανά παρέμβαση, ε) η διαδικασία καταβολής των επιχορηγήσεων, στ) η διαδικασία, τα όργανα και τα μέσα ελέγχου της υλοποίησης των παρεμβάσεων και ζ) η διαδικασία υλοποίησης των παρεμβάσεων σε δημόσια κτίρια, ώστε να καταστούν προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία. Με την ίδια απόφαση δύναται να παρατείνεται η προθεσμία της παρ. 6 και να καθορίζονται οι όροι, η διαδικασία και οι προθεσμίες για την εφαρμογή της παρ. 7.».	ειδικότερα και λεπτομερειακά θέματα εφαρμογής του άρθρου 53, περί του προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας, και, ιδίως, α) τα κριτήρια επιλεξιμότητας και προτεραιοποίησης των ωφελούμενων και των χώρων παρέμβασης, β) η διαδικασία υποβολής αιτήσεων, γ) οι επιλέξιμες παρεμβάσεις, οι οποίες μπορούν να εκτείνονται και επί ιδιωτικών χώρων κοινής χρήσης των κτιρίων που αφορά η παρέμβαση, καθώς και επί δημόσιων ή κοινόχρηστων χώρων που περιβάλλουν τα κτίρια αυτά, δ) το ανώτατο ποσό επιχορήγησης ανά άτομο και ανά παρέμβαση, ε) η διαδικασία καταβολής των επιχορηγήσεων, στ) η διαδικασία, τα όργανα και τα μέσα ελέγχου της υλοποίησης των παρεμβάσεων και ζ) η διαδικασία υλοποίησης των παρεμβάσεων σε δημόσια κτήρια, ώστε να καταστούν προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία.».
Άρθρο 68 Επιχορηγήσεις φορέων ιδιωτικού τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα - Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 5 του ν. 2646/1998 Στο άρθρο 5 του ν. 2646/1998 (Α' 236), περί επιχορηγήσεων ιδιωτικών φορέων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 6, αα)	Η παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 2646/1998 έχει ως εξής: ««6. Επιχορηγήσεις και κάθε είδους παροχές από τους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), μπορεί να παρέχονται μόνο στους ιδιωτικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που διαθέτουν σε

στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «και κάθε είδους παροχές από τους φορείς του δημόσιου τομέα», αντικαθίστανται από τις λέξεις «από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης», ii) οι λέξεις «όπως αυτός ορίζεται στην περ. α)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «όπως αυτή ορίζεται στην περ. β)», iii) οι λέξεις «στους ιδιωτικούς φορείς» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σε ιδιωτικούς φορείς», iv) οι λέξεις «που διαθέτουν σε ισχύ ειδική πιστοποίηση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, εφόσον διαθέτουν σε ισχύ ειδική πιστοποίηση», αβ) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «επιχορήγησης του φορέα» προστίθενται οι λέξεις «που εκδόθηκε μετά την υποβολή της», αγ) προστίθενται εδάφιο τρίτο και τέταρτο, β) προστίθεται παρ. 6Α, και οι παρ. 6 και 6Α διαμορφώνονται ως εξής:

«6. Επιχορηγήσεις από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), μπορεί να παρέχονται μόνο σε ιδιωτικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, εφόσον διαθέτουν σε ισχύ ειδική πιστοποίηση του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας ή έχουν αιτηθεί εμπροθέσμως την ανανέωση της πιστοποίησης αυτής, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 3. Αν η αίτηση για την ανανέωση της ειδικής πιστοποίησης απορριφθεί, η απόφαση επιχορήγησης του φορέα που εκδόθηκε μετά την υποβολή της, ανακαλείται από την ημερομηνία έκδοσής της και κάθε καταβολή που έγινε σε εφαρμογή της θεωρείται αχρεώστητη. Ποσά που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως καταλογίζονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Οι φορείς που επιχορηγούνται σύμφωνα με την παρούσα αναρτούν στην ιστοσελίδα τους τα ανά έτος ποσά επιχορήγησής τους.

6Α. Το σύνολο των επιχορηγήσεων προς κάθε φορέα ανά έτος δεν δύναται να υπερβαίνει το

ισχύ ειδική πιστοποίηση του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας ή έχουν αιτηθεί εμπροθέσμως την ανανέωση της πιστοποίησής αυτής, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 3. Αν η αίτηση για την ανανέωση της ειδικής πιστοποίησης απορριφθεί, η απόφαση επιχορήγησης του φορέα ανακαλείται από την ημερομηνία έκδοσής της και κάθε καταβολή που έγινε σε εφαρμογή της θεωρείται αχρεώστητη.».

τριάντα τρία κόμμα τριάντα τρία τοις εκατό (33,33%) του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του. Ειδικά κατά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο φορέας διοικείται από προσωρινή διοίκηση που έχει ορισθεί σύμφωνα με τις περ. α) ή β) της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2345/1995, η ετήσια επιχορήγηση δύναται να υπερβαίνει το όριο του πρώτου εδαφίου, ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα της προσωρινής διοίκησής του, με την προϋπόθεση ότι το άθροισμα των επιχορηγήσεων του εκάστοτε τρέχοντος έτους και των δύο (2) προηγούμενων ετών δεν δύναται να υπερβαίνει το σαράντα εννέα τοις εκατό (49%) του αθροίσματος των εγκεκριμένων προϋπολογισμών των αντίστοιχων ετών.».	
Άρθρο 72 Θέσπιση υποχρεωτικής ετήσιας εισφοράς υπέρ της λειτουργίας των παιδικών εξοχών του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ίδρυμα Μέρμηνας και Αριστείας Ελληνικής Αστυνομίας» - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 16 ν. 4703/2020 1. Στην παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4703/2020 (Α' 131), περί Ιδρύματος Μέρμηνας και Αριστείας της Ελληνικής Αστυνομίας, προστίθεται περ. δ) ως εξής: «δ) Από την υποχρεωτική εφάπαξ ετήσια εισφορά του εν ενεργεία ένστολου και πολιτικού προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, υπέρ του σκοπού της περ. α) της παρ. 2. Το χρηματικό ύψος της εισφοράς ορίζεται στο ποσό των οκτώ (8) ευρώ και σαράντα (40) λεπτών. Η εισφορά παρακρατείται από τη μισθοδοσία του μηνός Μαΐου εκάστου έτους, αποδίδεται από τη Διεύθυνση Εκκαθάρισης Μισθοδοσίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και Επιτελικού Σχεδιασμού (Γ.Δ.Ο.Ε.Σ.) του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη σε τραπεζικό λογαριασμό που υποδεικνύεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος και εγγράφεται στον ετήσιο προϋπολογισμό αυτού (Α.Λ.Ε. 1140916).».	Η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4703/2020 έχει ως εξής: «4. Οι πόροι του ιδρύματος προέρχονται: α) Από την επιχορήγηση, που προβλέπεται στο άρθρο 3 του ν. 749/1948 (Α' 200), καθώς και από τις ενισχύσεις, που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 1481/1984 (Α' 152), εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα ποσά στους σχετικούς λογαριασμούς. β) Από εράνους, που ενεργούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και από κάθε φύσεως εισφορές ή κάθε είδους παροχές τρίτων. γ) Από έσοδα, που προέρχονται από καλλιτεχνικές ή αθλητικές εκδηλώσεις.».

2. Ειδικά η εισφορά που αφορά στο έτος 2026 καταβάλλεται τον επόμενο μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 3. Με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος της εισφοράς της περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4703/2020.	
Άρθρο 75 Αυστηροποίηση κυρώσεων για την κυκλοφορία Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων σε οδό με επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας άνω των πενήντα (50) χιλιομέτρων την ώρα – Τροποποίηση περ. β) παρ. 12 άρθρου 24 Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας Στην περ. β) της παρ. 12 του άρθρου 24 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 5209/2025, Α' 100), περί ορίων ταχύτητας, οι λέξεις «στην κατηγορία Ε1-Α» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην κατηγορία Ε3-Α» και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής: «12. Ειδικά για τα Ε.Π.Η.Ο.: α) η οδήγηση κατά παράβαση του πρώτου εδαφίου της παρ. 6: αα) με ταχύτητα έως και τριάντα πέντε (35) χιλιόμετρα την ώρα, κατατάσσεται στην κατηγορία Ε1-Α και η θέση του σε κυκλοφορία κατατάσσεται στην κατηγορία Ε2-Α, αβ) με ταχύτητα άνω των τριάντα πέντε (35) χιλιομέτρων την ώρα κατατάσσεται στην κατηγορία Ε2-Α και η θέση του σε κυκλοφορία κατατάσσεται στην κατηγορία Ε3-Α, β) η οδήγηση κατά παράβαση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6 κατατάσσεται στην κατηγορία Ε3-Α.»	Η παρ. 12 του άρθρου 24 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 5209/2025, Α' 100) έχει ως εξής: 12. Ειδικά για τα Ε.Π.Η.Ο.: α) η οδήγηση κατά παράβαση του πρώτου εδαφίου της παρ. 6: αα) με ταχύτητα έως και τριάντα πέντε (35) χιλιόμετρα την ώρα, κατατάσσεται στην κατηγορία Ε1-Α και η θέση του σε κυκλοφορία κατατάσσεται στην κατηγορία Ε2-Α, αβ) με ταχύτητα άνω των τριάντα πέντε (35) χιλιομέτρων την ώρα κατατάσσεται στην κατηγορία Ε2-Α και η θέση του σε κυκλοφορία κατατάσσεται στην κατηγορία Ε3-Α, β) η οδήγηση κατά παράβαση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6 κατατάσσεται στην κατηγορία Ε1-Α.

Άρθρο 76 Ειδικοί κανόνες για οδηγούς Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων – Τροποποίηση παρ. 5 και 15 και αντικατάσταση παρ. 10 άρθρου 44 Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας 1. Στην παρ. 5 του άρθρου 44 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 5209/2025, Α' 100), περί ειδικών κανόνων για τους οδηγούς ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών, τρίτροχων οχημάτων και Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων, οι λέξεις «της υποπερ. β)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του στοιχείου ββ) της υποπερ. β)» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Σε οδούς, οι οποίες έχουν λωρίδα κυκλοφορίας για την κίνηση ποδηλάτων ή μοτοποδηλάτων, απαγορεύεται στους οδηγούς αυτών και των Ε.Π.Η.Ο. του στοιχείου ββ) της υποπερ. β) της περ. 17 του άρθρου 4, περί ορισμών, να χρησιμοποιούν το υπόλοιπο του οδοστρώματος.». 2. Η παρ. 10 του άρθρου 44 του Κ.Ο.Κ. αντικαθίσταται ως εξής: «10. Οι οδηγοί των Ε.Π.Η.Ο. της περ. 17 του άρθρου 4, πλην των Ε.Π.Η.Ο. του στοιχείου αδ) της υποπερ. α) της ίδιας περίπτωσης, πρέπει να έχουν συμπληρώσει την ηλικία των δεκαεπτά (17) ετών.». 3. Στην παρ. 15 του άρθρου 44 του Κ.Ο.Κ., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθενται περ. γ) και δ), β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 15 διαμορφώνεται ως εξής: «15. Οι παραβάσεις των παρ. 1 έως 14 κατατάσσονται στην κατηγορία Ε1-Α πλην: α) των παραβάσεων των περ. στ) και ζ) της παρ. 1 που κατατάσσονται στην κατηγορία Ε3-Β, με εξαίρεση τις παραβάσεις της περ. ε) της παρ. 1 που κατατάσσονται στην κατηγορία Ε3-Β, εκτός εάν τιμωρούνται βαρύτερα με άλλη διάταξη, και β) της παράβασης της παρ. 7 που κατατάσσεται στην κατηγορία Ε2-Α και στην κατηγορία Σ,».	Η παρ. 5 του άρθρου 44 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ., ν. 5209/2025) έχει ως εξής: «5. Σε οδούς, οι οποίες έχουν λωρίδα κυκλοφορίας για την κίνηση ποδηλάτων ή μοτοποδηλάτων, απαγορεύεται στους οδηγούς αυτών και των Ε.Π.Η.Ο. της υποπερ. β) της περ. 17 του άρθρου 4, περί ορισμών, να χρησιμοποιούν το υπόλοιπο του οδοστρώματος.». Η παρ. 10 του άρθρου 44 του Κ.Ο.Κ. έχει ως εξής: «10. Οι οδηγοί των Ε.Π.Η.Ο. πρέπει να έχουν συμπληρώσει: α) για τα οχήματα της του στοιχείου αα) της υποπερ. α) της περ. 17 του άρθρου 4, την ηλικία των δώδεκα (12) ετών και β) για τα οχήματα του στοιχείου αβ) της υποπερ. α) της περ. 2 του άρθρου 4, την ηλικία των δεκαπέντε (15) ετών.». Παρ. 15 του άρθρου 44 του Κ.Ο.Κ. «15. Οι παραβάσεις των παρ. 1 έως 14 κατατάσσονται στην κατηγορία Ε1-Α πλην: α) των παραβάσεων των περ. στ) και ζ) της παρ. 1 που κατατάσσονται στην κατηγορία Ε3-Β, με εξαίρεση τις παραβάσεις της περ. ε) της παρ. 1 που κατατάσσονται στην κατηγορία Ε3-Β, εκτός εάν τιμωρούνται βαρύτερα με άλλη διάταξη και β) της παράβασης της παρ. 7 που κατατάσσεται στην κατηγορία Ε2-Α και στην κατηγορία Σ.».

γ) της παράβασης της παρ. 4 που κατατάσσεται στην κατηγορία Ε2-Α και δ) της παράβασης της παρ. 10 που κατατάσσεται στην κατηγορία Ε2-Α. Αν το Ε.Π.Η.Ο. της περ. δ) του πρώτου εδαφίου είναι ιδιωτικής χρήσης, επιπλέον του επιβαλλομένου διοικητικού προστίμου, το όχημα ακινητοποιείται υποχρεωτικά, αφαιρείται από τον κάτοχο του και φυλάσσεται, σύμφωνα με την υπ' αρ. 30870/6.10.1983 κοινή απόφαση των Υπουργών Συγκοινωνιών και Δημοσίας Τάξης «Περιπτώσεις και τρόπος ακινητοποίησης μηχανοκινήτων οχημάτων και μοτοποδηλάτων καθώς και μεταφορά τους» (Β' 603), από τα αρμόδια αστυνομικά όργανα για είκοσι (20) ημέρες.».	
Άρθρο 77 Έγγραφα τα οποία πρέπει να φέρει ο οδηγός Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 103 Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας Στην παρ. 1 του άρθρου 103 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 5209/2025, Α' 100), περί εγγράφων τα οποία πρέπει να φέρει ο οδηγός, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «των ποδηλάτων» διαγράφονται οι λέξεις «και των Ε.Π.Η.Ο.», β) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Ο οδηγός οδικού οχήματος, όταν οδηγεί, φέρει: α) τη νόμιμη άδεια οδήγησης σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή, β) την άδεια κυκλοφορίας του οχήματος, γ) το αποδεικτικό ασφάλισης, δ) την απόδειξη πληρωμής των τελών κυκλοφορίας, ε) κατά περίπτωση: εα) την ειδική άδεια οδήγησης οδηγού επιβατικού δημοσίας χρήσης αυτοκινήτου, εβ) το Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Ικανότητας, εγ) το Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης Οδηγού Οχημάτων Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ADR) και τα λοιπά έγγραφα που απαιτεί η Ευρωπαϊκή Συμφωνία για τη Διεθνή Οδική Μεταφορά Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ADR), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 1741/1987 (Α' 225), εδ) το δελτίο τεχνικού ελέγχου, εε) την κάρτα ελέγχου καυσαερίων, εστ) τη βεβαίωση καλής λειτουργίας ταχογράφου, εζ) τη βεβαίωση περιοριστή ταχύτητας και	Η παρ. 1 του άρθρου 103 του Κ.Ο.Κ. έχει ως εξής: «1. Ο οδηγός οδικού οχήματος, όταν οδηγεί, φέρει: α) τη νόμιμη άδεια οδήγησης σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή, β) την άδεια κυκλοφορίας του οχήματος, γ) το αποδεικτικό ασφάλισης, δ) την απόδειξη πληρωμής των τελών κυκλοφορίας, ε) κατά περίπτωση: εα) την ειδική άδεια οδήγησης οδηγού επιβατικού δημοσίας χρήσης αυτοκινήτου, εβ) το Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Ικανότητας, εγ) το Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης Οδηγού Οχημάτων Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ADR) και τα λοιπά έγγραφα που απαιτεί η Ευρωπαϊκή Συμφωνία για τη Διεθνή Οδική Μεταφορά Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ADR), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 1741/1987 (Α' 225), εδ) το δελτίο τεχνικού ελέγχου, εε) την κάρτα ελέγχου καυσαερίων, εστ) τη βεβαίωση καλής λειτουργίας ταχογράφου, εζ) τη βεβαίωση περιοριστή ταχύτητας και

εγ) το Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης Οδηγού Οχημάτων Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ADR) και τα λοιπά έγγραφα που απαιτεί η Ευρωπαϊκή Συμφωνία για τη Διεθνή Οδική Μεταφορά Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ADR), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 1741/1987 (Α' 225), εδ) το δελτίο τεχνικού ελέγχου, εε) την κάρτα ελέγχου καυσαερίων, εστ) τη βεβαίωση καλής λειτουργίας ταχογράφου, εζ) τη βεβαίωση περιοριστή ταχύτητας και εη) το σχετικό αυτοκόλλητο σήμα, καθώς και στ) οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, βεβαίωση, ή πιστοποιητικό απαιτείται ανάλογα με την κατηγορία του οχήματος από τις ειδικές διατάξεις. Οι οδηγοί των ποδηλάτων από δώδεκα (12) ετών και άνω φέρουν, όταν οδηγούν, οποιοδήποτε νόμιμο έγγραφο ταυτοποίησης προσώπου. Οι οδηγοί των Ε.Π.Η.Ο. φέρουν, όταν οδηγούν, οποιοδήποτε νόμιμο έγγραφο ταυτοποίησης προσώπου και αποδεικτικό ασφάλισης. Για τα Ε.Π.Η.Ο. που διατίθενται από αδειοδοτημένους παρόχους κοινόχρηστης κινητικότητας, το αποδεικτικό ασφάλισης δύναται να επιδεικνύεται ηλεκτρονικά μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του παρόχου. Ειδικά τα οχήματα που είναι μισθωμένα από εταιρείες ενοικιαζόμενων αυτοκινήτων ή χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), φέρουν μόνο αντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας, ενώ δεν υποχρεούνται να φέρουν το αποδεικτικό ασφάλισης και την απόδειξη πληρωμής των τελών κυκλοφορίας.».	εη) το σχετικό αυτοκόλλητο σήμα, καθώς και στ) οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, βεβαίωση, ή πιστοποιητικό απαιτείται ανάλογα με την κατηγορία του οχήματος από τις ειδικές διατάξεις. Οι οδηγοί των ποδηλάτων και των Ε.Π.Η.Ο. από δώδεκα (12) ετών και άνω φέρουν, όταν οδηγούν, οποιοδήποτε νόμιμο έγγραφο ταυτοποίησης προσώπου. Ειδικά τα οχήματα που είναι μισθωμένα από εταιρείες ενοικιαζόμενων αυτοκινήτων ή χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), φέρουν μόνο αντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας, ενώ δεν υποχρεούνται να φέρουν το αποδεικτικό ασφάλισης και την απόδειξη πληρωμής των τελών κυκλοφορίας.».

Άρθρο 81 Κυρώσεις πωλητών, παρόχων και εκμισθωτών Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων - Τροποποίηση άρθρου 28 και προσθήκη παρ. 4B στο άρθρο 30 του ν. 4784/2021 1. Στο άρθρο 28 του ν. 4784/2021 (Α' 40), περί υποχρεώσεων παρόχων και εκμισθωτών Ε.Π.Η.Ο., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, πριν από τη λέξη «παρόχων» προστίθεται η λέξη «πωλητών», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, οι λέξεις «του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρ. 1 και 2», γ) προστίθεται παρ. 4 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 28 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 28 Υποχρεώσεις πωλητών, παρόχων και εκμισθωτών Ε.Π.Η.Ο. 1. Οι εταιρείες εκμίσθωσης ή παροχής προς κοινή χρήση Ε.Π.Η.Ο.: α) παρέχουν ή εκμισθώνουν προς χρήση Ε.Π.Η.Ο. σύμφωνα με το Κεφάλαιο Β', β) παρέχουν δεδομένα από την κίνηση των Ε.Π.Η.Ο., όταν ζητηθούν από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ή τη δημοτική αρχή, όπου δραστηριοποιείται ο πάροχος ή ο εκμισθωτής, γ) παρέχουν δεδομένα από την κίνηση των Ε.Π.Η.Ο. όταν ζητηθούν από τον Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. και τον Ο.Σ.Ε.Θ. Α.Ε. αντίστοιχα, όταν ο πάροχος ή ο εκμισθωτής δραστηριοποιείται στην περιοχή αρμοδιότητάς τους. 2. Οι εταιρείες παροχής προς κοινή χρήση Ε.Π.Η.Ο. χρησιμοποιούν τα κατάλληλα τεχνολογικά μέσα για τον ασύρματο εντοπισμό της θέσης του κάθε Ε.Π.Η.Ο. που διαθέτουν, δεν επιτρέπουν την υπέρβαση της ταχύτητας των είκοσι πέντε (25) χιλιομέτρων ανά ώρα ή όποιας άλλης ταχύτητας οριστεί, καθώς και την κίνηση σε οδούς και περιοχές που θα υποδείξει, σε κάθε περίπτωση, η δημοτική αρχή σύμφωνα με το άρθρο 55 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ., ν. 5209/2025, Α' 100) ή ο Γενικός Γραμματέας Ναυτιλίας και Λιμένων του	Το άρθρο 28 του ν. 4784/2021 έχει ως εξής: «Άρθρο 28 Υποχρεώσεις παρόχων και εκμισθωτών Ε.Π.Η.Ο. 1. Οι εταιρείες εκμίσθωσης ή παροχής προς κοινή χρήση Ε.Π.Η.Ο.: α) παρέχουν ή εκμισθώνουν προς χρήση Ε.Π.Η.Ο. σύμφωνα με το Κεφάλαιο Β) β) παρέχουν δεδομένα από την κίνηση των Ε.Π.Η.Ο. όταν ζητηθούν από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ή τη δημοτική αρχή όπου δραστηριοποιείται ο πάροχος ή ο εκμισθωτής, γ) παρέχουν δεδομένα από την κίνηση των Ε.Π.Η.Ο. όταν ζητηθούν από τον ΟΑΣΑ Α.Ε. και τον ΟΣΕΘ Α.Ε. αντίστοιχα, όταν ο πάροχος ή ο εκμισθωτής δραστηριοποιείται στην περιοχή αρμοδιότητάς τους. 2. Οι εταιρείες παροχής προς κοινή χρήση Ε.Π.Η.Ο. χρησιμοποιούν τα κατάλληλα τεχνολογικά μέσα για τον ασύρματο εντοπισμό της θέσης του κάθε Ε.Π.Η.Ο. που διαθέτουν, δεν επιτρέπουν την υπέρβαση της ταχύτητας των 25 χλμ./ώρα ή όποιας άλλης ταχύτητας οριστεί, καθώς και την κίνηση σε οδούς και περιοχές που θα υποδείξει, σε κάθε περίπτωση, η δημοτική αρχή σύμφωνα με το άρθρο 52 του ν. 2696/1999 (Α' 57) ή ο Γενικός Γραμματέας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για τους λιμένες με φορέα διαχείρισης Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου, ή ο Γενικός Γραμματέας Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης του Υπουργείου Τουρισμού για τους τουριστικούς λιμένες ή ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης λιμένα, σύμφωνα με το άρθρο 52Α του παρόντος ή το άρθρο 44 του ν. 4150/2013 (Α' 102), κατόπιν γνωμοδότησης της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής. 3. Οι εταιρείες που εκμισθώνουν ή παρέχουν προς κοινή χρήση Ε.Π.Η.Ο. και δεν καλύπτουν τις απαιτήσεις του παρόντος τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ. Τα διοικητικά πρόστιμα επιβάλλονται σύμφωνα με την κοινή απόφαση υπ' αρ. 7350/2014 (Β' 807) των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής

Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για τους λιμένες με φορέα διαχείρισης νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, ή ο Γενικός Γραμματέας Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης του Υπουργείου Τουρισμού για τους τουριστικούς λιμένες ή ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης λιμένα, σύμφωνα με το άρθρο 56 του Κ.Ο.Κ. ή το άρθρο 19 του ν. 2932/2001 (Α' 145), κατόπιν γνωμοδότησης της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής. 3. Οι εταιρείες που εκμισθώνουν ή παρέχουν προς κοινή χρήση Ε.Π.Η.Ο. και δεν καλύπτουν τις απαιτήσεις των παρ. 1 και 2 τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ. Τα διοικητικά πρόστιμα επιβάλλονται σύμφωνα με την κοινή απόφαση υπ' αρ. 7350/2014 (Β' 807) των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Τουρισμού από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (ΠΥΤ) και αποτελούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού. Στην περίπτωση που η παράβαση διαπιστωθεί μετά από έλεγχο των αρμόδιων για την τήρηση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας οργάνων, τα όργανα αυτά ενημερώνουν άμεσα την αρμόδια ΠΥΤ για την επιβολή των διοικητικών προστίμων. 4. Οι εταιρείες που πωλούν, διαθέτουν ή εκμισθώνουν Ε.Π.Η.Ο. της περ. 17 του άρθρου 4 του Κ.Ο.Κ. πλην των Ε.Π.Η.Ο. του στοιχείου αδ) της υποπερ. α) της ίδιας περίπτωσης, σε ανηλίκους κάτω των δεκαεπτά (17) ετών, και δεν τηρούν τις απαιτήσεις των άρθρων 27Α ή 27Β τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ, το οποίο επιβάλλεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, τηρουμένου σε κάθε περίπτωση του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), περί προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου.». 2. Στο άρθρο 30 του ν. 4784/2021 προστίθεται παρ. 4Β ως εξής:	Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Τουρισμού από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (ΠΥΤ) και αποτελούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού. Στην περίπτωση που η παράβαση διαπιστωθεί μετά από έλεγχο των αρμόδιων για την τήρηση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας οργάνων, τα όργανα αυτά ενημερώνουν άμεσα την αρμόδια ΠΥΤ για την επιβολή των διοικητικών προστίμων.».

«4B. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Προστασίας του Πολίτη και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου της παρ. 4 του άρθρου 28, τα στοιχεία που διαβιβάζονται από την Ελληνική Αστυνομία στην Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή και τα στοιχεία που πρέπει να θέτουν οι πωλητές, πάροχοι και εκμισθωτές στη διάθεση της Αρχής.».	
Άρθρο 86 Επιχειρήσεις εμπορίου προϊόντων κάνναβης ως σημεία εμπορίας, πώλησης και διάθεσης προϊόντων κάνναβης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 47 ν. 5302/2026 Στην παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 5302/2026 (Α' 78), περί επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης ως αποκλειστικών σημείων εμπορίας, πώλησης και διάθεσης προϊόντων κάνναβης, μετά από τις λέξεις «στην περ. δ) της παρ. 1Α του άρθρου 2Α του ν. 4139/2013 (Α' 74)», διαγράφονται οι λέξεις «περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) μέχρι 0,3% τα οποία προκύπτουν από την καλλιέργεια ποικιλιών κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) μέχρι 0,3% ή/και προϊόντα που εμπεριέχουν κανναβιδιόλη (CBD)» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Επιχειρήσεις εμπορίου προϊόντων κάνναβης, αποτελούν: α) Οι επιχειρήσεις, νομίμως αδειοδοτημένες σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 48, περί διαδικασίας αδειοδότησης και λειτουργίας των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης και εγγεγραμμένες στο μητρώο του άρθρου 49, περί σύστασης μητρώου επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης και εποπτείας αυτών, οι οποίες έχουν ως δραστηριότητα την εμπορία, πώληση και διάθεση προϊόντων κάνναβης προς το καταναλωτικό κοινό λιανικώς, κατά τα οριζόμενα στην περ. δ) της παρ. 1Α του άρθρου 2Α του ν. 4139/2013 (Α' 74), καθώς και β) τα αδειοδοτημένα φαρμακεία από τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και	Η παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 5302/2026 (Α' 78) έχει ως εξής: 1. Επιχειρήσεις εμπορίου προϊόντων κάνναβης, αποτελούν: α) Οι επιχειρήσεις, νομίμως αδειοδοτημένες σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 48, περί διαδικασίας αδειοδότησης και λειτουργίας των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης και εγγεγραμμένες στο μητρώο του άρθρου 49, περί σύστασης μητρώου επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης και εποπτείας αυτών, οι οποίες έχουν ως δραστηριότητα την εμπορία, πώληση και διάθεση προϊόντων κάνναβης προς το καταναλωτικό κοινό λιανικώς, κατά τα οριζόμενα στην περ. δ) της παρ. 1Α του άρθρου 2Α του ν. 4139/2013 (Α' 74) περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) μέχρι 0,3% τα οποία προκύπτουν από την καλλιέργεια ποικιλιών κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) μέχρι 0,3% ή/και προϊόντα που εμπεριέχουν κανναβιδιόλη (CBD) καθώς και β) τα αδειοδοτημένα φαρμακεία από τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της εκάστοτε Περιφερειακής Ενότητας.

Κοινωνικής Μέριμνας της εκάστοτε Περιφερειακής Ενότητας.».	
Άρθρο 88 Έλεγχος παραβάσεων των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 50 ν. 5302/2026 Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 50 του ν. 5302/2026 (Α' 78), περί ελέγχου παραβάσεων των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης, προστίθενται οι λέξεις «ή για τον εντοπισμό προϊόντων που παράγονται, πωλούνται, διατίθενται ή διακινούνται κατά παράβαση της παρ. 3B του άρθρου 1 του ν. 4139/2013 (Α' 74)» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Κατά τους επιτόπιους ελέγχους τα κλιμάκια ελέγχου προβαίνουν και σε έλεγχο εξακρίβωσης της σύνθεσης των προϊόντων ως προς την περιεκτικότητα τετραϋδροκανναβινόλης (THC), καθώς και ως προς την ύπαρξη χημικώς ανάλογων μορίων των ουσιών Δ9 - τετραϋδροκανναβινόλη (Δ9-THC) και κανναβιδιόλη (CBD) τα οποία έχουν ψυχοτρόπο δράση, κατά τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία Δ3γ/οικ.11626/11.3.2025 κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Δικαιοσύνης «Υπαγωγή δραστικών ουσιών στις διατάξεις του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά (Κ.Ν.Ν.) (ν. 3459/2006, Α' 103), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4139/2013 «Νόμος περί εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλες διατάξεις» (Α' 74)» (Β' 1403) ή για τον εντοπισμό προϊόντων που παράγονται, πωλούνται, διατίθενται ή διακινούνται κατά παράβαση της παρ. 3B του άρθρου 1 του ν. 4139/2013 (Α' 74).».	Η παρ. 2 του άρθρου 50 του ν. 5302/2026 (Α' 78) έχει ως εξής: 2. Κατά τους επιτόπιους ελέγχους τα κλιμάκια ελέγχου προβαίνουν και σε έλεγχο εξακρίβωσης της σύνθεσης των προϊόντων ως προς την περιεκτικότητα τετραϋδροκανναβινόλης (THC), καθώς και ως προς την ύπαρξη χημικώς ανάλογων μορίων των ουσιών Δ9 τετραϋδροκανναβινόλη (Δ9-THC) και κανναβιδιόλη (CBD) τα οποία έχουν ψυχοτρόπο δράση, κατά τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία Δ3γ/οικ.11626/11.3.2025 κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Δικαιοσύνης «Υπαγωγή δραστικών ουσιών στις διατάξεις του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά (Κ.Ν.Ν.) (ν. 3459/2006, Α' 103), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4139/2013 «Νόμος περί εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλες διατάξεις» (Α' 74)» (Β' 1403).
Άρθρο 89 Κυρώσεις για παραβάσεις των όρων άδειας και λειτουργίας επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 51 ν. 5302/2026 Στην παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 5302/2026 (Α' 78), περί κυρώσεων για παραβάσεις των όρων άδειας και λειτουργίας επιχειρήσεων εμπορίου	Η παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 5302/2026 (Α' 78) έχει ως εξής: 2. Η καθ' οιονδήποτε τρόπο διάθεση, διακίνηση, προμήθεια, πώληση και αγορά πάσης φύσεως προϊόντων κάνναβης από επιχειρήσεις εμπορίου προϊόντων κάνναβης, τιμωρείται με τις ποινές του ν. 4139/2013 (Α' 74).

προϊόντων κάνναβης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην αρχή προστίθενται οι λέξεις «Ανεξαρτήτως των κυρώσεων της παρ. 1,», β) οι λέξεις «πάσης φύσεως προϊόντων κάνναβης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προϊόντων κάνναβης κατά παράβαση του παρόντος και του ν. 4139/2013 (Α' 74)», γ) οι λέξεις «με τις ποινές του ν. 4139/2013 (Α' 74)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με τις ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 20 του ν. 4139/2013» και η παρ. 2, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής: «2. Ανεξαρτήτως των κυρώσεων της παρ. 1, η καθ' οιονδήποτε τρόπο διάθεση, διακίνηση, προμήθεια, πώληση και αγορά προϊόντων κάνναβης κατά παράβαση του παρόντος και του ν. 4139/2013 (Α' 74) από επιχειρήσεις εμπορίου προϊόντων κάνναβης τιμωρείται με τις ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 20 του ν. 4139/2013.».	
Άρθρο 90 Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21ΣΤ ν. 4139/2013 Στην παρ. 1 του άρθρου 21ΣΤ του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, μετά από τις λέξεις «για ιατρικούς σκοπούς», α) προστίθενται οι λέξεις «ή κάτω από 0,3% για την παραγωγή προϊόντων κάνναβης», προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξειδικεύονται οι όροι και προϋποθέσεις που αφορούν στη χορήγηση της έγκρισης εγκατάστασης και λειτουργίας, η υποβολή επιπλέον δικαιολογητικών, το ύψος του παραβόλου, οι προδιαγραφές ασφαλούς φύλαξης των περιοχών καλλιέργειας, των σημείων αποθήκευσης και των μεταποιητικών μονάδων, οι διαδικασίες μεταφοράς, το χρονικό	Η παρ. 1 του άρθρου 21ΣΤ του ν. 4139/2013 (Α' 74) έχει ως εξής: 1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξειδικεύονται οι όροι και προϋποθέσεις που αφορούν στη χορήγηση της έγκρισης εγκατάστασης και λειτουργίας, η υποβολή επιπλέον δικαιολογητικών, το ύψος του παραβόλου, οι προδιαγραφές ασφαλούς φύλαξης των περιοχών καλλιέργειας, των σημείων αποθήκευσης και των μεταποιητικών μονάδων, οι διαδικασίες μεταφοράς, το χρονικό όριο φύλαξης και αποθήκευσης που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, ο τρόπος έγκρισης εισαγωγής και εξαγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού ποικυλίων κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) άνω του 0,2% για ιατρικούς σκοπούς από τρίτες χώρες ή κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις εισαγωγής πολλαπλασιαστικού

όριο φύλαξης και αποθήκευσης που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, ο τρόπος έγκρισης εισαγωγής και εξαγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού ποικιλιών κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) άνω του 0,2% για ιατρικούς σκοπούς ή κάτω από 0,3% για την παραγωγή προϊόντων κάνναβης από τρίτες χώρες ή κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις εισαγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού και καλλιέργειας από τα ερευνητικά δημόσια εργαστήρια, τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και τον Ελληνικό Γεωργικό Οργανισμό ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ) η διαδικασία ελέγχου για την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων παροχής έγκρισης, η διαδικασία των τακτικών και έκτακτων ελέγχων για τη συνέχιση της πλήρωσης των όρων και προϋποθέσεων παροχής της έγκρισης σε οποιοδήποτε στάδιο της καλλιεργητικής και μεταποιητικής διαδικασίας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζονται τα ανωτέρω θέματα και για την εφαρμογή της παρ. 1B του άρθρου 2Α».	υλικού και καλλιέργειας από τα ερευνητικά δημόσια εργαστήρια, τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και τον Ελληνικό Γεωργικό Οργανισμό ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ) η διαδικασία ελέγχου για την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων παροχής έγκρισης, η διαδικασία των τακτικών και έκτακτων ελέγχων για τη συνέχιση της πλήρωσης των όρων και προϋποθέσεων παροχής της έγκρισης σε οποιοδήποτε στάδιο της καλλιεργητικής και μεταποιητικής διαδικασίας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
30. Κατάργηση διατάξεων	
<i>Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση</i>	<i>Καταργούμενες διατάξεις</i>

Άρθρο 12 Καταργούμενες διατάξεις Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους καταργείται το άρθρο 34 του ν. 4837/2021 (Α' 178), περί των χαρακτηριστικών της υπηρεσίας προσωπικής βοήθειας.	Άρθρο 34 Ν. 4837/2021 Χαρακτηριστικά της παρεχόμενης υπηρεσίας 1. Προσωπικός Βοηθός είναι το φυσικό πρόσωπο το οποίο υποστηρίζει τα άτομα με αναπηρία. Η υπηρεσία του Προσωπικού Βοηθού παρέχεται στη βάση των εξατομικευμένων αναγκών και συνθηκών ζωής των ατόμων με αναπηρία και σύμφωνα με τις ατομικές επιλογές και τα ενδιαφέροντά τους, προς διευκόλυνση, ιδίως, των καθημερινών δραστηριοτήτων τους, για την ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσης και τη συμπερίληψή τους στην κοινωνία, συμβάλλοντας στην αποτροπή της περιθωριοποίησης και ιδρυματοποίησής τους. 2. Αποδέκτες της υπηρεσίας είναι τα άτομα με αναπηρία, ανεξαρτήτως κατηγορίας αναπηρίας και τόπου διαβίωσης. 3. Η παροχή της υπηρεσίας του Προσωπικού Βοηθού για άτομα με αναπηρία δεν αποστερεί τον ωφελούμενο από τη λήψη τυχόν προνοιακών παροχών σε χρήμα, οικονομικών και εισοδηματικών ενισχύσεων και κοινωνικών υπηρεσιών για την οικονομική στήριξη - ενίσχυση ατόμων με αναπηρία που χορηγεί ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.).

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων		
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας
	Άρθρο 9, παρ. 1	Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Υπουργός Επικρατείας και κάθε συναρμόδιο Υπουργείο	Ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την παροχή της υπηρεσίας προσωπικής βοήθειας και την υλοποίηση και παρακολούθηση του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού και ιδίως καθορίζονται: α) οι ειδικότερες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των

		ωφελοόμενων της παρ. 2 του άρθρου 5 και τυχόν πρόσθετες προϋποθέσεις, συναρτώμενες ιδίως με το εισόδημα και την κοινωνική τους κατάσταση, β) τα κριτήρια μοριοδότησης των επιλέξιμων ωφελοόμενων, με βάση ιδίως τη βαρύτητα της αναπηρίας τους και την κοινωνική και οικονομική τους κατάσταση, καθώς και ο αριθμός των πρόσθετων μορίων της παρ. 1 του άρθρου 7, γ) η διαδικασία και οι όροι αξιολόγησης των επιλέξιμων ωφελοόμενων, δ) τυχόν πρόσθετα επιστημονικά και άλλα προσόντα των μελών των ειδικών επιτροπών αξιολόγησης, η σύσταση, η διαδικασία και τα κριτήρια συγκρότησής τους, το περιεχόμενο, η διάρκεια, ο τρόπος υλοποίησης και η πιστοποίηση της επιμόρφωσης των μελών τους, η αποζημίωσή τους και κάθε άλλο ειδικότερο, τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για τη λειτουργία τους, ε) τυχόν πρόσθετα προσόντα, πρόσθετα κωλύματα και πρόσθετες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των προσωπικών βοηθών.
Άρθρο 9, παρ. 2	ΥΚΟΙΣΟ, ΥΠΕΘΑ, ΥΕΚΑ, ΥΨΗΔ	Ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων των υποπερ. αα) και αβ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 5.
Άρθρο 9, παρ. 3	ΥΚΟΙΣΟ- ΥΠΕΘΑ	Διαπιστώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων των υποπερ. αα) και αβ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 5 για τη δυνατότητα αποδοχής των πιστοποιήσεων των

		Υγειονομικών Επιτροπών των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων και ορίζεται η ημερομηνία από την οποία είναι δυνατή η υποβολή τους.
28 παρ. 1 α	ΥΚΟΙΣΟ - ΥΠΕΘΟΟ	Ορίζονται η έναρξη κάθε προγράμματος του άρθρου 16 και ο αριθμός των υποψηφίων εκπαιδευτών κινητικότητας που συμμετέχουν σε αυτό και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την υλοποίηση κάθε Προγράμματος Επιμόρφωσης του άρθρου 16.
28 παρ. 2	ΥΚΟΙΣΟ - ΥΠΕΘΟΟ	Ορίζονται οι δαπάνες που απαιτούνται για την υλοποίηση Προγραμμάτων Επιμόρφωσης του άρθρου 16, όπως το ύψος των διδάκτρων, το κόστος της θεωρητικής επιμόρφωσης και της πρακτικής άσκησης, το κόστος των συγγραμμάτων, των βιβλίων και του εν γένει υποστηρικτικού υλικού, καθώς και το κόστος για τη μετακίνηση και τη διαμονή των επιμορφωτών και των υποψηφίων εκπαιδευτών κινητικότητας
28 παρ. 5	ΥΚΟΙΣΟ-ΥΠΕΘΟΟ	Καθορίζονται το ύψος του παραβόλου της παρ. 3 του άρθρου 19, η διαδικασία απόδοσης και το ποσοστό του εσόδου που δύναται να εγγράφεται ως πίστωση στον προϋπολογισμό του Κ.Ε.Α.Τ., σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4270/2014 (Α' 143).
28 παρ. 8	ΥΚΟΙΣΟ-ΥΠΕΘΟΟ	Ορίζεται, ανά πρόγραμμα, η κάλυψη από το Κ.Ε.Α.Τ. κάθε σχετικής δαπάνης των υποψηφίων Εκπαιδευτών Κινητικότητας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 25.

36 (108 Α. παρ. 10 ν. 4861/2022)	ΥΚΟΙΣΟ-ΥΕΚΑ-ΥΓΕΙΑΣ	Εξειδικεύονται θέματα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ιδίως ως προς τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, τις διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, τον τρόπο τήρησης και ενημέρωσης της ηλεκτρονικής εφαρμογής, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).
36 (109 παρ. 1 ν. 4961/2022	ΥΕΚΑ-ΥΚΟΙΣΟ-ΥΨΗΔ-τυχόν συναρμόδιου	Καθορίζονται τα δικαιώματα πρόσβασης και καταχώρισης στοιχείων στην Εθνική Πύλη Αναπηρίας, οι εκτελούντες την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που περιλαμβάνονται σε αυτή και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για τη δημιουργία και λειτουργία της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, την ανάπτυξη των απαραίτητων διαλειτουργικοτήτων με άλλα πληροφοριακά συστήματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 103, 105, 106, 107 και 107Α. Με την ίδια ή όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα ζητήματα του πρώτου εδαφίου για τα ειδικότερα συστήματα και τα επιμέρους υποσυστήματα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Ειδικότερα ως προς τα επιμέρους συστήματα, με την απόφαση ρυθμίζονται ιδίως: α) Ως προς το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, τα ζητήματα σχετικά με την υποβολή αιτημάτων, τον

		προσδιορισμό και την ειδοποίηση των ιατρών που συμπληρώνουν τον ψηφιακό Ιατρικό Εισηγητικό Φάκελο και τη σύνταξη και οριστικοποίηση του φακέλου αυτού, τον προγραμματισμό και τις συνεδριάσεις των υγειονομικών επιτροπών, την έκδοση και κοινοποίηση Γνωμάτευσης Αναπηρίας (Γ.Α.) και Γνωστοποίησης Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας
37 (109 παρ. 3 ν. 4961/2022	ΥΕΚΑ-ΥΓΕΙΑΣ	Καθορίζονται: α) τα προσόντα και οι ειδικότητες των ιατρών που εντάσσονται στο Ειδικό Σώμα Ιατρών (Ε.Σ.Ι.), β) η διαδικασία εγγραφής ιατρών στο Μητρώο του Ε.Σ.Ι., γ) η εξειδίκευση των κριτηρίων και η διαδικασία αξιολόγησης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., δ) τα στοιχεία του Μητρώου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία του και τις εγγραφές του, ε) ο τρόπος συγκρότησης και λειτουργίας της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τον έλεγχο των γνωματεύσεων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. από αυτή, στ) οι όροι και η διαδικασία αναστολής καθηκόντων, καθώς και οι όροι και η διαδικασία διαγραφής ιατρού από το Ε.Σ.Ι. και επανένταξης σε αυτό, και ζ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 104.
37 (109 παρ. 5 ν. 4961/2022)	ΥΕΚΑ-ΥΠΕΘΟΟ	Καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., των γραμματέων των

		υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. και των ιατρών και των γραμματέων της Επιτροπής Δειγματοληπτικού Ελέγχου, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος καταβολής της αποζημίωσης αυτής και ο τρόπος αποτύπωσής της στα βιβλία των ιδιωτών ιατρών του Ε.Σ.Ι.
37 (109 παρ. 6 ν. 4961/2022)	ΥΕΚΑ-ΥΓΕΙΑΣ	Εκδίδεται Κώδικας Δεοντολογίας των Ιατρών του Ε.Σ.Ι., ο οποίος καθορίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των ιατρών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως μελών των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α..
52 (32 παρ. 9 ν. 5178/2025)	ΥΠΕΘΟΟ-ΥΠΕΣ-ΥΠΑΝ-ΥΕΚΑ-ΥΚΟΙΣΟ-ΥΨΗΔ	Ορίζονται οι δήμοι και οι δημοτικές ενότητες της επικράτειας που μετέχουν ως δήμοι και δημοτικές ενότητες προέλευσης στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης, ο μέγιστος αριθμός των ωφελούμενων μονάδων, ο αριθμός των ωφελούμενων μονάδων ανά δήμο ή δημοτική ενότητα μετεγκατάστασης, οι προϋποθέσεις χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης, οι όροι συμμετοχής των κατοίκων των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα δικαιολογητικά απόδειξης της κατοικίας και της υποβολής δήλωσης στα κράτη αυτά, οι όροι και οι προϋποθέσεις για να ορίζεται ως ωφελούμενη μονάδα απόφοιτος τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος με έδρα εντός της περιφερειακής ενότητας στην οποία βρίσκεται ο δήμος ή η δημοτική ενότητα μετεγκατάστασης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση προκαταβολής της πρώτης δόσης της

		οικονομικής ενίσχυσης για την κάλυψη εξόδων μετακίνησης, η χρονική περίοδος του μέτρου, οι διαδικασίες διενέργειας αυτοψίας και έγκρισης αυτής από τους αρμόδιους δήμους, η διαδικασία ελέγχου της πλήρωσης και διατήρησης προϋποθέσεων χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης και η περαιτέρω εξειδίκευσή τους, οι αρμόδιες για τον έλεγχο υπηρεσίες και οι αρμοδιότητες των προσώπων που διενεργούν τους ελέγχους, η διαδικασία έγκρισης και καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης και της προκαταβολής της πρώτης δόσης της οικονομικής ενίσχυσης για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανάκλησης εγκριτικών αποφάσεων και ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, ρυθμίζεται η διαδικασία υποβολής της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. και καθορίζονται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής, ο χρόνος έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής, ο τρόπος αυθεντικοποίησης των ωφελούμενων, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία αυτής, οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να ορίζονται πρόσθετοι δήμοι και δημοτικές ενότητες της επικράτειας με βάση, μεταξύ άλλων, πληθυσμιακά και

		δημογραφικά κριτήρια της τελευταίας απογραφής του πληθυσμού που διενεργήθηκε από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, καθώς και με αναπτυξιακά δεδομένα, οι οποίοι μετέχουν στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης ως δήμοι και δημοτικές ενότητες μετεγκατάστασης, πέραν αυτών που αναφέρονται στην παρ. 1.».
54 ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ	ΥΚΟΙΣΟ-ΥΠΕΘΟΟ-ΥΨΗΔ-τυχόν συναρμόδιου	Καθορίζονται η διαδικασία εφαρμογής του προγράμματος, η εξειδίκευση των προϋποθέσεων και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την ένταξη των δυνητικά ωφελούμενων στο πρόγραμμα, το ύψος της επιδότησης ενοικίου και εργασίας, καθώς και των λοιπών παροχών του προγράμματος, οι ειδικότερες παρεχόμενες υπηρεσίες, κίνητρα σε ιδιοκτήτες κατοικιών και επιχειρήσεις για ένταξη στο πρόγραμμα, οι ειδικότεροι όροι, το ύψος της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, οι ειδικότερες παρεχόμενες υπηρεσίες και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της περ. δ) της παρ. 3, περιλαμβανομένου του καθορισμού εισοδηματικών κριτηρίων ένταξης, οι δαπάνες τεχνικής συνδρομής, οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής, του Ο.Π.Ε.Κ.Α., της Δ.ΥΠ.Α. και των λοιπών εμπλεκόμενων Υπηρεσιών, οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις σχεδιασμού, αξιολόγησης, υλοποίησης, εκτέλεσης, παρακολούθησης, χρηματοδότησης και διαχείρισης

		του προγράμματος, καθώς και κάθε ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος. Ειδικότεροι όροι για την εφαρμογή του προγράμματος δύνανται να εξειδικεύονται με τη σχετική πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.
56 παρ. 2 (παρ. 6 αρ. 45 ν.5006/2022)	ΥΚΟΙΣΟ-ΥΠΕΘΟΟ-ΥΠΕΣ-ΥΠΑΝ-ΥΕΚΑ-ΥΨΗΔ	ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικά με τη λειτουργία του προγράμματος «Κάλυψη» του άρθρου 8 και, ιδίως: α) οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία ανάθεσης της διαχείρισης του προγράμματος σε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, β) η διαδικασία πρόσκλησης προς τους ιδιοκτήτες για περαιτέρω εκμίσθωση των ακινήτων τους, γ) η διαδικασία χρηματοδότησης του προγράμματος από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης, δ) τα κριτήρια, στα οποία περιλαμβάνεται και η ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία επιλογής των μισθωτών της παρ. 2 του άρθρου 8, καθώς και η διαδικασία ελέγχου και επαλήθευσης των δικαιολογητικών, ε) οι όροι και προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την κάλυψη των δαπανών επισκευής του ακινήτου και κάθε άλλης επιλέξιμης δαπάνης, καθώς και η διαδικασία ελέγχου και επαλήθευσης αυτών, στ) οι περιοχές της χώρας, στις οποίες εφαρμόζεται το πρόγραμμα και

		ζ) οι ειδικότεροι όροι και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τη λήψη του επιδόματος στέγασης μετά από τη λήξη του προγράμματος.».
59 παρ. 1	ΥΚΟΙΣΟ-ΥΠΕΘΟΟ-ΥΠΕΣ-ΥΠΑΙΘΑ-ΥΓΕΙΑΣ-ΥΕΚΑ-ΥΨΗΔ	Εξειδικεύονται το περιεχόμενο και οι όροι υλοποίησης του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης των άρθρων 48 και 49 και καθορίζονται, για τις ανάγκες της καθολικής του εφαρμογής: α) η διαδικασία, οι φορείς και οι ειδικοί επιστήμονες που είναι αρμόδιοι για την αξιολόγηση και τη διαπίστωση της αναπηρίας, της αναπτυξιακής καθυστέρησης ή διαταραχής ή της αυξημένης πιθανότητας εμφάνισής τους, καθώς και τυχόν πρόσθετες περιπτώσεις τέτοιας αυξημένης πιθανότητας εμφάνισής τους, πλέον των αναφερόμενων, β) η διαδικασία υποβολής αιτήσεων και επιλογής των δικαιούχων, ο αριθμός αυτών και οι συντελεστές βαρύτητας των κριτηρίων επιλογής, γ) το ειδικότερο περιεχόμενο των παρεχόμενων υπηρεσιών, δ) οι προϋποθέσεις και το αντικείμενο συνεργασίας των εμπλεκόμενων υποστηρικτικών δομών, ε) η σύνθεση και η λειτουργία της διεπιστημονικής ομάδας και η κατ' εξαίρεση παροχή υπηρεσιών σε μικρούς νησιωτικούς δήμους και ορεινούς ή μειονεκτικούς δήμους, στ) ο μηχανισμός και οι διαδικασίες χρηματοδότησης των επιμέρους παρεχόμενων υπηρεσιών,

		ζ) η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την πληρωμή των παρεχόμενων υπηρεσιών, η) οι ειδικότερες υποχρεώσεις των παρόχων και των νόμιμων εκπροσώπων των ωφελούμενων, θ) κάθε θέμα για τον έλεγχο και την εποπτεία των παρεχόμενων υπηρεσιών, ι) οι μέθοδοι, ο χρόνος και ο τρόπος διασύνδεσης των μέσων, εργαλείων και εξοπλισμού που αξιοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος, ια) οι ελάχιστες αναγκαίες εκθέσεις και η διαδικασία παρακολούθησης των στόχων του σχεδίου δράσης ανά κατηγορία δικαιούχων, ιβ) οι προδιαγραφές λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος και ιγ) κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για την υλοποίηση της καθολικής εφαρμογής του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης.
61	ΥΚΟΙΣΟ-ΥΠΕΘΟΟ-ΥΠΟΜΕ	Καθορίζονται τα συγκεκριμένα κριτήρια παροχής των απαλλαγών, οι κατηγορίες των δικαιούχων των απαλλαγών, το είδος απαλλαγής για κάθε κατηγορία δικαιούχων, σε συνδυασμό και με τον αριθμό των δικαιούχων, η διαδικασία χορήγησης των απαλλαγών, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας. Καθορίζονται ακόμη οι κατηγορίες των δικαιούχων αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας των ανωτέρω απαλλαγών.

64 (παρ. 15 άρθρου 82 ν. 4997/2022)	ΥΚΟΙΣΟ-ΥΕΚΑ-ΥΠΕΘΟΟ-ΥΠΕΝ-ΨΗΦΙΑΚΗΣ	Ρυθμίζονται ειδικότερα και λεπτομερειακά θέματα εφαρμογής του άρθρου 53, περί του προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας, και, ιδίως, α) τα κριτήρια επιλεξιμότητας και προτεραιοποίησης των ωφελούμενων και των χώρων παρέμβασης, β) η διαδικασία υποβολής αιτήσεων, γ) οι επιλέξιμες παρεμβάσεις, οι οποίες μπορούν να εκτείνονται και επί ιδιωτικών χώρων κοινής χρήσης των κτιρίων που αφορά η παρέμβαση, καθώς και επί δημόσιων ή κοινόχρηστων χώρων που περιβάλλουν τα κτίρια αυτά, δ) το ανώτατο ποσό επιχορήγησης ανά άτομο και ανά παρέμβαση, ε) η διαδικασία καταβολής των επιχορηγήσεων, στ) η διαδικασία, τα όργανα και τα μέσα ελέγχου της υλοποίησης των παρεμβάσεων και ζ) η διαδικασία υλοποίησης των παρεμβάσεων σε δημόσια κτίρια, ώστε να καταστούν προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία. Με την ίδια απόφαση δύναται να παρατείνεται η προθεσμία της παρ. 6 και να καθορίζονται οι όροι, η διαδικασία και οι προθεσμίες για την εφαρμογή της παρ. 7.».			
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)	

5 παρ. 6	ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ ΟΠΕΚΑ	ΥΚΟΙΣΟ	Αναγνωρίζεται στους ωφελομένους, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Ο.Π.Ε.Κ.Α., συγκεκριμένο ποσό που τους αναλογεί ανά μήνα για τη λήψη υπηρεσιών προσωπικής βοήθειας	
28 παρ. 3	ΥΑ	ΥΚΟΙΣΟ	α) η διαδικασία επιλογής και η μοριοδότηση των υποψηφίων εκπαιδευτών κινητικότητας για τη συμμετοχή τους στο εκάστοτε Πρόγραμμα Επιμόρφωσης με βάση τα κριτήρια επιλογής της παρ. 4 του άρθρου 17, β) η γεωγραφική κατανομή των διαθέσιμων θέσεων σύμφωνα με τη γεωγραφική κατανομή των αναγκών εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία όρασης, γ) οι προϋποθέσεις και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής των υποψηφίων, δ) η διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων και το υπόδειγμα σύμβασης της παρ. 5 του άρθρου 17.	

28 παρ. 4	ΥΑ	ΥΚΟΙΣΟ	καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, τα δικαιολογητικά συμμετοχής στις εξετάσεις πιστοποίησης, η διαδικασία των εξετάσεων, ο τύπος των χορηγούμενων τίτλων και βεβαιώσεων, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα σχετικό με τις εξετάσεις πιστοποίησης, σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19.	
28 παρ. 6	ΥΑ	ΥΚΟΙΣΟ	Ορίζονται οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις για: α) την υλοποίηση των Προγραμμάτων Εξειδίκευσης του άρθρου 24 και β) τη σύμπραξη με το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών για τους σκοπούς του ίδιου άρθρου.	
28 παρ. 7	ΥΑ	ΥΚΟΙΣΟ	Ορίζονται οι ειδικότεροι όροι της ανταποδοτικής παροχής εκπαίδευσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 25.	

28 παρ. 9	ΥΑ	ΥΚΟΙΣΟ	Ορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την υλοποίηση των δωρεάν προγραμμάτων εκπαίδευσης του άρθρου 26	

28 παρ. 10	ΥΑ	ΥΚΟΙΣΟ	Δύνανται να εξειδικεύονται θέματα για την εφαρμογή του άρθρου 27, ιδίως ως προς τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, τις διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, τον τρόπο τήρησης και ενημέρωσης του Ειδικού Μητρώου Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

36 (108 Β παρ. 10 ν. 4961/2022)	ΥΑ	ΥΕΚΑ	Εξειδικεύονται θέματα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ιδίως: α) τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, β) οι διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, γ) τα ταυτοποιητικά στοιχεία των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο, το μητρώνυμο, η ημερομηνία γέννησης, το φύλο, η χώρα γέννησης, η υπηκοότητα, το είδος και τα στοιχεία του ταυτοποιητικού εγγράφου, ο αριθμός φορολογικού μητρώου και ο Α.Μ.Κ.Α., δ) τα στοιχεία πιστοποίησης της αναπηρίας, ιδίως το συνολικό ποσοστό αναπηρίας, η διάρκεια της γνωμάτευσης αναπηρίας, οι πιστοποιημένες παθήσεις, τα ποσοστά αναπηρίας που αποδίδονται σε αυτές και οι κωδικοί ταξινόμησής τους, ε) τα στοιχεία εκπροσώπησης των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως η ιδιότητα του δικαστικού συμπαραστάτη, του επιτρόπου ή του αναδόχου, στ) ο τρόπος τήρησης και ενημέρωσης της ηλεκτρονικής εφαρμογής, ζ) ο τρόπος και οι προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα και η) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019.

36 (108 Γ παρ. 12 ν. 4961/2022)	ΥΑ	ΥΚΟΙΣΟ	Εξειδικεύονται θέματα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ιδίως ως προς τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, τις διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, τον τρόπο τήρησης και ενημέρωσης της ηλεκτρονικής εφαρμογής, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα, και ορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019.	
37 (109 παρ. 2 ν. 4961/2022)	ΥΑ	ΥΕΚΑ	Καθορίζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), μετά από εισήγηση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.).	

37 (109 παρ. 4 ν. 4961/2022)	ΑΠΟΦΑΣΗ	Διοικητή e- ΕΦΚΑ	Καθορίζονται: α) η ύλη, το πρόγραμμα, η διάρκεια και η διαδικασία της ειδικής εκπαίδευσης των ιατρών που είναι υποψήφιοι προς ένταξη στο Ε.Σ.Ι., καθώς και τα κριτήρια επιτυχούς ολοκλήρωσής της, β) η ύλη, το πρόγραμμα, η διάρκεια και η διαδικασία της επανεκπαίδευσης των ιατρών του Ε.Σ.Ι., και γ) τα σημεία λειτουργίας των γραμματειών του ΚΕ.Π.Α. και τα σημεία διενέργειας συνεδριάσεων των υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α.	
37 (109 παρ. 7 ν. 4961/2022)	ΑΠΟΦΑΣΗ	Διοικητή ΟΠΕΚΑ	Δύναται να διαλειτουργεί με το πληροφοριακό σύστημα του ιδιώτη, προς επιβεβαίωση της εγκυρότητας και των στοιχείων της Κάρτας Αναπηρίας, εφόσον ο κάτοχος της Κάρτας Αναπηρίας παρέχει ρητή συγκατάθεση για αυτό.».	

44 παρ. 2	ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΟΠΕΚΑ	Δύνανται να εξειδικεύονται οι διαδικασίες λειτουργίας, τα πρωτόκολλα διαχείρισης περιστατικών και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την αποτελεσματική λειτουργία του Τμήματος Κυβερνοασφάλεια	
44 παρ. 4 Διεύθυνση Πληροφορικ ής	ΑΠΟΦΑΣΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΟΠΕΚΑ	Ορίζεται υπάλληλος του Τμήματος Διαλειτουργικότητας, Επιχειρησιακών Απαιτήσεων και Καινοτομίας ως «Υπεύθυνος Διαλειτουργικότητας», ο οποίος λειτουργεί ως σύνδεσμος με τη Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ. και συντονίζει τις δράσεις διασύνδεσης του Οργανισμού	

53 (32 ^Α παρ. 2 ν. 5178/2025-προσθήκη αρ. 40Α)	ΥΑ	ΥΚΟΙΣΟ	Δύνανται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή του άρθρου 32Α, ιδίως ως προς τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, τις διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, τον τρόπο τήρησης και ενημέρωσης του Μητρώου, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).».	

59 παρ. 1	ΥΑ	ΥΚΟΙΣΟ	δύνανται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή του άρθρου 50, ιδίως ως προς τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, τις διαδικασίες άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, τον τρόπο τήρησης και ενημέρωσης της ηλεκτρονικής εφαρμογής, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2026

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΙΣ
13.07.2026 23:06

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ
13.07.2026 23:20

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣΝΙΚΟΛΑΣ ΔΕΝΔΙΑΣ
13.07.2026 22:45ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΔΕΝΔΙΑΣ**ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**THEODOROS
LIVANIOS
13.07.2026 22:34

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

**ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**SOFIA ZACHARAKI
13.07.2026 22:40

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

ΥΓΕΙΑΣSPYRIDON-ADONIS
GEORGIADIS
13.07.2026 22:39ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**MICHAIL
CHRYSOCHOIDIS
13.07.2026 22:39

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

**ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**CHRISTOS DIMAS
13.07.2026 22:44

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**STAVROS
PAPASTAVROU
13.07.2026 22:35

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣPANAGIOTIS
THEODORIKAKOS
13.07.2026 22:40ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**NIKI KERAMEOS
13.07.2026 22:38

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣGEORGIOS FLORIDIS
13.07.2026 22:32

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ STYLIANI MENDONI 13.07.2026 22:35 ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ ATHANASIOS PLEVRIS 13.07.2026 22:48 ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ DOMNA MICHAILIDOU 13.07.2026 22:48 ΔΟΜΙΝΑ – ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ MARGARITIS SCHOINAS 13.07.2026 23:25 ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΣΧΟΙΝΑΣ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ VASILEIOS KIKILIAS 13.07.2026 22:51 ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ OLGA KEFALOGIANNI 13.07.2026 22:32 ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ
ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ DIMITRIOS PAPASTERGIOU 13.07.2026 22:39 ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ	ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ EVANGELOS TOURNAS 13.07.2026 22:36 ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥΡΝΑΣ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ CHRISTOS- SKERTSOS 13.07.2026 22:33 ΧΡΗΣΤΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ
ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ		
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ NIKOLAOS PAPATHANASIS 13.07.2026 22:54 ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	ΥΓΕΙΑΣ EIRINI AGAPIDAKI 13.07.2026 22:44 ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ	ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ GEORGIOS KOTSIRAS 13.07.2026 22:45 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ

CHRISTINA
TSAKONA
13.07.2026 23:21

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμ. 103 / 1 / 2026

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
«Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για
άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄

ΜΕΡΟΣ Α΄

1. Επεκτείνεται και καθιερώνεται, ως μόνιμη υπηρεσία εθνικής εμβέλειας, το Πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία» (εφεξής Πρόγραμμα Προσωπικού Βοηθού), το οποίο σήμερα λειτουργεί πιλοτικά με περιορισμένη χρονική διάρκεια και συγκεκριμένους πόρους (άρθρα 32-39 του ν.4837/2021). **(άρθρα 1 - 3)**

2.α. Ορίζεται το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), ως φορέας υλοποίησης του προαναφερόμενου προγράμματος.

β. Η δαπάνη για την υλοποίησή του (αποζημίωση προσωπικών βοηθών, χορήγηση ποσού οικονομικής ενίσχυσης σε ωφελούμενους, εκπαίδευση των εμπλεκόμενων φυσικών προσώπων κ.λπ.) καλύπτεται από πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα χρηματοδότησης ή συγχρηματοδότησής του, εν όλω ή εν μέρει, και από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. **(άρθρο 4)**

3.α. Τίθενται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν i) οι επιλέξιμοι ωφελούμενοι του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού, οι οποίοι αξιολογούνται από ειδικές επιτροπές αξιολόγησης διεπιστημονικού χαρακτήρα (ισχύει και σήμερα παρ. 3 άρθρου 36 ν. 4837/2021) και ii) οι προσωπικοί βοηθοί που θα επιλεγούν, για την υλοποίηση του εν λόγω Προγράμματος.

β. Συστήνεται στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. ηλεκτρονικό «Μητρώο Αξιολογητών», για την επιλογή των μελών των ειδικών επιτροπών αξιολόγησης. **(άρθρα 5 - 7)**

4. Συστήνεται και λειτουργεί, στον Ο.Π.Ε.Κ.Α., διασυνδεδεμένο με άλλα πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα, πληροφοριακό σύστημα, για την υποστήριξη των διαδικασιών του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού, στο οποίο εντάσσονται τα ηλεκτρονικά Μητρώα Προσωπικών Βοηθών και Αξιολογητών.

(άρθρο 8)

5. Τίθενται οι απαιτούμενες εξουσιοδοτικές διατάξεις, για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς και οι μεταβατικής ισχύος, τελικές και καταργούμενες διατάξεις.

(άρθρα 9 - 12)

ΜΕΡΟΣ Β΄

1.α. Ορίζεται ως σκοπός του εν λόγω μέρους η καθιέρωση ενός ολοκληρωμένου και οργανωμένου πλαισίου για την εκπαίδευση, επιμόρφωση και πιστοποίηση εκπαιδευτών κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για άτομα με αναπηρία όρασης, με στόχο την παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης σε αυτά και την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξής τους.

β. Το ν.π.δ.δ. «Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών» (Κ.Ε.Α.Τ.) ορίζεται ως αρμόδιος φορέας για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την οργάνωση και την υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης για: i) άτομα με αναπηρία όρασης, ii) την εξειδίκευση των εκπαιδευτών κινητικότητας στην εκπαίδευση ατόμων με τυφλοκώφωση.

Ορίζεται, επίσης ως ο αποκλειστικά αρμόδιος φορέας για την πιστοποίηση της εκπαιδευτικής επάρκειας των εκπαιδευτών κινητικότητας για άτομα με αναπηρία όρασης.

γ. Στο πλαίσιο άσκησης των ανωτέρω αρμοδιοτήτων, το Κ.Ε.Α.Τ. δύναται να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημοσίου τομέα ή διεθνείς οργανισμούς, καθώς και μνημόνια συνεργασίας και να αναπτύσσει συνεργασίες με ιδιωτικούς φορείς, της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

δ. Οι δράσεις που εντάσσονται στο πλαίσιο εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και πιστοποίησης Εκπαιδευτών Κινητικότητας για άτομα με αναπηρία όρασης δύνανται να χρηματοδοτούνται από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους.

(άρθρα 13 - 15)

2.α. Καθορίζονται η διάρκεια και το περιεχόμενο των Προγραμμάτων Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας. Για τη συμμετοχή τους σε αυτά οι υποψήφιοι εκπαιδευτές καταβάλλουν δίδακτρα, με την οριζόμενη εξαίρεση.

β. Εξειδικεύονται η διαδικασία επιλογής υποψηφίων εκπαιδευτών και οι προϋποθέσεις συμμετοχής τους σε πρόγραμμα επιμόρφωσης. Για την επιλογή των συμμετεχόντων συστήνεται στο Κ.Ε.Α.Τ. Επιτροπή Αξιολόγησης.

(άρθρα 16 - 18 & 28 παρ. 1 - 4)

3.α. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του Προγράμματος Επιμόρφωσης, οι υποψήφιοι εκπαιδευτές κινητικότητας συμμετέχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης, οι οποίες διενεργούνται από το Κ.Ε.Α.Τ..

β. Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις πιστοποίησης δύναται να προβλέπεται καταβολή παραβόλου, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κανονιστική διοικητική πράξη και συνιστά έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού. Με την ίδια κανονιστική διοικητική πράξη καθορίζεται η διαδικασία απόδοσης και το ποσοστό του εσόδου που μπορεί να εγγράφεται κατ' έτος ως πίστωση στον προϋπολογισμό του Κ.Ε.Α.Τ., σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4270/2014.

γ. Στο Κ.Ε.Α.Τ. συστήνεται Επιστημονική Επιτροπή, η οποία έχει την ευθύνη διεξαγωγής των εξετάσεων πιστοποίησης και είναι αρμόδια για την επιλογή των θεμάτων, την επίβλεψη της διαδικασίας και τη βαθμολόγηση των υποψηφίων.

δ. Μετά την επιτυχή συμμετοχή στις εξετάσεις πιστοποίησης χορηγείται Πιστοποιητικό Εκπαιδευτή Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης.

ε. Στο Κ.Ε.Α.Τ. τηρείται Ειδικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών Κινητικότητας σε ηλεκτρονική μορφή, το οποίο αναρτάται στον επίσημο ιστότοπό του.

(άρθρα 19 - 22 & 28 παρ. 5)

4.α. Οι πιστοποιημένοι εκπαιδευτές κινητικότητας εκπαιδεύουν τα ωφελούμενα άτομα με αναπηρία όρασης στην κινητικότητα, στον προσανατολισμό και στις δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης, στον τόπο για τον οποίο έχουν επιλεγεί και ορίζεται στη σύμβασή τους με το Κ.Ε.Α.Τ..

β. Το Κ.Ε.Α.Τ. οργανώνει, επίσης, προγράμματα επιμόρφωσης για τους εγγεγραμμένους στο Ειδικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών εφόσον διαθέτουν πιστοποίηση στην ελληνική νοηματική γλώσσα, με στόχο την εξειδίκευσή τους στην εκπαίδευση ατόμων με τυφλοκώφωση, σε σύμπραξη με το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών.

(άρθρα 23, 24 & 28 παρ. 6)

5.α. Κατά παρέκκλιση της διάταξης που προβλέπει την καταβολή διδάκτρων από τους υποψήφιους εκπαιδευτές, είναι δυνατή υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις (μεταξύ των οποίων η ύπαρξη της απαιτούμενης δημοσιονομικής δυνατότητας) η παροχή του Προγράμματος Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας, χωρίς δίδακτρα και με κάλυψη από το Κ.Ε.Α.Τ. κάθε σχετικής δαπάνης των υποψηφίων εκπαιδευτών κινητικότητας, υπό την προϋπόθεση της υποχρεωτικής εκ μέρους τους παροχής εκπαίδευσης σε άτομα με αναπηρία όρασης, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα.

β. Καθορίζονται η διαδικασία και οι όροι συμμετοχής ατόμων με αναπηρία όρασης σε πρόγραμμα εκπαίδευσης σε κινητικότητα, προσανατολισμό και δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης, χωρίς οικονομική επιβάρυνση, από τους προαναφερόμενους εκπαιδευτές.

γ. Τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις με τις οποίες ρυθμίζεται το εφαρμοστικό μέρος των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

(άρθρα 25 – 27 & 28 παρ. 7- 10)

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Ρυθμίζονται ζητήματα αναφορικά με την Εθνική Πύλη Αναπηρίας που τηρείται ως ιστότοπος στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.), τα Μητρώα Παροχών και Δομών Αναπηρίας, που τηρούνται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α., και την Κάρτα Αναπηρίας. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι:

1. Ορίζονται τα συστήματα (ηλεκτρονικές πλατφόρμες), στα οποία παρέχεται πρόσβαση μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας και προβλέπεται ο τρόπος χρηματοδότησης του έργου ανάπτυξης και υποστήριξης μέρους αυτών. **(άρθρα 29 - 32)**

2.α. Διευρύνονται οι κατηγορίες δικαιούχων Κάρτας Αναπηρίας και ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα εφαρμογής της ρύθμισης (ισχύς της Κάρτας Αναπηρίας κ.λπ.).

β. Επικαιροποιούνται διατάξεις αναφορικά με τη λειτουργία του Μητρώου Παροχών Αναπηρίας (προβλέπεται μεταξύ άλλων η προαιρετική καταχώριση στο εν λόγω Μητρώο, παροχών από ιδιώτες προς τους κατόχους Κάρτας Αναπηρίας).

γ. Εισάγεται το Μητρώο Δομών Αναπηρίας, ως υποσύστημα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. **(άρθρα 33 - 35)**

3. Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για ζητήματα που αφορούν στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τα υποσυστήματα του ιστότοπου της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, όπως ο υπεύθυνος επεξεργασίας, τα υποκείμενα επεξεργασίας, οι δικαιούχοι πρόσβασης στα εν θέματι δεδομένα, η διάρκεια τήρησης των δεδομένων κ.λπ.. **(άρθρο 36)**

4. Παρατίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις για τη ρύθμιση των σχετικών λεπτομερειών εφαρμογής των νέων ρυθμίσεων αναφορικά με την Εθνική Πύλη Αναπηρίας. **(άρθρο 37)**

ΜΕΡΟΣ Δ΄

Με τις διατάξεις του εν λόγω μέρους αναμορφώνεται το πλαίσιο λειτουργίας του Ο.Π.Ε.Κ.Α. αναφορικά με τη διεύρυνση των σκοπών και των πόρων του, καθώς και την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας του Οργανισμού κατά την άσκηση αρμοδιοτήτων του. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

- προστίθεται στους πόρους του Οργανισμού, η δυνατότητα αξιοποίησης ενωσιακών και εθνικών πόρων, για την υλοποίηση, εκτέλεση και διαχείριση προγραμμάτων, δράσεων και ενεργειών κοινωνικής πολιτικής,
- συστήνεται Τμήμα Κυβερνοασφάλειας με έδρα στην Περιφερειακή Διεύθυνση Ο.Π.Ε.Κ.Α. Κεντρικής Μακεδονίας και καθορίζονται οι αρμοδιότητές του,
- προβλέπεται η δυνατότητα της Διεύθυνσης Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α. να αναπτύσσει πληροφοριακά συστήματα καθώς και μητρώα παρόχων αγαθών και υπηρεσιών, για τις ανάγκες διαχείρισης και

υλοποίησης των προγραμμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες και στους επιχειρησιακούς στόχους της,

- μετονομάζεται η Διεύθυνση Αναπηρικών Επιδομάτων και Οικονομικών Ενισχύσεων του Ο.Π.Ε.Κ.Α. σε Διεύθυνση Παροχών, Υπηρεσιών και Μητρώων Ατόμων με Αναπηρία,
- συστήνονται δύο (2) νέες οργανικές μονάδες επιπέδου τμήματος, για την κάλυψη αναγκών του Ο.Π.Ε.Κ.Α., με τις οριζόμενες αρμοδιότητες,
- παρέχεται η δυνατότητα παράτασης της παραμονής στην υπηρεσία, για το αναφερόμενο χρονικό διάστημα, των ασκούντων καθήκοντα Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων του Ο.Π.Ε.Κ.Α. καθώς και των εκτελούντων σήμερα χρέη αναπληρωτών αυτών, κατά παρέκκλιση του άρθρου 155 του Υπαλληλικού Κώδικα, περί της αυτοδίκαιης απόλυσης λόγω ορίου ηλικίας. **(άρθρα 38 - 45)**

ΜΕΡΟΣ Ε΄

Με τις διατάξεις του εν λόγω Μέρους ρυθμίζονται θέματα αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

1.α. Θεσπίζεται η καθολική εφαρμογή του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης, το οποίο αφορά παιδιά ηλικίας μέχρι έξι (6) ετών με αναπηρία ή αναπτυξιακές δυσκολίες και τις οικογένειές τους [εφαρμόστηκε πιλοτικά (άρθρο 51 ν.4997/2022)].

β. Η προκαλούμενη δαπάνη καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας [προέρχονται από ενωσιακούς ή και εθνικούς πόρους και μεταβιβάζονται στην ανώνυμη εταιρεία «Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης» (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.) που αποτελεί τον φορέα υλοποίησης, παρακολούθησης και διαχείρισης του εν λόγω Προγράμματος].

(άρθρα 46 - 48)

2. Καταρτίζεται Ηλεκτρονικό Μητρώο Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης, το οποίο τηρείται από την Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε., για λογαριασμό της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

Για την εγγραφή των επαγγελματιών στο εν λόγω Μητρώο απαιτείται η προηγούμενη παρακολούθηση εκπαιδευτικού προγράμματος σχετικά με το οικογενειοκεντρικό μοντέλο παροχής υπηρεσιών πρώιμης παρέμβασης, το οποίο παρέχεται από το εν λόγω Υπουργείο. **(άρθρο 49)**

3. Καθορίζεται ο τρόπος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης. **(άρθρο 50)**

4.α. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 32 του ν.5178/2025 αναφορικά με την υλοποίηση του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης, στα εξής κατά βάση σημεία:

- διευρύνονται οι κατηγορίες ωφελουμένων (περιλαμβάνονται εφεξής και κάτοικοι κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που μεταφέρουν την κύρια κατοικία τους στους αναφερόμενους δήμους ή δημοτικές ενότητες),
- ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης για τις ωφελούμενες μονάδες, ανεξαρτήτως του πληθυσμού του οικισμού εγκατάστασής τους [σήμερα το ποσό αυτό περιορίζεται σε ωφελούμενες μονάδες που εγκαθίστανται σε οικισμό με πληθυσμό έως πεντακόσιους (500) κατοίκους],
- παρέχεται εφεξής η δυνατότητα καταβολής της πρώτης δόσης της οικονομικής ενίσχυσης στην ωφελούμενη μονάδα και πριν την έγκριση της σχετικής αίτησης, εφόσον ζητηθεί από την ωφελούμενη μονάδα, για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης στην περιοχή μετεγκατάστασης.

β. Καθορίζεται ο τρόπος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης. **(άρθρα 51 & 52)**

5.α. Στο πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» του άρθρου 15 του ν. 4756/2020 προστίθεται τέταρτος διακριτός πυλώνας ενεργειών για την άμεση πρόληψη της αστεγίας ατόμων και οικογενειών που διαμένουν υπό απειλή έξωσης λόγω οικονομικής αδυναμίας και δεν συντρέχουν πρόσθετα εμπόδια στέγασης λόγω ευαλωτότητας που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα ένταξης στους τρεις υφιστάμενους πυλώνες του εν λόγω προγράμματος. Ο νέος πυλώνας περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, τις ακόλουθες ενέργειες:

- Έκτακτη οικονομική ενίσχυση για την αντιμετώπιση αναγκών στέγασης.
- Παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης, διαμεσολάβησης με τον εκμισθωτή, εργασιακής συμβουλευτικής και διασύνδεσης με συμπληρωματικές κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες.
- Ένταξη, υπό τους προβλεπόμενους όρους και προϋποθέσεις, στο Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 για μία περίοδο ενίσχυσης.

β. Οι ειδικότεροι όροι, το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης, οι ειδικότερες παρεχόμενες υπηρεσίες και οι προϋποθέσεις εφαρμογής των ανωτέρω (περιλαμβανομένου του καθορισμού εισοδηματικών κριτηρίων) καθορίζονται με κανονιστική διοικητική πράξη. **(άρθρο 53)**

6. Απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος, από το φορολογικό έτος 2026 και εφεξής και για το οριζόμενο χρονικό διάστημα, το εισόδημα που αποκτούν τα αναφερόμενα νομικά πρόσωπα, από την εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ακινήτων, που εντάσσονται σε προγράμματα κοινωνικής μίσθωσης. **(άρθρο 54)**

7.α. Παρέχεται το δικαίωμα λήψης του επιδόματος στέγασης του άρθρου 3 του ν.4472/2017, για το αναφερόμενο χρονικό διάστημα, για τους ωφελούμενους, που απεντάχθηκαν από το πρόγραμμα «Κάλυψη», υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

β. Καθορίζονται ανά περίπτωση τα ποσά του επιδόματος και προβλέπεται ότι η σχετική δαπάνη θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. **(άρθρο 55)**

8. Εισάγονται νέες ρυθμίσεις στον Κώδικα Χωροταξίας – Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν.5306/2026). Ειδικότερα:

α. Τροποποιείται το άρθρο 199 του Κώδικα Χωροταξίας – Πολεοδομίας (ν.5306/2026) αναφορικά με τη χρήση των κτιρίων και εισάγεται ειδικό πλαίσιο αλλαγής χρήσης σε κατοικία για την αξιοποίηση υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος προς κάλυψη στεγαστικών αναγκών. Μεταξύ άλλων:

- Απαιτείται, για την έγκριση της αλλαγής χρήσης σε κατοικία σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια, εκτός σχεδίων πόλεως και εκτός ορίων οικισμών, η καταβολή εφάπαξ ειδικού ανταποδοτικού τέλους, όπως ειδικότερα ορίζεται, υπέρ του Πράσινου Ταμείου, για τη χρηματοδότηση δράσεων κλιματικής ουδετερότητας και έργων των Ειδικών Σχεδίων Περιβαλλοντικού Ισοδυνάμου Αναβάθμισης Πόλεων στους οικείους δήμους, το οποίο δεν συμψηφίζεται με άλλα τέλη ή εισφορές.

- Απαγορεύεται η βραχυχρόνια μίσθωση των κατοικιών που προκύπτουν από τις ανωτέρω ειδικές περιπτώσεις αλλαγής χρήσης, για το οριζόμενο χρονικό διάστημα από τη συντέλεση της αλλαγής χρήσης σε κατοικία.

β. Θεσπίζεται ειδική διαδικασία καθορισμού όρων και περιορισμών δόμησης σε ακίνητα ή τμήματα ακινήτων ιδιοκτησίας του Ταμείου Ακινήτων Εθνικής Άμυνας, όσον αφορά στην εγκατάσταση κατοικιών και στη δημιουργία των αναγκαίων κοινόχρηστων χώρων, για τις ανάγκες στέγασης του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων και δημιουργίας κοινωνικών κατοικιών. **(άρθρα 56, 57)**

9. Τίθενται οι εξουσιοδοτικές και οι μεταβατικές διατάξεις του εν λόγω Μέρους. **(άρθρα 58 & 59)**

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

1. Επανακαθορίζεται η διαδικασία απαλλαγής από την καταβολή κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς, για κατηγορίες δικαιούχων αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. **(άρθρα 60 & 61)**

2. Τροποποιούνται - συμπληρώνονται διατάξεις του ν.4997/2022 σχετικά με το πιλοτικό πρόγραμμα επιχορήγησης παρεμβάσεων, για την προσβασιμότητα των χώρων μόνιμης κατοικίας και εργασίας ατόμων με αναπηρία, στα εξής κατά βάση σημεία:

- εισάγεται ειδικό καθεστώς (αφορολόγητο, ακατάσχετο, μη υποκείμενο σε οποιαδήποτε κράτηση κ.λπ.) για το επιχορηγούμενο ποσό για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του εν λόγω προγράμματος,

- παρατείνεται, έως την οριζόμενη ημερομηνία, η προθεσμία ολοκλήρωσης των παρεμβάσεων για τους ωφελούμενους του εν λόγω πιλοτικού προγράμματος, εφόσον δεν

έχουν ολοκληρωθεί κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υλοποίησής τους. Στην περίπτωση αυτή, οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υ.Κοι.Σ.Ο.,

- ρυθμίζεται ο τρόπος χρηματοδότησης (από τον ενάριθμο του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας του Υ.Κοι.Σ.Ο.) για τις παρεμβάσεις των ωφελούμενων που ολοκληρώθηκαν εντός της επιλέξιμης περιόδου της παρέμβασης του πιλοτικού προγράμματος, αλλά δεν είναι δυνατή η πληρωμή τους από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος λόγω εξάντλησης των διαθέσιμων πόρων του,

- παρέχονται οι σχετικές εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των εισαγόμενων διατάξεων.

(άρθρα 62 & 63)

3. Παρατείνονται εκ νέου από τη λήξη τους και έως την οριζόμενη κατά περίπτωση ημερομηνία, τα αναφερόμενα μέτρα για την προστασία της δημόσιας υγείας.
(άρθρο 64)

4.α. Προβλέπεται ότι, από 1.9.2026 οι δαπάνες λειτουργίας του Ιατρείου Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών, το οποίο αναπτύχθηκε μέσω του επιχειρησιακού προγράμματος ΕΣΠΑ «Αττική 2014-2020» εντός της Α΄ Νευρολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών του Αιγινήτειου Νοσοκομείου, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών μισθοδοσίας του απασχολούμενου σε αυτό προσωπικού, καλύπτονται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας με απευθείας επιχορήγηση του Αιγινήτειου Νοσοκομείου.

β. Οι συμβάσεις του προσωπικού που απασχολείται στο ανωτέρω Ιατρείο παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους για το οριζόμενο χρονικό διάστημα.

(άρθρο 65)

5. Εξαιρούνται από τον χαρακτηρισμό τους ως άγονων και προβληματικών Α΄ κατηγορίας οι περιοχές όπου εδρεύουν Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία εντός της Περιφέρειας Αττικής και του Δήμου Θεσσαλονίκης της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης.

(άρθρο 66)

6. Ορίζεται μεταξύ άλλων και υπό τις αναφερόμενες προϋποθέσεις, Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή στον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο με σκοπό τη διενέργεια αρχαιρεσιών για την ανάδειξη νέων οργάνων διοίκησης του Συλλόγου.

(άρθρο 67)

7. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2646/1998, σχετικά με τα ανώτατα όρια επιχορηγήσεων από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης προς φορείς ιδιωτικού τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας [έως τριάντα τρία κόμμα τριάντα τρία τοις εκατό (33,33%) του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του φορέα ανά έτος, και, υπό την οριζόμενη εξαίρεση, έως το σαράντα

εννέα τοις εκατό (49%) του αθροίσματος των εγκεκριμένων προϋπολογισμών των αναφερόμενων ετών]. **(άρθρο 68)**

8. Προβλέπεται, για το αναφερόμενο χρονικό διάστημα, η διαδικασία αποζημίωσης φυσικών προσώπων που λαμβάνουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας από δομές οι οποίες διέθεταν, έως την οριζόμενη ημερομηνία, άδεια ίδρυσης και λειτουργίας και δεν έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία σύναψης σύμβασης με τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.). **(άρθρο 69)**

9. Απαλλάσσεται από τη φορολογία εισοδήματος, η περίπτωση του εισοδήματος που προέρχεται από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, που εκμισθώνουν ακίνητο με αποκλειστικό σκοπό τη στέγαση και λειτουργία Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.) για Άτομα με Αναπηρία. **(άρθρο 70)**

10. Παρέχεται, εκ νέου η δυνατότητα εξόφλησης, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων (ν.4270/2014, ν.4412/2016 και π.δ. 80/2016), των δαπανών προμήθειας φαρμάκων, υγειονομικού και ορθοπεδικού υλικού, χημικών αντιδραστηρίων και παροχής υπηρεσιών των στρατιωτικών νοσοκομείων και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.), που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του οριζόμενου χρονικού διαστήματος (άρθρο 25 του ν.4494/2017). **(άρθρο 71)**

11. Τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4703/2020, περί των πόρων του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ίδρυμα Μέριμνας και Αριστείας Ελληνικής Αστυνομίας» και θεσπίζεται υποχρεωτική εφάπαξ ετήσια εισφορά στο μνημονεύόμενο ύψος, η οποία παρακρατείται από τη μισθοδοσία του εν ενεργεία ένστολου και πολιτικού προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, υπέρ της λειτουργίας των παιδικών εξοχών του Ιδρύματος, με δυνατότητα αναπροσαρμογής του ύψους αυτής, κατά τα ειδικώς οριζόμενα. **(άρθρο 72)**

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄

Εισάγονται διατάξεις για την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας κατά τη χρήση ελαφρών προσωπικών ηλεκτρικών οχημάτων (Ε.Π.Η.Ο.), με τροποποίηση – συμπλήρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν.5209/2025) και του ν.4784/2021. Μεταξύ άλλων:

- 1.α. Αυξάνεται το ηλικιακό όριο στο οποίο καθίσταται επιτρεπτή η οδήγηση Ε.Π.Η.Ο.
- β. Αυστηροποιούνται οι κυρώσεις για την κυκλοφορία Ε.Π.Η.Ο. σε οδούς με επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας άνω των 50 χιλιομέτρων την ώρα, με αύξηση του επιβαλλόμενου προστίμου στους παραβάτες (από 30 σε 350 ευρώ).
- γ. Αυξάνονται τα επιβαλλόμενα διοικητικά πρόστιμα (από 30 σε 150 ευρώ), για παραβάσεις αναφορικά με:

- μεταφορά συνεπιβατών σε ποδήλατα, Ε.Π.Η.Ο., μοτοποδήλατα, μοτοσυκλέτες και τρίτροχα οχήματα,
- το ηλικιακό όριο των οδηγών Ε.Π.Η.Ο.

(άρθρα 73-77)

2.α. Θεσπίζεται η υποχρέωση των κυρίων ή κατόχων των Ε.Π.Η.Ο. σε ασφάλιση γενικής αστικής ευθύνης έναντι τρίτου για την κυκλοφορία των εν λόγω οχημάτων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. Σε περίπτωση παράβασης της εν λόγω υποχρέωσης επιβάλλεται το αναφερόμενο διοικητικό πρόστιμο.

β. Συστήνεται στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ηλεκτρονικό «Μητρώο Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων» στο οποίο και καταγράφονται υποχρεωτικά τα Ε.Π.Η.Ο. που εισάγονται, πωλούνται, εκμισθώνονται και κυκλοφορούν.

Παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, μεταξύ άλλων, των κυρώσεων σε περίπτωση παραβάσεων της υποχρέωσης καταχώρησης των Ε.Π.Η.Ο. στο νεοσυσταθέν Μητρώο, της διαδικασίας υλοποίησης του Μητρώου, κ.λπ.

γ. Απαγορεύονται η πώληση, η εκμίσθωση και η διάθεση Ε.Π.Η.Ο. σε ανηλίκους, κάτω των δεκαεπτά (17) ετών και επιβάλλεται, από την Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία, το οριζόμενο διοικητικό πρόστιμο (1.000 ευρώ) στις εταιρείες που δεν συμμορφώνονται με την υποχρέωση ασφάλισης των Ε.Π.Η.Ο. και τα πωλούν ή διαθέτουν ή εκμισθώνουν σε ανήλικους.

(άρθρα 78-81)

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄

1. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται οι διατάξεις του ν. 4139/2013 σχετικά με τη διάθεση στην αγορά προϊόντων κάνναβης.

Συγκεκριμένα προστίθεται κατηγορία προϊόντων κάνναβης, για τα οποία απαγορεύεται η παραγωγή, εμπορία, αγορά, πώληση και εν γένει διακίνηση στο καταναλωτικό κοινό. Στους παραβάτες των προτεινόμενων ρυθμίσεων προβλέπεται ποινή κάθειρξης τουλάχιστον οκτώ (8) ετών και χρηματική ποινή μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

(άρθρα 82 - 84)

2. Επαναπροσδιορίζεται το είδος των προϊόντων κάνναβης που δύνανται να διατίθενται λιανικώς από τις σχετικές επιχειρήσεις στο καταναλωτικό κοινό, κ.λπ.

(άρθρα 85-87, 90)

3. Διευρύνεται το αντικείμενο των επιτόπιων ελέγχων που διενεργούν τα αρμόδια κλιμάκια, για την εξακρίβωση διάθεσης μη επιτρεπόμενων προϊόντων κάνναβης.

(άρθρα 88 & 89)

4. Παρατείνεται, από τη λήξη της έως την οριζόμενη ημερομηνία, η προθεσμία υποβολής αίτησης από εργοδότη, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει πολίτη τρίτης χώρας για απασχόληση στην εποχική αγροτική οικονομία.

(άρθρο 91)

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις επέρχονται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από τη διεύρυνση του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία για τους αστεγούς», το ύψος της οποίας εξαρτάται από την κανονιστική διοικητική πράξη που θα εκδοθεί και εκτιμάται από το αρμόδιο Υπουργείο στο ποσό των **600 χιλ. ευρώ**.

(άρθρο 53)

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από τη δυνατότητα χρηματοδότησης δράσεων που εντάσσονται στο πλαίσιο εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και πιστοποίησης Εκπαιδευτών Κινητικότητας για άτομα με αναπηρία όρασης. **(άρθρο 15 παρ. 3)**

3. Ετήσια απώλεια εσόδων από την πρόβλεψη ως αφορολόγητου του εισοδήματος που προέρχεται από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που εκμισθώνουν ακίνητο με αποκλειστικό σκοπό τη στέγαση και λειτουργία Σ.Υ.Δ. για Άτομα με Αναπηρία. Η απώλεια από την εν λόγω αιτία εκτιμάται από τον αρμόδιο Φορέα στο ύψος των **14 χιλ. ευρώ** κατ' έτος περίπου. **(άρθρο 70)**

4. Ενδεχόμενη ετήσια απώλεια εσόδων, λόγω απαλλαγής των αναφερόμενων φορέων, από τον φόρο εισοδήματος, για εισόδημα που αποκτούν, από ακίνητα που εντάσσονται σε προγράμματα κοινωνικής μίσθωσης, σε περίπτωση που οι φορείς αυτοί δεν εντάσσονται στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. **(άρθρο 54)**

5. Αύξηση δημοσίων εσόδων λόγω παράτασης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων από εργοδότες που επιθυμούν να προσλάβουν πολίτες τρίτων χωρών για απασχόληση στην εποχική αγροτική οικονομία και την ως εκ τούτου είσπραξη του προβλεπόμενου παραβόλου. **(άρθρο 91)**

6. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, από την επιβολή του προβλεπόμενου προστίμου στους παραβάτες της απαγόρευσης παραγωγής, διάθεσης, αγοράς, πώλησης και διακίνησης των αναφερόμενων προϊόντων κάνναβης. **(άρθρο 84)**

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού φορέων της Γενικής Κυβέρνησης (ε-Ε.Φ.Κ.Α., Ο.Π.Ε.Κ.Α., Κ.Ε.Α.Τ., Αγγινήτειο Νοσοκομείο, Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. κ.λπ.)

1. Ετήσια δαπάνη του Ο.Π.Ε.Κ.Α., (μέσω επιχορήγησης από πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υ.ΚΟΙ.Σ.Ο.), από την καθιέρωση ως μόνιμης της δράσης του Προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία».
Σύμφωνα με το επισπεύδον Υπουργείο η δαπάνη αυτή εκτιμάται στο ποσό των **20 εκατ. ευρώ** περίπου για το τρέχον οικονομικό έτος και στο ποσό των **53,5 εκατ. ευρώ** περίπου, ετησίως (**40 εκατ. ευρώ** από τον τακτικό προϋπολογισμό και **13,5 εκατ. ευρώ** από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων). (**άρθρα 4 - 12**)
2. Ετήσια δαπάνη, για την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων των συνιστώμενων νέων Τμημάτων στον Ο.Π.Ε.Κ.Α.. Η δαπάνη αυτή και μόνο για το επίδομα θέσης ευθύνης εκτιμάται στο ποσό των **13,5 χιλ. ευρώ** περίπου (χωρίς εργοδοτικές εισφορές). (**άρθρα 43 παρ. 1 & 44**)
3. Ετήσια δαπάνη της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε ύψους **15 εκατ. ευρώ**, για καθολική εφαρμογή του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης, με μεταβίβαση των αναγκαίων πιστώσεων από πόρους του ΕΣΠΑ. Η δαπάνη αυτή, για το τρέχον οικονομικό έτος ανέρχεται στο ποσό των **5 εκατ. ευρώ** περίπου. (**άρθρο 48**)
4. Ετήσια δαπάνη από τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την υλοποίηση από το Κ.Ε.Α.Τ. των Προγραμμάτων Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας, καθώς και των προγραμμάτων εξειδίκευσης των εκπαιδευτών στην εκπαίδευση ατόμων με τυφλοκώφωση, σε σύμπραξη με το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών. (**άρθρα 16, 24 & 28 παρ. 2**)
5. Ετήσια δαπάνη από i) τη διεύρυνση των ωφελουμένων του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης και ii) τον ορισμό στο ίδιο ύψος, ανεξαρτήτως του πληθυσμού του οικισμού εγκατάστασης, του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης στις ωφελούμενες μονάδες. (**άρθρο 51**)
6. Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας του Ιατρείου Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών της Α΄ Νευρολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών του Αιγινήτειου Νοσοκομείου. (**άρθρο 65**)
7. Δαπάνη του Κ.Ε.Α.Τ. από τη διενέργεια προγραμμάτων εκπαίδευσης στην κινητικότητα, τον προσανατολισμό και τις δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης για άτομα με αναπηρία όρασης, χωρίς οικονομική επιβάρυνση.
Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εκτιμάται από το αρμόδιο Υπουργείο στο ποσό των **200 χιλ. ευρώ** για το έτος 2026 και στο ποσό των **550 χιλ. ευρώ** για το έτος 2027. (**άρθρο 26**)
8. Δαπάνη ύψους **605 χιλ. ευρώ**, περίπου, από την παροχή του δικαιώματος λήψης επιδόματος στέγασης του άρθρου 3 του ν.4472/2017, για το αναφερόμενο χρονικό

διάστημα, στους ωφελούμενους που ολοκλήρωσαν τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα «Κάλυψη». (άρθρο 55)

9. Δαπάνη, σύμφωνα με τα στοιχεία του επισπεύδοντος Υπουργείου, ύψους **1,1 εκατ. ευρώ** περίπου, η οποία αναλύεται ως εξής:

- **120 χιλ. ευρώ** περίπου, από την παράταση των συμβάσεων έργου και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών επαγγελματιών υγείας διαφόρων ειδικοτήτων και διοικητικού προσωπικού του Ε.Ο.Δ.Υ.,
- **100 χιλ. ευρώ** περίπου, από την καταβολή αμοιβής, λόγω υπερωριακής εργασίας, στο προσωπικό του Ε.Ο.Δ.Υ.,
- **114 χιλ. ευρώ** περίπου, από την παράταση των συμβάσεων εργασίας του προσωπικού ι.δ.ο.χ. του Ε.Ο.Δ.Υ. για τις ανάγκες φύλαξης και καθαριότητας των κτιρίων της ευθύνης του και των περιβαλλόντων αυτών χώρων καθώς και για τις ανάγκες εστίασης και σίτισης,
- **151 χιλ. ευρώ** περίπου, από την παράταση των συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου που έχει συνάψει το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4613/2019 (η εν λόγω δαπάνη αναλύεται σε **38 χιλ. ευρώ** περίπου για το τρέχον έτος και **113 χιλ. ευρώ** περίπου για το επόμενο),
- **171 χιλ. ευρώ** περίπου, από την παράταση της νομιμοποίησης και καταβολής δεδουλευμένων εφημεριών ιατρών, καθ' υπέρβαση του ανώτατου ορίου των πρόσθετων εφημεριών της παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 4351/2015,
- **433 χιλ. ευρώ** περίπου, από την παράταση των μνημονευόμενων συμβάσεων προσωπικού ι.δ.ο.χ., που απασχολείται στην Ε.Κ.Α.Π.Υ.. (άρθρο 64)

10. Δαπάνη από την παράταση ισχύος διατάξεων, που αφορούν στην εφαρμογή διάφορων άλλων μέτρων, πέραν των προαναφερόμενων, για την προστασία της δημόσιας υγείας. (άρθρο 64)

11. Δαπάνη για την i) υποστήριξη του ιστοτόπου της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, μετά την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του έργου και της σχετικής χρηματοδότησης από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και ii) έκδοση και διανομή πλαστικών Καρτών Αναπηρίας, η οποία εκτιμάται σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο στο ποσό των **11 εκατ. ευρώ** περίπου, για τα έτη 2026-2030. (άρθρο 31)

12. Δαπάνη από την παράταση, για το οριζόμενο χρονικό διάστημα, των συμβάσεων του προσωπικού που απασχολείται στο Ιατρείο Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών της Α΄ Νευρολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών του Αιγινήτειου Νοσοκομείου, το ύψος της οποίας, σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο, δεν θα υπερβεί το ποσό των **20 χιλ. ευρώ**. (άρθρο 65)

13. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.) από την, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων, εξόφληση των μνημονευόμενων κατηγοριών δαπανών των στρατιωτικών

νοσοκομείων και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., που πραγματοποιήθηκαν εντός του αναφερόμενου χρονικού διαστήματος. **(άρθρο 71)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης δεν έχει προσδιοριστεί από το αρμόδιο Υπουργείο.

14. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού από την ανάπτυξη και λειτουργία του «Μητρώου Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων». **(άρθρο 80)** Για το ύψος της εν λόγω δαπάνης δεν εστάλησαν στοιχεία από το αρμόδιο Υπουργείο.

15. Δαπάνη από τη(ν):

- ανάπτυξη και λειτουργία του Μητρώου Δομών Αναπηρίας. **(άρθρο 35)**
- διαλειτουργική διασύνδεση των υποσυστημάτων της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας με λοιπά πληροφοριακά συστήματα, δημοσίων ή ιδιωτικών φορέων, **(άρθρα 34 - 37)**
- παραμονή στην υπηρεσία των ασκούντων καθήκοντα Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων του Ο.Π.Ε.Κ.Α., και των αναπληρωτών αυτών για το αναφερόμενο χρονικό διάστημα, **(άρθρο 45)**
- κατάρτιση και λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης, **(άρθρο 49)**
- οργάνωση εκπαιδευτικού προγράμματος σχετικά με το οικογενειοκεντρικό μοντέλο παροχής υπηρεσιών πρώιμης παρέμβασης, το οποίο υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οι αναφερόμενοι επαγγελματίες, για την εγγραφή τους στο σχετικό Μητρώο, **(άρθρο 49)**
- συνέχιση της υλοποίησης του πιλοτικού προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας. **(άρθρο 62)**

16. Ενδεχόμενη δαπάνη:

- σε περίπτωση ανάπτυξης νέων πληροφοριακών συστημάτων καθώς και μητρώων παρόχων αγαθών και υπηρεσιών, για τις ανάγκες διαχείρισης και υλοποίησης των προγραμμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες και στους επιχειρησιακούς στόχους της Διεύθυνσης Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α.. **(άρθρο 44)**
- λόγω του μη συνυπολογισμού της προβλεπόμενης ενίσχυσης (προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας) στα εισοδηματικά όρια, για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. **(άρθρο 62)**

17. Εφάπαξ δαπάνη, από την προμήθεια του αναγκαίου υλικοτεχνικού εξοπλισμού, για τη λειτουργία των συνιστώμενων τμημάτων στον Ο.Π.Ε.Κ.Α..

(άρθρα 43 παρ. 1 & 44)

18. Απώλεια εσόδων λόγω του αφορολόγητου και ακατάσχετου χαρακτήρα της χορηγηθείσας ενίσχυσης στο πλαίσιο του προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας. **(άρθρο 62)**

19. Ετήσια εξοικονόμηση δαπάνης, λόγω της θέσπισης ανώτατου ορίου συνολικού ποσού επιχορηγήσεων φορέων ιδιωτικού τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. **(άρθρο 68)**

20. Ετήσια αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού του νομικού προσώπου «Ίδρυμα Μέρμινας και Αριστείας Ελληνικής Αστυνομίας», από την είσπραξη της θεσπιζόμενης υποχρεωτικής εφάπαξ ετήσιας εισφοράς του εν ενεργεία ένστολου και πολιτικού προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, υπέρ της λειτουργίας των παιδικών εξοχών του Ιδρύματος. **(άρθρο 72)** Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός υπόχρεων, ποσό της εισφοράς).

21. Αύξηση εσόδων του Κ.Ε.Α.Τ. από την είσπραξη διδάκτρων από τους υποψήφιους εκπαιδευτές κινητικότητας. **(άρθρα 16 παρ. 2 & 28 παρ. 2)**

22. Αύξηση εσόδων από την προσθήκη στους πόρους του Ο.Π.Ε.Κ.Α., ενωσιακών και εθνικών πόρων, για την υλοποίηση, εκτέλεση και διαχείριση προγραμμάτων, δράσεων και ενεργειών κοινωνικής πολιτικής. **(άρθρο 41)**

23. Αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου από την είσπραξη του οριζόμενου ειδικού ανταποδοτικού τέλους, που καταβάλλεται για την έγκριση αλλαγής χρήσης σε κατοικία σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια, εκτός σχεδίων πόλεως και εκτός ορίων οικισμών. **(άρθρο 56)** Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

24. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από τη δυνατότητα πρόβλεψης παραβόλου για τη συμμετοχή στις εξετάσεις πιστοποίησης των υποψήφιων εκπαιδευτών κινητικότητας του Κ.Ε.Α.Τ.. **(άρθρα 19 παρ. 3 & 28 παρ. 5)**

25. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των λοιπών φορέων της παρ.5 του άρθρου 107 του ν. 5209/2025 [δήμοι, Ταμείο Πρόνοιας Απασχολούμενων στα Σώματα Ασφαλείας (ΤΑ.Π.Α.Σ.Α.), Μετοχικό Ταμείο Στρατού (Μ.Τ.Σ.) – φορείς Γενικής Κυβέρνησης], κατά περίπτωση:

α) από την αύξηση του ύψους των επιβαλλόμενων προστίμων για παραβάσεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας που προβλέπονται στα **άρθρα 75 και 76**,

β) από την είσπραξη των επιβαλλόμενων προστίμων, για παραβάσεις σχετικά με την υποχρέωση ασφάλισης των Ε.Π.Η.Ο. **(άρθρο 81, παρ. 4)**,

γ) σε περίπτωση επιβολής προστίμων για παραβάσεις σχετικά με την υποχρέωση καταχώρησης των Ε.Π.Η.Ο. στο συνιστώμενο Μητρώο Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων. **(άρθρο 80)**

Το ύψος της ανωτέρω αύξησης, εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (συχνότητα παραβάσεων κ.ά.) και κατά περίπτωση από την έκδοση της προβλεπόμενης κανονιστικής πράξης.

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2026

Η Γενική Διευθύντρια

ΙΟΥΛΙΑ ARMAGOU
13/07/2026 20:46

Ιουλία Γ. Αρμάγου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου «Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις»

Από τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από τη διεύρυνση του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία για τους αστεγούς», το ύψος της οποίας εξαρτάται από την κανονιστική διοικητική πράξη που θα εκδοθεί και εκτιμάται στο ποσό των **600 χιλ. ευρώ. (άρθρο 53)**

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από τη δυνατότητα χρηματοδότησης δράσεων που εντάσσονται στο πλαίσιο εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και πιστοποίησης Εκπαιδευτών Κινητικότητας για άτομα με αναπηρία όρασης. **(άρθρο 15 παρ. 3)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

3. Ετήσια απώλεια εσόδων από την πρόβλεψη ως αφορολόγητου του εισοδήματος που προέρχεται από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που εκμισθώνουν ακίνητο με αποκλειστικό σκοπό τη στέγαση και λειτουργία Σ.Υ.Δ. για Άτομα με Αναπηρία. Η απώλεια από την εν λόγω αιτία εκτιμάται στο ύψος των **14 χιλ. ευρώ** κατ' έτος περίπου. **(άρθρο 70)**

4. Ενδεχόμενη ετήσια απώλεια εσόδων, λόγω απαλλαγής των αναφερόμενων φορέων, από τον φόρο εισοδήματος, για εισόδημα που αποκτούν, από ακίνητα που εντάσσονται σε προγράμματα κοινωνικής μίσθωσης, σε περίπτωση που οι φορείς αυτοί δεν εντάσσονται στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. **(άρθρο 54)**

Οι ανωτέρω απώλειες εσόδων θα αναπληρωθούν από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού.

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού φορέων της Γενικής Κυβέρνησης (e-Ε.Φ.Κ.Α., Ο.Π.Ε.Κ.Α., Κ.Ε.Α.Τ., Αγρινήτσιο Νοσοκομείο, Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. κ.λπ.)

1. Ετήσια δαπάνη του Ο.Π.Ε.Κ.Α., (μέσω επιχορήγησης από πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υ.ΚΟΙ.Σ.Ο.), από την καθιέρωση ως μόνιμης της δράσης του Προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία».

Η δαπάνη αυτή εκτιμάται στο ποσό των **20 εκατ. ευρώ** περίπου για το τρέχον οικονομικό έτος και στο ποσό των **53,5 εκατ. ευρώ** περίπου, ετησίως (**40 εκατ. ευρώ** από τον τακτικό προϋπολογισμό και **13,5 εκατ. ευρώ** από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων). (άρθρα 4 - 12)

2. Ετήσια δαπάνη, για την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων των συνιστώμενων νέων Τμημάτων στον Ο.Π.Ε.Κ.Α.. Η δαπάνη αυτή και μόνο για το επίδομα θέσης ευθύνης εκτιμάται στο ποσό των **13,5 χιλ. ευρώ** περίπου (χωρίς εργοδοτικές εισφορές). (άρθρα 43 παρ. 1 & 44)

3. Ετήσια δαπάνη της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε ύψους **15 εκατ. ευρώ**, για καθολική εφαρμογή του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης, με μεταβίβαση των αναγκαίων πιστώσεων από πόρους του ΕΣΠΑ. Η δαπάνη αυτή, για το τρέχον οικονομικό έτος ανέρχεται στο ποσό των **5 εκατ. ευρώ** περίπου. (άρθρο 48)

4. Ετήσια δαπάνη από τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την υλοποίηση από το Κ.Ε.Α.Τ. των Προγραμμάτων Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας, καθώς και των προγραμμάτων εξειδίκευσης των εκπαιδευτών στην εκπαίδευση ατόμων με τυφλοκώφωση, σε σύμπραξη με το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών. (άρθρα 16, 24 & 28 παρ. 2)

5. Ετήσια δαπάνη από i) τη διεύρυνση των ωφελουμένων του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης και ii) τον ορισμό στο ίδιο ύψος, ανεξαρτήτως του πληθυσμού του οικισμού εγκατάστασης, του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης στις ωφελούμενες μονάδες. (άρθρο 51)

6. Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας του Ιατρείου Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών της Α΄ Νευρολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών του Αιγινήτειου Νοσοκομείου. (άρθρο 65)

7. Δαπάνη του Κ.Ε.Α.Τ. από τη διενέργεια προγραμμάτων εκπαίδευσης στην κινητικότητα, τον προσανατολισμό και τις δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης για άτομα με αναπηρία όρασης, χωρίς οικονομική επιβάρυνση.

Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εκτιμάται στο ποσό των **200 χιλ. ευρώ** για το έτος 2026 και στο ποσό των **550 χιλ. ευρώ** για το έτος 2027. (άρθρο 26)

8. Δαπάνη ύψους **605 χιλ. ευρώ**, περίπου, από την παροχή του δικαιώματος λήψης επιδόματος στέγασης του άρθρου 3 του ν.4472/2017, για το αναφερόμενο χρονικό διάστημα, στους ωφελούμενους που ολοκλήρωσαν τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα «Κάλυψη». (**άρθρο 55**)

9. Δαπάνη, ύψους **1,1 εκατ. ευρώ** περίπου, η οποία αναλύεται ως εξής:

- **120 χιλ. ευρώ** περίπου, από την παράταση των συμβάσεων έργου και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών επαγγελματιών υγείας διαφόρων ειδικοτήτων και διοικητικού προσωπικού του Ε.Ο.Δ.Υ.,
- **100 χιλ. ευρώ** περίπου, από την καταβολή αμοιβής, λόγω υπερωριακής εργασίας, στο προσωπικό του Ε.Ο.Δ.Υ.,
- **114 χιλ. ευρώ** περίπου, από την παράταση των συμβάσεων εργασίας του προσωπικού ι.δ.ο.χ. του Ε.Ο.Δ.Υ. για τις ανάγκες φύλαξης και καθαριότητας των κτιρίων της ευθύνης του και των περιβαλλόντων αυτών χώρων καθώς και για τις ανάγκες εστίασης και σίτισης,
- **151 χιλ. ευρώ** περίπου, από την παράταση των συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου που έχει συνάψει το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4613/2019 (η εν λόγω δαπάνη αναλύεται σε **38 χιλ. ευρώ** περίπου για το τρέχον έτος και **113 χιλ. ευρώ** περίπου για το επόμενο),
- **171 χιλ. ευρώ** περίπου, από την παράταση της νομιμοποίησης και καταβολής δεδουλευμένων εφημεριών ιατρών, καθ' υπέρβαση του ανώτατου ορίου των πρόσθετων εφημεριών της παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 4351/2015,
- **433 χιλ. ευρώ** περίπου, από την παράταση των μνημονευόμενων συμβάσεων προσωπικού ι.δ.ο.χ., που απασχολείται στην Ε.Κ.Α.Π.Υ.. (**άρθρο 64**)

10. Δαπάνη από την παράταση ισχύος διατάξεων, που αφορούν στην εφαρμογή διάφορων άλλων μέτρων, πέραν των προαναφερόμενων, για την προστασία της δημόσιας υγείας. (**άρθρο 64**)

11. Δαπάνη για την i) υποστήριξη του ιστοτόπου της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, μετά την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του έργου και της σχετικής χρηματοδότησης από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και ii) έκδοση και διανομή πλαστικών Καρτών Αναπηρίας, η οποία εκτιμάται στο ποσό των **11 εκατ. ευρώ** περίπου, για τα έτη 2026-2030. (**άρθρο 31**)

12. Δαπάνη από την παράταση, για το οριζόμενο χρονικό διάστημα, των συμβάσεων του προσωπικού που απασχολείται στο Ιατρείο Μνήμης και Νοητικών Διαταραχών της Α΄ Νευρολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών του Αιγινήτειου Νοσοκομείου, το ύψος της οποίας δεν θα υπερβεί το ποσό των **20 χιλ. ευρώ**. (**άρθρο 65**)

13. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.) από την, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων, εξόφληση των μνημονευόμενων κατηγοριών δαπανών των στρατιωτικών νοσοκομείων και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., που πραγματοποιήθηκαν εντός του αναφερόμενου χρονικού διαστήματος. **(άρθρο 71)**

14. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού από την ανάπτυξη και λειτουργία του «Μητρώου Ελαφρών Προσωπικών Ηλεκτρικών Οχημάτων». **(άρθρο 80)**

15. Δαπάνη από τη(ν):

- ανάπτυξη και λειτουργία του Μητρώου Δομών Αναπηρίας. **(άρθρο 35)**
- διαλειτουργική διασύνδεση των υποσυστημάτων της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας με λοιπά πληροφοριακά συστήματα, δημοσίων ή ιδιωτικών φορέων, **(άρθρα 34 - 37)**
- παραμονή στην υπηρεσία των ασκούντων καθήκοντα Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων του Ο.Π.Ε.Κ.Α., και των αναπληρωτών αυτών για το αναφερόμενο χρονικό διάστημα, **(άρθρο 45)**
- κατάρτιση και λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης, **(άρθρο 49)**
- οργάνωση εκπαιδευτικού προγράμματος σχετικά με το οικογενειοκεντρικό μοντέλο παροχής υπηρεσιών πρώιμης παρέμβασης, το οποίο υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οι αναφερόμενοι επαγγελματίες, για την εγγραφή τους στο σχετικό Μητρώο, **(άρθρο 49)**
- συνέχιση της υλοποίησης του πιλοτικού προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας. **(άρθρο 62)**

16. Ενδεχόμενη δαπάνη:

- σε περίπτωση ανάπτυξης νέων πληροφοριακών συστημάτων καθώς και μητρώων παρόχων αγαθών και υπηρεσιών, για τις ανάγκες διαχείρισης και υλοποίησης των προγραμμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες και στους επιχειρησιακούς στόχους της Διεύθυνσης Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων και Εθνικών Προγραμμάτων Ο.Π.Ε.Κ.Α.. **(άρθρο 44)**
- λόγω του μη συνυπολογισμού της προβλεπόμενης ενίσχυσης (προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας) στα εισοδηματικά όρια, για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. **(άρθρο 62)**

17. Εφάπαξ δαπάνη, από την προμήθεια του αναγκαίου υλικοτεχνικού εξοπλισμού, για τη λειτουργία των συνιστώμενων τμημάτων στον Ο.Π.Ε.Κ.Α..

(άρθρα 43 παρ. 1 & 44)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση.

18. Απώλεια εσόδων λόγω του αφορολόγητου και ακατάσχετου χαρακτήρα της χορηγηθείσας ενίσχυσης στο πλαίσιο του προγράμματος επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας. (άρθρο 62)

Η ανωτέρω απώλεια εσόδων θα αναπληρωθεί από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση.

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2026

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

KYRIAKOS
PIERRAKAKIS
13.07.2026 23:00

Κ. ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

DOMNA
MICHAILIDOU
13.07.2026 22:29

Δ. Μ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ